

SACROSAN-

CTI, ET OECUMENICI

Concilij Tridentini, Paulo III. Julio

III. & Pio III. Pōtificibus

Maximis, celebrati.

CANONES, ET DECRETA.

D. Ioan. Sotealli Theologi, & Horatij Lucij Iuris-
cōs. utillissimis margini additis annotationibus.

Bullis etiam Pij IIII. Pont. Max. ad calcem adiectis: cum
triplici utilissimo Indice.

Nunquam antea tam plenè, aut diligenter
in lucem edita.

C O N I M B R I C A E.

Ex Officina Antonij à Mariz Typhog.

M D L X X X I I I.

Cura facultate Inquisitorum: & Ordinarij

Dugl

UNIVERSITAS
50697

de fombra

*Seco
des. Joseph
de fombra
decalog*

2.
Dicitur paulus apostolus ad galatas scri-
bens ait si ad huius hominibus placerem
Christi servus non essem

POR MANDADO DE
Sua Alteza Vi o Sagrado Cõ
cilio Tridentino Impresso na era
de 1590. E o Directorium Curato
rum, & pareceme bem que se im
primão outra vez.

Fr. Bertholameu
Ferreira.

VISTA a informação, podemse im
primir os dous liuros. ff. o Conci
lio Tridentino, & o Directorium
Curatorum. E depois de impressos tornẽ
a esta Mesa se conferirẽ, & se lhe dar li
cença pera correrem. Em Lisboa a 25. de
Maio, de 1593.

Diogo de Sousa.

Marcos Teixeira.

A 2

TY:

T Y P O G R A P H V S
L E C T O R I . S . P . D .

Ogitāti mihi, pie Lector, de no-
ua œcumenici Concilij Triden-
tini editione nitidissima & simul
emendatissima, tibiq̄ue vtilissi-
ma facienda, per opportunè oblatum est
exemplar quoddam castigatissimum, ad
præcipuam editionem (Romanā videlicet)
summa fide Salmanticæ excusum: in cui⁹
marginibus erant duorum eruditissimorū
viroꝝ D. Ioannis Sotealli Theologi, &
Horatij Lucij Iuriscōsulti, vtilissimæ (meo
iudicio) ānotationes, quibus sacra scriptu-
ræ, superiorum Conciliorum, iuris Ponti-
ficij, veterum Ecclesiæ patrum tum citata,
tum consonantia loca fideliter indicantur:
Non quidem ad dubiorum obscuriorumve
istius Concilij locorum interpretationem
(quam à Pio IIII. diplomate publico
priuatis scriptoribus interdictā probe no-
rāt duo iam commemorati viri doctissimi)
sed ad certissimarum clarissimarūq̄ue con-
stitutionum dignitatem, auctoritatemq̄ue
tuendam, ignorantibus patefaciendam &
aduersus catholicæ fidei hostes muniendā:
vtq̄ue omnib⁹ hinc perspicuum euadat, ve

rissimam esse illam testificationem, quā ali-
quot locis Tridentini Concilij Patres testi-
ficātur, se se religionis controuersias secun-
dum scripturam sacram, Apostolicas tradi-
tiones, probata Concilia, Ecclesiae Catho-
licae sensum, atque veterum patrum cōstā-
tem consuetudinemque doctrinam dijudica-
re. Itaque nulla interposita mora nouam
hanc tantamque utilitatem tecum commu-
nicandam putauī. Quod quidem nostrum
erga te, totamque Remp. Christianam stu-
dium, grato accipere animo, nostrosque
pios conatus tuo fauore prosequi atque
adiuuare quæso digneris. Vale.

Ex offic. nostra Typograph.
Kalendas Iulias.

1593.

INDEX

A 3

INDEX DECRETORUM
Concilij Tridentini.

SESSIO PRIMA.	9
D ecretum de inchoando Concilio.	9
SESSIO II.	10
Decretum de modo viuendi, & alijs in concilio seruandis.	10
SESSIO III.	14
Decretum de symbolo fidei.	14
SESSIO IIII.	18
Decretum de Canonicis scripturis.	18
Decretum de editione, & vsu sacrorum librorum.	20
SESSIO V.	24
Decretum de peccato originali.	24
Decretum de reformatione. 29. 64. 77. 113. 152. 200. 223. 241. 279. 343.	
SESSIO VI.	37
Decretum de iustificatione.	37
De nature, & legis ad iustificandos homines imbecillitate.	38
De dispensatione, & mysterio aduentus Christi.	38
Qui per Christum iustificantur.	39
Descriptio iustificationis impij, & modus eius in statu gratie.	40
De necessitate preparationis ad iustificationem in adultis,	

INDEX

<i>adultis, & unde sit.</i>	40
<i>Modus preparationis.</i>	41
<i>Quid sit iustificatio impij, & quæ eius cause.</i>	42
<i>Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari.</i>	45
<i>Contra inanem hereticorum fiduciam.</i>	45
<i>De acceptæ iustificationis incremento.</i>	46
<i>De observatione mandatorum, de que illius necessitate, & possibilitate.</i>	47
<i>Prædestinationis temerariam præsumptionem cauendam esse.</i>	49
<i>De perseuerantiæ munere.</i>	50
<i>De lapsis & eorum reparatione.</i>	51
<i>Quolibet mortali peccato auiti gratiam, sed non fidem.</i>	52
<i>De fructu iustificationis, hoc est de merito bonorū operum, de que ipsius meriti ratione.</i>	53
<i>Canones de iustificatione.</i>	56

S E S S I O VII.

<i>Decretum de sacramentis.</i>	69
<i>Canones de sacramentis.</i>	70
<i>Canones de Baptismo,</i>	73
<i>Canones de Confirmatione.</i>	76
<i>Bulla facultatis transferendi Concilij.</i>	85

S E S S I O VIII.

<i>Decretum de translatione Concilij.</i>	88

S E S S I O IX.

<i>Decretum prorogationis sessionis,</i>	89

INDEX.
S E S S I O X.

Decretum prorogationis Sessionis. 92
Bulla resumptionis Concilij sub Julio Tertio. 94

S E S S I O XI.

Decretum de resumendo Concilio. 97

S E S S I O XII.

Decretum prorogationis Sessionis. 98

S E S S I O XIII.

Decretum de sanctissimo Eucharistiae Sacramen-
to. 100

De reali praesentia Domini nostri Iesu Christi in
sanctissimo Eucharistiae sacramento. 101

De ratione institutionis sanctissimi huius Sacra-
menti. 103

De excellentia sanctissimae Eucharistiae super reli-
qua sacramenta. 104

De Transubstantiatione. 105

De cultu, & veneratione huic sanctissimo sacramen-
to exhibenda. 105

De asseruando sacrae Eucharistiae Sacramento, &
ad infirmos deferendo. 106

De preparatione, quae adhibenda est, vt dignè quis
sacram Eucharistiam percipiat. 107

De vsu admirabilis huius Sacramenti. 108

Canones de sacrosancto Eucharistiae Sacramento. 110

Decretum prorogationis definitionis quatuor arti-
culorum de Sacramento Eucharistiae, &c. 119

Saluus conductus datus Protestantibus. 122

S E S -

INDEX.
SESSIO XIII.

Doctrina de sanctissimis Pœnitentiæ, & Extreme Unctionis Sacramentis.	124
De necessitate, & institutione sacramenti Pœni- tentie.	125
De differentia sacramenti Pœnitentiæ & Baptis.	127
De partibus, & fructu huius sacramenti.	128
De contritione.	129
De confessione.	131
De ministro huius sacramenti, & absolutione.	135
De casuum reservatione.	137
De satisfactionis necessitate, & fructu.	138
De operibus satisfactionis.	141
Doctrina de sacramento extreme Unctionis.	141
De institutione sacramenti extreme Unctio.	142
De effectu huius Sacramenti.	143
De ministro huius sacramenti, & tempore quo da- ri debeat.	144
Canones de sanctissimo pœnitentiæ sacramento.	146
Canones de Sacramento extreme Unctionis.	151
SESSIO XV.	165
Decretum prorogationis Sessionis.	165
Salvus conductus datus protestantibus.	167
SESSIO XVI.	272
Decretum suspensionis Concilij.	172
Bulla celebrationis Concilij Tridentini sub Pio III. Pont. Max.	176
SESSIO XVII.	182
Decretum de celebrando Concilio.	182

INDEX.
 S E S S I O XVIII. 184

*Decretum de librorum delectu, & omnibus ad Con-
 cilium fide publica mutandis.* 184

Saluus conductus cōcessus Germanicæ nationi. 187

Extensio ad alias nationes. 192

S E S S I O XIX. 193

Decretum prorogationis sessionis. 193

S E S S I O XX. 194

Decretum prorogationis sessionis. 194

S E S S I O XXI. 195

*Doctrina de cōmunionē sub utraq; specie & paruulo-
 rum.* 195

*Laicos, & clericos non conficientes non astringi
 iure diuino ad cōmunionē sub utraq; specie.* 196

*Ecclesie potestas circa dispensacionem sacramēti
 Eucharistie.* 197

*Totum & integrum Christum, ac verum sacramē-
 tum sub qualibet specie sumi.* 198

*Paruulos nō obligari ad cōmunionem sacramenta-
 lem* 198

*Canones de cōmunionē sub utraq; specie, & paruulo-
 rum.* 199

S E S S I O XXII. 211

Doctrina de sacrificio Missæ. 211

Canones de sacrificio Missæ. 218

*Decretum de obseruādis, & euitandis in celebratio-
 ne Missæ.* 220

Decretum super petitione cōcessionis Calicis. 233

S E S S I O XXIII. 235

Vera

INDEX.

<i>Vera, & catholica doctrina de sacramēto Ordinis ad condemnandos errores nostri temporis.</i>	235
<i>Canones de sacramento Ordinis.</i>	239
SESSIO XXIII.	
<i>Doctrina de sacramento Matrimonij.</i>	264
<i>Canones de sacramento Matrimonij.</i>	266
<i>Decretum de reformatione Matrimonij.</i>	269
SESSIO XXV.	
<i>Decretum de Purgatorio.</i>	317
<i>De invocatione, veneratione, & reliquijs sanctorū, & sacris imaginibus.</i>	318
<i>De regularibus & Monialibus.</i>	323
<i>Decretū de cōtinuāda sessione in diem sequēte.</i>	374
<i>Continuatio sessionis.</i>	375
<i>Decretum de Indulgentijs.</i>	375
<i>De delectu ciborum, ieiunijs & diebus festis.</i>	376
<i>De Indice librorum, & Catechismo, Breuiario, & Missali.</i>	377
<i>De loco Oratorum.</i>	378
<i>De recipiendis, & obseruādis decretis cōcilij.</i>	378
<i>De recitandis decretis concilij sub Paulo III. & Iulio III. in sessione.</i>	380
<i>De fine concilij, & confirmatione petenda à san- ctissimo Domino nostro.</i>	380
<i>Acclamations Patrum in fine concilij.</i>	381
<i>Confirmatio concilij.</i>	384
<i>Bulla S. D. N. Pij, Diuina prouidentia Papæ III. su- per confirmatione ecumenici & generalis Con- cilij Tridentini.</i>	387
	I N.

INDEX CAPITV- lorum Concilij Tri- dentini.

<i>A</i>			<i>Causæ Episcoporum.</i>	119
A	<i>B Aduentu.</i>	279	<i>Causæ omnes.</i>	312
	<i>Abbatibus.</i>	339	<i>Censuræ</i>	333
	<i>Abbatissa.</i>	250	<i>Cæterum.</i>	127
	<i>Ad cathedralium.</i>	329	<i>Circa.</i>	135
	<i>Ad consūmationem.</i>	77	<i>Cogit.</i>	345
	<i>Ad maiores.</i>	69	<i>Commune.</i>	104
	<i>Administratores.</i>	81	<i>Concedit.</i>	325
	<i>Ad minores.</i>	230	<i>Consuetudo.</i>	107
	<i>Admonet.</i>	247	<i>Contingit.</i>	350
	<i>Aduersus.</i>	355	<i>Contritio.</i>	129
	<i>Anathemati.</i>	52	<i>Controuersias.</i>	334
	<i>Apostolus.</i>	337	<i>Cum adolescentiū.</i>	256
	<i>A sententia.</i>	291	<i>Cum autem.</i>	236
	<i>Attendant.</i>	115	<i>Cum beneficia.</i>	203
	<i>B</i>	332	<i>Cum catholica.</i>	317
B	<i>Beneficia.</i>	80	<i>Cum dignitates.</i>	295
	<i>Bonifacij.</i>	326	<i>Cum ecclesiasticus.</i>	305
	<i>C</i>		<i>Cum etiam.</i>	160
C	<i>Capitula.</i>	68	<i>Cum excom.</i>	165
	<i>Capitulum.</i>	304	<i>Cum ex notariorū.</i>	231
	<i>Causæ criminales.</i>	289	<i>Cum hoc tempore.</i>	37
			<i>Cum honestus.</i>	153
			<i>Cum</i>	

INDEX

Cum ilud.	207	Docet experientia.	273
Cum in beneficijs	254	Docet præterea.	128
Cum multa.	209	Docet præterea.	141
Cum non deceat.	202		
Cum nullus.	254	E	
Cum pleraque.	240	E Adem.	29.64.77.
Cum potestas.	375		113.119.192.200.
Cum præcepto	241		223.241.
Cum propriè.	252	Ecclesiarum.	67
Cumque natura.	216	Ecclesijs.	246
Cum Scripturæ.	237	Episcopi etiam.	204
Cum verò.	45	Episcopi etiam	226
Cum verò.	116	Episcopi.	230
Cupiens.	315	Episcopi per se.	246
Cupiens.	372	Episcopi vt.	293
Curent.	84	Episcopis.	66
		Episcop ⁹ familiarè.	249
D		Episcopus quo scûq.	155
Decernit.	276	Ergo Saluator.	103
Decernit.	311	Et cum sancta.	215
Decernit.	365	Et quamuis.	215
Declarat.	40	Et quia.	161
Declarat.	364	Et quoniam.	117
Declarat.	378	Et quoniam.	154
Demum.	138	Et quoniam.	214
Denique.	198	Et si Missa.	217
Detestabilis.	371	Ex institutione.	131
Dispensationes.	228	Expedit.	307
Disponuntur.	41		Facul-

INDEX.

F		<i>Insuper eadem.</i>	316
F	<i>Acultates.</i> 82	<i>Insuper hortatur.</i>	376
	<i>Facultates.</i> 83	<i>Ita plerumque.</i>	278
G		<i>Itaque,</i>	196
G	<i>Ranc.</i> 277	<i>Iulius.</i>	94
		<i>Iustitiæ.</i>	274
H		L	
H	<i>Ac igitur.</i> 53	L	<i>Egati.</i> 229
	<i>Hæc omnia.</i> 341		<i>Libertati.</i> 336
	<i>Hæc sacrosancta.</i> 89		<i>Liceat Episcopis.</i> 290
	<i>Hanc.</i> 42		<i>Locorum.</i> 81
I		M	
I	<i>Am vero.</i> 144	M	<i>Agnam.</i> 393
	<i>Illustriſſimi.</i> 380		<i>Mandat.</i> 318
	<i>In cõmutationibus.</i> 229		<i>Matrimonij.</i> 264
	<i>In ecclesijs.</i> 303		<i>Minores.</i> 251
	<i>In electione.</i> 328		<i>Monasteria.</i> 330
	<i>In exemptorum</i>		<i>Monasteria.</i> 331
	<i>Inferiora.</i> 78		<i>Monet.</i> 217
	<i>In monasterijs.</i> 332		<i>Multi.</i> 276
	<i>In nomine.</i> 14	N	
	<i>In pluribus.</i> 302	N	<i>Emini.</i> 324
	<i>In quacunq̃ue,</i>		<i>Nemo autem.</i> 47
	<i>Instituta.</i> 142		<i>Nemo etiam.</i> 163
	<i>Insuper.</i> 20		<i>Nemo quacunq̃ue.</i> 78
	<i>Insuper cum.</i> 233		<i>Nemo quoq̃ue.</i> 49
	<i>Insuper declarat.</i> 198		<i>Nihil est.</i> 214
	<i>Insuper eadem.</i> 234		<i>Non liceat.</i> 82
			<u>Non</u>

INDEX.

Non licet præterea.	164	Prohibet.	326
Non potest.	369	Prouincialia.	283
Non sunt.	364	Q	
Nulla quoque.	335	Quæ alias.	292
Nulli.	68	Quæcunque.	208
Nullius in posterum.	251	Quam turpe.	365
Nullus itaque.	105	Quamuis autem.	45
Nullus prima.	247	Quâuis excômmunicatio-	
O		nis.	347
O Mnes.	156	Quamuis hæc.	92
Optandum.	343	Quâuis presbyteri.	253
Optaret.	216	Quanta.	220
Ordinaryj.	79	Quia illiterati.	206
Ordinationes.	249	Quia vero.	32
P		Quia vero.	159
Patriarchæ.	285	Quia verò.	163
Paulus.	81	Quia vero.	218
Pius.	176	Quibus verbis.	40
Placet.	88	Quicumque in cathe-	
Placet.	182	dra.	227
Postremo.	374	Quicumque.	79
Predicationis.	288	Quicumque post hæc.	225
Præsentati.	83	Quicumq; regularis.	338
Præterea declarat.	197	Qui pié.	352
Præterea quia.	161	Qui verò.	51
Prætera sancta.	274	Quo ad vsum.	108
Prima.	246	Quo factum.	38
Primum.	38	Quoniã ab ecclesiast.	201
Principio.	101	Quoniam autem.	105
		Quo	

B V L L A I N
 D I C T I O N I S S A C R I
 O E C V M E N I C I , E T G E N E -
 ralis Concilij Tridentini.

S V B P A V L O I I I . P O N T . M A X .

A V L V S Episcopus, seruus
 seruorum Dei ad futuram rei me-
 moriam.

I N I T I O nostri huius Pontifica-
 tus quem non ob merita nostra, sed propter
 suam magnam bonitatem, Dei omnipotentis
 prouidentia nobis commisit, cernentes iam tum in
 quas perturbationes temporum, quotque iucom-
 moda rerum ferè omnium nostra Pastoralis solici-
 tudo, & vigilia esset vocata, cupiebamus quidē me-
 deri Christiane Reipub. malis, quibus illa iam du-
 dum vexata, & prope modum oppressa est, sed ipsi
 etiam, vt homines circūdati infirmitate, ad tantū
 onus tollendum impares vires nostras esse sentiebā-
 mus. Nam cum pace opus esse intelligeremus ad li-
 berandam, & conseruandam à plurimis impen-
 dentibus periculis Reipub. omnia inuenimus odijs, &
 dissensionib⁹ plena, dissentientibus præsertim Prin-
 cipie

Bulla Indictionis

Ioan. 10.

cibibus ijs interse, quibus summa rerū penē omnis
 à Deo permissa est. Cū vnū Ouile, & vnū pastore
 Dñici esse gregis, ad integritatē Christianae religio
 nis, & ad caelestiū bonorū spem in nobis confirman
 dā, necessariū duceremus, schismatis, dissidijs, hære
 sibus erat christiani nominis diuulsa iā penē, & la
 cerata vnitās. Cū tutā, atq; munitā ab infidelīū ar
 mis, atq; insidijs Rēp. optaremus, nostris erratis, no
 straq; cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis
 nostris imminēte, Rhod⁹ fuerat amissa, Hungariae
 vexata, conceptū, & meditatū cōtra Italiā cōtraq;
 Austriā, & Illyricū terra, mariq; bellū cum impijs
 & inimicis hostis noster Turca nullo tēpore requie
 sceret, nostrorumq; inter se odia, & dissensiones suā
 bene gerēd. rei occasionem duceret. Igitur, vt dice
 bamus, in tanta hære sum, dissensionū bellorūq; tem
 pestate, tantisq; excitatis fluctibus, cum essemus ad
 moderandum, & gubernādum Petri nauiculā voca
 ti, nec viribus ipsi nostris satis fiderimus, primum
 coniecimus Dño cogitatus nostros, vt ipse nos nu
 triret, animumq; nostrū firmitate, & robore, men
 tem cōsilio, sapiētiāq; instrueret: deinde, animo repe
 tentes, maiores nostros, sapiētia admirabili, & san
 ctitate pr. editos, sēpē in summis Christianae Reip.
 periculis remediū optimum atq; opportunissimum,
 ecumenica Cōcilia, & Episcoporū generales conuē
 tus adhibuisse, ipsi quoq; animū ad generale haben
 dū Cōcilium adiecim⁹, exquisitisq; Principum sētē
sjs.

Psal. 34.

tjs, quorū nobis videbatur vtilis in primis, & oppor-
 tuna ad hāc rem esse consensus, cum eos tūc nō alie-
 nos ab hoc tam sancto opere inuenissemus ecumeni-
 cū Cōciliū, & generalem eorū Episcoporū, aliorūq;
 Patrū ad quos pertineret cōuentū in ciuitate Man-
 tue indiximus, anno incarnationis Dñi, sicut literis
 & monumentis nostris testatū est, millesimo quin-
 gētesimo trigesimo septimo, Pōtificat⁹ nostri tertio
 ad X Kalē. lun. inchoādum, spē propē certā habē-
 tes fore, vt cū illic in nomine Dñi essemus cōgrega-
 ti, ipse, sicut p̄misit, Dñs in medio nostrum affutu-
 rus, & bonitate, ac misericordia sua oēs tēporā pro-
 cellas, omniaq; pericula Spiritu vris sui facile depul-
 sur⁹ esset. Sed, vt semper insidiatur p̄ijs adtōnibus
 humani generis hostis, primū contra omnē spem, &
 expectationē nostrā denegata fuit nobis Mātuanā
 ciuitas, nisi aliquas condiciones subiremus ab insti-
 tutis maiorū nostrorum & cōditione temporū, no-
 strāq; ac huius s̄c̄e Sedis, ac nominis Ecclesiasticē
 dignitate, libertateq; prorsus alienas, quas in alijs
 nostris literis expressimus. Quapropter aliū inueni-
 re locū, aliāq; deligere ciuitatem necesse habuimus:
 quæ cū nō statim nobis occurreret idonea, & apta,
 ad sequentes kalēd. Nouemb. prorogare Cōciliū ce-
 lebrationem fuimus coacti. Interim sc̄nus & perpē-
 tuus hostis noster Turca, ingenti classe Italiā ador-
 tus, aliquot oppida in litoribus Appuliæ cepit, va-
 stauit, diripuit, prædā hominum abegit, nos in mā-

Matth. 18i

Bulla Indictionis

ximo timore, & periculo omnium, munien dis litoribus nostris, finitimisque auxilio iuuādis fuimus occupati: nec tamen interea destitimus consulere, & hortari Christianos Principes, vt de idoneo ad habendum conciliū loco quid sentirent, nobis exponerēt: quorū cum essent incertae, variaeque sententiae tēpusque diutius, quam erat opus videretur extrahi, nos optimo animo atque, vt arbitramur, etiam consilio Vincentiam elegimus, vrbem copiosam, & Venetorum, qui eam nobis concedeabant, virtute, auctoritate potentia cum aditum patentem, tum stationem omnibus liberam, atque tutam in primis in se habentem, sed, cum iam tempus longius progressum esset, nouaeque vrbis electionē omnibus significari conueniret, iam que Kalendae Nou. appetētes facultatē huius diuulgationis excluderēt, hyemsque esset propinqua, rursus altera prorogatione tēpus Concilij differre in proximū sequens ver, Maijque futuras kalendas, compulsi fuimus. Quare firmiter constituta, atque decreta, cum & nos ipsos, & cetera omnia ad eum bene agendum, Deo iuuantē, celebrandumque conuētū pararemus, plurimū reputantes interesse cum celebrationis Concilij tū vniuersae Christianae Reip. Christianos Principes pace inter se, & concordia cōsentire, charissimos in Christo filios nostros, Carolum Romanorum Imperatorem, semper Augustum, & Christianissimum Regem Franciscum, duo praecipua Christi-

stia

stiani nominis firmamenta, atque subsidia, orare,
 atque obsecrare institimus, ut ad colloquium inter
 se, & nobiscum vna conuenirent, quorum quidem
 apud vtrumque literis, Nuacijs, & à latere nostro
 missis, ex venerabilium fratrum nostrorum nume
 ro, Legatis sæpißime egeramus, ut ex similitate, &
 dissidijs ambo in vnum fædus, & piam amicitiam
 vellent conuenire, habentibusque succurrere Chri-
 stianis rebus, quorum seruandorum cum esset illis
 potestas à Deo præcipuè tributa, si id non agerent
 & ad commune Christianorum bonorum sua cõsi-
 lia non dirigerent, acris & seuera ratio eidẽ Deo
 ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus no-
 stris annuentes, Nicæam se contulere, quo nos quo-
 que longum iter, & senili ætati nostræ vebemen-
 ter contrarium, Dei & pacis conciliandæ causa sus-
 cepimus: neque prætermisimus interea, cum tem-
 pus Concilij præstitutum, Kalendæ, videlicet, Maiæ
 appropinquarent, tres Legatos summæ virtutis &
 autoritatis, à latere nostro de numero eorundem
 fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Vincen-
 tiam mittere, qui initium Concilij facerent, Præla-
 tosque vndique venientes exciperent, & ea, que
 iudicaret esse opus, agerent, & tractarent, quo ad
 nos, ab itinere, & negotio pacis reuersi, omnia ac-
 curatius dirigere possemus. Interim vero in illud
 sanctum opus, maximeque necessarium, tracta-
 tionem, videlicet, pacis inter Principes, incubui-
 mus,

Bulla Indictionis

mus, & quidem omni animi studio: omni pietate, ac
 diligentia. Testis est nobis Deus, cuius freti clemē
 tia, nos metipfos itineris & vitæ periculo exposui
 mus. Nostra testis cōsciētia, quæ nihil habet in hac
 re quidem, in quo nos arguat, aut prætermisissæ aut
 non quæsitæ ad pacificandum occasionis. Principes
 ipsi testes, quos tam sæpe tamque vehementer, Nun
 tijs, literis, Legatis, monitis, hortatu, precibusque o
 mibus obsecraueramus, vt simultates deponerēt, v
 societatem coirent, vt Christianæ Reipub. in maxi
 mum, & propinquum iam adductæ discrimen, cō
 munitibus studijs, & subsidijs opitularentur. Iam
 vero testes illæ vigilie atque curæ, illi diurni, noctur
 ni que animi nostri labores, grauesque sollicitudines
 quas ob hanc rem, & causam plurimas iam susce
 pimus: nec tamen ad optatum exitum nostræ consi
 lia, & acta adhuc perducta sunt: ita etenim visum
 Domino Deo est, quem tamen non desperamus ali
 quando optata nostra benignius respecturum. Ipse
 quidem quantum in nobis fuit, nihil, quod esset no
 stro Pastoralis officio debitum, in hac re omisimus.
 Quod si qui sunt, qui actiones pacis nostras in aliã
 interpretentur partem, dolemus quidem, sed tamen
 in dolore nostro gratias Omnipotenti agimus, qui ad
 exemplum, & doctrinam potentie nostræ suo vo
 luit à postolos haberi dignos, qui pro nomine lesi
 qui pax nostra est, cōtumeliam paterentur. Verum
 in illo cōgressu colloquio nostro, quod Nicæe habē
tunc

AA. 5. in fi.
 Ephes. 2.

et est, et si peccatis nostris impediētibus inter duos
 Principes vera, & perpetua pax non potuit confici,
 induciæ tamē decennales factæ sunt, quarum oppor-
 tunitate nos sperantes, & sacrum Conciliū commo-
 dius celebratum iri, & deinde ex Concilij auctōrita-
 te perfici posse pacē, apud Principes instituimus, ut
 & ipsi venirent ad Concilium, & Prælatos suos præ-
 sentes ducerent, absentesq; accerferent. Qui cū de
 utroq; se excusassent, quod & ipsis redire in regna
 sua tum necesse esset, & prælatos, quos secū habuif-
 sent, itinere atque impentij fessos, atque exhaustos
 recreari, & refici oporteret, nos hortati sunt, ut
 aliam quoque prorogationē temporis habendi Con-
 cilij decerneremus. Qua in re cōcedenda cum esse-
 mus aliquantum difficiles, literas interim à Lega-
 tis nostris, qui Vincentiæ erant, accepimus, transa-
 cto iam, & longiùs præterito Concilij ineundi die,
 vnum vix, aut alterum ex externis nationibus Præ-
 latum Vincentiā se contulisse. Quo nuncio accepto
 cū videremus eo tempore nulla iam ratione ha-
 beri Concilium posse, ipsis Principibus concessimus
 ut differretur tempus agendi Concilij vsque ad san-
 ctum pascha, diemque festum future Dominice
 resurrectionis. Cuius nostri præcepti, expectatio-
 nisque decretæ literæ Genuæ, Anno incarnationis
 Domini. M. D. XXXVIII. III. Kalend.
 Jul. factæ, publicatæque sunt, atque hanc dila-
 tionem eo propensius fecimus, quid pollicitus est

Bulla Indictionis

nobis vterq; Princeps Legatos suos Romam, ad nos
se missurum, vt ea, que ad perfectionem pacis reli-
qua essent, neque Nicæe ob breuitatem temporis po-
tuerant omnia consici, Romæ commodius corā no-
bis agerentur, & tractarentur: & ob hanc rationē
etiam à nobis ambo petierunt, vt hac pacificationis
procuratio Concilij celebrationis præponeretur, cū
ipsum Concilium, pace facta, multo deinde vtilius,
& salutarius Christianæ Reip. futurum esset. Sem-
per enim hæc pacis spes nobis iniecta Principū nos
volūtatibus assentiri hortata est, quam spem vehe-
menter auxit post discessum à Nicæa nostrū ipso-
rum duorum Principum inter se beneuola, amica-
que cōgressio: que, maxima nostra cū letitia à no-
bis intellecta, confirmauit nos in bona spe, vt tan-
dem aliquando nostras preces apud Deum exaudi-
tas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc
igitur pacis conclusionem cū & expeteremus, &
vrgeremus, nec solum duobus antedictis Principi-
bus, verū etiam charissimo in Christo filio nostro,
Ferdinando, Rege Romanorum videretur, actionē
Concilij, nisi pace facta, suscipi non oportere, cun-
ctiq; à nobis per literas, suosq; Oratores contende-
rent, vt alias rursus temporis prorogationes facere
mus, præcipuē autem instaret serenissimus Cæsar,
promississe se demonstrans ijs, qui à Catholica vni-
tate dissentiant, se operam suam apud nos interpo-
siturum, vt aliqua concordie ratio iniretur, quod
ante

ante suam in Germaniam profectioem aptè non
 posset fieri. Nos, eadem semper spe pacis, & tanto-
 rum Principum voluntate adducti, cum præser-
 tim cerneremus, ne ad dictum quidè in Resurrectio-
 nis festum alios Prælatos Vincentiam conuenisse,
 prorogationis nomen iam fugientes, quod tã sæpè,
 frustra fuerat repetitum, celebrationem generalis
 Concilij ad nostrum & Sedis Apostolicæ beneplaci-
 tum suspendere maluimus. Itaque facimus, & de
 suspensione huiusmodi literas ad singulos supra-
 dictorum Principum decima die Iunij. M. D.
 XXXIX. dedimus, sicut ex illis perspicuè potest
 intelligi. Ea itaq; suspensione necessario per nos fa-
 cta, dum tempus illud magis idoneū à nobis, pacif-
 que aliqua conclusio expectatur, que & dignitatē
 postea, frequentiamq; Concilio, & Christianæ Rei
 pub. presentiore salutem erat allatura, Christiane
 interea res in deterius quotidie prolapsæ sunt,
 Hungaris, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocanti-
 bus: Ferdinando Rege bellum in eos mouente: Bel-
 gis ad defectionem à Cæsare, ex parte quadam inci-
 tatis, cuius defectionis comprimendæ causa per Gal-
 liam amicißimè, & cum Rege Christianißimo con-
 cordißimè, magno beneuolæ inter eos voluntatis in-
 dicio transiens in Belgas serenißimus Cæsar, &
 illinc deinde in Germaniam profectus, conuentus
 Germaniæ Principum, & ciuitatum tractandæ
 eius, quam dixerat, concordie causa, habere cepit.

Bulla Indictionis

Sed cum, spe pacis iam deficiente, ille quoque modus curandæ in conuentibus tractandæque concordie ad maiores potius discordias cõcitandas aptus esse videretur, inducti fuimus ad pristinum Cõcilij generalis remedium reuerti, idque per Legatos nostros S. R. E. Cardinales, ipsi Cæsari obtulimus, quod etiam postremo, & præcipuè in Ratisbonensî Conuentu egimus, cum illic dilectus filius noster, Gaspar titu. S. Prædix Cardinalis Contarenus, & summa doctrina, & integritate, Legatum nostrum ageret. Nã cum, id quod ne accideret, antea veriti eramus, ex eius Conuentus sententia peteretur à nobis, vt ab Ecclesia dissentientium quosdam articulos tolerandos declararem, quoad per æcumenicum Concilium illi excuterentur, & deciderentur, idque nobis, vt concederemus, neque Christiana, & catholica veritas, neque nostra, & Sedis Apostolicæ dignitas permetteret palam potius Cõcilium, vt quam primùm fieret, proponi mandauimus. Neque verò in alia vnquam sententia, & voluntate fuimus, quàm vt primo quoq; tempore Concilium æcumenicum, & generale congregaretur. Sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano, & Christianæ religionis integritatem posse recuperari: veruntamen id cum bona gratia, & voluntate Christianorum Principũ habere volebamus.

Malm. 68. Quam voluntatē dum expectamus, dū obseruamus
tempus absconditū, tempus beneplaciti tui, ó Deus,

ali-

aliquā dō tandem decernere compulsi sumus, omne
 esse tempus beneplacitū Deo, cum de rebus sanctis,
 & ad Christianam pietatem pertinentibus cōsilia
 incūsur. Quapropter vidētes, maximo quidem ani-
 mi nostri cum dolore, rem Christianam quotidie im-
 petus ruere, Hungaria à Turcis oppressa, Germanis
 periclitantibus, cæteris omnibus metu, mæroreque
 afflictis, nullius iam Principis cōsensum expectare,
 sed tantū Dei omnipotentis voluntatem, & Chri-
 stianæ Reipub. vtilitatem attendere constituimus.
 Itaque cum Vincentiam amplius non haberemus,
 cuperemusq; cum vniuersæ Christianorum saluti,
 tum Germanicæ nationis incommodis in eligendo
 per nos nouo Cōcilij habēdi loco consulere, aliquot-
 que locis propositis ipsam Tridentinam ciuitatē ab
 ipsis desiderari videremus, nos etsi in citeriore Ita-
 lia commodius omnia tractari posse iudicabamus,
 ad eorum tamen postulationes nostram voluntatē
 paterna charitate defleximus. Itaque Tridentū ci-
 uitatem elegimus, qua in ciuitate æcumenicum Cō-
 ciliū ad proximè venturas Kalendas Nouēb. habe-
 retur, idoneum locum illum statuentes, quō ex Ger-
 mania quidem, alijsque Germaniæ finitimis natio-
 nibus facillimè, ex Galia, Hispania, cæterisque pro-
 uincijs remotiorib; nō difficulter Episcopi, & Pæ-
 lati cōuenire possēt. Dies autē Cōcilij ea à nobis spe-
 ctata est, q̄ spatiū in se haberet & publicādi p̄ Chri-
 stianas nationes nostri huius Decreti & facultatis
 omnibus

Bulla Indictionis

omnib⁹ Prælatiſ ad veniendū tribuendæ. Quo minus
autem annum tempus præſiniremus mutando Cō-
cilij loco, ſicut quibuſdam conſtitutionibus aliã
præſcriptū eſt, ea res fuit in cauſa, quod longiùs ex-
trahi ſpem ſanandæ aliquã in parte Chriſtianæ Rei
pub. quæ tot detrimentis, & calamitatibus affecta
eſt, nolimus: & tamen videmus tempora: agnoſci-
mus difficultates: quid ſperari poſſit ex conſilijs no-
ſtris, incertum eſſe intelligimus. Sed quia ſcriptū
eſt: Reuela Domino viam tuam, & ſpera in eo: &
ipſe faciet, magis Dei clementiæ & miſericordiæ
conſidere, quàm noſtræ imbellicitati diffidere, cōſti-
tuimus. Sepè enim ſit in bonis operibus incipien-
dis, vt quod humana conſilia non valent, diuina
virtus efficiat. Huius igitur ipſius Dei omnipotē-
tis Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, ac beatorum
eius Apoſtolorum, Petri, & Pauli auctoritate, qua
nos quoque in terris fungimur, freti, atque ſubnixi
de venerabilium item fratrum noſtrorum S. R. E.
Cardinalium cōſilio, & aſſenſu ſublata, amotaque
ſuſpenſione, de qua ſuprà commemoratum eſt, quã
per præſentes tollimus, & amouemus, ſacrum æcu-
menicum, & generale Concilium in ciuitate Tri-
dentina, loco commodo, & libero, omnibuſque na-
tionibus opportuno, ad Kalèdas proximas Nouèb.
anni præſentis ab incarnatione Dñi, M. D. XLII.
incipiendum, proſequendum, & eodem Domino ad-
iuuante, ad ipſius gloriam, atque laudem, & Chri-
ſtiani

Plalm. 36.

stiani totius populi salutem absoluendum, perficiendumque indicimus: annunciamus, conuocamus, statuimus, atque decernimus, omnes omnibus ex locis tam venerabiles fratres nostros Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, quã aliis quoscunque, quibus iure, aut priuilegio in Concilijs generalibus residendi, & sententias in eis dicendi permissa potestas est, requirentes, hortantes admonentes, ac nihilominus eis vi iurisiurandi, quod nobis, & huic sancte Sedi præstiterunt, ac sancte virtute obedientie alijsque sub pœnis iure, aut consuetudine in celebrationibus Conciliorum aduersus non accedentes ferri, & proponi solitis, mandantes, arctèque præcipiētes, vt ipsimet, nisi fortè iusto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facere compellantur, aut certè per suos legitimos procuratores, & nuncios sacro huic Concilio omnino adesse, & interesse debeant. Suprà autem dictos, Imperatorem, Regemq; Christianissimum, nec non ceteros, Reges, Duces, Principes, quorum præsentia, si aliàs vnquam, hoc quidem tempore maximè sanctissimæ Christi fidei, & Christianarum omnium futura est salutaris, rogantes, atque obsecrantes per viscera misericordiæ Dei, & Domini nostri Iesu Christi, cuius fidei veritas, & religio & intus, & extra grauitè iam oppugnatur, vt, si saluam volūt Christianam esse Rempub. si se Domino obstrictos & obligatos pro maximis illius erga se beneficijs intelligunt

Bulla Indictionis

elligunt, ne deserant ipsius Dei causam, & negotium, ipsimet ad sacri Concilij celebrationem veniant, in quo ipsorum pietas, atque virtus cōmuni vtilitati, salutique suæ, ac cæterorum, & temporali, & æternæ, plurimum est profutura. Sin autem, id quod nollemus, accedere ipsi nō poterunt, at graues saltem viros Legatos cum auctoritate mittant, qui personam Principis sui quisque & cum prudētia, & cum dignitate possint in concilio referre. In primis verò vt id curent, quod ipsis facillimum est, vt ex suis cuiusque regis, ac prouincijs Episcopi, & prælati, sine tergiversatione, & mora ad Concilium proficiantur: quod maxime quidem à Prælatiis, Principibusque Germaniæ. Dum ipsum, atque nos impetrare æquam est, vt cum eorum præcipue causa ipsisque capientibus Concilium indictum sit, & in ea ciuitate indictum: quæ ab eis est desylerata, nō grauentur ipsi sua cunctorum presentia id celebrare, & ornare: quò melius, atque commodius, quæ ad integritatem, & veritatem Christianæ religionis, quæ ad bonorum morum reductionem, emendationemque malorum, quæ ad Christianorum interse tam Principum, quàm populorum pacem, vnitatem, concordiamque pertineant, & quæ ad repellendos impetus Barbarorum & infidelium quibus illi vniuersam Christianitatem obruere moliuntur, sint necessaria, Deo nostris consultationibus præeunte, & lumen sapientiæ suæ ac veritatis mentibus nostris

stris præferente, agi in dicto sacro œcumenico Concilio, & conspirante omnium cbaritate cõsuli, tractari, confici, ad optatosque exitus deduci quã primùm, & quã optimè possint. Atque vt nostræ hęc literæ, & quæ in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quorum oportet, perueniant, ne ve quis illorum ignorantia excusationem prætendat, cùm præsertim etiam non ad omnes eos, quibus nominatim illæ essent intimandæ, tutus forsitan pateat accessus, volumus & mandamus, vt in Basilica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, cùm ibi multitudo populi ad audiendum rem diuinam congregari solita est, palàm, clara voce per curiæ nostræ Cursores, aut Notarios aliquos publicos legatur, lectæq; in valuis dictarũ Ecclesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ portis, & Campi Floræ solito loco affigantur, vbi ad lectionem, & notitiam cunctorum aliquandiu expositæ pendeant: cumque inde amoueantur, earum nihilominus exempla in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque huiusmodi, omnes, & quoscunque, quos antedictæ nostræ literæ comprehendunt, post spatium duorum mensium à die literarum publicationis, & affixionis, ita volumus obligatos esse atque adstrictos, ac si ipsismet illæ coram lectæ, & intimatæ essent, transumptis quidem earum, quæ manu publici Notarij scriptæ,

Bulla Indict. Concil.

aut subscripta, & sigillo personæ alicuius Ecclesiæ
sticæ, in dignitate constitutæ, munita fuerint, ut
fides certa, & indubitata habeatur, mādamus, at-
que decernimus. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostræ indictmentis, annuncia-
tionis, cōuocationis, statuti, decreti, mandati, præ-
cepti, & obsecrationis, infringere, vel ei ausu temé-
rario contraire. Si quis autem hoc attentare præsu-
pserit, indignationem omnipotētis Dei, ac beatorū
Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit in-
cursurum. Datum Romæ, apud S. Petrum anno
incarnationis Dominicæ. M.D.XLII. ix. Kalē.
Iun. Pontificatus nostri anno. V. III.

Blofius.

Hier. Dand.

SESSIO PRIMA

SACROSANCTI
OECUMENICI, ET GENE-
RALIS CONCILII TRIDENTINI.

SUB PAVLO III. PONT. MAX.

Celebrata die xij. Mensis Decēb.

Anno Domini, M. D. XLV.

Decretum de inchoando Concilio.

LACET NE VO-
bis, ad laudem & glo-
riam sanctæ & indiu-
dnæ Trinitatis, Patris,
& Filij, & Spiritus San-
cti, ad incrementum &
exaltationem fidei, &
religionis Christianæ, ad extirpationē hæ-
resum, ad pacem, & vnionem Ecclesiæ, ad
reformationem Cleri, & populi Christiani,
ad depressionem, & extinctionem hostiū
Christiani nominis, discernere & declara-

C

re,

10. S E S S I O I.
re, sacrum Tridentinum & generale Con-
cilium incipere: & inceptum esse? Respon-
derunt, Placet.

Indictio future Sessionis.

ET cum proxima sit celebritas Natiuita-
tis Domini nostri Iesu Christi, & subse-
quantur aliæ festiuitates labentis & inci-
pientis anni, placet ne vobis primam futu-
ram Sessionem habendam esse die Iouis
post Epiphaniam, quæ erit septima men-
sis Ianuarij, Anno Domini. M. D. XLVI?
Reponderunt, Placet.

S E S S I O II.
Celebrata die. vij. Mensis Ianuarij.
M. D. XLVI.

*Decretum de modo viuendi, & alijs in Con-
cilio seruandis.*

Sacrosancta Tridentina Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè
congregata, in ea præsidentibus
eisdem tribus Apostolicæ Sedis
Legatis, agnoscens cum beato Iacobo Apo-
stolo,

stolo, quod omne datum optimum, & om- Jacob. 1. 17
 ne donum perfectum de sursum est, descen-
 dens à patre luminum, qui ijs, qui postu-
 lant à se sapientiam, dat omnibus affluen-
 ter, & non impropert eis, & simul sciens,
 quod initium sapientiae est timor Domini, Prouerb. 1. 7
 statuit, & decreuit, omnes & singulos Chri- Psalm. 110.
 sti fideles, in ciuitate Tridentina cōgrega-
 tos, exhortādos esse, prout exhortatur, vt
 se à malis & peccatis haectenus commissis
 emendare, ac de caetero in timore Domi-
 ni ambulare, & desideria carnis non perfec- Proverb. 1. 5
 re, orationibus instare, saepius confiteri, Psalm. 110.
 Eucharistiae sacramentum sumere, Eccle- Proverb. 1. 5
 sias frequentare, praecpta denique Do- & 9.
 minica, quantum quisque poterit, adim- Proverb. 1. 5
 plere, nec non quotidie pro pace Princip- Proverb. 1. 5
 um Christianorum, & vnitae Ecclesiae Proverb. 1. 5
 priuatim orare velint: Episcopos verò, & Proverb. 1. 5
 quoscunque alios, in ordine sacerdotali Proverb. 1. 5
 cōstitutos, œcumenicum Concilium in Proverb. 1. 5
 ea ciuitate concelebrantes, vt assidue in Proverb. 1. 5
 Dei laudibus incumbere, hostias, laudes, Proverb. 1. 5
 & preces offerre, sacrificium Missae quoli- Proverb. 1. 5
 bet saltem die Dominico, in quo Deus Proverb. 1. 5
 lucem condidit, & à mortuis resurrexit, Proverb. 1. 5
 ac Spiritum sanctum in discipulos infudit, Proverb. 1. 5
 peragere satagant, facientes, sicut idem Proverb. 1. 5

1. Tim. 2. Spiritus sanctus per Apost. præcipit, obse-
 crationes, orationes, postulationes, gratia-
 rum actiones, pro Sanctissimo Domino
 nostro Papa, pro Imperatore, pro Regibus,
 & cæteris, qui in sublimitate cõstituti sũt,
 & pro omnibus hominibus: vt quietam &
 tranquillam vitam agamus, pacẽ fruamur,
 & fidei incrementum videamus. Præterea
 hortatur, vt ieiunent saltem singulis sextis
 ferijs in memoriam passionis Domini, &
 eleemosynas pauperibus erogent: in eccle-
 sia autem cathedrali singulis quintis ferijs
 celebretur Missa de Spiritu sancto, cum Le-
 tanijs, & alijs orationibus ad hoc institutis;
 in alijs verò ecclesijs eadem die dicantur ad-
 minus letaniæ, & orationes: ^a tempore au-
 tem, quo sacra peraguntur, colloquutiones,
 & confabulationes non fiant, sed ore & ani-
 mo, celebrãti assistatur. Et quoniã ^b oportet
 Episcopos esse irreprehensibiles, sobrios,
 castos, domui suæ bene præpositos, horta-
 tur etiam, vt ante omnia quilibet in mēsa ^c
 seruet sobrietatem, moderationemque ci-
 borum, deinde cum in eo loco sæpe otiosi
 sermones oriri soleãt, ^d vt in ipsorũ Episco-
 porum mensis diuinarum Scripturarum le-
 ctio admisceatur: familiares verò suos vnus-
 quisque instruat, & erudiat, ne sint rixosi,
 vinosi,

^a Infrain
 Sess. 22. in
 decreto de
 obseruã. in
 celebr. mis-
 se.
^b 1. Tim. 3.
^c Tit. 1.
^d 1. Th. 3. ca.
 . 2. q. 7. cõ-
 sim. concil.
 Tol. 3. c. 7.
 conc. Rhe-
 men. c. 17.
 Euseb. in 4.
 deefeto, &
 infra. Sess.
 25. ca. 1. de
 refor.
^d Euseb. 1.
 epist. 3.

vinosi,

etiam falsis, vanis, aut obstinatis disceptationibus contendere: sed quidquid dicatur, sic mitissima verborum prolatione temperetur, ut nec audientes offendantur, nec recti iudicij acies perturbato animo inflectatur.

Insuper ipsa sacra Synodus statuit, ac decrevit, quod, si forte contingerit aliquos debito in loco non sedere, & sententiam, etiam sub verbo, Placet, proferre, Congregationibus interesse, & alios quoscunque actus facere, Concilio durante, nulli propterea præiudicium generetur, nullique novum ius acquiratur.

Idem in
conclusionibus
reperiatur
Episcopis
fuerit
ma præfati
praest. r.
Bracc. c. 24

Deinde indicta fuit futura Sessio ad diem Iouis
quartam, mensis Febr. proxime venturi.

SESSIO III.

Celebrata die iij. Mēsis Februarij.

M. D. XLVI.

Decretum de symbolo fidei.

In nomine sanctæ, & indiuiduæ
Trinitatis, Patris, & Filij, & Spi-
ritus sancti.

Hæc sacrosancta œcumenica

&

& generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, in ea præsentibus eidem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, magnitudinem rerum tractandarum considerans, præsertim earum, quæ duobus illis capitibus, de extirpandis hæresibus, & moribus reformandis, continentur, quorum causa præcipue est congregata, agnoscens autem cum Apostolo, non esse sibi colluctationem aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus spirituales nequitas in cœlestibus, cum eodem omnes, & singulos in primis hortatur, ut confortentur in Domino, & in potentia virtutis eius, in omnibus sumentes a scutum fidei, in quo possint omnia tela nequissimi ignea extinguere, atque galeam spei salutis accipiant, cum gladio spiritus, quod est verbum Dei. Itaque, ut hæc pia eius sollicitudo principiam, & progressum suum per Dei gratiam habeat, ante omnia statuit, & decernit præmittendam esse confessionem fidei, ^b Patrum exempla in hoc secuta, qui sacratoribus Concilijs hoc scutum contra omnes hæreses in principio suarum actionum apponere consuevere: quo solo aliquando & infideles ad fidem traxerunt, hæretici expugnarunt, & fideles confirmari

de act. 7
quoniam
et. lib. 1. c.
1. 10. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1.

Ephes. 6.

a c. qui resistit. 11. q. prima.
b Cœc. Ni cœ. Cœc. Roma. sub lul. I. Cœc. Hippo. in prin. Cœci. Cœst. 6. actione. 17. cū sim. c. 1. dist. 15. c. baptizandos. cœteq. de cōsecra. d. 4. c. 1. de sim. Trin.

c. Mat. 16.
c. in nouo.
21. dist. ca.
saluator. 1.
quest. 3.

marunt. Quæ symbolum fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur tanquã principiu illud, in quo omnes, qui fidẽ Christi profitentur necessariò conueniunt, ac fundamẽtum firmum & vnicum, contra quod porta inferi nunquam præualebũt, totidem verbis, quibus in omnibus Ecclesijs legitur, exprimendum esse censuit, quod quidem eiusmodi est.

Credo in vnum Deum, patrẽ omnipotentẽ, factorem cæli, & terræ, & visibilium omnium, & inuisibilium, & in vnum Dominum Iesum Christũ, filium Dei vni-
genitum, & ex patre natum ante omnia se-
cula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deũ
verum de Deo vero, genitum, non factum,
consubstantialem patri, per quem omnia
facta sunt, qui propter nos homines, & pro-
pter nostram salutem descendit de cælis, &
incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria
Virgine, & homo factus est, crucifixus etiã
pro nobis sub Pontio Pilato, passus & se-
pultus est, & resurrexit tertia die, secũdum
Scripturas, & ascendit in cælum, sedet ad
dexteram patris, & iterum venturus est cũ
gloria iudicare viuos & mortuos, cuius re-
gni non erit finis: & in Spiritum sanctum
Dominum, & viuificantem, qui ex Patre
Filioq;

Filioq; procedit, qui cū Patre & Filio simul adoratur, & cōglorificatur, qui locutus est per Prophetas: & vnam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum baptisma in remissionē peccatorū: & expecto resurrectionem mortuorū, & vitam venturi seculi. Amen.

Indictio future Sessionis.

E Adem Sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, in ea præsentibus eisdem tribus Apostolicæ Sedis Legatis, intelligens multos Prælatos ex diuersis partibus accinētos esse itineri, nonnullos etiā in via esse, quo huc veniāt, cogitanq; omnia ab ipsa sacra Synodo decernenda, eo maioris apud omnes existimationis, & honoris videri posse, quo maiori fuerint, & pleniori Patrum consilio, & præsentia sancita, & corroborata, statuit, & decreuit, futuram Sessionem post præsentem celebrandam esse die Iouis, quæ subsequetur Dominicam, Latere, proximè futuram: interim tamen non differri discussionem, & examinationem eorum, quæ ipsi Synodo discutienda, & examinanda videbuntur.

S E S S I O IIII.

Celebrata die xiiij. Mensis April.

M. D. XLVI.

Decretum de Canonicis scripturis, & traditionibus Ecclesiasticis.

Sacrofancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, presidentibus in ea eisdem tribus Apostolicæ Sedis legatis, hoc sibi perpetuo ante oculos proponens, ut, sublati erroribus, puritas ipsa Euangelij in Ecclesia conseruetur: quod promissum ante per Prophetas in Scripturis sanctis, Dñs noster Iesus Christus, Dei filius, proprio ore primum promulgauit, deinde per suos Apostolos, tanquã fontem omnis, & salutaris veritatis, & morum disciplinæ, omni creaturæ prædicari iussit: perspiciensq; hæc veritatem, & disciplinam cõtineri in libris scriptis, & sine scripto traditionibus, quæ ipsius Christi ore ab Apostolis acceptæ, aut ab ipsis Apostolis, Spiritu sancto dictate, quali per manus traditæ, ad nos vsq; peruen-

Marc, vlti.

venerunt, orthodoxorum Patrum exēpla
 secuta, omnes libros tam veteris, quam no-
 ui Testamenti, cum vtriusq; vnus Deus sic
 actor, nec non traditiones ipsas, tum ad fi-
 dem, tum ad mores pertinentes, tanquā, vel
 ore tenus à Christo, vel à Spiritu sancto di-
 ctatas, & continua successione in Ecclesia
 Catholica conseruatas pari pietatis affe-
 ctu, ac reuerentia suscipit, & veneratur. Sa-
 crorum verò librorum^a Indicem huic de-
 creto adscribendum censuit, ne cui dubita-
 tio suboriri possit, quinam sint, qui ab ipsa
 Synodo suscipiuntur. Sunt verò infra scri-
 pti, Testamenti veteris quinque Moy-
 si, id est, Genesis, Exodus, Leuiticus, Nu-
 meri, Deuteronomium, Iosue, Iudicum,
 Rut, quatuor Regum, duo Paralipome-
 non. Esdræ primus, & secundus, qui dicitur
 Neemias, Tobias, Iudith, Hester, Iob,
 Psalterium Dauidicum centum quinquā-
 ginta Psalmorum, Parabola, Ecclesiastes,
 Canticum canticorum, Sapientia, Eccle-
 siasticus, Isaias, Hieremias cū Baruch, Eze-
 chiel, Daniel, duodecim Prophetæ mino-
 res, id est, Osea, Ioel, Amos, Abdias, Ionas,
 Micheas, Naum, Abacuch, Sophonias, Ag-
 geus, Zacharias, Malachias, duo Machabeo-
 rum, primus, & secūsus Testamenti noui,
 qua-

a In canō.
 Apost. c. 84
 Gelasius in
 con. 11. 70
 Epist. cōcil.
 Laodic.
 c. 39. cōcil.
 Carthag. 3.
 c. 47. c. lan-
 cta Roma.
 d. 15. & fr.
 epist. Eug.
 in Concil.
 Flor. ad Ar-
 menos.

quatuor Euangelia, secundum Matthæum, Marcum, Lucam, & Ioannem: Actus Apostolorum à Luca Euangelista cōscripti: quatuordecim Epistolæ Pauli Apostoli, ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philipenses, ad Colossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebræos: Petri Apostoli duæ, Ioannis Apostoli tres, Iacobi Apostoli vna, Iudæ Apostoli vna, & Apocalypsis Ioannis Apostoli. Siquis autē libros ipsos integros cum omnibus suis partibus, prout in Ecclesia Catholica legi cōsueuerunt, & in veteri vulgata Latina editione habentur, pro sacris, & canonicis non susceperit, & traditiones prædictas sciens & prudens contempserit, anathema sit. Omnes itaq; intelligant, quo ordine, & via ipsa Synodus, post iactum fidei confessionis fundamētum, sit progressura, & quibus potissimum testimonijs, ac præsijs in confirmādis dogmatibus, & instaurandis in Ecclesia moribus, sit vsura.

Decretum de editione & vsu sacrorum librorum.

INsuper eadem sacrosancta Synodus cōsiderās nō parum vtilitatis accedere posse Ecclesiæ Dei, si ex omnibus Latinis editioni-

tionibus, quæ circumferuntur, sacrorum librorum, quænam pro authentica habenda sit, innotescat: statuit, & declarat, ut hæc ipsa vetus, & vulgata editio, quæ longo tot sæculorum usu in ipsa Ecclesia probata est, in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus, & expositionibus pro authentica habeatur, & ut nemo illam rejicere quovis prætextu audeat, vel præsumat.

Præterea, ad coercendam petulantia ingenia, decernit, ut nemo, suæ prudentiæ innixus, in rebus fidei, & morum, ad edificationem doctrinæ Christianæ pertinentium, facram Scripturam ad suos sensus cōtorquens, contra eum sensum, quem tenuit, & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Scripturarum sanctarum, aut etiam cōtravnanimem cōsensum Patrū ipsam Scripturam sacrā interpretari audeat, etiam si huiusmodi interpretationes nullo unquam tēpore in lucem edendæ forent. Qui cōtrauenerint, per ordinarios declarētur, & pœnis à iure statutis puniātur.

Sed & impressoribus modum in hac parte, ut par est, imponere volens, qui iam sine modo, hoc est, putātes sibi licere quidquid libet, sine licentia superiorū Ecclesiasticorum, ipsos sacræ Scripturæ libros, & super illis

a cap. heretis. & c. Adā in fi. 24. q. 3. & infra Sess. 13. c. 1.

b Sic synodus in Trul. c. 9, quæ putat Cōstat. 6. c. exicite ca. fi. d. ver. signifi. in. 6 lib. 5.

illis annotationes, & expositiones quorū
libet indifferenter, sæpè tacito, sæpè etiam
emētito prælo, & quod grauius est, sine no-
mine auctoris imprimunt, alibi etiam im-
pressos libros huiusmodi temere venales
habēt, decernit, & statuit, vt post hac sacra
scriptura, potissimum verò hæc ipsa vetus
& vulgata editio quam emendatissimè im-
primatur, nullique liceat imprimere, vel
imprimi facere quosuis libros de rebus sa-
cris sine nomine auctoris, neq; illos in futu-
rū vēdere, aut etiā apud se retinere, nisi pri-
mum examinati, probatiq; fuerint ab Or-
dinario, sub poena anathematis & pecunię,
in canone^c Concilij nouissimi Lateranen-
sis apposita. † Et, si regulares fuerint, vltra
examinationem, & probationem huiusmo-
di, licentiam quoque à suis superioribus im-
petrareteneātur, recognitis per eos libris,
iuxta formam suarum ordinationum. Qui
autem scripto eos communicant, vel euul-
gant, nisi antea examinati, probatiq; fue-
rint, eisdem poenis subiaceant, quibus im-
pressores. Et qui eos habuerint, vel legerint
nisi prodiderint auctores, pro auctore habean-
tur. Ipsa verò huiusmodi librorū
probatio in scriptis detur, atque ideo in frō-
te libri, vel scripti, vel impressi, authenticè
appa-

scripsi
libro
de
scripsi
scripsi
scripsi

c Sef. 10. de
impresio-
ne librorū
sub Leone.

X.
† Vide
post fi-
nē lib.

scripsi
scripsi
scripsi

appareat: idque totum, hoc est, & probatio, & examen gratis fiat: vt probanda probentur, & reprobentur improbanda. Post hæc temeritatem illam reprimere volens, qua ad profana quæque conuertuntur, & torquentur verba, & sententiæ Sacræ scripturæ, ad scurrilia scilicet, fabulosa, vana, adulationes, detractiones, superstitiones, impias & diabolicas incantationes, diuinationes, sortes, libellos etiam famosos: mandat & præcipit, ad tollendam huiusmodi irreuerentiam & contemptum, ne de cætero quisquam quomodolibet verba Scripturæ sacræ ad hæc, & similia audeat vsurpare: vt omnes huius generis homines, temeratores & violatores verbi Dei, iuris & arbitrij pœnis per Episcopos coerceantur.

Indictio futuræ Sessiois.

Item hæc sacrosancta Synodus statuit, & decernit, proximam futuram Sessio-
nem tenendam, & celebrandam esse feria quinta, post sacratissimum festum proximum Pentecostes.

(+)

S E S S I O V.

Celebrata die xvij. Mensis Iunij.

M. D. X L V I.

Decretum de peccato originali.

Hebr. 11. b

Ephes. 4.
Genes. 3.Infra 11 7.
& 134.

T fides nostra Catholica, sine qua impossibile est placere Deo purgatis erroribus, in sua sinceritate integra & illibata permaneat, & ne populus Christianus omni vento doctrinae circumferatur: cum Serpens ille, antiquus, humani generis perpetuo hostis, inter plurima mala, quibus Ecclesia Dei his nostris temporibus perturbatur, etiam de peccato originali, eiusque remedio non solum noua, sed vetera etiam dissidia excita-
uerit: sacrosancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu sancto legitime congregata, praesidentibus in ea eisdem tribus Apostolicae Sedis Legatis, iam ad reuocandos errantes, & nutantes confirmandos accedere volens, sacrarum scripturarum, & sanctorum Patrum, ac probatissimorum Conciliorum testimonia, & ipsius Ecclesiae iudicium, & consensum secuta, hæc de ipso peccato originali statuit, fateetur, ac declarat.

1 Si^a quis non cofitetur, primum hominem Adam, cum mandatum Dei in paradiso fuisset transgressus, statim sanctitatem, & iustitiam, in qua constitutus fuerat, amisisse, incurrisseque per offensam præuaricationis huiusmodi, iram, & indignationem Dei, atq; ideo mortem, quam antea illi cõminatus fuerat Deus, & cum morte captiuitatem sub eius potestate, b qui mortis deinde habuit imperiũ, hoc est diaboli, totumque Adam, per illã præuaricationis offensam, secundum corpus, & animam in deteriorius commutatum fuisse: anathema sit.

a Celest. l.
epist. a. c. 4.

Gene. 3.
Hebr. 2.

b Concil.
Arausicanũ
2. c. 1.

2 Si quis Adæ præuaricationem sibi soli, & non eius propagini, asserit nocuisse: & acceptam à Deo sanctitatem, & iustitiam, quam perdidit, sibi soli, & non nobis etiam eum perdidisse, aut inquinatũ illũ per inobedientiã peccatũ, mortem, & pœnas corporis tantum in omne genus humanũ transfudisse, nõ autem & peccatum, quod mors est animæ: anathema sit, cum contradicat Apostolo dicenti: Per^d vnũ hominem peccatum intrauit in mundũ, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors pertrãsiit, in quo omnes peccauerunt.

c Rom. 5.
1. Cor. 15.
Cõc. Arausicanum. 2.
cap. 1.

Rom. 5.
d cap. placuit. c. regerante, & c. queris in fi. de cõse. distin. 4.

3 Si quis hoc Adæ peccatũ, quod origine vnũ est, & propagatione, non imitatione

D trans-

transfusum omnibus, inest unicuique proprium, vel per humane nature vires, vel per aliud remedium asserit tolli, quàm per meritum vnus mediatoris Domini nostri Iesu Christi, e qui nos Deo reconciliauit in sanguine suo, factus nobis f iustitia, sanctificatio, & redemptio, aut negat ipsum Christi Iesu meritum per Baptismi sacramentum in forma Ecclesie rite collatum, tam adultis, quàm paruulis applicari: anathema sit: quia non est aliud nomen sub cœlo datum hominibus, in quo oporteat nos saluos fieri, vnde illa h vox: Ecce agnus Dei: Ecce qui tollit peccata mundi. Et illa, i Quicūque baptizati estis, Christum induistis.

4 Si quis paruulos recentes ab vteris matrum baptizandos negat, etiam si fuerint à baptizatis parentibus orti, aut dicit k in remissionem quidem peccatorū eos baptizari, sed nihil ex Adam trahere originalis peccati, quod regenerationis lauacro necesse sit expiari ad vitam æternam consequendam, vnde fit consequens, vt in eis forma Baptismatis, in remissionem peccatorum, nō vera, sed falsa intelligatur, anathema sit quoniam non aliter intelligendum est id, quod dixit Apostolus, l Per vnū hominē,

pecca

e 1. Tim. 2.
Coloss. 1. c.
multipli. de
pccni. d. 1.
f 1. Cor. 1.

g Act. 4.

h Ioā. 1. c.
nemo. d. cō
feca. dist. 4
i Galat. 3.

k Cōc. Mi
leuita. c. 2.
Cōc. Afri
ca. c. 77. &
c placuit. d.
cōse. dist. 4.
l Roma. 1.
ca. placuit.
ca. queris.
in fi. & c. re
generante,
de cōf. d. 4.

peccatum intrauit in mundum, & per peccatum mors, & ita in omnes homines mors petrauit, in quo omnes peccauerunt, nisi quemadmodum Ecclesia Catholica vbi- que diffusa semper intellexit. Propter hanc enim regulam fidei ex traditione Apostolorum etiam paruuli, qui nihil peccatorum in semetipsis adhuc committere potuerunt, ideo in remissionem peccatorum veraciter baptizantur, vt in eis regeneratione munda- detur, quod generatione contraxerunt. Nisi enim quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto non potest introire in regnum Dei.

¶ Si quis per Iesu Christi Domini nostri gratiam, quæ in Baptismate confertur, reatū originalis peccati remitti negat, aut etiā asserit non tolli totum id, quod veram, & propriam peccati rationē habet, sed illud nō dicit tantum radi, aut non imputari, anathema sit, in renatis enim nihil odit Deus: quia nihil est damnationis, ijs, qui vere sepulti sunt cum Christo per Baptisma in mortem: qui non q̄ secundum carnem, ambulant, sed veterem hominem exuentes, & nouum, qui secundum Deū creatus est, induentes, innocētes, immaculati, puri, innoxij, ac Deo dilecti effecti sunt, & here-

1. Jo. 3. 1. v
2. Jo. 1. 1. v
1. Jo. 3. 1. v

m Jo. 3. 1. v
filius, & ca,
dō dubito,
de consec. di
stin. 4. c. de
bitum com
seq. de bap.
n. Ex. ca. 13.

lib. 1. cōtra
1. epist. Pe-
lag.

o Roma. 8.
p Roma. 6.
& cap. pro-

priè de cō-
secr. dist. 4.
q Roma. 8.

Co. off. 3.
f Ephes. 4.
c. quomo-
do renoua-

ri & ponit.
dist. 2.
t Roma. 8.

Galat. 3.

des quidem Dei, cohæredes autem Christi,
ita vt nihil prorsus eos ab ingressu cœli re-
moretur. Manere autem in baptizatis con-
cupiscentiam, vel fomitē, hæc sancta Syno-
dus fatetur, & sentit, quæ cum ad ^v agonē
relieta sit, nocere non consentientibus, sed
vtiliter per Christi Iesu gratiam repugnan-
tibus non valet, quinimo, qui legitime ^x cer-
tauerit, coronabitur. Hanc concupiscentiā
quam aliquando ^y Apostolus peccatum ap-
pellat, sancta Synodus declarat ecclesiā ca-
tholicam nunquam intellexisse peccatum
appellari, quod vere, & propriè in renatis
peccatū sit, ^z sed quia ex peccato est, & ad
peccatum inclinat. Si quis autem contrariū
fenserit, anathema sit.

Declarat tamē hæc ipsa sancta Synodus,
non esse suæ intentionis comprehendere in
hoc decreto, vbi de peccato originali agi-
tur beatam & immaculatam virginē Mariā
Dei genitricem, sed obseruandas esse ^{aa} cō-
stitutiones, foelicis recordatiōis Xysti Pape
III. sub pœnis in eis constitutionibus cō-
tentis, quas innouat.

*Decretum de reformatione, & de interpretatione
sacrae scripturae in ecclesijs necessaria, atque
alijs ad id pertinentibus.*

Cap. I.

Eadem

v Ex. c. vlt.
li. 1. de pec.
me. & rem.

x 2. Tim. 2.

y Rom. 6.
7. 8. Colof.
3.

z Respicit,
c. 13. lib. 1.
cōtra, 2. epi-
sto. Pelag.
& alios lo-
cos eiusdē.

aa In extra.
cūmēt. li. 3.
de reliq. &

ven. sanct.
ca. 2. graue
nimis.

Vide post fi-
nem huius
libri.

E Adem sacrosancta Synodus, pijs sum-
 morum Pontificū, & probatorū^a Con-
 ciliarum constitutionibus inhærens, easq;
 amplectēs, & illis adjiciēs, ne cœlestis ille
 sacrorum librorum thesaurus, quem Spiritus
 sanctus summa liberalitate hominibus
 tradidit, neglectus iaceat, statuit, & decre-
 vit, quod in illis ecclesijs, in quibus præbē-
 da, aut præstimonium, seu aliud quovis no-
 mine nuncupatum stipendium pro lectori
 bus sacrae Theologiae deputatū reperitur,
 Episcopi, Archiepiscopi, Primate, & alij
 locorū Ordinarij eos, qui p præbendam, aut
 præstimonium, seu stipendium huiusmo-
 di obtinent, ad ipsius sacrae Scripturae ex-
 positionem, & interpretationem per se ip-
 sos, si idonei fuerint, alioquin per idoneum
 substitutum ab ipsis Episcopis, Archiepis-
 copis, Primatibus, & alijs locorum Ordini-
 narijs eligendum, etiam per subtractionem
 fructuum, cogant, & compellant. De cete-
 ro verò præbenda, præstimonium, aut sti-
 pendium huiusmodi, non nisi personis ido-
 neis, & quæ per se ipsos id munus explica-
 re possint, conferantur, & aliter facta pro-
 uisio nulla sit, & inualida.^b In ecclesijs, au-
 tem Metropolitanis, vel cathedralibus, si ci-
 uitas insignis, vel populosa, ac etiam in col-

^a Vide Cō-
 ci. Lata. sub
 Inno. III. c.
 12.

^b c. quia &
 c. si. d. mag.
 & infra Ses.
 23. de ref.
 cap. 18.

legiatis existētibus in aliquo insigni oppi-
do, etiam nullius diœcesis, si ibi Clerus nu-
merosus fuerit, vbi nulla præbēda, aut præ-
stimonium, seu stipendium huiusmodi de-
putatum reperitur, præbenda quomodo-
cunque, præterquam ex causa resignatio-
nis, primò vacatura, cui aliud onus incom-
patibili iniunctum nõ sit, ad eum vsum ip-
so factò perpetuò cõstituta, & deputata in-
telligatur. Et quaten⁹ in ipsis ecclesijs nul-
la, vel non sufficiens præbenda foret, Me-
tropolitanus, vel c̄ Episcopus ipse per assi-
gnationem fructuum alicuius simplicis be-
neficij, eiusdem tamen debitis supportatis
õneribus, vel per cõtributionē beneficia-
torum suæ ciuitatis, & diœcesis, vel alias,
prout cõmodius fieri poterit, de Capituli
cõsilio ita prouideat, vt ipsa sacræ Scriptu-
ræ lectio habeatur, ita tamen, vt quæcũq;
aliæ lectiões, vel consuetudine, vel qua-
uis alia ratione institutæ, propter id mini-
mè prætermittantur. Ecclesiæ verò, quarũ
annui prouentus tenues fuerint, & vbi tam
exigua est Cleri, & populi multitudo, vt
Theologiæ lectio in eis commodè haberi
non possit, saltē d̄ magistrũ habeāt, ab Epis-
copo cum consilio Capituli eligēdum, qui
Clericos, aliosq; scholares pauperes Gram-
maticam

c Infra Sef.
24. ca. 16.
de reform.
d Cõc. Cõ
stan. 6. c. 5.
cũ alleg. à
me in tract.
d̄ pri. sc̄bo.
priu. 88. c.
x. & c. quia
de mag. Cõ
cil. Litera.
sub Alexã.
III. c. 18. &
sub Ionocẽ.
III. c. 11. &
infra Sc̄ff.
23. c. 18. de
ref. Clem.
ne in agro.
d̄ sta. mo. c.
2. de mag.

maticam

maticam gratis doceat, vt deinceps ad ipsa
 sacrae Scripturae studia, annuente Deo, tra
 sire possint, ideoq; illi magistro Grammati
 ces, vel alicuius simplicis beneficij fructus,
 quos tandiu percipiat, quandiu in docendo
 perstiterit, assignetur, dum tamen benefi
 cium ipsum suo debito non fraudetur obse
 quio, vel ex capitulari, vel Episcopali me
 sa condigna aliqua merces persoluatur, vel
 alias Episcopus ipse aliquam ratione ineat
 suae ecclesiae, & dioecesi accommodam, ne
 pia haec utilis, atque fructuosa prouiso
 quouis quaesito colore negligatur. In mo
 nasterijs quoque monachorum, vbi com
 mode fieri queat, etiam lectio sacrae Scri
 pturae habeatur: qua in re si Abbates ne
 gligentes fuerint, Episcopi locorum, in
 hoc, vt Sedis Apostolicae delegati, eos ad
 id opportunis remedijs compellant. In
 conuentibus vero aliorum Regularium, in
 quibus studia commodè vigere possunt, sa
 crae Scripturae lectio similiter habeatur,
 quae lectio à Capitulis generalibus, vel pro
 uincialibus assignetur dignioribus magi
 stris. In Gymnasijs etiam publicis, vbi tam
 honorifica, & ceterorum omnium ma
 xime necessaria lectio haecenus instituta
 non fuerit, religiosissimorum Principum, ac

c. 2. d. magi

Rerum publicarum pietate, & charitate ad Catholicæ fidei defensionem & incrementum, sanæq; doctrinæ conseruationem, & propagationem instituat: & vbi instituta foret, & negligeret, restituat. Et, ne sub specie pietatis impietas disseminetur, statuit eadem sancta Synodus neminem ad huiusmodi lectionis officium tam publicè, quàm priuatim admittendum esse, qui prius ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinatus, & approbatus non fuerit, quod tam de lectoribus in claustris monachorum non intelligatur. Docentes verò ipsam sacrâ Scripturam, dum publicè in scholis docerint, & scholares, ^e qui in ipsis scholis student, priuilegijs omnibus de perceptione fructuum præbendarum, & beneficiorum suorum, in absentia à iure communi concessis, plenè gaudeant, & fruantur.

De prædicationis munere exequendo, & licentia superiorum ad id requisita. Cap. II.

Quia verò Christianæ Reipublicæ ^a non minus necessaria est prædicatione Evangelij, quàm lectio, & ^b hoc est præcipuum Episcoporum munus, statuit, & decreuit eadem sancta Synodus, omnes Episcopos, Archiepiscopos, Primate, & omnes alios Ecclesiarum Prælatos teneri per se ipsos, si legitime

^e c. fin. de mag. alleg. in inco. tra. Et. d. priu. fest. pri. 93

^a Infr. Sef. 24. c. 4. de reform. ^b 11. To. Jea. c. 2.

mè impediti non fuerint, ad prædicandum sanctum Iesu Christi Euangeliū. Si verò cōtigerit Episcopos, & alios prædictos legitimo detineri impedimento, iuxta formam generalis Concilij viros idoneos assumere teneantur ad huiusmodi prædicationis officium salubriter exequēdū. Si quis aut̄ hoc adimplere cōtempserit, districtæ subiaceat ultioni. Archipresbyteri quoq; Plebani, & quicunq; Parochiales, vel alias curam animarū habētes, ecclesias quocūq; modo obtinent, per se, vel alios idoneos, si legitimè impediti fuerint, diebus saltem Dominicis, & festis solennibus plebes sibi commissas pro sua & earum capacitate pascant salutaribus verbis, docēdo, quæ scire omnibus necessariū est ad salutem, annūciādoq; eis, cū breuitate & facilitate sermonis, vitia, quæ eos declinare, & virtutes, quas sectari oporteat, vt pœnā æternā euadere, & cælestem gloriam cōsequi valeant. Id verò si quis eorum præstare negligat, etiam si ab Episcopi iurisdictione quauis ratione exemptum se esse prætenderet, etiam si ecclesiæ quouis modo exemptæ dicerentur, aut alicui monasterio, etiam extra diœcesim existenti, forsan annexæ, vel vnitæ, modo re ipsa in diœcesi sint, prouida pastoralis Episcoporum

c Conc. Later. sub Inno. III. c. 10. c. inter cetera. de offi iud. ordin. Vide post finem huius libri.

d Cōci. Cōstan. 6. c. 8. ca. exijt. § habet etiat̄ de verb. signi. Cōcil. Later. vlti. Sess. 11.

Hic. Thr. 4

rum sollicitudo nō desit, ne illud impleatur
 Paruuli petierunt panem, & nō erat qui frā
 geret eis. Itaq; vbi ab episcopo moniti triū
 mensium spatio muneri suo defuerint, per
 cēsuras ecclesiasticas, seu aliās ad ipsius epif
 copi arbitrium cogantur, ita vt etiam si ei
 sic expedire visum fuerit, ex beneficiorum
 fructibus alteri, qui id præstet, honesta ali
 qua merces persoluatur, donec principalis
 ipse resipiscens officium suum impleat.

Si quæ verò parochiales ecclesiæ reperiā
 tur subiectæ monasterijs in nulla diœcesi
 existentibus, si Abbates, & regulares Præla
 ti in prædictis negligentes fuerint, à Metro
 politanis, in quorū puincijs diœceses ipsæ
 sitæ sunt, tanquā, quo ad hoc, Sedis A posto
 licæ delegatis, cōpellātur: neq; huius decre
 ti executionē cōsuetudo, vel exēptio, aut
 appellatio, aut reclamatio, siue recursus im
 pedire valeat, quousq; desuper à cōpetēti
 iudice, qui sumariè, & sola facti veritate in
 specta procedat, cognitum & decisum fue
 rit. Regulares verò cuiuscunq; ordinis, ni
 si à suis Superioribus de vita, & moribus &
 scientia examinati, & approbati fuerint, ac
 de eorum licentia, etiam in ecclesijs suorū
 Ordinum, prædicare non possint, cum qua
 licentia personaliter se coram Episcopis
 præ-

e Cōc. La
 te. vlti. S. c.
 11. de mo
 do præc.

præsentare, & ab eis benedictionem petere teneatur, atque quæ prædicare incipiât. In Ecclesijs verò, quæ suorum ordinum non sunt, ultra licentiam suorum Superiorum, & etiam Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis ecclesijs non suorum ordinum nullo modo prædicare possint: ipsam autem licentiam gratis Episcopi concedant.

Si verò, quod absit, prædicator errores, aut scandala disseminauerit in populum, etiã si in monasterio sui, vel alterius ordinis prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicit. Quod si hæreses prædicauerit, contra eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinem procedat, etiam si prædicator ipse generali, vel specialis priuilegio exemptum se esse prætenderet, quo casu Episcopus auctoritate Apostolica, & tanquam Sedis Apostolicæ delegatus procedat. Curent autem Episcopi, ne quis prædicator, vel ex falsis informationibus, vel aliâ calūniöse vexetur, iustâ vè de eis conquerendi occasionem habeat.

Caueant præterea Episcopi, ne aliquem, vel eorū, qui cū sint nomine Regulares, extra claustrata tamen, & obedientiam religionum suarū viuunt, vel Presbyterorū seculariū, nisi ipsis noti sint, & moribus

atque

fe. excōmunicamus. h. quia vero. de here. in fra. Ses. 24. c. 4. de ref. & ca. non liceat. 92 di. ad Rom. 10

atq; doctrina probati, etiam quorumlibet
 priuilegiorum pretextu in sua ciuitate, vel
 diœcesi prædicare permittât, donec ab ip-
 sis Episcopis super eare, sancta Sedes Apo-
 stolica consulatur, à qua priuilegia huius-
 modi, nisi tacita veritate, & expresso mēda-
 cio ab indignis extorqueri verisimile non
 est.

g Cōc. Lat.
 sub Iōn. III
 c. 62 ca. cū
 ex eo d̄ p̄.
 & remi. cle.
 abusionib9
 eod. tit. inf.
 Sess. 21. de
 ref. c. 9. ca.
 vt officiū. §
 cōpescēdi.
 de her. in 6.

Quæstores & verò eleemosinarij, qui eti-
 am quæstuarij vulgò dicuntur, cuiuscunq;
 conditionis existant, nullo modo nec per
 se, nec per alium prædicare præsumant, &
 contrafacientes ab Episcopis, & Ordina-
 rijs locorum, priuilegijs quibuscūq; non
 obstâtibus, opportunis remedijs omnino
 arceantur.

Indictio futuræ Sessionis.

I Tem hæc sacrosancta Synodus statuit, &
 decernit, primam futuram Sessioñe te-
 nendam, & celebrandã esse die Iouis, feria
 quinta post festum beati Iacobi Apostoli.

*Prorogata deinde fuit Sessio ad diē xij. Mensis
 Ianuarij M. D. XLVII.*

S E S S I O VI.

Celebrata die xiiij. Mēsis Ianuarij.
M. D. XLVII.

Decretum de iustificatione.

P R O O E M I V M.

V M hoc tempore, nō sine mul-
tarum animarū iactura, & graui
Ecclesiasticæ vnitatis detrimē-
to, erronea quædam dissemina-
ta sit de iustificatione doctrina, ad laudem,
& gloriam omnipotentis Dei, Ecclesiæ trā-
quillitatem, & animarū salutē, sacrosancta
oecumenica, & generalis Tridentina Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè cōgregata,
præsidentibus in ea nomine sanctissimi in
Christo Patris, & Domini nostri, Domini
Pauli diuina prouidētia Papæ Tertij, Reue-
rendissimis Dominis, Dominis, Ioan. Ma-
ria, Episcopo Prænestino de Mōte, & Mar-
cello tit. S. Crucis in Hierusalē Presbytero,
sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, &
Apostolicis de latere Legatis, exponere in-
tendit omnibus Christi fidelibus veram sa-
namq; doctrinam ipsius iustificationis, quā
Sol

Hebr. 2.

Solius iustitiæ Christus Iesus, fidei nostræ auctor, & consummator, docuit, Apostoli tradiderunt, & Catholica ecclesia, Spiritu factò suggerente, perpetuò retinuit districtius inhibendo, ne deinceps audeat quisquam aliter credere, prædicare, aut docere, quàm præfenti decreto statuitur, ac declaratur.

De natura, & legis ad iustificandos homines imbecillitate. Cap. I.

Primum declarat sancta Synodus, ad iustificationis doctrinam probè, & sincerè intelligendam, oportere, ut unusquisque agnoscat & fateatur, quod ^a cùm oēs homines in peccatione Adæ innocentiæ ^b perdidissent, facti imminudi, & ut Apostolus inquit, ^c natura filij iræ, quemadmodum in decreto de peccato originali exposuit, usque adeo serui erant peccati, & sub ^d potestate Diaboli, ac mortis, ut non modo gentes per vim naturæ, sed ne Iudæi quidem per ipsam etiam licet ^e legem Moysi, inde liberari, aut surgere possent, tametsi in eis liberum arbitriū minime extinctū esset, ^e viribus licet attenuatum, & inclinatum.

De dispensatione, & mysterio aduentus Christi. Cap. II.

a 2. Co. 1. a

Quo factum est, ut coelestis pater, a patre misericordiarum, & Deus totius

con-

cōsolationis, Christū Iesum, filium suum,
 & ante legem, & legatis tēpore multis b fan
 ctis Patribus declaratū, ac promissum, cum
 venit beata illa plenitudo c tēporis, ad ho-
 mines miserit, vt & Iudæos qui sub lege
 erant, redimeret, & ad gentes, que nō secta-
 bātur iustitiam, iustitiam apprehenderent,
 atq; omnes adoptionem filiorum recipe-
 rēt. c Hunc proposuit Deus propitiatorem
 per fidē in sanguine ipsius pro peccatis no-
 stris, nōt solum autem pro nostris, sed etiā
 pro totius mundi.

b Gen. 49.

cum sim.

c Galat. 4.

d Rom. 3.

& 1. Col. 2.

1. Timo. 2.

& 2. Tim. 1.

cap. multi-

plex. de pec-

ni dist. 1.

f 1. Ioā. 1. a

c. 1. 1. 1.

Qui per Christum iustificantur. Cap. III.

Verum, etsi ille pro omnibus mortuus
 est, non omnes tamē mortis eius bene-
 ficium recipiant, sed ij dūtaxat, quibus me-
 ritum passionis eius communicatur: nam, si
 cut revera homines, a nisi ex femine Adæ
 propagati nascerentur, non nascerentur
 iniusti, cum ea propagatione, per ipsum
 dum concipiuntur, propriam iniustitiam
 contrahant: ita, nisi in Christo renasceren-
 tur, nunquam iustificarentur, cum ea rena-
 scentia per meritum passionis eius gratia,
 qua iusti fiunt, illis tribuatur. Pro hoc be-
 neficio Apostolus gratias nos b semper age-
 re hortat Patri, qui dignos nos fecit in par-
 tem sortis Sāctorū in lumine, & eripuit de

2. Cor. 5.

a Allasio

ad vba Au-

gu. epi. 89.

Omnes qui

renascuntur

in iustifica-

tionē. & c.

que alibi

crebro in-

culcat.

b Iust. ca. 1

Coloss. 1.

E. 1. 1.

E. 1. 1.

E. 1. 1.

E. 1. 1.

E. 1. 1.

E. 1. 1.

potestate tenebrarum, trāstulitq; in regnū filij dilectionis suæ, in quo habemus redemptionem & remissionem peccatorum.

Insinuatur descriptio iustificationis impij & modus eius in statu gratiæ. Cap. IIII.

Galat. 4.
Titum. 3.

a Ioā. 3. c.
filius & ca.
nō dubito.
de cōs. d. 4.

Quibus verbis iustificationis impij descriptio insinuatur, vt sit translatio ab eo statu, in quo homo nascitur filius primi Adæ, in statum gratiæ, & adoptionis filiorum Dei per secundū Adam Iesum Christum saluatorē nostrum: quæ quidem translatio post Euangelium promulgatū, sine lauacro regenerationis, aut eius voto fieri nō potest, sicut scriptum est: ^a Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.

De necessitate præparationis ad iustificationem in adultis, & vnde sit. Cap. V.

a Infra ca.
nō. 3.

Declarat præterea, ipsius iustificationis exordiū in adultis à Dei per Christum Iesum præueniente gratia sumendum esse, hoc est, ab eius vocatione, qua nullis eorū existentibus meritis, vocantur, vt, qui per peccata à Deo auersi erant, per eius excitātem, atq; adiuuātem gratiam ad conuertēdum se ad suā ipsorum iustificationem, eisdem gratiæ libere assentiendo, & cooperādo disponantur: ^a ita vt, tangente Deo cor

homi-

hominis per Spiritus sancti illuminationē, neque homo ipse nihil omnino agat, in inspirationē illam recipiens, quippe qui ^b illam & abijcere potest, neque tamen sine gratia Dei mouere se ad iustitiam coram illo libera sua volūtate possit, vnde in sacris literis, cum dicitur: ^c Conuertimini ad me, & ego cōuertar ad vos, libertatis nostræ admone mur. Cum respondemus: ^d Conuerte nos Domine ad te, & cōuertemur: Dei nos gra tia præueniri confitemur.

^b Prosp. lī.
2. de voca.
gent. c. 28.
& 26.
^c Zach. 4. 3
Joel. 2. ca.
cōuertimi
ni. de pœn.
distin. 1.
^d Thr. 1. d
Hier. in fi.
oratiōis. &
c. 31. c.
Roma. 10.

Modus preparationis. Cap. VI.

Disponuntur autem ad ipsam iustitiam, dum excitati diuina gratia, & adiuti, fi dem ex auditu concipiētes, libere mouentur in Deū, credentes vera esse, quæ diuini tus reuelata, & promissa sunt, atq; illud in primis, à Deo iustificari impium per gratiā eius, per redemptionem, quæ est in Christo Iesu, & dum peccatores se esse intelligētes, à diuinæ iustitiæ timore, quo vtiliter concutiuntur, ad considerandum Dei misericordiam se conuertendo, in spem erigūtur, fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore, illumq; tanquam omnis iustitiæ fontem diligere incipiunt: ac propterea mouentur ^a aduersus peccata per odiū aliquod, & detestationem, hoc est, per eam

Roma. 3.

^a Infrā ca.
14. & Sess.
14. c. 4. de
cōtritione.

poenitentiam, quam ante Baptismum agi oportet: deniq; dum proponunt suscipere Baptismum, inchoare nouam vitam, & seruare diuina mandata. De hac dispositione scriptum est: ^b Accedentem ad Deum oportet credere quia est, & quòd inquirentibus se remunerator sit, Et ^c, Confide filii, remittentur tibi peccata tua. Et, ^d Timor Domini expellit peccatum. Et, ^e Poenitentia agite, & baptizetur vnusquisq; vestrum in nomine Iesu Christi, in remissionem peccatorum vestrorum, & accipietis donum Spiritus sancti. Et, ^f Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, docentes eos seruare, quaecunq; mandauit vobis. Denique ^g Præparate corda vestra Domino.

Quid sit iustificatio impij, & quæ eius causæ.

Cap. VII.

Hanc dispositionem, seu præparationem iustificatio ipsa consequitur, quæ non est sola peccatorum remissio, sed & sanctificatio, & renouatio interioris hominis per voluntariam susceptionem gratiæ, & donorum: vnde homo ex iniusto fit iustus, & ex inimico amicus, vt sit hæres secundum spem vitæ æternæ. Huius iustificationis causæ sunt, finalis quidem, gloria Dei,

Dei, & Christi, ac vita æterna: efficiens ve-
 rō, misericors Deus, qui gratuito ^a abluit,
 & ^b sanctificat signans, & vngens ^c spiritu
 promissionis sancto, qui est pignus heredi-
 tatis nostræ: meritoria autem, delectissim⁹
 vnigenitus suus, Dominus noster, Iesus
 Christus: qui, cū ^d essemus inimici, propter
 nimiam charitatē, qua dilexit nos, sua san-
 ctissima passione in ligno crucis nobis ^e iu-
 stificationem meruit, & pro nobis Deo pa-
 tri satisfecit, instrumentalis item, Sacramen-
 tum Baptismi, quod ^f est sacramentū fidei
 siue qua nulli vnquam cōtigit iustificatio:
 demū vnica formalis causa est iustitia Dei,
 nō qua ipse iustus est, sed qua nos iustos fa-
 cit, qua videlicet, ab eo donati, renouamur
 spiritu mentis nostræ, & non modo reputa-
 mur, sed verè iusti nominamur, & sumus, iu-
 stitiam in nobis recipientes vnusquisque
 suam secundam mensuram, qua ^g Spiritus
 sanctus partitur singulis prout vult, & secū-
 dum propriam cuiusque dispositionem, &
 cooperationem, quāquam enim nemo pos-
 sit esse iustus, nisi cui merita passionis Dñi
 nostri Iesu ^h Christi cōmunicantur: id tamē
 in hac impij iustificatione fit, dum eiusdem
 sanctissimæ passionis merito per Spiritū sã-
 ctum charitas; Dei diffunditur in cordib⁹

a Cor. 6.
 q Tit. 3.
 c Ephes. 1.

d Ephes. 2.
 Roma. 3.
 e Ephes. 2 d

Rom. 4. d.
 f c. nihil est
 de consecr.
 dist. 4.

g 1. Cor. 12
 Eph. 1. 4.

h Philip. 3.

i Rom. 5.

K infra ca.
10.

I Iaco. 2. in
fin.
m Galat. 5
& 6. c. cir-
cūcisio. de
pœni. d. 2.

n Mat. 19.

o Luc. 15.
quomodo
renouari. d.
pœni. d. 2.

eorum, qui iustificantur, atque ipsis in hæret, vnde in ipsa iustificatione cum remissione peccatorum hæc omnia simul infusa accipit homo per Iesum Christum, cui inferitur, fidem, spem, & charitatem: ^k nam fides, nisi ad eam spes accedat, & charitas, neque vnit perfecte cum Christo, neque corporis eius viuum membrum efficit: qua ratione verissimè dicitur, ^l Fidē sine operibus mortuam, & ociosam esse. Et in ^m Christo Iesu neque circumcisionem aliquid vallere, neque præputium, sed fidem, quæ per charitatem operatur. Hæc fidem ante Baptismi Sacramentum ex Apostolorum traditione Catechumeni ab ecclesia petunt, cum petunt fidem vitam æternam præstantem, quam sine spe, & charitate fides præstare non potest: vnde & statim verbum Christi audiunt, ⁿ Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Itaque, veram, & Christianam iustitiam accipientes, eam ^o seu primam stolam pro illa, quam Adam sua inobedientia sibi, & nobis perdidit, per Christum Iesum illis donatam, candidam, & immaculatam iubentur statim renati conseruare, vt eam perferant ante tribunal Domini nostri Iesu Christi, & habeant vitam æternam.

Quomodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari Cap. VIII.

Cum verò Apostolus dicit, iustificari hominem per fidē, & gratis, ea verba in eo sensu intelligenda sunt, quem perpetuus Ecclesiæ Catholicæ cōsensus tenuit, & expressit, ut scilicet, per fidem ideo iustificari dicamur, quia fides est humanæ salutis initiū, fundamentum, & radix omnis iustificationis, sine qua impossibile est placere Deo, & ad filiorum eius consortium pervenire, gratis autem iustificari ideo dicamur, quia nihil eorum, quæ iustificationem præcedunt, siue fides, siue opera ipsam iustificationis gratiā promeretur, si enim gratia est, iam nō ex operibus, alioquin, ut idē Apost. inquit, gratia iam non est gratia.

Rom. 3.

Heb. II. infra can. 9.

Rom. II.
Ephes. 2.
Tit. 3.

Contra inanem hæreticorum fiduciam.

Cap. IX.

Quanis autem necessarium sit credere, neque remitti, neque remissa unquam fuisse peccata, nisi gratis diuina misericordia propter Christum: nemini tamē fiduciam, & certitudinem remissionis peccatorum suorum iactāti, & in ea sola quiescenti, peccata dimitti, vel dimissa esse dicendum est, cum apud hæreticos, & schismaticos possit esse: imò nostra tempestate sit, &

a Infr. can. 12. & 13.

magna contra Ecclesiam Catholicam contentione prædicetur vana hæc & ab omni pietate remota fiducia. Sed neq; illud afferendum est, oportere eos, qui verè iustificati sunt, absq; vlla omnino dubitatione apud semetipfos statuere se esse iustificatos, neminemq; à peccatis absolui, ac iustificari, nisi eū, ^b qui certò credat se absolutū, & iustificatū esse: atq; hac sola fide absolutionem, & iustificationē perfici, quasi qui hoc non credit, de Dei promissis, deq; mortis, & resurrectionis Christi efficacia dubitet: nam sicut nemo pius de Dei misericordia, de Christi merito, deq; Sacramentorū virtute, & efficacia dubitare debet: sic quilibet, dum se ipsum, suamque propriam infirmitatem, & indispositionem respicit, de sua gratia formidare, & timere potest, cum nullus scire valeat certitudine fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum.

De acceptæ iustificationis incremento. Cap. X.

Sic ergo iustificati & amici Dei, ac domestici facti, ^a euntes de virtute in virtutē renouantur, vt Apostolus inquit, de die in diem, hoc est, mortificando membra carnis suæ, & ^b exhibendo ea arma iustitiæ in sanctificationem, per obseruationem mandatorum

^b Infr. ca.
no. 14.

^a Psalm. 33.
ca. infr. cao.
24. 2. Cor.
4. in fi. col.
1. 3.
^b Ro. 6. d

torum

torum Dei, & Ecclesiæ, in ipsa iustitia per Christi gratiã accepta, cooperante fide bonis operib⁹, crescūt, atq; magis iustificātur, sicut scriptū est: *c* Qui iust⁹ est, iustificetur adhuc. Et iterū: *a* Ne verearis vsq; ad mortē iustificari. Et rursus: *c* Videtis quoniam ex operibus iustificatur homo, & non ex fide tantum. Hoc verò iustitiæ incrementū petit sancta Ecclesia, cum orat: Da nobis Domine fidei, spei, & charitatis augmentum.

c Apoc. vi.
d Eccl. i8. c
e Iaco. 2. d

De obseruatione mandatorum, de q̄ illius necessitate, & possibilitate. Cap. XI.

Nemo autē, quātumuis iustificatus, liberū se esse ab obseruatione mandatorū putare debet: nemo temeraria illa, & à Patrib⁹ sub anathemate prohibita voce uti. Dei præcepta homini iustificato ad obseruādū esse impossibilia: nā^a Deus *b* impossibilia nō *c* iubet, sed *d* iubēdo monet, & facere qđ possis, & petere qđ nō possis, & adiuuat, vt possis. *e* Cuius mādata grauia nō sunt, cui⁹ iugum suaue est, & onus leue: qui enim sūt filij Dei, Christū diligūt: qui autē diligūt eū, vt ipsemet testatur, seruāt sermones ei⁹: quod vtiq; cū diuino auxilio præstare possunt: licet enim in hac mortali vita quātumuis sancti, & iusti in leuia saltem & quotidiana, quæ etiā venialia dicuntur peccata,

a Ex Aug.
c. 43. li. de nat. & gra.
b 1. Ioā. 5. infr. cā. 18.
c Cōci. A. ran. 2. c. 25.
d Vide Hiero. in epist. ad Cresiph.
e 1. Ioan. 5. f. Matth. 12. Ioan. 11. g. Ioan. 14. Cōci. Afri. c. 8 l. 82. 83.

quandoq; cadant, non propterea desinunt
 esse iusti. ^h Nam ⁱ iustorū illa vox est & hu-
 milis, & verax: Dimitte nobis debita no-
 stra, quo fit, vt iusti ipsi eo magis se obliga-
 tos ad ambulandum in via iustitiæ sentire
 debeant, quo liberati iam à peccato, & serui
 autē facti Deo, ^l sobriè, iustè, & pie viuētes
 proficere possint per Christum Iesum: per
 quem ^m accessum habuerūt in gratiā istā ⁿ
 Deus nanq; ^o sua gratia semel iustificatos
 non deserit nisi ab eis prius deseratur, itaq;
 nemo sibi in sola fide blādiri debet, putans
 fide sola se hæredem esse cōstitutum, hære-
 ditatemque cōsecuturum, etiam si Christo
 non ^p cōpatiatur, vt & cōglorificetur: nam
 & Christus ipse, vt inquit Apostolusq; cum
 esset filius Dei, didicit ex ijs, quæ passus
 est, obedientiam, & consumatus, factus
 est omnibus, obtemperātibus sibi, causa
 salutis æternæ. Propterea Apostolus ipse
 monet iustificatos, dicens. Nescitis, quod
 ij, qui ^r in stadio currunt, omnes quidem
 currunt, sed vnus accipit brauium? sic cur-
 rite, vt comprehendatis. ^s Ego igitur sic
 curro, nō quasi in incertum, sic pugno, nō
 quasi aerem verberans, sed castigo corpus
 meum, & in seruitutem redigo, ne fortè, cū
 alijs prædicauerim, ipse reprobus efficiar.

Item

^h Cōc Mi
 leui, c. 7. &
 8. & 9.

ⁱ Matth. 6

Luc. 11. ca

vnū. 2 5. d.

c. adhuc, &

c. de quoti

dianis. de

pæn. dil. 3.

^K Rom. 6.

^l Titum. 2.

^m Infra ca

no. 20.

ⁿ Rom. 5.

^o Aug. lib.

de natur. &

gratia cap.

26. & prof.

Ser. 7. ad c.

Gallorū. &

resp. ad 8.

obie&. Vin

cen.

^p Rom. 8.

^q Philip. 2.

Hebre. 5.

^r 1. Cor. 9.

^s 1. Cor. 9.

Item princeps Apostolorum Petrus: Sate 2. Petr. 1.
 gite, vt per bona opera certam vestrā voca-
 tionem & electionē faciatis, hæc enim faciē-
 tes, non peccabitis aliquando. v̄ Vnde cō-
 stat eos orthodoxæ religionis doctrinæ ad
 uersari, qui dicunt, iustū in omni bono ope-
 re saltem venialiter peccare, aut, quod into-
 lerabili⁹ est, pœnas æternas mereri, atque
 etiam eos, qui statuunt, in omnibus operi-
 bus iustos peccare, si in illis suam ipsorum
 fœcordiam excitando, & se se ad currēdum
 in stadio cohortando, cum hoc vt in primis
 glorificetur Deus, mercedem quoq; intuē-
 tur æternā, cum scriptum sit: Inclinaui cor
 meum ad faciendas iustificationes tuas pro
 pter retributionē: & de Mose dicat Apосто-
 lus, quod respiciebat in remunerationem.

v Infra ca.
no. 15.

Infr. ca. 31.
Psalm. 118.
Hebrę. 11.

*Prædestinationis temerariam præsumptionem ca-
uendam esse. Cap. XII.*

Nemo quoque, quandiu in hac morta-
 litate viuitur, de arcano diuinæ præde-
 stinationis mysterio vsq; adeo præsumere
 debet, vt certò statuatur se omnino esse in nu-
 mero prædestinatorum, quasi verum esset,
 quod iustificatus, aut amplius peccare non
 possit, aut, si peccauerit, certā sibi resipiscē-
 tiam promittere debeat, nam, nisi ex specia-

Infr. ca. 15.
& 16. c. cor-
ripiatur. in
fi. 24. q. 3.

Ezech. 18.
Galat. 3.

li reuelatione, sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.

De perseverantia munere. Cap. XIII.

Similiter de perseverantia munere, de quo scriptum est: ^a Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit: quod quidem aliunde haberi non potest, nisi ab eo, qui potens est, eum, qui stat, statuere, ut perseveranter stet, & eum qui cadit, restituere: nemo sibi certi aliquid absoluta certitudine polliceatur, tametsi in Dei auxilio firmissimam spem collocare, & reponere omnes debent. Deus enim, nisi ipsi illius gratia defuerint, sicut ^b coepit opus bonum, ita perficiet operans velle, & perficere. Verum tamen qui se ^c existimant stare, videntur ^d timore ac tremore salutem suam operentur in laboribus, in vigilijs, in eleemosynis, in orationibus, & oblationibus, in ieiunijs, castitate, formidare enim debent, scientes ^e quod in spem gloriae & nondum in gloriam renati sunt, de pugna, quae superest cum carne, cum mundo, cum Diabolo: in aqua victores esse non possunt, nisi cum Dei gratia Apostolo optemperent, dicenti: ^f Debites sumus, non carni, ut secundum carnem vivamus: si enim secundum carnem vixeritis, moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.

De

De lapsis, & eorū reparatione Cap. XIII.

Qui verò ab accepta iustificationis gratia per peccatū exciderunt, rursus iustificari poterunt, cum excitante Deo per Pœnitentiæ Sacramentum, merito Christi amissam gratiam recuperare procurauerint: hic enim iustificationis modus est lapsus reparatio: quam secūdam post naufragium deperditæ gratiæ tabulā sancti ^b Patres aptè nuncuparunt. Etenim pro ijs, qui post Baptismum in peccata labuntur Christus Iesus Sacramentum instituit Pœnitentiæ, cum dixit. *c* Accipite Spiritum sanctū, quorum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retētā sunt. Unde docendum est, Christiani hominis pœnitentiam post lapsum multò aliam esse à baptismali, eaque contineri non modo cessationem à peccatis, & eorū detestationē ^d, aut cor contritum, & humiliatum, verum etiam eorundem sacramentalem Confessionem saltem in voto, & suo tempore faciendam, & sacerdotalem Absolutionem, itemque Satisfactionem per ieiunia, elemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia, non quidem pro pœna æterna, quæ vel Sacramēto, vel Sacramēti voto vna cū culpa remittitur, sed pro pœna temporali,

al nfr. can. 23. & 29.

^b Hier. tom. I. in epistol. ad Demet. que incipit. Inter oēs forsitan ex Tertul. lib. de v. c. secūda post naufragiū. de pœ. d. I. c. Ioann. 20 Matthe. 16. ^d Psal. 50. c. sacrificiū de pœn. d. 4.

porali, quæ, vt sacrae literæ docēt, non tota
 e Ita & Flo
 rent. Cœcil.
 in decretis
 Eugenij.
 f Eph. 4. g.
 g 1. Cor. 3.
 h Apo. c. 2.
 quia sancti
 tas, Jo. diff.
 cap. minor
 de pœnitē.
 dist. 1.
 i 2. Co. 17.
 k Marc. 3.
 & 4.
 Luc. 3.
 a infra ca.
 non. 17.
 Rom. 16.
 b 1. Tim. 1.
 c 1. Cor. 6.
 semper, vt in^e Baptismo, fit dimittitur illis,
 qui gratiæ Dei quam faceperunt, ingrati
 Spiritum sanctum cōtristauerunt, & s tem
 plum Dei violare non sunt veriti. ^h De qua
 pœnitētia scriptum est: memor esto vnde
 excideris: age pœnitentiam, & prima ope
 ra fac. Et iterum, ⁱ quæ secūdum Deum tri
 stitia est, pœnitentiam in salutem stabilem
 operatur. Et rursus: ^k Pœnitētiā agite, &
 facite fructus dignos pœnitentiæ.

*Quolibet mortali peccato amitti gratiam, sed non
 fidem. Cap. XV.*

ADuersus etiam hominum quorundam
 callida ingenia, qui ^a per dulces sermo
 nes, & benedictiones seducunt corda inno
 centium, asserendū est non modo infideli
 tate, per quā & ipsa fides amittitur, sed etiā
 quocunq̄ue alio mortali peccato, quanuis
 non amittatur fides, acceptam iustificatio
 nis gratiam amitti, diuinæ legis doctrinam
 defendendo: ^b quæ à regno Dei non solum
 infideles excludit, sed ^c & fideles quoq̄ue,
 fornicarios, adulteros, molles, masculorum
 cōcubitores, fures, auaros, ebriosos, maledi
 cos, rapaces, cæterosq̄; omnes, qui lethalia
 committunt peccata, à quibus cum diuinæ
 gratiæ adiunēto abstinere possunt, & pro
 quibus

quibus à Christi gratia separantur.

*De fructu iustificationis, hinc est, de merito bonorū
operum, deque ipsius meriti ratione.*

Cap. XVI.

HAc igitur ratione iustificatis homini-
bus, siue acceptā gratiam perpetuò cō-
seruauerint, siue amissā recuperauerint, p-
ponenda sunt Apostoli verba: ^a Abunda-
te in omni opere bono, scientes quod labor
vester non est inanis in Dño: ^b non enim
iniustus est Deus, vt obliuiscatur operis ve-
stri, & dilectionis, quam ostendistis in no-
mine ipsius. Et nolite ^c amittere confiden-
tiam vestram, quæ magnam habet remun-
erationem. Atq; ideò bene operantibus vs-
que in finem, & in Deo sperantibus propo-
nenda est vita æterna, & tanquā gratia fi-
lij Dei per Christum Iesum misericorditer
promissā, & tanquam merces ex ipsius Dei
promissione bonis ipsorū operibus, & me-
ritis fideliter reddēda, hæc est enim illa co-
rona diuitiæ, quam post suum certamen,
& cursum repositam sibi esse aiebat Apo-
stolus, à iusto iudice sibi reddēdam: nō solū
autem sibi, sed & omnibus, qui diligūt ad-
uentum eius: cū enim ille ipse Christus
Iesus tanquā caput in membra, & tanquam
vitis in palmites, in ipsos iustificatos iugiter

2. Cor. 15.

^b Hebr. 6.
ca. nō est tã
iniustus de
pzn dist. 2.
^c Hebr. 10
g. in fi. in-
fra can. 26.

d 1. Timæ

virtu-

virtutem influat, quæ virtus bonâ eorum
 opera semper antecedit, & comitatur, &
 subsequitur, & sine qua nullo pacto Deo
 grata, & meritoria esse possent, nihil ipsis
 iustificatis amplius deesse credendum est, quo
 minus plene illis quidem operibus, quæ in
 Deo sunt facta diuinæ legi pro huius vitæ
 statu satisfecisse, & vitam æternam suo etiã
 tempore, si tamen in gratia decesserint, cõ-
 sequendam, verè promeruisse censeantur:
 cū Christus saluator noster dicat: Si quis
 biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non si-
 tiet in æternum, sed fiet in eo fons aquæ sa-
 lientis in vitam æternam. Ita neq; propria
 nostra iustitia, tanquam ex nobis propria
 statuitur, neque ignoratur, aut repudiatur
 iustitia Dei, quæ enim iustitia nostra dici-
 tur, quia per eam nobis inharẽtem iustifi-
 camur illa eadem Dei est, quia à Deo no-
 bis infunditur per Christi meritum. Ne-
 que verò illud omittendum est, quod licet
 bonis operibus in sacris literis vsque adeò
 tribuatur, vt etiam si qui vni ex minimis suis
 potũ aquæ frigidæ dederit, promittat Chri-
 stus eum nõ esse sua mercede cariturum: &
 Apostolus g testetur, id quod in præsentem
 est momentaneum, & leue tribulationis no-
 stræ supra modum in sublimitate æternam
 gloriæ

e Ioann. 4.

f Matth. 10
 in si. & Mar.
 9. circa fin.
 g 2. Co. 4.

gloriæ pondus operari in nobis, absit tamen, vt Christianus homo in se ipso vel cōfidat, h vel gloriatur, & non in Domino: cuius tāta est erga omnes homines bonitas, vt eorū; velit esse merita, quæ sunt ipsius dona. & Et quia in multis offendimus omnes, vnusquisque sicut misericordiam, & bonitatem, ita seueritatem, & iudicium ante oculos habere debet, neq; se ipsum aliquis, etiam si nihil sibi conscius fuerit, iudicare, quoniam omnis hominum vita non humano iudicio examināda, & iudicanda est, sed Dei m qui illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium, & tūc laus erit vnicuiq; à Deo, qui, vt scriptū est, reddet vnicuiq; secundum operaⁿ sua.

h 1. Cor. 13
in fi. 2. Cor.
10. in fi. Ga
lat. 6. Hiero
mix. 9.
i Ex epist.
Cale. 1 c. 1.
k Iacob 3.
11. Cor. 4.

m Ibidem
n Mat. 16.
Roma. 2.

Post hanc Catholicam de iustificatione doctrinam, quam nisi quisque fideliter firmiterque receperit, iustificari non poterit, placuit sanctæ Synodo hos Canones subiungere, vt omnes sciant, non solum quid tenere, & sequi, sed etiam quid vitare, & fugere debeant.

(.†.)

DE

D E I V S T I F I .

catione.

C A N O N . I .

a Supr. c. 1.
& 3.
Roma. 3.
1. Cor. 15.

Si quis dixerit, a hominem suis operibus quæ vel per humanæ naturæ, vel per legis doctrinâ fiant, absq; diuina per Iesum Christum gratia posse iustificari coram Deo, anathema sit.

C A N O N . II .

b Cœc. Mi
leuita. c. 5.
Cœci. Afri.
c. 80. & ca.
vlti. de con
sec. dist. 4.

Si quis dixerit, ad hoc solū diuinam gratiam per Christū Iesum dari, vt facilius homo iustè viuere, ac vitam æternam promereri possit, quasi per liberum arbitrium sine gratia vtrunq; sed ægrè tamen, & difficulter possit, anathema sit.

C A N O N . III .

c cō. Arau-
si. 2. c. 6. sa-
pra capi .5.
Roma .5.

Si quis dixerit, sine præueniēte Spiritus sancti^c inspiratione, atq; eius adiutorio, hominē credere, sperare, diligere, aut pœnitere posse sicut oportet, vt ei iustificationis gratia conferatur, anathema sit.

C A N O N , IIII .

Si quis dixerit, liberum hominis arbitriū à Deo motum, & excitatum nihil coopera-
ri assentiendo Deo excitanti, atq; vocanti
quod ad obtinendam iustificationis gratiā

se

se disponat, ac præparet, neque posse differ-
tire, si velit, sed veluti inanime quoddam ni-
hil omnino agere, mereque passivè se habe-
re, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis liberum hominis a arbitriū post
Adæ peccatum amissum, & extinctum esse
dixerit, aut rem esse de solo titulo, imò titu-
lum sine re, figmentum deniq; à Satana in-
uectum in Ecclesiam, anathema sit.

a Vide Au-
gu. lib. 1. cō-
tra. 2. epist.
Pelag. c. 2.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, nō esse in potestate ho-
minis, vias suas malas facere, sed mala opera
ita, vt bona, Deum operari, non permissivè
solum, sed etiam propriè, & per se adeò, vt
sit proprium eius opus nō minus proditio
Iudæ, quàm vocatio Pauli, anathema sit.

b Vide Au-
gu. li. 2. cō-
tra. 2. epist.
Pelag. c. 3.
& Prot. S. n
tē. 14. ad c.
Gallo: ē, &
resp. ad Io.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, opera omnia, quæ ante iu-
stificationem fiunt, quacūq; ratione facta
sint vere esse peccata, vel odium Dei mereri
aut, quantò vehementius quis nititur se dis-
ponere ad gratiam, tanto eum grauius pec-
care, anathema sit.

obic. & Vin-
cen. Ioan. 1
Cōci. Arau-
llcan. 2. cir-
ca fin.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, gehennæ metū, per quē
ad misericordiā Dei de peccatis dolēdo con-
fugimus, vel à peccando abstinemus, pecca-

c Psal. 17.
Lucę. 12. &
Marc. 9. in

F

tum

tum esse, aut peccatores peiores facere, anathema sit.

CANON. IX.

d Sup. c. 7.
& 8.

Si quis dixerit, ^e sola fide impiū iustificari, ita vt intelligat nihil aliud requiri, quod ad iustificationis gratiam consequendam cooperetur, & nulla ex parte necesse esse eum suæ voluntatis motu preparari, atque disponi, anathema sit.

CANON. X.

c Sup. c. 7.
Gal. 1. & 5.
Ephes. 2. &
4.

Si quis dixerit, homines ^e, sine Christi iustitia, per quā nobis meruit, iustificari, aut per eam ipsam formaliter iustos esse, anathema sit.

CANON. XI.

f Roma. 5.

Si quis dixerit, homines iustificari vel sola imputatione iustitiæ Christi: vel sola peccatorū remissione, exclusa gratia, & charitate, quæ in cordibus ^f eorū per Spiritum sanctum diffundatur, atq; illis inhereat, aut etiam gratiam, qua iustificamur, esse tantum fauorem Dei, anathema sit.

CANON. XII.

g Sup. c. 5.

Si quis dixerit ^g, fidem iustificantem nihil aliud esse, quam fiduciam diuinæ misericordiæ, peccata remittentis propter Christum, vel eam fiduciam solam esse, qua iustificamur, anathema sit.

CANON.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, omni homini ad remissionem peccatorum assequendam necessariū esse, vt credat certo & absq; vlla hæsitatione propriæ infirmitatis & indispositionis peccata sibi esse remissa, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, hominem à peccatis absolui, ac iustificari ex eo, quod se absolui, ac iustificari certo credat: aut neminem verè esse iustificatum, nisi qui credat se esse iustificatum, & hac sola fide absolutionē, & iustificationem perfici, anathema sit.

C A N O N. XV.

Si quis dixerit, hominem renatum, & iustificatum teneri ex fide ad credendum, se certo esse in numero prædinatorum, anathema sit.

C A N O N. XVI.

Si quis magnum illud vsq; in finē perseuerantiæ donum se certo habiturum absoluta, & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc ex speciali reuelatione didicerit, anathema sit.

C A N O N. XVII.

Si quis iustificationis gratiā non nisi predestinatis ad vitam contingere dixerit, reliquos verò omnes, qui vocantur, vocari qui

1 Concil.
Arau. 2. ca.
25.

dem, sed gratiam non accipere, ut potest di-
uina potestate prædestinatos ad malū, ana-
thema sit.

CANON XVIII.

m Sup. c. 11
1. Ioan. 5.

Si quis dixerit, in Dei præcepta homini
etiam iustificato, & sub gratia cōstituto esse
ad obseruandū impossibilia, anathema sit.

CANON XIX.

n Similis er-
ror erat Be-
gardonū à
Conc. Viē-
nenfi dā na-
torum sup.
ca. 11.

Si quis dixerit, nihil præceptum esse in
Euāgelio præter fidem, cætera esse indiffe-
rentia, neque præcepta, neque prohibita, sed
libera, aut decem præcepta nihil pertinere
ad Christianos, anathema sit.

CANON XX.

Si quis hominem iustificatum, & n quā-
tumlibet perfectum dixerit non teneri ad
obseruantiam mandatorum Dei, & Ecclesiæ
sed tantum ad credendum, quasi verò Euā-
gelium sit nuda, & absolutapromissio vitæ
æternæ, sine conditione obseruationis mā-
datorum, anathema sit.

CANON XXI.

Si quis dixerit, Christum Iesum à Deo
hominibus datum fuisse ut redemptorem,
cui fidant, non etiam ut legislatorem, cui
obediant, anathema sit.

CANON XXII.

o Sup. c. 13.

Si quis dixerit, iustificatum, vel sine spe
ciali

ciali auxilio Dei in accepta iustitia perseue-
rare posse, vel cū eo nō posse, anathema sit.

C A N O N. XXIII

Si quis hominem semel iustificatū dixe-
rit p̄ amplius peccare non posse, neque gra-
tiam amittere, atque ideō eum, qui labitur,
& peccat, nūquam verē fuisse iustificatū,
aut cōtra, posse in tota vita peccata omnia,
etiā venialia, vitare, nisi ex speciali Dei pri-
uilegio, quemadmodum de beata Virgine
tenet Ecclesia, anathema sit.

C A N O N. XXIIII.

Si quis dixerit, q̄ iustitiam acceptam nō
cōseruari, atque etiam augeri corā Deo per
bona opera, sed opera ipsa fructus solūmo-
do, & signa esse iustificationis adeptæ, non
autem ipsius augēde causam, anathema sit.

C A N O N. XXV.

Si quis in quolibet bono opere iustum
saltem venialiter peccare dixerit, aut, quod
intolerabilius est, mortaliter, atq; ideō pœ-
nas æternas mereri, tantūque ob id nō dā-
nari, quia Deus ea opera non imputet ad dā-
nationem, anathema sit.

C A N O N. XXVI.

Si quis dixerit, iustos nō debere pro bo-
nis operibus, quæ in Deo fuerint facta, ex-
pectare, & sperare æternam retributionem

SESSIO VI.

e Matth 24

à Deo per eius misericordiam, & Iesu Christi meritum, si benè agendo, & diuina mandata custodiendo vsque in finem perseuerauerint, anathema sit.

CANON. XXVII

d 1. Cor. 6.
sup. ca. 13.

Si quis dixerit, nullū esse mortale peccatū, nisi infidelitatis, aut nullo alio, quantumuis graui, & enormi, præterquā infidelitatis peccato, semel acceptā gratiā amitti, anathema sit.

CANON. XXVIII.

oto. que p

Si quis dixerit, amissa per peccatū gratia simul & fidē semper amitti, aut fidem, quæ remanet, nō esse veram fidem, licet nō sit viua, aut eum, qui fidem sine charitate habet, non esse Christianum, anathema sit.

CANON. XXIX.

e sap. c. 14.

21. 5. quæ 1

Si quis dixerit, eū, qui post Baptismum lapsus est non posse per Dei gratiam resurgere, aut posse quidē, sed sola fide amissam iustitiam recuperare sine Sacramento Pœnitentiæ, prout sancta Romana, & vniuersalis Ecclesia, à Christo Domino, & eius Apostolis edocta, hucusque professā est, seruauit, & docuit, anathema sit.

oto. que d

CANON. XXX.

Si quis post acceptam iustificationis gratiā cuilibet peccatori pœnitenti ita culpā remitti,

mitti,

mitti, & reatū æternæ pœnæ deleri dixerit, vt nullus remaneat reatus pœnæ tēporalis exfoluendę, vel in hoc seculo, vel in futuro in Purgatorio, antequam ad regna cœlorum aditus patere possit, anathema sit.

f Sess. 14
cap. 8.
g Inf. Sess.
25. in prin-
cip.

C A N O N. XXXI.

Si quis dixerit, iustificatum peccare, dum intuitu æternæ mercedis bene operatur, anathema sit.

h Sup. c. 12
in fine.

C A N O N. XXXII.

Si quis dixerit, hominis iustificati bona opera ita esse dona Dei, vt nō sint etiam bona ipsius iustificati merita: aut, ipsum iustificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei gratiam, & Iesu Christi meritum, cuius viuum membrum est, fiunt, non verè mereri augmentum gratiæ, vitam æternam, & ipsius vitæ æternæ, si tamen in gratia decesserit, consecutionem, atque etiam gloriæ augmentum, anathema sit.

C A N O N. XXXIII.

Si quis dixerit, per hanc doctrinā Catholicā de iustificatione, à sancta Synodo hoc præsentī decreto expressam, aliqua ex parte gloriæ Dei, vel meritis Iesu Christi, Domini nostri derogari, & non potius veritatem fidei nostræ, Dei denique, ac Christi Iesu gloriam illustrari, anathema sit.

Decretum de Reformatione, & residentia prælatorum in suis ecclesijs. Cap. I.

E Adem sacrosancta synodus, eisdem præsentibus Apostolicæ Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum ecclesiasticam disciplinam, deprauatosque in Clero, & populo Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui maioribus ecclesijs præ sunt, initium censuit esse sumendum: integritas enim præsentium salus est subditorum. Confidens itaque per Domini, ac Dei nostri misericordiam prouidamque ipsius Dei in terris Vicarij solertiã omnino futurum, vt ad ecclesiarum regimen, onus quippe angelicis humeris formidandum, qui maxime digni fuerint, quorumque prior vita ac omnis ætas, à puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos per disciplinæ stipendia Ecclesiasticæ laudabiliter acta testimonium præbeat, secundum venerabiles beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & cathedralibus Ecclesijs quibuscunque, quouis nomine, ac titulo perfectos monet, ac monitos esse vult, vt attendentes sibi, & vniuerso gregi, in quo Spiritus sanctus, posuit eos regere Ecclesiam Dei quam acquisiuit sanguine suo, vigilent,

a cap. in sac
cerdotibus
& c. Episco
pū. 9 i. dist.
ca. ff. 30. d.
& infr. Sel.
24 de refor
ma. c. 1.
b Act. 20.

lent, sicut Apostolus præcipit c in omnib⁹ laborent, & ministerium suum impleant: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atq; ouium suarum, quarum sanguis de eorum est manibus à supremo iudice requirendus, custodiæ minimè incumbant: cum certissimum sit, c non admitti pastoris excusationem, si lupus oves comedit, & pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiuntur, qui propriæ etiam salutis immemores, terrenaque cœlestibus, ac diuinis humana præferentes, in diuersis curijs vagantur, aut in negotiorum temporalium sollicitudine, ouili derelicto, atq; ouium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit sacrosanctæ f Synodo antiquos canones, qui temporum, atq; hominum iniuria penè in desuetudinè abierunt, aduersus non residentes promulgatos innouare, quemadmodum virtute presentis decreti innouat, ac ulterius, pro firmiori eorundem residètia, & reformandis in ecclesia moribus, in hunc, qui sequitur, modum statuere, atque sancire. Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu cathedrali ecclesia sibi quocumq; titulo, causa, nomine, seu iure commissa, qua-

c 2. Tim 4
Ioã. 10. c. sic
rektor. 43.
di. c. aduersus.
7. q. 1. c.
nisi. de re-
nunc.
d Ezec. 33.
& 34. Act.
20. c. Ephe-
sij. 43. dist.
c. 1. 3 q. 1.
& infr.
c Sess. 24.
c. 1 in fi. de
rekor.

f c. perue-
nit. cū mul-
tis seq. 7. q.
1. de cler. nō
resid. per. to-
tū. & ca. cū
ex eo. d. elec-
tio. in. 6. r.
* in cu-
ria.

Vid. Sef.
 23. ca. 1. de
 Ref. vbi cau
 fa subindi
 cantor.
 h. c. ex tuc
 de cler. nō
 res. c. quō
 nā. §. por
 ro. vt lite
 nō contest.
 1. Infra Sef.
 23. de refor.
 c. 1. & 2.

cunq; ille dignitate, gradu, & præminētia
 præfulgeat, legitimo impedimento, seu iu
 stis g, & rationabilibus h causis cessantibus,
 sex mensibus continuis extra suam diocē
 sim morādo abfuerit, quartæ partis fructuū
 vnius anni, fabricæ ecclesiæ, pauperibus lo
 ci per superiorem ecclesiasticum applican
 dorū, pœnā ipso iure incurrat. Quod si per
 alios sex menses in huiusmodi absentia per
 seuerauerit, aliam quartam partē fructuū si
 militer applicandā eo ipso amittat. Crescē
 te, verò cōtumacia, vt seueriori sacrorū ca
 nonū censuræ subijciatur, Metropolitanus
 suffraganeos Episcopos absentes. Metro
 politanum verò absētē suffraganeus Episco
 pus antiquior residens, pœna interdicti in
 gressus ecclesiæ eo ipso incurrēda infra tres
 mēses per literas, seu nūcium Romano Pon
 tifici denunciare teneatur: qui in ipso absen
 tes, prout cuiusq; maior, aut minor, contu
 macia exegerit, supremæ Sedis auctoritate
 animaduertere, & ecclesijs ipsis de K Pastro
 ribus vt illoribus providere poterit, sicut in
 Domino nouerit salubriter expedire.

De residentia in ecclesiasticis beneficijs.

Cap. I.

E piscopis inferiores, quæuis beneficia ec
 clesiastica personalem residentiam de
iure

iure, siue cōsuetudine exigētia, in titulū, siue commendam obtinentes, ab eorum Ordinarijs, quēadmodum eis pro bono ecclesiarū regimine, & diuini cultus augmento, locorū, & personarū qualitate pēfata, expediens videbitur, opportunis iuris remedijs resistere cogantur, nulliq; priuilegia, seu indulta perpetua de non resistēdo, aut, de fructibus in absentia percipiendis, suffragentur. Indulgentijs verò, & dispensationibus temporalibus, ex veris, & rationabilib⁹ causis tantum cōcessis, & coram Ordinario legitimè probandis, in suo robore permāsuris quibus casibus nihilominus officium sit

c. c. ff. de re for. in. 6.

b. c. cum ex co. de eccle. in. s. c. bene ficiū. de regul. eo. lib. & inf. Ses. 7. c. 3. & 7. de re for.

Quod nullus clericus, etiam regularis, si extra monasterium degat à correctione Episcopi sit exemptus. Cap. III.

Ecclesiarum Prælati ad corrigēdum subditorum excessus prudenter, ac diligēter intendant: & nemo secularis Clericus, cuiusuis personalis, vel regularis, extra

*forte legēdum, vel cuiusuis ordinis regularis.

mona-

monasteriū degens, etiā sui ordinis privilegij, prætextu tutus censeatur, quominus si deliquerit, ab Ordinario loci, tanquam super hoc à Sede Apostolica delegato, secundum canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi valeat.

Quod capitulares cathedralium suo episcopo sint subditi. Cap. llll.

a Infr. Sef. 13. de ref. c. 1 & 42. Sef. 24. c. 4. & 5. de ref.

a Sef. 25. c. 2. de ref. & c. 4. ref. Sef. 14.

b Infr. Sef. ult. de ref. c. 6. Sef. 14. c. 2. Vide. 1. Nicæ c. 17. & 2. Arela. c. 13. & Antioch. c. 13. Sard. c. 18. & 19. & 3. Carr. ca. 20. & 21. Cōc.

Aur. 3. c. 13. c. placuit cū seq. 7. q. 1. & in fr. S. f. 14. de ref. c. 3. & 8.

ambrog.

Capitula cathedralium, & aliarū maiorum ecclesiarum, illorumque personarum, nullis exemptionibus, consuetudinibus, sententijs, iuramentis, concordijs, quæ tantum suos obligent auctores, non etiam successores, tueri se possint, quo minus à suis Episcopis, & alijs maioribus Prælatibus, per se ipsos solos, vel illis, quibus sibi videbitur, adiunctis, iuxta b canonicas sanctiones, toties, quoties opus fuerit, visitari, corrigi, & emendari, etiam auctoritate Apostolica, possint & valeant.

Quod Episcopus extra suam diocesim suum munus non exerceat. Cap. V.

Nulli Episcopo liceat cuiusvis privilegij prætextu Pontificalia in alterius diocesi exercere, nisi de Ordinarij loci expressa licentia, & in personas eidem Ordinario subiectas tantum: si secus factum fuerit, Episcopus ab exercitio pōtificalium, & sic

fic ordinati ab executione Ordinum sint ipso iure suspensi.

Indictio futurae Sessionis.

Placet ne vobis proximam futuram Sessionem celebrari die Iouis feria quinta post primam Dominicam subsequentis Quadragesimæ, quæ erit dies tertia mensis Martij? Responderunt, Placet.

SESSIO VII.

Celebrata die iij. Mensis Martij.

M. D. XLVII.

Decretum de Sacramentis.

PRO OE M I V M.

AD consummationem salutaris de iustificatione doctrinæ, quæ in præcedenti proxima Sessione vno omniū patrū consensu promulgata fuit consentaneū visum est de sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis agere, per quæ omnis vera iustitia vel incipit, vel cœpta auget, vel amissa reparatur: propterea sacrosancta œcuménica & generalis Tridēтина Synodus in Spiritu

tu sancto legitimè cōgregata, præfidētibus
 in ea eisdē Apostolicæ Sedis legatis, ad erro-
 res eliminandos, & extirpādas hereses, quę
 circa sanctissima ipsa Sacramēta hac nostra
 tēpestate tū de dānatis olim à patribus no-
 stris hæresibus suscitata, tum etiā de nouo
 adiuentæ sunt, quæ Catholicæ Ecclesiæ
 puritati, & animarum saluti magnopere of-
 ficiunt, sanctarum Scripturarum doctrinæ,
 Apostolicis traditionib⁹, atq; aliorum Cō-
 ciliarum, & Patrum consensui inhærēdo,
 hos præsentēs canones statuendos, & decer-
 nendos censuit, reliquos, qui supersunt ad
 coepti operis perfectionem, deinceps, diui-
 no Spiritu adiuuāte, editura.

DE SACRAMENTIS

in genere.

CANON. I.

a Cōc. Flo.
 in decretis
 Eugenij ad
 Armenos.

b c. ad abo-
 lendam. de
 hæret.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis
 non fuisse omnia à Iesu Christo, Domino
 nostro instituta, aut esse plura, vel paucio-
 ra quam septem, videlicet, Baptismū, Cōfir-
 mationem^b, Eucharistiam, Pœnitentiā, Ex-
 tremam vñtionē, Ordinem, & Matrimo-
 nium, aut etiā aliquod horū septem nō esse

verè

verè, & propriè Sacramentū, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit, ea ipsa nouæ legis Sacramenta à Sacramētis antiquæ legis non differre, nisi quia cæremoniæ sunt aliæ, & alij ritus externi, anathema sit.

C A N O N. III.

Si quis dixerit, hæc septem Sacramenta, ita esse inter se paria, vt nulla ratioe aliud sit alio dignius, anathema sit.

C A N O N. IIII.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, & sine eis, aut eorum voto, per solam fidem homines à Deo gratiam iustificationis adispici, licet omnia singulis necessaria non sit, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis dixerit, hæc Sacramēta propter solam fidem nutriendam instituta fuisse, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, Sacramenta nouæ legis nō cōtinere gratiam, quā significāt, aut gratiam ipsam non ponentibus obicē non conferre, quasi signa tantum externa sint accepta per fidem gratiæ, vel iustitiæ, & notæ quædā Christianæ p̄fessionis, quibus apud

homi.

e. nihil d
confe. d. 2.
cum sim.

d. Sup. sess.
6. de iusti.
fi. c. 7. & ca
no. 7.

Cōc. Flo.
re. tub Eu.
gen. III.
vel. hoc do.
cet. Eccles.

homines discernuntur fideles ab infidelibus,
anathema sit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, non dari gratiam per hu-
iusmodi Sacramenta semper, & omnibus,
quantum est ex parte Dei, etiam si ritè ea
fufcipiant, sed aliquando, & aliquibus, ana-
thema sit.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, per ipsa nouæ legis Sacra-
menta ex opere operato non conferri gra-
tiam, sed folam fidem diuinæ promiffionis
ad gratiam confequendam fufficere, anathe-
ma fit.

C A N O N. IX.

Si quis dixerit, f in tribus Sacramētis, Ba-
ptifmo, fcilicet, Cōfirmatione, & Ordine,
nō imprimi characterem in anima, hoc est,
signū quoddā spirituale, & indelebile, vn-
de ea iterari non poffunt, anathema fit.

C A N O N. X.

Si quis dixerit g, Christianos omnes in
verbo, & omnibus Sacramentis adminiftrā-
dis habere potestatem, anathema fit.

C A N O N. XI.

Si quis dixerit h, in miniftris, dū Sacra-
menta conficiūt, & conferunt, non requiri
intentionem faltem faciendi, quod facit Ec-

clesia,

f Sess. 23.
cā 4. ex de
cretis Euge-
nij in Cōc.
Florent.
g. Vide Cō-
cil. Cartha.
4. ca. 98. &
in Concil.
Cōftā. arti.
12. Ioann.
Vvit cleff.
infra Sess.
14. de pœni.
cap. 6.
h Cōc. Flo-
rē. in decre-
tis Eugen.

clesia, anathema sit.

C A N O N. XII.

Si quis dixeritⁱ, ministrū, in peccato mortali existentē, modō omnia essentialia, quæ ad Sacramētum, cōficiendū, aut conferendum pertinent, seruauerit, nō cōficere, aut conferre Sacramentum, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in solenni Sacramentorum administratione adhiberi consuetos, aut contemni, aut sine peccato à ministris prohibito, omitti, aut in novos alios per quemcunq; ecclesiarum pastorem mutari posse, anathema sit.

ⁱ Idem error damnatus in V. v. cleff. a Cōcil. Const. Sess. 8. cap. multæ. c. 16 missionē. c. Christus, cū pluri. seq. 1. q. 2. c. vlt. 1. q. vlt.

D E B A P T I S M O.

C A N O N. I.

Si quis dixerit^a, Baptismum Ioānis habuisse eandem vim cum baptismo Christi, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit^b, aquam verā, & naturalē non esse de necessitate Baptismi, atq; ideo verba illa Dñi nostri Iesu Christi, Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, ad

^a Aug. Enchir. c. 49. cā. aliud. & c. non regerabatur. de cōse. di. stinct. 4. ^b cā. pe. de bapt. 10. 3. cā. filius. & c. non dubitō. de cōf. d. 1.

metaphorā aliquā detorserit, anathemat sit

CANON. III.

e c. nō de-
cet 12. dist.
c. ad ab olē
dā. d. hære.

Siquis dixerit^e, in Ecclesia Romana, quæ
omnium ecclesiarū mater est, & magistra,
non esse veram de Baptismi Sacramēto do-
ctrinam, anathema sit.

CANON. IIII.

d Cōc. Flo
rē. In decre-
tis Eugeny
ca. dictū. 6.
q̄ vero. cū
2. c. seq. 1.
d. prima.

Siquis dixerit^d, Baptismum, qui etiam
datur ab hæreticis in nomine Patris, & Filij
& Spiritus sancti, cum intentione faciendi,
quod facit Ecclesia, non esse verum Bap-
tismum, anathema sit.

CANON. V.

e Ioā. 3. c.
nulla præ-
ter. de con-
se. di. 4.

Si quis dixerit^e, Baptismū liberū esse, hoc
est nō necessariū ad salutem, anathema sit.

CANON. VI.

Si quis dixerit, baptizatum non posse,
etiam si velit, gratiam amittere, quantūcun-
que peccet, nisi nolit credere, anathema sit.

CANON. VII.

f Sic ad Ga
lat. 3. dicit
Paulus, Te
stificor om-
ni homini,
&c.

Si quis dixerit^f, baptizatos, per Bap-
tismum ipsum solius tantum fidei debitores
fieri, non autem vniuersæ legis Christi ser-
uandæ, anathema sit.

CANON. VIII.

Si quis dixerit, baptizatos liberos esse
ab omnib⁹ sanctæ Ecclesiæ præceptis, quæ
vel scripta, vel tradita sunt, ita vt ea obser-
uare

uare

uare non teneantur, nisi se sua sponte illis
summittere voluerint, anathema sit.

C A N O N. IX.

Siquis dixerit, ita reuocandos esse homi-
nes ad Baptismi suscepti memoriã, vt vota
õia, quæ post Baptismũ fiũt vi promissionis
in Baptismo ipso iam factæ, irrita esse intel-
ligãt, quasi per ea, & fidei, quã profeksi sũt,
detrahatur, & ipsi Baptismo, anathema sit.

C A N O N. X.

Si quis dixerit, peccata omnia, quæ post
Baptismum fiunt, sola recordatione, & fide
suscepti Baptismi vel dimitti, vel venialia
fieri, anathema sit.

C A N O N. XI.

Si quis dixerit, verum, & ritè collat um
Baptismum iterandum esse illi, qui apud
fideles fidem Christi negauerit, cum ad pœ-
nitentiam conuertitur, anathema sit.

C A N O N. XII.

Si quis dixerit, neminem esse baptizan-
dum nisi ea ætate, qua Christus baptizatus
est, vel in ipso mortis articulo, anathema sit.

C A N O N. XIII.

Si quis dixerit, paruulos, eò quòd actũ
credẽdi non habẽt, suscepto Baptismo & in
ter fideles computãdos nõ esse, ac propte-
rea, cum ad annos discretionis peruenerint,

g. Aug. lib.
de pec. mer.
& remis. 12.
16. & lib. 3.
cap. 1.

esse rebaptizandos, aut præstare omitti eorum Baptisma, quàm non est actu proprio credentes baptizari in sola fide Ecclesiæ, anathema sit.

CANON. XIII.

Si quis dixerit, huiusmodi paruulos baptizatos, cum adoleuerint, interrogandos esse, an ratum habere velint, quod patrum eorum nomine, dum baptizarentur, polliciti sunt, & ubi se nolle responderint, suo esse arbitrio relinquendos, nec alia interim poena ad Christianam vitam cogendos, nisi ut ab Eucharistiæ, aliorumque Sacramentorum perceptione arceantur, donec resipiscant; anathema sit.

DE CONFIRMATIONE.

CANON. I.

a c. Nullus
ministerorū
de cōsecra.
dist. 4.

Si quis dixerit, Confirmationem baptizatorum ociosam ceremoniam esse, & non potius verum, & proprium Sacramentum, aut olim nihil aliud fuisse, quàm catechesim quandam, qua adolescentiæ proximi fidei suæ rationem coram Ecclesia exposcebant, anathema sit.

C A N O N. II.

Si quis dixerit, ^b iniurios esse Spiritui factō eos, qui sacro Confirmationis chrismati virtutem aliquam tribuunt, anathema sit.

^b Vide finē epist. Vrban. I. ad oēs, & c. 2. cum seq. de cōf. dist. 5.

C A N O N. III.

Si quis dixerit, ^c sanctæ Confirmationis ordinarium ministrum non esse solum Episcopum, sed quemuis simplicem sacerdotem, anathema sit.

^c c. manus, de cōf. d. 5. Cōc. Flo. loco citato. Vide Euse.

Decretum de reformatione.

E Adem sacrosancta Synodus, a eisdem Presidentibus & legatis, inceptum re-sidētia, & reformationis negocium ad Dei laudem, & Christianæ religionis incrementum profequi intēdens, vt sequitur, statuit dum censuit, ^b salua semper in omnibus Sedis Apostolicæ auctoritate.

Pap. in epist. ad Episc. Turcie Melch. de Hisp. In no. I. epist. c. 3. & c. Sess. 23. c. 4.

*De dignitate presulum eligendorum.**Cap. I.*

AD cathedralium ^a ecclesiarum regimē nullus, nisi ex legitimo matrimonio natus, & ætate matura, grauitate morum, literarumque scientia, iuxta constitutionem Alexandri III. quæ incipit: ^b cum in cunctis: Concilio Lateranensi promulgatam, præditus assumatur.

^a sup. Sess. 6 c. 2. & infr. Sess. 23. c. 1. ^b Infr. Sess. vlt. de ref. ca. 21.

Quod duas Ecclesias nullus Prælati regat.

Cap. II.

^a Sess. 22. c. 2. plus exigitur. ^b par. I. c. 3 cōstit. eius sed h. I. D. c. 6. c. 7. c. cū in cunctis. d. elec. Vide post finē huius lib.

Nemo, quacunq; etiam dignitate, gradu
 aut præeminētia præfulgens, plures
 Metropolitanas, seu cathedrales ecclesias,
 in titulū, siue commendam, aut alio quouis
 nomine, contra sacrorum canonum insti-
 tuta, recipere, & simul retinere præsumat:
 cū valdè felix sit ille cōsēd⁹, cui vnā ecclē-
 siam benè, ac fructuosè, & cū animarū sibi
 cōmissarū salute regere cōtingerit. Qui au-
 tē plures ecclesias cōtra præsentis decreti te-
 norē nūc detinēt, vna, quā maluerint, retē-
 ta, reliquas infra sex mēses, si ad liberā Se-
 dis Apostolicæ dispositionē pertineāt, alias
 infra annum dimittere teneantur: alioquin
 ecclesiæ ipsæ (vltimō obtenta duntaxat ex-
 cepta) eo ipso vacare censeantur.

*Quod beneficia ecclesiastica dignis, & residentibus
 conferantur. Cap. III.*

Inferiora beneficia ecclesiastica, præser-
 tim curam animarum habentia, personis
 dignis, & habilibus, & quæ in loco reside-
 re, ac per se ipsos curam ipsam exercere va-
 leant, iuxta constitutionē Alexandri III.
 in Lateranēsi, quæ incipit, « Quia nonnulli:
 & aliam Gregorij X. in generali Lugdunē-
 si Cōcilio, quæ incipit: « Licet canō, editā,
 cōferatur: aliter autē facta collatio, siue p-
 uisio, ōnino irritetur, & ordinari⁹ collator
 pœnas

poenas cōstitutionis Concilij generalis, q̄
incipit†: Graue nimis, se nouerit incurfurū † Vide
Quod deinceps nullus plura incompatibilia benefi- post fi-
cia ecclesiastica recepiat. Cap. III. nē hui⁹
libri.

Q Vicūq; de cætero plura curata^a, aut
aliās incōpatibilia bñficia ecclesiastica
siue per viā vnionis ad vitā, seu cōmendæ
perpetuæ, aut alio quoscūq; nomine, & titu-
lo, contra formā sacrorum canonū, & præ-
sertim cōstitutionis Innocentij III. quæ in-
cipit^b: De multa, recipere, ac simul retinere
presumpserit, beneficijs ipsis, iuxta ipsi⁹ cō-
stitutionis dispositionē, ipso iure, etiā præ-
sents canonis vigore, priuatus existat.

Quid de his, qui ex dispensatione plura beneficia
obtinent, declarat. Cap. V.

O Rdinarij locorū, quoscūq; plura cura
ta aut aliās incōpatibilia bñficia eccle-
siastica obtinētes, dispēsationes suas exhibe-
re districtè cōpellāt, & aliās pcedant iuxta
cōstitutionē Gregorij X. in gñrali Lugdu-
nē. Concilio editā, quę incipit^c: Ordinarij:
quā eadē sancta Synodus innouandā cēset,
& innouat: addens insuper, q̄ ipsi Ordinarij
etiā per idoneorū Vicariorū deputationē,
& congruæ portiois fructuū assignationē
omnino prouideāt, vt animarū cura nulla-
tenus negligatur, & beneficia ipsa debitis

^a Infr. ses.
24. de refo.
ca. 17.

^b Sup. c. 2.
c. de multa
de preben.
est. c. 29. in
Cōci. Late.
secundo.

Vide postfi-
nem huius
libri.

^c Lib. 6. de
cre. de off.
ord. c. 3. in
fracap. 7. &
supr. ses. 6.
de refo. c.
2. in hac.

obsequijs minimè defraudètur: appellatio-
nibus, priuilegijs, exèptionibus quibuscū-
que, etiam cum iudicum specialium depu-

* Vide tatione *, & illorum inhibitionibus in præ-
Post si- missis nemini suffragantibus.

nē libri.

De vnionum perpetuarum modo habendo. Cap. VI.

a Vide fef.
34 ca. 9. de
ref. inf. fef.
24. de ref.
c. 13 & fef.
25. de ref.
cap. 9.

V Niones perpetuæ a, à quadraginta an-
nis citrà factæ, examinari ab Ordina-
rijs, tãquã à Sede Apostolica delegatis, pos-
sunt: & quæ per subreptionem, vel obreptio-
nem obtentæ fuerint, irritæ declarètur. Ille
verò, quæ à dicto tēpore citrà concessæ nō
dū in toto, vel in parte sortita sunt effectū,
& quæ deinceps ad cuiusuis instātiā fiēt,
nisi eas ex legitimis, aut aliàs rationabilibus
causis, coram loci Ordinarij vocatis, quorū
interest, verificādis, facta fuisse cōstiterit,
per surreptionē obtentæ præsumantur: ac
propterea (nisi aliter à Sede Apostolica de-
claratum fuerit) viribus omnino careant.

Curatis beneficijs, annexis pijs locis, vt prouidendum ostendit. Cap. VII.

b Infr. fef.
14. d. refor.
cap. 9.

Beneficia ecclesiastica curata b, quæ ca-
thedralibus, collegiatis, seu alijs eccle-
sijs, vel monasterijs, beneficijs, seu collegijs
aut pijs locis quibuscunq; perpetuò vnita,
& annexa reperiuntur, ab Ordinarijs loco-
rum

sum annis singulis visitentur^c, qui sollicitè
 providere procurent, vt per idoneos Vica-
 rios, etiam perpetuos (nisi ipsis Ordinarijs
 pro bono ecclesiarū regimine aliter expedi-
 re videbitur) ab eis cū tertiæ partis fructuū,
 aut maiori, vel minori, arbitrio ipsorū Or-
 dinariorū, portione etiā super certa re assi-
 gnanda, ibidem deputandos, animarū cura
 laudabiliter exerceat: appellationib⁹, pri-
 uilegijs, exēptionibus; etiā cum iudicū de-
 putatione, & illorū inhibitionib⁹ quibuscū-
 que in præmissis minimè suffragantibus.

Quòd Ordinarij ecclesias exemptas visitent.

Cap. VIII.

LOcorum Ordinarij ecclesias quascun-
 que^a, quomodolibet exemptas, aucto-
 ritate Apostolica, singulis annis visitare te-
 neātur, & opportunis iuris remedijs prou-
 dere, vt, quæ reparatione indigent, reparē-
 tur, & cura animarum, si qua illis immineat,
 alijsq^{ue}, debitis obsequijs minimè defrauden-
 tur: appellationibus, priuilegijs, cōsuetudi-
 nibus, etiam ab immemorabili tēpore præf-
 criptis, iudicū deputationibus, & illorū in-
 hibitionibus penitus exclusis.

Maioribus ecclesijs præfēcti qñ cōsecrādi. Cap. IX

AD maiores ecclesias promoti^b munus
 consecrationis infrā tempus à iure sta-
 tutum

^c Vide ses-
 25. c. 16 sta-
 tuit sancta
 Synod⁹ &c.
 supra. c. 5.

^a Inf. Sess.
 24. de ref.
 c. 9. & Sess.
 21. c. 8. Cō-
 ci. Tol. 4.
 c. 35. Cōc.
 Bracca. 2. c.
 1. Cōci. Are
 la. c. 17. ca.
 decernim⁹.
 ca. Ep̄m. &
 ca. placuit.
 10. q. 1.
^b Sess. 22.
 ca. 2. c. qm̄
 quidā. dist.
 100. & inf.
 Sess. 23. de
 refor. c. 2.

totum suscipiāt: & prorogationis ultra sex menses concessa nulli suffragentur.

Quod sede vacante infra annum non possit Capitulum ordinandi licentiam concedere alicui. Cap. X.

e Sess. 23.
c. 10. c. cum
nullus. de
temp. ordi.
in. 6.

Non liceat Capitulis ecclesiarū^c, Sede vacante, infra annum à die vacationis, ordinādi licentiam, aut literas dimissorias, seu reuerendas, vt aliquivocāt, tam ex iuris communis dispositione, quàm etiam cuiusvis priuilegij, aut cōsuetudinis vigore, alicui qui beneficij ecclesiastici recepti, sine recipiēdi occasione arētat^o nō fuerit, cōcedere, si secus fiat^d, Capitulū cōtraueniens Ecclesiastico subiaceat interdictō: & sic ordinati, si in minoribus Ordinibus constituti fuerint, nullo priuilegio clericali, præsertim in criminalibus, gaudeāt: in maioribus verò, ab executione Ordinū, ad beneplacitum futuri Prælati, sint ipso iure suspēsi.

d Infr. ses.
23. de ref.
cap. 10.

Facultates de promouēdo qñ suffragētur. Cap. XI.

Facultates de promouendo à quocunq; non suffragētur, nisi habētib⁹ legitimā causam, ob quam à proprijs Episcopis ordinari non possint, in literis exprimendam: & tunc non ordinentur, nisi ab Episcopo in sua diœcesi residente, aut pro eo Pōtificialia exercente: & diligenti præuio examine.

Caput

Cap. XIII.

Facultates de nō promouendo, a præter
quàm in casibus à iure expræssis, cōces-
sæ, ad annum tantum suffragentur.

a c. licet cā.
& c. cum ex
co de elect.

*Quod præsentati ad ecclesiastica beneficia sine exa-
mine non admittantur aliquibus exceptis.*

in 6.

Cap. XIII.

Præsentati, seu electi, vel nominati à qui-
busuis ecclesiasticis personis, etiā Sedis
Apostolicæ Nūcijs, ad quæuis ecclesiastica
beneficia non instituuntur, b nec confirmen-
tur, neq; admittantur, etiā prætextu cuiusuis
priuilegij, seu cōsuetudinis, etiam ab imme-
morabili tempore præscriptæ, nisi fuerint
prius à locorum Ordinarijs examinati, &
idonei reperti. Et null⁹ appellationis reme-
dio se tueri possit, quominus examen subi-
re teneatur: c præsentatis tamen electis, seu
nominatis ab Vniuersitatibus, seu Colle-
gijs generalium studiorum exceptis.

b infr. S. II.
25. ca. de
refor.

Quid cum exemptis seruandum sit, præcipit.

Cap. XIII.

In exemptorū causis constitutio Innocē-
tij III. quæ incipit: d Volentes, in gene-
rali Cōcilio Lugdunēsi edita seruetur, quā
eadem sacrosancta Synodus innouandā cē-
suit, & innouat, addendo insuper, quod in
ciuilibus causis mercedum, & miserabilium

c Vide Sess.
24. ca. 18.
vbi exce-
ptio videtur
reuocari.

d li. 6. decr.
de prin. ca.
1. inf. Sess.
1. de ref.
c. 6. in 8.
Vide post
finē huius
libri.

perfo-

personarū clerici seculares, aut regulares, extra monasterium degentes, quomodolibet exempti, etiam si certū iudicem, à Sede Apostolica deputatū, in partibus habeant, in alijs verò, si ipsum iudicē non habuerint, coram locorum Ordinarijs, tāquam in hoc ab ipsa Sede delegatis, cōueniri, & iure medio ad soluendum debitum cogi, & cōpelli possint: priuilegijs, & exēptionib⁹, Cōseruatorū deputationibus, & eorū inhibitionibus aduersus præmissa nequaquā valituris.

Hospitaliā gubernatio quibus incumbat. XV.

CVrent Ordinarij, a vt hospitalia quęcū que à suis administratorib⁹, quocūq; illi nomine cēseantur, etiā quomodolibet exemptis, fideliter, & diligenter gubernentur, cōstitutionis Concilij Vienenſis, quæ incipit: ^b Quia cōtingit, forma seruata: quā quidem cōstitutionem eadem sancta Synodus innouandam duxit, & innouat, cum derogationibus in ea contentis.

Indicēio future Sessionis.

ITem hæc sacrosancta Synodus statuit, & decreuit proximam futurā sessionem habendam, & celebrandā esse die Iouis, feria, quinta post sequentem Dominicam in Albis, quæ erit vigesima prima mēſis Aprilis præſentis anni, M. D. LXVII.

BVL.

a S. ff. 25.
c. 8.

b li 3. Cle.
de relig. do
mib. c. 2. ga
cōtingit. &
inf. Sess. ult.
de ref. c. 8.
Vide post fi
nem huius
libri.

BVLLA FACVLTATIS
transferendi Con-
cilij.

PAVLVS Episcopus, seruus seruo-
rū Dei, venerabili fratri, Ioāni Ma-
rie, Episcopo Prænestino, & dilec-
tis filijs, Marcello tit. S. Crucis in
Hierusalē presbytero, ac Reginaldo
S. Mariæ in Cosmedin Diacono,
Cardinalibus nostris, & Apostolicæ Sedis legatis
de latere, salutem, & Apostolicam benedictionē.

Regimini vniuersalis Ecclesiæ, meritis licet im-
paribus, disponēte Domino, præsidentes, nostri offi-
cij partes esse putamus, vt, si quod graui⁹ causa Rei
publicæ Christianæ constituendū sit, id non modo,
tempore opportuno, verū etiam loco cōmodo, & ido-
neo perficiatur. Cū itaq; nos nuper, postquā suspē-
sionem celebrationis sacri œcumenici, & vniuersa-
lis Concilij, alias per nos in ciuitate Tridentina, ex
causis tunc expressis, de venerabilium fratrum no-
strorum, S. R. E. Cardinalium consilio, & assensu
indicti, ex certis alijs etiam tunc expressis causis, vs-
que ad aliud opportunius & cōmodius tempus per
nos declarandum, de simili consilio & assensu fa-
ctū, audita pace inter charissimos in Christo filios
nostros, Carolū Rom. Imperatorem semper Augu-
stum

stum, & Franciscum Francorum Regem Christianissimam, conciliata, pari consilio, & assensu sustuleramus, & amoveramus nequeuntes ipsi, tunc legitime impediti, ad dictam civitatem personaliter accedere, & eidem Concilio interesse, vos nostros, & Apostolicæ Sedis Legatos de latere in eodem Concilio de simili consilio constituerimus & deputaverimus, vosque ad eandem civitatem, tanquam pacis angelos, destinaverimus, prout in diversis nostris desuper confectis literis plenius continetur. Nos ne tam sanctum celebrationis Concilij huiusmodi opus ex incommoditate loci, aut aliis quovismodo impediatur, aut plus debito differatur, opportunè providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, pari consilio, & assensu vobis insimul, aut duobus ex vobis reliquo legitimo impedimento detento, seu indefortè absente, quâdocumque vobis videbitur, Concilium prædictum de eadem civitate Tridentina ad quamcumque aliam commodiorem, & opportuniorem, seu tutiorem civitatem, de qua vobis etiam videbitur, transferendi, & mutandi, ac illud in ipsa civitate Tridentina supprimendi, & dissolvendi: nec non Prelatis, & alijs personis Concilij huiusmodi, ne in eo ad ulteriora in dicta civitate Tridentina procedant, etiã sub ceteris juris, & penis Ecclesiasticis inhibendi, ac in dicitur Concilium in alia civitate huiusmodi, ad quam illud transferri, & mutari contigerit, continuandi, tenendi,

& celebrandi; & ad illud Prælatos & alias perso-
 nas Concilij Tridentini huiusmodi etiam sub perit-
 rij & alijs in literis indiçtionis Concilij huiusmodi
 expressis pœnis, euorandi, eidemq; sic translato &
 mutato Concilio, nomine & auctoritate prædictis
 præsidendi, ac in eo procedendi, cæteraq; in præmis-
 sis, & circa ea necessaria & opportuna, alias iuxta
 priorum vobis directarum literarum continentiam
 & tenorem faciendi, statuendi, ordinandi, & exe-
 quendi, plenam & liberam Apostolica auctoritate
 tenore præsentium concedimus potestatem, & facul-
 tatem, ratum & gratum habituri, quidquid per
 vos in præmissis factum, statutum, ordinatum, exe-
 cutumve fuerit, idq; facturi, auctore Domino, inui-
 olabiliter obseruari. Non obstantibus constitutioni-
 bus & ordinationibus Apostolicis, cæterisque cõtra-
 rijs quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum li-
 ceat hanc paginam nostræ concessionis infringere,
 vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc
 attentare præsumpserit, indignationem omnipotẽ-
 tis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli, Apostolorũ
 eius, se nouerit incursum. Datum Romæ, apud
 Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ,
 M, D. XLIIII. VIII. Kalend. Mart. Põti-
 ficatus nostri anno XI.

Fab. Episcopus Spol.

B. Motta.

SE S

S E S S I O. VIII.

Celebrata die xj. Mensis Martij.
M. D. VLVII.

Decretum de translatione Concilij.

PLACET ne vobis, decernere, & declarare, de huiusmodi morbo ex præmissis, & alijs allegatis ita manifestè, & notoriè cōstare, vt Prælati in hac ciuitate sine vitæ discrimine cōmorari: & in ea idcirco inuiti minimè retineri possint, & debeant? item que attento recessu multorū Prælatorum post proximè præteritā Sessionē, & attētis protestationibus aliorū cōpluriū Prælatorū in Cōgregationibus generalibus factis, hinc omnino timore ipsi⁹ morbi abire volentiū, qui iustè detineri nō possūt, & ex quorum discessu Concilium, vel dissolueretur, vel ex paucitate Prælatorū bonuseius progressus impediretur? & attēto etiam imminenti periculo vitæ, & alijs causis per aliquos ex Patribus in ipsis Cōgregationibus allegatis vt pote notoriè veris, & legitimis? Placet ne vobis similiter, decernere, & declarare, pro conseruatione, & p̄secutione ip-
fius

fius Concilij securitate, vitæ ipsorum Prælatorū, Concilium ipsum ad ciuitatem Bononiæ, veluti ad locum magis paratum, salubrem, & idoneum, pro tempore transferendum esse, & ex nunc transferri, & ibidem Sessionem iam indictam, statuta, die, vigesima prima Aprilis, celebrandam esse, & celebrari, & successiuè ad vltiora procedendum, donec Sanctissimo Domino nostro, & sacro Concilio expedire videbitur, vt ad hūc, seu alium locum, communicato etiam consilio cum inuictissimo Cæsare, Christianissimo Rege, & alijs Regibus, ac Principibus Christianis, ipsum Concilium reduci possit, & debeat: Responderunt, Placet.

S E S S I O IX.

Bononiæ celebrata die xxj. April,
M D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessionis.

HÆC sacrosancta, œcumenica, & generalis Synodus, quæ dudum in ciuitate Tridenti congregata erat, nūc Bononiæ in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidētibus in ea

H

nomi-

nomine Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pauli diuina prouidentia Papæ III. eisdem Reuerendissimis Dominis, D. Ioan. Maria, Episcopo Prænestino, de Monte, & Marcello, tit. S. Crucis in Hierusalem Præsbytero S. R. E. Cardinalibus, & Apostolicis de latere Legatis, considerans quòd die vndecima mensis Martij, præsentis anni in generali publica Sessione in eadem ciuitate Tridenti, & in loco consueto celebrata, omnibusq; agendis de more peractis: ex causis tunc instatibus, vrgentibus, & legitimis, interueniente etiam auctoritate sanctæ Sedis Apostolicæ, eisdem Reuerendissimis præsentibus etiam specialiter concessa, decreuit, & ordinauit, Concilium ex eo loco in hanc ciuitatem transferendum esse, sicut transtulit: itemq; Sessionem pro præsentis die vigesima prima Aprilis, illic indictam, vt de Sacramentorum, & reformationis materijs, de quibus tractandum proposuerat, canones sancirentur, & promulgarentur, in hac ipsa ciuitate Bononiæ celebrari debere: consideransq; nonnullos ex Patribus, qui in hoc concilio interesse consueuerunt, his superioribus, maioris hebdomadæ, & solennitatis Paschalis, diebus, in proprijs ecclesijs occupatos, aliquos

etiam,

etiam alijs impedimentis detentos, huc nō
 dum accessisse, quos tamen breui affuturos
 sperandum est, ac propterea factum esse, vt
 non ea, quam sancta Synodus desiderabat,
 Prælatorum frequentia potuerint materiæ
 ipsæ Sacramentorum, & reformationis exa-
 minari, & discuti, vt omnia maturo consilio
 cum dignitate, & grauitate debita fiant: bo-
 num opportunum, & expediens censuit,
 censetque Sefsionem prædictam, quæ hoc
 ipso die, vt præfertur, celebranda erat, ad
 diem Iouis, infra octauam Pentecostes pro-
 ximè futuram, quo ad ipsas materias expe-
 diendas, differendam, & prorogandam esse
 quemadmodum differt, ac protogat: quam
 diem & rei gerendæ, maximè opportunam
 & Patribus præsertim absentibus percom-
 modam iudicauit, & iudicat. Hoc tamē ad-
 iecto: quòd terminum ipsum ipsa sancta Sy-
 nodus, pro ei⁹ arbitrio, & voluntate, sicuti
 rebus Concilij putauerit expedire, etiã in
 priuata congregatione, restringere, &
 imminuere possit, &
 valeat.

S E S S I O X.

Bononiæ celebrata die ij. Iunij.
M. D. XLVII.

Decretum prorogationis Sessiois.

Vamuis hæc sacrosancta, œcu-
menica, & generalis Synodus
Sessioem, quæ die vigesima
prima mensis Aprilis, proxi-
mè præteriti, super Sacramentorum, & re-
formationis materijs in hac inclyta ciuita-
te Bononiæ, ex decreto, in vrbe Tridenti-
na, in publica Sessione, die, xj. mensis Mar-
tij promulgato, celebranda erat propter ali-
quas causas, ac præsertim propter absen-
tiam nonnullorū Patrū, quos breui affutu-
ros sperabat, ad hunc præsentē diē differen-
dam, & prorogandā esse decreuerit: volens
tamen cum ijs, qui non venerunt, etiam ad-
huc benigne agere, eadē sacrosancta Syno-
dus, in Spiritu sancto legitimè congregata,
præsidētib⁹ in ea eisdē sanctæ Romanæ Ec-
clesiæ Cardinalibus, & Apostolicæ Sedis
Legatis, statuit, & decernit, Sessioem ipsā,
quæ hac die secūda mēsis Iunij, præsentis an-
ni millesimi quingentesimi quadragesimi
septi-

septimi, celebrare decreuerat, ad diem Iouis post festum Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, quæ erit decimaquinta mēsis Septembris proximè futuri, quo ad prædictas & alias materias expediendas, differēdam, & prorogandam esse, quemadmodum differt, & prorogat, ita tamen, quòd profectio discussionis & examinationis eorum, quæ tam ad dogmata, quam ad reformationem pertinent, interim non omittatur, & terminum ipsum ipsa sancta Synodus, pro eius libito, & voluntate, etiam in priuata congregatione, abbreviare, & prorogare liberè possit, & valeat.

Die xiiii, Septemb. M. D. XLVII. in congregatione generali, Bononiæ, prorogata fuit sessio, quæ futura erat die sequenti, ad beneplacitum sacri Concilij.

H 3

BVL

94
BULLA RESVM
ptionis Concilij Tri-
dentini.

Sub Iulio. III. Pont. Max.

IVLIVS Episcopus, servus servorum
Dei ad futuram rei memoriam.

Cum ad tollenda religionis nostrae
dissidia quae in Germania longo tem-

ore, nō sine totius Christiani orbis perturbatione,
& scandalo, viguerunt, bonum opportunū, & ex-
pediēs esse videatur sicuti etiā charissimus in Chri-
sto filius noster, Carolus Romanorū Imperator, sem-
per Augustus, nobis per suas literas, & nuncios si-
gnificari fecit, vt sacrum, œcumenicū, generale Cō-
ciliū per fel. rec. Paulum Papam III. prædecessorē
nostrū, indicē, & per nos tunc Cardinalatus hono-
re fungētes, atq; ipsius prædecessoris nomine vna cū
duobus alijs S. R. E. Cardinalibus ipsi concilio præsi-
dentes, inceptum, ordinatum, & continuatum, in
quo plures publicae, & solennes habitae fuerunt Ses-
siones: pluraq; tā in causa fidei, quam reformationis
promulgata decreta, multaq; etiā ad vtrāq; cau-
sam pertinētia examinata, & discussa, ad ciuitatē
Tridentinam reducatur: Nos, ad quos, vt sūmos
pro tempore Pontifices, spectat, generalia Concilia
indicere, & dirigere, vt Ecclesiae pacē, & Christia-

a Teste Mar-
cello. I. in
episc. I. ad
episc. prou.
Antioch. &
Pelag. II. in
epist. sua de
cre. & Boni.
Episcop. ad
Zachariam
Pap. scribit
& Synodo
Calcedo.
Act. 1. & 2.
Nocen. 10.
I. Act. 6. &
Nicol. 1. in
epist. ad Mi-
chaē Imp.

ne fidei, atq; orthodoxæ religionis incrementum ad
 omnipotentis Dei laudē & gloriā procuremus, &
 quātū in nobis est, tranquillitati ipsius Germaniæ,
 quæ sanè prouincia retro actis tēporibus in vera re-
 ligione, sacrorū Conciliorum, & sanctorū Patrum
 doctrina excolēda, exhibēdaq; maximis Pōtificibꝫ,
 Christi Redemptoris nostri in terra vicarijs, debita
 obediētia, & reuerētia, nulli Christianorū prouinciæ
 fuit vnquā secūda paternè consulamus, sperātes per
 ipsius Dei gratiā, & benignitatē futurū, vt Reges
 omnes, ac principes Christiani iustis, pijsq; nostris in
 hac re votis annuat, faueant, atq; assistāt: venerabi-
 les fratres, Patriarchas, archiepiscopos, Episcopos,
 & dilectos filios Abbates, omnesq; alios, & singulos,
 qui de iure, vel consuetudine, vel privilegio Conci-
 lijs generalibus intēresse debēt, quousq; idē prede-
 cessor noster in suis Indictionibus, & alijs quibuscū-
 que de super cōfectis, publicatis literis, Cōcilio inter-
 esse voluit, per viscera misericordiæ Dñi nostri, Iesu
 Christi, hortamur, requirimꝫ, & monemus, vt pro-
 ximis futuris kal. Maij, quē diē ad ipsū Conciliū in
 eo, in quo nūc rēperitur, statu resumēdū & p̄sequē-
 dū, prouia matura deliberatione, & ex certa nostra
 sciencia, & de apostolicæ auctoritatis plenitudine
 ac venerabilium fratrorū nostrorū eiusdē S. R. E. Car-
 dinaliū consilio, & assensu, statuimus, decernimus
 & declaramus, in ipsa ciuitate Tridenti legitimo
 cessante impedimento, cōuenire, & se cōgregare, ac

ipsius Concilij continuationi, & prosecutioni, omni
 mora postposita, incumbere velint. Nos enim operā
 sedulo daturi sumus, vt eodem tempore, in eadē ci-
 uitate, nostri omnino adsint Legati, per quos, si per
 aetatem nostram, valetudinemq; & Sedis Apосто-
 licæ necessitates, personaliter adesse nequiverimus,
 Spiritu sancto duce ipsi Concilio præsidebimus quæ
 cunq; ipsius Concilij translatione & suspensione, cæ-
 terisq; contrarijs nō obstātibus quibuscunq; ac præ-
 sertim illis, quæ idem prædecessor noster in suis li-
 teris prædictis, quas cū omnibus, & singulis in eis cō-
 tentis clausulis & decretis in suo robore permane-
 re volumus, atq; decernimus, & quatenus opus sit, in-
 nouamus, voluit non obstare: irritū nihilominus de-
 cernentes, & inane, si secus super his à quoquam
 quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, cōtige-
 rit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat
 hanc paginā nostræ hortationis, requisitionis, moni-
 tionis, statuti declarationis, innouationis, volunta-
 tis, & decretorū infringere, vel ei ausu temerario
 contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-
 rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
 Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incur-
 surum. Datum Romæ, apud sanctum Petrum, An-
 no Incarnationis Dñicæ. M. D. XLVIII. Kalen.
 Decemb. Pontificatus nostri anno primo.

M. Cardinalis Crescen.

Rom. Amasæus.

SAZ

97

SACROSANCTI
œcumenici, & generalis
Concilij Tridentini.

SESSIO XI.

Quæ est prima, sub Iulio III. Pont. Max.
Celebrata Kalendis Maij
M. D. L. I.

Decretum de resumendo Concilio.

PLACET ne vobis ad laudem
& gloriam sanctæ, & indiuiduæ
Trinitatis, Patris, & Filij & Spi-
ritus sancti: ad incrementum, &
exaltationem fidei, & religionis Christia-
næ sacrum, œcumenicum, & generale Cō-
cilium Tridentinum, iuxta formam, & te-
norem literarum Sanctissimi Domini no-
stri, resumere debere, & procedendum esse ad
vltiora? Responderunt, Placet.

Indictio futuræ Sessionis.

Placet ne vobis, proximam futuram
Sessionem habendam, & celebrandam es-
se in futuris Kalend. Septemb. Responde-
runt, Placet.

H S

SES

S E S S I O XII.

Quæ est secunda, sub Iulio III. Pöt. Max,

Celebrata die j. Septemb.

M. D. LI.

Decretum prorogationis Sessionis.

Sacrofancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præfidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, quæ in proximè præterita Sessione sequentem hanc hodie habendam, & ad vltiora procedendum esse, decreuerat, cum ob inclytæ Germanicæ nationis, cuius præcipuè causa agitur, absentiam, ac non magnam cæterorum Patrum frequentiam procedere hæctenus distulerit, de Venerabiliũ in Christo fratrum, & filiorum suorum, Maguntini, & Treuerësis Archiepiscoporum, ac sacri Romani Imperij Principum Electorum, & complurium ipsius, aliarumq; provinciarum Episcoporum, sub hanc ipsam diem aduentu in Domino exultans, & dignas ipsi omnipotenti Deo agens gratias, firmamq;

firmamque spem concipiens, quamplurimos alios, tam ipsius Germanicæ, quam aliarum nationum Prælatos, & sui officij debito, & hoc exemplo commotos, prope diem esse venturos, futuram Sessionem ad quadragesimam diem, quæ erit vndecima mensis Octobris, proximè sequentis, indicit, & Concilium ipsum in statu, in quo reperitur, proseguendo, cum in præteritis Sessionibus de septem Sacramentis nouæ legis in genere, & in specie de Baptismate, & Confirmatione definitum fuerit, statuit, & decernit de sanctissimæ Eucharistiæ Sacramêto, nec non, quod ad reformationem attinet, de reliquis, quæ ad faciliorem & commodiorem Prælatorum residentiam pertinent, agi, & tractari debere: ac monet, & hortatur omnes Patres, vt interim, Domini nostri Iesu Christi, exemplo, quantum tamen humana fragilitas patietur, ieiunijs, & orationibus vacent, vt tandem placatus, qui in sæcula sit benedictus, Deus corda hominum, ad veræ suæ fidei agnitionem, & sanctæ matris Ecclesiæ vnitatem, ac rectè viuendi normam reducere dignetur.

S E S S I O XIII.

Quæ est tertia, sub Julio 3. Pöt. M.

Celebrata die XI. Octob.

M. D. L. I.

Decretum de sanctissimo Eucharistiæ Sacramēto.

Sacrosancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nuncijs, etsi in eum finem, non absque peculiari Spiritus sancti ductu, & gubernatione conuenerit, ut veram, & antiquam de fide, & Sacramentis doctrinam exponeret, & ut hæresibus omnibus, & alijs grauissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia miserè nunc exagitur, & in multas, & varias partes scinditur remediū afferret, hoc præfertim iam inde à principio in votis habuit, ut stirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & schismatum, quæ inimicus homo his nostris calamitosis temporibus in doctrina fidei, usu, & cultu sacrosanctæ Eucharistiæ superseminauit: quam alio
 qui

Mat. 13.

qui Saluator noster in Ecclesia sua, tanquam
 symbolum reliquit eius vnitatis, & chari-
 tatis, qua Christianos omnes inter se cõiu-
 ctos, & copulatos esse voluit. Itaq; eadem
 sacro sancta Synodus sanam, & sinceram il-
 lam de venerabili hoc & diuino Euchari-
 stia Sacramento doctrinam tradens, quam
 semper Catholica Ecclesia, ab ipso Iesu
 Christo, Domino nostro & eius Apostolis
 erudita, atque à Spiritu sancto, illa omnē
 veritatem in dies suggerente, & edocta, reti-
 nuit, & ad finem vsque sæculi conseruabit,
 omnibus Christi fidelibus interdicit, ne
 post hac de sanctissima Eucharistia aliter
 credere, docere, aut prædicare audeant
 quam vt est hoc præsentis decreto explica-
 tum, atque definitum.

*De reali præsentia Dñi Nostri Iesu Christi in san-
 ctissimo Eucharistie Sacramento. Cap. I.*

P Rincipio docet sancta Synodus, & aper-
 tè, ac simpliciter profitetur, in almo, san-
 ctæ Eucharistia Sacramento, post panis, &
 vini consecrationem, Dominum nostrum,
 Iesum Christum, verum Deum, atque ho-
 minem, verè, realiter, ac substantialiter sub
 specieillarum rerum sensibilibum contine-
 ri: nec enim hæc inter se pugnant, a vt ipse
 Saluator noster semper ad dexterã Patris

Luc. 22.
 c. 1. ver. ergo
 prote. 2 I.
 d. & inf. tes-
 tis. 22. c. 1.
 & sup. Sess.
 J. Ioan. 16.

Ioan. 1.

a cap. 1. de
 sum. Trini.
 sup. Sess. 3.
 in Symbo.
 Ephes. 1.
 Mar. 16. in.
 fin.

in

in caelis assideat, iuxta modum existendi naturalem, & ut multis nihilominus alijs in locis sacramentaliter praesens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustrata, assequi possumus, & constantissimè credere debemus. Ita enim maiores nostri omnes quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt, apertissimè professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentum in vltima cena Redemptorem nostrum instituisse, cum post panis, viniq̄ue benedictionem, se suum ipsius corpus illis praebere, ac suum sanguinem, disertis, ac perspicuis verbis testatus est: quae verba à sanctis Euangelistis commemorata d, & à diuo Paulo postea repetita, cum propria illam, & apertissimam significationem praeseferant, secundum quam à Patribus intellecta sunt, indignissimum sane flagitium est, ea à quibusdam contentiosis, & pravis hominibus ad fictitios, & imaginarios tropos, quibus veritas carnis, & sanguinis Christi negatur, contra vniuersum Ecclesiam sensum detorqueri: quae, tanquam columna & firmamentum veritatis, haec ab impijs hominibus ex cogitata commenta, velut

Sata-

b Matt. 19.
Luc. 18.

c Matt. 26.
Marc. 14.
d Luc. 22.
1. Cor. 11.

1 Tim. 3.

Satanica, detestata est, grato semper, & me-
more animo præstantissimum hoc Christi
beneficium agnoscens.

*De ratione institutionis sanctissimi huius Sa-
cramenti. Cap. II.*

ERgo Saluator noster, discessur⁹ ex hoc
mundo ad Patrem, Sacramentum hoc
instituit, in quo diuitias diuini sui erga ho-
mines amoris velut effudit^a, memoriam fa-
ciens mirabilium suorum^b, & in illius sum-
ptione colere nos sui memoriam præcepit,
suamque annunciare mortem, donec ipse
ad iudicandum mundum veniat. Sumi au-
tem voluit Sacramentum hoc, tanquam spi-
ritualem animarum cibum, quo alantur, &
confortentur viuentes vita illius, qui dixit:
Qui mâducat me, & ipse viuet propter me:
& tanquam antidotum, quo liberemur à
culpâ quotidianis, & à peccatis mortalibus
præseruemur. Pignus præterea id esse vo-
luit futuræ nostræ gloriæ, & perpetuæ fœ-
licitatis, adeoq; symbolum vnus illius cor-
poris^c, cui⁹ ipse caput existit: cuique nos,
tanquam membra, arctissima fidei, spei, &
charitatis connexionione astrictos esse vo-
luit, vt id ipsum omnes diceremus.

Nec essent in nobis schif-
mata.

a Psal. 110

b 1. Cor. II.

Luce. 22.

1. Cor. 1. 12

c. iteratut.

de cõse. di-

stin. 2.

Ioan. 6.

c 1. Cor. II.

Ephet. 1.

Roma. 12.

1. Cor. 5.

d 1. Cor. I.

De

*De excellentia sanctissimæ Eucharistiæ super reli-
qua Sacramenta. Cap. III.*

Commune hoc quidem est sanctissimæ Eucharistiæ a cum cæteris Sacramentis, symbolū esse rei sacræ, & inuisibilis gratiæ formam visibilem. Verum illud in ea excellens, & singulare reperitur ^b, quòd reliqua Sacramenta tunc primū sanctificandi vim habent, cum quis illis utitur: at in Eucharistia ipse sanctitatis autor ante usum est. Nondum enim Eucharistiam ^c de manu Domini Apostoli susceperunt, cum verè tamen ipse affirmaret corpus suum esse, quod præbebat, & semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem verum ^d Domini nostri corpus verumque eius sanguinē sub panis, & vini specie vna cum ipsius anima, & diuinitate existere: sed corpus quidē sub specie panis, & sanguinē sub vini specie, ex vi verborū, ipsum autē corpus sub specie vini, & sanguinē sub specie panis: animamque sub vtraque, vi naturalis illius connexionis, & concomitantia, qua partes Christi domine, qui iā ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur. Diuinitatem porrò propter admirabilem illam eius cum corpore, & anima hypostaticā vnionē. Quapropter

verissi-

^a c. Sacrificiū. de consecr. d. 1.

^b c. multi. quæst. 2.

^c Mat. 26.
Mat. 14.

^d Infra ca. no. 1.

^e Rom. 6.
capi. semel
Christus. c.
iteratur. c.
singuli. &
c. qui manducant. de
conf. d. 2. in
fra can. 3.

verissimum est, ^f tantundem sub alterutra specie, atq; sub vtraq; contineri: totus enim & integer Christus, sub panis specie, & sub quavis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie, & sub eius partibus existit.

De transsubstantiatione. Cap. IIII.

Quoniam autem Christus, Redemptor noster, corpus suum^a, quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit, ideò persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idque nunc denuò sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis & vini conversionem fieri totius substantiæ^b panis in substantiam corporis Christi, Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam sanguinis eius, quæ cōversio cōuenienter, & propriè à sancta Catholica Ecclesia transsubstantiatio est appellata.

De cultu, & veneratione huic sanctissimo Sacramento exhibenda. Cap. V.

Nillus itaque dubitandi locus reliquitur^a, quin omnes Christi fideles pro more in Catholica Ecclesia semper recepto, patriæ cultum, qui vero Deo debetur, huic factissimo Sacramento in veneratione exhibeant: neque enim ideo minus est adorandum, quòd fuerit à Christo Domino, ut sumatur, institutum: nam illum eundè Deū

f Sess. 11. c. 3. Vide homil. 5. de pascha. inter eas q̄ Euse. Emiseno a scribuntur. & de cōse. dist. 2. vbi pars est &c. a Luc. 22. Ioan. 6. 1. Cor. 11. b c. panis. de cōse. dist. 7. c. cū Mart. de celebra. Miss. infr. can. 2. in 2. Later. consil.

a Infra. canon. 6.

b Psal. 96.
 Hebr. 1.
 Matth. 2.
 Matth. 28.
 e Lucæ. 14.

d Urbanus
 Papa citatus
 elamentina-
 rum lib. 3.
 de reliq. &
 ven. sanct.
 e Infracan-
 non. 6.
 f 1. Cor. 13.
 Hebr. 2.

præsentem in eo adesse credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum dicit b: Et adorent eum omnes Angeli Dei, quem Magi procidentes adorauerunt c, quem deniq; in Galilæa ab Apostolis adoratum fuisse, Scriptura testatur. Declarat præterea sancta Synodus, piè & religiosè admodum in Dei ecclesiam d inductum fuisse hunc morè, vt singulis annis peculiari quodam, & festo die præcelsum hoc, & venerabile Sacramentum singulari veneratione, ac solènitare celebraretur, e vtq; in processionibus reuerenter, & honorificè illud per vias, & loca publicè circumferretur, æquissimè est enim sacrosaliquos statutos esse dies, cùm Christiani oēs singulari, ac rara quadam significatione gratos: & memores testentur animos erga cõmunè Dñm f, & Redemptorè pro tam ineffabili, & planè diuino beneficio, quo mortis eius victoria, & triumph⁹ representatur: atq; sic quidè oportuit vetricem veritatem demendacio & hæresi triumphum agere, vt eius aduersarij in conspectu tanti splendoris, & in tanta vniuersæ Ecclesiæ lætitiâ positi, vel debilitati, & fracti tabescant, vel pudore affecti, & confusi aliquando resipiscant.

De asseruando sacre Eucharistiæ Sacramento, & ad infirmos deferendo. Cap. VI.

Con

Confuetudo^a feruandi in sacrario sanctam Eucharistiã, adeo antiqua est, vt eam sæculũ etiam^b Niceni Concilij agnouerit. Porro deferri ipsam sacram Eucharistiã ad infirmos, & hunc vsum diligenter in ecclesijs conseruari, præterquam q̄ cum summa æquitate, & ratione coniunctum est, tum multis in^c Concilijs præceptum inuenitur, & vetustissimo Catholicæ^d Ecclesiæ more est obseruatum. Quare sancta hæc Synodus retinendum omnino salutarem hunc, & necessarium morem statuit.

De præparatione, quæ adhibenda est vt digne quis sacram Eucharistiã percipiat. Cap. VII.

SI non decet ad sacras vllas functiones quẽpiam accedere, nisi sanctè, certè, quo magis sanctitas, & diuinitas cœlestis huius Sacramenti viro Christiano comperta est, eo diligētius cauere ille debet, ne absq; magna reuerentia, & sanctitate ad id percipiendum accedat. præsertim cum illa plena formidinis verba apud^a Apostolum legamus: Qui manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit, non dijudicans corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum est in memoriam eius præceptum: ^b Probet seipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat, eam probationem

a Inf. can. 7
e. sanè de co
leb. miss. c.
1. d. cast. Euc
cha. c. psb.
de cõf. di. 2.
b 1. Nicenã
font. c. 14.
c Cõc. Rhe
n. c. 2. cõ.
Lat. sub In
no. III. c. 26
c. Presente.
9 3. distin.
d Ancyrani
c. et Nic. c.
6. 72 Cath.
4. c. 77 78.
Agath. c. 15.
a 1. Cor. II.
c. quid ergo
c. sancta. c.
si Iudas. &
c. timorem
de cõf. d. 2.
b 1. Cor. II.
c. qui scelerate. de cõf.
dist. 2. c. quo
tidie. & ca.
panè. d. cõf.
d. 2 ca. om
nis qui. cã
seq. de per
nic. dist. 1.

e Et inf. ca.
non. 11.
d infr. ca.
non. 11.

tionem necessariam esse, vt nullus sibi con-
scijs mortalis peccati, quātūuis, sibi cōtri-
tus videatur, absq; præmissa Sacramentali
Confessione ad Sacram Eucharistiam acce-
dere debeat: quod à Christianis omnibus,
etiam ab ijs sacerdotibus, quibus ex officio
incubuerit celebrare, hæc sancta Synodus
perpetuo seruandū esse decreuit, modo nō
desit illis copia confessoris, quod si, neces-
sitate urgente, sacerdos absq; præuia cōfes-
sione celebrauerit, quā primum cōfiteatur.

De vsu admirabilis huius Sacramēti. Cap. VIII.

a Cap. quid
est. cū seq.
ca. duplici-
ter. & ca. in
illo. de cōf.
dist. 2. Aug.
cōtra Dona-
tist. sæpè
Prosper. in
lib. Senr.
b Gal. 1.
c Infr. can.
5. Mat. 12.

QUO ad vsum autem, a rectè & sapienter
Patres nostri tres rationes hoc sanctū
Sacramentū accipiendi distinxerunt, quos-
dam enim docuerunt Sacramentaliter dun-
taxat id sumere, vt peccatores, alios tātum
spiritualiter, illos nimirum, qui voto ppo-
situm illum cœlestem panem edentes, fide
viva, b quæ per dilectionem operatur, fru-
ctum eius, & utilitatem sentiūt: tertios por-
rò sacramentaliter simul & spiritualiter, hi
autem sunt, qui ita se prius probant, & in-
struunt c vt vestem nuptialem induti ad di-
uinam hanc mensam accedant. In sacramē-
tali autē sumptione semper in Ecclesia Dei
inofuit, vt laici à sacerdotibus communio-
nem acciperent, a sacerdotes autem cele-

d e. relatū.
de cōf. di-
st. 2. infr.
can. 10.

brantes,

brantes se ipsos communicarent: qui mos, e Hebr. 5.
 tanquam ex traditione Apostolica descen & 7.
 dens, iure, ac merito retineri debet. Demū
 autem paterno affectu admonet sancta Sy-
 nodus, hortatur, rogat, & obsecrat pervilce-
 ra misericordiae Dei nostri, ut omnes & sin-
 guli, qui Christiano nomine censentur, in
 hoc unitatis signo, in hoc vinculo charitatis
 in hoc concordiae symbolo iam tandem ali-
 quando conveniant, & concordent, memo-
 resq; tantae maiestatis, & tam eximij amoris
 Iesu Christi Dñi nostri, f qui dilectam ani- f Ioan. 6. c.
 mam suam in nostrae salutis pretium, & car prima. de
 nem suam nobis dedit ad manducandum, cōsec. d. 2.
 hae sacra mysteria corporis & sanguinis
 eius fidei constantia, & firmitate, ea animi
 deuotione, ea pietate, & cultu credāt, & ve-
 nerentur, ut panem illum super substantia-
 lem frequenter suscipere possint, & is verē
 eis sit animae vita & perpetua sanitas mētis,
 cuius vigore confortati, ex huius miserę pe-
 regrinationis itinere ad coelestem patriam
 peruenire valeant, eundem panem & Ange- g Psal. 77.
 lorum, quem modo sub sacris velaminibus c. re vera. &
 edunt, abiq; vllō velamine manducaturi. c. omnis de
 cōsec. d. 2.

Quoniam autem non est satis veritatem
 dicere, nisi detegantur, & refellantur erro-
 res, placuit sanctae Synodo hos canones

subiungere, vt omnes, iam agnita Catholica doctrina, intelligant quoque, quæ ab illis hæreses caueri, vitariq; debeant.

DE SACROSANCTO

Eucharistiæ Sacramento.

CANON. I.

a Supr. c. 3.
Coc. Cõstã
ticiã.

Si quis negauerit, a in sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento cõtineri verè, realiter, & substantialiter corpus & sanguinè vnà cum anima, & diuinitate Dñi nostri, Iesu Christi, ac proinde totû Christû, sed dixerit tantummodo esse in eo, vt in signo, vel figura, aut virtute, anathema sit.

CANON. II.

b Cõc idè
dãans arti
culos Ioan.
Vviteless.

Si quis dixerit, b in sacrosancto Eucharistiæ Sacramèto remanere substantiã panis, & vini, vnacum corpore & sanguine Dñi nostri Iesu Christi, negaueritq; mirabilem illam, & singularè conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinè, manētibus duntaxat speciebus panis, & vini, quam quidem conuersionè Catholica Ecclesia aptissimè Trãsubstantiationè appellat, anathema sit.

c sup. ca. 4.
d Cõc. Ro.
in decr. Eu
ge. ad Ame
nos sup. c. 3.
& inf. S. ff.
21. ca. 1. de
communi.

CANON. III.

Si quis negauerit, d in venerabili Sacramè

to Eucharistiæ sub vnaquaq; specie, & sub
singulis cuiusq; speciei partib⁹, separatione
facta, totū Christū contineri, anathema sit.

C A N O N. III.

Siquis dixerit, peracta consecratione, in
admirabili Eucharistiæ sacramento nō esse
corpus, & sanguinem Dñi nostri, Iesu Chri
sti, sed tantum in vfu, dum sumitur, non au
tem ante, vel post, & in hostijs seu particu
lis consecratis, quæ post communionem re
feruantur, vel supersunt, non remanere ve
rum corpus Domini, anathema sit.

o Supra ca
pit. 3.

C A N O N. V.

Si quis dixerit^f, vel præcipuum fructū
sanctū sanctissimæ Eucharistiæ esse remis
sionem peccatorum, vel ex ea non alios
effectus provenire, anathema sit.

f Vide Cō
ci Flor. ibi
dem supra
cap. 2.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, in sancto Eucharistiæ sa
cramēto Christum vnigenitum Dei filium
nō esse g cultu latriæ, etiam externo, adorā
dum, atq; ideo nec festiua peculiari celebri
tate venerādum, neq; in processionibus, se
cundum laudabilem, & vniuersalem Eccle
siæ sanctæ ritum, & consuetudinem, solēni
ter circungestādum, vel nō publicè, vt ado
retur, populo proponēdum, & eius adora
tores esse idolatras, anathema sit.

g Supra ca
pit. 3.

C A N O N. VII.

h Supra ca
pit. 6.

Si quis dixerit, non licere, sacram Eucha-
ristiã^b, in sacrario referuari, sed statim post
consecrationem altãtibus necessario distri-
buendam, aut non licere, vt illa ad infirmos
honorificè deferatur, anathema sit.

C A N O N. VIII.

i Sup. ca-
pit. 8.

Si quis dixerit, Christum in Euchariſti a
exhibitum, spiritualiter tantum manduca-
riⁱ, & non etiam sacramentaliter ac realiter,
anathema sit.

C A N O N. IX.

k Can. om-
nis vtriusq;
de poen. &
remissi. Cõ
cil. Later.
sub Innoc.
III. can. 21.
& infr. Sess.
14 cano. 8.
de poen.

Si quis negauerit^k, omnes & singulos
Christi fideles vtriusq; sexus, cum ad annos
discretionis peruenerint, teneri singulis an-
nis, saltem in paschate, ad Communican-
dum^l, iuxta præceptum sanctæ matris Ec-
clesiæ, anathema sit.

C A N O N. X.

l Cõc. La-
te. sub In-

Si quis dixerit^m, nõ licere sacerdoti cele-
branti seipsum cõmunicare, anathema sit.

C A N O N. XI.

no. III. c.
21. Vide
post . . . h
huius . . .
m Sup. ca-
pit. 8.
n Supra ca-
pit. 17.

Si quis dixeritⁿ, solam fidem esse suffi-
cientem præparationem ad sumendum san-
ctissimæ Euchariſtiæ Sacramētum, anathe-
ma sit. Et, ne tantum Sacramentum indi-
gnè, atq; ideò in mortem, & condemna-
tionem sumatur, statuit, atq; declarat ipsa san-
cta

cta

ta Synodus, illis quos conscientia peccati mortalis grauat^o, quātuncūq; etiā se cōtritos existimēt, habita copia Confessoris necessario præmittendā esse Cōfessionē sacramentalē. Si quis autē contrariū docere, prædicare, vel pertinaciter asserere, seu etiā publicè disputando defendere præsumpserit, eo ipso excommunicatus existat.

o Supra capitulum 7.

Decretum de reformatione & de officio Prælatorū in subditorum correctione. Cap. 1.

E Adē sacrosancta Tridentina Synodus, præfidentibus in ea eisdē sanctę Sedis Apostolicę Legato, & Nuncijs, intendens nonnulla statuerē, quæ ad iurisdictionem pertinent Episcoporum, vt, iuxta proximę Sessiois decretum, illi in commissis sibi ecclesijs eo libentius resideant, quod facilius, & commodius sibi subiectos regere, & in vitæ, ac morum honestate continere potuerint: illud primum eos admonē dum censeat^a, vt se pastores, nō percussores, esse minerint, atq; ita præesse sibi sudditis oportere, vt non in eis dominantur, sed illos, tanquā filios, & fratres diligāt: elaborentq; vt hortādo, & monēdo ab illicitis deterreant: ne, vbi deliquerint, debitis eos pœnis coercere cogant: quos tamē, si quid per humanā fragilitatē peccare cōtigerit^b, illā Aposto-

a 1. Tim. 1.
1. Tim. 3.
1. pet. 5. di.
45. in prin.
d. 94. c. ult.
d. 95. ca. c.
sto subie-
ctus.

b 2. Timo.
the. 4.

li est ab eis seruanda præceptio, vt illos arguant, obsecrēt, increpent in omni bonitate & patiētia: cū sæpè plus erga corrigēdos agat beneuolentia, quàm austeritas, plusexhortatio, quàm cōminatio, pl⁹charitas, quàm potestas. Sin autē ob delicti grauitatē virga op⁹ fuerit, tunc cū mansuetudine rigor, cū misericordia iudiciū, cum lenitate seueritas adhibenda est, vt sine asperitate disciplina populis salutaris, ac necessaria cōseruetur, & qui correcti fuerint, emēdētur, aut, si resipiscere noluerint, cæteri, salubri in eos animaduersionis exemplo, à vitijs deterreantur, cū sit diligentis, & pij simul pastoris officii, morbis ouiuū leuia primū adhibere fomēta, post vbi morbi grauitas ita postulet, ad aciora, & grauiora remedia descendere: si autem ne ea quidem proficiāt, illis submouendis, cæteras saltem oues à contagionis periculo liberare d. Cum igitur rei criminum plerumq; ad euitandas pœnas, & episcoporum subterfugiēda iudicia, querelas, & grauamina simulēt, & appellationis diffugio iudicis processum impediāt, ne remedio ad innocentia præsidium instituto, ad iniquitatis defensionē abutantur, atq; vt huiusmodi eorū calliditati, & tergiuersationi occurrat, ita statuit, & decreuit. In causis

visita

e c. refecā-
da. & c. cor-
ripiantur.
21. q. 3.

d c. cū spe-
ciali. §. por-
to. de elect.

e Infr. ses.
22. ca. 1. &
24. c. 20. de
refor.

visitationis, & correctionis, siue habilitatis, & inhabilitatis nec nō criminalibus, ab episcopo, seu illius in spiritualibus vicario generali, ante definitiuā sententiā, ab interlocutoria, vel alio quocunq; grauamine, non appelletur: nec Ep̄us, seu vicari⁹ appellationi huiusmodi, tāquā friuolæ, deferre teneatur, sed ea, ac quacūq; inhibitione ab appellationis iudice emanata, nec nō omni stylo, & cōsuetudine, etiā immemorabili, cōtraria non obstāte, ad vltiora valeat procedere, nisi grauamē huiusmodi per definitiuam sententiā reparari, vel ab ipsa definitiua appellari non possit, quib⁹ casibus sacrorum, & antiquorū canonū statuta illibata persistant.

f. c. vt deb̄
tus. de ap-
pel. cū sim.

Cui sit committenda appellationis causa in criminalibus. Cap. 11.

A Sentētia episcopi, vel ipsius in spiritualibus vicarij generalis, in criminalibus appellationis causa, vbi appellationi locus fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus eā cōmitti contigerit, Metropolitano seu illius etiā vicario in spiritualibus generali, aut, si ille aliqua de causa suspectus foret, vel vltra duas legales dietas distet, seu ab ipso appellatum fuerit, vni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum vicarijs, non autem inferioribus iudicibus, committatur.

Quid

Quid in appellationibus criminalium seruandum.
Cap. III.

REUS, ab episcopo, aut eius vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellauit acta primæ instantiæ omnino producat, & iudex nisi illis visis, ad eius absolutionem minimè procedat. Is autem, à quo appellatū fuerit, intra triginta dies acta ipsa postulanti gratis exhibeat alioqui absq; illis causa appellationis huiusmodi, prout iustitia suaerit terminetur.

Quod solus Episcopus vsque ad degradationem procedere possit cum certo numero abbatū, vel aliarum dignitatum. Cap. IIII.

a Carth 10.
 vide. 3. q. 8.
 suggero. &
 15. q. 7. Fe
 lix Episco.
 b 2. Hispal.
 cap. 6.
 c c. si quis.
 cū seq. 14.
 q. 7. c. degra
 datione per
 nis. in 6.

CVM verò tam graua nonnunquā sint delicta ab ecclesiasticis cōmissa personis, vt ob eorū atrocitatē è sacris Ordinibus deponendę, & curiæ sint tradendę seculari: in quobsecundum sacros canones certus episcoporum numerus requiritur, e quos si omnes adhibere difficile esset, debita iuris executio differretur: si quando autem interuenire possent, eorū residētia intermitteretur: propterea statuit, & decreuit, Episcopo per se, seu illius vicarium in spiritualibus generalem, contra clericum, in sacris etiā presbyteratus Ordinibus cōstitutum etiam

etiam ad illius condemnationem, nec non verbalem depositionem, & per seipsum etiã ad actualẽ, atq; solẽnẽ degradationẽ ab ipsis Ordinibus, & gradibus ecclesiasticis, in casibus, in quibus aliorum episcoporum præsentia in numero à canonib⁹ definito, requiritur, etiã absq; illis procedere liceat: adhibitis tamẽ & in hoc sibi assistẽtib⁹ totidẽ Abbatibus, vsũ mitrę & baculi ex priuilegio Apostolico habẽtib⁹, si in ciuitate, aut dicecesi reperiri, & commode interesse possint, alioquin alij personis in ecclesiastica dignitate constitutis, quæ ætate graues, ac iuris scientiã commendabiles existant.

Quod remissio pœnæ ab Episcopo inflictæ ex ficta causa objecta non admittatur. Cap. V.

ET quoniam per fictas causas, quæ tamẽ satis probabiles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eiusmodi gratias extorqueant, per quas pœnæ illis, episcoporum iusta seueritate inflictæ, aut remittuntur omnino, aut minuantur, cum nõ ferendum sit, vt mendacium, quod tantopere Deo displicet, non modo ipsum aimpunitum sit, verũ etiã alterius delicti veniam impetret mentienti: idcirco, vt sequitur, statuit, & decreuit: Episcopus apud ecclesiã suam residens, de surreptione, & obreptione gratiæ, quæ
super

a Exod. 23.
Leuit. 29.
Prouer. 68.
Id. 17. & 19
c. si quis dixerit. cum
seq. & c. ne
mo perito-
rũ. 11. q. 3.

Super absolutione alicuius publici criminis, vel delicti, de quo ipse inquirere coeperat, aut remissione poenae, ad quam criminofus per eum cōdemnatus fuerit, falsis precibus impetretur, per seipsum, tanquā Sedis Apostolicæ delegatus, b etiā summarie cognoscat, ipsamq; gratiā, postquā per falsi narrationē, aut veritaciturnitatem obtentam esse, legitimè constiterit, non admittat.

Quando, quibus testibus, & ante quē causa Episcoporum sint agende. Cap. VI.

b c. super li-
teris. & ca.
cū dilectā.
de relic.

a c. sint nō
nulli. q. 7.

Quoniam verò subditi Episcopo, a tamen si iure correpti fuerint, magnopere tamen eum odisse, & tanquam iniuria affecti sint, falsa illi crimina obijcere solēt, ut, quo quo pacto possint, ei molestiam exhibeāt, cuius vexationis timor plerumq; illum ad inquirenda, & punienda eorum delicta se-gniores reddit: idcirco, ne is magno suo, & ecclesiae incommodo gregē sibi creditū relinqueret, ac non sine episcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur, ita statuit, & decreuit, b Episcopus, nisi ob causam, ex qua deponēdus, siue priuādus veniret, etiā si ex officio, aut per inquisitionē, seu denūciationē, vel accusationē, siue alio quouis modo procedatur, ut personaliter compareat, nequaquam citetur, vel moneatur.

c. h. b. q. 7.
b. Vide scilicet.
24. c. 5.

Cap. VII.

Testes in causa criminali^a ad informationem, vel iudicia, seu aliàs in causa principali cōtra episcopū, nisi cōtestes, & bonę cōuersatiōis, existimationis & famę fuerint non recipiātur, & si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deposuerint, grauibus pœnis mulctentur.

Cap. VIII.

Causę Episcoporum, cum pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Max. referantur, ac per ipsum terminentur.

Decretū prorogationis definitionis quatuor articulorum, de sacramento Eucharistie, & salui conductus protestantibus dandi.

E Adem sancta Synodus errores omnes, qui super hoc sanctissimo Sacramento repullularunt, tanquā vepres ex agro Dominico euellere, ac omnium fidelium saluti prospicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti piē oblati, inter alios, ad hoc Sacramētum pertinentes, articulos diligentissima veritatis Catholicę inquisitione tractatos, plurimis; accuratissimisque pro rerū grauitate disputationibus habitis, cognitisque quoque præstantissimorum Theologorum sententijs, hos etiam tractabat: An necessarium sit ad salutem, & diu-

a c. accusa-
tio quoq;
ca. accusa-
tio Epōrū
c. testes. 2.
q. 7. & c. vi-
tum. 3. q. 5.
Cōc. Rom.
sub Sylue-
I. iuxta A-
nacleti Pa-
pę epist. 2.
& Carrh. 2.
c. 6. & Car-
tha. 4. c. 96.
& Six. III.
epist. 3. ca-
no. 2.

no iure præceptū, vt singuli Christi fideles sub vtraque specie ipsum venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num minus sumat, qui sub altera, quam qui sub vtraque cōmunicat, Et: An errauerit sancta mater Ecclesia, laicos, & non celebrātes sacerdotes, sub panis specie duntaxat communicando. Et: An paruuli etiam communicandi sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniæ prouincia ij, qui se Protestantes nominant, super his ipsis articulis, antequam definiātur, audiri à sancta Synodo cupiunt, & eam ob causam fidem publicam ab illa postularūt, vt ipsis tutò huc venire, & in hac vrbe commorari, ac libere coram Synodo dicere, atque proponere quæ senserint, & postea, cū libuerit, recedere liceat: sancta ipsa Synodus, licet magno desiderio eorum aduētum multos antea menses expectari, tamen, vt pia mater, quæ ingemiscit, & parturit, summo opere id desiderans, ac laborans, vt in ijs, qui Christiano nomine cēsentur, nulla sint schismata, sed quemadmodū eundem omnes Deum, & Redemptorem agnoscunt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant, cōfidens Dei misericordia, & sperans fore, vt illi in sanctissimam & salutarē vnius fidei, spei, charitatisque concordiam redigantur,

liben-

libenter eis in hac remorem gerens, securitatē, & fidem, vt petierunt, publicā, quā saluum conductum vocant, quo ad se pertinet, eius qui infra scriptus erit, tenoris, dedit, atque concessit: & eorum causa definitionem illorum articulorum ad secundam Sessionem distulit, quam, vt illi commodē interesse possent, in diem festum conuersionis D. Pauli, quæ erit vigesima quinta die mensis Ianuarij, anni sequentis, indixit. Illudque prætereà statuit, vt in eadem Sessione de sacrificio Missæ agatur, propter magnam vtriusque rei connexionem, intereā sessione proxima de Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramentis tractandum: illam autē die festo D. Catherinæ virginis, & martyris, qui erit vigesima quinta Nouembris, habendam esse decreuit, si

mulq; vt in vtraque materiam

reformationis profe-

quatur.

(†)

K

SAL

SALVVS CON-
ductus datus prote-
stantibus.

Sacro sancta & ecumenica, & generalis
Tridentina Synodus, in Spiritu san-
cto legitime congregata, presidentibus
in ea eisdem sanctae Sedis Apostolicae
Legato, & Nuncijs, omnibus, & singulis, si-
ue ecclesiasticis siue secularibus personis vniuer-
sa Germaniae, cuiuscunque gradus, status, con-
ditionis, qualitatis sint, quae ad ecumenicum
hoc, & generale Concilium accedere voluerint,
vt de ijs rebus, quae in ipsa Synodo tractari de-
bet, omni libertate, conferre, proponere, & tractare
ac ad ipsam ecumenicum Concilium libere, &
tuto venire, & in eo manere, & commorari,
ac articulos, quot illis videbitur tam scripto,
quam verbo, offerre, proponere, & cum Pa-
tribus, siue ijs, qui ab ipsa sancta Synodo delecti fue-
rint, conferre, & absque vllis conuicijs, & contu-
melijs disputare, nec non, quando illis placuerit, rece-
dere possint, & valeant, publicam fidem, & ple-
nam securitatem, quam Saluum conductum appel-
lant, cum omnibus, & singulis clausulis, & decre-
tis necessarijs & opportunis, etiam si specialiter, &

non

non per verba generalia exprimi deberent, quæ pro
 expressis haberi voluit, quantum ad ipsam sanctam
 Synodum spectat, cõcedit. Placuit præterea sanctæ
 Synodæ, ut, si pro maiori libertate, ac securitate eo-
 rum certos tam pro commissis, quam pro commit-
 tendis per eos delictis, iudices eis deputari cupiant,
 illos sibi beneuolos nominent, etiam si delicta
 ipsa quantuncunq; enormia, ac be-
 rissimè sapientia
 fuerint.

K 2

SES

S E S S I O XIII.

Quæ est IIII. sub. Iulio III. Pont.
Max. Celebrata die xxv.
Nouéb. M. D. LI.

*Doctrina de sanctissimis Pœnitentiæ, & extreme
Vnctionis Sacramentis.*

Acrosancta, œcumenica, & ge-
neralis Tridentina Synodus, in
Spiritu Sancto legitimè congre-
gata, præsentibus in ea eisdem
sanctæ Sedis Apostolicæ Legato, & Nun-
cijs, quamvis in decreto de^a Iustificatione
multus fuerit de pœnitentiæ Sacramento
(propter locorum cognationem) necessa-
ria quadam ratione sermo interpositus; tar-
ta nihilominus circa illud nostra hac ætate
diuersorum errorum est multitudo, vt non
parum publicæ vtilitatis retulerit, de eo
exactiorem, & pleniorẽ definitionẽ tra-
didisse, in qua demonstratis, & conuulsis,
Spiritus sancti præsidio, vniuersis errorib⁹,
catholicaveritas perspicua, & illustris fieret
quam nunc sanctahæc Synodus Christia-
nis omnibus perpetuo seruãdam proponit.

^a Sup. Sess.
9. c. 14.

De necessitate & institutione Sacramenti Pœnitentiæ Cap. I.

SI ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum esset, ut iustitiam, in Baptismo, ipsius beneficio, & gratia, susceptam, constanter tueretur, non fuisset opus aliud ab ipso Baptismo, Sacramentum ad peccatorum remissionem esse institutum. ^a

Quoniam autem Deus, diues in misericordia, cognouit figmentum nostrum illis etiam vitæ remedium contulit, qui se se postea in peccati seruitutem, & Dæmonis potestatem tradidissent, Sacramentum, videlicet, Pœnitentiæ, quo lapsis post Baptismum, beneficium mortis Christi applicatur. ^b Fuit quidem Pœnitentia vniuersis hominibus, qui se mortali aliquo peccato inquinassent, quouis tempore ad gratiam, & iustitiam assequendam necessaria, illis etiam, qui Baptismi Sacramento ablui petiuissent, ut, peruersitate abiecta, & emendata, tantam Dei offensionem cum peccati odio, & pio animi dolore detestarentur: vnde Propheta ait, ^c Cōuertimini, & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris: & non erit vobis in ruinam iniquitas, Dominus etiam dixit: ^d Nisi pœnitentiam egeritis, omnes similiter peribitis.

^a Inf cā. 1.
Psal. 102.
Ephes. 2.
Sic Inn. c. 1.
epist. 91. inter epistol.
Aug. Nam quānis redemisset, &c.
& Cyprian.
ab Aug. citatus lib. 2. cōtra Iulian. c. 8. Quā benigna, quā necessaria.
^b Sup. scilicet. 6. c. 14. de iustifi. Cōcil. Cabil. ca. 8.
^c Ezech. 18.

^d Luc. 13.

modi Sacramenti institutionem falso de-
torquent.

*De differentia Sacramenti penitentiae, & Ba-
ptismi. Cap. II.*

CAETERUM hoc Sacramentum a multis
rationibus a Baptismo differre digno-
scitur. Nam praeterquam quod materia, &
forma, quibus Sacramenti essentia perfici-
tur, longissimè dissidet: constat certè, Bap-
tismi ministrum iudicem esse non oportere,
cum Ecclesia in neminem iudicium exer-
ceat, qui non prius in ipsam per Baptismi
ianuam fuerit ingressus^b. Quid enim mihi
(inquit Apostol⁹) de ijs, qui foris sunt, iudi-
care? Secus est de domesticis fidei, quos
Christus Dominus e lauacro Baptismi sui
corporis membra semel effecit. Nam hos, si
se postea crimine aliquo contaminauerint,
non iam repetito Baptismo ablui, cum id in
Ecclesia Catholica nulla ratione liceat, sed
ante hoc tribunal, tanquam reos, sisti vo-
luit: vt per sacerdotum sententiam non se-
mel, sed quoties ab admissis peccatis ad ip-
sum poenitentes cofugerint, possent libera-
ri. Alius est praeterea Baptismi, & alius Poe-
nitentiae fructus Per Baptismum enim Christum
induentes d, nouae prorsus in illo efficitur
creaturae, plenam & integram peccatorum

a Sup. Sess.
6. de iustifi.
c. 14. & inf.
cano. 2.

b 1. Cor. 5.
in fi. c. mul-
ti 2. q. 1. ca.
gaucimus.
de diuor.
c 1. Corin.
12.

d Galat. 3

omniū remissionē consequentes: ad quam tamen nouitatē, & integritatem per Sacramentum Pœnitentiæ, sine magnis nostris flectibus, & laboribus, diuina id exigēte iustitia, peruenire, nequaquam possumus, vt merito Pœnitentia laboriosus quidam Baptismus à sanctis Patribus dictus fuerit, Est autem hoc Sacramētum Pœnitentiæ lapsis post Baptismum ad salutem necessarium, vt nondum regeneratis ipse Baptismus.

De partibus, & fructu huius Sacramenti.

Cap. III.

DOcet præterea sancta Synodus, Sacramenti Pœnitentiæ formam, in qua præcipuè ipsius vis sita est, in illis ministri verbis positam esse: Ego te absoluo, &c. quibus quidem de Ecclesiæ sanctæ more preces quædam laudabiliter adiunguntur: ad ipsius tamen formæ essentiam nequaquam spectant, neque, ad ipsius Sacramenti administrationem sunt necessaria. Sunt autem quasi materia huius Sacramenti, ipsius pœnitentis actus, nempe Contritio, Confessio, & Satisfactio. Qui quatenus in Pœnitēte ad integritatem Sacramenti, ad plenamque, & perfectam peccatorū remissionē ex Dei institutione requiruntur, hac ratione Pœnitentiæ partes dicuntur. Sanè verò res,

¶ Sup. Ses.
5. de iustifi.
c. 14. & in
fracano. 4.

&

& effectus huius Sacramenti, quantum ad eius vim, & efficaciam pertinet, reconciliatio est cum Deo, quam interdū in viris pijs, & cum deuotione hoc Sacramentum percipientibus, cōscientiæ pax, ac serenitas cum vehementi spiritus consolatione consequi solet. Hæc de partibus, & effectū huius Sacramenti sancta Synodus tradens, simul eorum sententias damnat, qui Pœnitentiæ partes, incussos conscientiæ terrores, & fidem esse contendunt.

De contritione. Cap. IIII.

Contritio, quæ primum locum inter a dictos pœnitentis actus habet, animi dolor, ac detestatio est de peccato cōmisso, cum proposito nō peccādi de cætero. Fuit autem quouis tempore ad impetrādā veniam peccatorum hic Contritionis motus necessarius, & in homine post Baptismum lapso ita demum præparat ad remissionem peccatorum, si cum fiducia diuinæ misericordiæ, & voto præstandi reliqua, coniunctus sit, quæ ad ritè suscipiēdum hoc Sacramentum requiruntur. Declarat igitur sancta Synodus, hanc Contritionem, nō solū cessationem b à peccato, & vitæ nouæ propositum, & inchoationē, sed veteris etiam odiū cōtinere: iuxta illud c Projicite à vo-

a Supr. Sef.
6. de iusti-
fic. ca. 6. &
14.

b Infra. ca
no. 3.

Ezec. 18.

bis omnes iniquitates vestras, in quibus pre-
 uaricati estis, & facite vobis cor nouū, &
 spiritum nouū. Et certè, qui illos sanctorū
 clamores considerauerit ^d: Tibi soli pecca-
 ui, & malum corā te feci ^e: Laboraui in ge-
 mitu meo, lauabo per singulas noctes le-
 ctum meū ^f: Recogitabo tibi omnes annos
 meos in amaritudine animæ meæ: & alios
 huius generis: facile intelliget, eos ex vehe-
 menti quodam antea vitæ odio, & ingē-
 ti peccatorū detestatione manasse. Docet
 præterea, etsi Contritionem hanc aliquan-
 do charitate perfectam esse cōtingat, homi-
 nemq; Deo recōciliare, priusquam hoc Sa-
 cramentum actu suscipiatur, ipsam nihilo-
 minus reconciliationē ipsi Cōtritionē, sine
 Sacramenti voto (quod in illa includitur)
 non esse adscribendam. Illam verò Contri-
 tionem imperfectam, quæ Atritio dicitur,
 quoniam, vel ex turpitudinis peccati confi-
 deratione, vel ex gehēnæ, & poenarum me-
 tu communiter cōcipitur, si volūtatē pec-
 candi excludat, cum spe veniæ, declarat, nō
 solū, non facere hominem hypocritam,
 & magis peccatorem, verū etiam donum
 Dei esse, & Spiritus sancti impulsū, non
 adhuc quidem inhabitantis, sed tantū mo-
 uentis, quo pœnitēs adiut⁹ viā sibi ad iusti-
 tiam

d Psal. 50.
 ca. & venit.
 de poe. d. 1.
 & c. totam.
 de poen. di-
 stin. 3.
 e Psalm. 6.
 f Isaię. 38.

2. 1. 1. 1.
 1. 1. 1. 1.
 1. 1. 1. 1.

1. 1. 1. 1.
 1. 1. 1. 1.
 1. 1. 1. 1.

110

110

tiam

tiam parat. Et quavis sine Sacramento Pœnitentiæ per se ad iustificationem perducere peccatorum nequeat, tamen eum ad Dei gratiam in Sacramento Pœnitentiæ impetrandum disponit. Hoc enim timore vtiliter & concussivè Ninivitiæ, ad Ionę prædicationem, plenam terroribus, pœnitentiam egerunt, & misericordiam à Domino impetrarunt. Quamobrem falso quidam calūniantur catholicos scriptores, quasi tradiderint Sacramentum Pœnitentiæ, absq; bono motu suscipientium, gratiam conferre: quod nunquã Ecclesia Dei docuit, nec sensit: sed & falsò docet, Cōtritionem esse extortam, & coactam, non liberam, & voluntariam.

De confessione, Cap. V.

EX^a institutione Sacramenti Pœnitentiæ iã explicata, vniuersa Ecclesia semper intelligit, institutam etiam esse à Domino integram peccatorum Cōfessionem, & omnibus post Baptismum lapsis iure diuino necessariam existere: quia Dominus noster, Iesus Christus, b̄ terris ascensurus ad cœlos, sacerdotes sui ipsius Vicarios reliquit, tãquã præfides, & iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in quæ Christi fideles ceciderint, quo, p̄ potestate Clauis remissionis, aut retentiōis peccatorum,

senten.

g. Inq. 3.
Matth. 12.
Luc. 11. ca.
quã obr. de
pœnit. d. 1.

1. 3. 3. b

1. 2. 9. d. 1.

1. 1. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

1. 2. 1. 1. b

sententiam pronuncient. Constat enim sacer-
 dotes, iudiciū hoc, incognita causa, exer-
 cere non potuisse, neq; æquitatem quidem
 illos in pœnis iniungendis seruare potuis-
 se, si in genere duntaxat, & non potius in
 specie, ac sigillatim sua ipsi peccata decla-
 rassent. ^e Ex his colligitur, oportere à pœni-
 tentibus omnia peccata mortalia, quorum
 post diligentem sui discussionem conscien-
 tiam habent, in Cōfessione recēseri, & etiā
 si occultissima illa sint, & tantum aduersus
 duo vltima ^d Decalogi præcepta commissa,
 quæ nonnunquam animum grauius sauci-
 ant, & periculosa sunt ijs, quæ in mani-
 festo admittuntur, Nam venialia, quibus à
 gratia Dei non excludimur, & in quæ fre-
 quentiùs labimur, quanquam recte, & utili-
 ter, citraq; omnem præsumptionem in Cō-
 fessione dicantur, quod piorum hominum
 vsus demonstrat, taceri tamē citra culpam
 multisq; alijs remedijs expiari possunt. Ve-
 rum, cum vniuersa mortalia peccata, etiam
 cogitationis, ^f homines iræ filios, & Dei ini-
 micos reddāt, necessum est omnium etiam
 veniam cum aperta, & verecunda Cōfessio-
 ne, à Deo quærere. Itaque, dum omnia, quæ
 memoriæ occurrūt, peccata, Christi fideles
 confiteri student, proculdubio omnia diuina
næ

e. Inf. cā. 6.

d Deut. 5.

e sup. Sess.
 6. cā. 23. c.
 adhuc. &c.
 ē quotidiana
 nis de pœ-
 nit. d. 3.

f. E. hcf. 2.

nã misericordiã agnoscenda exponūt: quĩ
 verò sec⁹ faciunt, & scienter aliqua retinēt,
 nihil diuinã bonitati per sacerdotē remittē
 dum proponūt. Si enim erubescat ægrotus
 vulnus medico detegere, quod ignorat me-
 dicina non curat. Colligitur præterea, etiã
 eas circũstantias in confessione explican-
 das esse, quã speciẽ peccati mutant, quod
 sine illis peccata ipsa, neque à pœnitentib⁹
 integrè exponantur, nec iudicibus innotef-
 cant, & fieri nequeat, vt de grauitate crimi-
 num rectè censere possint, & pœnã, quam
 oportet, pro illis, pœnitentibus imponere:
 vnde alienũ à ratiõẽ est, docere circũstãtias
 has ab hominibus otiosis excogitatas fuis-
 se, aut vnã tantum circũstantiam confi-
 tendam esse nempe peccasse in fratrem. Sed
 & impium est, Confessionem, quã hac ra-
 tione fieri præcipitur, impossibilẽ dicere,
 aut carnificinam illam conscientiarum ap-
 pellare. Constat enim, nihil aliud in Eccle-
 sia à pœnitentibus exigì, quã vt, post quã
 quisque diligentius se excusserit, & cõsciẽ-
 tiã suã sinus omnes, & latebras explorauit,
 ea peccata cõfiteatur, quibus se Dñm, &
 Deum suum mortaliter offendisse memi-
 nerit: reliqua autem peccata, quã diligen-
 ter cogitanti non occurrunt, in vniuersum,
 eadem

g Psalm. 18

eadem confessione inclusa esse intelliguntur: pro quibus fideliter cum Propheta dicemus g: Ab occultis meis munda me Dñe ipsa verò huiusmodi Confessionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia, grauis quidem videri posset, nisi tot, tantisq; com-
modis, & consolationibus leuaretur, quæ omnibus, dignè ad hoc Sacramētum accedentibus, per absolutionem certissimè conferuntur. Cæterū, quo ad modum confitēdi secretò apud solum sacerdotē, etsi Christus nō vetuerit, quin aliquis in vindictam suorum scelerū, & sui humiliationem, cum ob aliorum exemplū, tum ob Ecclesiæ offensæ ædificationem, delicta sua publicè confiteri possit: non est tamen hoc diuino præcepto mandatum, nec satis consultè humana aliqua lege præciperetur, vt delicta, (præsertim secreta) publica essent cōfessione aperienda. Vnde cum à factissimis, h & antiquissimis Patribus, magno, vnanimiq; consensu, secreta Confessio sacramentalis, qua ab initio Ecclesia sancta vsa est, & modo etiam vtitur, fuerit semper commendata, manifestè refellitur inanis eorum calūnia, qui eam à diuino mandato alienā, & inuentum humanū esse atque à Patribus, in Concilio Lateranensi congregatis, initium habuisse

h Cōci. Ca-
bilo. c. 33.

i Inf. cā. 8.
& .14.

habuisse docere nō veretur. Neq; enim per
 Lateranense Cōcilium Ecclesia^k statuit, vt
 Christi fideles cōfiterentur, quòd iure diui
 no necessariū, & institutū esse intellexerat,
 sed, vt præceptum Cōfessionis, saltē semel
 in anno, ab omnib⁹, & singulis, cū ad annos
 discretionis peruenissent, impleretur. Vn-
 de iam in vniuersa Ecclesia, cū ingenti ani-
 marum fidelium fructu, obseruatur mos il-
 le salutaris confitendi, sacro illo, & maxi-
 mē acceptabili tempore Quadragesimæ:
 quem morem hæc sancta Synodus maximē
 probat, & amplectitur, tanquam pium, &
 meritō retinendum.

De ministro huius Sacramenti, & absolutione
Cap. V l.

CIRCA ministrum autem huius Sacramē-
 ti, declarat sancta Synodus, falsas esse,
 & à veritate Euangelij penitus alienas do-
 ctrinas^a omnes quæ ad alios quosuis homi-
 nes, præter Episcopos, & sacerdotes, Cla-
 uium ministerium perniciosè extēdunt, pu-
 tantes verba illa Domini^b: *Quæcunq; alli-
 gaueritis super terram, erunt alligata & in
 celo: & quæcunq; solueritis super terrā
 erunt soluta & in celo^c: & quorū remiseri-
 tis peccata, remittūtur eis: & quorū retine-
 ritis, retenta sunt, ad omnes Christi fideles*
 indiffe-

^k Coc. La-
 ter. sub In-
 no. III. c.
 21. c. omnis
 vtriusq; do-
 penit. & re-
 missio²

obno. 3 3
 21. 21. 21. 21
 21. 21. 21. 21
 21. 21. 21. 21

^a Infra ca-
 no. 10. 11

^b Matt. 16.
 & 18.

^c Ioan. 20.

d. Supr. fef. 8. de Sacramen. canon 10. indifferentem, & promiscuè d, cōtra institutionem huius Sacramenti, ita fuisse dicta, ut quiuis potestatem habeat remittendi peccata, publica quidem per correctionem, si correptus acquieverit, secreta verò per spontaneam Confessionem, cuicumque factam. Docet quoque etiam sacerdotes, qui peccato mortali tenentur, per virtutem Spiritus sancti, in ordinatione collatam, tanquam Christi ministros, functionem remittendi peccata exercere: eosque prauè sentire, qui in malis sacerdotibus hanc potestatem non esse contendunt. Quauis autem Absolutio sacerdotis, alieni beneficij sit dispensatio, tamen non est solū nudū ministerium, vel annunciandi Euangelium, vel declarandi remissa esse peccata, sed ad instar actus iudicialis, quo ab ipso, velut à iudice sententia pronuntiatur: atque ideo non debet pœnitens adeò sibi de sua ipsius fide blandiri, ut etiam fsi nulla illi adsit contritio, aut, sacerdoti animus seriò agendi, & verè absoluen- di desit: putet tamen se, propter suam solam fidem, verè, & coram Deo esse absolutum. Nec enim fides sine Pœnitentia remissionem vllam peccatorum præstaret: nec is esset, nisi salutis suæ negligentissimus, qui sacerdotem iocose absoluentem cognosce-

e c. secundū
 ecclesie. 19.
 d. & c. non
 nocet. 1. q. 1.

Infra ca.
 10. 9.

Vide post
 finē huius
 libri.

rets

ret: & non alium, seriò agentem, sedulo re-
quireret.

De casuum reservatione Cap. VII.

Quoniam igitur natura, & ratio iudicij
illud exposcit, vt sententia in subdi-
tos duntaxat feratur^a, persuasum semper
in Ecclesia Dei fuit, & verissimū esse Syno-
dus hæc confirmat, nullius momenti Abso-
lutionē eam esse debere, quam sacerdos in
eum profert, in quem ordinariam, aut sub-
delegatam non habet iurisdictionem. Ma-
gnopere verò ad Christiani populi discipli-
nam pertinere, sanctissimis Patrib⁹ nostris
visum est, vt atrociora quædam, & graui-
ora crimina non à quibusuis, sed à iummis
duntaxat sacerdotibus absoluerētur^b. Vn-
de merito Pontifices Maxi. pro suprema
potestate, sibi in ecclesia vniuersa tradita,
causas aliquas criminum grauiores suo po-
tuerunt peculiari iudicio reservare. Neque
dubitandum est, quando omnia, quæ à Deo
sunt, ordinata sunt, quin hoc idem c. Episco-
pis omnib⁹ in sua cuique diocesi, in ædifi-
cationem tamen, non in destructionem, li-
ceat, pro illis in subditos tradita supra reli-
quos inferiores sacerdotes auctoritate, præ-
fertim quoad illa, quibus excommunicatio-
nis censura annexa est. Hanc autem delicto

a ca. si epis-
copos. de
pœni. in o.

ostig. 2. 3.
lib. 6. tit. 1.
23. 5. ord. 1.
25. 2. ord. 1.
26. 1. ord. 1.

b. c. si quis
suadete. 17.

q. 4. cap. 123
quorumdā.

de iudic. c.
cōquest. de
sentē. ex co.

c. quicquid
co. tit. in 6.

& c. 2. eod.
tit. in Cle.

c. et si domi-
nū de pe-

in extraor-
gan. com-
cum si.

Roma. 13.
c. Vide les.

24. capit. 6.
post m. 1. 1.
monium.

rum reservationem, consonum est divinæ auctoritati, nō tantū in extera politia, sed etiam coram Deo vim habere: veruntamen pie admodum, ne hac ipsa occasione aliquis pereat, in eadē Ecclesia Dei custoditū semper fuit^d, vt nulla sit reservatio in articulo mortis: atq; ideo omnes sacerdotes quolibet pœnitentes à quibusuis peccatis, & censuris absoluerè possunt: extra quē articulū sacerdotes cū nihil possint in casibus reservatis, id vnum pœnitentibus persuadere nitantur, vt ad Superiores, & legitimos iudices pro beneficio Absolutionis accedant.

De satisfactionis necessitate, & fructu.

Cap. VIII.

DEmum^a, quo ad satisfactionem, quæ ex omnibus Pœnitentiæ partibus, quæ admodū à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore cōmēdata, ita vna maximè nostra ætate, summo pietatis prætectu, impugnatur ab ijs, qui speciē pietatis habent, virtutem autē eius abnegarūt: sancta Synodus declarat, falsum omnino esse, & à verbo Dei alienum: culpam à^b Domino nunquam remitti, quin vniuersa etiā pœna condonetur. Perspicua enim & illustria in sacris literis exempla reperiuntur, quibus, præter diuinam traditionem, hic

d c. felicitis de pœni. in 6. c. pastoralis. d. off. ordin. c. c. u pientes. de pœn. in cle. c. inter cun ctas. §. duc s de priui. in extraua. cō mu. Celest. epif. 2. c. 2. & 4. Cat. tha. c. 76. & 11. Tolet. c. 12. a De pœn. dist. 3. circa prin. h. Infra ca. no. 12. Genes. 3. 2. Reg. 12. Num 12. & 30. Sess. 6. can. 30. & c. 1. & 4.

error quam manifestissimè reuincitur. Sanè & diuinæ iustitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiâ recipiantur, qui ante Baptismû, per ignorantiam deliquerint, aliter vero, qui semel à peccati, & Dæmonis seruitute liberati, & accepto Spiritus sancti, dono scientes templum Dei violare, & Spiritum sanctû contristari nō formidauerint. Et diuinam clementiam decet, ne ita nobis absq; vlla satisfactione peccata dimittantur, vt, occasione accepta, peccata leuiora putantes velut iniurijs, & contumeliosi Spiritui sancto, in grauiora labamur, thesaurizantes nobis iram in die iræ: pcul dubio enim magnopere à peccato reuocāt, & quasi fræno quodam coercent hæ satisfactoriæ pœnæ, cautioreseq; & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt, medentur quoq; peccatorû reliquijs, & vitiosos habitus, male viuendo comparatos, contrarijs virtutû actionibus tollūt. Neq; vero securior vlla via in Ecclesia Dei vnquam existimata fuit ad amouendam imminentem à Domino pœnam, quàm vt hæc pœnitentiæ opera homines cū vero animi dolore frequētent. Accedit ad hæc, quòd dum satisfaciēdo patimur pro peccatis, Christo Iesu g, qui pro peccatis nostris satisfecit, ex quo oīs nostra

e 100. d
f. 100. d
ni. 100. d

c 1. Cor. 3.
Ephes. 4.

d Heb. 10.
Rom. 2.

e Ezech. 31.
Ione. 3.

Hier. 3. 18.
& 25.

f Isai. 30.
Eccle. 17.

Matt. 3. 4.
11. & 18.

g cum simi
Roma. 5.

1. Ioan. 2. in
princip. 2.

Cor. 3.
Roma. 8.

h 2. Cor. 3.
 Philip. 4.
 1. Cor. 1. in
 fin.
 i 2. Cor. 10.
 in fin.
 G. lat. 6.
 Act. 7.
 k Matt. 3. &
 4. Luc. 3. 10.
 17. c. tēpo-
 ra. cū mul-
 tis seq. 26.
 q. 7. c. d. pe-
 de cōse. dif.
 4. Cōc. Car-
 thā. 3. c. 91.
 & cōc. Car-
 thā. 4. c. 74.
 cōcil. Cabi-
 lo. c. 34. &
 38. Concil.
 Aphr. c. 9.
 1. Mat. 16.
 & Ioan. 20.
 sup. ca. 1. in
 fi. & inf. ca.
 no. 3. & vlt.
 de penit.

sufficiētia est, conformes efficiamur, certif-
 simam quoque inde arrham habētes, quod
 si compatimur, & conglorificabimur. Ne-
 que verò ita nostra est satisfactio hęc, quā
 pro peccatis nostris exoluimus, vt non sit
 per Christum Iesum: nam qui ^h ex nobis
 tanquam ex nobis nihil possumus, eo co-
 operante, qui nos confortat, omnia possu-
 mus: ita non habet homo vnde gloriatur: i
 sed omnis gloriatio nostra in Christo est, in
 quo viuimus, in quo meremur, in quo satis-
 facimus, & facientes fructus dignos poenitē-
 tię, qui ex illo vim habent, ab illo offerū-
 tur Patri, & per illum acceptantur à Patre.
 Debent ergo sacerdotes Domini, quan-
 tum spiritus, & prudentia suggesserit, pro
 qualitate criminum, & poenitentium facul-
 tate, salutare, & conuenientes satisfactio-
 nes iniungere: ne, si fortè peccatis conui-
 ueant, & indulgentiùs cum poenitentibus
 agant, leuissima quædam opera pro grauif-
 simis delictis iniungendo, alienorum pec-
 catorum participes efficiantur. Habeant au-
 tem præ oculis, vt satisfactio, quam impo-
 nunt, non sit tantum ad nouæ vitæ custo-
 diam, & infirmitatis medicamentum, sed
 etiam ad præteritorū peccatorum vindictā,
 & castigationem. | Nam Clauēs sacerdotū

non

non ad soluendum duntaxat, sed & ad ligandum concessas; etiam antiqui Patres & credunt, & docēt. Nec propterea existimarūt, Sacramentū Pœnitentiæ esse forum iræ, vel pœnarū, sicut nemo vnquam catholicus se sit ex huiusmodi nostris satisfactionibus vim meriti, & satisfactionis Domini nostri Iesu Christi, vel obscurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nouatores intelligere nolūt, ita optimam Pœnitentiā nouā vitam esse docent, vt omnem satisfactionis vim, & vsum tollant.

De operibus satisfactionis. Cap. IX.

Docet præterea, tantam esse diuinæ munificentiae largitatem, vt non solū pœnis, sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut sacerdotis arbitrio pro mēsurā delicti impositis, sed etiam quod maximum amoris argumentum est, temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum patrem per Christū Iesum satisfacere valeamus.

Doctrina de Sacramento. Extreme Vnctionis.

Visum est autem sanctæ Synodo, præcedenti doctrinæ de Pœnitentiā adiungere ea, quæ sequuntur de Sacramento Extreme Vnctionis: quod non modo Pœnitentiæ, sed & totius Christianæ vitæ, quæ

perpetua poenitentia esse debet, consummatum existimatum est à Patribus. Primum itaque circa illius institutionem, declarat, & docet, ^a quod clementissimus Redemptor noster: qui seruis suis quouis tēpore voluit de salutaribus remedijs ^b aduersus omnia omniū hostium tela esse prospectum, quē admodum auxilia maxima in Sacramentis alijs preparauit, quibus Christiani conseruare se integros, dum viuerēt, ab omni grauiore spiritus incommodo possint: ita Extremæ Vnctionis Sacramento finem vitæ, tanquam firmissimo quodam præsidio munuit. Nam etsi aduersarius ^c noster occasiones per omnem vitam querat, & captet, vt deuorare animas nostras quoquo modo possit: nullū tamē tempus est quo vehementius ille omnes suæ veritatis neruos intēdat ad perdēdos nos penitus, & à fiducia etiā, si possit ^d, diuinæ misericordię deturbandos, quācū impēdere nobis exitū vite perspicit.

De institutione Sacramenti Extremæ Vnctionis.
Cap. I.

Instituta est autem sacra hæc Vnctio infirmorum, tanquam verè, & propriè Sacramen tum noui Testamenti, à Christo Domino nostro ^a, apud Marcum quidem insinuatum, ^b per Iacobum autē Apóstolum,

^a infra cā. 1.
 de fact. Ex-
 tre. Vnctio.
^b Ephel. 6.

^c 1. Petr. 5.
 c. nulli du-
 biū. 3. q. 1.

^d Genes. 3.
 & infra. c. 2.
 in fin.

^a Mar. 6.
^b Iacob. 5.
 c. presbyte-
 ros. 9. dis.
 c. 2. §. 1. de
 sac. Vnctio-
 ne Cō. Ca-
 bilo. c. 48.
 Inno. I. epi-
 sto. 1. c. 8.

lum,

lum, ac Domini fratrem, fidelibus commen-
datum, ac promulgatum. Infirmatur, in-
quit, quis in vobis, inducat Presbyteros Ec-
clesiæ, & orent super eum, videntes eum
oleo in nomine Domini: & oratio fidei sal-
uabit infirmum: & alleuiabit eum Domi-
nus, & si in peccatis sit, dimittetur ei. Qui-
bus verbis, vt ex Apostolica traditione, per
manus accepta, Ecclesia didicit, docet mate-
riam, formam, proprium ministrum, & effe-
ctum huius salutaris Sacramenti. Intellexit
enim Ecclesia, materiam esse oleū, ab Epif-
copo benedictum: nam vnctio potissimè
Spiritus sancti gratiā, qua inuisibiliter ani-
ma ægrotantis inungitur, representat: for-
mam deinde esse illa verba: Per istam vn-
ctionem, &c.

De effectu huius Sacramenti. Cap. II.

RES porrò, & effectus huius Sacramen-
ti illis verbis explicatur: Et^a oratio fi-
dei saluabit infirmum: & alleuiabit eum
Dominus: & si in peccatis sit, dimittentur
ei^b: res etenim hæc gratia est Spiritus san-
cti: cuius Vnctio delicta, si quæ sint adhuc
expianda, ac peccati reliquias abstergit, &
ægroti animam alleuiat, & confirmat, ma-
gnā in eo diuinæ misericordiæ fiduciam ex-
citando: qua infirmus subleuatus, & morbi

Jacobi. 5.

^a Jacobi. 5.
Ibidem.

^b Infra ca-
no. 2. de sa-
cra. Extre-
vnctio.

Genesi. 3.

incommoda, ac labores leuius fert. & tētatio
nibus Demonis, calcaneo infidiātis, facili⁹
resistit, & sanitatem corporis interdū (vbi
saluti animæ expedierit) consequitur.

*De ministro huius Sacramenti, & tempore, quo
dandi debeat. Cap. III.*

IAM verò quòd attinet ad præscriptionē
eorum, qui & suscipere, & ministrare hoc
Sacramentum debent. haud obscure fuit il-
lud etiam in verbis prædictis traditū. Nā
& ostenditur illic, proprios huius Sacramē-
ti ministros esse Ecclesiæ Presbyteros, quo
nomine, eo loco, nō ætate seniores, aut pri-
mores in populò intelligendi veniunt, sed
aut Episcopi, aut sacerdotes, ab ipsis ritè
ordinati, per impositionē manuum pres-
byteri. Declaratur etiā, esse hanc Vnctio-
nem infirmis adhibendam, illis verò præfer-
tim, qui tam periculose decumbunt, vt in
exitu vitæ cōstituti videantur: vnde & Sa-
cramentum exeuntium nūcupatur. Quòd
si infirmi post susceptam hanc Vnctionem
conualuerint, iterum huius Sacramēti sub-
sidio iuuari poterūt, cū in aliud simile vitæ
discrimē inciderint. Quare nullaratione au-
diendi sunt, qui cōtra tam apertā, & diluci-
dā Apostoli Iacobi sententiā docent, hanc
Vnctionē, vel sigmentū esse humanū, vel ri-
tum

ē ca. illud
superfluum
9. dist. &
infra cano.
vltim.
d. 1. Timo-
the. 4.

Iacob. 5.

tum à Patribus acceptū, nec mandatū Dei, nec promissionē gratiæ habētem, & qui illam iam cessasse asserunt, quasi ad gratiam curationum duntaxat in primitiua Ecclesia referenda esset: & qui dicunt, ritum, & usum, quem sancta Romana Ecclesia in huius Sacramenti administratione obseruat, Iacobi Apost. sententiæ repugnare, atq; ideò in alium cōmutandum esse: & denique, qui hanc Extremā Vnctionē à fidelibus sine peccato cōtemni posse affirmāt. Hæc enim omnis manifestissimè pugnāt cum perspicuis tanti Apost. verbis f. Nec profecto Ecclesia Romana, aiarū omnium mater, & magistra aliud in hac administranda Vnctione, quàm ad ea, quæ huius Sacramenti substantiā perficiunt, obseruat, quàm quod beatus Iacobus præscripsit. Nec verò tanti Sacramēti cōtemptus, absq; ingenti scelere, & ipsius Spiritus sancti iniuria esse posset.

Hæc sunt, quæ de Pœnitentiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramētis hæc sancta cœcumenica Synodus profitetur, & docet, atq; omnibus Christi fidelibus credenda, & tenenda proponit. Sequētes autem canones inuiolabiliter seruandos esse tradit, & asserentes contrariū, perpetuò damnat, & anathematizat.

e Infra ca.
no. 3. de Sa
cram. Extr.
Vnctio.

f c. nō lic.
12. d. c. 2. in
fin. de sum.
Tri. & c. fi.
de foro cō-
peten. in q.

DE SANCTISSIMO

Pœnitentiæ Sacramento.

CANON. I.

a Supra ca
pit. I. de pœ
nitent.

Si quis dixerit, in Catholica Ecclesia a
Pœnitentiam non esse verè, & propriè Sa-
cramentum, pro fidelibus, quoties post Ba-
ptismum in peccata labuntur, ipsi Deo re-
conciliandis, à Christo Domino nostro, in-
stitutum, anathema sit.

CANON. II.

b Supra ca
pit. 2.

Si quis Sacramenta confundens b, ipsum
baptismum, Pœnitentiæ Sacramentum es-
se dixerit, quasi hæc duo Sacramēta distin-
cta non sint, atque ideò Pœnitentiam non
rectè secundam c, post naufragium, tabulā
appellari, anathema sit.

CANON. III.

d Ioan. 20.

Matth. 16.

supra ca. I.

& in Sess. 6.

de iustifica.

cap. 14.

Si quis dixerit, verba illa Domini d Sal-
uatoris: Accipite Spiritum sanctum: quo-
rum remiseritis peccata remittuntur eis, &
quorum retinueritis, retenta sunt: non esse
intelligenda, de potestate remittendi, & re-
tinendi peccata in Sacramento Pœnitentiæ,
sicut Ecclesia Catholica ab initio semper in-
telligit: detorserit autem contra institutio-
nem huius Sacramenti ad auctoritatē præ-
dicandi Euangelium, anathema sit.

CA

C A N O N. IIII.

Si quis negauerit, ^e ad integram, & perfe ^e etā peccatorū remissionē requiri tres actus ^e de penit. 37
 in pœnitēte, quasi materiā Sacramēti Pœnitētiæ, videlicet, Cōtritionē, Cōfessionē, & satisfactionē, quæ tres Pœnitētiæ partes dicuntur: aut dixerit, dñastantum esse pœnitētiæ, partes, terrores, scilicet, incussos cōsciētiæ, agnito peccato, & fidē cōceptā ex Euāgelio, vel absolute, qua credit quis sibi per Christū remissa peccata, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis dixerit, ^f Cōtritionē, quæ paratur per discussionem, collectionem, & detestationē peccatorū, quæ quis recogitat annos suos in amaritudine animę suę, pōderando peccatorū suorū gravitatē, multitudinē, foeditatē, amissionem æternæ beatitudinis, & æternæ dānationis incursum, cū pposito melioris vitæ, non esse verū & utilē dolorē, nec præparare ad gratiā, sed facere hominē hypocritā, & magis peccatorē, dum illā esse dolorem coactum, & nō liberum ac volūtarium, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis negauerit ^h Cōfessionē Sacramēntalem, vel institutam, vel ad salutē necessariā esse iure diuino, aut dixerit, modū secre

te

^h supr. e. 5.
 de pœ. Clē.
 I. in epist. I.
 ad Iacobū.
 Cōc. Cabil.
 ca. 8.

te confitendi soli sacerdoti, quem Ecclesia catholica ab initio semper obseruauit, & obseruat, alienum esse ab institutione, & mandato Christi: & inuentum esse humanum, anathema sit.

C A N O N. VII.

i sup. c. 5.

Si quis dixerit, in Sacramento Pœnitentiæ ad remissionem peccatorum, necessariū non esse iure diuino, confiteri, omnia & singula peccata mortalia, quorū memoria cū debita, & diligenti præmeditatione habeatur, etiam occulta, & quæ sunt contra duo vltima Decalogi præcepta, & circūstātiās, quæ Peccati speciem mutant: sed eam Confessionem tantum esse vtilem ad erudiendū & cōsolandū pœnitentem, & olim obseruatam fuisse tantū ad satisfactionem canonicā imponēdam: aut dixerit, eos, qui omnia peccata confiteri studēt, nihil relinquere velle diuinæ misericordiæ ignoscendū aut demum, non licere confiteri peccata venialia, anathema sit.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, Cōfessionem omniū peccatorū, qualem Ecclesia seruat, esse impossibilem, & traditionem humanā, à pijs abolendam: aut ad eam nō teneri omnes, & singulos, vtriusque sexus, Christi fideles, iuxta

ta magni Cōcilij Lateranensis constitutionem, semel in anno, & ob id suadendum esse Christi fidelibus, vt non cōfiteantur tēpore Quadragesimæ, anathema sit.

CANON. IX.

Si quis dixerit, m Absolutionem sacramentalem sacerdotis non esse actum iudicialē, sed nudum ministerium pronuntiādi, & declarandi remissa esse peccata cōfidenti, modo tantū credat, se esse absolutū, aut sacerdos non serio, sed ioco absoluat: aut dixerit, non requiri Confessionem peccantentis, vt sacerdos eum absoluerē possit, anathema sit.

CANON. X.

Si quis dixerit, sacerdotes, qui in peccato mortali sunt, potestatem ligandi, & soluendi non habere, aut non solos sacerdotes esse ministros absolutionis, sed omnibus, & singulis Christi fidelibus esse dictū: Quæcūque ligaueritis super terram, erūt ligata & in cælo: & quæcūque solueritis super terram, erūt soluta & in cælo: & quorum remiseritis peccata remittantur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt: quorum uerborū uirtute quilibet absoluerē possit peccata, publica quidem per correptionem dūtaxat, si corrept⁹ acquiuerit, secreta uero

1 Cōc. Lateran. sub Inn.

3. ca. 21. &

c. omnis v

triusque de

peni. & c.

mis.

m sup. c. 6.

in fia. de iu

stific.

3. a. q. 1

n sup. c. 1. &

c. 6. de pz.

o Matt. 16.

& 18. Ioan.

10.

1. a. q. 2

per

per spontaneā confessionem, anathema sit.

CANON. XI.

p *supr.* c. 7. c. si *Ep̄s.* de *pœ.* in 6. c. de cetero. & c. de moralibus. de sentē. excō. cum simil. *q* *supr.* c. 8. de *pœnit.*

Si quis dixerit, Episcopos nō habere ius referuandi p̄ sibi casus, nisi quo ad externam politiam, atq; ideō casuum referuationem non prohibere quo minus sacerdos a referuatis vere absoluat, anathema sit.

CANON. XII.

Si quis dixerit, totā pœnam simul cumq; culpa remitti semper à Deo satisfactionem que pœnitentium non esse aliam, quàm fidem, qua apprehendunt Christū pro eis satisfecisse, anathema sit.

CANON. XIII.

r *supr.* c. 8. & 9.

Si quis dixerit, pro peccatis, quo ad pœnā temporālē, minimē Deo per Christi merita satisfieri pœnis, ab eo inflētis, & patiēter toleratis, vel à sacerdote iniūctis, sed neque spōte susceptis, vt ieiunijs, oratiōibus, elemosynis, vel alijs etiā pietatis operib⁹, atq; ideo primam pœnitentiam esse tantū nouam vitam, anathema sit.

CANON. XIII.

s *supr.* c. 5.

Si quis dixerit, satisfactiones quib⁹ pœnitētes per Christū lesū peccata redimūt, non esse cultus Dei, sed traditiones hominum, doctrinam de gratia, & verum Dei cultum, atque ipsum beneficium mortis

Chri-

Christi obscurantes, anathema sit.

CANON. XV.

Si quis dixerit, Claves Ecclesiæ esse da-
tas tantum ad soluendū, non etiam ad ligan-
dum: & propterea sacerdotes, dum impo-
nunt pœnas confitentibus, agere cōtra finē
Clauium, & contra institutionē Christi: &
fictionem esse, quòd, virtute Clauū, subla-
ta pœna æterna, pœna tēporalis plerumq;
exoluenda remaneat, anathema sit.

Supra ca-
pit. 1. & cap.
S. in fin. de
pœnit.

iliv. 5. b. 3
q. 100. 1.

DE SACRAMENTO

Extremæ Vnctionis.

CANON. I.

Si quis dixerit, Extremā Vnctionem
non esse, verè, & propriè Sacramentum a
Christo Domino nostro institutum, & a
beato Iacobo Apostolo promulgatum, sed
ritum tantum acceptum à patribus, aut fi-
gmentum humanum, anathema sit.

a Supra de
hoc Sacra-
in princ. &
cap. 1.

b Marc. 6.
Iacobi. 5.

CANON. II.

Si quis dixerit, sacram infirmorum Vn-
ctionem non conferre gratiam, nec remitte-
re peccata, nec alleuiare infirmos: sed iam
cessasse, quasi olim tantum fuerit gratia cu-
rationum, anathema sit.

c Supra ca-
pit. 3. & hoc
sacram.

CA-

C A N O N. III.

d Supra ca-
pit. vlt. Cō-
cil. Cabilo.
cap. 48.
Iacob. 5.

Si quis dixerit^d, Extremæ Vnctionis ritum, & vsum, quem obseruat sancta Romana Ecclesia, repugnare sententiæ beati Iacobi Apostoli, ideoq; eum mutandum, posse-
que à Christianis absque peccato contem-
ni, anathema sit.

C A N O N. IIII.

e d. c. vlti.
Iacobi. 5.

Si quis dixerit^e, Presbyteros Ecclesiæ, quos beatus Iacobus adducēdos esse ad infirmum inungēdum hortatur, non esse sacerdotes, ab Episcopo ordinatos, sed etate seniores in quavis communitate: ob idque propriū Extremæ Vnctionis ministrū non esse solum sacerdotem, anathema sit.

*Decretum de reformatione, quod clerici, laicos
in vita sicut in officio, præcedant.*

P R O O E M I V M.

a Sic præ-
fatur fere.
Cōc. 9. To-
leta. supra
Sess. 6. de re-
for. c. 3.

b 1. Cor. 9.
c. quid au-
re. 8. q. 1.

Vm propriè Episcoporum mu-
nus sit^a, subditorum omniū vi-
tia redarguere, hoc illi præcipuè
cauendū erit, ne Clerici præser-
tim ad animarum curā cōstituti, criminosi
sint, neve inhonestā vitam, ipsis coniuēti-
bus, ducāt. Nam, si eos prauis, & corruptis
moribus esse permittant, quo pacto laicos
de ipsorum^b vitijs redarguent, qui vno ab
eis

eis sermone conuinci possent, quòd clericos ipsis patiantur esse deteriores. Quæ etiã libertate laicos corripere poterunt sacerdotes, cum tacitè sibi ipsi respõdeant, eadem se admisisse, quæ corripitiunt? Monebunt propterea Episcopi suos Clericos, in quocunq; ordine d fuerint, vt cõuersatione, sermone, & sciēt a cõmisso sibi Dei populo præeāt, memores eius, quod scriptũ est: Sãcti esto te, quia & ego sanctus sum. Et iuxta Apostoli vocem f: Nemini dent vllam offensionem, vt nõ vituperetur ministerium eorũ, sed in omnibus exhibeāt se, sicut ministros Dei: ne illud Prophetæ dictum impleatur in eis g: Sacerdotes Dei contaminant sancta & reprobant legem. Vt autem ipsi Episcopi id liberius exequi, ac quoquam prætextu desuper impediri nequeant, eadem sacro sancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legato, & Nuncijs, hos qui sequuntur canones statuendos, & decernendos duxit.

CAPVT. I.

Cum honestius, ac tutius sit subiecto, debitam præpositis obedientiam impendēdo, in inferiori ministerio deservire, quã cum Præpositorum scādalo graduum altio

M rum

e c. vlt. 29.

d. c. vna tã

tũ. 26. dist.

c. sicut. 11.

§. necess.

47. d. ca. in

sacerdotib⁹

61. distin.

Leuit. 11.

1. Petr. 1. &

c. proposui

sti. 81. dist.

d Sess. 22.

cap. 1.

e Isaiæ. 52.

f 2. Corin.

6. in princ.

g Ezeç. 22.

Sopho. 3.

rum appetere dignitatem, ei, cui ascensus ad sacros Ordines à suo Prælato, ex quacūque causa, etiam ob occultum crimen quomodolibet, etiā extraiudicialiter fuerit interdictus: aut qui à suis Ordinibus, seu gradibus, vel dignitatibus ecclesiasticis fuerit suspensus, nulla cōtra ipsius Prælati volūtam concessa licentia de se promoveri faciēdo, aut ad priores Ordines, gradus, & dignitates, siue honores, restitutio suffragetur.

Quod Episcopi titulares nullum, sine sui Episcopi licentia, ordinent. Cap. 11.

a Infra capit. 8 supra Sess. 6. c. 5.

ET, quoniam nonnulli Episcopi ecclesiarum, quæ in partibus infidelium consistunt, clero carentes, & populo Christiano cum ferè vagabūdi sint, & permanētē sedem non habeant, non quæ Iesu Christi, sed alienas oves, in scio proprio Pastore, quærentes, dum per hanc sanctam Synodum se Pontificalia officia in alterius diœcesi, nisi de loci Ordinarij expressa licētia, & in personas eidem Ordinario subiectas tantum, exercere prohibitos vidēt, in legis fraudē, & contemptum, quasi Episcopalem cathedram in loco nullius diœcesis sua temeritate eligunt, & quoscunque ad se venientes, etiam si suorum Episcoporum, seu Prælatorum litteras commendatitias non habeant,
cleri

clericali charactere insignire, & ad sacros
etiã presbyterat⁹ Ordines promouere præ
sumunt: quo plerumque fit, vt minus ido-
nei, & rudes, ac ignari, & qui à suo Episco-
po tanquã inhabiles, & indigni reiecti fue-
runt; ordinati, nec diuina officia peragere,
nec ecclesiastica sacramenta recte valeant mi-
nistrare. Nemo Episcoporum, qui Titula-
res vocantur, etiam si in loco nullius dioce-
sis, etiam exempto, aut aliquo monasterio
cuiusuis Ordinis refederint, aut moram tra-
xerint, vigore cuiusuis priuilegij sibi de-
p- mouendo quoscunq; ad se venientes pro tẽ-
pore concessi, alterius subditum, etiam præ-
textu familiaritatis continuæ cõmensalita-
tis suæ, absq; sui proprij Prælati expresso
consensu, aut literis^b dimissorijs ad aliquos
sacros, aut minores Ordines, vel primã Tõ-
suram promouere, seu ordinare valeat. Cõ-
trafaciens, ab exercitio Pontificalium per
annum, taliter verò promotus ab executio-
ne Ordinum, sic susceptorũ, donec suo Præ-
lato visum fuerit, ipso iure sint suspensi.

*Quod Episcopus inhabiles possit ad tẽpus ab exer-
citio sui ordinis suspendere. Cap. III.*

E piscopus quoscunq; suos Clericos,
præsertim in sacris constitutos, absque
suo præcedenti examine, & cõmendatitijs

b Sess. 6. c. 5.
& Sess. 23. c. 8.
Cõci. Nic.
c. 17. cõcil.
Aur. 3. ca.
15. Cõc. Ma-
gunt. ca. 18.
c. 1. 21. q. 1.
9. q. 2. per
totam. c. 1. 1.
cum seq. de
tẽp. ord. in
6. & infra
Sess. 23. de re-
for. c. 3. 8.
& 10.
a Sup. c. pro-
xim. & inf.
Sess. 23. de
refor. ca. 8.

literis, quacunq; auctoritate promotos, licet tanquam habiles ab eo, à quo ordinati sunt, probatos, quos tamē ad diuina officia celebranda, seu ecclesiastica Sacramēta ministranda minus idoneos, & capaces repererit, à susceptorum Ordinum exercitio ad tēpus, de quo ei videbitur, suspēdere, & illis, ne in altari, aut aliquo ordine ministrent, interdicerē possit.

Quod Episcopus omnes clericos, etiā exemptos qui alias suę iurisdictioni subsunt, corrigere, & castigare possit. Cap. IIII.

Sup. ca. I.
& Sess. 6. de
refo. c. 3. c.
irrefragabi
li in p. p.
de off. ord.

Sup. ca. I.
& Sess. 6. de
refo. c. 3. c.
irrefragabi
li in p. p.
de off. ord.
Sup. Sess.
6. de refo.
& infr. Sess.
24. de refo.
cap. 5.

OMnes ecclesiarū Prælati, qui ad corrigendum subditorum excessus diligēter intendere debent, & à quibus nullus clericus per huius sanctę Synodi statuta, cuiusuis priuilegij prætextu, tutus cęsetur, quo minus iuxta canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi possit, si in ecclesijs suis resederint, quoscunque sæculares Clericos qualitercunque exemptos, qui alias suę iurisdictioni subessent, de eorum excessibus, criminibus, & delictis, quoties, & quando opus fuerit, etiam extra visitationem, tanquā ad hoc Apostolicę Sedis delegati, corrigendi, & castigandi facultatem nabeant: quibuscunque exemptionibus, declarationibus, consuetudinibus, sententijs, iuramē-

tis

tis, concordijs, quæ tantum suos obligent auctores ipsis Clericis, ac eorum contanguineis, capellanis, familiaribus procuratoribus, & alijs quibuslibet, ipsorum exemptorum contemplatione, & intuitu minimè suffragantibus.

Conseruatorie literæ in quibus vim habeant.

Cap. 1.

IN super, cum nonnulli, qui sub prætextu, quod super bonis, & rebus, ac iuribus suis diuersæ eis iniuriæ, ac molestiæ inferantur, certos iudices per literas conseruatorias deputari obtinent, qui illos à molestijs & iniurijs huiusmodi tueantur, ac defendat, & in possessione, seu quasi, bonorū, rerū, ac iurium suorum manu teneant, & conseruent, nec super illis eos molestari permittant, eiusmodi literas in plerisque contra concedentis mentem in reprobum sensum detorqueant. Idcirco nemini omnino, cuiuscunque dignitatis, & conditionis sit, etiam si Capitulum fuerit, Conseruatoriæ literæ, cum quibuscunque clausulis, aut decretis, quorūcunq; iudiciū deputatione, quocunque etiā alio prætextu, aut colore concessæ, suffragetur ad hoc, vt corā suo Episcopo, siue alio Superiore Ordinario, in criminalibus, & mixtis causis accusari, & cōueniri, ac

a c. 1. & ca.
vlt. de offi.
deleg.

del. qui d.
110

cōtra eū inquiri, & procedi non possit: aut quo minus, si qua iura ei excessione competierint, super illis liberè valeat apud iudicē ordinariū cōueniri. In ciuilibus etiā causis, si ipse aētor extiterit, aliquem ei apud suos Conseruatores iudices in iudicium trahere minimè liceat. Quod si in ijs causis, in quibus ipse reus fuerit, contigerit, vt elect⁹ ab eo Conseruator ab aēto suspectus esse dicatur, aut si qua inter ipsos iudices, Conseruatorem, & Ordinariū, cōtrouersia uer per competentia iurisdictionis orta fuerit: nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos, super suspicione, aut iurisdictionis competentia fuerit iudicatū. Familiaribus verò eius, qui huiusmodi literis Conseruatorijs tueri se solent, nihil illæ profint, præter quā duobus dūtaxat, si tamē illi proprijs eius sumptibus vixerint. Nemo etiam similibus literarum beneficio vltra quinquenniū gaudere possit. Nō liceat quoq; Conseruatoribus iudicib⁹ vllum habere tribunal erectum. In causis verò mercedum, aut miserabilium personarū, huius sanctæ Synodi super hoc decretū in suo robore permaneat. Vniuersitates autem generales, ac Collegia Doctorū, seu scholarium, & regularia loca, nec nō hospitia

^b sup. ses. 7.
ca. 14.

talia

alia, actu hospitalitatem seruantiã, ac Vniuersitatum, Collegiorũ, locorum, & hospitalium huiusmodi personarũ in presentia canone minimè comprehensarũ, sed exemptarũ omnino sint, & esse intelligantur.

De honestate in vestibus a Clericis seruanda.

Cap. VI.

Quia verò^a, etsi habitus non facit monachum, oportet tamen Clericos vestes proprio congruentes ordini semper deferre, vt per decentiam habitus extrinseci, motum honestatem intrinsecã ostendant. Tanta autem hodie aliquorum inoleuit temeritas, religionisque contemptus, vt, propriã dignitatem, & honorẽ clericalẽ parui pendentes^b, vestes etiam deferant publicè laicales, pedes in diuersis ponentes, vnũ in diuinis, alterũ in carnalibus: propterea omnes ecclesiasticarũ personarũ, quantumcunq; exemptarũ, quarũ, aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, officia, aut beneficia qualiacunq; ecclesiastica obtinuerint, si, postquã ab Episcopo suo, etiam per edictũ publicum, moniti fuerint, honestũ habitũ clericalem, illorum ordini, & dignitati congruentem, & iuxta ipsius Episcopi ordinationem, & mandatum non detulerint, per suspensionem ab ordinibus, ac officio, &

^a l. Matific. con. c. 5.

^b c. porre-
ctũ & c. ex
parte de re-
gul. c. vlti.
41. dist.

beneficio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ipsorum beneficiorum: nec non, si semel correpti, denuò in hoc deliquerint, etiã per priuationem officiorum, & beneficiorũ huiusmodi coerceri possint, & debeãt, secundũ Cõstitutionẽ Clemẽtis V. in Cõcilio Viennensi editam ^c, quæ incipit: **Quoniã:** innouando, & ampliando.

^a Libro. 3.
Clem. de vi
ta & hone.
cleri. c. 2.

Quòd cum eo, qui homicida fuit ex industria, non dispensetur in irregularitate. Cap. VII.

^a Exod. 21.
Ex ca. 1. de
homic.
^b c. inquisitionis. de
accus. & c.
cum nõ ab
homine, de
iudic.

Cum etiam qui^a per industriam occiderit proximum suum, & per insidias, ab altariauelli debeat, qui sua voluntate homicidium perpetraverit^b, etiam si crimen id nec ordine iudiciario probatũ nec alia ratione publicum, sed occultum fuerit, nullo tempore ad sacros ordines promoueri possit, nec illi aliqua ecclesiastica beneficia, etiam si curam non habeant animarum, conferri liceat, sed omni Ordine, ac beneficio, & officio ecclesiastico perpetuò careat. Si verò homicidium non ex proposito, sed casu, vel vim vi repellendo, vt quis se à morte defenderet, fuisse commissum^c narretur, quã ob causam etiam ad sacrorum ordinũ, & altaris ministerium, & beneficia quæ cunctis, ac dignitates, iure quodammodo dispensatio debeat, committatur loci Ordinario,

^e cap. studeat. 30. d.
& c. significasti. in. 2.
de homic.

nario, aut ex causa Metropolitano, seu vicini
iori Episcopo, qui non nisi causa cognita,
& probatis precibus, ac narratis, nec aliter
dispensare possit,

*Quod nullus Episcopus etiam cum privilegio con-
tra clericum alterius diœcesis procedat, nisi cum
illius Episcopi interuentu. Cap. VIII.*

PRæterea^a, quia nonnulli, quorum etiam
aliqui veri sunt Pastores, ac proprias o-
ues habent, alienis etiam ouibus præesse
quærunt, & ita alienis subditis quandoque
intendunt, vt suorum curam negligat, qui
cunque, etiam Episcopali præditus dignita-
te, qui alienos subditos puniendi priuile-
gium habuerit, contra Clericos^b sibi non
subditos, præsertim in sacris constitutos;
quorumcunque etiam atrocium criminum
reos, nisi cum proprij ipsorum Clericorũ
Episcopi, si apud ecclesiam resederit, aut
personæ ab ipso Episcopo deputandæ in-
teruentu, nequaquam procedere debeat:
aliàs processus, & inde secuta quæcunque
viribus omnino careant.

*Quod beneficia vnius diœcesis beneficijs, vel pio
loco alterius diœcesis perpetuo non vni-
antur. Cap. IX.*

ET, quia^a iure optimo distinctæ fuerunt
diœceses, & parochiæ, ac vnicuiq; gre-

^a Supra. ca-
pit. 2. & Ses-
6. cap. vlti.

^b Cœ. Ma-
gūt. sub Ar-
nulpho Im-
per. c. 14. &
15.

^a ADiony.
Papa, vide
1. Cōstā. c.
primus. ca.
Ecclesijs. 13
q. 1. c. pasto-
ralis. de his
quæ sunt à
prælat. &
infra Selsi.
24. de ref.
c. 23. in fi. &
cap. 17

gi proprii attributi Pastores, & inferiorum ecclesiarum Rectores, qui, suarum quisque ouium, curam habeant, vt ordo ecclesiasticus non confundatur, aut vna & eadem ecclesia duarum quodammodo diocesium fiat, non sine graui eorum incommodo, qui illi subditi fuerint: beneficia vnus diocesis, etiam si parochiales ecclesie, Vicariae perpetuae, aut simplicia beneficia, seu praestimonialia, aut praestimonialia portiones fuerint, etiam ratione agendi cultum diuinum, aut numerum beneficiatorum, aut alia quacunque de causa, alterius diocesis beneficio, aut monasterio, seu collegio, vel loco etiam pio perpetuo non vniantur: decretum huius sanctae Synodi super huiusmodi vnionibus in hoc declarando.

Quod regularia beneficia regularibus solis conferantur. Cap. X.

Regularia^a beneficia, in titulum Regularibus professis prouideri consueti, cum per obitum, aut resignationem, vel alias illa in titulum obtinentis vacare contigerit, religiosi tantum illius ordinis, vel ijs, qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, & non alijs, ne vestem lino, lanaque contextam induant, conferantur.

Quod

^b Supr. sess. 7. c. 6. & 7. & infra Sess. 24. de refor. c. 13. & 13.

^a ca. c. de beneficio. d. preb. in 6 & infra sessio. vit. c. 21. circa medium. de regul. & mo. Deuts. 22. c. cum causa. de electione. & cap. quidam. de apo.

Quod translatus ab vno ad aliū ordinem non suscipiatur nisi perpetuā obedientiā seruaturus atq; beneficij secularis sit incapax. Cap. XI.

Q Via vero Regulares, a de vno ad alium ordinē trāslati, facile à suo Superiore licentiam standi extra monasterium obtinere solent, ex quo vagandi, & apostatandi occasio tribuitur, nemo cuiuscunq; ordinis Prælati, vel Superior vigore cuiusvis facultatis aliquem ad habitum, & professionē admittere possit, nisi vt in ordine ipso, ad quē transfertur, sub sui Superioris obedientia in claustro perpetuò maneat, ac taliter translatus, etiam si Canonico Regulariū fuerit, ad beneficia secularia, etiam curata, omnino incapax existat.

Quid ad ius patronatus impetrandū sit necessarium. Cap. XII.

Nemo, etiā cuiusvis dignitatis ecclesiasticae, vel secularis, quacūq; ratione, nisi ecclesiā, beneficiū, aut capellam de nouo fundauerit, & construxerit, seu iam erectā, quę tamē sine sufficienti dote fuerit, de suis proprijs, & patrimonialibus bonis cōpetenter dotauerit, huius patronatus impetrare, aut obtinere possit, aut debeat. In casu autē fundationis, aut donationis, huiusmodi institutio Epō, & non alteri inferiori reseruetur.

a Additio ad c. 27. Concilij Agathensis.

a Sess. 25 c. 9.

b c. piz metis cum seq. 16. q. 7. & c. nobis. de iure patr. & infr. sec. ult. c. 9. in prin.

De

*De presentatione beneficiorum iuris patronatus,
quod non fiat nisi loci ordinario.*

Cap. XIII.

e. Vide Ses.
21. c. 9. c. 11.
Iud. & c. ro.
lati. de iure
patro. Cōc.
Magūt. tem
pore Arnul
phi. c. 4. Cō
cil. Salegi-
fiad. c. 13.
& infr. c. 9.

Non liceat præterea^c patrono cuiusvis
privilegij prætextu aliquem ad benefi-
cia sui iuris patronatus, nisi Episcopo loci
ordinario, ad quem provisiō, seu institutio
ipsius beneficij, cessante privilegio, iure p-
tineret, quoquo modo præsetare: aliàs præ-
sentatio, ac institutio, forsan secutæ, nullæ
sint, & esse intellegantur.

Iudictio futurae Sessionis. Cap. XIII.

Declarat præterea sancta Synodus, in fu-
tura Sessione, quam ad XXV. diem
Ian. subsequentis anni. 1552. habendā es-
se iam decrevit, vna cum sacrificio Missæ
agendum, & tractandum etiam esse de Sa-
cramento Ordinis, & prosequendam esse
materiam reformationis.

SES

163

S E S S I O. XV.

Quæ est quinta, sub Iulio. III.

Pōt. Max. Celebrata die xxv.

Ianua. M. D. LII.

Decretum prorogationis Sessionis.

V M ex eo, quod proximis Sefsionibus decretum fuit, sancta hæc, & vniuersalis Synodus per hos dies accuratissimè, diligentissimèque tractauerit ea, quæ ad sanctissimum Missæ sacrificium, & ad Sacramentum Ordinis spectant, vt hodierna Sefsione quemadmodum Spiritus sanctus suggessisset, decreta de his rebus, & quatuor præterea articulos ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum pertinentes, in hanc tandem Sefsionem dilatos publicaret, atq; interim affuturos esse putauerit ad hoc sacrosanctum Concilium eos, qui Protestantes se vocant, quorum causa eorum publicationem articulorum distulerat, & vt libere, ac sine cunctatione vlla huc venirent, fidem eis publicam, sine saluum a condu- a Sess. 13.
ctum concesserat: tamen, cum illi nondum venerint, & eorum nomine supplicatum huic

huic sanctæ Synodo fuerit, vt publicatio,
 quæ hodierno die faciendâ fuerat, in sequē
 tem Sessionem differatur, certa spe allata,
 affuturos eos esse omnino multo ante illam
 Sessionem, saluo conductu amplioris for-
 mæ interim accepto, eadem sancta Syno-
 dus, in Spiritu sancto legitimè congregata,
 iisdem legato, & Nuncijs præsentibus,
 nihil magis optans, quam ex præstantissi-
 ma natione Germanica omnes de religione
 dissensiones, & chismata tollere, ac eius
 quieti, paci, otioq; consulere, parata, ipsos,
 si venerint, & humaniter excipere, & beni-
 gne audire, confidensq; eos non fidei Ca-
 tholicæ pertinaciter oppugnandæ, sed veri-
 tatis cognoscendæ studio esse venturos, &
 vt Euangelicæ veritatis studiosos decet, sã
 Etæ matris Ecclesiæ decretis, ac disciplinæ
 ad extremū esse acquieturos, sequentem
 Sessionem ad edenda, & publicanda ea,
 quæ supra commemorata sunt, in diem fe-
 stum sancti Iosephi, qui erit die xix. men-
 sis Martij, distulit, vt satis illi temporis, &
 spatij habeant, non solum ad veniendum,
 verum etiam ad ea, quæ voluerint, antequã
 is dies veniat, proponenda. Quibus vt om-
 nes cunctandi diutius causam adimat, fi-
 dem publicam, siue saluum conductum
 eius,

eius, qui recitabitur, tenoris, & sententiæ,
libenter dat, & concedit. Interea verò de
matrimonij Sacramento agendum, & de
eo, præter superiorum decretorum publi-
cationem, definiendum esse, & eadem Sessio-
ne statuit, & decernit, & prosequendam esse
materiam reformationis.

SALVVS COND V-
ctus datus Protestantibus.

acro sancta œcumenica, & generalis
Tridentina Synodus, in Spiritu sancto
legitimè congregata, presidentibus in
ea eiusdem sanctæ Sedis Apostolicæ Le-
gato, & Nuncys, inherendo salvo conductui, in
penultima Sessione dato, & illum, iuxta tenorẽ
infra scriptum, ampliando. Vniuersis fidem facit,
quod omnibus, & singulis sacerdotibus Electori-
b⁹, Principibus, Ducibus, Marchionibus, Comitib⁹,
Baronibus, Nobilibus, militarib⁹, popularibus, &
alijs quibuscunq³, viris cuiuscunq³ status, & cõditio-
nis aut qualitatis existãt, Germanicæ prouinciæ, &
nationis, ciuitatibus, & alijs locis eiusdem, & õni-
bus alijs ecclesiasticis, & secularibus præsertim au-
gustanæ confessionis personis, qui aut quæ, vna cõ
ipsis

ipsis ad hoc generale Tridentinum Cōcilium ve-
 nient, aut mittentur, ac profecturi sunt, aut hucus-
 que venerunt, quocunq; nomine censeantur, aut va-
 leant nuncupari, tenore presentium publicam fi-
 dem, & plenissimam, verissimamque securitatem,
 quam Saluum conductum appellant, liberè ad hanc
 ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemque ma-
 nendi, standi, morandi, proponendi, loquendi, vna
 cum ipsa Synodo de quibuscunq; negotijs tractan-
 di, examinandi, discutiendi, & omnia, quæcun-
 que ipsis libuerit, ac articulos quoslibet tã scripto,
 quam verbo libere offerendi, propalandi, eos que,
 Scripturis sacris, & beatorum Patrum verbis sen-
 tentijs, & rationibus declarandi, astruendi, &
 persuadendi, & si opus fuerit, etiam ad obiecta
 Concilij generalis respondendi, & cū ijs, que à Con-
 cilio delecti fuerint, disputandi Christianè, aut cha-
 ritatiue absque omni impedimento conferendi, op-
 probrijs, conuicijs: ac contumelijs penitus semotis &
 signäter, quod cause cōtrouerse, secundum sacram
 Scripturam, & Apostolorum traditiones, proba-
 ta Concilia, Catholice Ecclesie consensum, & san-
 ctorum Patrum auctoritates in prædicto Concilio
 Tridentino tractentur, illo etiam addito, vt religio-
 nis pretextu, aut delictorum circa eam commissio-
 rum, aut committendorum minimè puniantur, im-
 partitur, ac omnino concedit, si etiam, vt propter
 illorum presentiam, neq; in itinere, aut quocunq;
 locorum

locorum, eundo, manendo, aut redeundo, nec in ip-
 sa ciuitate Tridentina diuinis officijs quouis modo
 cessetur. Et vt his peractis, vel non peractis, quan-
 docunque ipsis libuerit, aut maiorum suorum man-
 dato, & assensu ad propria reuerti optabunt, aut
 aliquis eorum optabit, mox absque vlla retinen-
 tia, & occasione, aut mora, saluis rebus eorum, &
 suorum pariter bonore, & personis vice versa, posse-
 sint iuxta beneplacitum liberè, & securè redire,
 de scientia tamen ab eadem Synodo deputando-
 rum, vt tunc opportunè eorum securitati, absq; do-
 lo, & fraude provideatur. Vult etiam sancta Syno-
 dus in hac publica fide, saluoque conductu, om-
 nes quascunque clausulas includi, ac contineri, ac
 pro inclusis haberi, quæ pro plena, efficaci, & suf-
 ficienti securitate, in eundo, stando, & redeundo,
 necessaria, & opportune fuerint. Illud etiam, ad
 maiorem securitatem, & pacis, ac conciliationis bo-
 num exprimens, quod, si quispiam, aut illorum ali-
 qui, siue in itinere, Tridentum veniendo, siue ibidè
 morando, aut redeundo, aliquod enorme, quod absit
 egerint, aut commiserint, quo posset huius fidei pu-
 blicæ, & asssecurationis beneficium, eis cōcessum, an-
 nullari, aut cessari, vult & concedit, vt in huiusmo-
 di facinore deprehensi, ab ipsis duntaxat, & nō ab
 alijs, condigna animaduersione, cum emenda suffi-
 cienti, per partem ipsius Synodi meritò approbāda,
 & laudanda, mox puniātur illorum asssecurationis
 N forma,

forma, conditionibus, & modis omnino manentibus
 illibatis. Pariformiter etiam vult, vt si quisquam,
 vel aliqui ex ipsa Synodo, siue in itinere, aut manē-
 do, aut redeundo aliquo d enorme, quod absit, ege-
 rint, aut commiserint, quo posset huius fidei publicae
 & affecurationis beneficiū violari, aut quoquo mo-
 do tolli, in huiusmodi facinore deprehēsi, ab ipsa
 Synodo duntaxat, & non ab alijs cōdigna animad-
 uersione, & emenda iussicienti, per partem Domi-
 norum Germanorum Augustanae confessionis, tūc
 hic presentium, merito laudanda, & approbanda,
 mox puniantur, presenti affecurationis forma, cō-
 ditionibus, & modis omnino manentibus illibatis.
 Vult praeterea ipsa Synodus, quod liceat ipsis Amba-
 sciatoribus, omnibus, & singulis, toties, quotiescū-
 q̄ opportunū fuerit, seu necessarium, ad auram ca-
 pitēdam exire de ciuitate Tridentina, & reuerti ad
 eandem, nec non nunciū, vel nuncios suos ad quae-
 cunque loca pro suis necessarijs negotijs ordinādis
 liberē mittere, seu destinare, ac ipsos missos, seu de-
 stinatos seu missum, & destinatum, suscipere toties
 quoties eis videbitur expedire: ita quod aliqui, vel
 aliquis per deputandos Concilij socientur, qui eorū
 securitati prouideant, vel prouideat. Qui quidem
 Saluus conductus, & securitas stare ac durare de-
 beat, a tempore, & per tēpus, quo in ipsius Synodi,
 & suorum tuitionis curam ipsos suscipi cōtigerit
 & vsque ad Tridentū perducī, ac toto tēpore man-
 sionis

fionis eorum ibidem, & rursum, post sufficientem
 audientiam habitam, spacio viginti dierum prae-
 misso, cum ipsi petierint, aut Conciliū, habita huiusmodi
 audientia, ipsis recessum indixerit, à Tridēto vsq̃
 in quem quisq̃ elegerit sibi locum tutū, Deo fauē-
 te, restituet dolo & fraude prorsus exclusis. Quae qui-
 dem omnia pro vniuersis, & singulis Christi fidelibus;
 pro omnibus Principibus, tam Ecclesiasticis, quam
 secularibus quibuscunq̃, atq̃ omnibus alijs Ecce-
 siasticis, & secularibus personis, cuiuscunq̃ status
 & conditionis existant, aut quocunq̃ nomine ce-
 seantur, inuiolabiliter obseruanda esse promittit, &
 bona fide spondet.

Insuper, omni fraude, & dolo exclusis, vera, &
 bona fide promittit, ipsam Synodum, nullam, vel
 manifeste vel occulte occasionem quaesituram, aut
 aliqua auctoritate, potestate, iure vel statuto, priuile-
 gio legum, vel canonum, aut quoruncunq̃ Concilio
 rui, praesertim a Constantiensis, & Senensis, quacumq̃
 forma verborum expressa, in aliquod huius fidei
 publicae, & plenissimae asssecurationis, ac publicae, &
 liberae audientiae, ipsis per ipsam Synodum conces-
 se, praedictum quouis modo usuram, aut quaequam
 vti permissuram: quibus in hac parte pro hac vice
 derogat. Quod si sancta Synodus, aut aliquis ex ea,
 vel suis, cuiuscunq̃ conditionis, vel status, aut
 praecminentiae existens, praescriptae asssecurationis,
 & salui conductus formam & modum in quocun-

a Conc. Co
 stantiē. Ses-
 sio. 19. in c.
 quod nō ob-
 stantibus fal-
 uis conda-
 ctibus,

N 2

Null

que puncto, vel clausula violauerit, quod tamen auertere dignetur Omnipotens, & sufficiens emenda non fuerit mox subsecuta, & ipsorum arbitrio merito approbanda, & laudanda, habeant ipsam Synodum, & habere poterunt, incidisse in omnes penas, quas iure diuino, humano, aut consuetudine, huiusmodi saluorum conductuum violatores incurrere possunt, absque omni excusatione, aut quauis in hac parte contradictione.

SESSIO XVI.

Quæ est sexta, & vltima sub Iulio III. Pont. Max. Celebrata die xxviij. Aprilis.

M. D. LII.

Decretum suspensionis Concilij.

Sacrofancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsidentibus in ea Reuerendissimis Dominis, Sebastiano, Archiepiscopo Sipontino, & Aloyfio, Episcopo Veronensi, Apostolicis Nuncijs, tã eorum proprio, quam Reuerendissimi, &

llu-

Illustriss. Domini Marcelli, titul. S. Marcelli Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Crescentij Legati, ob aduersam eius grauissimam valetudinem absentis, nomine non dubitat Christianis omnibus patere hoc Concilium œcumenicum Tridentinum, primò à Paulo fel. rec. conuocatum, & collectum fuisse, deinde à sanctissimo Domino nostro, Iulio III. efflagitante Carolo Quinto Augustiss. Imperatore, ea præcipue de causa fuisse restitutum, vt religionē in multis orbis partibus, & præsertim in Germania, in diuersas opiniones miserabiliter distractam, in statum pristinū reuocaret, abusus, & mores Christianorum corruptissimos emendaret. Cumque ad hoc agendum quam plurimi Patres, nulla laborum suorum, periculorumque habitatione, è diuersis regionibus alacriter confluxissent, resque strenuè, magno fidelium concursu, feliciterque procederet, ac spes esset non leuis, illos Germanos, qui eas nouitates excitant, in Concilium venturos, sic animatos, vt veris Ecclesiæ rationibus vnanimiter acquiescerent, lux denique quædam rebus affulsisse videretur, caputque attollere inciperet profligata antea, & afflictâ Respublica Christiana; ij repente tumultu, eabel-

In hostis generis humani versutia exarserunt
vt Concilium velut herere, ac suum cursu
interrumpere satis incommodè cogeretur,
spesq; omnis vltioris progressus hoc in tē
pore tolleretur: tantumq; aberat, vt sancta
Synodus Christianorum malis, & incōmo
dis mederetur, vt multorum mētes præter
sui animi sentētiā, irritaret potius, quā pla
caret. Cum igitur ipsa sancta Synodus, om
nia, & præcipuè Germaniam armis ardere,
& discordijs, videret, omnes ferè Episcopos
Germanos, præsertim Principes Electores,
suis consultum Ecclesijs è Cōcilio abijisse,
decreuit tantæ necessitati non reluctari, &
ad meliora tēpora reticere, vt Patres, quod
eis nunc agere non licet, suis ouibus prospe
ctum ad suas ecclesias regredi valerent, ne
diutius vtrobiq; inutili otio conterantur.
Atq; ita, quoniam sic temporum conditio
tulit huius œcumenici Cōcilij Tridentinī
progressum per biennium suspendendum
fore decernit, prout præsentī decreto suspē
dit, ea tamē lege, vt si citius pacata res sit,
ac trāquillitas pristina reuertatur, quod spe
rat Dei Optimi, Maximi beneficio, non
longo fore spatio futurum, ipsius Cōcilij
progressus eodemmet tempore suam vim,
firmitatem, vigoremq; habere censeatur:

finantem (quod Deus auertat) peracto biennio, prædicta legitima impedimenta non fuerint submota, cum primum cessauerint, talis suspensio eo ipso sublata esse intelligatur, ac suus vigor, & robur Concilio sit restitutum, & esse intelligatur, sine alia noua Concilij conuocatione, accedente ad hoc decretum cōsensu, & auctoritate Sanctitatis suæ, & sanctæ Sedis Apostolicæ.

Interea tamen eadem Sancta Synodus exhortatur omnes Principes Christianos, & omnes Prælatos, ut obseruent, & respectiue, quatenus ad eos spectat, obseruare faciant in suis regnis, dominijs, & ecclesijs omnia, & singula, quæ per hoc sacrum œcumenicum Concilium fuerunt hæctenus statuta, & decreta.

(†)

N 4

BVL

BULLA CELEBRATIONIS
Concilij Tridentini.

Sub Pio III. Pontifi. Max.

P I V S Episcopus servus servorum
Dei, ad futuram rei memoriam. Ad
Ecclesie regimen, licet tanto oneri
impares, sola Dei dignatione vocati,
statim circumferentes mentis oculos
per omnes Reipublice Christianae par-
tes, cernentesque non sine magno horrore, quam longe,
lateque pestis haeresum, & schismatis peruasisset, &
quanta Christiani populi mores correctione indige-
rent: in eam curam, & cogitationem pro suscepti
muneris officio, in cubere cepimus, quemadmo-
dum ipsas haereses extirpare, tantumque, & tam
perniciosum schisma tollere, moresque adeo corru-
ptos, & depravatos emendare possemus. Cum au-
tem intelligeremus, ad haec sananda mala aptissi-
mum esse remedium, quod sancta haec sedes adhibe-
re consuevisset, & cum menici, generalisque Concilij eius
congregandi, & Deo iuvante, celebrandi consiliu ce-
pimus. Indictu illud quidem antea fuit a fel. rec. Pau-
lo III, & eius successore Iulio III praedecessoribus
nostris, sed varijs de causis saepius impeditum, & in-
terpellatu perfici non potuit: siquidem Paul^{us} b, cum id
primò

a Fo. 5. b

b Supra in
prima bul-
la.

primò in urbem Mantuam, deinde Vincetiam indi-
 xisset, quasdam ob causas, in literis eius expressas:
 id primò suspendit, postea Tridentū transtulit, de
 inde cū quibusdā de causis ibi quoq; eius celebra-
 di tempus dilatatum fuisset, tandem suspēsiōne subla-
 ta in eadem ciuitate Tridentina inchoatum fuit, ve-
 rum Sēssionibus aliquot habitis, & nōnullis decre-
 tis factis, ipsum se postea Concilium, aliquibus de
 causis, accedente etiam Sedis apostolicæ auctorita-
 te, Bononiam trāstulit. Iulius autem III, qui ei
 successit, in eādē ciuitatē Tridentinam id reuo-
 cauit, quo quidem tempore facta alia quedā decre-
 ta sunt, sed cum noui in propinquis Germaniæ lo-
 cis tumultus excitati fuissent, & bellum in Italia,
 & Galia grauissimum exarsisset, rursus concilium
 suspensum, & dilatatum fuit, aduente nimirum
 humani generis hoste, aliasq; ex alijs difficultates,
 & impedimēta obijcente, ut tantū Ecclesiæ cōmo-
 dum, quod prorsus auferre non poterat, saltē quā-
 diutissimè retardaret. Quantoperè verò interea au-
 ctæ fuerint, & multiplicatæ, ac propagatæ hereses,
 quātoperè schisma creuerit, sine maximo animi do-
 lore nec minimisse possumus, nec referre. Sed tandē
 pius, & misericors Dominus, qui nunquam ita ira-
 scitur, ut misericordie obliuiscatur, Regibus, &
 Principibus Christianis pacem, & vnanimitatem
 donare dignatus est. Qua nos occasione oblata ma-
 ximā, in spem venimus, ipsius misericordia freti,

c Supr. scf.
fio. 8.

d Sess. 11.
cum seq.

fore, vt his tantis quoque Ecclesie malis eadē Concilij via finis imponatur. Nos itaq; ad schisma, heresesque tollendas, ad corrigendos, & reformandos mores, ad pacem inter Christianos Principes cōseruandam, celebrationē eius nō esse duximus diutius differendam. Habita igitur cum venerabilibus fratribus nostris, S. R. E. Cardinalibus, deliberatione matura, factis etiā consilij nostri certioribus Charissimis in Christo filijs nostris, Ferdinādo Romanorū Imperatore electo, & alijs Regibus, atq; Principib; quos quidem, sicut de eorum summa pietate, & sapientia vobis pollicebamur, paratissimos ad ipsius Concilij celebrationem adiuuandam inuenimus, ad Dei omnipotentis laudem, honorem & gloriam, atque vniuersalis Ecclesie vtilitatem, de eorū dē fratrum nostrorū concilio, & assensu sacrum œcumenicum, & generale Conciliū, ex auctoritate eiusdē Dei, & beatorum, Petri, & Pauli, Apostolorū, quos quoque in terris fungimur freti, & subnixi, in ciuitate Tridentina, ad sacratissimū diem Resurrectionis Dominicę proximē futurum indicimus, & ibi celebrandū, sublata suspensione quacūque, statuimus, atque docernimus. Quocirca venerabiles fratres nostros, omnibus ex locis, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, & dilectos filios Abbates, ceterosque, quibus in Concilio generali sedere, & sententiam dicere iure communi, vel ex priuilegio, vel ex antiqua consuetudine, licet, vehementer in Domi

c. Matt. 16.
c. quāto. de
trālla. cpi.
c. vni. vt ec
cle. benefi.
cap. ad apo
stolicę. S.
pen. de re iu
di. in. 6. c. I.
de homici.
cod. lib. Pe
lagius. I I.
in. r. epist.
circa prin.

no hortamur, & monemus, atque etiam districtè
 precipiendo mandamus, in virtute sanctæ obedi-
 tiæ, in vi quoque iuramenti, quod præstiterunt, &
 sub pænis quas in eos, qui in Concilia generalia cõ-
 uenire neglexerint, sacris sciunt esse canonibus cõ-
 stitutas, vt ad Concilium ibi celebrandum conue-
 niant intra eam diem, nisi forè impedimento fue-
 rint legitimo præpediti: quod tamen impedimen-
 tum per legitimos procuratores Synodo probare de-
 bebunt. Monemus præterea õnes, & singulos, quo-
 rum interest, interesse ve poterit, vt in Concilio
 adesse ne negligant. Charissimos verò in Christo fi-
 lios nostros, Romanorum Imperatorem electum, ce-
 terosque Reges, & Principes, quos optandum san-
 esset Concilio interesse posse, hortamur, & rogamus
 vt, si ipsi Concilio interesse non potuerint, at Ora-
 tores suos, prudentes, graues, & pios viros, uti-
 que mittant, qui ipsorum nomine illi intersint, cu-
 rentque diligenter pro sua pietate, vt ex eorum iu-
 gnis, atque dominijs Prælati sine recusatione, ac
 mora tam necessario tempore, Deo, & Ecclesiæ
 officium suum præstent: eosdem etiam cura-
 tuos esse minimè dubitantes, vt per ipsorum re-
 gna, & dominia tutum, ac liberum iter Prælati-
 eorum, & familiaribus, comitibus, & alijs omnibus
 ad Concilium euntibus, & ab illo redeuntibus pa-
 teat, benigneque, ac comiter omnibus in locis re-
 cipiantur atque tractentur, sicut quod ad nos at-
 tinet,

f Cõc. Car-
 tha. 3. c. 43.
 infr. sel. 24.
 c. 2. in fi. de
 reform.

tinet ipsi quoque curabimus, qui nihil omnino præter-
 mittere decreuimus, quod ad tam pium, & salutare
 opus perficiendum, à nobis, in hoc loco constitutis, præ-
 stari possit, nihil, ut Deus scit, querentes aliud, nihil
 propositum habentes in hoc Concilio celebrando, nisi
 honorem ipsius Dei, dispersarum omnium reductionem,
 ac salutem, & perpetuam Christianæ Reipublicæ
 tranquillitatem, ac quietem. Ut verò hæc literæ, &
 quæ in eis continentur, ad omnium, quorum oportet,
 notitiam perueniant, nec quisquam ea excusatione
 uti possit, quod illa ignorauerit, præsertim cum nō
 ad oēs, quos de his literis certiores fieri oporteret,
 tutus forsitan pateat aditus: volumus, & manda-
 mus, ut in Basilica Vaticana Principis Apostolorum,
 & in ecclesia Lateranensi, tunc, cum in eis populus
 ut Missarum solēnibus interfit, cōgregari solet, pa-
 lā clara voce à Curie nostræ cursoribus, seu notarijs
 aliquibus publicis recitentur, & postquam recitatae
 fuerint, ad valuas earum Ecclesiarum, itemque Can-
 cellariæ Apostolicæ, & in loco solito Campi Floræ
 affigantur, ibique, quo legi, & omnibus innotescere
 possint, aliquandiu relinquuntur: cum autem inde
 amouebūtur, earum exempla in eisdem locis affixa
 remaneant. Nos enim per recitationem hanc, publi-
 cationem, & affixionem omnes, & singulos, qui
 his literis comprehenduntur, post duos menses à die
 publicationis, & affixionis earū, volumus perinde
 astrictos, & obligatos esse, ac si ipsi met illæ corā
 editæ,

editie, & lecte fuissent. Transumptis quoque earum,
 que manu publici alicuius notarii scripta, subscripta
 ue, & sigillo, & subscriptione alicuius personae, in
 dignitate Ecclesiastica constituta, munita fuerint,
 ut sine dubitatione vlla fides habeatur, mandamus,
 atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum li-
 ceat hanc paginam nostrae indictionis, statuti, decre-
 ti, praeccepti, admonitionis, & adhortationis, infringere,
 vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem
 hoc attentare praesumpserit, indignationem omni-
 potentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apo-
 stolorum eius, se noverit incursum. Datum Romae
 apud sanctum Petrum, anno incarnationis Domi-
 nice, M. D. LXXIII. Kalend. Decemb. Pontifi-
 catus nostri anno primo.

Antonius Florebellus.

Barengus.

SA

SACROSANCTI
 œcumenici, & generalis Conci-
 lij Tridentini.

SESSIO. XVII.

Quæ est prima, sub Pio III. Põc.
 Max. Celebrata die xvij.
 Ianua. M. D. LXII.

Decretum de celebrando Concilio.

DLACET ne vobis ad laudem,
 & gloriam sanctæ, & indiuiduæ
 Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiri-
 tus sancti: ad incrementum, &
 exaltationẽ fidei, & religionis Christianę sa-
 crũ, œcumenicũ, & generale Cõciliũ Tri-
 dentinum, in Spiritu sancto legitimẽ con-
 gregatũ, ab hodierno die, qui est XV III.
 Mensis Ianuar. anni á Natiuitate Domini
 M. D. LXII. Cathedræ Romanæ B.
 Petri, Apostolorum Principis, cõsecrato,
 sublata quacunq̃ suspensione, iuxta for-
 mam, & tenorem literarum Sanctissimi Do-
 mini nostri Pij III. Pont. Max. celebra-
 ri, & in eo, ea, debito seruato ordine, tracta-

ri, quæ proponentibus Legatis, ac præsi-
dentibus, ad horum temporum leuan-
das calamitates, sedandas de religione con-
trouersias, coercendas linguas dolosas, de-
prauatorum morum abusus corrigendos,
Ecclesiæ veram atque Christianam pacem
conciliandam apta, & idonea ipsi sanctæ
Synodo videbuntur? Responderunt, Pla-
cet.

Indictio future Sessionis.

Placet ne vobis proximam futuram Ses-
sionem, habendam, & celebrandam esse fe-
ria quinta, post secundam Dominicam
Quadragesimæ, quæ erit die XXVI.

Mensis Februarij? Res-

ponderunt,

Placet,

(.?.)

SES-

SESSIO XVIII.

Quæ est II. sub Pio III. Põr. Ma.

Celebrata die xxvj. Febr.

M. D. LXII.

*Decretum de librorum delectu, & omnibus ad
Consiliũ fide publica inui-
tandis.*

Acrosancta, œcumenica, & gene-
ralis Tridentina Synodus, in Spi-
ritu sancto legitimè congregata,
præsidentibus in ea eisdem Apo-
stolicæ Sedis Legatis, non humanis qui-
dem viribus confisa, sed Domini nostri,
Iesu Christi, qui os, & sapientiam Eccle-
siæ suæ daturum se promisit, ope & auxilio
freta, illud præcipuè cogitat, vt Catholicæ
fidei doctrinam, multorum inter se dissi-
dentium opinionibus, pluribus locis inqui-
natam, & obscuratam, in suam puritatē, &
splendorem aliquando restituat, & mores,
qui à veteri instituto ðflexerũt, ad meliorē
vitæ rationē reuocet, corq; ^a patrũ ad filios,
& cor filiorũ ad patres conuertat ^b. Cũ ita
que omnium primum animaduertit, hoc
tempore

Lucæ. 21.

^a Lucæ. 1.
^b Infc. scf.
vltim. circa
finem.

tempore suspectorum, ac perniciosorum librorum, quibus doctrina impura continetur, & longè, lateq; diffunditur, numerum nimis excreuisse, quod quidè in causa fuit, vt multæ censuræ in varijs prouincijs, & præsertim in alma vrbe Romæ, pio quodâ zelo editæ fuerint, neque tamen huic tam magno, ac pernicioso morbo salutarem vllam profuisse medicinam, censuit, vt delecti ad hanc disquisitionem Patres de censuris, librisque, quid facto opus esset, diligenter considerarent, atq; etiam ad eandè sanctam Synodum suo tempore referret, quo facilius ipsa possit varias, & peregrinas doctrinas, tanquam^c zizania, à Christianæ veritatis tritico separare, de quæ his commodius deliberare, & statuere, quæ ad scrupulum ex complurium animis eximendum, & tollendas multarum querelarum causas, magis opportuna videbuntur. Hæc autem omnia ad notitiam quorumcunq; deducta esse vult, prout etiam præsentis decreto deducit: vt, si quis ad se pertinere aliquo modo putauerit, quæ vel de hoc librorum, & censurarû negotio, vel de alijs, quæ in hoc generali Concilio tractanda prædixit, non dubitet à sancta Synodo se benignè auditum iri.

c. Mat. 13.
ca. ita nos.
2 j. q. 2

Quoniam verò eadem sancta Synodus ex corde optat, Deumque enixè rogat, quæ ad pacem sunt Ecclesiæ, vt vniuersi cõmunem matrẽ in terris agnoscẽtes, quæ, quos d
 d Isaiæ. c. peperit, obliuisci non potest, vnanimè,
 49. vno ore, glorificemus Deũ, & Patrem Do
 c Roma. 15. mini nostri Iesu Christi, per viscera miseri-
 cordiæ eiusdem Dei, & Domini nostri, om-
 nes, qui nobiscum communionem non ha-
 bent ad concordiam & reconciliationem,
 & vt ad hanc sanctam Synodum veniant,
 f Colof. 3. inuitat, atque hortatur, vt quæ charitatem^f,
 (quod est vinculũ perfectionis) amplectan-
 tur, pacemque Christi, exultantem in cor-
 dibus suis, præferant, in quam vocati sunt
 in vno corpore. Hanc ergo non humanam,
 sed Spiritus sancti vocem audientes, ne ob-
 durẽt g corda sua, sed in suo sensu nõ^h am-
 bulantes, neq; sibiⁱ placentes, ad tam piam,
 g Psal. 39. & salutarem matris suæ admonitionem ex-
 & Hebr. 3. citentur, & conuertantur. Omnibus enim
 h Ephes. 4. charitatis officijs sancta Synodus eos vt in-
 i Rom. 15. uitat, ita complectetur.

Insuper eadẽ sancta Synodus decreuit, fidem publicam in Cõgregatione generali concedi posse, & eandẽ vim habiturã, eiusdemque roboris, & momẽti futuram, ac si in publica Sessione data, & decreta fuisset

Indictio futuræ Sessiois.

Eadē sacro sancta, Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, presidētib⁹ in ea eisdē Apostolicæ Sedis Legatis, statuit, & decernit, proximam futurā Sessionem habendā, & celebrandam esse feria quinta post sacratissimū festū Ascensionis Dñi, quæ erit die XIII. mensis Maij.

SALVVS CONDVS
 & cōcessus Germanicæ nationi.

In congregatione generali, die IIII.
 Martij, M. D. LXII.

*S*acro sancta œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, presidētib⁹ in ea eisdem Sedis Apostolicæ Legatis, Vniuersis fidē facit, quod omnibus, & singulis sacerdotibus, Electorib⁹, Principib⁹, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, Nobilibus, militaribus, popularibus, & alijs quibuscunque viris, cuiuscunque status, & conditionis, aut qualitatis existant, Germanicæ prouinciæ, & nationis ciuitatibus, ac locis eiusdem, & omnibus alijs Ecclesiasticis, & secularibus, præsertim

Augustanæ confessionis, personis, qui, aut quæ vna
 cum ipsis ad hoc generale Tridentinum Concilium
 venient, aut mittentur, aut profecturi sunt, aut huic
 vsque Venerunt, quocunque nomine censeantur,
 aut valeant nuncupari: tenore præsentium publi-
 cam fidem, & plenissimam, verissimamq; securita-
 tem, quam Saluum conductum appellant, liberè
 ad hanc ciuitatem Tridentinam veniendi, ibidemq;
 manendi, standi, morandi, proponendi, loquendi,
 vna cum ipsa Synodo de quibuscunque negotijs
 tractandi, examinandi, discutiendi, & omnia, quæ
 cunque ipsis libuerint, ac articulos quoslibet tam
 scripto, quam verba liberè offerendi, propalandi
 eosque Scripturis sacris, & beatorum Patrum ver-
 bis, sententijs, & rationibus declarandi, astruendi,
 & persuadendi, & si opus fuerit, etiam ad obiecta,
 Concilij generalis respondendi, & cum ijs: qui à
 Concilio delecti fuerint, disputandi, aut charitati-
 uè absque omni impedimento conferendi, oppro-
 brijs, conuictijs, ac contumelijs penitus semotis: &
 signanter, quod cause controuersæ, secundum sa-
 cram Scripturam, & Apostolorum traditiones,
 probata Concilia: catholicæ Ecclesiæ consensum, &
 sanctorum Patrum, & auctoritates in prædicto Cō-
 cilio Tridentino tractentur, illo etiam addito, vt
 religionis prætextu, aut delictorum circa eam com-
 missorum, aut committentorum minimè punian-
 tur, imperentur, ac omnino cōcedit: sic etiam vt pro-

pter

pter illorum præsentiam, neque in itinere, aut quo-
 cunque locorum, eundo, manendo, aut redeundo,
 nec in ipsa ciuitate Tridentina diuinis officijs quo-
 uis modo cessetur. Et vt, bis peractis, vel non pera-
 ctis, quancumque ipsis libuerit, aut maiorum
 suorum mandata, & assensu ad propria reuer-
 ti optabunt, aut aliquis eorum optabit, mox absque
 vlla retinentia, & occasione, aut mora, saluis re-
 bus eorum, & suorum pariter bonore, & personis
 vice versa, possint iuxta beneplacitum libere, &
 securè redire, de scientia tamen ab eadem Synodo
 deputandorum, vt tunc opportunè eorum securita-
 ti, absque dolo, & fraude prouideatur. Vult
 etiam sancta Synodus in hac publica fide, saluoque
 conductu omnes quasunque clausulas includi, ac
 contineri, ac pro inclusis haberi, quæ pro plena, effi-
 caci, & sufficiente securitate, in eundo, stando, &
 redeundo necessariae, & opportuna fuerint. Illud
 etiam, ad maiorem securitatem, & pacis, ac conci-
 liationis bonum exprimens: quod si quispiam, aut
 illorum aliqui, siue in itinere, Tridentum venien-
 do, siue ibidem morando, aut redeundo, aliquod
 enorme (quod absit) egerint, aut commiserint, quo
 posset huius fidei publicæ, & asssecurationis benefi-
 cium, eis concessum, annullari, aut cassari: vult, &
 concedit, vt in huiusmodi facinore depræhensi, ab
 ipsis duntaxat, & non ab alijs, condigna animad-
 uersione, cum emenda sufficiente, per partem ipsius

Synodi meritò approbanda, & laudanda, mox puni-
 niantur. illorum asssecurationis forma, conditioni-
 bus, & modis omnino manentibus illibatis. Pari-
 formiter etiam vult, vt si quisquam, vèl aliquis ex
 ipsa Synodo, siue in itinere, aut manendo, aut re-
 deundo aliquod enorme, quod absit, egerint, aut cõ-
 miserint, quo posset huius fidei publicæ, & asssecura-
 tionis beneficium violari, aut quoquo modo tolli, in
 huiusmodi facinore deprehensi, ab ipsa Synodo dun-
 taxat, & non ab alijs condigna animaduersione, &
 emenda sufficienti, per partem Dominorum Ger-
 manorum Augustanæ confessionis, tunc hic præsen-
 tium, meritò laudanda, & approbanda, mox puni-
 niatur, præsentis asssecurationis forma, cõditionibus
 & modis omnino manentibus illibatis. Vult præ-
 terea ipsa Synodus, quòd liceat ipsis Ambasciato-
 ribus, omnibus, & singulis, toties, quotiescunque
 opportunum fuerit, seu necessarium, ad auram ca-
 piendam exire de ciuitate Tridëtina, & reuertì ad
 eandem, nec non nuncium, vel nuncios suos ad quæ-
 cunq; loca pro suis necessarijs negotijs ordinandis li-
 berè mittere seu destinare, ab ipsos missos, seu desti-
 natos, seu missum, & destinatum, suscipere toties,
 quoties, eis videbitur expedire: i a quòd aliqui, vel
 aliquis per deputandos Concilij socientur, qui eorũ
 securitati provideant, vel provideat. Qui quidem
 saluus conductus, & securitas stare, ac durare de-
 beat, à tempore, & per tēpus, quo in ipsius Synodi,

& suorum tuitionis curam ipsos suscipi cōtigerit,
 & vsque ad Tridentum perducī, ac toto tempore
 mansionis eorum ibidem, & rursus, post sufficien-
 tem audientiam habitam spatio viginti dierū præ-
 missa, cum ipsi petierint, aut Conciliū habita hu-
 iusmodi audientia, ipsis recessum indixerit, à Tridē-
 to vsque in quē quisq; elegerit sibi locum tutū, Deo
 fauente, restituet, dolo, & fraude prorsus exclusis.
 Quæ quidem omnia pro vniuersis & singulis Chri-
 sti fidelibus: pro omnibus Principibus, tam Eccle-
 siasticis, quàm secularibus quibuscunque, atq; om-
 nibus alijs Ecclesiasticis & secularibus personis, cu-
 iuscunque status & conditionis existant, aut quo-
 cunque nomine censeantur, inuiolabiliter obseruā-
 da esse promittit, & bona fide spondet. Insuper
 omni fraude, & dolo exclusis, vera, & bona fide
 promittit, ipsam Synodum nullam, vel manifestè,
 vel occultè occasionē quæsituram, aut aliqua aucto-
 ritate, potentia, iure, vel statuto, privilegio legum,
 vel canonum aut quorūcunq; Cōciliorū, præsertim
 Constantiensis, & Senensis, quacunq; forma verbo
 rum expressa, in aliquod huius fidei publicæ, & plē-
 niſſimæ assècurationis, ac publicæ, & liberæ audien-
 tiæ ipsis per ipsam Synodum concessæ, præiudiciū,
 quouis modo vsuram, aut quemquam vti permisso-
 rā: quibus in hac parte pro hac vice derogat. Quod
 si sancta Synodus, aut aliquis ex ea, vel suis, cuius-
 cunque conditionis, vel status, aut præeminētiæ exi-
 stens

a Conc. Cō
 stantiē. Ses-
 sio. 19. in c.
 quod nō ob-
 stātibz sal-
 uis condu-
 citibus.

stens præscriptæ assècurationis, & salui conductû, formam & modum in quocunque puncto, vel clausula violauerit (quod tamè auertere dignetur Omnipotens) & sufficiens emēda non fuerit mox subsequuta, & ipsorum arbitrio meritò approbanda, & laudanda, habeāt ipsam in Synodum, & habere poterunt, incidisse in omnes pœnas, quas iure diuino & humano, aut consuetudine, huiusmodi saluorū conductuum violatores incurrere possunt, absque omni excusatione, aut quauis in hac parte contradictione.

Extensio ad alias nationes.

Eadem sacrosancta Synodus, in Spiritu sancto legitimè congregata, præsentibus in ea eisdem apostolicæ Sedis de latere Legatis, omnibus, & singulis alijs, qui nobiscum in ijs, quæ sunt fidei, cōmunionem non habeant, ex quibuscunque regnis, nationibus, prouincijs, ciuitatibus, ac locis, in quibus publicè, & impunè prædicatur, vel docetur, siue creditur contra ium eius, quod sancta Romana sentit Ecclesia, dat fidem publicam, siue saluū conductum sub eadem forma, & eisdem verbis, quibus datur Germanis.

S E S S I O. XIX.

Quæ est tertia, sub Pio IIII. Põr,
Max. Celebrata die xij Maij.
M. D. LXII.

Decretum prorogationis Sessionis,

Acro sancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus in Spiritu sancto legitime cõgregata, præfidentibus in ea eisdẽ Apostolicæ Sedis Legatis, decreta ea, quæ hodie in præfenti Sessione statuenda, ac faciendã erant, iustis nonnullis, ac honestis causis, in feriam quintam, post proximam solennitatem Corporis Christi, quæ erit pridie nonas Iunij, proroganda esse censuit, ac prorogat, dictaque die Sessionem habendam esse ac celebrandam, omnibus indicit. Interea rogandus est Deus, & pater Domini nostri Iesu Christi, auctor pacis, vt sanctificet corda omnium, quo adiuuante, sancta Synodus & nunc, & semper meditari, atque peragere valeat, quæ ad eius laudem & gloriam pertineant.

S E S S I O XX.

Quæ est quarta, sub Pio. IIII. Pōt.

Max. Celebrata die i iij. Iunij.

M. D. LXII.

Decretum prorogationis Sessiois.

Sacrofancta, œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, propter varias difficultates, ex diuersis causis exortas, atque etiam vt congruentius, maioriq; cum deliberatione omnia procedant, nempe vt dogmata cum ijs, quæ ad reformationem spectant, simul tractentur, & sanciantur, ea, quæ statuenda videbuntur tam de reformatione, quam de dogmatibus, in proxima Sessione, quam omnibus indicit in diem sextam decimam subsequentis mensis Iulij, definienda esse decreuit. Hoc tamē adiecto, quòd dictum terminū ipsa sancta Synodus pro eius arbitrio, & voluntate, sicuti rebus Cōcilij putauerit expedire, etiā in generali congregatione, restringere, & prorogare libere possit, & valeat.

SESSIO XXI.

Quæ est V. sub Pio IIII. Pōt. Ma.
Celebrata die xvj. Iulij.

M. D. LXII.

*Doctrina de communione sub vtraque specie,
& paruulorum.*

Acrosancta, oecumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, presidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, cum de tremendo & sanctissimo Eucharistiæ Sacramento varia diuersis in locis errorum monstranequissimi Dæmonis artibus circumferantur, ob quæ in nonnullis prouincijs multi à Catholica fide, atque obedientia videantur discessisse, censuit ea quæ ad communionem sub vtraque specie, & paruulorum pertinent, hoc loco exponenda esse. Quapropter cunctis Christi fidelibus interdicit, ne posthac de ijs aliter, vel credere, vel docere, vel prædicare audeant, quam est his decretis explicatum, atque definitum.

Laicos

*Laicos & clericos nō conficientes, non astringi iure
diuino ad Communionem sub vtraque
specie. Cap. I.*

Esai. 11.

*a Cōc. Cō.
stantiē. Ses.
13. infra ca.
non 3.*

*b Matt. 26.
Marc. 14.
Luc. 22.
1. Cōr. 11.*

c Ioan. 6.

d Ibidem.

I Taq; sancta ipsa Synodus, à Spiritu sancto, qui spiritus est, sapientiæ, & intellectus spiritus concilij, & pietatis, edocta, atq; ipsius Ecclesiæ, iudicium, & consuetudinem secuta, declarat, ac docet, nullo diuino præcepto laicos, & Clericos non conficientes, obligari ad Eucharistiæ Sacramentum sub vtraque specie sumendum, neque villo pacto, salua fide, dubitari posse, quin illis alterius speciei Communio ad salutem sufficiat, nam^b etsi Christus Dominus in vltima cœna venerabile hoc Sacramentum in panis, & vini speciebus instituit, & Apostolis tradidit: nō tamen illa institutio, & traditio eò tendūt, vt omnes Christi fideles statuto Dñi ad vtrāque speciem accipiendam astringantur. Sed neq; ex sermone illo apud Ioannem sexto, recte colligitur, vtriusq; speciei Cōmunionem à Domino præceptam esse, vt cunq; iuxta varias sanctorū Patrū, & Doctorum interpretationes intelligatur. Nanq; qui dixit^c: Nisi māducaueritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis: dixit quoque^d: Si quis māducauerit ex hoc pane viuet in eternū.

Et

Et qui dixit ^e: Qui māducat meā carnem, & bibit meum sanguinem, habet vitā æternam: dixit etiam: ^f Panis, quem ego dabo, caro mea est, pro mundi vita. Et deniq; qui dixit ^g: Qui manducat meam carnem, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in illo: dixit nihilominus ^h: Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ibidem.

Ecclesiæ potestas circa dispensationem Sacramenti Eucharistiæ. Cap. II.

PRæterea declarat, hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, vt in Sacramentorum dispensatione, salua illorum substãtia ea statueret, vel mutaret, quæ fuscipientiũ utilitati, seu ipsorum Sacramentorũ venerationi, pro rerum, temporum, & locorum varietate, magis expedire iudicaret: id aut Apostolus nõ obscure visus est innuisse ^a, cũ ait: Sic nos existimet homo, vt ministros Christi, & dispensatores mysteriorũ Dei, at que ipsum quidẽ hac potestate vsum esse, satis cõstat, cũ in multis alijs, tũ in hoc ipso Sacramento, cũ, ordinatis nõnullis circa ei⁹ vsum ^b: Cætera, inquit, cũ venero, disponã. Quare agnoscens sancta mater Ecclesia hãc suã in administratione Sacramentorũ auctoritatem, licet ab initio Christianæ religionis non infreqũes vtriusque speciei vsus fuisset,

a 1. Cor. 4

2. Cor. 6.

b 2. Cor. xi.

fuiſſet, tamē progreſſu temporis, latiſſimē iam mutata illa conſuetudine, grauibus, & iuſtis cauſis adducta, hanc conſuetudinem ſub altera ſpecie communicandi ^c approbavit, & pro lege habendam decreuit: quam reprobare, aut, ſine ipſius Eccleſiæ auctori- tate, pro libito, mutare non licet.

Totum & integrum Chriſtum, ac verum Sacramē- tum ſub qualibet ſpecie ſumi. Cap. III.

In ſuper declarat, quāuis Redemptor no- ſter, (vt antea dictū eſt) ^a in ſuprema illa cœna hoc Sacramentū in duabus ſpeciebus inſtituerit, & Apoſtolis tradiderit, tñ fatē- dū eſſe, etiā ſub altera tantū ſpecie totū ^b, at que integrū Chriſtum verumq; Sacramen- tum ſumi: ac propterea, quod ad fructū atti- net, nulla gratia, neceſſaria ad ſalutē, eos de- fraudari, qui vnam ſpeciē ſolam accipiunt.

Paruulos non obligari ad Communionem ſacra- mentalem. Cap. IIII.

Deniq; eadem ſancta Synodus docet, ^a paruulos, vſu rationis carentes, nulla obligari neceſſitate ad ſacramentalē Eucha- riſtię cōmunionē: ſiquidē, per ^b Baptiſmi la- uacrum regenerati, & Chriſto incorporati, adeptā iam filiorum Dei gratiam in illa æta- te amittere nō poſſunt: neq; ideò tamē dā- nāda eſt antiquitas, ſi eum morē in quibus-
dam

^c Cōc. Cō- ſtat. Seſ. 13.

^a Matt. 26.
Marc. 14.
ſup. cap. 1.
^b I. Cor. 11.
^b c. qui mā-
ducant. ca.
qui inuitat.
^c ſinguli d̄
conf. diſt. 2.
ſup. Seſſ. 13.
ca. 3. & cā. 3.
de Sacra. Eu-
char.

^a iofr. cā. 4

^b Tit. 3.

dam locis aliquando seruauit. Vt enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt, ita certè eos nulla salutis necessitate id fecisse, sine controuersia credendum est.

DE COMMUNIONE SUB
vtraque specie, & paruulorum.

CANON. I.

Si quis dixerit^a, ex Dei præcepto, vel necessitate salutis, omnes, & singulos Christi fideles, vtranq; speciẽ sanctissimi Excharistiaë sacramenti sumere debere, anathema sit

^a Cõc. Cõ
stã. Sess. 13.

CANON. II.

Si quis dixerit sanctam Ecclesiam^b Catholicam, non iustis causis, & rationib⁹ adductam fuisse, vt laicos, atq; etiam Clericos non conficientes sub panis tantummodo specie cõicaret, aut in eo errasse, anathema sit.

^b Supr. capit. 1. & Cõcil. Cõst. de comm. loc.

CANON. III.

Si quis negauerit, totum^c, & integrum Christum omnium gratiarum fontem, & auctorem, sub vna panis specie sumi, quia (vt quidam falso asserunt) non secundum ipsius Christi constitutionem sub vtraque specie sumatur, anathema sit.

^c Supr. capit. 3. & Sess. 13. ca. 3. & canon. 3. Conci. Cõstã. Sess. 13.

C A N O N. IIII.

d Supra in
prim. & ca-
pit. 4.

e Sess. 22.
in decreto.

Si quis dixerit^b, paruulis antequam ad an-
nos discretionis peruenerint, necessariam esse
Eucharistiam communionem, anathema sit.

Duos vero articulos^c, aliam propositos,
nondum tamen excussos, videlicet: An ra-
tiones, quibus sancta Catholica Ecclesia ad-
ducta fuit, ut communicaret laicos, atque
etiam non celebrantes sacerdotes, sub vna
tantum panis specie, ita sint retinenda, ut
nulla ratione Calicis usus cuiquam sit per-
mittendus: & An, si honestis, & Christianae
charitati consentaneis rationibus conceden-
dus alicui, vel nationi, vel regno Calicis vsus
videatur, sub aliquibus conditionibus con-
cedendus sit, & quanam sint illae: Eadem san-
cta Synodus, in aliud tempus, oblata sibi
quam primum occasione, examinandos, at-
que definiendos reseruat.

f Infr. Sess.
22. in fine.

Decretum de reformatione.

E Adem sacrosancta oecumenica, & gene-
ralis Tridantina Synodus, in Spiritu san-
cto legitime congregata praesidentibus in
ea eisdem Apostolicae Sedis Legatis, ad Dei
omnipotentis laudem, & sanctae Ecclesiae
ornamentum, ea, quae sequuntur, de refor-
mationis negotio in praesenti statuenda esse
censuit.

De gratis omnino facienda cuiuslibet ordinis collatione, Cap. I.

Quoniam a ab ecclesiastico ordine omnis auaritiæ suspicio abesse debet, nihil pro collatione quorūcūq; Ordinū, etiā clericalis Tonsuræ, nec pro literis dimissorijs, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacūq; de causa, etiam sponte oblatū Episcopi, & alij Ordinum collatores, aut eorū ministri quouis prætextu accipiāt. Notarij verò in ijs tantum locis, in quibus nō viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi, pro singulis literis dimissorijs, aut testimonialibus, decimam tantum viuis aurei partē accipere possint, dūmodo eis nullum salariū sit cōstitutū pro officio exercēdo: nec Episcopo ex notarij commodis aliquod emolūmētum ex eisdem Ordinum collationibus directē, vel indirectē prouenire possit, tūc enim gratis operam suā eos præstare omnino teneri decernit: cōtrarias taxas, ac statuta, & consuetudines, etiam immemorabiles quorumcūq; locorum, quæ potius abusus, & corruptelæ, simoniacæ prauitati fauētes: nuncupari possunt penitus cassando, & interdicens: & qui secus fecerint, tam dātes quā accipientes, vltra diuinam vltionem b, pœnas à iure in dēctas ipso facto incurrāt.

a. Vide 2.
Later. c. 63.
Cōc. Chal.
cedo. actio
ne. r. c. 1.
Cōc. Bra. 2.
c. 3. Conc.
Aurelia. 2. c.
3. Cōc. Tol.
8. can. 3. c.
sicut Epim.
1. q. & c. 1.
de simo. de
quibus Mi-
lenitanom.
Cōc. c. 14.

b Bracarē.
se 2. cap. 3.

P

Quod

Quod nullus ordinetur nisi ad titulum beneficij. Cap. II.

ca. diacono
ni sunt, cir-
ca med. 93.
distin.

CVM non deceat eos, qui diuino ministerio ascripti sunt, cū ordinis dedecorem en dicare, aut sordidum aliquē quæstum exercere, compertumque sit, complures plerisque in locis ad sacros Ordines nullo ferè delectu admitti, qui varijs artib⁹, ac fallacijs cōfingunt, se beneficium ecclesiasticum, aut etiam idoneas facultates obtinere: statuit sancta Synodus, ne quis deinceps Clericus secularis, quanuis aliàs sit idone⁹ moribus, sciētia, & ætate, ad sacros Ordines promoueatur nisi prius legitime cōstet, eū beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad vitium honestè sufficiat, pacificè possidere. Id verò beneficiū resignare non possit, nisi facta mentione, quòd ad illius beneficij titulū sit promotus, neq; ea resignatio admittatur, nisi cōstito, quod aliunde viuere cōmodè possit: & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium verò, vel pensionem obtinētes ordinari posthac nō possint, nisi illi, quos Episcopus iudicauerit assumēdos pro necessitate, vel commoditate ecclesiarum suarū, eo quoq; prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionē verè ab eis obtineri, taliaq; esse, quæ eis ad vitā sustentandam, fatis

fatis sint: atq; illa deinceps sine licentia episcopi alienari aut extinguere, vel aliunde nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum, sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant^b, unde vivere possint^c: antiquorum canonum poenas super his innouando.

Quod in ecclesijs ubi tenues sunt distributiones quotidianæ, tertia pars fructuum eis assignetur. Cap. III.

CUM beneficia ad diuinum cultum, atq; ecclesiastica munia obeunda sint constituta, nec qua in parte minuatur diuinus cultus, sed ei debitum omnibus in rebus obsequium præstetur, statuit sancta Synodus in ecclesijs, tam cathedralibus, quam collegiatis, in quibus nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, vt verisimiliter negligantur, tertiam partem fructuum, & quorūcunq; proventuum, & obventionū, tam dignitatū, quàm canonicatū, personatum, portionum, & officiorū, separari debere, & in distributiones quotidianas conuertiquæ inter dignitates obtinētes, & ceteros diuinis interessētes, proportionabiliter iuxta diuisionem ab Episcopo, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegato, in ipsa prima fructuū deductione faciēda, diuidantur: saluis tamē cōsuetudinibus earū ecclesiarū, in

^b ca. nemi nem.

^c & c. statutorum 70 dis. ca. cōsuetudini de præb. & ca. si Episcopus de præb. in 6. c. si de rescri. in 6. Vnde de constitutionem Alexand. in cōcil. Lateran. parte. II. c. 3. a Inst. Ses. 22. de ref. cap. 1.

quibus non residentes, seu non seruientes, nihil vel minus tertia parte percipiunt: non obstantibus exemptionibus, ac alijs consuetudinibus, etiã immemorabilibus, & appellationibus quibuscunq; . Crescẽteque non seruientium contumacia, liceat contra eos procedere, iuxta iuris^b, ac sacrorum canonum dispositionem.

b Inf. Sess.
23. de refor
ma. c. 1.

*In parochijs, & plebanis multiplicandis, auctoritas
Episcopi conceditur quando rei necessitas id
petierit. Cap. IIII.*

E piscopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, in omnibus ecclesijs parochialibus, vel baptismalibus, in quibus populus ita numerosus sit, vt vnus Rector non possit sufficere ecclesiasticis Sacramẽtis ministrandis, & cultui diuino peragendo,^a cogant Rectores, vel alios, ad quos pertinet, si bi tot sacerdotes ad hoc munus adiungere, quot sufficiant ad Sacramenta exhibẽda, & cultum diuinum celebrandum. In ijs verò, in quibus ob locorũ distãtiam, siue difficultatẽ parochiani sine magno incõmodo ad percipienda sacramẽta, & diuina officia audienda accedere non possunt, nouas parochias, etiã inuitis Rectoribus, iuxta formã cõstitutionis Alexãdri³, quæ incipit^b, Ad audiẽtiã, &c. cõstituere possint. Illis autẽ sacerdo-

a c. & tem
poris, 16. q.
1. & 6. fi. de
eccl. ædifi-
ca.

b ca. ad au-
dientiã. de
eccl. ædif.
in decret. li-
bro. 3. titu-
48. Vide
postfinẽ ha-
ius libri.

cerdotibus, qui de nouo erūt ecclesijs noui-
ter erectis præficiēdi, cōpetens assignetur
portio arbitrio Episcopi ex fructibus ad ec-
clesiam matricem quomodocunq; pertinē-
tibus: &, si necesse fuerit, cōpellere possit
populum ea subministrare, quæ sufficiāt ad
vitam dictorum sacerdotum sustentandā,
quacunq; reseruatione generali, vel speciali
vel affectione, super dictis ecclesijs, non ob-
stantib⁹. Neq; huiusmodi ordinationes, &
erectiones possint tolli, nec impediri, ex
quibuscūq; prouisionib⁹, etiam vigore resi-
gnationis, aut quibusuis alijs derogationi-
bus, vel suspensionibus.

*Quod Episcopi vniones perpetuas in aliquibus be-
neficijs ecclesiasticis facere possint.*

Cap. V.

VT etiam ecclesiarum status, vbi sacra
Deo officia ministrantur, ex dignitate
conseruetur, possint Episcopi, etiam tan-
quam Apostolicæ Sedis delegati, iuxta for-
mam iuris, sine tamen præiudicio obtinen-
tium, facere^a vniones perpetuas quarum-
cunq; ecclesiarum parochialium, & ba-
ptismalium, & aliorum beneficiorum, cura-
torum, vel nō curatorum, cum curatis, pro-
pter earum paupertatem, & in cæteris casi-
bus à iure permissis, etiam si dictæ ecclesiæ.

a cap. sicut
venire, & ex
ces. prel. cō
ci. Late. sub
Lecō X. Ses.
9. de refor.
curiæ. & in
fra Ses. 24.
c. 13. Vide
Ses. 14, cā. 9

vel beneficia essent generaliter, vel specialiter reseruata, aut qualitercunq̄ue affecta. *b*

b c. vniō. in
fi. 17. q. 3. c.
& temporis
cū seq. 16.
quæst. 1.

Quæ vniones etiam non possint reuocari, nec quoquomodo infringi vigore cuiuscunq̄ue prouisionis, etiam causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis.

De coadiutoribus deputādis illiteratis. Cap. VI.

a c. illitera
tos 36. dif.
ca. nisi cum
pode. de ro-
nunc. ca. 1.
38. dif. ca.
cū ex eo. de
e' eccl. in 6.
Cōc. Tol.
& canon. 8.

Quia illiterati, & imperiti parochialiū ecclesiarū Rectores sacris minus apti sunt officijs, & alij propter eorum vitæ turpitudinem potius destruunt, quam ædificant, Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, eisdem illiteratis, & imperitis, si aliàs honestæ vitæ sint, Coadiutores, aut Vicarios pro tempore deputare, partē que fructuum eisdem pro sufficienti victu assinare, vel aliter prouidere possint, quacunq̄ue appellatione, & exemptione remota. *b* Eos verò, qui turpiter, & escādaloſè uiuunt, postquā præmoniti fuerint, coerceāt ac castigēt, & si adhuc incorrigibiles in sua nequitia perseuerent, eos beneficijs, iuxta sacrorum^o canonum cōstitutiones, exemptione, appellatione quacunq̄ue remota, priuandi facultatem habeant.

b c. quia fra
ter. 7. q. 1.

c c. inuētū,
16 q. 1 c. fec
licis. de pœ.
in 6. & cle.
multorū de
pen.

*De beneficiorū & ecclesiarū translatione fa-
siēda, quando necessitas id exege-
rit. Cap. VII.*

Cum

Cum illud quoque valde curandum sit, ne ea, quæ sacris ministerijs dedicata sunt, temporū iniuria obsolescant, & ex hominum memoria excidant. Episcopi, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, transferre possint beneficia simplicia, etiam iuris patronatus, ex ecclesijs, quæ vetustate, vel aliàs collapsæ sint, & ob eorum inopiam ne queāt instaurari, vocatis ijs, quorum interest, in matrices, aut alias ecclesias locorū eorundem, seu viciniorū, arbitrio suo, atque in eisdem ecclesijs erigāt altaria, vel capellas sub eisdem inuocationibus, vel in iam erecta altaria, vel capellas transferant cum omnibus emolumentis, & oneribus, prioribus ecclesijs impositis^a. Parochiales verò

a c. 1. & c. pen. de eccl. ædifi. vel reparā. infr. c. 8. & supr. sel. 7. ca 8. de re-
forma.

ecclesias, etiā si iuris patronatus sint, ita collapsas refici, & instaurari procurent ex fructibus, & prouentibus quibuscunque, ad easdem ecclesias quomodocūq; pertinentibus, qui si non fuerint sufficientes, omnes patronos, & alios qui fructus aliquos ex dictis ecclesijs prouenientes percipiunt, aut, in illorum defectum, parochianos omnibus remedijs opportunis ad prædicta cogant quacunq; appellatione, exemptione, & cōtradictione remota. Quod si nimia egestate omnes laborent, ad matrices, seu vincinio-

res ecclesias transferantur, cū facultate tam dictas parochiales, quā alias ecclesias dirutas, in profanos vsus, nō sordidos, erecta tamen ibi Cruce, conuertendi.

De Episcoporum cura in uisitatione eorum, quæ ad suam diocesim pertinent. Cap. VIII.

Quæcunque in diocesi ad Dei cultum spectant, ab Ordinario diligenter curari, atq; ijs, vbi oportet, prouideri æquum est, propterea commendata monasteria, etiā Abbatia, Prioratus, & Præposituræ nuncupatæ, in quibus non viget Regularis obseruantia, nec nō beneficia tam curata, quā non curata secularia, & Regularia qualitercunque commendata, etiam exempta, ab Episcopis, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegatis, annis singulis^a uisitentur, curentque iisdem Episcopi congruentibus remedijs, etiam per sequestrationē fructuū, vt quæ renouatione indigent, aut restauratione, reficiantur: & cura animarum, si qua illis, vel eorum annexis immineat, aliaque debita obsequia rectè exerceantur, appellationibus quibuscunque, priuilegijs, consuetudinibus, etiam immemoriabili tempore præscriptis, conseruatorijs, iudicum deputacionibus, & eorum inhibitionibus nō obstantibus: &, si in eis vigeret obseruantia

^a Supr. ses.
7. de ref. ca.
8. & infra
Sess. 24. ca.
9 & ses. vlr.
de regu. c.
20. Conc.
Tarracon.
c. 8. & Cōc.
Braccaren.
2. cap. 1.

Regularis, prouideāt Episcopi paternis admonitionibus, vt eorum, Regulariū Superiores, iuxta eorum Regularia instituta debitā viuendi rationem obseruent, & obseruari faciant, & sibi subditos in officio contineant, ac moderētur. Quod si admoniti, intra sex menses eos nō visitauerint, vel correxerint, tunc eidem Episcopi, etiam vt delegati Sedis Apostolicæ, eos visitare possint, & corrigere, prout ipsi Superiores possent, iuxta eorum instituta, quibuscunque appellationibus, priuilegijs, & exēptionibus, penitus remotis, & non obstantibus.

Questores eleemosynarum abolendos precipit. Cap. IX.

CVm multa à diuersis ante^a Concilijs, tam Lateranēsi, ac Lugdunensi, quàm Viēnēsi, aduersus prauos eleemosynarum Questorum abusus remedia tunc adhibita, posterioribus temporibus reddita fuerint inutilia, potiusque eorū malitia ita quotidie magno fidelium omnium scandalo, & querela excrescere deprehēdatur, vt de eorum emendatione nulla spes amplius relicta videatur: statuit, vt posthac in quibuscunque Christianæ religionis locis eorum nomen, atq; vsus penitus aboleatur, nec ad officium huiusmodi exercēdum yllatenus

^a Cōc. Lat. c. 62. sub In no. III. c. cū ex eo. de pēni. & remis. Cle. de abusioibus eodem tit. & infr. Sef. vi. in decre. de Indulg. & supr. Sef. 5. cap. 2.

P s admit

admittantur, non obſtātibus priuilegijs, ec-
 cleſijs, monaſterijs, hoſpitalib⁹, pijs locis,
 & quibusuis, cuiuſcūq; grad⁹, ſtat⁹, & digni-
 tatis perſonis, cōceſſis, aut cōſuetudinibus,
 etiā immemorabilibus. Indulgentias verò
 aut alias ſpirituales gratias, quibus nō ideo
 Chriſtifideles decet priuari, deinceps per
 Ordinarios locorū, adhibitis duobus de Ca-
 pitulo debitis temporibus, populopublicā
 daſe decernit, quib⁹ etiā eleemoſynas,
 atq; oblata ſibi charitatis ſubſidia, nulla pr-
 ſus mercede accepta, fideliter colligendi fa-
 cultas datur: vt tādē cœleſtes hoſ Eccleſie
 theſauros, non ad quæſtū, ſed ad pietatem
 exerceri, omnes verè intelligant.

Indictio future Sæſſionis.

Sacroſancta œcumenica, & generalis
 Tridentina Synodus, in Spiritu ſancto legi-
 timè congregata preſidētibus in ea eiſdem
 Apoſtolicæ Sedis Legatis, ſtatuit, & decre-
 uit, proximam futuram Sæſſionem haben-
 dam, & celebrandā eſſe feria quinta poſt
 oſtauiam feſti Natiuitatis Beatæ Mariæ vir-
 ginis, quæ erit xvij. menſis Septembris, pro-
 ximè futuri: Hoc tamen adiecto, quòd di-
 ctum terminum, ac vnicuique Sæſſioni in
 poſterum præfigendum, ipſa ſancta Syno-
 dus pro eius arbitrio, & vóluntate, ſicuti re-
 bus

bus Concilij putauerit expedire, etiam in
 generali Congregatione, restringere, & p
 rogare liberè possit, & valeat.

SESSIO XXII.

Quæ est VI. sub Pio III. Pót. Ma.
 Celebrata die xv ij. Septéb.

M. D. LXII.

Doctrina de sacrificio Missæ.

Acrosancta, œcumenica, & gene
 ralis Tridentina Synodus, in Spi
 ritu sancto legitimè congregata,
 præsentibus in ea eisdem Apo
 stolicæ Sedis Legatis, vt vetus, abso
 luta, atque omni ex parte perfecta de
 magno Eucharistiæ mysterio in sancta
 Catholica Ecclesia fides, atque doctri
 na retineatur, & in sua puritate, propul
 satis erroribus, atque hæresibus, conserue
 tur, de ea quatenus verum, & singulare sa
 crificium est, Spiritus sancti illustratione
 edocta, hæc, quæ sequuntur, docet, decla
 rat, & fidelibus populis prædicanda decer
 nit.

De

De sacrificij missæ institutione & repræsentatione. Cap. I.

^a Heb. 7. b

Quoniam sub priori Testamēto, teste Apostolo Paulo, propter ^a Leuitici sacerdotij imbellicitatem consummatio nō erat, oportuit, Deo patre misericordiarum ita ordināte, sacerdotem alium secundum ordinem Melchisedech surgere Dominum nostrum Iesum Christum, qui posset omnes, quotquot sanctificandi essent, consummare, & ad perfectum adducere. Is igitur

^b Heb. 7. d

Deus, & Dominus noster etsi ^b semel se ipsum in ara Crucis, morte intercedente, Deo patri oblaturus erat, vt æternam illic redēptionem operaretur: quia tamen per mortem sacerdotium eius extinguendum non erat, in cœna nouissima, qua nocte tradebatur, vt dilectæ sponsæ suæ Ecclesiæ visibile, sicut hominum natura exigit, relinqueret sacrificium, quo cruentum illud, semel in Cruce peragendum, repræsentaretur,

^c 1. Cōr. 11

eiusque ^c memoria in finem vsque sæculi permaneret, atque illius salutaris virtus in remissionem eorum, quæ à nobis quotidie committuntur, peccatorum applicaretur, sacerdotem secundū ordinem Melchisedech se in æternum constitutum declarans, corpus & sanguinem suum sub speciebus panis,

nis, & vini Deo Patri obtulit, ac sub earū
dem rerum symbolis, Apostolis, quos tunc
noui Testamenti sacerdotes constituebat,
vt sumerent, tradidit, & eisdem, eorumque
in sacerdotio successoribus, vt offerret præ
cepit per hæc verba ^d: Hoc facite in meam
commemorationem: vti semper Catholica
Ecclesia intellexit, & docuit. Nam celebra
to veteri Pascha, quod in memoriam ^e exi
tus de Aegypto multitudo filiorum Israel
immolabat, nouū instituit Pascha, se ipsum
ab Ecclesia per sacerdotes sub signis visibili
bus immolandum in memoriam transitus
sui ex hoc mundo ad Patrem, quando per
sui sanguinis effusionem nos redemit, ^f eri
puitque de potestate tenebrarum, & in re
gnum suum transtulit: Et hæc quidem illa
munda oblatio est, quæ nulla indignitate,
aut malitia offerentium inquinari potest:
quam Dominus per Malachiam nomini
suo, quod magnum futurum esset in genti
bus, in omni loco mundam offerendā præ
dixit: & quam non obscure innuit Apосто
lus Paulus, Corinthijs scribens, cum dicit. ^g Mala. I.
Non posse eos, qui participatione mensæ ^d ^{i. Cor. 10.}
dæmoniorum polluti sunt, mensæ Domi
ni participes fieri, per mensam altare vtro
biq; intelligēs. Hæc deniq; illa est, quæ per
varias

d Matt. 26.
Luc. 22.

e Exod. 13

f Coloss. 1.

g Mala. I.

i. Cor. 10.

d.

varias sacrificiorū, naturæ, & legis tēpore, similitudines figurabat, vt pote quæ bona omnia, per illa significata, velut illorū omnium cōsumatio, & perfectio cōplectitur.

De effectu huius sacrificij. Cap. 11.

ET quoniam in diuino hoc sacrificio, quod in Missa peragitur, idem ille Christus continetur, & incruente immolatur, qui in ara Crucis semel se ipsum cruenta obtulit, docet Sancta Synodus, sacrificium istud verè propitiatorium esse, per ipsumq; fieri, vt, si cum vero corde, & recta fide, cū metu, & reuerentia, cōtriti, ac pœnitentes ad Deum accedamus, misericordiam cōsequamur, & gratiam inueniam⁹ in auxilio opportuno^a. Huius quippe oblatione placatus Dominus gratiam, & donum pœnitentiæ concedēs, crimina, & peccata, etiam in gentia, dimittit. Vna enim eademq; est hostia, idem nunc offerens sacerdotum ministerio, qui se ipsum tunc in cruce obtulit, sola offerendi ratiōne diuersa. Cuius quidem oblationis, cruentæ, in quam, fructus per hanc vberimè percipiuntur: tantum abest, vt illi per hanc quouis modo derogetur. Quare non solum pro fidelium viuorū peccatis, pœnis, satisfactionibus, & alijs necessitatibus, sed & p̄ defunctis in ^b Christo

^a Aug. 10.
de ciu. Dei
c. 20.

^b in fr. Ses.
25. in prin.

sto nōdum ad plenum purgatis, ritē, iuxta
Apostolorum traditionem, offertur.

Quod hoc sacrificium soli Deo offertur.

Cap. III.

ET quanuis^a in honorē, & memoriā San-
ctorum nōnullas interdū Missas Eccle-
sia celebrare consueuerit, non tamen illis sa-
crificium offerri docet, sed Deo soli, qui il-
los coronauit: vnde nec sacerdos dicere so-
let, Offero tibi sacrificium Petre, vel Paule,
sed Deo de illorum victorijs gratias agens,
eorum patrocinia implorat, vt ipsi pro no-
bis intercedere dignentur in cælis, quorum
memoriam facimus in terris.

a Aug. de
civi. Dei li
br. 8. c. 27.

De canonis Missæ antiquitate & ouctōritate.

Cap. IIII.

ET cum sancta sanctē administrari cōue-
niat, sitque hoc omnium sanctissimum
sacrificium, Ecclesia Catholica, vt dignē re-
uerenterque offerretur, ac perciperetur, sa-
crum canonem multis ante seculis instituit
ita ab omni errore purum, vt nihil in eo cō-
tineatur, quod non maximē sanctitatem,
ac pietatem quandam redoleat, mentesque
offerentium in Deum erigat. Is enim con-
stat cum ex ipsis Dñi verbis, tum ex Apo-
stolorum traditionibus, ac sanctorum quo-
que Pontificum pijs institutionibus.

Qua

Qua ratione caeremoniae, vestes, & aliaque ad missam attinent, statuta sunt. Cap. V.

^a Augu. li. 3. de lib. arbit. c. 10. humana autem anima,

^a Alioqui nec Fabianus de consecrat. d. 1. Et si nō, nec cōc. Elibertii. de cōsecra. dist. 2. Omni homo: nec. 1. Tole c. 13. p. basset certis tantū temporibus cōmunicātes.

Cumque a natura hominū ea sit, vt nō facile queat sine adminiculis exterioribus ad rerum diuinarum meditationem sustolli, propterea pia mater Ecclesia ritus quosdam vt, scilicet, quaedam summissa voce, alia verò elatiore, in missa pronuntiarentur, instituit. Caeremonias item adhibuit, vt mysticas benedictiones, lumina, thymiamata, vestes, aliaq; id genus multa, ex Apostolica disciplina & traditione, quo & maiestas tanti sacrificij commendaretur, & mētes fidelium per hāc visibilia religionis & pietatis signa ad rerum altissimarum, quae in hoc sacrificio latent, contemplationem excitarentur.

Missae probationem, & commendationē habet. Cap. VI.

Optaret quidem sacro sancta Synodus, vt in singulis missis fideles adstantes non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistiae perceptione comunicarēt, quo ad eos sanctissimi huius sacrificij fructus vberior proueniret: nec tamen, si id non semper fiat, ^a propterea missas illas, in quibus solus sacerdos sacramentaliter cōmunicat, vt priuatas, & illicitas, dam-

damnat, sed probat, atq; adeò commendat: siquidem illæ quoque Missæ verè communes censi debent, partim quod in eis populus spiritualiter communicet, partim vero, quod à publico Ecclesiæ ministro non pro se tantùm, sed pro omnibus fidelibus, qui ad corpus Christi pertinent, celebrentur.

De aqua vino miscenda in sacrificium.

Cap. VII.

Monet deinde sancta Synodus præceptum esse^a ab Ecclesia sacerdotibus, ut aquam vino in calice offerendo miscerent, tum quòd Christum Dominum ita fecisse credatur, tum etiam quia à latere eius aqua simul cum sanguine exierit, quod Sacramentum hac mixtione recolitur: & cum aquæ in Apocalypsi beati Ioannis populi dicantur, ipsius populi fidelis cū capite Christo unio repræsentatur.

a Catha.
capi. 24. &
Brac. art. 3.
capit. 1. ex
Cypriano.
lib. 2. epi-
sto. 3.

Quod Missæ mysteria populo interpretentur.

Cap. VIII.

ET si Missa magnâ cõtineat populi fidelis eruditionē, non tñ expedire visum est Patribus, ut vulgari passim lingua celebraretur. Quã obrè retēto ubiq; cuiusq; ecclesiæ antiquo, & à sancta Romana ecclesia omniũ ecclesiarũ matre, & magistra, probato ritu, ne oves christi esuriat, neue paruuli

Thren. 4.

panem

1. Sess. 24.
cap. 7.

panem petant, & nō sit, qui frangat eis, mā-
dat sancta Synodus pastoribus, & singulis,
curam animarum gerentibus, vt frequēter
inter Missarum celebrationē, vel per se, vel
per alios, ex ijs, quæ in Missa leguntur, ali-
quid exponāt, atq; inter cetera factissimi
huius sacrificij mysteriū aliquod declarēt,
diebus præsertim Dominicis, & festis.

De sequentium canonum approbatione.

Caput. IX.

Quia verò aduersus veterē hanc in sacro
sancto Euangelio, Apostolorum tradi-
tionibus, sanctorūq; Patrū doctrina funda-
tam fidē, hoc tēpore multi disseminati sunt
errores, multaq; à multis docētur, atq; dis-
putātur, sacrosancta Synod⁹, post multos,
grauesq; his de reb⁹ mature habitos tracta-
tus, vnanimi Patrum omnium cōsensu, quæ
huic purissimæ fidei, sacræq; doctrine aduer-
santur, dēnare, & à sancta Ecclesia elimina-
re, per subiectos hos canones constituit.

De Sacrificio Missæ.

CANON I.

1. Cor. 11.

Si quis dixerit, in Missa nō offerri Deo
verum & proprium sacrificium, aut quod
offerri

offerri non sit aliud, quàm nobis Christum
ad manducandum dari, anathema sit.

C A N O N . I I .

Si quis dixerit, illis verbis, Hoc facite
in meam commemorationem, Christum
non instituisse Apostolos sacerdotes, aut
non ordinasse, ut ipsi, alijq; sacerdotes of-
ferrent corpus, & sanguinem suum, anathe-
ma sit.

Lucæ. 22.

C A N O N . I I I .

Si quis dixerit, Missæ sacrificium tan-
tum esse laudis, & gratiarum actionis, aut
nudam commemorationē sacrificij in cruce
peracti, non autem propitiatorium, vel
soli prodesse sumentis, neque pro vivis, &
defunctis, pro peccatis, pœnis, satisfationi-
bus, & alijs necessitatibus offerri debere,
anathema sit.

C A N O N . I I I I .

Si quis dixerit, blasphemiam irrogari san-
ctissimo Christi sacrificio, in Cruce pera-
cto, per Missæ sacrificium, aut illi per hoc
derogari, anathema sit.

C A N O N . V .

Si quis dixerit, imposturam esse, Missas
celebrare in honorem Sanctorum, & pro il-
lorum intercessione apud Deum obtinen-
da, sicut Ecclesia intendit, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, canonē Missæ errores cōtinere, ideoq; abrogandū esse, anathema sit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, cæremonias, vestes, & externa signa, quib⁹ in Missarum celebratione Ecclesia Catholica vtitur, irritabula impietatis esse magis, quàm officia pietatis, anathema sit.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, Missas, in quib⁹ solus Sacerdos Sacramentaliter cōmunicat, illicitas esse, ideoque abrogandas, anathema sit.

C A N O N. IX.

Si quis dixerit, Ecclesiæ Romanæ ritū, quo summissa voce, pars canonis, & verba cōsecrationis proferuntur, dānandum esse, aut lingua tantum vulgari Missam celebrari debere, aut aquam nō miscendam esse vino in calice offerendo, eo quòd sit contra Christi institutionem, anathema sit.

Decretum de obseruandis, & euitandis in celebratione Missæ.

Hierc. 48. **Q**uanta cura adhibenda sit, vt sacro sanctum Missæ sacrificiū omni religionis cultu, ac veneratione celebretur, quiuis facile existimare poterit, qui cogitauerit, maledictū in sacris literis eum vocari, qui facit

opus

opus Dei negligenter. Quòd si necessario fatemur nullum aliud opus adeo sanctum, ac diuinum à Christi fidelibus tractari posse, quàm hoc ipsum tremendum mysterium, quo viuifica illa hostia, qua Deo Patri recõciliati sumus, in altari per sacerdotes quotidie immolatur, satis etiam apparet, omnem operam & diligentiam in eo ponendam esse, vt quãta maxima fieri potest interiori cordis munditia, & puritate, atque exteriori deuotionis, ac pietatis specie peragatur. Cũ igitur multa iam siue temporum vitio, siue hominũ in curia, & improbitate irrepisse videantur, quæ à tanti sacrificij dignitate aliena sunt, vt ei debitus honor, & cultus ad Dei gloriam, & fidelis populi ædificationem restituantur, decernit sancta Synodus, vt Ordinarij locorum Episcopi ea omnia prohibere, atque è medio tollere sedulo curent, ac teneantur, quæ vel auaritia, idolorum seruitus, vel irreuerentia, quæ ab impietate vix seiuncta esse potest, vel superstitio, veræ pietatis falsa imitatrix induxit. Atque vt multa paucis comprehendantur, in primis, quod ad auaritiam pertinet, cuiusuis generis mercedum conditiones, pacta, & quicquid pro Missis nouis celebrandis datur, necnon importunas, atque illiberales eleemosynarum

Ephes. 3

exationes, potius quàm postulationes, aliaque huiusmodi: quæ à simonica labe, vel certè à turpi quæstui non longè absunt, omnino prohibeant. Deinde, vt irreuerentia vitetur, singuli in suis dioccesibus interdiciant, ne cui vago, & ignoto sacerdoti Missas celebrare liceat. Neminè præterea, qui publicè, & notoriè criminofus sit, aut sancto altari ministrare, aut sacris interesse permittant, ne ve patiantur à priuatis in domibus, atque omnino extra ecclesiam, & ad diuinum tantum cultum dedicata oratoria, ab eisdem Ordinarijs designanda, & visitanda factum hoc sacrificium à sæcularibus, aut regularibus quibuscunq; peragi: ac nisi prius qui intersint, decenter composito corporis habitu, declarauerint se mente etiam, ac deuoto cordis affectu, non solum corpore, adesse. Ab ecclesijs verò musicas eas, vbi siue organo, siue cantu lasciuum, aut impurum aliquid miscetur, item seculares omnes actiones, vana, atque adeò prophana colloquia, deambulationes, strepitus, clamores arceant, vt domus Dei verè domus orationis esse videat, ac dici possit. Postremò, ne superstitioni locus aliquis detur, edicto, & pœnis propositis caueant, ne sacerdotes alijs, quàm debitis horis celebrent,

neve

a Con. Lao
dic. can. 8
cōc. Carth.
2. cā. 9. c. si-
cut. cū seq.
c. hic ergo
capit. null^o
presbyt. &
ca. cleric de
conf. dist. 1.
iuxta Cōc.
Lao. c. 18.
& Felic. Pa-
pā in epi. ad
omnes Epif-
copos, &
ante hos A-
nacletus epi-
sto. 1. Matt.
21.

neve rit⁹ alios, aut alias cæremonias, & præces in Missarū celebratione adhibeāt, præter eas, quæ ab Ecclesia probatæ, ac frequenti, & laudabili vsu receptæ fuerint. Quarūdam verò Missarum, & cædelarum certum numerum, qui magis à superstitioso cultu, quàm à vera religione, inuētus est, omnino ab ecclesia remoueāt: doceantque populū, quis sit, & à quo potissimum proueniat sanctissimi huius sacrificij tam prætiosus ac cælestis fructus. Moneant etiam eundem populum, vt frequēter ad suas^b parochias, saltem diebus Dominicis, & maioribus festis accedāt. Hæc igitur omnia, quæ summam enumerata sunt, omnibus locorum Ordinarijs ita proponuntur, vt non solum ea ipsa, sed quæcūq; alia huc pertinere visa fuerint ipsi p^r data sibi à sacrosancta Synodo potestate, ac etiā, vt delegati Sedis Apostolicæ, prohibeant, mandēt, corrigant, statuāt, atque ad ea inuiolatè seruanda censuris ecclesiasticis, alijsq; pœnis, quæ illorum arbitrio cōstituentur, fidelē populū cōpellant: non obstantibus priuilegijs, exēptionib⁹, appellationibus, ac cōsuetudinibus quibuscūq;

Decretum de reformatione,

E Adem sacrosancta cœcumenica^a, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto

b cap. 2. de p^ro. Vide Cōci. Agathen. 21. &

63.

a Infr. ses. ult. de ref. c. 2.

sancto legitimè congregata, præfidentibus in ea eisdem Apostolicæ Sedis Legatis, vt reformationis negotium prosequatur, hæc, in præfenti Sessione, statuenda censuit.

De vita & honestate clericorum Cap. I.

Nihil est, quod alios magis ad pietatem, & Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita, & exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt, cum enim à rebus seculi in altiorem sublato locum conspiciantur, in eos tanquam a speculum reliqui oculos conijciunt, ex ijsque sumunt quod imitentur. Quapropter sic decet omnino Clericos, in sortem Domini vocatos, vitam, moresque suos omnes componere^b, vt habitu, gestu, incessu, sermone alijsque omnibus rebus nil, nisi graue, moderatum, ac religione plenum, præferant, leuia etiam delicta, quæ in ipsis maxima essent, effugiant, vt eorum actiones cunctis afferant venerationem. Cum igitur, quo maiore in ecclesia Dei & utilitate, & ornamento hæc sunt, ita etiam diligentius sint obseruanda^c, statuit sancta Synodus, vt quæ aliàs à summis Pontificibus, & à sacris Concilijs de Clericorum vita, & honestate, culto, doctrinaque retinenda, ac simul de luxu, comestationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscunque cri-

mini-

^a Matt. 5.

Ti. 2. c. qua

liter. in 2.

de accus. c.

clericos. 21.

distin.

^b Sess. 14.

in procem.

^c De vita &

hone. cleri.

extra. in c.

& cle. in c.

nō oportet

in 2. de con

secr. d. 5. c.

can. 14. q. 3.

c. credo. 21.

q. 3. Conc.

Carth. 1. ca

no. 6. & Cō

ci Carth. 3.

can. 15. Cō

cil. Chalce.

can. 2. Cō

sancta Synodus,

vt quæ aliàs à

summis Pon

tificibus, & à

sacris Concilijs

de Clericorum

vita, & honestate,

culto, doctrinaque

retinenda, ac simul

de luxu, comestationibus,

choreis, aleis, lusibus,

ac quibuscunque cri-

mini-

minibus, necnon secularibus negotijs fugiēdis copiose, ac salubriter sancita fuerūt eadem in posterum ijsdem pœnis, vel maioribus, arbitrio Ordinarij imponendis, obseruentur, nec appellatio executionem hanc, quæ ad morum correctionem pertinet, suspendat. Siqua vero ex his in desuetudinē abiisse compererint, ea quæ primū in vltimū reuocari, & ab omnibus accuratè custodiri, studeant, non obstantibus cōsuetudinibus quibuscunque, ne subditorum neglectæ commendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persoluant.

C A P. II.

Q Vicunque post hac ad ecclesias cathedrales erit assumendus, is nō solum natalibus, ætate, moribus, & vita, ac alijs, quæ à sacris a canonibus requiruntur, plenè sit præditus, verum etiam in sacro Ordine antea, saltem sex mensium spatio, constitutus, quarum rerum instructio si eius notitia nulla, aut recēs in Curia fuerit, à Sedis Apostolicæ Legatis, seu Nuncijs prouinciarū, aut eius Ordinario, eo quæ deficiente, à vicinioribus Ordinarijs sumatur. Scientia vero præter hæc eiusmodi polleat, vt muneris sibi iniungendi necessitati possit satisfacere, ideoque antea in Vniuersitate Studio-

a c. cū incūctis. & c. cū à nobis. de elect. c. graue nimis. de preb. & infra. Sess. 24. c. 1. de refor. Co. Sardic. ca. 13. Con. Ro. sub Nic. I. ver. vt nullus latinus. Conc. Brac. 1. can. 38. c. de Syracusanę 28 d. & 6 1. d. per totam. Sess. 7. ca. 1. de eod. sed minus plene. 1. Carthag. c. 1.

rum

rum Magister, siue Doctor, aut licentiatus in sacra Theologia, vel iure canonico merito sit promotus, aut publico alicuius Academiae testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Quod si Regularis fuerit, à superioribus suae religionis similem fidem habeat. Praedicti autem omnes, vnde instructio, seu testificatio erit sumenda, haec fideliter, & gratis referre teneantur: alioquin eorum conscientias grauitè oneratas esse scient, ac Deum, & superiores suos habebunt ultores.

De distributionibus quotidianis assignandis.

Cap. III.

a Sess. 21.
cap. 3.

b Sup. Sess.
21. de refo.

E Piscope, etiam tanquam delegati Apostolici, ex fructibus, & prouentibus quibuscunque omnium dignitatum, personatum, & officiorum, in ecclesijs Cathedralibus, vel collegiatis existentium, tertia partem in distributiones, eorum arbitrio assignandas, diuidere possint, vt scilicet, qui eas obtinent, si personaliter competens ibi seruitium iuxta formam, ab eisdem Episcopis praescribendam, quolibet die statuto non impleuerint, illius diei distributionem amittant, nec eius quoquo modo dominium acquirant, sed fabricae ecclesiae: quatenus indigeat, aut alteri pio loco, arbitrio Ordinarij applicetur. Crescente verò contumacia, contra

cos

ēos iuxta sacrorum cononum cōstitutiōes procedant. Quòd si alicui ex prædictis dignitatib⁹ in ecclesijs cathedralibus, vel collegiatis, de iure, seu cōsuetudine, iurisdicctio, administratio, vel officium nō cōpetat, sed extra ciuitatem in diœcesi cura animarum immineat, cui is, qui dignitatem obtinet, incumbere voluerit, tunc pro tēpore, quo incurata ecclesia resederit, ac ministrauerit, tã quã præsens sit, ac diuinis intersit, in ecclesijs cathedralibus, ac collegiatis habeatur. Hęc in ijs tantum ecclesijs constituta intelligantur, in quibus nulla est consuetudo, vel statutum, vt dictæ dignitates nō seruiētes, aliquid amittant, quod ad tertiam partem dictorum fructuum, & prouentuū ascēdat: non obstantibus consuetudinibus, etiã immemorabilibus, exēptionibus, & constitutionibus, etiam iuramento, & quauis auctoritate firmatis.

Quod voce careat in capitulo ecclesiarum sacris non initiatus. Cap. IIII.

Q Vicunq̃ue cathedrali, vel collegiata, sæculari, vel regulari Ecclesia diuinis mancipatus officijs, in Subdiaconatus ordine saltem cōstitutus non sit, vocem in huiusmodi ecclesijs in Capitulo nō habeat, etiam si hoc sibi ab alijs liberè fuerit cōcessum,

sum. Ij verò, qui dignitates, psonat⁹, officia præbēdas, portiones, ac quælibet alia beneficia in dictis ecclesijs, obtinēt, aut in posterum obtinebūt, quibus oneravaria sunt annexa, videlicet, vt alij Missas, alij Euāgeliū, alij Epistolas dicant, seu cantent, quocunq; ij priuilegio, exēptione, prærogatiua, generis nobilitate sint insigniti, teneātur, iusto impedimento cessante, infra annū Ordines suscipere requisitos: alioquin pœnas incurrant, iuxta constitutionem Concilij Vniuersalis^a, quæ incipit, Vt ij, qui, quā præfeti decreto innouat, cogantq; Episcopi eos die b⁹ statutis dictos Ordines per seipfos b⁹ exercere, ac cætera oīa officia, quæ debēt in cultu diuino præstare, sub eisdē, & alijs etiam grauioribus pœnis, arbitrio eorū imponēdis. Nec alijs in posterū fiat prouisio, nisi ijs qui iam ætatē, & ceteras habilitates integrè habere dignoscātur: aliter irrita sit, puiusio.

De dispensationibus ordinarijs cōmittēdis. Cap. V.

Dispensationes quacūq; auctoritate cōcedæ, si extra Romanā curiā committendæ erunt cōmittantur Ordinarijs illorū, qui eas impetrauerint, eæ verò, quæ gratiose cōcedentur, suū nō fortiātur effectū, nisi prius ab eisdem, tanquā delegatis Apostolicis, summarie tātū, & extraiudicialiter

cognos

a c. vt ij. de ætat. & qualit. in Cle. lib. 1. ca. 2. tit. 6.

b Sess. 24. c. 12. Vide post finem huius libri.

cognoscatur, expressas preces surreptionis
vel obreptionis vicio non subiacere.

*De commutationibus vltimarum voluntatum ab
Episcopis faciendis Cap. VI.*

IN commutationibus vltimarum volūta-
tum^c, quæ non nisi ex iusta, & necessaria
causa fieri debent. Episcopi tāquam delega-
ti Sedis Apostolicæ, summarie & extraiu-
dicialiter cognoscāt, nihil in præcibus, taci-
ta veritate, vel suggesta falsitate fuisse nar-
ratum, priusquam cōmutationes prædictæ
executioni demandentur.

*Renouat decretum Innocentij III. circa appella-
tiones ad superiores. Cap. VII.*

LEgati, & Nuncij Apostolici Patriarchæ,
Primates, & Metropolitanī in appella-
tionib⁹ ad eos interpositis, in quibusuis cau-
sis, tam in admittēdis appellationibus, quā
in cōcedendis inhibitionibus post appella-
tionem seruare teneantur formam & teno-
rem sacrarum^d cōstitutionū, & præsertim^e
Innocētij III. quæ incipit, Romana: qua-
cūq; consuetudine, etiā immemorabili, aut
stylo, vel priuilegio in contrariū non obstā-
tibus: aliter inhibitiones, & processus, & in-
de secuta quæcunq; sint iplo iure nulla.

*Quod Episcopis cōmittitur visitare omnia pia lo-
ca, & exequutio piarum dispositionū, Cap. VIII.*

Epis-

e infr. Sess.
vlt. de reto.
c. 4.

d In Cōci.
Lugdun. n.
e c. Roma-
na. de app.
in. 6. lib. 2.
Vide post fi-
nē huius li-
bri.

f Clem. q̄a
cōtingit. de
relig. dom.

E Piscope, etiam tanquam Sedis Aposto-
licæ delegati, in casibus à iure concessis
omnium piarum dispositionum, tam in vl-
timavolūtate, quā inter vivos, sint execu-
tores, habeant ius visitandi hospitalia, colle-
gia quacunq̄; ac cōfraternitates laicorum,
etiam quas scholas, siue quocunq̄ue alio no-
mine vocant, non tamen, quæ sub regum
immediata protectione sunt, sine eorum li-
centia, elemosynas Montis Pietatis, siue
Charitatis, & pia loca omnia, quomodocū-
que nuncupētur, etiam si prædictorū loco-
rum cura ad laicos pertineat, atq; eadē pia
loca exēptionis priuilegio sint munita, ac
omnia, quæ ad Dei cultum, aut animarum
salutē, seu ad pauperes substētādos institu-
ta sūt, ipsi ex officio suo & iuxta sacrorū ca-
nonū statuta cognoscāt, & exequātur: non
obstantibus, quacunq; cōsuetudine, etiam
immemorabili, priuilegio, aut statuto.

g c. tua. &
c. Ioānes d̄
testam.

isū d̄ b
.n nabgul
sno. 3. 3
.quod an
s. d̄. 3. 3

h Clem. q̄a
cōtingit. §.
vt autē præ-
missa. de re-
lig. domib.

*De ratione reddēda ordinario ab administratorib⁹
piorum locorum. Cap. IX.*

Administratores, tam ecclesiastici, quā
laici, fabricæ cuiusvis ecclesiæ, etiam
cathedralis, hospitalis, cōfraternitatis, elec-
mosynæ Montis Pietatis, & h quoruncun-
que piorum locorum, singulis annis tene-
antur reddere rationē administrationis. Or-

dina-

dinario: cōsuetudinib⁹, & priuilegijs quibuscunq; in contrarium sublatis: nisi se-
cus forte institutione, & ordinatione talis
ecclesiæ, seu fabricæ expressè cautū esset.
Quod si ex consuetudine, aut priuilegio
aut ex constitutione aliqua loci, alijs ad id
deputatis ratio redēda esset, tunc cum ijs
adhibeatur etiam Ordinarius: & aliter fa-
ctæ liberationes dictis administratoribus
minimè suffragentur.

*Quod Episcopus possit notarios examinare,
& inhabiles reprobare.*

Cap. X.

Cum ex notariorum imperitia, plurima
damna, & multarum occasio litiū oria-
tur, possit Episcopus quoscunq; notarios
etiam si Apostolica, Imperiali, aut Regia au-
toritate creati fuerint, etiam tanquā dele-
gatus Sedis Apostolicæ, examinatiōe adhi-
bita, eorum sufficientiam scrutari, illisq; nō
idoneis repertis, aut quando cunq; in offi-
cio delinquētibus, officij ei⁹ in negotijs, li-
tibus, & causis ecclesiasticis, ac spiritualib⁹
exercendi vsum perpetuò, aut ad tempus
prohibere, neq; eorum appellatio interdi-
ctionem Ordinarij suspendat.

*Contra eos qui bona ecclesie, vel alicuius pij
loci occupauerint. Cap. XI.*

Si-

i Supr. Sese
7. c. vlti. &
infra Sessi.
25. ca. 8. de
reform.

SI quem^a Clericorū vel laicorū, quacū-
 que is dignitate, etiam Imperiali, aut Re-
 gali, præfulgeat, in tantum malorum^b om-
 niū radix cupiditas occupauerit, vt alicui⁹
 ecclesiæ, seu cuiusuis secularis, vel regula-
 ris beneficij, Montium Pietatis, aliorumq;
 piorum locorum iurisdictiones, bona, cen-
 sus, ac iura, etiam feudalia, & emphyteoti-
 ca, fructus, emolumenta, seu quacunq; ob-
 uentiones, quę in ministrorum, & pauperū
 necessitates conuerti debēt, per se vel alios
 vī, vel timore incusso, seu etiam per supposi-
 tas personas Clericorum, aut laicorum, seu
 quacunq; arte, aut quocunq; quæsito co-
 lore in proprios vsus conuertere, illosque
 vsurpare præsumperit, seu impedire, ne ab
 ijs, ad quos iure pertinent, percipiantur, is
 anathemati tandiu subiaceat, quādiu iuris-
 dictiones, bona, res, iura, fructus, & reddi-
 t⁹, quos occupauerit, vel qui ad eū quomo-
 docunq; etiam ex donatione suppositæ
 personæ, peruenerint, ecclesiæ, eiusque ad-
 ministratori, siue beneficiato integre resti-
 tuerit, ac deinde à Romano Pontifice abso-
 lutionē obtinuerit. Quòd si eiusdē ecclesię
 patronus fuerit, etiam iure patronat⁹ ultra
 prædictas pœnas eo ipso priuatus existat.
 Clericus verò, qui nefandæ fraudis, & vsur-
 pationis

pationis huiusmodi fabricator, seu consentiens fuerit, eisdem pœnis subiaceat: nec nõ quibuscunque beneficijs priuatus sit, & ad quæcũq; alia beneficia inhabilis efficiatur, & à suorum Ordinum executione, etiam post integram satisfactionem, & absolutio- nem, sui Ordinarij arbitrio, suspendatur.

*Decretum super petitione concessio-
nis Calicis.*

IN super^a cum eadem sacrosancta Syno-
dus superiori Sessione duos articulos,
alias propositos, & tum nondum discussos,
videlicet: An rationes, quibus sancta, Ca-
tholica Ecclesia adducta fuit, vt communi-
caret laicos, atque etiam non celebrantes sa-
cerdotes, sub vna panis specie, ita sint reti-
nendæ, vt nulla ratione Calicis vsus cuiquã
sit permittendus: & An, si honestis, & Chri-
stianæ charitati consentaneis rationibus cõ-
cedendus alicui, vel rationi, vel regno Ca-
licis vsus videatur, sub aliquibus conditio-
nibus concedendus sit, & quænam illæ sint,
in aliud tempus, oblata sibi occasione, exã-
minandos, atque definiendos referuauerit:
nunc, corũ, pro quibus petitur, salutem opti-
mè consultum volens, decreuit, integrum

^a Sess. 21^a
cano. 4.

R

negot

negotium ad Sanctissimum Dominum nō
strum esse referendum prout præsentī de-
creto refert, qui pro sua singulari pruden-
tia id efficiat, quod vtile Reipub. Christia-
næ, & salutare petentibus vsum Calicis, fo-
re iudicauerit.

Indictio futuræ Sessiois.

INsuper eadem Sacrosancta Tridentina
Synodus diem futuræ Sessiois ad feriã
quintam: post octauam festiuitatis omniũ
Sanctorum, quæ erit dies XII. mensis No-
uemb. indicit, & in ea decernetur de Sacra-
mento Ordinis, & de Sacramento Matri-
monij, &c.

Prorogata fuit Sessio vsque ad diem XV. Iul.

M. D. L. X I I I.

SE S.

SESSIO. XXIII.

Quæ est septima sub Pio III. Põr.
Max. Celebrata die xv. Iulij.
M. D. LXIII.

Vera, & catholica doctrina de Sacramento Ordinis, ad condemnandos errores nostri temporis, à sancta Synodo Tridentina decreta, & publicata Sessione septima.
Cap. I.

acrificium, & sacerdotium ita Dei ordinatione coniuncta sunt, vt vtrumque in omni lege extiterit. Cum igitur in nouo Testamento sanctum Eucharistiæ sacrificium visibile ex Domini institutione Catholica Ecclesia acceperit, fateri etiam oportet, in ea nouum esse, visibile, & externum sacerdotium, in quod vetus translatum est: hoc autem ab eodẽ Domino Salvatore nostro institutum esse, atque Apostolis, eorumq; successoribus in sacerdotio, potestatem traditam consecrandi, offerendi, & ministrandi corpus & sanguinem eius, nec nõ & peccata dimittendi, & retinendi, sacre li-

2 Matt. 26.
Math. 18.
Ioan. 20.

terræ ostendunt, & catholicæ Ecclesiæ traditio semper docuit.

De pluralitate Ordinum. Cap. II.

Cum autem diuina res sit tam sancti sacerdotij ministerium, consentaneum fuit, quò dignius, & maiori cum veneratione exerceri posset, vt in Ecclesiæ ordinatissima dispositione plures, & diuersi essent ministrorum Ordines, qui sacerdotio ex officio deseruirent, ita distributi, vt qui iâ clericali Tonsura insigniti essent, per minores ad maiores ascenderent. Nam n.õ solum de sacerdotibus, ^a sed & de Diaconis sacre literæ apertam mentionem faciunt, & quæ maximè in illorum ordinatione attendenda sunt grauissimis verbis docet, & ab ipso Ecclesiæ initio sequētium Ordinum nomina, atq; vniuscuiusque eorum propria ministeria. Subdiaconi, scilicet, Acolythi, Exorcistæ, Lectoris, & Ostiarij in vsu fuisse cognoscuntur: quamuis non pari gradu nam Subdiaconatus ad maiores Ordines ^b à Patribus, & sacris Concilijs refertur, in quibus, & de alijs inferioribus frequētissimè legimus.

Ordo, est vnum ex septem Sacramentis. Cap. III.

Cum scripturæ testimonio ^c, Apostolica traditione, & Patrū vnanimi consensu

^a 1. Tim. 3.
& Act. 21.

^b c. nullus.
lib. 2. 60. d.

^c 1. Tim. 4

su-

su perspicuum sit, per sacram ordinationē,
quæ verbis, & signis exterioribus perfici-
tur, gratiam conferri, dubitare nemo debet,
Ordinem esse verè, & propriè vnum ex se-
ptem sanctæ Ecclesiæ Sacramentis. Inquit
enim Apostolus ^d: Admoneo te, vt resusci-
tes gratiam Dei, quæ est in te, per impositio-
nem manuum mearum: non ^e enim dedit
nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis,
& dilectionis, & sobrietatis.

Ordo imprimi characterem indelebilem.

Cap. IIII.

QUoniam verò in Sacramēto ^a Ordinis,
sicut & in Baptismo, & Confirmatio-
ne, character imprimitur, qui nec deleri,
nec auferri potest, meritò sancta Synodus
damnat eorū sententiam, qui asserunt noui
Testamenti sacerdotes temporariam tan-
tummodò potestatem habere, & semel ritè
ordinatos, iterum laicos effici posse, si ver-
bi Dei ministerium non exerceant. Quòd
si quis omnes Christianos promiscuè noui
Testamenti sacerdotes esse, aut omnes pa-
ri inter se potestate spirituali præditos affir-
met, nihil aliud facere videtur, quàm ^b eccle-
siasticam hierarchiam, quæ ^c est vt castrorū
acies ordinata, cōfundere, perindè, ac si cō-
tra beati Pauli ^d doctrinam omnes Aposto-

d 2. Tim.

1. b.

1. Tim. 4. d

1. b.

a Sess. 7. de
factam. in
genere. ca-
no. 9.

b Cor. 12.

c Cant 6.

d Ephes. 4.

li, omnes Prophetæ, omnes Euangelistæ,
 omnes Pastores, omnes sint Doctores. Pro
 inde sacrosancta Synodus declarat, (præter
 cæteros ecclesiasticos gradus,) Episcopos,
 qui in Apostolorum locum successerunt,
 ad hunc hierarchicum Ordinem præcipuè
 pertinere, & positos, ^e sicut idem Apосто-
 lus ait, à Spiritu sancto, regere Ecclesiã Dei:
 eosque ^f Presbyteris ^g superiores esse, ac Sa-
 cramentum Confirmationis conferre, mini-
 stros Ecclesiæ ordinare, atque alia pleraque
 peragere ipsos posse: quarum functionum
 potestatem reliqui inferioris Ordinis nul-
 lam habent. Docet insuper sacrosancta Sy-
 nodus, in ordinatione Episcoporum, Sacer-
 dotum, & cæterorum Ordinum, ^h nec po-
 puli, nec cuiusvis sæcularis potestatis, & ma-
 gistratus consensum, siue vocationem, siue
 auctoritatem ita requiri, vt sine ea irrita sit
 ordinatio: quin potius decernit, eos, qui
 tantummodo a populo, aut sæculari pote-
 state, ac magistratu, vocati & instituti, ad
 hæc ministeria exercenda ascēdunt, & qui
 ea propria temeritate sibi somunt, omnes
 non Ecclesiæ ministros, sed fures, & latro-
 nes, per ostiū non ingressos, habendos es-
 se. Hæc sunt, quæ generatim sacra Syno-
 do visum est, Christi fideles de Sacramēto
 Ordini-

e Act. 22.

f Cælest. 1.

epil. ad Epi

sico. Galig.

cap. 1.

g Sef. 7. de

confi can. 3

Hisyalen. 2.

c. 5. 7. & ali

bi.

h Laodic.

cōci. ca. 13.

Ioan. 10.

Ordini-

Ordinis docere. His autem contraria, certis, & proprijs canonibus in hunc, qui sequitur, modum, dānare constituit, vt omnes adiuuante Christo, fidei regula vtētes, in tot errorum tenebris catholicam veritatem facilius agnoscere, & tenere possint.

De Sacramento Ordinis.

CANON I.

Si quis dixerit, nō esse in nouo Testamēto sacerdotiū visibile, & externū, vel non esse potestatem aliquā consecrādi, & offerēdi verum corpus, & sanguinem Domini, & peccata remittendi, & retinendi, sed officium tantum, & nudum ministerium prædicādi Euangeliū: vel eos, qui nō prædicant, profus non esse sacerdotes, anathema sit.

CANON II.

Si quis dixerit, præter sacerdotium, non esse in ecclesia Catholica alios Ordines, & maiores, & minores, per quos, velut per gradus quosdam, in sacerdotium tendatur, anathema sit.

CANON III.

Si quis dixerit, Ordinē, siue sacram Ordinationē, nō esse verē & propriē Sacramen-

tum, à Christo Domino institutū: vel esse
figmentū quoddam humanum, excogitatū
à viris rerum ecclesiasticarum imperitis: aut
esse tantū ritū quendā eligendi ministros
verbi Dei, & sacramentorū, anathema sit.

C A N O N. IIII.

Si quis dixerit, per sacram ordinationē
non dari Spiritum sanctum, ac proinde fru-
stra Episcopos dicere: Accipe Spiritū san-
ctum: aut per eam nō imprimi characterē,
vel eum, qui sacerdos semel fuit^a, laicū rur-
sus fieri posse, anathema sit.

a 8. Tolet.
capit. 7.

C A N O N. V

Si quis dixerit, sacram Vnctionem, qua
Ecclesia in sancta ordinatione vtitur, non
tantū non requiri, sed contemnendam, &
perniciosam esse, similiter & alias Ordinis
caremonias, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit in Ecclesia Catholica nō
esse hierarchiam diuina ordinatione insti-
tutam, quæ constat ex Episcopis, Presbyte-
ris, & ministris, anathema sit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, Episcopos non esse pres-
byteris superiores, vel nō habere potestātē
cōfirmādi, & ordinādi, vel eā quā habēt, il-
lis esse cum Presbyteris cōmunem, vel Or-
dines

dines ab ipsis collatos sine populi, vel potestatis secularis consensu, aut vocatione, irritos esse, aut eos, qui nec ab Ecclesiastica, & canonica potestate ritè ordinati nec missi sunt, sed aliundè veniūt, legitimos esse verbi, & sacramentorū ministros, anathema sit.

C A N O N. VIII.

Si quis dixerit, Episcopos, qui auctoritate Romani Pontificis assumuntur, non esse legitimos, & veros Episcopos, sed figmentum humanum, anathema sit.

Decretum de Reformatione.

E Adem sacrosancta Tridentina Synodus, reformationis materiā prosequens, hæc, quæ sequuntur, in præsentem decernenda esse statuit, & decernit.

De residentia prælatorum & curatorum & pœnis supra id impositis. Cap. I.

C Vm^a præcepto diuino mādātū sit omnibus, quibus animarum cura cōmissa est, oues suas agnoscere, p̄ his sacrificiū offerre, verbiq; diuini prædicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorū omnium operum exemplo pascere, pauperum, aliarumque miserabilium personarum curā paternā gerere, & in cætera mūnia pastoralia incūbere: quæ omnia nequaquā ab ijs præstari, & impleri possunt, qui gregi suo nō in

a Ioan. 21.
Acto. 20. c.
Ei h. 43. d.
ca. sicut. 7.
q. 1. ca. q. 11
Episcoporum
8. q. 1. c. præ
c. pœ. 2 q.
3. c. gloria
Episcopi. 12
q. 2.

b Ioan. 10. uigilant, neq; assistunt, sed **b** mercenariorū more deserunt sacrosancta Synodus eos admonet, & hortatur, ut diuinorū præceptorū memores, factiq; **c** forma gregis, in iudicio & ueritate pascant, & regant. Ne uero ea, quæ de residentia sanctè, & uiliter iam **d** antea sub fel. rec. Paulo III. sancita fuerunt, in sensus à sacrosanctæ Synodi mente alienos trahantur, ac si uigore illius decreti quinque mensibus continuis abesse liceat, illis in hærendo, declarat sacrosancta Synodus **e**, omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, ac cathedralibus ecclesijs quibuscunque, quocunque nomine, & titulo præfectos, etiam si sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, obligari ad personalem in sua ecclesia, vel diocesi residentiam, ubi iniuncto sibi officio desungi teneantur, neque abesse posse, nisi ex causis, & modis infra scriptis **f**. Nam cum Christiana charitas, uirgens necessitas, debita obedientia, ac euidens Ecclesiæ, vel Reipub. utilitas aliquos nonnunquam abesse postulent, & exigant, decernit eadem sacrosancta Synodus, has legitimæ absentiaæ causas à Beatissimo Romano Pontifice, aut à Metropolitano, vel, eo absente, Suffraganeo Episcopo antiquiori residente, qui idem Metropolitanus

absen-

e Infra in Bolla san-
ctissimi D.
N. Pij III.
super resi-
dentia.

f capit de
cetero ca.
inter qua-
tuor. c. inc.
& ca. rela-
tū de cleri.
nō resid. c.
ad supplica-
tionē. de re-
nūc. c. quo-
randā. 74,
distinct.

absentiam probare debebit, in scriptis esse approbandas, nisi cum absentia inciderit propter aliquod munus, & Reip. officium, episcopatibus adiunctum: cuius quoniam causæ sunt notoriæ, & interdum repentina, nec eas quidē significari Metropolitanæ necesse erit, ad eundem tamen cum Cōcilio provinciali spectabit iudicare de licētijis à se, vel à Suffraganeo datis, & videre, ne quis eo iure abutatur, & ut pœnis canonicis errantes puniantur. Interea meminerint discessuri, ita ouibus suis providendum ut, quantū fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Quoniam autem, qui aliquantisper tantū absunt, ex veterum canonum sententia non videntur abesse, quia statim reuersuri sunt: sacrosancta Synodus vult, illud absentia spatium singulis annis, siue cōtinuum, siue interruptum extra prædictas causas nullo pacto debere duos, aut ad summum tres menses excedere: & habet rationem, ut id æqua ex causa fiat, & absque vllō gregis detrimento. Quod an ita sit, abscedentium conscientia relinquit, quam sperat religiosam & timoratam fore, cum Deo corda pateant, cuius opus non fraudulenter agere, suo periculo tenentur. Eisdem interim admonet,

g. c. cum ex eo. de elec. in 6. ca. beneficiū: de reg. eo li. & c. 2. in fi. supra. Sed Sardinien Cōc. c. 14. Eliber tin. c. 21. h. c. presentiū. 7. q. 1. & infr. Sed. 24. c. 1. de elec.

¶ Vnde Aga-
thē. Cōc. c.
64. c. si quis
in clero. 7.
q. 1.

net, & in Domino hortaturⁱ, ne per illi⁹ tē-
poris spatiū. Dominici aduentus, Quadra-
gesimæ, Natiuitatis, Resurrectionis Domi-
ni, Pentecostes item, & corporis Christi die-
bus, quibus refici maxime, & in Domino
gaudere Pastori præsentia oues debeant,
ipsi ab ecclesia sua cathedrali vlllo pacto ab-
sint, nisi Episcopalia munia in sua diocesi
eos aliò vocent.

Si quis autem, (quod vtinam nunquam
eueniat) cōtra hui⁹ decreti dispositionē ab-
fuerit, statuit sacrosancta Synodus, præ-
ter alias pœnas aduersus nō residētes, sub k
Paulo III. impositas, & innouatas, ac mor-
talis peccati reatum, quē incurrit, eum pro
rata temporis absentia fructus suos non fa-
cere, nec tuta conscientia, alia etiam decla-
ratione nō secuta, illos sibi detinere posse,
sed teneri aut ipso cessante, per Superiorē
ecclesiasticum illos fabricæ ecclesiarū, aut
pauperibus loci erogare: prohibita quacun-
que conuentione, vel compositione, quæ
pro fructib⁹ malè perceptis appellatur, ex
qua etiam prædicti fructus in totum, aut
pro parte ei remitterentur: nō obstantibus
quibuscunq; priuilegijs cuiusq; colle-
gio, aut fabricæ concessis.

Eadē omnino, etiā quo ad culpam, amif-
sionem

K sup seff.
6. de refor.
c. 1. & infra
in bulla S.
D. N. Pij
III. sup: r
residentia.
c. 2. c. cōq
rente. & fe-
rē per totē.
de cler. non
resid.

tionē fructuum, & pœnas de curatis inferioribus, & alijs quibuscūq; , qui beneficiū aliquod ecclesiasticum, curā animarū habens, obtinent, sacrosancta Synodus declarat, & decernit, ita tamē, vt, quādocūq; eos, causa prius per Episcopū cognita, & probata, abesse cōtigerit, Vicariū idoneum, ab ipso Ordinario approbandum, cū debita mercedis assignatione relinquāt. Discedendi autē licētiam in scriptis, gratisq; cōcedendā ultra bimestre tēpus, nisi ex graui causa, nō obtineant. Quod si per edictū citati etiā nō personaliter contumaces fuerint, liberum esse vult Ordinarijs, per censuras ecclesiasticas & sequestrationē, & subtractionē fructuū, aliaque iuris remedia, etiam vsque ad priuationem, compellere, nec executionē hanc quolibet priuilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cuiuscunq; beneficij, pactione, statuto, etiam iuramento, vel quacunq; auctoritate confirmato, consuetudine, etiā immemorabili, quæ potius corruptela censenda est, siue appellatione, aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore¹ Eugenianę cōstitutionis suspendi posse. Postremò, tam decretum illud sub m Paulo III. quàm hoc ipsum in Concilijs prouincialibus, & Episcopalibus publi-

¹ Extrava.
cōmuniū
lib. 5. c. 3. de
vina. depri
ui.
in sup. Sess.
6. de ref. c. 19

publicari, sancta Synodus præcipit. Cupit enim, quæ adeò ex Pastorû munere, anima rûq; salute sunt, frequenter omniû auribus mentibusq; infigi, vt in posterum, Deo iuante, nulla temporum iniuria, aut hominû obliuione, aut desuetudine aboleantur.

De prælatis infra tres menses consecrandis.

Cap. II.

a. Sef. 7. c. 9
Cõc. Chal
act. 16. c. 27.
Cõc. Vor-
matien. ca.
76. c. quoni
am. 77. d. c.
quoniã. 100
dist. & sup.
Sef. 7. cã. 9.

Ecclesijs cathedralibus, seu superiori-
bus, quocunq; nomine, ac titulo præfe-
cti, etiam si sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardĩ-
nales sint, si munus cõsecrationis intra tres
menses non susceperint, ad fructuum perce-
ptorum restitutionem teneantur. Si intra to-
tidem menses postea id facere neglexerint,
ecclesijs ipso iure sint privati. Consecratio
verò, si extra Curiã Romanã fiat, in eccle-
sia, ad quam promoti fuerint, aut in prouin-
cia, si comodè fieri poterit, celebretur.

De Episcopis per seipsos ordinaturis. Cap. III.

binf. c. 8. &
10. Cõ. Car
th. 3. c. 22.
c. ca. fin. de
temp. ordi.
in. 6.

Episcopi per seipsos Ordines confe-
rãt, quòd si ægritudine fuerint impedi-
ti^b, subditos suos nõ aliter, quã iam proba-
tos, & examinatos, ad alium Episcopum
ordinandos dimittant.

De prima Tonsura initiandis. Cap. IIII.

Prima^c Tõsura non initiẽtur, qui Sacra-
mentũ Cõfirmationis non susceperint,

&

& fidei rudimenta edocti non fuerint, quiq; legere, & scribere nesciant, & de quibus probabilis coniectura non sit, eos non secularis iudicij fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præstent, hoc vitæ genus elegisse.

De initiandis minoribus, vel maioribus Ordinibus. Cap. V.

AD minores Ordines promovendi bonum à Parocho, & à magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi verò, qui ad singulos maiores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem, Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volunt promoveri, publicè in ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, & vita à fide dignis diligenter inquirat^b, & literas testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quàm primum transmittat.

a ca. quando. 24. dist.
b Vide. 3. Cartha. ca. 22. & 4. Cartha. 32.

De prima tonsura initiatis. Cap. VI.

NVllus prima Tonsura initiatus, aut etiã in minoribus Ordinibus constitutus, ante decimum quartum annum beneficiũ possit obtinere. Is etiã fori privilegio non gaudeat, nisi beneficiũ ecclesiasticum habeat, aut clericalem habitũ, & Tonsurã deferens, alicui ecclesie

ecclesiæ ex mādato Episcopi inseruiat, vel in seminario Clericorū, aut in aliqua schola, vel Vniuersitate, delicētia Episcopi, quasi in via ad maiores Ordines suscipiēdos versetur. In Clericis verò cōiugatis seruetur cōstitutio Bonifacij IX. quæ incipit: Clerici, qui cum vniciis: modo hi Clerici, alicui⁹ ecclesiæ seruitio, vel ministerio ab Episcopo deputati, eidem ecclesiæ seruiant, vel ministrent, & clericali habitu, & tōsurantur: nemini, quo ad hoc, priuilegio, vel cōsuetudine, etiam immemorabili suffragante.

De examine ordinandorum. Cap. VII.

a c. quando 24. dist. 1.

S Anctā Synodus^a, antiquorum canonū vestigijs inhærendo, decernit, vt quando Episcopus ordinationem facere disposuerit omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad ciuitatē euocentur. Episcopus autē sacerdotibus, & alijs prudētibus viris, peritis diuinæ legis, ac in ecclesiasticis sanctionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personā, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, & fidem diligenter inuestiget, & examinet.

Sacrorum ordinum celebrationes quando, & vbi fieri debeant, ostenditur. Cap. VIII.

Ordina-

Ordinationes^a sacrorum Ordinum, statutis à iure temporibus, ac in chatedra li ecclesia, vocatis, presentibusq; ad id ecclesie Canonicis, publice celebrētur: si autem in alio dioecesis loco, presente Clero loci, dignior, quantū fieri poterit, ecclesia semper a deatur^b. Vnusquisque autem à proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio promoueri petat, nullatenus id ei, etiam cuius generalis, aut specialis rescripti, vel privilegij prætextu, etiam statutis temporibus^d permittatur, nisi eius probitas, ac mores Ordinarij sui testimonio commendentur: si secus fiat, ordinans à collatione Ordinum per annum, & ordinatus à susceptorū Ordinum executione, quādiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.

C A P V T. IX.

Episcopus familiarem suum non subditum ordinare non possit, nisi per triennium secum fuerit commoratus, & beneficium, quacunque fraude cessante, statim re ipsa illi conferat: consuetudine quacunque, etiam immemorabili, in contrarium non obstante.

Quod solus episcopus literas dimissorias ad ordines suscipiendos, clericis secularibus concedat

Cap. X.

S

Abbatij

a Gelassus
I. in episto.
1. can. 13. c.
vlti. 73. d.
c. 1. cū seq.
de tēp. or-
din.

b Cōc. Car-
thag. 4. ca-
pit. 22.

c Sup. Sef.
14. de ref.
cap. 2. & 3.

d Hic sū-
pra capi. 3.

Cōc. Car-
tha. 3. c. 29.

Cōc. Aure-
lia. 3. c. 15.

can. 1. 21. q.
2. 9. q. 2. pec-
totā. c. 1. cū

seq. de tem-
por. ordin.

in. 6.

Abbatibus, ac alijs quibuscunque, quantumvis exemptis, non liceat in posterum, intra fines alicuius diœcesis consistentibus, etiam si nullius diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui regularis subditus sibi non sit, Tonsuram, vel minoris Ordines conferre: nec ipsi Abbates, & alij exempti, aut collegia, vel Capitula quæcunque, etiam ecclesiarum cathedralium, literas dimissorias aliquibus clericis secularibus, ut ab alijs ordinentur, concedant, sed horum omnium ordinatio, servatis omnibus, quæ in huius sanctæ Synodi decretis continentur, ad episcopos, intra quorum diœcesis fines existant, pertineat: non obstantibus quibusvis privilegijs, præscriptionib⁹, aut consuetudinibus, etiam immemorabilib⁹. Pœnam quoque impositam ijs, qui contra huius sanctæ Synodi sub Paulo III. decretum à capitulo Episcopali, Sede vacante, literas dimissorias impetrant, ad illos qui easdem literas non à Capitulo, sed ab alijs quibusvis, in iurisdictione Episcopi, loco Capituli, Sede vacante, succedentibus obtinuerint, mandat extendi. Concedentes autem dimissorias contra formam decreti, ab officio, & beneficio, per annum sint ipso iure suspensi.

Supra c.
s. cum seq.
& infra ca.
II. cū seq.

b Sup. ses.
7. de refor.
ca. 10.

De promotione in minoribus Ordinibus. Cap. XI.

Minores Ordines ijs, qui saltem^a Latinā linguam intelligant, per tēporū interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videretur, cōferantur, vt eo accurati⁹, quātū sit huius disciplinæ pondus, possint edoceri^b, ac in vno quoque munere iuxta præscriptū Episcopi, se exerceāt, idq; in ea, cui ascripti erūt, ecclesia, nisi fortè ex causastudiorū absint: atq; ita de gradu in gradū ascendant, vt in eis cū ætate vitæ meritum, & doctrina maior accrescat, quod & bonorū morū exēplū, & assiduū in ecclesia ministeriū atq; maior erga Presbyteros, & superiores ordines reuerētia, & crebrior, quàm antea, corporis Christi cōmunio maximè cōprobabūt. Cumq; hinc ad altiores gradus, & sacratissima mysteria sit ingressus, nemo ijs initietur, quē nō sciētia spes maioribus Ordinibus dignū ostēdat. Hi verò nō nisi post annum à susceptione postremi gradus minorū Ordinum ad Sacros Ordines promoteantur: nisi necessitas, aut Ecclesiæ vtilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat.

a c. in singulis. 77. d. & infra. c. 13.

b infra cap. 17. & cap. 25. dist. c. 12. Bracarē ca. 38. vide .i. Nicē ca. 2. Sard. c. 13. & Gaiū Pamp.

a 2. Tolēt cap. 1. & 3. Carth. c. 4. & Agath. c. 16. annū 25. requirebat.

De ætate ordinandorū in maioribus. Cap. XII.

Nullus in posterū ad subdiaconatus Ordinē ante vigesimū secundum, ad Diaconatus ante^a vigesimū tertium, ad Presbyteratus

b Annum.
30. requirit
Fabianus.
d. R. 72. Si
quis, & Bo
nifac. 1. &
conc. Nod
cra. ca. 11.
& conc. 4.
Tolet. c. 18.
c. generalē.
de eta, &
qualita. in
Clemen.
c. 1. Tim. 3.
d. 4. Tolet.
tan. 19.

e hic supra
cap. 11.

de sacra. or
d. 1. c. 11.

ratus b ante vigesimum quintum ætatis suę
annum promoueat. Sciant tamen Episco
pi, non singulos, in ea ætate constitutos, de
bere ad hos Ordines assumi, sed dignos dun
taxat, & quorum probata vita senectus sit.
Regulares quoque nec in minori ætate, nec
sine diligenti Episcopi examine ordinentur:
priuilegijs quibuscunque, quo ad hoc, peni
tus exclusis.

*De sacrorum ordinum diaconi, & subdiaconi dispē
satione. Cap. XIII.*

Subdiaconi, & Diaconi ordinentur, e vt
habentes bonum testimonium, & in mi
noribus d Ordinibus iam probati, ac literis,
& ijs, quæ ad Ordinem exercendum perti
nēt, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se
continere posse, ecclesijs, quibus ascriben
tur, inseruiant, sciantque maximè decere, si
saltem diebus Dominicis, & solennibus, cū
altari ministrauerint, sacram Communio
nem perceperint. Promoti ad sacrum Sub
diaconatus Ordinem, si per annum saltem
in eo non sint versati, ad altiore gradum,
nisi aliud Episcopo videatur, ascendere nō
permittantur. Duo sacri e Ordines non eo
dem die, etiā Regularibus, conferantur: pri
uilegijs, ac indultis quibusuis concessis, nō
obstantibus quibuscunque.

De

De presbyterij dispensatione. Cap. XIII.

Qui pie, & fideliter in ministerijs antea actis se gesserint, & ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimoniū: & hi sint, qui non modò in Diaconatu ad minus annum integrum, nisi ob ecclesiæ utilitatem, ac necessitatē aliud Episcopo videretur, ministraverint, sed etiā ad populum docendum ea, quæ scire omnib⁹ necessarium est ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur: atq; ita pietate, ac castis moribus conspicui, vt præclarum bonorum operum exemplum, & vitæ monita ab eis possint expectari. Curet episcop⁹, vt ij saltem diebus Dominicis, & festis solēnibus, si autem curam habuerint animarum, tam frequenter, vt suo muneri satisfaciant, Missas celebrent. Cum promotis per saltū, si nō ministraverint, Episcop⁹ ex legitima causa possit dispensare.

Quod sine probatione Episcopi, nullus etiā regularis possit confessiones secularium, etiam sacerdotum audire. Cap. XV.

Quamuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluēdi potestatē accipiāt decernit tñ sancta Synod⁹, nullum, etiam Regularem, posse confessiones seculariū,

a Clem. dū dū §. ac de inde de sepult.

etiam sacerdotum, audire, nec ad id idoneū reputari, nisi aut parochiale beneficiū, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliās idoneus iudicetur, & approbationē, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & cōsuetudine quacūque etiam immemorabili, non obstantibus.

Quod quilibet ordinatus, siue scribatur ecclesie neque eam inconsulto Ep̄o deserat. Cap. XVI.

Cum nullus debeat ordinari, qui iudicio sui Episcopi nō sit utilis, aut necessarius suis ecclesijs, sancta Synodus, vestigijs sexti canonis Concilij^e Chalcedonenſis inherendo, statuit, vt nullus in posterum ordinetur, qui illi ecclesie, aut pio loco, pro cuius necessitate, aut vtilitate assumitur, nō ascribatur, vbi suis fungatur munerib⁹, nec in certis vagetur sedib⁹. Quod si locū inconsulto Episcopo deseruerit, ei sacrorū exercitiū interdicator. Nullus præterea Cleric⁹ peregrinus sine cōmēdatiōis sui Ordinarij literis ab vllō Episcopo ad diuina celebranda, & Sacramēta administranda admittatur.

De ministerio Ordinum non nisi ab ordinatis exercendo. Cap. XVII.

VT sanctorū Ordinum à Diaconatu ad Ostiariatū functiones, ab Apostolorū temporibus in Ecclesia laudabiliter receptæ,

ptæ,

be. nemine
70. dif. c. &
canonū ci-
tatorū. Sef.
24. c. 17.
c. Cōc. Nic
c. 15. & 16.
c. sanctorū.
70. d. c. tuæ
de cle. pere
gr. cōc. An-
tioch. ca. 7.
cōc. Chale.
c. 13 cōci.
Aquisgr. c.
59. & 61.
Cōc. Epau-
nen. c. 6. cō
ci. Aurelia.
3. c. 15.
c. 1. Carth.
c. 5. Lao. li.
41. 3. Char-
tha, c. 28.

ptæ, & pluribus in locis aliquãdiu intermis-
 sã, in vsum iuxta sacros^a Canones reuocẽ-
 tur, nec ab Hæreticis, tanquã ociosã, tradu-
 cãntur, illius pristini moris restituendi desi-
 derio flagrans sancta Synodus, decernit, vt
 in posterum huiuscemodi ministeria nõ ni-
 si per constitutos in dictis Ordinibus exer-
 ceantur, omnesque & singulos Prælatos
 ecclesiarũ in Domino hortatur, & illis præ-
 cipit, vt, quãtum fieri commodè poterit, in
 ecclesijs cathedralibus, collegiatis, & paro-
 chialibus suã diocesis, si populus frequẽs,
 & ecclesiã prouẽtus id ferre queãt, huius-
 modi functiones curent restituendas, & ex
 aliqua parte reddituũ aliquorũ simpliciuũ
 beneficiorũ, vel fabricę ecclesiã, si puent⁹
 seppetãt, aut vtriusq; illorũ, eas functiones
 exercẽtib; stipẽdia assignẽt: quibus, si ne-
 gligentes fuerint, Ordinarij iudicio, aut ex
 parte mulctari, aut in totũ priuari possint.
 Quod si ministerijs quatuor minorum Or-
 dinũ exercendis Clerici calibes præsto nõ
 erunt, sufficere possint etiam coniugati, vitæ
 probatæ, dũmodo nõ bigami, ad ea munia
 obeunda idonei, & qui Tonsuram & habi-
 tum Clericalem in ecclesia gestent.

*De collegio puerorum in singulis cathedralibus
 instituendo. Cap. XVIII.*

a 4 Tolet.
 capi. 23. in
 eundē finē
 constitoti.
 Gen. 8. Cō
 ci. Aquilg.
 c. 135. Cō
 ci. Latē. sub
 Leone. X.
 Ses. 9. de re
 for. curiæ.
 & aliorum.
 b Constit.
 Alex. III.
 p. 1. ca. 18.
 & in 2. La
 ter. c. 11.

236
Cum adolescentium ætas a, nisi rectè in
 stituatur, prona sit ad mundi volupta
 tes sequendas, & nisi à teneris annis ad pie
 tatem & religionē informetur, antequàm
 vitiorum habitus totos homines possideat,
 nunquam perfectè, ac sine maximo, ac sin
 gulari propemodum Dei omnipotentis au
 xilio in disciplina ecclesiastica perseueret:
 sancta Synodus statuit b, vt singulæ cathe
 drales, Metropolitanæ, atque his maiores
 ecclesiæ, pro modo facultatum, & diæcesis
 amplitudine certum puerorum ipsius ciui
 tatis, & diœcesis, vel eius prouinciæ, si ibi
 non reperiatur, numerū in collegio ad hoc
 prope ipsas ecclesias, vel alio in loco conue
 nienti, ab Episcopo eligendo, alere, ac reli
 giose educare, & ecclesiasticis disciplinis in
 stituere teneantur. In hoc verò collegio re
 cipiantur, qui ad minimū duodecim annos,
 & ex legitimo matrimonio nati sint, ac le
 gere, & scribere competenter nouerint: &
 quorum indoles, & voluntas spem afferat,
 eos ecclesiasticis ministerijs perpetuò infer
 uituros. Pauperum autem filios præcipuè
 eligi vult, nec tamen ditiorum excludit, mo
 do suo sumptu alantur, & studium præfese
 rant, Deo & Ecclesiæ inseruiendi. Hos pue
 ros Episcopus in tot classes, quot ei videbi
 tur,

in
a-
e-
m
t,
a-
u
t;
e
s
s
-
i
c
:
tur, diuisos, iuxta eorum numerum, ætatē
ac in disciplina ecclesiastica progressum,
partim cum ei opportunum videbitur, ec-
clesiarum ministerio addicet, partim in col-
legio erudiendos retinebit, aliosque in lo-
cum eductorum sufficiet: ita vt hoc colle-
gium, Dei ministrorum perpetuum semina-
rium sit. Vt verò in eadem disciplina eccle-
siastica commodiùs instituantur, Tonsura
statim, atq; habitu clericali semper vtētur:
grammatices, cātus, computi ecclesiastici,
aliarumq; bonarum artium disciplinam di-
scent: sacram Scripturam, libros ecclesiasti-
cos, homilias Sanctorum, atq; Sacramen-
torum tradendorum, maximē quæ ad con-
fessiones audiendas videbuntur oportu-
na, & rituum, ac cæremoniarū formas edi-
scent. Curet Episcopus, vt singulis diebus
Missæ sacrificio intersint, ac saltem singu-
lis mensibus confiteantur peccata, & iux-
ta confessoris iudicium sumant corpus Do-
mini nostri Iesu Christi. Cathedrali, & a-
lijs loci ecclesijs, diebus festis inseruiant.
Quæ omnia, atque alia, ad hanc rem oppor-
tuna, & necessaria Episcopi singuli cum
concilio duorum canonicorum seniorū, &
grauiorū, quos ipsi elegerint, prout Spiri-
tus sanctus suggererit, constituent, eaque

vt semper obseruētur, sæpius visitādos opē
 ram dabunt. Discolos, & incorrigibiles, ac
 malorū morū seminatores, acriter punient,
 eos etiā, si opus fuerit, expellendo, omnia
 que impedimenta auferentes, quæcunq; ad
 conseruandum, & augendum tam pium, &
 sanctum institutum pertinere videbuntur,
 diligenter curabunt. Et quia ad collegij fa-
 bricam instituendā, & ad mercedem præce-
 ptoribus, & ministris soluendam, & ad alē-
 dam iuuentutem, & ad alios sumptus certi
 redditus erunt necessarij, vltra ea, quæ ad in-
 stituendos vel alēdos pueros sunt in aliqui-
 bus ecclesijs, & locis destinata, quæ eo ipso
 huic Seminario sub eadē Episcopi cura ap-
 plicata censeantur: ijdem Episcopi cum cō-
 filio duorum de Capitulo, quorum alter ab
 Episcopo, alter ab ipso Capitulo eligatur,
 itemque duorum de Clero ciuitatis, quorū
 quidam alterius electio similiter ad Episcō-
 pum, alterius verò ad Clerum pertineat, ex
 fructibus integris mensæ Episcopalis, & Ca-
 pituli, & quarumcunque dignitatum, perso-
 natuum, officiorum, præbendarum, portio-
 num, Abbatiarum, & Prioratum, cuius-
 cunque Ordinis, etiam Regularis, aut qua-
 litatis, vel conditionis fuerint, & hospita-
 lium, quæ dātur in titulum, vel administra-
 tionem

tionem, iuxta cōstitutionē Concilij Vien-
 nensis, quæ incipit d, Quia cōtingit: & be-
 neficiorum quorumcunq̄ue, etiam Regula-
 rium, etiam si iuris patronatus cuiuscūque
 fuerint, etiam si exempta, etiam si nullius
 diocesis, vel alijs ecclesijs, monasterijs, &
 hospitalibus, & alijs quibusvis locis pijs,
 etiam exēptis, annexa, & ex fabricis eccle-
 siarum, & aliorum locorum, etiam ex qui-
 buscūque alijs ecclesiasticis redditibus, seu
 prouentibus, etiam aliorum collegiorum,
 in quibus tamen Seminaria discipulorum, vel
 docentium ad commune Ecclesiæ bonum
 promouendū actu non habētur. Hæc enim
 exempta esse voluit, præterquam latione
 reddituum, qui superflui essent ultra cōue-
 nientem ipsorum Seminariorum sustenta-
 tionem, seu corporum, vel confraternitatū
 quæ in nonnullis locis scholæ appellatur,
 & omnium monasteriorum, non tamē mē-
 dicatium, etiam ex decimis quacūque ra-
 tione ad laicos, ex quibus subsidia ecclesia-
 stica solui solent, & milites cuiuscūque mi-
 litia, aut ordinis, pertinentibus, fratribus
 sancti Ioannis Hierosolymitani duntaxat
 exceptis, partē aliquam, vel portionem de-
 trahent: & eam portionem sic detractam,
 necnon beneficia aliquot simplicia cui-
 iuscun-

d c. quia cō-
 tingit, de re-
 lig. domib.
 in cle. lib. 3.
 c. 2. ca. 2.
 sup. iel. 7. c.
 15. de refor.

e cap. 5. de
 mag. & c. cū
 ex ca. d. ele-
 tion. in 6.

iuscunq̄ue qualitatis, & dignitatis fuerint,
 vel etiam præstimonia, vel præstimoniales
 portiones, nuncupatas etiam ante vacatio-
 nem, sine cultus diuini, & illa obtinentium
 præiudicio, huic Collegio applicabunt, &
 incorporabunt. Quod locum habeat, etiã
 si beneficia sint referuata, vel affecta, nec
 per resignationem ipsorum beneficiorum,
 vniones, & applicationes suspendi, vel nul-
 lo modo impediri possint, sed omninò qua-
 cunq̄; vacatione, etiam si in Curia effectum
 suum sortiantur, & quacunq̄ue constitutio-
 ne non obstante. Ad hanc autem portio-
 nē soluendā, beneficiorū, dignitatum, per-
 sonatum, & omnium, & singulorū suprā
 commemoratorum possessores, non modò
 pro se, sed pro pensionibus, quas alijs forsan
 ex dictis fructibus soluerent, retinendo ta-
 men pro rata, quidquid pro dictis pensio-
 nibus, illis erit soluendum, ab Episcopo loci
 per censuras ecclesiasticas, ac alia iuris re-
 media compellentur, etiam vocato ad hoc
 si videbitur, auxilio brachij sæcularis: qui-
 busuis, quo ad omnia & singula supradi-
 cta, priuilegijs, exēptionibus, etiam si spe-
 cialem derogationem requirerent, consue-
 tudine, etiam immemorabili, quauis appel-
 latione, & allegatione, quæ executionē im-
 pediat,

pediat, non obstantibus. Succedente verò casu, quo pervisiones effectum suum fortiētes, vel aliter Seminarium ipsum in totum, vel in partem dotatum reperiatur, tunc portio ex singulis beneficijs, vt supra detracta, & incorporata ab Episcopo, prout res ipsa exegerit, in totū, vel pro parte remittatur. Quod si cathedraliū, & aliarum maiorum ecclesiarum Prælati in hac Seminarij erectione, eiusque conseruatione negligentes fuerint, ac suam portionē soluere de trectauerint, Episcopū Archiepiscopus, Archiepiscopum, & superiores Synodus prouincialis acriter corripere, eosq; ad omnia supra dicta cogere debeat, & vt quā primū hoc factum, & piū opus, vbi cūq; fieri poterit, promoueatur, studiose curabit. Rationes autē reddituū huius Seminarij Episcopus annis singulis accipiat, præsentibus duobus à Capitulo, & totidē à Clero ciuitatis deputatis

Deinde, vt cum minori impensa huiusmodi scholis instituendis prouideatur, statuit sancta Synodus, vt Episcopi, archiepiscopi, Primates, & alij locorum Ordinarij, scholasterias obtinentes, & alios, quibus est lectionis, vel doctrinæ munus annexum, ad docendum in ipsis scholis instituendos, per se ipsos, si idonei fuerint, alioquin

quin per idoneos substitutos, ab eisdem scholasticis eligendos, & ab Ordinarijs approbandos, etiam per subtractionem fructuum, cogant, & compellant. Quod si iudicio Episcopi digni non fuerint, alium, qui dignus sit, nominent, omni appellatione remota: quod si neglexerint, Episcopus ipse deputet. Docebunt autem praedicti, quae videbuntur Episcopo expedire. De cetero vero officia, vel dignitates illae, quae scholasticae dicuntur, non nisi Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra pagina, aut in iure canonico, & alijs personis idoneis, & qui per se ipsos id minus explere possint, conferantur: & aliter facta prouisio nulla sit, & inualida: non obstantibus quibusuis privilegijs, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus.

Si vero in aliqua prouincia ecclesiae tanta paupertate laborent, ut collegium in aliquibus erigi non possit, Synodus prouincialis, vel Metropolitanus cum duobus antiquioribus suffraganeis in ecclesia Metropolitana, vel alia prouinciae ecclesia comodiore vno, aut plura collegia, prout opportunum iudicabit, ex fructibus duarum, aut plurium ecclesiarum, in quibus singulis collegium commodè institui non potest, erigenda

genda curabit, vbi pueri illarum ecclesiarū educentur.

In Ecclesijs autem, amplas diœceses habentibus, possit Episcopus vnum, vel plura in diœcesi, prout sibi opportunum videbitur, habere Seminaria: quæ tamen ab illo vno, quod in ciuitate erectum, & constitutum fuerit, in omnibus dependeant.

Postremò, si vel pro vniõibus, seu proportionum taxatione, vel assignatione, & incorporatione, aut qualibet alia ratione difficultatem aliquam oriri contigerit, ob quam huius Seminarij institutio, vel cõseruatio impediretur, aut perturbaretur: Episcopus cum suprâ deputatis, vel Synodus prouincialis pro religionis more, pro ecclesiarum, & beneficiorum qualitate, etiam suprâ scripta, si opus fuerit, moderando, aut augendo, omnia & singula, quæ ad felicem huius Seminarij profectum, necessaria, & opportuna videbuntur, decernere, ac prouidere valeat.

Indictio futuræ Sessiois.

INsuper eadē sacrosancta Tridentina Synodus proximā futurā Sessioñē diem decimam sextam, mensis Septēbris indicit: in qua agetur de Sacramēto Matrimonij, & de alijs, siqua erunt ad doctrinā fidei pertinentia,

tia, quæ expediri possint, item de prouisionibus Episcopatum, dignitatû, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorû, ac de diuersis reformationis articulis.

Prorogata fuit Sessio ad diem XI. Nouemb.

M. D. LXIII.

SESSIO. XXIIII.

Quæ est octaua, sub Pio III. Põt. Max. Celebrata die xj. Nouéb.

M. D. LXIII.

Doctrina de Sacramento Matrimonij.

Matrimonij perpetuum, indissolubilemque nexum primus humani generis parens diuini Spiritus instinctu pronũciauit, cũ

¶ Gen. 2. 3.
Esd. 4.
Ephes. 5.
1. Corin. 6.
c. fraternitatis. 3. 5. 9.
10. c. debitũ debiga. ca.
7. n. pr. n. de coniug. le. pro.
b. Matt. 19.

dixit: Hoc a nunc os ex ossibus meis, & caro de carne mea: quam obrem b relinquet homo patrem suum, & matrem, & adhæret vxori suæ, & erunt duo in carne yna.

Hoc autem vinculo duos tantummodo copulari, & coniungi, Christus Dominus apertius docuit, cum postrema illa verba, tanquàm à Deo prolata, referens dixit:

Itaq;

Itaque ^ciam non sunt duo, sed vna caro, sta-
timq; eiusdem nexus firmitatē, ab Adamo
tanto ante pronunciatam, his verbis confir-
mauit ^d. Quod ergo Deus coniunxit, homo
non separet.

Gratiā verò, quæ naturalem illum amo-
rem perficeret, & indissolubilem vnitatem
confirmaret, cōiugesque sanctificaret, ipse
Christus, & venerabilium Sacramentorum
institutor, atque perfector, sua nobis passio-
ne promeruit, quod Paulus Apostolus in-
nuit, dicens ^e: Viri, diligite vxores vestras,
sicut Christus dilexit Ecclesiā, & se ipsum
tradidit pro ea: mox subiungens: Sacramē-
tum hoc magnum est: ego autem ^f dico in
Christo, & in Ecclesia.

Cū igitur Matrimonium in lege ^gEuā-
gelica veteribus connubijs per Christum
gratia præstet, meritò inter nouæ ^h legis Sa-
cramenta annumerādum, sancti Patres no-
stri, Concilia, & vniuersalis Ecclesiæ tradi-
tio semper docuerunt: aduersus quam im-
pij homines huius seculi insanientes, non
solum perperam de hoc venerabili Sacra-
mēto senserunt, sed de more suo, prætextu
Euangelij libertatem carnis introducētes,
multa ab Ecclesiæ Catholicæ sensu, & ab
Apostolorum temporibus probata consue-
tudinē

c Matt. 19.
Marc. 10.
1. Corin. 6.
Ephes. 5. c.
sunt qui 27.
q. 2. ca. fi. 20
q. 2. c. de in-
fidelibus. &
cōsāg. & af-
fi. c. Marti-
nus, de co-
gna. spirit.
d Ibidem,
e c. nemo,
in fine. 32.
quest. 4.
Ephes. 5. ite-
fi. c. debitū,
de biga.
f Ibidem.
g Ephes. 5.
h Cōc. Flo-
ren. sub Eu-
gen. III.
c. ad abolē-
dā. de hg.

tudine aliena, scripto, & verbo asseruerūt,
non sine magna Christi fidelium iactura:
quorum temeritati sancta, & vniuersalis Sy-
nodus cupiens occurrere, insigniores prædi-
ctorum schismaticorum hæreses, & errores,
ne plures ad se trahat perniciofa eorum cō-
tagio, exterminādos duxit, hos in ipsos hæ-
reticos, eorumque errores decernens ana-
thematisimos.

a Mar. 19.

Marci. 10.

Ephes. 5. c.

ad abolen-

dam. de he

ret.

b Mat. 19.

cap. si quis.

32. q. 7. to.

to rit. d' spō

sa duorū. c.

gandemus.

de diuor.

c Leui. 18.

c. pyficiū.

30. q. 3. Cō

ci. Tolc. 2.

cano. 5. 35.

q. 2. & 3. p

totā. c. non

debet. d' cō

fanguini. &

affinit.

De Sacramento Matrimonij.

CANON. I.

Si quis dixerit, Matrimonium nō esse ve-
rē, & propriē vnū ex septē legis Euāgelicæ
Sacramētis^a, à Christo Domino institutū,
sed ab hominibus in Ecclesia inuentum, ne-
que gratiam conferre, anathema sit.

CANON. II.

Si quis dixerit^b, licere Christianis plures
simul habere vxores, & hoc nulla lege diui-
na esse prohibitum, anathema sit.

CANON. III.

Si quis dixerit^c, eos tantū cōsanguini-
tatis, & affinitatis gradus, qui Leuitico ex-
primuntur, posse impedire matrimonium
contrahendum, & dirimere contractū, nec
posse

posse Ecclesiam in nonnullis illorum dispē-
sare, aut constituere, vt plures impediāt &
dirimant, anathema sit.

C A N O N. IIII.

Si quis dixerit, Ecclesiā nō potuisse cōsti-
tuere impedimēta matrimoniū dirimentia,
vel in ijs cōstituēdis errasse, anathema sit.

C A N O N. V.

Si quis dixerit ^d, propter hāresim, aut
molestā cohabitationem, aut affectatā ab-
sentionem à coniuge, dissolui posse matrimo-
nij vinculum, anathema sit.

C A N O N. VI.

Si quis dixerit, ^e matrimonium ratū, non
consummatum, per solennem religionis
professionem alterius coniugum non diri-
mi, anathema sit.

C A N O N. VII.

Si quis dixerit, ^f Ecclesiam errare, cūm
docuit, & docet, iuxta Euāgelicā, & Apo-
stolicā doctrinā, propter adulteriū alteri⁹
cōiugum matrimonij vinculum non posse
dissolui, & vtrumq; vel etiā innocentē, qui
causam adulterio non dedit, non posse, alte-
ro coniuge viuente, aliud matrimonium cō-
trahere, mœcharique eum, qui dimissa adul-
tera, aliam duxerit, & eā, quæ dimisso adul-
tero, alij nupsit, anathema sit.

^d ca. de il-
la. cum seq.
de diuor. ca-
pit. de infi-
delibus. de
cōsangu. &
affini.
^e c. cōmissi
d. spons.

^f Mat. 17.
Luc. 16.
1. Corin. 7.
ca. placuit.
cum multis
seq. 32. q. 7.
c. gaudem⁹
de diuor. cō-
c. l. Mileni-
tanū. c. 17.
Conc. Atri-
c. c. 69.

Si quis dixerit, Ecclesiam errare, cum ob multas causas separationem inter cōiuges, quo ad thorum, seu quo ad cohabitationē ad certum, incertumve tempus fieri posse decernit, anathema sit.

C A N O N. IX.

g dif. 27. c. presbyteris & per totā. 17. q. 1. per totā extra. qui cler. vel vouē per totū Coc. Cartha. 4. c. 104 Cōcil. Matiscō cap. 4. cum simi.

h 1. Cor. 10.

Si quis dixerit, & Clericos in sacris Ordinibus constitutos, vel regulares, castitatem solenniter professos, posse matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante lege ecclesiastica, vel voto, & oppositum nil aliud esse aquam damnare matrimonium: posseque omnes contrahere matrimonium, qui non sentiunt se castitatis (etiam si eam voverint) habere donū, anathema sit: cum Deus id rectē petētibus non deneget, nec ^h patiatur nos, supra id, quod possumus, tentari.

C A N O N. X.

i Matth. 19
1. Corint. 7.
in fin. c. nu
ptiæ. 32. q.
2. c. qui sine
33. q. 5. c. cō
missum. de
fr onf.

K 1. Cor. 7.

Si quis dixerit, statumⁱ conjugalem anteponendum esse statui virginitatis, vel cælibatus: & non esse melius, ac beatius manere in virginitate, aut cælibatu, quàm iūgi matrimonio, ^k anathema sit.

C A N O N. XI.

Si quis dixerit, prohibitionē solēnitatis nuptiarū certis anni tēporibus superstitionem

nem

nem esse tyrannicā, ab Ethnicorū superstitione profectam, aut benedictiones, & alias ceremonias, quibus Ecclesia in illis utitur, damnauerit, anathema sit.

C A N O N. XII

Si quis dixerit, ¹ causas matrimoniales non spectare ad iudices ecclesiasticos, anathema sit.

Decretum de reformatione Matrimonij.

Cap. I.

TAmetsi dubitandū non est, clandestina matrimonia, libero contrahentium consensu facta, rata, & vera esse matrimonia, quandiu Ecclesia ea irrita non fecit: & proinde iure damnandi sint illi, ut eos sancta Synodus anathemate damnat, qui ea vera, ac rata esse negant, qui que falso affirmāt, matrimonia a filijs familias sine cōsensu parentum cōtracta, irrita esse, & parētes ea rata, vel irrita facere posse: nihilominus sancta Dei Ecclesia ex iustissimis causis illa semper ² detestata est, atque prohibuit. Verum, cū sancta Synodus animaduertat, prohibitiones illas propter hominum inobediētiā iam non prodesse, & grauia peccata perpendat, quæ ex eisdem clandestinis coniugijs ortum habent, præsertim verò eorum, qui in statu damnationis permanent,

¹ c. multo. rū 3. q. 6. c. 1. in fi. de cōsā. & affi nit. c. accedētibus. de excels. prel.

² a c. nō om nis. c. hono norātur. & ca. fi. 3. 2. q. 2. c. aliter. & c. nostra tes. 30. q. 5. ca. videtur. qui matr. ac cu. po. cōc. Tol. 3. c. 10.

dum priore vxore, cum qua clam contraxe-
 rant, relicta, cum alia palam contrahunt, &
 cum ea in perpetuo adulterio viuunt, cui ma-
 lo cum ab ecclesia, quæ de occultis non iu-
 dicat, succurri non possit, nisi efficacius ali-
 quod remedium adhibeatur ^b; idcirco sacri
 Lateranensis Concilij, sub Innocentio III.
 celebrati, vestigijs inhærendo, præcipit, vt
 in posterum, antequam matrimonium con-
 trahatur, ter à proprio contrahentium Paro-
 cho tribus continuis dieb⁹ festiuis in eccle-
 sia inter missarum solennia publicè denun-
 cietur, inter quos matrimonium sit contra-
 hendum. Quibus denunciationibus factis,
 si nullû legitimum opponatur impedimē-
 tum, ad celebrationem matrimonij in facie
 ecclesiæ procedatur, vbi Parochus, viro &
 muliere interrogatis, & eorum mutuo con-
 sensu intellecto, vel dicat: Ego vos in matri-
 monium coniūgo in nomine Patris, & Fi-
 lij, & Spiritus sancti: vel alijs vtatur verbis,
 iuxta receptum vniuscuiusque provinciæ
 ritum. Quod si aliquando probabilis fue-
 rit suspicio, matrimonium malitiose impe-
 diri posse, si tot præcesserint denunciatio-
 nes, tunc vel vna tantum denunciatio
 fiat, vel saltem Parocho & duobus, vel tri-
 bus testibus præsentibus matrimonium ce-
lebre-

b Cōc. La-
 ter. 2. in ca.
 31. & in c.
 cū inhibi-
 tio. de clan-
 destin. de
 spons.

lebretur, deinde ante illius consummationem denunciationes in ecclesia fiant, vt, si aliqua subsunt impedimenta, facilius detegantur: nisi Ordinarius ipse expedire iudicauerit, vt prædictæ denunciationes remittantur: quod illius prudentiæ, & iudicio sancta Synodus relinquit. Qui aliter, quàm præfente Parocho, vel alio sacerdote, de ipsius Parochi, seu Ordinarij licentia, & duobus, vel tribus testibus matrimonium cōtrahere attentabunt, eos sancta Synodus ad sic contrahēdū omnino inhabiles reddit: & huiusmodi cōtractus irritos, & nullos esse decernit, prout eos præfenti decreto irritos facit & annullat. Insuper Parochum, vel aliū sacerdotem, qui cū minore testiū numero, & testes, qui sine Parocho, vel sacerdote huiusmodi cōtractui interfuerint, necnō ipsos contrahētes grauiter arbitrio Ordinarij puniri præcipit. Prætereà eadem sancta Synodus hortatur, vt coniuges ante benedictionē sacerdotalem, in templo suscipiendā, in eadem domo non cohabitent, statuitque benedictionem à proprio Parocho fieri, neque à quoquam, nisi ab ipso Parocho, vel ab Ordinario licentiam ad prædictam benedictionem faciendam, alij sacerdoti concedi posse, quacunque consuetudine, etiam

c. cap. i. c. 8
 multis seq.
 30. q. 3. &
 c. nulli. 35.
 q. 2.

Immemorabili (quæ poti⁹ corruptela dicēda est) vel priuilegio, non obstante. Quôd si quis Parochus, vel alius sacerdos, siue regularis, siue secularis sit, etiam si id sibi ex priuilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendat, alterius parochiæ spōs sine illorum Parochi licentia matrimonio coniungere, aut benedicere^d ausus fuerit, ipso iure tandiu suspensus maneat, quādiu ab Ordinario eius Parochi, qui matrimonio interesse debebat, seu à quo benedictio suscipiēda erat, absoluator. Habeat Parochus librū, in quo coniugum, & testiū nomina, diemq; & locū contracti matrimonij describat, quē diligenter apud se custodiat. Postremò sancta Synodus coniuges hōrtatur, vt, antequām cōtrahant, vel saltem tri⁹duō ante matrimonij consummationē sua peccata diligenter confiteantur, & ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum piē accedant. Si quæ prouinciæ alijs, vltra prædictas, laudabilibus consuetudinibus, & cæremonijs hac in re vtuntur, eas omnino retineri sancta Synodus vehementer optat. Ne verò hæc tam salubria præcepta quēquam lateant, Ordinarijs omnibus præcipit, vt cum primum poterunt, curent hoc decretum populo publicari, ac explicari in singulis

d Gratis
b benedictio
dicitur. Ale-
xan. III. cō-
stit. sua par.
1. c. 7. & In-
noc. III. in
1. Cōc. La-
ter. c. 66.

As 1. q. 1. c. 1.
c. 1. q. 1. c. 1.
c. 1. q. 1. c. 1.
c. 1. q. 1. c. 1.

gulis suarum diœcesum parochialib⁹ eccle
sijs, idque in primo anno quàm sapissimè
fiat, deinde verò quoties expedire viderint.
Decernit insuper, vt huiusmodi decretum
in vna quaq; parochia suum robur post tri
ginta dies habere incipiat, à die primæ pu
blicationis, in eadem parochia factæ, nu
merandos.

*De cognatione spirituali, quæ in baptismo, & cõfir
matione contrahitur. Cap. II.*

DOcet experiëntia, propter multitudinẽ
prohibitionum, multoties in casibus
prohibitis ignorãter contrahi matrimonia
in quibus, vel non sine magno peccato per
feueratur, vel ea non sine magno scandalo
dirimuntur. Volens itaque sancta Synodus
huic incommodo prouidere, & à cognatio
nis spiritualis impedimento incipiens, sta
tuit, vt vnus tantũ siue vir, siue mulier, iux
ta sacrorũ^a canonũ instituta, vel ad summũ
vnus, & vna baptizatum de Baptismo susci
pian, inter quos, ac baptizatum ipsum, &
illius patrem, & matrem, necnõ inter bap
tizantem, & baptizatum, baptizatiq; pa
trem, ac matrem tãtum^b spiritualis cogna
tio cõtrahatur. Paroch⁹, antequã ad Baptif
mum conferendum accedat, diligenter ab
ijs, ad quos spectabit, sciscitetur, quem, vel

I S

quos

a c. nō plu
res. de cõse
crat. d. 4. &
c. quanuis.
de cog. spi
ri. in 6.

b ca. super
quibus. ca.
pystaciã. &
c. fin. 30. q.
3. c. 1. c. sup
eo. & feiẽ
per totũ. de
cogn. spiri.
c. 1. eod. tit.
in. 6.

quos elegerint, vt baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel eos tantum ad illū suscipiendum admittant, & in libro eorum nomina describat: doceatq; eos quam cognationē cōtraxerint, ne ignorātia vlla excusari valeāt. Quòd si alij, vltra designatos, baptizatum tetigerint, cognationem spiritualem nullo pacto contrahant: cōstitutionibus, in contrarium facientibus, nō obstantibus. Si Parochi culpa, vel negligētia secus factum fuerit, arbitrio Ordinarij puniantur^d. Ea quoq; cognatio, quæ ex Cōfirmatione contrahitur, confirmantem, & confirmatum, illiusq; patrem, & matrē, ac tenentē nō egrediatur: omnibus inter alias personas huius spiritualis cognationis impedimentis omnino sublatis.

De impedimento publicæ honestatis.

Cap. III.

Iustitiæ publicæ honestatis impedimentum, vbi sponsalia quacunq; ratione valida non erunt, sancta Synodus prorsus tollit: vbi autem valida fuerint, primū gradum non excedāt: quoniam in vltioribus gradib⁹ iam non potest huiusmodi prohibitio absque dispendio obseruari.

De affinitate ex fornicatione.

Cap. IIII.

Præ-

e c. quāuis
de cognat.
spiri. in 6.

d Cōc. Ma
gunt. cum
ca. 53 ca. 2.
30. q. 1. c. 1.
de cognat.
spiri. in 6.

PRæterea^o sancta Synodus, eisdē, & alijs
 grauissimis de causis adducta, impedimē
 tum, quod ppter affinitatē ex fornicatio-
 ne contractam inducitur, & matrimonium
 postea factum dirimit, ad eos tātum, qui in
 primo, & secundo gradu coniūguntur, re-
 stringit: in vltiorib⁹ verò gradib⁹ statuit
 huiusmodi affinitatē matrimonium postea
 contractum non dirimere.

De dispensationibus in gradibus prohibitis.

Cap. V.

SI quis intra^a gradus prohibitos scienter
 matrimoniū cōtrahere præsumpserit, se-
 paretur, & spe dispensationis consequēdæ
 careat, idque in eo multò magis locum ha-
 beat, qui non tantum matrimonium cōtra-
 here, sed etiam consummare ausus fuerit.
 Quòd si ignoranter id fecerit, siquidem so-
 lennitates requisitas in contrahendo matri-
 monio neglexerit, eisdem subijciatur pœ-
 nis. Non enim dignus est, qui Ecclesiæ beni-
 gnitatem facilè experiatur^b, cuius salubria
 præcepta temere contempserit. Si verò, solē-
 nitatibus adhibitis, impedimētum aliquod
 postea subesse cognoscatur, cuius ille pro-
 babilem ignorantiam habuit, tunc facilius
 cum eo, & gratis dispensari poterit. In con-
 trahendis matrimonijs, vel nulla omninò,

detur

e c. que dā.
 cum multis
 seq. 31. q. 7.
 & toto ti. de
 eo q cogn.
 cōlaa. lxx.
 sue.

a c. fi. §. ne.
 de clādetti.
 de spō. Clā.
 vnica. de cō
 sang. & aff.

b c. fi. de im-
 mu. eccle. c.
 q̄i frustra.
 de vsu.

detur dispensatio, vel rarò: idq; ex causa, & gratis concedatur. In secundo gradu nunquam dispensetur, nisi inter magnos Principes, & ob publicam causam.

Quid de raptoribus, & ubi iudicandum ostendit.

Caput. VI.

DECERNIT sancta Synodus, inter raptorē, & raptā, quandiu ipsa in potestate raptoris manserit, nullum posse consistere matrimonium. Quòd si rapta à raptore separata, & in loco tuto, & libero constituta, illum in virum habere cōsenserit, eam raptor in vxorem habeat, & nihilominus raptor, ipse, ac omnes illi consilium, auxilium, & fauorem præbentes, sint ipso iure excommunicati, ac perpetuò infames, omniumq; dignitatum incapaces, & si Clerici fuerint, de proprio gradu decident. Teneatur præterea raptor mulierem raptā, siue eam vxorem duxerit, siue non duxerit, decenter arbitrio iudicis dotare.

Quomodo vagi homines admittantur ad matrimonium. Cap. VII.

MULTI sunt, qui vagantur, & incertas habent sedes, & vt improbi sunt ingenij, prima vxore relicta, aliā & plerūq; plures, illa viuente, diuersis in locis ducunt, cui morbo cupiens sancta Synodus occurrere, omnes

e Cap. fi. de rap. vide cōcil. Chalce. c. 26. c. eos & c. de puell. lis. 36. q. 1. Cōci. chal. ca. 27. Cōc. Vormatiē. capit. 77. Exod. 21. c. 1. de adul.

a Deijs. & c. 25. Cōci. Agathen.

nes, ad quos spectat, paternè monet, ne hoc genus hominum vagantium ad matrimonium facillè recipiant. Magistratus etiam seculares hortatur, vt eos seuerè coerceat. Patrochis autem precipit, ne illorum matrimonijs intersint, nisi prius diligentem inquisitionem fecerint, & re ad Ordinarium delata ab eo licentiam id faciendi obtinuerint.

Contra concubenarios. Cap. VIII.

GRaue peccatum est, homines solutos concubinas habere: grauißimum verò, & in huius magni Sacramenti singularem contemptum admissum, a vxoratos quoque in hoc damnationis statu viuere, ac audere eas quãdoq; domi etiam cù vxoribus alere, & retinere. Quare, vt huic tãto malo sancta Synodus opportunis remedijs provideat, statuie huiusmodi concubenarios, tã solutos, quã vxoratos, cuiuscũque status, dignitatis, & conditionis existant, si postquã ab Ordinario, etiam ex officio, ter admoniti ea de re fuerint, concubinas non eiecerint, seque ab earum consuetudine non seiuncerint, b ex cõmunicatione feriendos esse, à qua non absoluantur, donec re ipsa admonitioni factæ paruerint. Quòd si in concubinato per annũ, censuris neglectis, permanserint, cõtra eos ab ordinario seuerè, pro qualitate criminis

a infr. Sef. 25. c. 14. d. ref. Cõ. Roma sub Ni. 1. in fi. Cõc Latera sub Leone. X. Sef. 9. de re fo carie, & aliorũ vers. cõcubina =

b Cõc. Toledo. 1. c. 17. c. is qui 34. d.

e Cōc. Are
lato. 2. ca. 3.
c. fraterni-
tatis. 34. d.
c. si. cōcubi-
næ. de sent.
exc. c. 2. in
fi. d. cohab.
cler. & mu-
lier.

minis procedatur. Mulieres ^c, siue cōiuga-
tæ, siue solutæ, quæ cum adulteris, seu con-
cubinarijs publicè viuunt, si ter admonitæ
non paruerint, ab Ordinarijs locorum, nul-
lo etiam requirente, ex officio graviter p
modo culpæ puniantur, & extra opidum,
vel diœcesim, si id eisdem Ordinarijs vide-
bitur, inuocato, si opus fuerit, brachio sęcu-
lari eijciatur: alijs pœnis, contra adulteros
& cōcubinarios inflictis, in suo robore per-
manentibus.

*Contra eos, qui cogunt alios ad matrimonia con-
trahenda. Cap. IX.*

I Taplerumq; tēporaliū Dominorum, ac
magistratum mentis oculos terreni affe-
ctus, atque cupiditates excæcant, vt viros,
& mulieres, sub eorum iurisdictione degē-
tes, maximè diuites, vel spem magnæ hære-
ditatis habentes, minis, & pœnis adigant cū
ijs matrimonium inuitos contrahere, quos
ipsi Domini, vel magistratus illis præscri-
pserint ^d. Quare, cum maximè nefariū sit,
matrimonij libertatem violare, & ab eis in-
iurias nasci, à quibus iura expectantur, præ-
cipit sancta Synodus omnibus, cuiuscūque
gradus, dignitatis & conditionjs existant,
sub anathematis pœnæ, quam ipso facto
incurrant, ne quouis modo directè, vel indi-
rectè

d e cū locū
e. requirit
& ca. Gama
de spons.
e Cōc. Pari-
si. c. 6. c.
nullis. 36.
q. 2.

rectè subditos suos, vel quoscunq; alios cogant, quo minus liberè matrimonia contrahant.

De temporibus, quibus benedictiones nuptiales non sunt faciendæ Cap. X.

AB aduentu Domini nostri Iesu Christi vsque in diem Epiphaniæ: & à feria quarta Cinerū vsq; in octauam Paschatis inclusiuè, antiquas solenniū nuptiarū prohibitiones diligenter ab omnibus obseruari sancta Synodus præcipit. In alijs verò tēporibus nuptias solemniter celebrari permittit, quas Episcopi, vt ea, qua decet, modestia, & honestate fiant, curabunt. Sancta enim res est matrimonium, & sanctè tractandum.

Decretum de reformatione.

Eadem sacrosancta Synodus, reformationis materiam prosequens, hæc in præsentī Sessione statuenda decernit.

De iusta, atq; saluberrima Prælatorum, & Cardinalium electione habenda, Cap. I.

SI in quibuslibet Ecclesiæ gradibus prouidenter, scienterq; curandum est, vt in Domini domo nihil sit inordinatum, nihil que præposterum, multò magis elaborandū est, vt in electione eius, qui supra omnes gradus constituitur, nō erretur. Nam totius familiæ Domini status, & ordo nutabit, si, quod

f Cōc. Laō
dic. cā. 52.
Cōc. Sale-
gustad en.
c. 3. c. non
oportet. cū
tribus seq.
33. q. 4. ca.
Capellanus
de fer.

a Supr. de
refor. Sess.
6. c. 1. Sess.
7. c. 1. & 3.
& Sess. 22.
cap. 2.

quod requiritur in corpore, nō inueniatuē
in capite^a. Vnde, etsi aliās sancta Synodus
de promouendis ad cathedrales, & superio
res ecclesias nonnulla vtiliter decreuit: hoc
tamē munus huiusmodi esse cēset, vt, si pro
rei magnitudine expēdatur, nunquam satis
cautū de eo videri possit. Itaq; statuit, vt, cū
primū ecclesia vacauerit, supplicationes,
ac preces publicē, priuatimq; habeantur, at
que à Capitulo per ciuitatē, & diœcesim in
dicatur, quibus Clerus, populusque bonū
à Deo pastorem valeat impetrare. Omnes
verò, & singulos, qui ad promotionem præ
ficiendorum, quodcunque ius, quacunq;
ratione, à Sede Apostolica habent, aut alio
quin operam suam præstant, nihil in ijs pro
præsenti temporum ratione innouādo, hor
tatur, & monet, vt in primis meminerint,
nihil se ad Dei gloriam, & populorum salu
tem vtilius posse facere, quā si bonos Pa
stores, & Ecclesiæ gubernādæ idoneos pro
moueri studiant, eosque alienis peccatis
communicantes mortaliter peccare, nisi,
quos digniores, & Ecclesiæ magis vtilis ipsi
iudicauerint, non quidem precibus, vel hu
mano affectu, aut ambientium suggestioni
bus, sed, eorum exigentibus meritis, præfi
ci diligenter curauerint, & quos ex legiti
mo

mo matrimonio natos, & vita, ætate, doctri-
 na, atque alijs omnibus qualitatibus prædi-
 tos sciāt^b, quæ iuxta sacros canones, & Tri-
 dentinæ huius Synodi decreta requirūtur.
 Quoniā verò in sumendo de prædictis om-
 nibus qualitatibus grati, idoneo que bono-
 rum, & doctorum virorum testimonio, nō
 vniformis ratio vbique ex nationum, popu-
 lorum, ac morū varietate potest adhiberi,
 mandat sancta Synodus, vt in prouinciali
 Synodo, per Metropolitanum habenda,
 præscribatur quibusque locis, & prouincijs
 propria examinis, seu inquisitionis, aut in-
 structionis faciendæ forma, Sanctissimi Ro-
 mani Pontificis arbitrio approbanda, quæ
 magis eisdem locis utilis, atque opportuna
 esse videbitur, ita tamen, vt cum deinde
 hoc examen, seu inquisitio de persona pro-
 mouenda perfecta fuerit^c, ea in instrumē-
 tum publicum redacta, cum toto testimo-
 nio, ac professione fidei ab eo facta, quam
 primum ad Sanctissimū Romanum Pon-
 tificem omnino transmittatur: vt ipse sum-
 mus Pontifex, plena totius negotijs, ac per-
 sonarum notitia habita, pro gregis Domi-
 nici commodo de illis, si idonei per exa-
 men, seu per inquisitionem factam reperti
 fuerint, ecclesijs possint vtilius providere.

b ea. cū in
 cūctis. & ca.
 cum nobis
 olim, de ele-
 ctio. Cōci.
 Latera. sub
 Leon. X. de
 ref. curiæ.
 in prin. Sess.
 si 9. cū alle-
 gat. supra
 Sess. 21. de
 refor. c. 21.

c S. D. N.
 Pius. III.
 In bulla su-
 per forma
 iuramenti
 professio-
 nis fidei.

V

Omnes

Omnes verò inquisitiones, informationes,
 testimonia, ac probationes, quæcunque de
 promovendi qualitatibus, & ecclesiæ statu
 à quibuscunque, etiam in Romana Curia,
 habitæ, per Cardinalem, qui relationem fa-
 cturus erit in Consistorio, & alios tres Car-
 dinales diligenter examinentur, ac relatio
 ipsa Cardinalis relatoris, & trium Cardina-
 lium subscriptione roboretur: in qua ipsi
 singuli quatuor Cardinales affirmant, se, ad
 hibita accurata diligentia, inuenisse promo-
 uendos qualitatibus à iure, & ab hac ^d san-
 cta Synodo requisitis, præditos, ac certò
 existimare sub periculo salutis æternæ ido-
 neos esse, qui ecclesijs præficiantur, ita ut re-
 latione in vno Consistorio facta, quo matu-
 rius interea de ipsa inquisitione cognosci
 possit, in aliud Consistorium iudicium dif-
 feratur, nisi aliud Beatissimo Pontifici vide-
 bitur expedire. Ea verò omnia, & singula,
 quæ de Episcoporum præficiendorum vita,
 ætate, doctrina, & cæteris qualitatibus aliàs
 in eadem Synodo constituta sunt, decernit
 eadem, etiam in creatione sanctæ Romanæ
 Ecclesiæ Cardinaliū, etiam si Diaconi sint
 exigenda, quos Sanctissimus Romanus Pó-
 tifex ex omnibus Christianitatis nationi-
 bus, quātum commodè fieri poterit prout
 idoneos

idoneos repererit, assumet. Postremo, eadē sancta Synodus, tot grauissimis Ecclesiæ incommodis comota, non potest non commemorare, nihil magis Ecclesiæ Dei esse necessarium, quā ut Beatissimus Romanus Pontifex, quā sollicitudinē vniuersæ Ecclesiæ ex munere sui officio debet, eā hic potissimum impēdat, ut lectissimos tantū sibi Cardinales asciscat & bonos maxime, atq; idoneos Pastores singulis ecclesijs præficiat, idq; eo magis, quod ouiū Christi sanguinē, quæ ex malo negligentium, & sui officij immemorū Pastorum regimine peribūt, Dñs noster Iesus Christus de manibus eius sit requisiturus.

e Ezech. 3.
& 18.

Actor. 20.
c. Ephes.

43. d. supr.
Ses. 6. de re-
for. c. 1

a c. propter
ecclesijs

cas cū leg.
18. d. c. sicut

olim de ac-
cul. cōc. Aq-

relia 3. c. 1.
b Cōc. La-

te. sub Leo-
ne. X. c. 10

in. 2. Latera-

sub Inn. III
exigebatur

ut singulis
annis Me-

ropolitani.
visitaret. c.

6.

De modo, & tempore Concilium Prouinciale, & Synodum diocesanam celebrandi.

Cap. II.

Prouincialia Concilia, sicubi ommissa sunt, pro moderandis moribus, corrigendis excessibus, controuersijs componendis alijsque ex sacris canonibus permissis renouentur. Quare Metropolitanis per se ipsos, seu, illis legitime impeditis, Coepiscopus antiquior intra annum ad minus sine præsentis Concilij, & deinde quolibet saltem triennio post octauam Paschæ Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi seu alio comodiore tempore pro more pro-

uinciae nō prætermittat Synodū in prouin-
cia sua cogere: quo Episcopi omnes, & alij,
qui dī iure, vel cōsuetudine interesse debēt,
exceptis ijs, quibus cū imminente periculo
transfretādū esset, cōuenire omnino teneā-
tur. Nec episcopi cōprouinciales prætenu
cuiuslibet cōsuetudinis ad Metropolitanā
ecclesiā in posterū accedere inuiti cōpellā-
tur. Itidem Episcopi, qui nulli Archiepisco-
po subijciūtur, aliquē vicinum Metropoli-
tanū semel eligāt, in cuius Synodo prouin-
ciali cū alijs interesse debeāt, & quæ ibi ordi-
nata fuerint, obseruent, ac obseruari faciāt.
In reliquis omnibus eorum exēptio, & pri-
uilegia salua, atq; integra maneant. Syno-
di quoq; diœcesanæ quotannis celebrētur:
ad quas exēpti etiā omnes, qui aliàs, cessā-
te exēptione, interesse deberēt nec Capitu-
lis generalibus subdūtur, accedere tenean-
tur, ratione tamen parochialium, aut aliarū
sæcularium ecclesiarū, etiam annexarum,
debeant, ij, qui illarum curam gerunt, qui-
cunq; illi sint, Synodo interesse. Quod si
in his tam Metropolitanis, quam Episcopi,
& alij suprascripti negligentes fuerint, pœ-
nas, sacris dī canonibus sancitas, incurrāt.

e Cōc. Tar-
racon. c. 8.

d dist. 18.
ferè p̄ totā.
cōc. Aurel.
y. c. 18 cōc.
Tarra. c. 7.

*De auctoritate modo & ordine visitandi ecclesias,
atque etiam de stipendio. Cap. III.*

Patriar-

Patriarchæ, ^a Primates, Metropolitanî, ^a Cœc. Tô.
 & Episcopi propriâ diœcesim per se ip- ^{lct. 4. c. 35.}
 sos, aut, si legitime impediti fuerint, per suū
 generalem Vicarium, aut Visitatorē, si quo-
 tianis totâ, propter eius latitudinē visitare
 nō potuerūt, saltem maiorem eius partem:
 ita tamen, vt tota bieanio per se, vel Visita-
 tores suos compleatur, visitare nō præter-
 mittant. A Metropolitanis verò, etiâ post
 plenè visitatam propriâ diœcesim, non visi-
 tentur cathedrales ecclesię neque diœceses
 suorum cōprouincialiū, nisi causa cognita,
 & probata in Concilio prouinciali. Archi-
 diaconi autem, Decani, & alij inferiores in
 ijs ecclesijs, vbi hætenus visitationē exerce-
 re legitime consueuerunt, debeāt quidem,
 assumpto notario, de consensu Episcopi
 deinceps per se ipsos tantum ibidem visita-
 re. Visitatores etiam, à Capitulo deputan-
 di, vbi Capitulum ius visitandi habet, prius
 ab Episcopo approbentur: sed non ideò
 Episcopus, vel, eo impedito, eius Visitator
 easdē Ecclesias seorsum ab his visitare pro-
 hibebatur, cui ipsi Archidiaconi, vel alij infe-
 riores, visitationis factæ infra mensem ra-
 tionem reddere, & depositiones testium, ac
 integra acta ei exhibere teneantur: nō ob-
 stantibus quacunq̄ consuetudine, etiam

.67.30
 .44.2.30
 b. c. 1. §. fa.
 ne. de teni.
 in 6. §. Flo.
 rentinū. 85.
 dist.

immemorabili, atq; exemptionibus, & pri-
 vilegijs quibuscūque. Visitationum autem
 omnium istarum^b præcipuus sit scopus fan-
 nam, orthodoxamque doctrinam, expulsis
 hæresibus, inducere, bonos mores tueri, pra-
 uos corrigere, populū cohortationibus, &
 admonitionibus ad religionem, pacem, in-
 nocentiāq; accendere: cætera, prout locus,
 tempus & occasio feret, ex visitantium pru-
 dentia ad fidelium fructū constituere. Quæ
 vt facilius, feliciusq; succedat, monetur præ-
 dicti omnes, & singuli, ad quos visitatio spe-
 ctat, vtpaterna charitate, Christianoq; zelo
 omnes amplectantur, ideoq; modesto cō-
 tenti equitatu, famulatuq; studeant quā ce-
 lerrime, debita tamen cum diligentia, visita-
 tionem^c ipsam absoluere. Interimque ca-
 ueant, ne inutilibus sumptibus cuiquam
 graues, onerosi ve sint, ne ve ipsi, aut quis-
 quam suorum quidquā procurationis cau-
 sa pro visitatione, etiam testamentorum ad-
 pios vsus, præter id, quod ex relictis pijs iu-
 re debetur, aut aliò quouis nomine, nec pe-
 cuniam, nec munus, quodcūque sit, etiam
 qualitercūq; offeratur, accipiant, nō ob-
 stante quacūque consuetudine, etiam im-
 memorabilis exceptis tantum victualibus,
 quæ sibi, ac suis frugaliter, moderateq; pro-
 tem-

ē Cōc. Bra-
 caren. 2. ca.
 2. Cōc. Ti-
 cinen. vers.
 statuimus
 etiā ne Epif-
 copi. c. ca-
 uendū & c.
 inter cetera.
 10. q. 3. & c.
 cū Aposto-
 lus de cōsib.

temporis tantum necessitate, & non ultra,
 erunt ministranda. Sit tamen in optione eo-
 rû, qui visitantur, si malint soluere id, quod
 erat ab ipsis ante solui, certa pecunia taxa-
 ta, consuetû: an verò prædicta victualia sub-
 ministrare: saluo item iure cõventionû an-
 tiquarum cum monasterijs, alijsve pijs lo-
 cis, aut ecclesijs non parochialibus inito,
 quod illæ sum permaneat. In ijs verò locis,
 seu prouincijs, vbi cõsuetudo est, vt nec vi-
 ctualia, nec pecunia, nec quidquam aliud à
 Visitationibus accipiatur, sed omnia gratis
 fiant, ibi id obseruetur. Quòd si quisquam,
 quod absit, aliquid amplius in supradictis
 omnibus casibus accipere præsumpserit, is
 præterdupli restitutione, intra mensem faci-
 endam, alijs etiã pœnis iuxta Constitutione
 Cõcilij generalis Lugdunensis, quæ incipit:
 Exigit, necnon & alijs pœnis in Synodo
 prouinciali arbitrio Synodi, absq; vlla spe
 veniæ, mulctetur. Patroni verò in ijs, quæ
 ad Sacramentorû administratione spectant,
 nullatenus se præsumant ingerere, neq; vi-
 sitationi ornamentorum ecclesia, aut bono-
 rum stabilium, seu fabricarum prouentib⁹
 immisceant, nisi quatenus id eis ex institu-
 tione ac fundatione competat: sed Episco-
 pi ipsi hæc faciãt, & fabricarum redditus in

dSexti de
 cre. li. 3. de
 censib. tit.
 22. c. 2. Vi-
 de post fi-
 nem huius
 libri.

vsus ecclesiæ necessarios, & vtilis, put sibi expedire magis visum fuerit, expēdi curēt.

De prædicationis munere. Cap. IIII.

P Rædicationis munus^a, quod Episcopo-
rū præcipuū est, cupiēs sancta Synodus
quo frequentius possit ad fidelium salutē
exerceri, canones aliās super hoc editos, sub
fel. rec. Paulo III, aptius præsentium tem-
porum vsui accōmodando, mandat, vt in
ecclesia sua ipse per se, aut, si legitimè impe-
diti fuerint, per eos, quos ad prædicationis
munus assument: in alijs autem ecclesijs p
Parochos, siue, ijs impeditis, per alios ab
Episcopo impensis eorum, qui eas præstare
vel tenentur, vel solent, deputādos in ciui-
tate, aut in quacūque parte diœcesis, cense-
bunt expedire, saltem omnibus Domini-
cis, & solennibus diebus festis. Tēpore au-
tem ieiuniorum, Quadragesimæ, & Aduen-
tus Domini, quotidie, vel saltem tribus in
hebdomada diebus (si ita oportere duxe-
rint) sacras Scripturas, diuinamq; legem an-
nuncient, & aliās, quotiescūque id oppor-
tunè fieri posse iudicauerint. Moneatq; Episcopus
populum diligenter, teneri vnū quemq;
parochiæ suæ interesse, vbi com-
modè id fieri potest^c, ad audiendū verbū
Dei. Nullus autem secularis, siue regularis,
etiam

^a Cōc. Car-
tha. 4 c. 20.

Cocil. Rhē-
men. ca. 14.

c. Epus nul-
lā rei. 88.

distin.

b Sup. fel.

f. de ref. c.

2, Cōc. Are-
la 4. c. 10.

Cōci. Late.

sub Innoc.

III. 10. c.

inter. cæte-
ra de offic.

ord. Conc.

Magūtiacā
cap. 25.

c 4. Carth.
cap. 24.

etiam in ecclesijs suorum Ordinum, cōtra dicente Episcopo, prædicare præsumat. Ijdem etiam saltem Dominicis, & alijs festiuis dieb⁹ pueros in singulis parochijs fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum, & parentes diligēter ab ijs, ad quos spectabit, doceri curabunt, & si op⁹ sit, etiam per cēsuras ecclesiasticas compellent: non obstātib⁹ priuilegijs, & consuetudinibus. In reliquis, ea, quæ de prædicationis munere sub eodem Paulo III. decreta fuerunt, suum robur obtineant.

A quibus sint causæ criminales Episcoporum cognoscendæ. Cap. V.

CAUSÆ criminales^a grauiores cōtra Episcopos, etiam hæresis (quod absit) quæ depositione, aut priuatione dignæ sunt, ab ipso tantum summo Romano Pontifice cognoscantur, & terminentur. Quòd si eiusmodi sit causa, quæ necessariò extra Romanam Curiam sit committēda, nemini prorsus ea cōmittatur, nisi Metropolitanis, aut Episcopis, à Beatissimo Papa eligēdis. Hæc verò commissio, & specialis sit, & manu ipsius Sanctissimi Pontificis signata, nec vnquam plus his tribuat, quàm vt solam facti instructionem sumant, processumque conficiant, quem statim ad Romanū Pontificē

^a Vide Cōsi. Sardicē. ca. 3. ca. ad abolēdā. & ca. excōmunicemus. §. dānati vero de her. &c. quo in re. 8. dist.

b *Sup. fel. transmittat*^b: reserua-
 13. de refor fentētia definitiua. Cætera aliàs sub fel. re-
 ma. c. 6. 7. cord. Iulio III. super his decreta, necnon
 & 8. extra. & constitutio, sub Innocentio III. in Con-
 de accus. cilio generali, quæ incipit: Qualiter^c, &
 c. 2. Latera. c. 8. & de cr. quando: quam sancta Synodus in præsentī
 lib. 1. tit. 1. ca. innouat, ab omnibus obseruetur. Mino-
 2. Vide post res verò criminales causæ Episcoporum in
 finē huius concilio tantum prouinciali cognoscatur,
 libri. & terminentur, vel à deputandis per Con-
 cilium prouinciale.

*De dispensatione irregularitatum, & abso-
 lutione casuum ab Episcopo facien-
 dis. Cap. VI.*

a *Vide fel.* **L**iceat Episcopis^a, in irregularitatibus
 14. c. 7. ca. omnibus, & suspensionibus ex delicto
 minor & c. occulto prouenientibus, excepta ea, quæ
 cōmunes. oritur ex homicidio voluntario, & excep-
 30. d. c. er. ptis alijs deductis ad forum contentiosum,
 81. 1. q. c. at dispensare, & in quibuscunque casibus oc-
 si clerici. de cultis^b, etiam Sedi Apostolicæ reseruatis,
 Iud. & c. nu delinquentes quoscunque sibi subditos, in
 per. de sen. dicecesi sua per seiplos, aut Vicarium, ad id
 excom. specialiter deputandum, in foro conscien-
 b *De qui- titiæ gratis absoluere, imposita pœnitētia sa-
 bus sub Ale lutari. Idem & in hæresis crimine in eodem
 xā. in Cōc. foro conscientiæ eis tantum, non eorum vi-
 Late. p. 14. carijs sit permissum.*
 cōsti. eius.

De sacramentorum explicacione populo facienda.
Cap. VII.

VT fidelis populus ad suscipienda Sacramenta maiori cum reuerentia, atq; animi deuotione accedat, præcipit sancta Synodus Episcopis omnibus, vt non solum, cum hæc per se ipsos erunt populo administranda prius illorum vim, & vsum pro suscipiendum captu explicent, sed etiam idem à singulis Parochis piè, prudenterque etiã lingua vernacula, si opus sit, & commodè fieri poterit, seruari studeant, iuxta formam à sancta Synodo in Catechesi singulis Sacramentis præscribendam, quam Episcopi in vulgarem linguam fideliter verti, atq; à Parochis omnibus populo exponi curabunt: nec non vt e inter Missarum solennia, aut diuinorum celebrationem sacra eloquia, & salutis monita eadem vernacula lingua singulis diebus festis, vel solennibus explanent eademque in omniũ cordibus, postpositis inutilib⁹ quæstionibus, inferere, atq; eos in lege Domini erudire studeant.

*c. Supra ref.
 22. de sacri-
 ficio Missæ
 capit. 8.*

De publico peccato puniendo. Cap. VIII.

Apostolus monet, publicè peccâtes, publicè esse corripiendos. Quando igitur ab aliquo publicè, & in multorum conspectu crimen commissum fuerit, vnde alios scandalo

*a 1. Tim. 5.
 c. sed, illud
 45. dist. c. 8.
 peccauerint
 vers. ergo.
 2. q. 1.*

b c. pœnitētes & c. in c. cū seq. jo. dist.

scandalo offensos, commotosque fuisse nō sit dubitādum, huic condignam pro modo culpæ penitentiam^b publicē iniungi oportet, vt quos exemplo suo ad malos mores prouocauit, suæ emendationis testimonio ad rectam reuocet vitam. Episcopus tamen publicē hoc pœnitentiæ genus in aliud secretum poterit commutare, quando ita magis iudicauerit expedire. In omnibus etiam cathedralibus ecclesijs, vbi id commodè fieri poterit, Pœnitentiarius aliquis cum vnionē præbendæ, proximè vacaturæ, ab Episcopo instituatur, qui magister sit, vel doctor, aut Licentiatus in Theologia, vel iure Canonico, & annorū quadraginta, seu aliàs qui aptior p loci qualitate reperiat: qui, dum cōfessiones in ecclesia audiet, interim præsens in choro censeatur.

De visitatione ecclesiarum quæ nullius diœcesis dicuntur. Cap. IX.

c sup. Sess. 6 de ref. c. 4. & Sess. 7. de refo. c. 8. & Sess. 21. de refo. c. 8.

QUæ aliàs sub fæl. rec. Paulo III. c & nuper sub Beatissimo Domino nostro Pio III. in hoc eodem Concilio de adhibenda ab Ordinarijs diligētia in beneficiorum, etiam exemptorum visitatione, constituta sunt: eadem etiam in jis ecclesijs secularibus obseruentur, quæ in nullius diœcesi esse dicuntur, vt ab Episcopo cuius cathedralis

thedralis ecclesia est proximior, si id constet, alioquin ab eo, qui semel in Concilio provinciali à Prælato loci illius electus fuerit, tãquam Sedis Apostolicæ delegato, visitetur: non obstantibus priuilegijs, & consuetudinibus quibuscunq̃, etiam immemorabilibus.

Quando Episcopi ius habeant moderandi, puniendi, & exequendi, in aliquibus sine appellatione.

Cap. X.

E piscopi, vt aptius, quem regunt, populum possint, in officio, atque obediẽtia continere, in omnibus ijs, quæ ad visitationem, ac morum correctionem subditorum suorũ spectant, ius & potestatem habeant, etiam tanquam Apostolicæ Sedis delegati, ea ordinandi, moderandi, puniendi, & exequendi, iuxta canonum sanctiones, quæ illis ex prudentia sua pro subditorum emendatione, ac diœcesis suæ utilitate necessaria videbuntur. ^d Nec in his, vbi de visitatione, aut morum correctione agitur, exemptio, aut vlla inhibitiõ, appellatiõ, seu querela, etiam ad Sedem Apostolicam, interposita, executionem eorum, quæ ab his mandata, decreta, aut iudicata fuerint, quoquo modo impediatur, aut suspendatur.

d sup. Ses.
22. de ref.
I. & Ses. 13.
de ref. c. I.

De

a sup. *Ses. 6.*
cap. 3.

Q Voniã priuilegia, a & exemptiones, quæ varijs titulis plerisque conceduntur, hodiè perturbationem in Episcoporum iurisdictione excitare, & exemptis occasionem laxioris vitæ præbere dignoscuntur, decernit sancta Synodus, vt, si quando iustis grauibus, & fere necessarijs suadentibus causis, aliquos honorarijs titulis Proto notariatus, Acolythatus, Comitibus Palatini, Capellani Regij, aut alijs huiusmodi in Romana Curia, vel extra insignibus decorandos esse placuerit, nec non alios, cuicumque monasterio oblatos, vel quomodocunq; ad dictos, aut sub nomine seruietium militijs, seu monasterijs, hospitalibus, collegijs, aut quocunq; alio titulo assumi, nihil ex ijs priuilegijs de tractum esse Ordinarijs intelligatur, quo minus ijs, quibus etiam concessa sunt, vel in posterum cõcedi cõtigerit, ipsis Ordinarijs tanquam Apostolicæ Sedis delegatis, plenè in omnibus, & quo ad Capellanos Regios, iuxta cõstitutionem Innocentij III. quæ incipit: *b* Cùm Capellæ subiecti existant: exceptis tamen ijs, qui prædictis locis, aut militijs actu seruiunt, & intra eorũ septa, ac domos resident, subque co-
rum

b c. cū cape
ext. de pri
uileg. de
3. ti. 33. ca.
16. Vide
post finem
huius libri.

rum obediētia viuunt, siue ijs, qui legitimè
& secundum regulam earūdem militiarum
professionem fecerint, de qua Ordinario
constare debeat: non obstantibus priuile-
gijs quibuscūq; etiam religionis sancti Ioā-
nis Hierosolymitani, & aliarū militiarum,
Quæ verò priuilegia residentibus in Curia
Romana vigore Eugenianæ Constitutio-
nis, aut familiaritatis Cardinaliū compete-
re solent, ea in ijs, qui beneficia ecclesiastica
obtinēt, ratione prædictorum beneficio-
rum minimè intelligantur, sed ordinarij iu-
risdictioni subiecti permaneāt: nō obstan-
tibus quibuscunq; inhibitionibus.

*De etate, & qualitate suscipiendorum in eccle-
sijs cathedralibus, & officio ab eis admi-
nistrando, Cap. XLII.*

Cum dignitates, in ecclesijs præsertim
cathedralibus, ad conseruandā, augen-
damque Ecclesiasticam disciplinam fuerint
institutæ, vt, qui eas obtinerēt, pietate præ-
cellerēt, alijsque exemplo essent, atq; Epif-
copos opera, & officio iuarent, merito,
qui ad eas vacantur, tales esse debent, qui
suo muneri respondere possint. Nemo
igitur deinceps ad dignitates quascunq;
quibus animarum cura subest, promouea-
tur, nisi qui saltem XXV. suæ ætatis annū
attige-

cap. diu-
na. de pri-
uileg. in ex-
trau. cōm.

a Sess. 22.
cap. 21.

b c. cum in
cunctis. de
elect. cle. 1.
epist. 1. ad
Iacobū. A-
nacl. iusepi
sto. 1. c. dia
co. 93. d. &
c. ad hęc. d
offi. archi.
li. 1. decret. 1.
6. cap. 7. ab
Inn. III. in
1. decret. tit.
23. capi. ad
hęc nos. &
alijs.
cap. 4.
Tolet. c. 25.
& 26. etiam
sic. provide
batur. infra
in bu!la S.
D. N. Pij
III. super
forma iura
mēt. p̄fēs-
sionis fidei.
d. cap. licet
cā. & ca. cū
ex eo. d. ele
ctio. in 6.
sup. Sess. 7.
d. ref. c. 12.

attigerit, & in Clericali ordine versatus, do-
ctrina ad suum munus exequendum neces-
saria, ac morum integritate commēdetur:
iuxta Constitutionem Alexandri III. in
Concilio Lateranensi promulgatam, quæ
incipit b: Cum in cūctis. Archidiaconi etiā,
qui oculi dicuntur Episcopi, sint in omni-
bus ecclesijs, vbi fieri poterit, Magistri in
Theologia, seu Doctores aut Licentiatī in
iure canonico. Ad cæteras autē dignitates,
vel personatus, quibus animarū cura nulla
subest, Clerici alioquin idonei, & XXII.
annis nō minores, asciscātur. Prouisi etiam
de beneficijs quibuscūq;, curā animarū ha-
bētibus, teneātur à die adeptæ possessionis
ad minus intra duos menses c, in manibus
ipsius Episcopi, vel, eo impedito coram ge-
nerali eius Vicario, seu Officiali orthodo-
xæ suæ fidei publicam facere professiōē,
& in Romanæ Ecclesiæ obediētia se permā-
furos spondeant, ac iurent. Prouisi autem
de canonicatibus, & dignitatibus, in Eccle-
sijs cathedralibus, non solū corā Episcopo,
seu eius Officiali, sed etiā in capitulo idem
facere teneantur: alioquin prædicti omnes
prouisi, vt supra, fruct⁹ nō faciāt suos, nec
illis possessio suffragetur d. Neminem etiā
deinceps ad dignitatem, canonicatum, aut

portio-

portionem recipiant, nisi qui eo Ordine sacro, aut sit initiatus, quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infrà tempus à iure, & ab hac sancta Synodo statutum, initiari valeat. In omnibus verò ecclesijs cathedralibus, omnes canonicatus, ac portiones habeant annexū Ordinem Presbyterij, Diaconatus, vel Subdiaconatus. Episcopus autem cum consilio Capituli, designet, ac distribuatur, prout viderit expedire, quibus quisq; Ordo ex sacris annexus in posterum esse debeat, ita tamē, vt dimidia saltem pars Presbyteri sint, cæteri verò Diaconi, aut Subdiaconi. Vbiverò cōsuetudo laudabilior habet, vt plures, vel ònes sint Presbyteri, omnino obseruetur. Hortatur etiā sancta Synodus, vt in prouincijs, vbi id cōmodè fieri potest, dignitates omnes, & saltem dimidia pars canonicatuum in cathedralibus ecclesijs, & collegiatis insignibus cōferantur tantū Magistris, vel Doctoribus, aut etiam Licentiatis in Theologia, vel iure canonico. Præterea obtinentibus in eisdem cathedralibus, aut collegiatis dignitates, canonicatus, præbendas, aut portiones, nō liceat vigore cuiuslibet statuti, e Sup. ses. 23. de ref. cap. 1. aut consuetudinis, vltra tres menses, ab eisdem ecclesijs quolibet anno abesse: saluis

nihilominus earum ecclesiarum constitutionibus, quæ longius seruitij tēpus requirunt: alioquin primo anno priuetur vnusquisq; dimidia parte fructuū, quos ratione etiā præbendæ, ac residētiæ fecit suos. Quod si iterum eadem fueri vsus negligentia, priuetur omnibus fructibus, quos eodē anno lucratus fuerit. Crescēte verò contumacia contra eos, iuxta sacrorum canonum cōstitutiones, procedatur f. Distributiones verò, qui flatis horis interfuerint, recipiāt, reliqui, quauis collatione, aut remissione exclusa, his careant iuxta Bonifacij VIII. decretum, quod incipit: Cōsuetudinē, quod sancta Synodus in vsum revocat, nō obstantibus quibuscunq; statutis, & cōsuetudinibus g. Omnes verò diuina per se, & non per substitutos, compellantur obire officia, & Episcopo celebranti, aut alia pontificalia exercenti, adistere, & inservire: atq; in choro, ad psallendum instituto, hymnis, & canticis Dei nomen reuerēter, distinctē, deuoteq; laudare. Vestitu insuper decenti tam in ecclesia, quàm extra, assiduē vtantur h, ab illicitisque venationib⁹, aucupijs, choreis, tabernis, lusibusq; abstineant: atq; ea morū integritate polleāt, vt meritò Ecclesiæ Senat⁹ dici possit. Cætera, quæ ad debitum

f Sexti de-
 cie. li. 3. de
 cie. nō resi.
 ca. 1. Sexti
 decret. lib. 1.
 de cōsuetu.
 ca. 1. Vide
 post finem
 huius lib.
 g Sess. 22.
 c. 4. c. licet.
 & c. extir-
 pādē §. qui
 vero. d. præ-
 ben. c. quia
 nonnulli. de
 cler. non re-
 siden.
 h Cōc. Tu-
 ron. 3. ca. 8.
 Cōc. Aga-
 thē. cā. 33.
 qui incipit
 Episc. c. Episc.
 copum. 34.
 dist. toto ti-
 tul. de vita
 & hon. cle-
 extraua. in
 6. & in Cle-
 ment.

bitum in diuinis officijs regimen spectant,
deq; congrua in his canēdi, seu modulandā
ratione, de certa lege in choro conueniēdi,
& permanēdi, simulque de omnibus eccle-
siae ministris, quae necessaria erunt, & si qua
huiusmodi, Synodus prouincialis, pro cu-
iusque prouintiae vtilitate & morib⁹, certā
cuique formulam praescribet. Interea verò
Episcopus non minus, quam cum duobus
Canonicis, (quorum vnus ab Episcopo, al-
ter à Capitulo eligatur,) in ijs, quae expedi-
re videbuntur, poterit prouidere.

*Vt prouidendum sit necessitatibus ecclesiarum in-
digentium. Cap. XII, l.*

Quoniam pleraq; cathedrales ecclesie
tam tenuis redditus sunt, & angustae,
vt Episcopali dignitati nullo modo respon-
deant, neque ecclesiarum necessitati suffi-
ciant, examinet Cōcilium prouinciale, vo-
catis ijs, quorum interest, & diligenter ex-
pendat, quas propter angustias, tenuitatē
que inuicem vnite, vel nouis prouentibus
augere expediat^b, confecta que de praemis-
sis instrumenta ad summum Romanū Pon-
tificem mittat, quibus instructus summus
Pontifex ex prudentia sua, prout expedire
iudicauerit, aut tenues inuicem vniat, aut
aliqua accessione ex fructibus augeat. In-

a sup. Sess. 7
de reso. c. 6
& 7. & Sess.
14. de ref. c.
9. & infra.
15.

b e. v. d. 10
q. 3. c. & tē
poris. cum
seq. 16. q. 12

terim verò, donec prædicta effectum sortiãtur, huiusmodi Episcopis, qui fructuũ subventionem pro diocesis suæ tenuitate indigēt, poterit de beneficijs aliquibus, dũ tamē curata nō sint, nec dignitates, seu canonicatus, & præbendæ, nec monasteria, in quib⁹ viget Regularis obseruantia, vel quæ Capitulis generalibus, & certis Visitatorib⁹ subduntur, à summo Romano Pontifice p̄uideri. In parochialibus etiam ecclesijs, quarũ fruct⁹ æquè adeò exigui sunt, vt debitis nequeant oneribus satis facere, curabit Episcopus, si per beneficiorum vnionem, non tamen regularium, id fieri non possit, vt primitiarum, vel decimarum assignatione, aut per parochianorum symbola, ac collectas, aut qua commodiori ei videbitur ratione, tantum redigatur, quod pro Rectoris, aut parochiæ necessitate decenter sufficiat. In vnionib⁹ verò quibuslibet, seu ex supradictis, seu alijs causis faciendis, ecclesiæ parochiales monasterijs quibuscunq̄ue, aut abbatijs, seu dignitatibus, siue præbendis ecclesiæ cathedralis, vel collegiatæ, siue alijs beneficijs simplicibus, aut hospitalibus, militijsue non vniantur: & quæ vnitæ sunt, reuideantur ab Ordinarijs, iuxta alias decretum in d eadem Synodo sub fel. rec. Pau

e Ses. 7. c. 6.
d sup. Ses. 7.
de ref. 6. 6.

lo III. quod etiam in vnitis ab eo tem-
 pore citrà æquè obseruetur: non obstanti-
 bus in ijs, quibuscunq̃ue verborum formis
 quæ hic pro sufficienter expressis habeantur.
 Ad hæc in posterum, omnes hæc ca-
 thedrales ecclesiæ, quorum redditus sum-
 mam ducatorum mille, & parochiales, quæ
 summam ducatorum centum, secundum
 verum annum valorem non excedunt,
 nullis pensionibus, aut reservationibus fru-
 ctuum grauentur. In ijs quoque ciuitatib⁹,
 ac locis, vbi parochiales ecclesiæ certos nō
 habēt fines, nec earum rectores proprium
 populum, quem regant, sed promiscuè pe-
 tentibus Sacramenta administrant, man-
 dat sancta Synodus Episcopis, pro tutiori
 animarum eis commissarum salute, vt di-
 stincto populo in certas, propriasq̃ue paro-
 chias, vnicuiq̃ue suum perpetuum^e, pecu-
 liaremq̃ue Parochum assignent, qui eas co-
 gnoscere valeat, & à quo solo licitè Sacra-
 menta suscipiant, aut alio vtiliori modo,
 (prout loci qualitas exegerit,) prouideant.
 Idemq̃ue in ijs ciuitatibus, ac locis, vbi nul-
 læ sunt parochiales, quàm primum fieri cu-
 rent: non obstantibus quibuscunq̃ue pri-
 uilegijs, & consuetudinibus, etiam imme-
 morabilibus.

e ca. 173. q.
 1. c. plures.
 16. q. 1. ca. 1.
 de paroch.
 & inf. ref. 4
 de ref. c. 9.

De abolendis malis consuetudinibus, & impositionibus in ecclesijs circa promissiones & collationes. Cap. XIII.

IN pluribus ecclesijs, tam cathedralibus, quam collegiatis, & parochialibus, ex earum constitutionibus, aut ex prava consuetudine, obseruari intelligitur, vt in electione, presentatione, nominatione, institutione, cōfirmatione, collatione, vel alia prouisione, siue admissione ad possessionē alicui⁹ cathedralis ecclesiæ, vel beneficij, canonicatum, aut præbendarum, vel partē prouētuum, seu ad distributiones quotidianas certæ conditiones, seu deductiones ex fructibus solutiones, promissiones, compensationesve illicitæ, aut etiã, quæ in aliquibus ecclesijs dicuntur Turnorum lucra, interponantur: hæc cum sancta Synodus detestetur mandat Episcopis, vt, quæcunq; huiusmodi in vsus pios non conuertantur, atque ingressus eos, qui simoniacæ labis, aut sordidæ auaritiæ suspicionem habent, fieri non permittant, ipsiq; diligenter de eorum cōstitutionibus, siue consuetudinibus super prædictis cognoscant, & illis tantum, quas vt laudabiles probauerint, exceptis, reliquas, vt prauas, ac scandalosas, reijciant, & aboleant. Eos verò, qui aduersus hæc, in

præ-

præsenti decreto comprehensa, quavis ratione cōmiserint, pœnis^f, contra simoniacos editis, sacris canonibus, & varijs sumorum Pontificum cōstitutionibus, quas omnes innouat, teneri decernit: non obstantibus quibuscunque statutis, cōstitutionibus, cōsuetudinibus, etiã immemorabilibus, etiã Apostolica auctoritate confirmatis: de quarũ surreptione, obreptione, & intētionis defectu, Ep̄s, tanquam Apostolicę Sedis delegatus, cognoscere possit.

Vt consulendum tenuitati præbendarum cathedralium, & collegialium pauperum. Cap. XV.

In ecclesijs cathedralibus^a, & collegiatis^a insignibus, vbi frequētes, adeoq; tennes^a sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, vt sustinendo decenti Canoniorum gradui pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cū cōsensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia, ijs vnire, vel si hac ratione prouideri non possit, aliquibus ex ijs suppressis, cum patronorum consensu, si de iure patronatus laicorum sint, quarum fructus, & prouentus reliquarum præbendarum distributionibus quotidianis applicentur, eos ad pauciores numerum reducere, ita tamē, vt tot super sint, quæ diuī

f. 1. q. 1. fere per totā. Cōc. Tole. 8. can. 3. c. cum semper de confess. toto fere: ut. de simo. extravag.

^a Supra eā p. 13.

no cultui celebrando, ac dignitati ecclesiæ commodè valeant respondere: non obstantibus quibuscunq; cōstitutionibus, & priuilegijs, aut quacunque reservatione generali, vel speciali, aut affectione, neque prædictæ vniones, aut suppressiones tolli, seu impediri possint ex quibuscūque prouisionibus^b, etiā vigore resignationis, aut quibusuis alijs derogationibus, vel suspensionibus.

De constitutione vicarij & æconomi, sede vacante, ad capitulum pertinente. Cap. XVI.

^a Concili.
Chalcedo.
actione. 16.
c. 25. in fin.
Conci. Vori-
matien, ca-
pit. 76.

Capitulum^a, Sede vacante, vbi fructuū percipiendorum ei munus incumbit,

Oeconomum vnum, vel plures fideles, ac diligētes decernat, qui rerum ecclesiasticarum, & prouentuum curam gerant, quorum rationem ei, ad quem pertinebit, sint reddituri. Item Officialem, seu Vicariū infra octo dies post mortē Episcopi constituere, vel existentē confirmare omnino teneatur, qui saltem in iure canonico sit Doct̄or,

^b cap. non
liceat. in 2.
12. q. 2. &
c. si. de sup-
ple. neglig.
prel. in. 6.

vel Licentiatus, vel aliās, quantum fieri poterit, idoneus: si secus factum fuerit^b, ad Metropolitanum deputatio huiusmodi deuoluatur. Et, si ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta, Capitulumque, vt præfertur, negligēs fuerit, tūc antiquior Episcopus ex Suffraganeis in Metropolitana, & pro-

pin,

pinquior Episcopus in exēpta Oeconomū,
& Vicariū idoneos possit cōstituere, Episcopus verò ad eandē ecclesiā vacantē promotus ex ijs, quæ ad eum spectant, ab iisdē Oecono, Vicario, & alijs quibuscūque officialibus, & administratoribus, qui Sede vacante, fuerunt à Capitulo, vel ab alijs in eius locū cōstituti, etiā si fuerit ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, iurisdictionis, administrationis, aut cuiuscunque eorum muneris, possitque eos punire, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint: etiā si prædicti officiales, reditis rationibus, à Capitulo, vel à deputatis ab eodem, absolutionem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque Episcopo teneatur Capitulū de scripturis ad ecclesiā pertinentibus, si quæ ad Capitulū peruenierunt, rationem reddere.

De pluralitate beneficiorum. Cap. XVII.

CVM ecclesiasticus a ordo peruertatur, quādo vnus pluriū officia occupat clericorū, sanctè sacris canonibus cautum fuit, neminē oportere in duabus ecclesijs cōscribi. Verū quoniam multi improbæ cupiditatis affectu se ipsos, non Deū, decipiētes, ea, quæ benè cōstituta sunt, varijs artibus eludere, & plura simul beneficia obtinere non

a Sef. 1. Ni-
ce. c. 15. &
16. Antioch.
c. 3. & Are
la. I. c. 2. &
2 2. & Mile
uit. c. 15. c.
quia in tan-
tum. ca. ad
hæc. & c. cū
nō ignores
de præb. cū
alleg. super
Sef. 7. de re
for. c. 2. ca.
referente. &
c. multa. de
præb. 2 2.
q. 1. per to-
tam. c. quia
nonnulli. de
clor. non re-
sid. n.

erubescūt, sancta Synodus debitā regendis ecclesijs disciplinā restituere cupiens; præfenti decreto, quod in quibuscunque personis, quocunq; titulo, etiam si Cardinalatus honore fulgeāt, mādat obseruari, statuit, vt in posterū, vnū tantū beneficium ecclesiasticum singulis conferatur, quod quidem si ad vitam eius, cui cōfertur, honestè sustentandā nō sufficiat, liceat nihilominus aliud simplex sufficiens, dūmodo vtrunq; personalem residentiam non requirat, eidem cōferri. Hæcque non modò ad cathedrales ecclesias, sed etiā ad alia omnia beneficia, tam secularia, quā regularia quæcunque, etiā cōmendata, pertineant, cuiuscūque tituli, ac qualitatis existant. Illi verò, qui in præfenti plures parochiales ecclesias, aut vnā cathedralem, & aliā parochialē obtinent **b**, cogantur omnino, quibuscunque dispensationibus, ac vnionibus ad vitam non obstantibus, vnā tantū parochiali, vel sola cathedrali retenta, alias parochiales infra spatium sex mensium dimittere: alioquin tam parochiales, quā beneficia omnia, quæ obtinent **c**, ipso iure vacare censeantur, ac tanquam vacantia liberè alijs idoneis conferantur, nec ipsi antea illa obtinentes, tuta conscientia, fructus post dictum tempus retineant.

b Sup. ief.
7. de retor.
cap. 4.

c e. execra
bilis. §. qui
vero. in ex
trau. cōm.
tit. de præ
ben.

tineant. Optat autem S^{an}cta Synodus, vt re-
signatium necessitatibus commoda aliqua
ratione, (prout summo Pontifici videbitur)
prouideatur.

*De his que fieri debent in vacanti parochialis Ec-
clesiæ, & eligendi præsentationes examine.*

Cap. XVIII.

EXpedit maximè animarum saluti, à di-
gnis, atque idoneis Parochis gubernari,
id vt diligētius, ac rectius p̄ficiatur, statuit
sancta Synodus, vt, cū parochialis ecclesiæ
vacatio, etiam si cura ecclesiæ, vel Episcopo
incūbere dicatur, & per vnū, vel plures ad-
ministratur, etiam in ecclesijs patrimoniali-
bus, seu receptiuis nūcupatis, in quib⁹ con-
suevit Episcopus vni, vel pluribus curā ani-
marum dare, quos omnes ad infra scriptum
examen teneri mandat, per obitum, vel re-
signationem, etiam in Curia, seu aliter quo-
modocumque cōtigerit, etiam si ipsa paro-
chialis ecclesia reseruata, vel affecta fuerit
generaliter, vel specialiter, etiā vigore idul-
ti, seu priuilegij in fauorem S. R. E. Cardi-
nalium, seu Abbatū, vel Capitulorum: de-
beat Episcopus statim, habita notitia vaca-
tionis ecclesiæ, si opus fuerit, idoneū in ea
Vicarium, cum congrua, eius arbitrio, fru-
ctuū portionis, assignatione, cōstituere, q̄
onera

onera ipsius ecclesiæ sustineat, donec ei de
 Rectore prouideatur. Porrò Episcopus, &
 qui ius patronatus habet, intra decem dies,
 vel aliud tempus, ab Episcopo præscriben-
 dum, idoneos aliquot Clericos ad regēdam
 ecclesiam coram deputandis examinatori-
 bus nominet. Liberum fit tamē etiam alijs
 qui aliquos ad id aptos nouerint, eorum no-
 mina deferre, vt possit postea de cuiuslibet
 ætate, moribus, & sufficientia fieri diligens
 inquisitio. Et si Episcopo, aut Synodo pro-
 uinciali pro regionis more videbitur ma-
 gis expedire, per edictū etiam publicum vo-
 cētur, qui uolent examinari. Trāfacto cōsti-
 tuto tēpore, omnes, qui descripti fuerint ³,
 examinentur ab Episcopo, siue, eo impedi-
 to, ab eius Vicario generali, atque ab alijs
 examinadoribus nō paucioribus, quā tri-
 bus: quorum uotis, si pares, aut singulares
 fuerint, accedere possit Episcopus, vel Vi-
 carius, quib⁹ magis videbitur. Examinato-
 res autē singulis annis in diœcesana Syno-
 do ab Episcopo, vel eius Vicario ad minus
 sex proponantur, qui Synodo satisfaciant,
 & ab ea probētur. Aduenienteque vacatio-
 ne cuiuslibet ecclesię, tres ex illis, eligat E-
 piscop⁹, qui cum eo examen perficiant, in-
 deq; succedēte alia vacatione, aut eosdem,
aut

2° infr. Sess.
 ult. de ref.
 cap. 9.

aut alios tres, quos maluerit, ex prædictis illis sex eligat. Sint verò hi examinatores, Magistri, seu Doctores, aut Licentiati in Theologia, aut iure Canonico, vel alij Clerici, seu Regulares, etiã ex ordine mendicantiũ, aut etiam sæculares, qui ad id videbũtur magis idonei, iurentque omnes ad sancta Dei Eũangelia, se, quacunq̃ue humana affectione postposita, fideliter munus executuros ^{b.} Caueantq̃; ne quidquã prorsus occasione huius examinis nec ante, nec post, accipiant: alioquin simoniæ vitium tam ipsi, quàm alij dantes, incurrant, à qua absolui nequeant, nisi dimissis beneficijs, quæ quomodocunq̃ue etiam antea obtinebant, & ad alia in posterum inhabiles reddantur. Et de his omnibus non solum coram Deo, sed etiam in Synodo prouinciali, si opus erit, rationem reddere teneatur, à qua, si quid contra officium eos fecisse comperitum fuerit, grauitè eius arbitrio puniri possint. Peracto deinde examine renũciantur, quotcũque ab his idonei iudicati fuerint ætate, moribus, doctrina, prudentia, & alijs rebus ad vacantem ecclesiam gubernandam opportunis ^{e.} ex hisque Episcopus eum eligat, quem cæteris magis idoneum iudicauerit, atque illi, & non alteri, col-

^{b.} c. quando
dist. 34.

^{e.} Sef. 25.
c. 9.

latio

latio ecclesiæ ab eo fiat, ad quem spectabit
 eam conferre. Si verò iuris patronat⁹ eccle
 siastici erit, ac institutio ad Episcopum, &
 non alium pertineat, is, quem patronus di
 gniorē inter probatos ab examinadoribus
 iudicabit, Episcopo presentare teneatur, vt
 ab eo instituatur. Cum verò institutio ab
 alio, quā ab Episcopo, erit faciēda, tūc Epif
 copus solus ex dignis eligat digniorē, quē
 patronus ei præsetet, ad quē institutio spe
 ctat. Quòd si ius patronatus laicorū fuerit,
 debeat, qui à patrono presentatus erit, ab
 eisdē deputatis, vt suprā, examinari, & non
 nisi idoneus repert⁹ fuerit, admitti. In om
 nibusque suprā dictis casibus non cuiquā
 alteri, quā vni ex prædictis examinatis,
 & ab examinadoribus approbatis, iuxta su
 prædictam regulam de Ecclesia providea
 tur, nec prædictorum examinadorum rela
 tionem, quo minus executionem habeat,
 vlla deuolutio, aut appellatio, etiam ad Se
 dem Apostolicam, siue eiusdē Sedis Lega
 tos, aut Vicelegatos, aut Nuncios, seu Epif
 copos, aut Metropolitanos, Primate, vel
 Patriarchas interposita, impediatur, aut suspē
 dat: alioquin Vicarius, quem ecclesiæ vacā
 ti antea Episcopus arbitrio suo ad tēpus de
 putauit, vel forsan postea deputabit, ab ei⁹
 ecclesiæ

Ecclesiæ custodia, & administratione non
 amoueat donec, aut eidem, aut alteri, qui
 probatus, & electus fuerit, vt supra, sit pro-
 uisum: aliàs prouisiones omnes, seu institu-
 tiones, præter supradictam formam factæ,
 surreptitiæ esse censeantur: non obstanti-
 bus huic decreto exemptionibus, indultis,
 priuilegijs, præventionibus, affectionib⁹,
 nouis prouisionibus, indultis concessis qui-
 buscunque à Vniuersitatibus, etiam ad cer-
 tam summam, & alijs impedimentis qui-
 buscunque. Si tamen adeo exigui redditus
 dictæ parochiales fuerint, vt totius huius
 examinationis operam nõ ferant, aut nemo
 sit, qui se examini quærat subijcere, aut ob-
 apertas factiones, seu dissidia, quæ in aliqui-
 bus locis reperiuntur, facile grauiores rixæ,
 ac tumultus possint excitari, poterit Ordī-
 narius, si pro sua conscientia cum deputato-
 rum consilio ita expedire arbitrabitur, hac
 forma ommissa, priuatū aliud examē, cæteris
 tamen, vt supra, seruatis, adhibere. Licebit
 etiam Synodo prouinciali, si qua in supra-
 dictis circa examinationis formam adden-
 da, remittēdave esse censuerit, prouidere.

De expectatiuis. Cap. XLX.

DEcernit sancta Synodus, Mandata de
 prouidendo, & gratias, quæ Expecta-
 tiuæ

d. Sec. 7. ca
pit. 13

In fine a
 obsequiis
 in fine a

a Vide fef.
25. c. 9.

b ca 2. de
cōcef. prę-
ben. & c. de
testāda. eo.
tit. in 6.

tiuæ dicuntur, nemini amplius, etiam Col-
legijs a, Vniuersitatibus, Senatibus, & alijs
singularibus personis, etiam sub nomine in-
dulti, aut ad certam summam, vel alio quo-
uis colore concedi: nec hætenus concessis
cuiquam, vti licere b. Sed nec reseruationes
mentales, nec aliæ quæcūque gratiæ ad va-
catura, nec indulta ad alienas ecclesias, vel
monasteria alicui, etiam ex S. R. E. Cardi-
nalibus, concedantur, & hætenus concessa,
abrogata esse censeantur.

*De iudiciorum ordinē in beneficialibus cau-
sis. Caput. XX.*

a Infr. fef.
vlt. de refo.
c. 10. in fin.

CAusæ omnes, ad forum ecclesiasticum
quomodolibet pertinentes, etiam si be-
neficiales sint, in prima instantia corā Ord-
narijs locorū duntaxat cognoscantur, atq;
omnino, saltem infra bieniū à die motæ li-
tis a, terminentur: alioquin, post id spatiū,
liberum sit partibus, vel alteri illarum iudi-
ces superiores, aliàs tamen competētes, ad-
ire, qui causam in eo statu, quo fuerit, assu-
mant, & quàm primū terminari curent:
nec antea alijs cōmittantur, nec auocentur:
neque appellationes ab eisdem interposi-
tæ, per Superiores quoscunque recipian-
tur, eorumve cōmissio, aut inhibitio fiat, ni-
si a definitiua, vel à definitiuæ vim habēte,

&

& cuius grauamen per appellationem à de-
finitiuâ reparari nequeat. Ab his excipian-
tur causæ, que^b iuxta canonicas sanctiones
apud Sedem Apostolicam sunt tractandæ,
vel quas ex vrgenti, rationabiliq; causa
iudicauerit summus Roman⁹ Pötifex per
speciale rescriptum Signaturæ Sanctitatis
suæ, manu propria subscrībendum, cōmit-
tere: aut auocare. Ad hæc, causæ matrimo-
niales, & criminales non Decani, Archidia-
coni, aut aliorū inferiorū iudicio, etiam visi-
tando: sed Episcopi tantum examini, & iu-
risdictioni relinquuntur, etiam si in præsen-
ti inter Episcopum, & decanum, seu Archi-
diaconum, aut alios inferiores super causa-
rum istarum cognitione lis aliqua in quacū-
que instantia pendeat: coram quo, si pars ve-
re paupertatem probauerit, non cogatur
extra prouinciam, nec in secūda, nec in ter-
tia instantia in eadem causa matrimoniali
litigare, nisi pars altera & alimenta, & ex-
pensas litis velit subministrare. Legati quo-
que, etiã de latere, Nuncij, Gubernatores
ecclesiastici, aut alij quantūcūq; facultatū
vigore, non solum Episcopos in prædictis
causis impedire, aut aliquo modo eorum iu-
risdictionem ijs præripere, aut turbare non
præsumant, sed nec etiam contra Clericos,

b. c. nec li-
cuit. 17. dis-
c. maiores.
de hap. Vñ
gilius Papa
in epist. ad
Eusebiū. in
fi. & Pela-
gius I. I. in
1. epist. cir-
ca fin. cuti
simil.

Y

alias

aliasve personas ecclesiasticas, nisi Episcopo prius requisita, eoq; negligēte, pcedat: alias eorum processus ordinationesve nullius momenti sint, atque ad damni satisfactionem partibus illati, teneantur. Præterea si quis in casibus à iure permisis appellauerit, aut de aliquo grauamine cōquestus fuerit, seu alias ob lapsum biennij, de quo supra ad alium iudicem recurrerit, teneatur acta omnia, coram Episcopo gesta, ad iudicem appellationis expēsis suis trāsferre, eodē Episcopo prius admonito, vt si quid ei pro causę instructione videbitur, possit iudici appellationis significare. Quod si appellatus cōpareat, cogatur nunc is quoque actorū, quæ translata sunt, expēsas, p portione sua, si illis vti voluerit, subire, nisi aliter ex loci cōsuetudine seruetur, vt scilicet ad appellantē integrū hoc onus pertineat. Porro ipsam actorū copiam teneatur notari⁹, cōgrua mercede accepta, appellāti quāto citus, & ad minus intra mensem, exhibere. Qui notarius si in differēda exhibitione fraudem fecerit, ab officij administratione arbitrio Ordinarij suspendatur, & ad dupli pœnā, quanti ea lis fuerit, inter appellatē, & pauperes loci distribuēdam, cōpellatur. Iudex verò, si & ipse impeditenti huius

conscijs, particepsvè fuerit, aliterve obsti-
terit, ne appellanti integrè acta intra tēpus
traderentur, ad eandem dupli pœnā, (put
supra) teneatur: nō obstātibus, quo ad om-
nia supra scripta, priuilegijs, indultis, cōcor-
dijs, quæ suos tantum teneant auctores, &
alijs quibuscunque consuetudinibus.

De declaratione quorundam verborum huius

Synodi. Cap. XXI.

CVpiēs sancta Synodus, vt ex decretis
ab ea editis nulla vnquā futuris tēpori-
bus dubitādi occasio oriatur, verba illa, po-
sita in decreto publicato Sessione prima,
sub Beatissimo Dño nostro Pio III. a vi-
delicet: Quæ proponētibus Legatis, ac Præ-
sidentibus, ad horum temporum leuandas
calamitates, sedandas de religione cōtrouer-
sias, coercendas linguas dolosas, deprauato-
rum morum abusus corrigēdos, Ecclesiæ ve-
ram, & Christianā pacem conciliandā apta
& idonea ipsi sanctæ Synodo videbūtur,
explicando declarat, mentis suæ non fuisse
vt ex prædictis verbis solita ratio tractandī
negotia in generalibus Cōcilijs vlla ex par-
te immutaretur, neq; noui quidquā, præter
id, quod à sacris canonibus, vel generalium
Synodorum forma hæctenus statutum est,
cuiquam adderetur, vel detraheretur.

a sup. Sess.
17.

IN super, eadem sacrosancta Synodus pro
 ximam futuram Sessionem feria quinta
 post Cõceptionem beatæ Mariæ virginis
 quæ erit dies nona mensis Decembris, pro
 ximè venturi, habendam esse statuit, & de-
 cernit; cum potestate etiam abbreviandi, in
 qua Sessione tractabitur de sexto nunc in
 eam dilato capite, & de reliquis reformatio
 nis capitibus iam exhibitis, de quæ alijs ad
 eam pertinentibus. Si verò opportunum
 videbitur, & tempus patietur, poterit
 etiam de nõnullis dogmatibus
 tractari, prout suo tempore
 in Congregationibus
 proponentur.

(???)

Abbreviata est dies Sessiois.

S E S S I O. XXV.

Quæ est nona & vltima, sub Pio III.
Pontifi. Max.

C O E P T A D I E III.

Absoluta die iii j. Decemb.

M. D. LXIII.

Decretum de Purgatorio.

V M Catholica Ecclesia, Spiritu
sancto edocta, ex sacris literis, &
antiqua Patrum traditione, in sa-
cris Cōcilijs, & nouissimè in hac
œcumenica Synodo docuerit, a Purgato-
rium esse, animasque ibi detentas, fideiū
suffragijs, potissimū verò acceptabili alta-
ris sacrificio iuari, præcipit sancta Synod⁹
Episcopis, vt sanā de Purgatorio doctrinā,
à sanctis Patribus, & sacris Concilijs tradi-
tam, à Christi fidelibus credi, teneri, doce-
ri, & vbiq; prædicari, diligenter studeāt.
Apud rudem verò plebem difficiliore, ac
subtiliores quæstiones, quæque ad ædifi-
cationem non faciunt, & ex quibus plerū-
que nulla fit pietatis accessio, à populari
bus concionibus secludantur. Incerta itē,

a Sef. 7. cā
30. sup. sēs
22. ca. 2. &
can. 3.

vel quæ specie falsi laborât, euulgari, ac tractari nõ permittant. Ea verò, quæ ad curiositatem quãdam, aut superstitionẽ spectât, vel turpe lucrum sapiunt, tanquam scandala, & fidelium offendicula prohibeant. Current autem Episcopi, vt fidelium viuorum suffragia, Missarũ, scilicet, sacrificia, orationes, eleemosynæ, aliaq; pietatis opera, quæ à fidelibus pro alijs fidelibus defunctis fieri consueuerunt, secundum Ecclesiæ instituta piè, & deuotè fiant & quæ pro illis ex testatorum foundationibus, vel alia ratione debentur, non perfunctoriè, sed à sacerdotibus, & Ecclesiæ ministris, & alijs, qui hoc præstare tenentur, diligenter, & accuratè persoluantur.

*De inuocatione, ueneratione, & reliquijs Sanctorũ,
& sacris imaginibus.*

Mandat sancta Synodus omnibus Episcopis, & cæteris docendi munus, curamque sustinentibus, vt iuxta Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ usum, à primæuis Christianæ religionis tẽporibus receptũ, sanctorumque Patrum confessionem, & sacrorum Conciliorum decreta, in primis de Sanctorum intercessione, inuocatione, Reliquiarum honore, & legitimo imaginũ ysu, fideles diligenter instruant, docentes
eos,

eos, Sanctos, vnà cùm Christo regnantes,
 orationes suas pro hominib⁹ Deo offerre,
 bonum, atque vtile esse suppliciter eos in-
 uocare, & ob beneficia impetranda à Deo
 per filium eius Iesum Christum, Dominũ
 nostrum, qui solus noster Redēptor & Sal-
 uator est, ad eorum orationes, opem, auxi-
 liumq̃ue confugere. Illos verò, qui negant
 Sanctos, æterna felicitate in celo fruētes,
 inuocandos esse, aut qui asserunt, vel illos
 pro hominibus non orare, vel eorũ, vt pro
 nobis etiam singulis orent, inuocationē ef-
 fe idololatriam, vel pugnare cū verbo Dei,
 aduersariq̃ue honori vnus mediatoris Dei,
 & hominum Iesu Christi, vel stultum esse,
 in celo regnātibus voce, vel mente suppli-
 care, impie sentire. Sanctorum quoq; mar-
 tyrum, & aliorum cum Christo viuentium
 sancta corpora, quæ viua membra fuerunt
 Christi, & templum Spiritus sancti, ab ipso
 ad æternam vitam suscitanda, & glorifican-
 da, à fidelibus veneranda esse, per quæ mul-
 ta beneficia à Deo hominibus præstantur:
 ita vt affirmantes, Sanctorum Reliquijs ve-
 nerationem, atque honorem non debe-
 ri, vel eas, aliaq̃ue sacra monumenta à fi-
 delibus inutiliter honorari, atque eorum
 opis impetrandæ causa Sanctorum me-
 morias

a Concil.
Nicæ u. 2.

morias frustra frequentari, omnino dānan-
dos esse ^a, prout iam pridem eos damnauit,
& nunc etiam damnat Ecclesia. Imagines
porrò Christi, Deiparæ virginis, & aliorū
Sanctorum, in templis præsertim habēdas,
& retinendas, eisque debitum honorem, &
venerationem impertiendam: nō quòd cre-
datur inesse aliqua in ijs diuinitas, vel vir-
tus, propter quam sint colendæ, vel quòd
ab eis sit aliquid petendum, vel quod fidu-
cia in imaginibus sit figēda, veluti olim fie-
bat à gentibus, quæ in idolis spem suā col-
locabant: sed quoniam honos, qui eis exhi-
betur, refertur, ad ^b prototypa, quæ illæ re-
præsentant: ita vt per imagines, quas oscu-
lamur, & coram quibus caput aperimus, &
procumbimus, Christum adoremus, & san-
ctos, quorū illæ similitudinem gerunt, vene-
remur, id quod Conciliorum, præsertim ve-
rò secundæ Nicænæ Synodi decretis cōtra
imaginum oppugnatores est sancitum.

Psal. 134. d.

b Concil.
Nicæn. 2.
actio. 3.

Illud verò diligēter doceāt Episcopi, per
historias mysteriorū nostræ redēptionis,
piēturis, vel alijs similitudinibus expressas,
erudiri, & confirmari populū in articulis fi-
dei cōmemorādis, & assiduē recolēdis: tum
verò ex omnibus sacris imaginibus magnū
fructum percipi, nō solū quia admonetur
populus

populus beneficiorum, & numerum, quæ a Christo sibi collata sunt, sed etiam quia Dei per Sanctos miracula, & salutaria exemplis oculis fidelium subiiciuntur: ut pro ijs Deo gratias agant, ad Sanctorumque imitationem vitam, moresque suos componant, excitenturque ad adorandum, ac diligendum Deum, & ad pietatem colendam. Si quis autem his decretis contraria docuerit, aut senserit, anathema sit. In has autem sanctas & salutes observationes si qui abusus irrepperint, eos prorsus aboleri sancta Synodus vehementer cupit, ita ut nullæ falsi dogmatis imagines, & rudibus periculosi erroris occasionem præbentes, statuatur. Quod si aliquando historias, & narrationes sacre Scripturæ, cum id indoctæ plebi expediet, exprimi, & figurari cõtigerit, doceatur populus non propterea diuinitatem figurari, quasi corporeis oculis conspici, vel coloribus, au figuris exprimi possit. Omnis porro superstitione in Sanctorum inuocatione, Reliquiarum veneratione, & imaginum sacro usu tollatur, omnis turpis quæstus eliminetur, omnis denique lasciuia vitetur, ita ut procaci venustate imagines non pingantur, nec ornentur, & Sanctorum celebratione, ac Reliquiarum visitatione homines ad

comestationes, atque ebrietates nō abutantur, quasi festi dies in honorē Sanctorū per luxū, ac lasciuam agantur. Postremò, tāta circa hęc diligētia, & cura ab Episcopis adhibeatur, vt nihil inordinatū, aut præposterè, & tumultuariè accōmodatū, nihil profanum, nihilque in honestū appareat, cū domū Dei deceat sanctitudo. Hęc vt fidelius obseruētur, statuit sancta Synodus, nemini licere vllō in loco, vel ecclesia, etiā quomodo libet exempta, vllam in solitā ponere, vel ponendam curare imaginem, nisi ab Episcopo approbata fuerit, nulla etiam admittēda esse noua miracula, nec nouas Reliquias recipiēdas, nisi eodem recognoscēte, & approbāte Episcopo, qui simulatq; de ijs aliquid cōpertum habuerit, adhibitis in cōsiliū Theologis, & alijs pijs viris, ea faciat, quæ veritati, & pietati consentanea iudicauerit. Quòd si aliquis dubi⁹, aut difficilis abusus sit extirpādus, vel omnino aliqua de is reb⁹ grauior quæstio incidat. Episcopus, antequam cōtrouersia dirimat, Metropolitani, & cōprouincialium Episcoporum in Concilio prouinciali sententiam expetat, ita tamen, vt nihil, inconsulto Sanctissimō Romano Pontifice, nouum, aut in Ecclesia hætenus inusitatum decernatur.

e Psal. 92. a
ca. decret.
de immun.
ecclē. in 6.

De regularibus, & monialibus.

Eadem sacrosancta Synodus, reformatio-
nem prosequens, ea, quæ sequuntur, statu-
enda esse censuit.

*Votorum, & regularum custodiam maximè obser-
uandam, Cap. I.*

Quoniam non ignorat sancta Synodus,
quantum ex monasterijs piè institu-
tis, & rectè administratis, in Ecclesia Dei
splendoris, atque utilitatis oriatur, necessa-
riū esse cēsuit, quò facilius ac maturius, vbi
collapsa est vetus, & regularis disciplina in-
stauratur: & cōstantius, vbi conseruata est
perseueret, præcipere, prout hoc decreto
præcipit, vt omnes Regulares, tã viri, quàm
mulieres, ad Regulæ, quã professi sunt, præ-
scriptum, vitã instituant, & cōponāt, atque
in primis, quæ ad suæ p̄fessionis perfectio-
nē, a vt obediētia, paupertatis, & castitatis,
ac si quæ alia sunt alicuius Regulæ, & Ordī-
nis peculiaria vota, & præcepta, ad eorum
respectiue essentiam, nec non ad communē
vitam, victum, & vestitum conseruanda
pertinentia fideliter obseruent. Omnisque
cura, & diligentia à Superioribus adhibea-
tur, tam in Capitulis generalib⁹, & prouin-
cialibus, quam in eorū visitationibus, quæ
suis temporibus facere non prætermittāt,

a Clem. exi
ui. §. cū igitur.
in pri-
mis de ver.
signifi.

vt

b e cum ad ab eis non posse ea, quæ ad substantiam Regularis vite pertinent, relaxari. Si enim illa, quæ bases sunt, & c fundamēta totius Regularis disciplinæ, exactè non fuerint conseruata, totum curruat ædificium, necesse est.

monasteria
in fi. de sta
tu monach
e c. cū Pau
lus. 1. q. 1.

De paupertatis voto integerrimè seruando.

Cap. 11.

NEmini igitur Regularium, tam virorū, quam mulierum, liceat bona immobilia, vel mobilia, cuiuscunq̄ue qualitatis fuerint, etiā quouis modo ab eis acquisita^d, tãquam propria, aut etiam nomine conuentus, possidere, vel tenere, sed statim ea superiori tradantur, conuentuiq̄; incorporētur. Nec deinceps liceat Superioribus bona stabilia alicui Regulari cōcedere, etiā ad vsū fructū, vel vsū, administrationē, aut cōmendam. Administratio autem bonorum, monasteriorū, seu conuentuū ad solos officiales eorundem, ad nutum Superiorum amouibiles, pertineat. Mobiliū verò vsū ita Superiores permittant, vt eorū supellex statui paupertatis, quam professi sunt, conueniat, nihilq̄ue superflui in ea sit, nihil etiam, quod sit necessarium, eis denegetur. Quod si quis aliter quidquam tenere deprehensus, aut conuictus fuerit, is biennio acti

d c. 2. & c.
cū ad mona
sterium. de
stat. regul.

ua,

tra, & passiuâ voce priuatus sit, atque etiâ iuxta suâ Regulæ, & Ordinis constitutio- nes, puniatur.

Quòd bona immobilia possidere possint religiosi omnes exceptis Capucinis, & minoribus de obseruantia. Cap. III.

Concedit sancta Synodos omnibus monasterijs, & domibus tam virorum, quàm mulierum, & medicantiu, ^a exceptis domibus fratrum sancti Francisci, Capucinorum, & eorum, qui Minores de obseruantia vocantur, etiam, quibus, aut ex constitutionibus suis erat prohibitum, aut ex privilegio Apostolico non erat concessum, ut deinceps bona immobilia eis possidere liceat. Quod si aliqua loca ex prædictis, quibus auctoritate Apostolica similia bona possidere permissum erat, eis spoliata sint, eadem omnia illis restituenda esse decernit ^b. In prædictis autem monasterijs, & domibus tam virorum, quàm mulierum, bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redditibus proprijs monasteriorum, vel ex consuetis eleemosynis commodè possit sustentari: nec de cætero similia loca erigantur sine Episcopi, in cuius diœcesi erigenda sunt, licentia prius obtenta.

a c. exijt q̄
seminat. §.
porro. de
ver. sign. in
6.

b Cõc. Are
la. 4 c. 8 cõ.
ci. Magutia
cũ. c. 19. c. 1.
& c. auctori-
tate de inst.
c. quoniã vt
ait de vita
& hone. cle
c. vii. § fa-
nẽ vt hoc.
de stat. reg.
in. 6.

De

*De clausura, & obedientia semper, & in omnibus
seruanda. Cap. IIII.*

Prohibet Sancta Synodus, ne quis Regu-
laris, sine sui Superioris licentia, prædica-
tionis, vel lectionis, aut cuiusvis pij operis
prætextu, & subijciat se obsequio alicuius
Prælati, Principis, vel Vniuersitatis, vel Cō-
munitatis, aut alterius cuiuscūq; personæ,
seu loci, neq; ei aliquod priuilegium, aut fa-
cultas, ab alijs super ijs obtēta, suffragetur.
Quod si cōtrā fecerit, tāquā inobediēs arbi-
trio Superioris puniatur. Nec liceat regula-
ribus à suis conuentibus recedere etiā præ-
textu ad superiores suos accedendi, nisi ab
eisdem missi, aut vocati fuerint. Qui verò si
ne prædicto mandato, in scriptis obtēto, re-
pertus fuerit, ab Ordinarijs locorū tāquam
desertor sui instituti puniatur. Illi autē, qui
studiorum causa ad Vniuersitates mittun-
tur, in Cōuentibus tantū habitēt: alioquin
ab Ordinarijs contra eos procedatur.

*De renouatione antiquæ constitutionis circa mo-
nasteria monialium. Cap. V.*

Bonifacij^a VIII. constitutionem, quæ
incipit: Periculoso: renouans sancta Sy-
nodus, vniuersis Episcopis sub obtestatio-
ne diuini iudicij, & interminatione maledi-
ctionis æternæ, præcipit, vt in omnibus mo-
naste-

c. c. quāto.
d. offi. ordi.
Clem. ne in
agro. §. q̄
veto. de sta-
tu. mon.

Periculoso
de offi. ordi.
de statu. mon.

Periculoso
de offi. ordi.
de statu. mon.

a. c. pericu-
loso. de sta-
tu. mon. in
9. decret. li. 6
& stat. reg.
cap. I. Vide
post finem
huius libri.

nafterijs, sibi subiectis, ordinaria, in alijs ve-
 rò Sedis Apostolicæ auctoritate clausuram
 Sanctimonialiū, vbi violata fuerit, diligen-
 ter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari
 maximè procurēt. Inobediētes, atque con-
 tradictores per censuras ecclesiasticas, alias
 que poenas, quacunque appellatione post
 posita, compescētes, inuocato etiā ad hoc,
 si opus fuerit, auxilio brachij secularis.
 Quod auxilium vt præbeat, omnes Chri-
 stianos Principes hortatur sancta Synodus,
 & sub excommunicationis pœna. ipso fa-
 cto incurrēda, omnibus magistratibus se-
 cularibus iniungit^b. Nemini autem Sancti-
 monialium liceat post professionem exire
 à monasterio etiam ad breue tempus, quo-
 cunque prætextu, nisi ex aliqua legitima
 causa, ab Episcopo approbanda: indultis
 quibuscunque & Priuilegijs non obstanti-
 bus^c. Ingressi autem intra septa monasterij
 nemini liceat, cuiuscunque generis, aut cō-
 ditionis, sexus, vel ætatis fuerint, sine Epif-
 copi, vel Superioris licentia, in scriptis
 obtenta, sub excommunicationis pœna,
 ipso facto incurrēda^d. Dare autem tan-
 tum Episcopus, vel Superior licentiam de-
 bet in casibus necessarijs: neque alius vlllo
 modo possit, etiā vigore cuiuscūque facul-
 tatis,

b Cœc. Ca
 bilonen. 2.
 cap. 37. 62.
 63.

c Cœc. Ma-
 tilconen. 1.
 cad. 3. Con-
 cil. Arelat.
 cap. 7.
 d c. difini-
 mus. 18. q.
 2. c. pericu-
 loso. de sta-
 ta mona. in
 sexto.

tatis, vel indulti hæctenus concessi, vel in posterum cōcedendi. Et quia monasteria, Sanctimonialium extramœnia vrbis, vel oppidi constituta, malorum hominū prædæ, & alijs facinoribus sine vlla sæpè custodia sunt exposita, curent Episcopi, & alij Superiores (si ita videbitur expedire) vt Sanctimoniales ex ijs, ad noua, vel antiqua monasteria intra vrbes, vel oppida frequentia reducantur, inuocato etiam auxilio, si op⁹ fuerit, brachij secularis. Impedientes verò, vel non obediens per censuras ecclesiasticas parere compellant.

De modo in electione seruando. Cap. VI.

IN electione Superiorum quorumcunq; Abbatum temporalium, & aliorum Officialium, ac Generalium, & Abbatissarum, atq; aliarū Præpositarū, quo omnia rectè, & sine vlla fraude fiant, in primis sancta Synod⁹ districtè præcipit, omnes supradictos eligi debere per vota secreta, ita vt singulorum eligentium nomina nunquã publicentur. Nec in posterum liceat, Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunque Titulares ad effectum electionis faciendæ cōstituerè: aut voces, & suffragia absentiuū supplere. Si verò contra huius decreti cōstitutionē aliquis electus fuerit, electio ir-

rita sit, & is, qui ad hunc effectum se in Pro-
uincialē, Abbatem, aut Priorem creari per-
miserit, deinceps ad omnia officia, in reli-
gione obtinenda, inhabilis existat: faculta-
tesque super his concessæ, eo ipso abrogatæ
censeantur, & si in posterum aliæ concedā-
tur, tanquam surreptitiæ habeantur.

*De etate & qualitate eligendæ in superio-
rem. Cap. VII.*

A Bbatissa^a, & Priorissa, & quocunque
alio nomine Præfecta, vel Præposita
appelletur, eligatur non minor annis qua-
draginta, & quæ octo annis post expres-
sam professionē laudabiliter vixerit. Quod
si his qualitatibus non reperiat in eodē
monasterio, ex alio eiusdem Ordinis eligi
possit. Si hoc etiā incōmodum Superiori,
qui electioni præest, videatur ex jis^b, quæ
in eodē monasterio annū trigessimū excē-
serint, & quinq; saltē annis post profes-
sionē rectē vixerint, Episcopo, vel alio Supe-
riore cōsentiente, eligatur^c. Duobus verò
monasterijs nulla præficiatur. Et si qua, duo
vel plura, quocunque modo obtinet, coga-
tur, vno excepto, intra sex mēses cæteris re-
signare. Post id verò tēp⁹, nisi resignauerit,
ōnia ipso iure vacēt. Is verò, qui electioni
præest, Episcop⁹, siue alius Superior, clau-

^a Cōc. Caf-
thag. 3. Cō-
cil. Agath.
c. 19. c. san-
ctimonial-
lis. 20. quæ-
stio. 1.

^b e. Idem
nitatibus. d.
elect. in 6.

^c Cōc. Aga-
th. c. 17. Cō-
cil. Epau. c.
9. c. vlti. 20
q. vlt. c. vnū.
21. q. 1. Cōc.
Cabilonē.
c. 22.

stra monasterij nõ ingrediatur, sed ante cancellorum fenestellam vota singularum audiatur, vel accipiat. In reliquis seruentur singularum Ordinum, vel monasteriorum constitutiones.

De his religiosis qui immediatè Sedi Apostolicæ subjunt. Cap. VIII.

Monasteria omnia, quæ generalibus Capitulis, aut Episcopis nõ subsunt, nec suos habent ordinarios regulares Visitatores, sed sub immediata Sedis Apostolicæ protectione, ac directione regi consueverunt, teneantur infra annum à fine præsentis Concilij, & deinde quolibet triennio sese in congregationes redigere, iuxta formam constitutionis Innocentij III. in Concilio generali, quæ incipit: In singulis: ibiq; certas regulares personas deputare, quæ de modo, & ordine, de prædictis congregationibus erigendis, ac statutis in eis exequendis, deliberent, & statuât. Quòd si in his negligentes fuerint, liceat Metropolitanò, in cuius provincia prædicta monasteria sunt, tamquam Sedis Apostolicæ delegato, eos prædictis causis conuocare. Quòd si infra limites vnius provincie non sit sufficiens talium monasteriorum numerus ad erigendam congregationem, possint duarum, vel trium

ca. in singulis. d. stat. mon. de cret. lib. 3. Vide post finem huius libri.

trium prouinciarum monasteria vnâ facere congregationem. Iplis autē congregationibus constitutis illarum generalia Capitula, & ab illis electi Præsides, vel Visitatores eadem habeant auctoritatē in suæ cōgregationis monasteria, ac regulares in eis cōmorantes, quam alij Præsides, ac Visitatores in cæteris habent Ordinib⁹: teneanturq; suæ congregationis monasteria frequenter visitare, & illorum reformationi incumbere, & ea obseruare, quæ in sacris Canonibus, & in hoc sacro Concilio sunt decreta. Quod si etiã, Metropolitano instante, prædicta exequi non curauerint, Episcopis, in quorum diocesibus loca prædicta sita sunt, tanquã sedis Apostolicæ delegatis, subdantur.

De gubernatione sanctimonialium per Episcopum. Cap. IX.

Monasteria Sanctimonialium, sanctæ Sedi Apostolicæ immediatè subiecta, etiam sub nomine Capitulorum sancti Petri, vel sancti Ioannis, vel alias quomodocūque nuncupentur, ab Episcopis, tanquam dictæ Sedis delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscūque. Quæ verò à deputatis in Capitulis generalibus, vel ab alijs Regularibus reguntur, sub eorum cura, & custodia relinquuntur.

a c. cōgno
uimus. 18.
q. x.

De sanctimonialium confessionibus atque Eucharistiæ seruandæ loco. Cap. X.

b Clem. ne
in agro. s.
fane. desta
ru. mon.

ATtendât diligenter Episcopi, ac cæteri Superiores monasteriorum Sanctimonialium, vt in constitutionibus earû ad moneantur Sanctimoniales ^b, vt saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum faciant, & sacrosanctam Eucharistiã suscipiãt, vt eo se saluari præsidio muniãt, ad omnes oppugnationes demonis fortiter superandas. Præter ordinarium autem confessorem, alius extraordinarius ab Episcopo, & alijs superioribus bis aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat. Quòd verò sanctissimû Christi corpus intra chorum, vel septa monasterij, & non in publica ecclesia conseruetur, prohibet sancta Synodus, non obstante quocunque indulto, aut priuilegio.

De monasterijs quæ parochiam continent. Cap. XI.

IN monasterijs, seu domibus virorum, seu mulierum, quibus imminet animarû cura personarum secularium, præter eas quæ sunt de illorum monasteriorû, seu locorû familia, personæ, tam regulares, quã sæculares, huiusmodi curã, exercêtes, subsint immediate in ijs, quæ ad dictam curã, & Sacramen-

mentorū administrationē pertinent, iurisdictioni, visitationi, & correctioni Ep̄i, in cuius diocesi sunt sita. ^a Nec ibi aliqui, ^a qui religiosi. 18. q. 2.
 etiam ad nutū amouibiles, deputētur, nisi de eiusdem cōsensu, ac præuio examine, p̄ eum, aut eius Vicariū faciēdo, excepto monasterio Cluniacēsi cū suis limitibus: & exceptis etiā ijs monasterijs, seu locis, in quib⁹ Abbates, Generales, aut Capita Ordinū sedē ordinariā principalē habent: atque alijs monasterijs, seu domibus, in quibus Abbates, aut alij Regularium Superiores iurisdictionē Episcopālē, & tēporalē in Parochos & parochianos, exercēt: saluo tamē eorum Ep̄orum iure qui maiorem in prædicta loca, vel personas iurisdictionē exercent.

De interdictis, & censuris à regularibus seruandis.
 Cap. XII.

Censuræ, & interdicta, nedum à Sede Apostolica emendata, sed etiā ab Ordinarijs promulgata, mandāte Ep̄o, à Regularibus in eorū ecclesijs publicētur, atq; seruentur. ^b Dies etiā festi, quos in diocesi sua ser ^{b c. de ijs. 13. dist.} uādos idem Ep̄us præceperit, ab exemptis omnibus, etiam regularibus, seruentur.

De controuersia in præcedentijs sedanda ab Episcopis, de exitu ad publicas processiones.

Cap. XIII.

Controuersias omnes de præcedentiã,
quæ perlapé cum scandalo oriuntur
inter ecclesiasticas personas, tam secula-
res, quàm regulares, cum in processioib⁹
publicis, tum in ijs, quæ fiunt in tumulan-
dis defunctorum corporibus, & in deferen-
da umbella, & alijs similibus, Episcopus,
amota omni appellatione, & non obstan-
tibus quibuscunq̃ue, componat. Exempti
autem omnes, tam clerici sæculares, quàm re-
gulares, quicunq̃ue, etiam monachi ad pu-
blicas processiones vocati, accedere cõpel-
lantur, ijs tantum exceptis, qui in strictiorib⁹
clausura perpetuò viuunt.

De supplicio religiosi publicè delinquentis.

Cap. XIII.

Regularis, non subditus Episcopo, qui
intra claustra monasterij degit, & extra
ea ita notoriè deliquerit, vt populo scan-
dalo sit, Episcopo instante, à suo Superio-
re intra tempus, ab Episcopo præfigendū,
seuerè puniatur, ac de punitione Episcopū
certiorem faciat, à sin minus, à suo Supe-
riore, officio priuetur, & delinquens ab
Episcopo puniri possit.

De tempore professionis. Cap. XVI.

In

IN quacunque religione^b, tam virorum ^{b c. Gōsal. du. 17. q. 2. c. ad Apostolici. de reg. & c. nō solū. eo titi in 6. c. ca. ad nostram. c. cū virū. & c. postulasti. eo. tit. & c. 1. eod. tit. in 6.} quam mulierum, professio non fiat ante decimum sextum annum expletū, nec qui minore tempore, quam per annum, post susceptum habitū, in probatione steterit, ad professionē admittatur^c: Professio autē, antea facta, sit nulla, nullamq; inducat obligationem ad alicuius Regulæ, vel religionis, vel ordinis observationem, aut ad alios quoscunque effectus.

Quando renunciatio facta ante professionem vim habeat. Cap. XVI.

NVlla quoq; renunciatio, aut obligatio antea facta, etiam cum iuramento, vel in fauorem cuiuscunq; causæ piæ, valeat, nisi cū licētia Episcopi, siue ei⁹ Vicarij fiat, intra duos menses proximos ante professionem, ac nō aliàs intelligatur effectum suum fortiri, nisi secuta professione: aliter verò facta, etiam si cum huius fauoris expressa renūciatione, etiam iurata, sit irrita, & nullius effectus^d. Finito tempore nouitiar⁹, Superiores, nouitios, quos habiles inuenerit, ad profitendum admittant, aut è monasterio eos eijciant. Per hæc tamen sancta Synod⁹ non intendit aliquid innouare, aut prohibere, quin relegio Clericorum Societatis Iesu, iusta pium eorum institutum, à san-

^d c. cū causam in fine de elect.

ita Sede Apostolica approbatū, Domino,
 & eius Ecclesiæ inferuire possint: sed neq;
 ante professionem, excepto victu, & vesti-
 tu, nouitij, vel nouitię illiustēporis, quo in
 probatione est, quocūq; prætextu, à parē-
 tibus, vel propinquis, aut curatoribus eius
 monasterio aliquid ex bonis eiusdē tribua-
 tur, ne hac occasiōe discedere nequeat, qui
 totam, vel maiorem partem substātiæ suæ
 monasteriū possideat: nec facile, si discesse-
 rit, id recuperare possit: quin prius præci-
 pit sancta Synodus sub anathematis pœna
 dantibus, & recipientibus, ne hoc vllō mo-
 do fiat & vt abeuntibus ante professionem
 omnia restituantur, quæ sua erant. Quod
 vt rectē fiat, Episcopus etiam per censuras
 ecclesiasticas, si opus fuerit, compellat

*De exploranda voluntate virginis, quæ Deo
 sacrat. Cap. XLII.*

Liberati professionis virginū Deo dican-
 darum prospiciens sancta Synodus, sta-
 tuit, atq; decernit, vt, si pu. lla, quæ habitū
 regularem suscipere voluerit, maior duode-
 cim annis sit, nō ante eum suscipiat, nec po-
 stea ipsa, vel alia professionē emittat, quā
 explorauerit Ep̄us: vel (eo absente, vel
 impedito) eius Vicarius, aut aliquis eorum
 sumptibus ab eis deputatus, virginis volūta-
 tem

tem diligenter, an coacta, an seducta sit, an sciat, quid agat: & si voluntas eius pia, ac libera cognita fuerit, habueritq; conditiones requisitas iuxta monasterij illius, & Ordinis regulam, necnō monasteriū fuerit idoneū, liberè ei profiteri liceat. Cui⁹ professionis tempus ne Episcop⁹ ignoret, teneatur Præfecta monasterio eum ante mēsem certiorē facere. Quòd si præfecta certiozem Episcopum non fuerit, quandiu Episcopo videbitur, ab officio suspensa sit.

Contra eos, qui cogunt mulieres ad religionem, vel sine iusta causa impediunt volētes.

Cap. XVIII.

ANnathemati sancta Synod⁹ subijcit omnes, & singulas personas, cuiuscunque qualitatis, vel conditionis fuerint, tam Clericos, quàm laicos, seculares, vel regulares, atque etiam qualibet dignitate fungentes, si quomodocunque coegerint aliquā virginem, vel viduam, aut aliam quamcūque mulierem inuitam (præterquam in casibus in iure expressis) ad ingrediendum monasterium, vel ad suscipiendum habitum cuiuscunque religionis, vel ad emittendam professionem: quiq; consilium, auxilium, vel fauorem dederint, quiq; scientes eam non sponte ingredi monasterium, aut habi-

Z 1 tum

tum suscipere, aut professionem emittere, quoquo modo eidē actui, vel præseñtiā, vel cōsensum, vel auctoritatē interposuerint.

a Cōc. To
leta. 3. can.
10. ca. p. 1.
la. 20. q. 2.
ca. vlti. 32.
quæst. 2.

Simili a quoq; anathema subijcit eos, qui sanctam virginum, vel aliarum inulierū voluntatem veli accipiendi, vel voti emittēdi, quoquo modo, sine iusta causa, impedierint. Eaq; omnia, & singula, quæ ante professionē, vel in ipsa professione fieri oportet

b Cōc. To
let. 3. c. 54.
in fine.

seruentur non solū in monasterijs subiectis Episcopo, sed & in alijs quibuscunq; . b Ab his tamen excipiūtur mulieres, quæ Poenitentes, aut Conuertitæ appellantur: in quibus constitutiones earum seruentur.

Quando, & quomodo sit audiendus, qui vi, vel metu vel ante tempus fecerit professionem.

Cap. XIX.

a ca. puel-
le. 20. q. 1.
ca. in virū.
de regul.

Q Vicunque Regularis prætendat a, se p̄ vim, & metū ingressum esse religionē aut etiā dicat, ante ætatem debitam professum fuisse, aut quid simile: velitq; habitū dimittere quacunq; de causa, aut etiā cum habitu discedere sine licētia Superiorum, nō audiatur, nisi intra quinquenniū tantū à die professionis, & tūc nō aliter, nisi causas quas prætēderit, deduxerit corā Superiore suo, & Ordinario b. Quòd si antea habitum sponte dimiserit, nullatenus ad allegā dum quam

b Cōc. Arc
lat. 1. c. vlt.
Cōci. Arc-
lat. ca. 32. &
23.

quācunq; causam admittatur, sed ad monasterium redire cogatur, & tāquam apostata puniat. Interim verò nullo priuilegio suæ religionis iuuetur. Nemo etiā Regularis cuiuscunq; facultatis vigore trāseratur ad laxiorē religionē, nec detur licētia cuiquā Regulari occultè ferendi habitū suę religiōis.

De Visitatione faciēda à superioribus in monasteria inferiora. Cap. XX.

Abbates, qui sunt Ordinum Capita, ac cæteri prædictorum Ordinum Superiores, Episcopis nō subiecti, quibus est in alia inferiora monasteria, Prioratusve legitima iurisdicctio, eadē illa sibi subdita monasteria, & Prioratus, suo quisque loco, atque ordine, ex officio visitēt, etiam si cōmēdata existant. Quæ cū Ordinum suorū Capitibus subsint, declarat sancta Synodus, in ijs^a, quæ aliās de visitatione monasteriorū commendatorum definita sunt, non esse comprehensa: teneāturque quicunq; prædictorum Ordinum monasterijs præfunt, prædictos Visitatores recipere, & illorū Ordinationes exequi, Ipsa quoque monasteria, quæ sunt Ordinū Capita, iuxta sanctæ Sedis Apostolicę, & cuiusq; Ordinis cōstitutiones visitētur. Et quādiu durabūt huiusmodi cōmendæ, Priores claustrales, aut

a sup. Sess.
21. de refo.
cap. 8.

in

in Prioratibus conuentum habētibus, Sub
priors, qui correctiones, & spirituale regi
men exercent, à Capitulis generalibus, vel
ipforū Ordinū Visitatoribus instituantur.
In cæteris omnibus præfatorū Ordinū pri
uilegia, & facultates, quę ipforū personas,
loca, & iura cōcernunt, firma sint, & illæ fa.
*De superioribus religiosorum, quòd eandem profi-
teatur regulam, quam subditi. Cap. XXI.*

a Cōc. Lato
ra. sub Leo
ne X. Sef. 9.
Bolla in de
reformatio
ne curiç.

C Vm plæraque monasteria, etiã Abba
tiæ, Prioratus, & Præposituræ ex mala
eorum, quibus commissa fuerunt, admini-
stratione non leuia passa fuerint tam in spi
ritualibus, quã in tēporalib⁹ detrimēta, cu
pit sancta Synodus ea ad congruam mona
sticæ vitæ disciplinam omnino reuocare.
Verum adeò dura, difficilisq; est præsentiu
temporum cōditio, vt nec statim omnibus
nec commune vbiq; quod optaret, reme
dium possit adhiberi; vt tamē nihil præter
mittat, vnde prædictis salubriter aliquãdo
provideri possit, primum quidem cōfidit,
Sanctissimū Romanum Pontificē, pro sua
pietate, & prudentia curaturum, quantum
hæc tempora ferre posse viderit, vt ijs, quæ
nūc commendata reperiuntur, & quæ suos
conuentus habent, regulares personæ, eius
dē Ordinis expresse p̄fessæ, & quæ gregi
præire,

præire, & præesse possint, præficientur ^{b. b. sup. sess.}
 Quæ verò in posterum vacabunt, non nisi ^{24. c. 10.}
 regularibus spectatæ virtutis, & sanctitatis
 conferantur. Quo ad ea verò monasteria,
 quæ Capita sunt, ac Primate Ordinū, siue
 Abbatia, siue Prioratus, filia illorū Capitū
 nuncupantur, teneantur illi qui in præsen-
 ti ea in cōmendā obtinent, nisi sit eis de re-
 gulari successore prouisum, infra sex mēses
 religionem illorum Ordinū propriā solē-
 niter profiteri, aut ijs cedere: aliàs cōmendæ
 prædictæ ipso iure vacare censeantur. Ne
 autē in prædictis, omnibus, & singulis fra-
 aliqua adhiberi possit, mandat sancta Syno-
 dus, vt in prouisionibus dictorum monaste-
 riorum, qualitas singulorum nominatim
 exprimat: aliterque facta prouisio surre-
 pticia esse censeatur: nullaque subsequēti
 possessione, etiam triennali, adiuuetur.

Quos, & qualiter prædicta obligent.

Cap. XXII.

HÆC omnia & singula superioribus de-
 cretis contenta obseruari sancta Syno-
 dus præcipit in omnibus cœnobijs, ac mo-
 nasterijs, collegijs, ac domibus, quorumcū-
 que monachorū, ac regulariū, nec nō quarū
 cūque Sāctimonialiū, virginū, ac viduarū,
 etiam si illæ sub gubernio militiarum, etiā

Hiero-

Hierosolymitanæ, viuant, & quocunq; nō
 mine appellentur, sub quacunq; regula, vel
 cōstitutionibus, & sub custodia, vel guber-
 natione, vel quauis subiectione, aut anne-
 xione, vel dependentia cuiuscunq; Ordi-
 nis, mendicantium, vel non mendicantium,
 vel aliorum regularium monachorum, aut
 canonicorum quorumcunq;, non obstā-
 tibus eorum omniū, & singulorum priuile-
 gijs sub quibuscunq; formulis verborū cō-
 ceptis, ac Mare magnum appellatis, etiam
 in fundatione obtentis, necnō cōstitutioni-
 bus, & regulis etiam iuratis, atque etiam cō-
 suetudinibus, vel p̄scriptionibus, etiā im-
 memorabilibus. Si qui verò regulares tam
 viri, quā mulieres sūt, qui sub arctiori re-
 gula, vel statutis viuunt, excepta facultate
 habendi bona stabilia in communi, eos ab
 eorum instituto, & obseruantia sancta Sy-
 nodus amouere non intendit. Et quia san-
 cta Synodus desiderat, vt omnia, & singula
 supradicta quam primum executioni de-
 mandentur, p̄cipit omnibus Episcopis,
 in monasterijs sibi subiectis, & in omnibus
 alijs, ipsis in superioribus decretis speciali-
 ter commissis, atque omnibus Abbatibus,
 & Generalibus, & alijs superioribus Ordi-
 num supradictorum, vt statim p̄dicta

exequantur. Et si quid executioni mandatum non sit, Episcoporum negligentiam Concilia prouincialia suppleant, & coercant. Regularium verò Capitula prouincialia, & generalia, & in defectum Capitulorum generalium Concilia prouincialia, per deputationē aliquorum eiusdem Ordinis prouideant. Hortatur etiam sancta Synodus omnes Reges, Principes, Respub, & Magistrat⁹, & in virtute sanctæ obediētiae præcipit, vt velint prædictis Episcopis, Abbatibus, ac Generalibus, & cæteris Præfectis in superius contentæ reformationis executione suum auxilium, & auctoritatem interponere, quoties fuerint requisiti, vt sine vllō impedimento præmissa rectè exequantur ad laudem Dei omnipotentis.

Decretum de reformatione. Cap. I.

Optandum est, vt ij, qui Episcopale ministerium suscipiunt, quæ suæ sint partes, agnoscant, ac se non ad propria cōmoda, non ad diuitias, aut luxum: sed ad labores, & sollicitudines pro Dei gloria vocatos esse intelligant^a. Nec enim dubitandum est, & fideles reliquos ad religionem, innocentiamque facilius inflammandos, si præpositos suos viderint, non ea, quæ mundi sunt, sed animarum salutem, ac cæle

a cap. magna. deuoto. c. qualiter, & quando. de accusa. supr. sess. 22. de ref. c. 1. in principio.

stem

stem patriam cogitantes. Hæc cum ad restituendâ ecclesiasticâ disciplinam præcipua esse sancta Synodus animaduertat, admonet Episcopos omnes, vt secum ea sæpè meditantes, factis etiam ipsis, ac vitæ actionibus, quod est veluti perpetuum quoddam prædicandi genus, se muneri suo cõformes ostendât. In primis verò ita mores suos omnes componant, vt reliqui ab eis frugalitatis, modestiæ, cõtinentiæ, ac, quæ nostæt opere commendat Deo ^b, sanctæ humilitatis exempla petere possint. Quapropter, exemplo Patrum nostrorum in Cõcilio Carthaginensi, nõ solum iubet, vt Episcopi modesta supellectili, & mensa, ac frugali victu contenti sint, verum etiã in reliquo vitæ genere, ac tota eius domo caueant, ne quid appareat, quod à sancto hoc instituto sit alienum, quodque non simplicitatem, Dei zelum, ac vanitatum contemptum præferat ^c. Omnino verò eis interdicit, ne ex redditib⁹ Ecclesiæ cõsanguineos, familiaresve suos augere studeant: cum & Apostolorum ^d canones prohibeant, ne res ecclesiasticas, quæ Dei sunt, cõsanguineis donent: sed, si pauperes sint, ijs, vt pauperibus distribuunt, eas autem non distrahant, nec dissipent illorum causa: imò, quam ma-

ximè

b Psal. 101.
 Eccl. 3. 35.
 & 66. Mar.
 10. & 18. cū
 fini. Cõci.
 Carth. 4. c.
 15. Cõc. To
 le. 3. c. 7. c.
 Episcopus.
 41. d. c. pro
 reuerentia.
 44. d. supra
 Sess. 3.
 c Cõc. An
 tioch. c. 25.
 c. quisquis.
 c sint. mani
 feste c. Epif
 copus. & c.
 res Eccle
 sic. cū seq.
 12. q. 2.
 b Can. Apo
 stol. 39. &
 75.

ximé potest, eos sancta Synodus monet, vt omnem humanum hunc erga fratres, nepotes, propinquosque carnis affectum, vnde multorum malorum in ecclesia seminariū extat, penitus deponant. Quæ vero de Episcopis dicta sunt, eadem non solum in quibuscunque beneficia ecclesiastica, tam secularia, quam regularia obtinentibus, pro gradu sui conditione obseruari, sed & ad S. R. E. Cardinales pertinere decernit: quorū consilio apud Sanctissimum Romanū Pontificē cum vniuersalis Ecclesiæ administratio nitatur, nefas videri potest, nō ijs etiam virtutum insignibus, ac viuendi disciplina eos fulgere, quæ meritō omnium in se oculos conuertant.

c Cōci. La
teran. sub
Leone. X.
Ses. 9. de re
for. curig.

Quod hæc Synodus in concilijs prouincialibus, Synodis, & Vniuersitatibus recipiatur. Cap. II.

Cogit temporum calamitas, & inualescentium hæresum malitia, vt nihil sit prætermittendum, quod ad populorum ædificationem, & catholicæ fidei præsidium videatur posse pertinere. Præcipit igitur sancta Synodus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & omnibus alijs, qui de iure, vel consuetudine in Concilio prouinciali interesse debēt, vt in ipsa prima Synodo prouinciali, post finem

præsentis Concilij habenda, ea omnia, & singula, quæ ab hac sancta Synodo definita, & statuta sunt, palàm recipiant, nec non veram obedientiam summo Romano Pontifici spondeant, & profiteantur, simulq; hereses omnes, à sacris canonibus, & generalibus Concilijs, præsertimq; ab hac eadē Synodo dānatas, publicè detestentur, & anathematizent. Idemq; in posterum quicumque in Patriarchas, Primate, Archiepiscopos, Episcoposque promovendi, in prima Synodo provinciali, in qua ipsi interfuerint, omnino obseruent. Quòd si quis ex supradictis omnibus (quod absit) renuerit, Episcopi comprouinciales statim summum Romanum Pontificem admonere sub pœna diuinæ indignationis teneantur: interim que ab eiusdem communione abstineant. Cæteri verò omnes, siue in præsenti, siue in futurum beneficia ecclesiastica habituri, & qui in Synodo diocesana cōuenire debent, idem, vt suprà, in ea Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, faciant, & obseruent: aliàs secundum formam sacrorum canonum puniantur. Ad hæc, omnes ij, ad quos Vniuersitatum, & Studiorū generalium cura, visitatio, & reformatio pertinet, diligēter curēt, vt ab eisdē Vniuersitatibus

f. c. sicut & c. excomunicamus. in 2. de her. c. 2. in fin. de sum. Trin. cum fini.

tibus Canones, & decreta huius sanctæ Synodi integrè recipiantur, ad eorumq; normam Magistri, Doctores, & alij in eisdem Vniuersitatibus ea quæ g Catholicæ fidei sunt, doceant, & interpretentur, seque ad hoc institutum initio cuiuslibet anni solenni iuramento obstringant, sed & si aliqua alia in prædictis Vniuersitatibus correctione, & reformatione digna fuerint, ab eisdem, ad quos spectat, pro religionis & disciplinæ Ecclesiasticæ augmento emendentur, & stantur. Quæ vero Vniuersitates immediate summi Romani Pontificis protectioni, & visitationi sunt subiectæ, has sua Beatitudo per eius delegatos eadem, qua supra, ratione, & prout ei utilius visum fuerit, salubriter visitari, & reformari curabit.

De excommunicationis sententia non nisi summa maturitate ferenda. Cap. III.

Quanuis excommunicationis gladius neruus sit ecclesiasticæ disciplinæ, & ad cōtinēdos in officio populos valdè salutatis, sobriè tamen, magnaq; circūspectione exercēdus est: cū experiētia doceat, si temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur, magis cōtēni, quàm formidari, & perniciē potius parere, quàm salutē. Qua propter excōmunicatio- nes illæ, quæ monitionibus præmissis, adfi-

g Vide Sef.
j. c. l. de ref.

ac. dilecto
de sent. ex-
cō. in. 6. ca.
multi. in
prin. 2. q. 1.
c. visis. inf.
16. q. 2. cap.
corruptus
24. q. 3.

à e. Epi. c.
nemo Epi-
rū & c. nal
lusacerdo-
tū. II. q. 3. c.
sacro. defen
tē. excō. Cō
ci. Aurelia.
g. c. 2.

nem releuationis, vt aiunt, aut pro deperdi-
 tis, seu subtractis rebus ferri solent, à nemi-
 ne prorsus, præter quã ab Episcopo, decer-
 nantur, & tunc nõ aliàs, quã ex re nõ vul-
 gari, causaque diligenter^a, ac magna matu-
 ritate per Episcopum examinata, quæ eius
 animum moueat, nec ad eas concedendas
 cuiusuis secularis, etiam Magistratus, aucto-
 ritate, adducatur: sed totum hoc in eius arbi-
 trio, & conscientia sit positum: quãdẽ ipse
 pro re, loco, persona, aut tẽpore eas decer-
 nendas esse iudicauerit. In causis verò iu-
 dicialibus mandatur omnibus iudicibus Ec-
 clesiasticis, cuiuscũque dignitatis existãt,
 vt quãdocunq; executio realis, vel perso-
 nalis in qualibet parte iudicij propria au-
 ctoritate ab ipsis fieri poterit, abstineant se-
 tam in procedẽdo, quã definiendo, à cẽ-
 suris Ecclesiasticis, seu interdicto: sed liceat
 eis, si expedire videbitur, in causis civilib⁹,
 ad forum Ecclesiasticum quomodolibet per-
 tinentibus, cõtra quoscunq; etiam laicos
 per mulctas pecuniarias, quæ locis pijs, ibi
 existẽtib⁹, eo ipso, quòd, exactæ fuerint
 assignentur, seu per captionem pignorum
 personarumq; districtiõẽ, per suos pro-
 prios, aut alienos executores faciendam:
 siue etiam per priuationem beneficiorum,
 aliaque

aliaquē iuris remedia procedere, & causas definire. Quod si executio realis, vel personalis aduersus reos hac ratione fieri non poterit, sitq; erga iudicem contumacia, tunc eos etiam anathematis mucrone, arbitrio suo, præter alias pœnas ferire poterit. In causis quoq; criminalibus, ubi executio realis, vel personalis, ut supra, fieri poterit, erit à cœsuris abstineñdū. Sed si dictæ executioni facile locus esse nō possit, licebit iudici hoc spirituali gladio in delinquentes vti, si tamen delicti qualitas, præcedente bina saltē monitione, etiam per edictum, id postulet. Nefas autem sit sæculari cuilibet magistratui prohibere Ecclesiastico iudici, ne quem excommunicet, aut mandare, ut latam excommunicationem reuocet, sub prætextu, quod contenta in præsentī decreto non sint obseruata, cum non ad seculares, sed ad ecclesiasticos hæc cognitio pertineat. Ex cōmunicatus verò quicumque, si post legitimas monitiones non resipuerit, non solum ad Sacramēta, & communionem fidelium, ac familiaritatem non recipiatur: sed, si obdurato animo, censuris annexus, in illis per annum inforduerit, etiam contra eum, tanquàm de hæresi suspectum, procedi possit.

c. si quis de
inceps. in. fi
17. q. 1.

d. ca. rogo.
cū seq. 11.
q. 3. c. nulli
cū seq. c. cū
desideres &
c. si cōcubi
nz. de sent.
excomm.

De commissione super legatis pijs disponēdis concessa. Cap. llll.

Contingit sæpè in quibusdam ecclesijs, vel tam magnum Missarum celebrandarum numerum ex varijs defunctorū relictis impositum esse, vt illis, pro singulis diebus, à testatoribus præscriptis, ne queat satisfieri, vel cleemosynam huiusmodi pro illis celebrandis adeò tenuē esse, vt nō facile inueniatur, qui velit huic se muneri subijcere, vndè depereūt piæ testatiū volūtates & eorū conscientias, ad quos prædicta spectāt, onerādi occasio datur. Sācta Synodus, cupiens hæc ad pios vsus relictā, quò plenius, & vtilius potest, impleri, facultatē dat Episcopis, vt in Synodo diœcesana, itemq; Abbatibus, & Generalibus Ordinum, vt in suis Capitulis generalibus, re diligēter perspecta, possit pro sua cōsciētia in prædictis ecclesijs, quas hac prouisione indigere cognouerint, statuere circa hæc, quid quid magis ad Dei honorē, & cultū, atq; ecclesiarū utilitatem viderint expedire, ita tamen, vt eorum semper defunctorum cōmemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute legata ea ad pios vsus reliquerunt.

De beneficijs transferēdis onere quo fundata sunt. Cap. V.

Ratio

Ratio postulat, vt illis, quæ bene cõstituta sunt, contrarijs ordinationibus nõ detrahatur. Quãdo igitur ex beneficiorum quorumcunque erectione, seu fũdatione, aut alijs cõstitutionibus, qualitates aliquę requiruntur, seu certa illis onera sunt iniũcta, in beneficiorum collatione, seu in quacunque alia dispositione, eis nõ derogetur. Idem in præbendis Theologalibus, Magistrilibus, Doctoralibus, aut Presbyteralibus, Diaconalibus, ac Subdiaconalibus, quãdocũq; ita cõstitutafuerint, obseruetur, vt eorum qualitatibus, vel Ordinibus nihil in vlla prouisione detrahatur: & aliter facta prouisio surreptitia censeatur.

De modo procedendi ab Episcopo contra Capitulares. Cap. VI.

Statuit sancta Synodus, vt in omnibus ecclésijs Cathedralibus, & collegatis decretum sub fel. rec. Paulo III. ^a, quod incipit: Capitula cathedralium: obseruetur, non solum quãdo Episcopus visitaauerit, sed & quoties ex officio, vel ad petitionem alicuius, contra aliquem ex contentis in dicto decreto, procedat: ita tamẽ, vt, cũ extra visitationem processerit, infra scripta omnia locum habeant: videlicet, vt Capitulum initio cuiuslibet anni eligat ex Ca

^a Sup. Ses.
6. de refor.
c. 4.

pitulo duos, de quorum consilio, & assensu Episcopus, vel eius Vicarius, tam in formādo processum, quā in cæteris omnibus actibus vsque ad finem causæ inclusiue, coram notario tamē ipsius Episcopi, & in eius domo, aut cōsueto tribunali procedere teneatur. Vnum autem tantum sit vtriusque votum, possitque aliter Episcopo accedere. Quod si ambo ab Episcopo discordes in aliquo actu, seu interlocutoria, vel definitiva sententia fuerint, tunc intra sex dierū spatium cum Episcopo tertium eligant: & si in electione tertij etiam discordent, ad viciniorem Episcopum electio deuoluatur: & iuxta eā partē, cum qua tertij cōueniet, articulo, in quo erat discordia, terminetur: aliās processus, & inde secuta nulla sint, nullusque producant iuris effectus ^b. In criminibus tamen ex incontinentia prouenientibus, de qua in decreto de concubinarijs, & in atrocioribus delictis, depositionem, aut degradationem requirentibus, vbi de fuga timetur, ne iudicium eludatur, & ideo oportet sit personali detentione ^c, possit initio solus Episcopus ad summariam informationem, & necessariā detentionem procedere seruato tamen in reliquis ordine præmissis. In omnibus autem casibus ea ratio habeatur

^b Infra ca. 14. & supra S. fl. 24. de matrimonio. c. 8.

^c c. quali-ter. in 2. de accus. & c. de pœnitent.

tur

tur, vt iuxta qualitatem delicti, ac personarū, delinquentes ipsi in loco detenti custodiantur^d. Episcopis prætereà vbiq̄ue is honor tribuatur, qui eorum dignitati par est: eiq̄ue in choro, & in Capitulo, in Processionibus, & alijs actibus publicis, sit prima sedes, & locus, quē ipsi elegerint, & præcipua omnium rerū agēdarū auctoritas. Quisiqui aliquid canonicis ad deliberandū proponāt, nec de re ad suū, vel suorū cōmodū spectante agatur^e, Episcopi ipsi Capitulū conuocent, vota exquirant, & iuxta ea concludant. Absente verò Episcopo omnino hoc ab ijs de Capitulo, ad quos hoc de iure, vel cōsuetudine spectat, perficiatur: nec ad id Vicarius Episcopi admittatur. Ceteris autē in rebus Capituli iurisdicctio, & potestas, si qua eis cōpetit, & bonorū administratio salua, & intacta omnino relinquatur. Qui verò nō obtinēt dignitates, nec sunt de Capitulo, ij ōnes causis Ecclesiasticis Episcopo subijciātur: nō obstantibus (quo ad supradicta) priuilegijs, etiā ex fundatione cōpetētib⁹, nec nō cōsuetudinib⁹, etiā immemorabilibus, sentētijs, iuramētis, cōcordijs, quætātū suos obligēt auctores^f: saluis tñ in omnibus, priuilegijs, quæ Vniuersitatibus Studiorū generalium, seu earum personis sunt

d Cōc. Cartha 4. c. 3, 5.
c. Episcop9. in Ecclesijs 95. dist.

e c. N. vit. cum seq. de his quæ fiūt a præl. sine cōse. in Cap.

f Iux. allega. in meo trac. de priuileg. scho la. maximè priuileg. 64. cum seq.

concessa. Hæc autem omnia, & singula in
ijs ecclesijs locum non habeant, in quibus
Episcopi, aut eorum Vicarij ex cōstitutio-
nibus, vel priuilegijs, aut cōsuetudinibus,
siue concordijs, seu quocunq; alio iure ma-
iorem habent potestatem, auctoritatem, ac
iurisdictionem, quàm præsentis decreto sit
comprehensum: quibus sancta Synodus de-
rogare non intendit.

*De accessibus & regressibus etiam cum coadiutorio
non concedendis. Cap. VII.*

Cum in beneficijs ecclesiasticis, ea, quæ
hæreditaria successionis imaginem re-
ferunt, sacris constitutionibus sint odiosa,
& Patrum decretis contraria, nemini in po-
sterum accessus, aut regressus, etiam de cō-
sensu, ad beneficium ecclesiasticum cuius-
cunque qualitatis cōcedatur: nec hætenus
concessi suspendantur, extendantur, aut
transferantur. Hocque decretum in qui-
buscunque beneficijs Ecclesiasticis, ac in
quibuscunque personis, etiam Cardinala-
tus honore fulgentibus, locum habeat. In
Coadiutorijs quoque cum futura succes-
sione idem posthac obseruetur, vt nemi-
ni in quibuscunque beneficijs Ecclesiasti-
cis permitantur. Quod si quando eccle-
siæ Cathedralis, aut monasterij vrgens ne-
cessitas

a c. ad Apo-
stolicā. 8. q.
1. c. extrā-
missa. & c.
ad extirpan-
das successi-
ones. de fil.
presby. c.
consuluit. d.
iure patro.
cap. ad hæc
de deci. Cō-
Rom. tēpo-
re Hilarij.
cap. 5.

cessitas ^b, aut evidens utilitas postulet Præ-
lato dari Coadiutorem, is non aliàs cum fu-
tura successione detur, quàm hæc causa prius
diligenter à Sanctissimo Romano Pontifi-
ce sit cognita, & qualitates omnes in illo cõ-
currere certum sit, quæ à iure ^c, & decretis
huius sanctæ Synodi in Episcopis, & Præla-
tis requiruntur: aliàs concessiones, super his
factæ surreptitiæ esse censeantur.

De hospitalitate commendata beneficiatis.

Cap. VIII.

Admonet sancta Synodus quoscun-
que Ecclesiastica beneficia, sæcula-
ria, seu regularia, obtinentes a, vt ho-
spitalitatis officium, à sanctis Patribus fre-
quenter commendatum, quantum per eo-
rum prouentus licebit, proximè, benignè
exercere assuescant, memores, eos,
qui hospitalitatem amant, ^b Christum in
hospitibus recipere. Illis verò, quæ ho-
spitalia vulgò nuncupata, seu alia pia lo-
ca, ad peregrinorum, infirmorum, senum,
pauperum vé usum præcipuè instituta, in
Commendam, administrationem, aut quæ-
cunque titulum, aut etiam ecclesijs suis
vnita obtinent: vel si ecclesiæ parochia-
les, hospitalibus fortè vnitæ, aut in hospi-
talia erectæ, earumque patronis in admini-
stratio-

^b sup. Se. 21.
de ref. c. 6.
c. scripte &
c. quavis. 7.
q. 1.
c. sup. Seff.
22. de ref. c.
2. & seff 7.
de ref. c. 1.
& 3.

a §. 1. & c.
quiescimo.
41. dist. ca.
Archidiacono.
na. 85. dist.
c. volumus
89. dist. ca.
quia. ad fin.
& ca. inof.
12. q. 2. cap.
quonia. 16.
q. 1.
^b Matt. 25.

e Cle. quia
cōtingit. de
relig. domi
& sup. Ses. 7.
c. vlt.

strationem cōcessæ sint, præcipit omninò,
vt impositum illis onus, officiūve admini-
strent, atq; hospitalitatem, quam debēt, ex
fructibus ad id deputatis, actu exerceant,
iuxta Cōstitutionem Concilij Viennensis,
aliàs in hac eadem Synodo sub fel. rec. Pau-
lo III. innouatā, quæ incipit: Quia cōtin-
git. Quòd si hospitalia hæc ad certū pere-
grinorum, aut infirmorum, aut aliarum per-
sonarum, genus suscipiendum fuerint insti-
tuta, nec in loco, vbi sunt dicta hospitalia,
similes personæ, aut per pauca reperiātur,
mandat adhuc, vt fructus illorum in alium
piū vsum, qui eorū institutioni proximior
sit, ac pro loco, & tempore vtilior, conuer-
tantur, prout Ordinario cū duobus de Ca-
pitulo, qui rerum vsu peritiores sint, per
ipsum deligēdis, magis expedire visum fue-
rit: nisi aliter tortè, etiam in hunc euētum,
in eorum fundatione, aut institutione fue-
rit expressum: quo casu, quod ordinatum
fuit, obseruari curet Episcopus: aut, si id nō
possit, ipse, prout supra, vtiliter prouideat.
Itaque si prædicti omnes, & singuli, cuius-
cunque Ordinis, & religionis, & dignitatis,
etiam si laici fuerint, qui administrationem
hospitalium habent, non tamen regulari-
bus subiecti, vbi viget regularis, obseruan-
tia, ab

tia, ab Ordinario monti hospitalitatis munus adhibitis omnibus, ad quæ tenentur, necessarijs, re ipsa obire cessauerint, non solum per Ecclesiasticas censuras, & alia iuris remedia ad id compelli possint: sed etiam hospitalis ipsius administratione, cura ve perpetuo priuari possint, alijque eorum loco ab ijs, ad quos spectabit, substituantur. Et prædicti nihilominus, etiam ad fructuum restitutionem, quos contra ipsorum hospitalium institutionem perceperunt, quæ nulla eis remissione aut compensatione indulgeatur, in foro conscientiae teneantur: nec administratio, seu gubernatio huiusmodi locorum vni, & eidem personæ ultra triennium deinceps committatur, nisi aliter in fundatione cautum reperiatur: non obstante (quo ad omnia supra dicta) quacunque vnione, exemptione, & consuetudine in contrarium, etiam immemorabili, seu privilegij, aut indultis quibuscunque.

De his, quæ ad iuris patronatus beneficia pertinent. Cap. LX.

Sicuti legitima patronatum iura tollere, ipsaque fidelium voluntates in eorum institutione violare, æquum non est, sic etiam, ut hoc colore beneficia Ecclesiastica in seruitutem, quod à multis impudenter fit, redigantur non est permittendum. Ut igitur debita in omnibus

a sup. Sess.
14. de ref. c.
12. c. pignora
tis. cum seq.
16. q. 1. & c.
nobis de iu-
re patr.

nibus ratio obseruetur, decernit sancta Synod⁹, vt titulus iuris patronatus sit ex a fū datione, vel donatione, qui ex authentico documento, & alijs iure requisitis ostēdatur, siue etiam ex multiplicatis præsentationibus per antiquissimum temporis cursum qui hominum memoriam excedat, alias ve secundum iuris dispositionem. In ijs verò personis, seu Cōmunitatibus, vel Vniuersitatibus in quibus id ius plerūq; ex vsurpatione potius quæsitum præsumi solet, plenior, & exactior probatio ad docendum verum titulum requiratur, nec immemorabilis temporis probatio aliter eis suffragetur, quàm si præter reliqua ad eam necessaria, præsentationes, etiam cōtinuatæ, non minori saltem, quàm quinquaginta annorum spatio, quæ omnes effectum sortitæ sint, authenticis scripturis probentur. Reliqui patronatus omnes in beneficijs, tam sæcularibus, quam regularibus, seu parochialibus, vel dignitatibus, aut quibuscunque alijs beneficijs, in cathedrali, vel collegiata ecclesia, seu facultates, & priuilegia concessa tam in vim patronatus, quam alio quocunque iure nominandi, eligendi, præsentandi ad ea, cum vacāt, exceptis patronatibus, super cathedralibus ecclesijs, competētibus, & exceptis

ceptis alijs, quæ ad Imperatorē, & Reges,
 seu regna possidentes, aliosque sublimes,
 ac supremos Principes, iura Imperij in do-
 minijs suis habētes, pertinēt, & b quæ in fa-
 uorem Studiorum generaliū cōcessa sunt,
 in totum prorsus abrogata, & irrita cū qua
 si possessione indēsecuta intelligantur. Be-
 neficiaque huiusmodi, tanquam libera, à
 suis collatoribus conferantur, ac prouisio-
 nes huiusmodi plenum effectū consequan-
 tur c. Ad hæc liceat Episcopo, præsentatos
 à patronis, si idonei non fuerint, repellere.
 Quòd si ad inferiores institutio pertineat,
 ab Episcopo tamen, iuxta alias statuta ab
 hac sancta Synodo, examinentur: alioquin
 institutio ab inferioribus facta irrita sit, &
 inanis. Patroni autem beneficiorum, cuius-
 cunque Ordinis, & dignitatis, etiam si Cō-
 munitates, Vniuersitates, Collegia quæ-
 cunque Clericorum, vel laicorum existāt.
 in perceptione fructuum, prouētuum, ob-
 uentionum quoruncunque beneficiorum,
 etiam si verè de iure patronatus ipsorum
 ex fundatione, & dotatione essēt, nullate-
 nus, nulla ve causa, vel occasione se ingerāt:
 sed illos liberè Rectori, seu Beneficiato,
 non obstante etiam quacunque consuetu-
 dine, distribuendos dimittant. Nec dictum

b Nota pro
 ca. 19. Sessio
 24.

c Sup. Sef.
 24. de ref. ca.
 18. & scf. 14.
 de ref. ca. 13

182. quæ b
 18. de ref. ca.
 13. quæ

ius patronatus venditionis, aut alia quocūque titulo in alios cōtra canonicas sanctiones transferre præsumāt. Si secūs fecerint, excommunicationis, & interdicti pœnis subijciantur, & dicto iure patronatus, ipso iure privati existant. Insuper accessiones, per viam vniōnis factę de beneficijs liberis, ad ecclesias iuri patronatus, etiā, laicorum, subiectas, tam ad parochiales, quàm ad alia quæcunque beneficia, etiā simplicia, seu dignitates, vel hospitalia, ita vt prædicta beneficia libera eiusdem naturæ cum ijs, quibus cum vniuntur, efficiātur, atque sub iure patronatus constituātur, hæ si nōdum plenarium sortitæ sunt effectum, vel deinceps ad cuiusuis instantiā fient, quacūque auctoritate, etiam Apostolica, cōcessæ fuerint, simul cum vniōibus ipsis per surrectionem obtentæ intelligantur: nō obstante quacūque in ijs verborum forma, seu derogatione, quæ habeatur pro expressa; nec executioni ampliùs demandentur, sed beneficia ipsa vnita, cum vacauerint, liberè, vt antea cōferantur^d. Quæ verò à quadraginta annis citra factæ, effectum & plenam incorporationem sunt consecutæ, hæ nihilominus ab Ordinarijs, tanquam à Sede Apostolica delegatis, reuideantur, & examinentur:

d Sup. Sel.
7. de refo.
cap. 6.

tur:

tur: ac quæ per surreptionē, vel obreptionē, nem obtētæ fuerint, simul cum vnionibus irritæ declarentur, ac beneficia ipsa separētur, & alijs conferantur. Similiter quoque patronatus quicūque in ecclesijs, quibuscūque alijs beneficijs, etiā dignitatibus antea liberis, acquisitiā quadraginta annis citrā, & in futurum acquirendi, seu ex argumento dotis seu ex noua constructione, vel alia simili causa, etiā auctoritate Sedis Apostolicæ, ab iisdem Ordinarijs, vel delegatis vt suprā, qui nullius in his facultatibus, aut priuilegijs impediātur, diligēter cognoscantur: & quos non repererint ob maximē euidētē ecclesiæ, vel beneficij, seu dignitatis necessitatē legitimē cōstitutos esse, in totū reuocent, atq; beneficia huiusmodi sine damno illa possidentiū, & restituto patronis eo, quod ab eis id circò datum est, in pristinum libertatis statum reducant: non obstantibus priuilegijs, constitutionibus, & cōsuetudinibus, etiam immemorabilibus.

De iudicibus in Concilijs provincialibus deligendis. Cap. X.

Quoniam ob maliciosam petentiū suggestionē, & quādoq; ob locorum incongruitatē, personarū notitia (quibus causæ mā dātur) vsq; adeò haberi nō potest, hinc

a c. statutū
de rescrip.
in. 6. Vide
post finem
huius libri.

que interdum iudicibus, non vndequaquē idoneis, causæ in Partib⁹ delegantur: statuit sancta Synodus, in singulis concilijs provincialibus, aut diœcesanis aliquot personas, quæ qualitates habeant^a, iuxta Cōstitutionem Bonifacij VIII. quæ incipit: Statutum, & alioquin ad id aptas designari, vt præter Ordinarios locorum, ijs etiam post hac causæ ecclesiasticæ, ac spirituales, & ad forum ecclesiasticum pertinentes, in partib⁹ delegandæ, cōmittantur. Et, si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in eius locum vsque ad futuram provinciale, aut diœcesanam Synodum: ita vt habeat quæquæ diœcesis quatuor saltem, aut etiã plures probatas personas, ac, vt supra, qualificatas, quib⁹ huiusmodi causæ à quolibet Legato, vel Nūcio, atq; etiam à Sede Apostolica committantur. Alioquin post designationem factam, quam statim Episcopi ad summum Romanum Pontificem transmittant, delegationes quæcūque aliorū iudicium, alijs, quàm his factæ, surreptitiæ censeantur. Admonet dehinc sancta Synodus tam Ordinarios, quàm alios quoscunq; iudices^b, vt terminandis causis, quæta fieri poterit breuitate, studeant, ac litiga-

b Vide ses.
24 c. 20, c.
sic lib⁹.
& c. fi. d. do
lo & c. tur.
c. 2. de re iu
di. & c. con
stit. de pro
curat.

corum

torum artibus, seu in litis cōtestatione, seu alia parte iudicij differenda, modis omnibus, aut termini præfixione, aut competenti alia ratione occurrant.

De locatione rerum Ecclesiasticarum non facienda in præiudicium successorum.

Cap. XL.

Magnam ecclesijs perniciem afferre solet, cum earum bona, repræsentata pecunia, in successorum præiudicium alijs locantur. Omnes igitur hæ locationes, si anticipatis solutionibus fiēt, nullatenus in præiudicium successorum validæ intelligātur: quocunque indulto, aut privilegio non obstante: nec huiusmodi locationes in Romana Curia, vel extra eam confirmētur. Non liceat etiā, iurisdictiones ecclesiasticas, seu facultates nominandi, aut deputandi Vicarios in spiritualibus locare, nec condictionibus per se, aut alios ea exercere: aliterq; cōcessiones, etiam à Sede Apostolica factæ surreptitiæ censeātur. Locationes verò rerum Ecclesiasticarum, etiā auctoritate Apostolica cōfirmatas, sancta Synod⁹ irritas decernit, quas à triginta annis citrà, ad longū tempus, seu, vt in nonnullis partibus, ad viginti nouem, seu bis viginti nouem, annos, vocāt factas: Synodus p^rouincialis, vel depu

*c. c. de p^rec.
carijs. 21. q¹
2. 80. c. 2^a
de p^recat.*

tandi ab ea, in damnum Ecclesiæ, & contra canonicas sanctiones contractas fuisse, iudicabunt.

De decimarum integra solutione.

Cap. XII.

a Cōc. Matifico. 2. c. 5.

Cōc. Ticin. ver. in facis.

Exo. 22. 23.

Leuit. 27.

Num. 18.

Tob. 1.

Malac. 3. c.

decimas. 16

q. 1. c. decimas. cū seq.

16. q. 7. ca.

parochia

nos. c. extrā

mis. & c. tue

de decim.

b c. omnes

decim. 16.

q. 7. c. pue

nit c. nō est.

c. tua. & c. in

quibusdā. c.

deci. Clem.

1. cod. tit.

Non sunt ferendi, qui varijs artibus decimas, ecclesijs obueniētes, subtrahere moliantur: aut qui ab alijs soluendas temerè occupant, & in rem suam vertunt: cum decimarum solutio debita sit Deo: & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas inuadunt. Præcipit igitur sancta Synodus omnibus, cuiuscunq; gradus, & conditionis sint, ad quos decimarum solutio spectat, vt eas, ad quas de iure tenentur, in posterum cathedrali, aut quibuscunq; alijs ecclesijs, vel personis, quibus legitimè debentur, integrè persoluāt. Qui verò eas aut subtrahunt, aut impediūt, excōmunicentur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutio ne secuta, absoluantur. Hortatur de hinc omnes, & singulos, p̄ Christiana charitate, debitoq; erga Pastores suos munere, vt de bonis sibi à Deo collatis, Episcopis, & Parochis, qui tenuioribus præsunt ecclesijs, largè subuenire ad Dei laudem, atq; ad pastorum suorum, qui pro eis inuigilant, dignitatem tuendam, non grauentur.

De

De quarta funeralium. Cap. XIII.

Decernit sancta Synodus, quibuscunq; in locis, iam ante annos quadraginta, quarta, quæ funeralium dicitur, cathedrali, aut parochiali ecclesiæ solita esset persolui: ac postea fuerit ex quocunq; privilegio, alijs monasterijs, hospitalibus, aut quibuscunq; locis pijs concessa, eadem post hac integro iure, & eadem portione, quæ antea solebat, cathedrali, seu parochiali ecclesiæ persoluitur: non obstantibus concessionibus, gratijs, privilegijs, etiam Mari magno, nuncupatis, aut alijs quibuscunq;.

Cōtra Clericos concubinos, Cap. XIII,

Quam turpe, ac Clericorum nomine, qui se diuino cultui addixerunt, sit indignum, in impudicitia sordibus, inmundisq; concubinato versari satis res ipsa, communi fidelium omnium offensione, summoque Clericalis militiae dedecore, testatur. Ut igitur ad eam, quam decet, continentiam, ac vitæ integritatem ministri Ecclesiæ reuocentur, populusq; hinc eos magis discat reuereri, quò illos vita honestiores cognouerit: prohibet sancta Synodus quibuscunq; Clericis, ne concubinas, aut alias mulieres, de quibus possit haberi suspicio, in domo, vel extra detinere, aut cum ijs ullam

c de sepul.
extra. m. 6
& in Clem.

a sup. Sess.
24. ca. 8. de
refor. Cōc.
Cartha. 3. c.
18. Cōc. Ni
cæ. c. 3. Cōc.
Matisco. 11.
c. 1. Cō. Ate
latē. 2. c. 3.
cō. Tol. 2. c.
3. Cō. Brac.
1. c. 13. Cōc.
Turon 2. c.
10. 11. & 12.
Cōc. Magū
tiacā. c. 49.
ca. l. terdi
xit. 22. d. c.
cū omib⁹
c. volumus.
c. feminas.
81. d. c. 1. cū
multis seq.
de cohabi
cler. & mu
lier.

consuetudinem habere audeant: alioquin
 pœnis, à sacris Canonibus, vel statutis eccle-
 siarum impositis puniantur. Quòd si, à Su-
 perioribus moniti, ab ijs se nō abstinuerint,
 tertia parte fructuum, obuentionū, ac pro-
 uentuum beneficiorum suorum quorūcun-
 que, & pensionum ipso facto sint priuati:
 quæ fabricæ ecclesiæ, aut alteri pio loco, ar-
 bitrio Episcopi, applicetur. Sin verò in de-
 licto eodē cum eādē, vel alia foemina, per-
 seuerantes, secundæ monitioni adhuc non
 paruerint, non tantum fructus omnes, ac
 prouentus suorum beneficiorum, & pensio-
 nes eo ipso admittāt, qui prædictis locis ap-
 plicētur, sed etiam à beneficiorū ipsorum
 administratione, quoad Ordinarius, etiam
 uti Sedis Apostolicæ delegatus, arbitrabi-
 tur, suspendantur. Et si ita suspensi, nihilo-
 minus eas non expellant, aut cum ijs etiam
 versentur, tunc beneficijs, portionibus, ac
 officijs, & pensionibus quibuscūque Eccle-
 siasticis perpetuò priuentur, atque inhabi-
 les, ac indigni quibuscunque honoribus, di-
 gnitatibus, beneficijs ac officijs in posterū
 reddantur, donec post manifestam vitæ
 emēdationem, ab eorum Superioribus cum
 ijs ex causa visum fuerit dispensandū. Sed
 si, postquam eas semel dimiserint, inter-
 missum

missum consortium repetere, aut alias huiusmodi scandalosas mulieres sibi adiungere, aut si fuerint, præpter prædictas pœnas, ex communicationis gladio plectantur. Nec quæuis appellatio, aut exemptio prædictâ executionē impediât, aut suspēdat: suprâ dictorūq; omniū cognitio, nō ad Archidiaconos, nec Decanos, aut alios inferiores, sed ad Ep̄os ipsos pertineat: qui sine strepitu, & figura iudicij, & sola facti veritate inspecta, pcedere possint. Clerici verò beneficia Ecclesiastica, aut pensiones nō habentes, iuxta delicti, & contumaciæ perseueratiæ, & qualitātē ab ipso Ep̄iscopo carceris pœna, suspēsiōne ab ordine, ac inhabilitate ad beneficia obtinēda, alijsve modis, iuxta sacros Canones, puniātur. Ep̄i quoque (quod absit) si ab huiusmodi crimine nō abstinuerint, & à Synodo prouinciali admoniti, se nō emēdauerint, ipso facto sint suspensi: & si perseuerent, etiā ad Sāctiss. Romanum Pontificem ab eadem Synodo deferātur, qui pro qualitate culpæ, etiam per priuationem, si opus erit, in eos animaduertat.

Contra clericorum filios. Cap. XV.

VT paternæ incontinentiæ memoria à locis Deo consecratis, quos maxime puritas, sanctitasque decet, longissimè ar-

b c. 2. cum seq. de cohabit. cler. & mulier. c. si concubinæ. de sētent. excō. Cōc. Aurelia. 3. c. 14.

c Sup. c. 6. & in alijs locis sup. allegat. Conci. Tolet. 4. c. 41. Vide 8. Tol. c. 6.

d c. quorū dā. 34. dist. Cōc. Aurēlia. 3. c. 3.

a Conci. 9. Tolet. in c. 10. grauius animaduertit. c. propositi. 82. d.

Cc 4 **ccatur,**

Ab. Alex.
 par. 19. ca.
 3. & in Cō.
 ci. 2. Later.
 c. 14. c. 2. &
 per totū de
 Al. presb.

ceatur, nō liceat filijs Clericorū qui nō ex legitimo nati sūt matrimonio, in ecclesijs, vbi eorū patres beneficiū aliquod Ecclesiasticū habent, aut habuerūt, quocūque, etiā dissimile, beneficiū obtinere^b: nec in dictis ecclesijs quoquo modo ministrare, nec pē- siones super fructibus beneficiorū, quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerūt, habere. Quod si in præseti pater, & filius in eadem ecclesia beneficia obtinere reperiātur, cogatur filius suū beneficium resignare, aut cū alio permutare extra ecclesiā intra triū mensium spatiū: aliàs ipso iure copriuatus existat, & super ijs quæcūque dispensatio surreptitia cēseatur. Ad hæc, reci proæ resignationes, si quæ posthac à parē tibus Clericis in fauorē filiorum fient, vt alter alterius beneficiū cōsequatur, in fraudē huius decreti, & canonicarū Sanctionū factæ omnino cēseātur: nec collationes secutæ vigore huiusmodi resignationū, seu aliarū quarumcūq;, quæ in fraudem factæ fuerint, ipsis Clericorum filijs suffragentur.

De beneficijs curatis in simplicia non conuertendis. Cap. XVI.

STatuit sancta Synodus, vt Ecclesiastica beneficia secularia, quocūque nomine appellētur, quæ curā animarū ex primæua
 eorum

eorū institutione, aut aliter quomodocū-
 q; retineāt, illa deinceps in simplex bene-
 ficium, etiā assignata Vicario perpetuo cō-
 grua portione, nō conuertātur, non obstā-
 tibus quibuscūque gratijs, quæ suū plena-
 riū effectū non sunt cōsecutæ. In ijs verò,
 in quibus contra eorum institutionem, seu
 foundationē cura animarum in Vicariū per-
 petuū translata est, etiam si in hoc statu ab
 immemorabili tempore reperiantur, si cō-
 grua portio fructuū Vicario, quocunq; nō
 mine is appelletur, non fuerit assignata, ea
 quam primū, & ad minus intra annū a fine
 præsentis Cōcilij, arbitrio Ordinarij^a, iux-
 ta formā decreti sub fel. rec. Paulo III. as-
 signetur. Quòd si id commodè fieri nō pos-
 sit, aut intra dictum terminum factum non
 erit, cum primū percessum, vel decessum
 Vicarij, seu Rectoris, aut quomodolibet al-
 terū eorum vacauerit, beneficium curā ani-
 marum recipiat, ac Vicariæ nomē cesset, &
 in antiquum statum restituatur.

De Episcoporum gravitate seruanda.

Cap. XVII.

Non potest sancta Synodus non graui-
 ter dolere, audiens Episcopos aliquos
 sui status^a oblitos, Pōtificiā dignitatē nō le-
 uiter dehonestare, qui cum Regū ministris

^a Sup Sess.
7. de refor.
cap. 7.

^a Vnde Cō-
ci. Agathe.
ca. 23. nec
Episco. po-
steriorē si-
nit priori
præponi. &
1. Braccar.
c. 24 c. quā
to. de of. or-
di. & supra
Sess. 24. de
regu. ca. 4.

Regulis, & Baronib⁹ in ecclesia, & extra, in decenti quadam demissione se gerunt, & veluti inferiores ministri altaris, nimis indignè non solum loco cedunt, sed etiam personaliter illis inseruiunt. Quare, hæc, & similia detestans sancta Synodus, sacros Canones omnes, Conciliaq; generalia^b, atq; alias Apostolicas sanctiones ad dignitatis Episcopalis decorum, & grauitatem pertinentes renouando, præcipit, vt ab huiusmodi in posterum Episcopi se abstineant, mandans eisdem, vt tam in Ecclesia, quàm foris suum gradum, & Ordinem præ oculis habentes, ubique se patres, & Pastores esse meminerint: reliquis verò tam Principibus, quàm cæteris omnibus, vt eos paterno honore, ac debita reuerentia prosequantur.

De modo dispensationis legum ecclesiasticarum. Cap. XVIII.

Sicuti publicè expedit, legis vinculum quandoque relaxare, vt plenius, euenientibus casibus, & necessitatibus, pro cõmuni utilitate setis fiat: sic frequentius legem soluere, exemploque potius, quàm certo personarum, rerumque delectu, petentib⁹ indulgere, nil aliud est, quàm vnicique ad leges transgrediendas, aditum aperire. Quapropter sciant vniversi, sacratissimos Canones

b Sup. c. 6.
c. Valentinianus. 63. d. ca. Epus in ecclesijs 95. dist. ca. quis dabitet. ca. duo sunt cū seq. 96. d. & c. soluz. de maiori. & obed.

e ca. si Romanorum. 19. d. c. si quis omnē. l. q. 7. c. 1. de cõstit.

nes exactè ab omnibus, & quoad eius fieri poterit, indistinctè obseruandos. Quòd si vrgens, iustaque ratio, & maior quandoq; utilitas postulauerint, cum aliquibus dispensandum esse, ^d id causa cognita, ac summa maturitate, atque gratis, à quibuscūque, ad quos dispensatio pertinebit, erit præstandum: aliterque facta dispensatio, surreptitia censeatur.

d cap. I. de voto.

Contra duellorum seu certaminum singularium nequam usum. Cap. XLX.

Detestabilis ^a duellorum vsus, fabricate Diabolo, introductus, vt cruenta corporū morte, animarum etiam perniciem lucratur, ex Christiano orbe penitus exterminetur: Imperator, Reges, Duces, Principes, Marchiones, Comites, & quocūq; alio nomine, Domini temporales, qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sint excommunicati, ac iurisdictione, & dominio ciuitatis, castri, aut loci, in quo, vel apud quē duellū fieri permiserint, quod ab Ecclesia obtinēt priuati intelligantur: & si feudalia sint, directis Dominis statim acquirantur. Qui verò pugnam commiserint, & qui eorum Patri ni vocantur, excommunicationis, ac omnium bonorum suorum, proscriptionis, ac

a c. 1. & torneament.

b Deo & Nicolaus. I decretorū suorū tit. 1. 2.

perpe-

e cap. 2. de
ele. pugnā
in duel. de
torneamen.
per totū. &
roto hū. de
homic.

perpetuæ infamiæ poenā incurrāt, & vtho-
micidæ c, iuxta sacros Canones puniri de-
beant, & si in ipso cōflictu decesserint, per-
petuò careant ecclesiastica sepultura. Illi
etiam, qui cōsiliū in causa duelli, tam in iu-
re, quàm factō dederint, aut alia quacūque
ratione ad id quemquam suaserint, nec non
spectatores, excōmunicationis, ac perpe-
tuæ maledictionis vinculo teneantur: non
obstante quocunq; privilegio, seu praua
consuetudine, etiam immemorabili.

De immunitate Ecclesiarum. Cap. XX.

CVpiēs sancta Synodus Ecclesiasticam
disciplinam in Christiano populo non
solum restitui, sed etiam perpetuò sartam
tectam à quibuscunq; impedimentis con-
servari, præter ea, quæ de Ecclesiasticis per-
sonis cōstituit, sæculares quoq; Principes
officij sui admonēdos esse cēsuit, confidēs
eos, vt Catholicos, quos Deus sanctæ fidei,
Ecclesiæque protectores esse voluit, iº suū
Ecclesiæ restitui, non tantum esse concessu-
ros, sed etiā subditos suos omnes ad debi-
tā erga Clerum, Parochos, & superiores Or-
dines reuerentiā reuocaturos, nec permittu-
ros, vt officiales, aut inferiores magistratº,
Ecclesiæ, & personarum Ecclesiasticarum
immunitatem, Dei ordinatione, & Cano-
nicis

e e. Cōc. 5.
hinc. 17. d
c. q̄s dubi-
ter. ca. duo
sunt & c. fi.
96. dist.

nicis sanctionibus constitutam, aliquo cupiditatis studio, seu inconsideratione aliqua violent, sed vna cum ipsis Principibus debitam sacris summorum^b Pōtificum, & Conciliorum constitutionibus obseruantiam præstent. Decernit itaque, & præcipit, c sacros Canones, & Cōcilia generalia omnia, necnon alias Apostolicas sanctiones, in fauorē Ecclesiasticarum personarum, libertatis Ecclesiasticæ, & contra eius violatores editas, quæ omnia præsentis etiã decreto innouat, exactè ab omnibus obseruari debere. Proptereaque admonet Imperatorem, Reges, Respub. Principes. & omnes, & singulos, cuiuscunq̃ue stat^o, & dignitatis extiterint, vt, quò largiùs bonis temporalibus, atque in alios potestate sunt ornati, eò sanctiùs, quæ Ecclesiastici iuris sunt, tanquam Dei præcipua, eiusq̃ue patrociniò tecta, venerentur, nec ab vllis Baronibus, Domicellis, Reçtoribus, alijsve Dominis temporalib^o, seu magistratibus, maximeque ministris ipsorum Principum lædi patiatur, sed seuerè in eos, qui illi^o libertatē, immunitatem, atque iurisdictionem impediunt, animauerint: quibus etiam ipsimet, exemplo ad pietatem, religionē, Ecclesiarūq̃; protectionē existant, d imitantes anteriores, optimos,

religio-

b Pij I I.

epito. 2.

c c. puenit.

86. d. ca. si

quis suadē-

te 17. q. 4 to

to ti. de im

mu. eccle. c.

quanquã de

cēsi. in 6. c.

felicis. de

pœn. eo. li.

Cōc. Ticin.

vers. statui-

mus & vers.

fancim^o Cō

Aquisgr. c.

9. Cōc. Lat.

sub Leone

X. Sess. 9. &

10.

d c. Valēti-

nianus. 63.

d. c. ecclesiæ

in fi. 87. d. c.

Cōstātinus.

& c. vit 96.

distinçt.

religiosissimosque Principes, qui res Eccle-
 siæ suæ in primis auctoritate, ac munificenti-
 auxerunt, nedum ab aliorum iniuria vindi-
 carunt. Adeoque ea in re quisque officium
 suum sedulo præstet, quo cultus diuinus de-
 uotè exerceri, & Prælati, cæteri que Clerici
 in residentijs, & officijs suis, quieti, & sine
 impedimentis, cum fructu, & edificatione
 populi, permanere valeant.

*Quomodo decreta huius Concilij intelligantur,
 salua sedis Apostolicæ auctoritate.*

Cap. XXI.

Postremò sancta Synodus, omnia, & sin-
 gula, sub quibuscunq; clausulis, & ver-
 bis, quæ de morū reformatione, atq; Eccle-
 siastica disciplina, tã sub fel. rec. Paulo III.
 ac Iulio III. quã sub Beatissimo Pio III.
 Pontificibus Maximis, in hoc sacro Con-
 cilio statuta sunt, declarat, ita decreta fuisse
 vt in his salua semper auctoritas Sedis Apo-
 stolicæ & sit, & esse intelligatur.

*Decretum de continuanda Sessione in diem
 sequentem.*

Cum ea omnia, quæ in præsentì Sessio-
 ne tractanda erant, quia hora tarda est, com-
 modè expediri non possint, ppter eà iuxta
 id, quod in generali Congregatione à Pa-
 tribus statutum fuit, ea, quæ supersunt in
 diem

o sup. Sef. 7
 de reform.
 in princ.

diem crastinam, hanc eandem Sessionem continuando, differuntur.

CONTINVATIO
Sefsionis die i i j. Decemb.

Decretum de Indulgentijs.

Vm^a potestas conferendi indulgentias à Christo Ecclesiæ concessa sit, atque huiusmodi potestate, diuinitus sibi tradita, antiquissimis etiam temporibus illa vsa fuerit: sacrosancta Synodus indulgentiarum usum, Christiano populo maxime salutarem, & sacrorum^b Conciliorum auctoritate probatum in Ecclesia retinendum esse docet, & præcipit, eosque anathemate damnat: qui aut inutiles esse asserunt, vel eas concedendi in Ecclesia potestatem esse negant, in his tamen concedendis moderationem^c, iuxta veterem, & probatam in Ecclesia consuetudinem, adhiberi cupit, ne nimia facilitate Ecclesiastica disciplina eneruetur. Abusus verò, qui in his irrepperunt, & quorum occasione in sine hoc Indulgentiarum nomen ab hæreticis blasphematur, emendatos, & correctos cupiens

a Matt. 16.
Ioan. 10. c.
audiuimus
&c. quod-
cumq; liga-
ueri. 24. q.
1. c. vt. con-
stitueretur.
10. d. c. ad-
huc. de pœ.
d. 1. toto ti.
de pœn. &
rem. extra.
in. 6. & in
Clem.

b Ancyra-
ni p̄ multa
capita. Neo
cæsar. c. 3.
Nice. c. 1. &
II. Carth. 4.
c. 75. Aga-
then. c. 60.
c. ca. cū ex
eo. de pœ.
& remis.

d sup. Sess.
21. de refor.
cap. 9.

cupiens, præsentî decreto generaliter stâ-
tuit, d, prauos quæstus omnes pro his cõse-
quēdis, vnde plurima in Christiano popu-
lo abusuum causa fluxit, omnino abolen-
dos esse. Ceteros verò, q̄ exsuperstitione,
ignorantia, irreuerentia, aut aliunde quo-
modocunque prouenerunt, cum ob multi-
plices locorū, & prouinciarum, apud quas
hi cõmittuntur, corruptelas commode ne-
queāt specialiter prohiberi, mandat omni-
bus Episcopis, vt diligenter quisque huius
modi abusus Ecclesiæ suæ colligat, eosque
in prima Synodo prouinciali referat: vt
aliorum quoque Episcoporum sentētia co-
gniti, statim ad summum Romanum Ponti-
ficem deferantur: cuius auctoritate, & pru-
dentia, quod Vniuersali Ecclesiæ expedit,
statuatur, vt ita sanctarum indulgentiarum
munus pie, sancte, & incorrupte omnibus
fidelibus dispensetur.

De delectu ciborū, ieiunijs, & diebus festis.

a c. nō de-
cet 12. dis-
Vigilijs in
epist. ad Eu-
therū in fi.
Felix. 1. in
epist. 2.

In super hortatur sancta Synodus, & per
sanctissimum Domini nostri, atque Sal-
uatoris aduentum Pastores omnes obtesta-
tur, vt tanquā boni milites illa omnia, quæ
sancta Romana Ecclesia, omniū Ecclesiarū
mater, & magistra, statuit, nec non ea, quæ
tam in hoc Concilio, quàm in alijs œcume-
nicis

nicis statuta sunt, quibuscunque fidelibus sedulo commendēt, omniq; diligētia vtantur, vt illis omnibus, & ijs præcipuè sint obsequētes, quæ ad mortificandam carnē conducunt, vt ciborum delectus, & ieiunia, vel etiam quæ faciunt ad pietatem augēdam, vt dierum festorum deuota, & religiosa celebratio, admonētes populos crebro, obediēte Præpositis suis: quos qui audiūt, Deū remuneratorem audient, qui verò contemnunt, Deum ipsum ultorem sentient.

b Cap. q. 11
suis. 93 de
c. quia fra-
ter. 7. q. 1.
Lucæ. 10.

De indice librorum, & Catechismo, Breuiario, & Missali.

Sacrosancta Synodus in secūda Sessio-
ne, sub sanctissimo domino nostro Pio
III. celebrata, delectis quibusdam Patri-
bus commisit, vt de varijs cēsuris, ac libris,
vel suspectis, vel perniciosis, quid factū
opus esset, considerarent, atq; ad ipsam san-
ctam Synodum referrent: audiens nunc,
huic operi ab eis extremam manum impo-
sitam esse, nec tamen, ob librorum varieta-
tem, & multitudinem, distincte, & comino
de possit à sancta Synodo diiudicari, præci-
pit, vt, quidquid ab illis præstitum est, San-
ctissimo Romano Pontifici exhibeatur: vt
eius iudicio, atque auctoritate terminetur,
& euulgetur. Idemque de

a Sup. sess.
18. in prin-
cip.

b Vide sess.
24. c. 7.

Patribus, quibus illud mādatum fuerāt, & de Missali, & Breviario fieri man dat.

De loco Oratorum.

DEclarat sancta Synodus, ex loco assignato Orationibus, tam ecclesiasticis, quàm secularibus, in sedendo, incedendo, aut quibuscunque alijs actibus, nullum cuiquam eorum factum fuisse præiudiciū, sed omnia illorum, & Imperatoris, Regum, Rerum publicarum, ac Principum suorum iura, & prærogatiuas illæsas, & saluas esse, in eodemq; statu permanere, prout ante præsens Concilium reperiiebantur.

De recipiendis, & obseruandis

Decretis Concilij.

Tanta fuit illorum temporū calamitas, & hæreticorum inueterata malitia, vt nihil tam clarum in fide nostra asserenda nunquam fuerit, aut tam certò statutū, quod non humani generis hoste suadente, illi errore aliquo contaminauerint, ea propter sancta Synodus id potissimum curauit, vt præcipuos hæreticorū nostri temporis errores damnaret, & anathematizaret, verāque & Catholicam doctrinam traderet, & doceret, prout damnauit, anathematizauit & definiuit. Cumque tandiu tot Episcopi, ex varijs Christiani orbis prouincijs euoca

ti, sine magna gregis sibi commissi iactura, & vniuersali periculo ab ecclesijs abesse non possint, nec vlla spes restet, hæreticos, toties, fide etiam publica, quam desiderarunt, inuitatos, & tandiu expectatos, huc amplius aduenturos, ideoque tandem huic sacro Concilio finem imponere necesse sit: superest nunc, vt Principes omnes, quod facit, in Domino moneat ad operam suam ita præstandam, vt, quæ ab ea decreta sunt, ab hæreticis deprauari, aut violari non permittant, sed ab his, & omnibus deuotè recipiantur, & fideliter obseruentur. Quod si in his recipiendis aliqua difficultas oriatur, aut aliqua inciderint, quæ declarationem, quod non credit, aut definitionem postulent, præter alia remedia, in hoc Concilio instituta, confidit sancta Synodus Beatissimum Romanum Pontificem curaturum, vt vel euocatis ex illis præsertim prouincijs, vnde difficultas orta fuerit, ijs, quos eidem negotio tractando viderit expedire, vel etiam Concilij generalis celebratione, si necessarium iudicauerit, vel commodiore quacunque ratione ei visum fuerit, prouinciarum necessitatibus pro Dei gloria, & Ecclesiæ tranquillitate consulatur.

*De recitandis Decretis Concilij sub Paulo III.
& Iulio III. in Sessione.*

a supr. Ses.
s. 3. 6. 7. &
13. & 14.

Quoniam a diuersis temporibus, tam sub fel. rec. Paulo III. quam Iulio III. multa in hoc sacro Cōcilio, quo ad dogmata, ac morum reformationem statuta, & definita sunt, vult sancta Synodus, vt illa nūc recitentur, & legantur. Recitata sunt.

*De fine Concilij, & confirmatione petenda,
à sanctissimo Domino nostro.*

a Iuxta Ge-
las. Pap. su-
per concil.
Chalced. &
Pelag. PP.
II. in epist.
decr. & Mar-
cel. in epist.
decret. ad
epist. Antio-
ch. provin.
& Cō. Chal-
ced.

A. 3. & Ni-
col. I. apud
Gratianum
c. istin. 19. si
Romanorū

Illustrissimi Domini, Reuerendissimiq;
Patres, Placet ne vobis, vt ad laudē Dei
omnipotentis, huic sacrae œcumenicæ Sy-
nodo finis imponatur? & omniū, & singu-
lorum, quæ tam sub fel. rec. Paulo III. &
Iulio III. quam sub sanctissimo Domi-
no nostro Pio III. Romanis Pontifici-
bus, in ea decreta, & definita sunt, a confir-
matio nomine sanctæ huius Synodi per
Apostolicæ Sedis legatos, & Præsidentes à
Beatissimo Romano Pont. petatur? Res-
ponderunt, Placet.

*Postmodum Illustrissimus & Reueren-
dissimus Cardinalis Moronus, primus Legatus
& præsiciens benedicens sanctæ Synodo, dixit:
Post gratias Deo actas Reuerendissimi Pa-
tres, ite in pace. Qui Respōderūt, Amen.*

ACCLA-

ACCLAMATIONES Patrum in fine Concilij.

CARDINALIS
à Lotbaringia.

Beatissimo Pio Papæ, & Domino nostro,
sanctæ vniuersalis Ecclesiæ Pontifici,
multi anni, & æterna memoria.

RESPONSIO PATRVM.

Dñe Deus, Sanctissimū Patrem diutissimæ
Ecclesiæ tuæ conserua multos annos.

Card. Beatissimorum summorum Pontifi-
cum, animabus, Pauli. III. & Iulij.
III. quorum auctoritate hoc sacrum
generale Concilium inchoatū est, pax
à Domino, & æterna gloria, atq; fœli-
citas in luce Sanctorum.

Resp. Memoriam in benedictione sit.
Card. Caroli V. Imperatoris, & serenissi-
morū Regum, qui hoc vniuersale Cō-
cilium promouerunt, & protexerunt,
memoria in benedictione sit.

Resp. Amen, Amen.
Card. Serenissimo Imperatori Ferdinādo,
semper Augusto, orthodoxo, & pa-
cifico,

cifico, & omnibus Regibus, Rebus
pub. & Principibus nostris, multi anni.
Resp. Pium & Christianum Imperatorem
Domine, conserva: Imperator cœle-
stis terrenos Reges, rectæ fidei conser-
uatores, custodi.

Card. Apostolicæ Romanæ Sedis Legatis,
& in hac Synodo Præsidentibus, cum
multis annis magnæ gratiæ.

Resp. Magnæ gratiæ: Dominus retribuat.

Card. Reuerendissimis Cardinalibus, & il-
lustribus Oratoribus.

Resp. Magnas gratias, multos annos.

Card. Sanctissimis Episcopis vita, & felix
ad Ecclesias suas reditus.

Resp. Præconibus veritatis perpetua memo-
ria: orthodoxo senatui multos annos.

Card. Sacrosancta œcumenica Tridentina
Synodus: eius fidem confiteamur, eius
decreta semper seruemus.

Resp. Semper confiteamur, semper serue-
mus.

Card. Omnes ita credimus: omnes id ipsum
sentimus: omnes consentientes, & am-
plectentes subscribimus. Hæc est fides
Beati Petri, & Apostolorum: hæc
est fides Patrum: hæc est fides ortho-
doxorum.

Resp.

Resp. Ita credimus, ita sentimus, ita subscribimus.

Card. His decretis inhærentes, digni reddamur misericordijs, & gratia primi, & magni supremi Sacerdotis, Iesu Christi Dei intercedente simul inuiolata Dña nostra sancta Deipara, & omnibus sanctis.

Rersp. Fiat, fiat, Amen, Amen.

Card. Anathema cunctis hæreticis:

Resp. Anathema, anathema.

Post hæc mandatum fuit à Legatis, & Præsidentibus, sub pœna excômmunicatio- nis, omnibus Patribus, vt, antequam discederent è ciuitate Tridētina, subscribe- rent manu propria decretis Concilij, aut ea per publicum instrumentum appro- barēt, qui omnes deinde subscripserunt, & fuerunt numero CCLV. videlicet, Legati IIII. Cardinales II. Patriarchæ III. Archiepiscopi XXV. Episcopi CLXVIII. Abbates VII. Procura- tores absentium, cum legitimo mandato XXXIX. Generales Ordinum VII.

L A V S D E O,

Concordat cum originali: in cuius
fidem subscripsimus.

Ego Angelus Massarellus, Episcopus Thelesinus, sa-
cri Concilij Tridentini Secretarius.

Ego Marcus Antonius Peregrinus, Comensis, eius-
dem Concilij Notarius.

Ego Cynthius Pamphilus, Clericus Camerinus
diocesis eiusdem Concilij Notarius.

CONFIRMATIO
CONCILII.

NOS ALEXANDER, SAN-
cti Laurentij in Damaso Diaconus
Cardinalis de Farnesio S. R. E. Vi-
cecancelarius, fidem facimus, & ab
testamur, qualiter hodie, die Mercurij, xxvj.
Ianuarij. M. D. LXLIII. Pontificatus San-
ctissimi D. nostri D. Pij, diuina providentia Papae
Quarti anno quinto, in Cōsistorio secreto, apud S.
Petrum, Reuerendissimi D. D. meo, Cardinales Moro-
nus & Simoneta, nuper reuersi à sacro Concilio Tri-
dentino, cui, uti Sedis Apostolicæ Legati præerāt,
petierunt ab eodem Sanctissimo D. nostro, ut infra.
Beatisi-

Beatissime Pater, in decreto super fine Concilij
 œcumenici Tridentini, pridie nonas Decembris præ
 teriti publicato, statutum fuit, ut per sanctitatis
 vestre, & sanctæ Sedis Apostolicæ Legatos, & Præ
 sidentes peteretur nomine dicti Concilij a sancti
 tate vestra confirmatio omnium, & singulorum,
 quæ tã sub fœlicis recordat. Paulo Tertio, & Iulio
 Tertio, quã sub sanctitate vestra in eo decreta, &
 definita sunt. Quapropter nos Ioannes Cardinalis
 Moronus, & Ludouicus Cardinalis Simoneta, qui
 tunc Legati, & præsidentes eramus, volentes exe
 qui, quod in dicto decreto stabilitum fuit, humi
 liter petimus nomine dicti Concilij Oecumenici
 Tridentini, ut sanctitas Vestra dignetur confir
 mare omnia, & singula, quæ tam sub fœlic. re
 cordat. Paulo Tertio, & Iulio Tertio quã sub
 sanctitate Vestra in eo decreta, & definita sunt.

Quibus auditis, sanctitas sua, viso, & lecto
 tenore dicti decreti, & habitis votis Reuerendissim.
 D. D. meorum Cardinalium, responait per hæc
 verba.

Petitioni, nomine Concilij œcumenici Tridenti
 ni super eius confirmatione per dictos legatos nobis
 factæ, annuentes, omnia, & singula, quæ in dicto
 Concilio tam sub fœlic. recordat. Paulo Tertio, &
 Iulio Tertio, prædecessoribus nostris, quã Ponti
 ficatus nostri tempore decreta, & definita sunt, au
 thoritate Apostolica, etiam de venerabilium fra
 trum

stram nostrorum Cardinalium consilio, & assensu,
 matura cum illis deliberatione præhabita, confir-
 mamus, atque ab omnibus Christi fidelibus recipi,
 & inuiolabiliter obseruari mandamus, in nomine
 Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

*Ita est Alexander Cardinalis
 Eorneſius, Vicecancellarius.*

BVLLA

BULLA S. D. N. PII,
Diuina prouidentia Papæ
Quarti.

SUPER CONFIRMA-
tione œcumenici, generalis Con-
cilij Tridentini.

*Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpe-
tuam rei memoriam.*

Benedictus Deus, & pater Domini nostri
Iesu Christi, pater misericordiarū, &
Deus totius consolationis: qui respi-
cere dignatus Ecclesiam suam sanctā,
tot procellis & tēpestatibus agitātam, atq; vexatā
& grauius in dies laborantem, apto tandem ei
subuenit, optatoque remedio. Ad plurimas, &
perniciosissimas hæreses extirpandas, ad corrigēdos
mores, & restituendam ecclesiasticam discipli-
nam, ad pacem, & concordiam Christiani populi
procurandam, indicbū iam pridem in ciuitate Tri-
dentina œcumenicum, & generale Cōcilium à præ-
memoria Paulo III. prædecessore nostro, & Sessio-
nibus aliquot habitis cœptum fuerat: ab eius autē
successore Iulio in eandem urbem reuocatum, post
alias

alias sessiones celebratas, varijs impedimentis, &
 difficultatibus obiectis, ne tum quidem peragi po-
 tuerat: itaque diutius intermissum fuerat, non sine
 maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie
 magis Ecclesia eiusmodi remedium imploraret.
 Nos autem post susceptum Sedis Apostolicæ regi-
 men, tam necessarium, ac salutare opus, sicut Pa-
 storalis sollicitudo monebat, diuinæ misericordie
 fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio charis-
 simi in Christo filij nostri Ferdinandi Romano-
 rum Imperatoris electi, & aliorum Christiano-
 rum Regum, Rerum publicarum, ac principum,
 tandem consecuti sumus, quod nec diurnis, nec
 nocturnis curis elaborare destitimus, quodq; à pa-
 tre luminum assidue precati sumus. Cum enim
 eam in urbem vndique ex Christiani nominis
 nationibus conuenisset, nostris conuocata literis
 & sua etiam ipsorum pietate excitata, Episcopo-
 rum, & aliorum insignium Prælatorum maxi-
 ma, & œcumenico Concilio digna frequentia, præ-
 ter plurimos alios pios, & sacratum literarum
 scientia, diuinique, & humani iuris cognitione
 præstantes viros, præsidentibus ipsi Synodo Sedis
 Apostolicæ Legatis nobis ad eò Concilij libertati
 fauentibus, vt etiam de rebus sedi Apostolicæ pro-
 priè reseruatilibus liberum ipsi Concilio arbitrium per-
 literas, ad Legatos nostros scriptas, vltro permise-
 rimus, quæ de Sacramentis, & alijs rebus, quæ qui-
 dem

dem necessariae visae sint, tractanda, definienda,
 & statuenda restabant, ad confutandas haereses,
 ad tollendos abusos, & emendandos mores à sa-
 cro sancta Synodo summa libertate, diligentiaque
 tractata, & accuratè, ac maturè, admodum defini-
 ta, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis
 Concilium tanta omnium, qui illi interfuerunt,
 concordia peractum fuit, vt consensum eum plane
 à Domino effectum fuisse constiterit: idque in no-
 stris, atque omnium oculis valde mirabile fuerit.
 Pro quo tam singulari Dei munere supplicationes
 statim in alma hac Vrbe indiximus, quae magna
 Cleri, & populi pietate celebratae fuerunt laudes-
 que, & gratias diuinae maiestati merito persoluen-
 das curauimus: cum eiusmodi Concilij exitus spem
 magnam, & propè certam attulerit fore, vt maio-
 res in dies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis,
 constitutionibusque perueniant. Cum autem ipsa
 sancta Synodus pro sua erga Sedem Apostolicam
 reuerentia, antiquorum etiam Conciliorum vesti-
 gij inherens, decretorum suorum omnium, quae
 nostro, & praedecessorum nostrorum tempore facta
 sunt, confirmationem à nobis petierit, decreto de
 ea re in publica Sessione facto: Nos, ex Legatorum
 literis prius, deinde post reditum eorum ex ijs, quae
 Synodi nomine diligenter retulerant, postulatio-
 ne ipsius Synodi cognita, habita super hac re cum
 venerabilibus fratribus nostris, sanctae Romanae
 Ecclesiae

Ecclesie Cardinalibus deliberatione matura, sanctique Spiritus in primis auxilio inuocato, cum ea decreta omnia Catholica, & populo Christiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus ad Dei omnipotentis laudem, de eorundem fratrum nostrorum consilio, & assensu, in consistorio nostro secreto illa omnia, & singula auctoritate Apostolica hodie confirmauimus, & ab omnibus Christi fidelibus suscipienda, ac seruanda esse decreuimus, sicut harum quoque literarum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & suscipi, obseruarique decernimus. Mandamus autem in virtute sancte obedientie, & sub pœnis à sacris canonibus constitutis, alijsque grauioribus, etiam priuationis, arbitrio nostro infligendis, vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs quibusuis Ecclesiarum Prælati, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore præfulgeant, vt eadem decreta, & statuta in ecclesijs suis, ciuitatibus, & diocesisibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obseruent, & à subditis quisque suis, ad quos quomodolibet pertinet, inuiolabiliter faciant obseruari: cōtradiçtores quoslibet, & contumaces, per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam, si opus fuerit, brachij secularis auxilio
Ipsius

Ipsū verò charissimū filium nostrum Imperatorem electum ceterosque Reges, Respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordie Domini nostri Iesu Christi obtestamur, ut, qua pietate Concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio, diuini honoris, & populorum suorum salutis causa, pro Sedis quoque Apostolicæ, & sacræ Synodi reuerentia, ad eiusdem Concilij exequenda, & obseruanda decreta Prælati, cum opus fuerit, auxilio, & fauore suo adsint, neque aduersantes sanæ, ac salutaris concilij doctrine, opiniones à populis diuini sue recipi permittant, sed eas penitus interdiciant. Ad vitandum præterea peruersionem, & confusionem, quæ oriri posset, si unicuique liceret, prout ei liberet, in decreta Concilij commentarios, & interpretationes suas edere, Apostolica auctoritate inibemus omnibus, tam ecclesiasticis personis, cuiuscunque sint ordinis, conditionis, & gradus, quam laicis, quocunque honore, ac potestate præditi, Prælati quidem sub interdicti ingressus Ecclesiæ, alijs verò, quicunque fuerint sub excommunicationis lætæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate nostra audeat vllos commentarios, glossas, annotationes, scholia, vllum de omnino interpretationis genus super ipsius Concilij decretis quocunque modo edere, aut quidquam quocunque nomine, etiam sub prætextu maioris decretorū

corroboracionis, aut executionis, aliove quesito co-
 lore statuere. Si cui verò in eis aliquid obscurius di-
 ctum, & statutum fuisse, eamque ob causam inter-
 pretatione, aut decisione aliqua egere visum fue-
 rit, ascendat ad locum, quem Dominus elegit, ad
 Sedem, videlicet, Apostolicam omnium fidelium
 magistram, cuius auctoritatem etiam ipsa sancta
 Synodus tam reuerenter agnouit. Nos enim diffi-
 cultates, & controuersias, si quæ ex eis decretis or-
 tæ fuerint, nobis declarandas, & decidendas,
 quemadmodum ipsa quoque sancta Synodus decre-
 uit, reseruamus, parati, sicut ea de nobis merito cõ-
 fisa est, omnium prouinciarum necessitatibus ea
 ratione, quæ commodior nobis visa fuerit. provide-
 re Decernentes nihilominus irritum, & inane, si
 secus super his à quoquam quauis auctoritate scien-
 ter, vel ignoranter contigerit attentari. Vt hæc au-
 tem ad omnium notitiam perueniant, ne ve quis
 excusatione ignoracionis vti possit: Volumus, &
 mandamus, vt hæc literæ per aliquos curiæ nostræ
 Cursores in Basilica Vaticana principis Apostolo-
 rum, & in Ecclesia Lateranensi, tunc cum in eis
 populus, vt Missarum solemnibus interfit, con-
 gregari solet, palam & clara voce recitentur, &
 postquam recitatae fuerint, ad valuas earum Ec-
 clesiarum, itemque Cancellariæ Apostolicæ, &
 in loco solito campi Floræ affigantur, ibique, vt
 legi, & omnibus innotescere possint, aliquan-
 tis per

tisper relinquuntur. Cùm autem inde amouebun-
 tur, relictis de more ibidem exemplis, in alma Vr-
 be ad impressionem tradantur, quò commodius
 per christiani nominis prouincias, & regna diuul-
 gari possint. Trassumptis quoque earum, quæ ma-
 nu alicuius publici Notarij scripta, subscripta, &
 sigillo, ac subscriptione alicuius personæ, in digni-
 tate Ecclesiastica constituta, munita fuerint, fidè,
 sine vlla dubitatione, haberi mādamus, & que decer-
 nimus. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc
 paginam nostræ confirmationis, monitionis, inhibi-
 tionis, reseruatiōis, voluntatis, mandatorum, &
 decretorum infringere, vel ei ausu temerario con-
 traire. Si quis autem hoc attentare præsumserit,
 indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Pe-
 tri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incur-
 surum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno
 incarnationis Dominicæ millesimo quingente-
 simo. sexagesimo tertio, septimo kalend.

Februarij, Pontificatus nostri
 anno quinto.

Dd Ego

Ego Pius Catholicae Ecclesiae
Episcopus.

Ego F. Card. Pisanus, Episcopus Ostiensis. Decanus.

Ego Fed. Card. Celsus, Episcopus Portuen.

Ego Io. Card. Moronus, Episcopus Tusculan.

Ego A. Card. Farnesius. Vicecan. Episcopus Sab.

.

Ego R. Card. S. Angeli, Maior Poenitent

.

.

Ego Io. Cardinalis S. Vitalis.

Ego Io. Michael, Card. Saracenus.

.

Ego Io. B. Cicada. Card. S. Clementis.

Ego Scipio, Card. Pisarum.

Ego Io. Cardinalis Romanus.

Ego F. M. G. Card. Alexandrinus.

Ego Clemens, Card. Arae cali.

Ego Io. Card. Sabellus.

.

.

Ego B. Cardinalis Saluiatus.

Ego. Ph. Cardin, Aburd.

Ego Lud. Card. Simoneta

Ego F. Card. Pacieccus, y de To

Ego M. A. Card. Amulius.

Ego Io. Card. de Gambara.

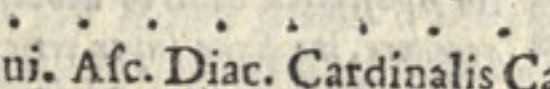
Ego Carolus Card. Borromens

Ego M. S. Card. Const.

Ego Alph. Card. Gesualdus.

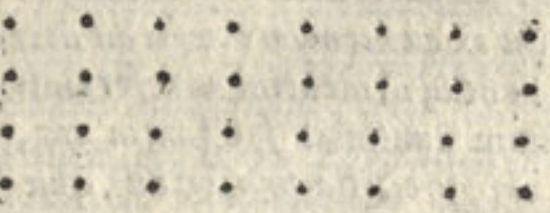
Ego Hippo. Cardin. Ferrar.

Ego Franciscus, Card. Gonzaga

Ego Gui. Asc. Diac. Cardinalis Cam

Ego Vitellotius, Card. Vitellius.

Ant. Florebellus Lauellinus

H. Cumyn

Dd a

BVL

396
B V L L A S. D. N. D. P I I.
Diuina prouidentia Papæ I I I I. super
declaratione tēporis ad obseruanda de-
creta sacri œcumenici, & generalis Con-
cilij Tridentini.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad
perpetuam rei memoriam.

 Icut ad sacrorum Conciliorum decreta
ac Canones, auctoritas atque confirma-
tio Apostolicæ Sedis & debet, & solet
accedere, ita si qua super eis exorta sit
dubitatio: eiusdem Sedis iudicio, & declaratione
tollenda est, ad aures nostras peruenit, multos esse,
qui dubitent ex quo tempore cœperint decreta sacri
generalis Concilij Tridentini ad reformationem, &
ius posituum duntaxat spectantia eos, ad quos
pertinet, obligare, illa præsertim, quæ tempora
certa præstituant ad prouinciales, diocesanasque
Synodos celebrandas, ad sacros ordines suscipien-
dos, ad religionem profitendam ad parochiales ec-
clesias, aliaque beneficia ecclesiastica, quæ eisdem
Concilij decretis retineri prohibitum sit, resignan-
da, & ad complures res huiusmodi exequendas,
ac alias omnes ad prædictam reformationem ius-
que posituum tantum spectantes, quæ obseruari,
aut euitari debeant. Nos itaque, vt omnis contro-
uersia

uersia dubitatio tollatur. Motu proprio eam re,
 prout rationi, iuri & equitati conuenire censui-
 mus, duximus declarandam. Nam etsi ipsius Con-
 cily decreta etiam de venerabilium fratrum no-
 strorum S. R. E. Cardinalium consilio, & assen-
 su in Consistorio nostro secreto confirmata a no-
 bis fuerunt sub finem mensis Ianuarij, & ab eo
 etiam tempore apud hanc sanctam Sedem obser-
 uari ceperunt, quia tamen non parum temporis
 in eis Romae diligenter emendateque imprimendis
 necessario consumptum fuit, & iure etiam com-
 muni sancitum est, vt Constitutiones noue vim
 non nisi post certum tempus obtineant, equum
 nobis, & iustum visum est, predicta decreta om-
 nia ad dictam reformationem, insque posituum
 duntaxat spectantia a Kalend. Maij proximi pre-
 teriti omnes obligare cepisse, neque post eam diem
 excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit,
 admittendam, atque ita Apostolica Auctoritate
 declaramus, ac definimus: & ab omnibus iudi-
 cari debere mandamus, atque statuimus: decer-
 nentes irritum, & inane si quid secus a quoquam
 quacunque dignitate, auctoritate, & potestate
 predicto contigerit iudicari. Non obstantibus co-
 stitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, alijs-
 que in contrarium facientibus quibuscunque.
 Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc pagi-
 nam nostre declarationis, definitionis, mandati,

statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario
 contraire. Siquis autem hoc attentare presumpse-
 rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
 Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se noverit incur-
 surum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, anno
 incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo
 sexagesimo quarto, quinto decimo kalend. Augusti,
 Pontificatus nostri anno quinto.

Fed Card. Cæsius

Cæ. Glorierius

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.
 Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesi-
 mo sexagesimo quarto, indictione septima, die vero
 vigesima mensis Iulij, Pontificatus sanctissimi in
 Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pij, diui-
 na providentia Papæ IIII. Anno quinto. Retroscri-
 ptæ literæ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in val-
 uis Basilicatum Principis Apostolorum de Vrbe,
 & sancti Ioannis Lateranensis: ecnon Cancellariæ
 Apostolicæ, in Scie Campi Floræ. Per nos Iaco-
 bum Carræ, & Iulium Farinû, prælibati S. D. N.
 Papæ cursores.

Ant. Clerici Magister Cursorum.

MO

MOTVS PROPRIVS, D. N. D.
 Pij diuina prouidentia Papæ IIII. per
 quem deputatur oſto Reuerendiſſ. Car-
 dinales, qui faciant obſeruari reforma-
 tiones ab ipſo editas, necnon decreta fa-
 cri, œcumenici, & generalis Concilij
 Tridentini.

PIVS PAP. IIII.

Motu proprio, &c. Alias nos nonnul-
 las conſtitutiones, & ordinationes,
 reformationem maioris Pœnitenti-
 ariæ, ac ſacræ Pœnitentiariæ no-
 ſtræ, ac Vicarij noſtri, ac eius officij, necnon
 Camerarij, & cameræ Apoſtolicæ, ac illius cauſa-
 rum Auditorum, necnon palatij Apoſtolici cauſa-
 rum Auditorum, ac Gubernatoris, & Capitoline cu-
 riarum, & contradictarum, aliarumq; alme Vrbiſ no-
 ſtræ, ac Romane curiæ tribunalium & officiorum
 cōcernētes, edidimus: quæ tamen (vt intelleximus)
 ab eorundem officiorum & tribunalium præfectis, ac
 officialibus minus diligēter, obſeruātur. Cū autē enī
 xa noſtræ volūtatis ſit, vt illa, & pariter decreta ſa-
 cri Concilij Tridentini, in his, quæ ad eorum officia
 ſpectāt, ab eiſdē omninō obſeruētur: Nos propterea
 cōſiderātes, parū eſſe, iura condere, niſi ſint, qui ea
 executioni demādari faciāt, & in præmiſſis, prout
 ex debito poſturalis officij vobis (meritis ſicet impa-
 ribus)

rebus) iniuncti obligamur salubriter, & utiliter p-
 uidere, præfatasque constitutiones, & ordinationes
 ac decreta Concilij quas, & quæ hic haberi volu-
 mus pro expressis, inuiolabiliter obseruari volentes:
 Venerabili fratri nostro Ioanni Episcopo Tuscula.
 Moronò, Ioan. Michaeli Sanctæ Anastasiæ Sarace
 no, ac Ioan. Baptiste sancti Clementis Cicadae, nec
 non Michaeli sanctæ Sabine Alexandrino, Clemen
 ti sanctæ Mariæ in Ara Cœli, & Ludouico sancti
 Cyriaci in Thermis Simoneta, ac Carolo Sancti
 Martini in Motibus Barromæo presbyteris, necnò
 Vitellotio sanctæ Mariæ in portico Vitellio nuncu
 patis, titularum, diacono, Cardinalibus committi
 mus, & mandamus: quatenus ipsi, seu eorum maior
 pars, coniuictim, vel diuisim, eorum arbitrio, etiam
 tanquam executores dictarum literarum, constitu
 tionum, & decretorum prædictorum, constitutio
 nes, & ordinationes, ac decreta præfata, iuxta teno
 res eorum, ac literarum desuper confectarum, per
 quoscunque Pœnitentiæ, Vicariæ, & cameræ, ac
 Rotæ curiarum, ac tribunalium prædictorum iudi
 ces, & officiales, sub excommunicationis latæ sen
 tentiæ, ac priuationis officiorum, & alijs eisdem
 Cardinalibus benè visis, etiam cuniarum, eo ipso
 incurrendis pœnis, firmiter obseruari faciant, &
 cum effectu, nisi tam in executione dictorum decre
 torum Concilij, quàm dictarum literarum nostra
 rum, aliqua dubietas, aut difficultas emerferit: quæ

casu

casu ad nos referant, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis, ac eos, qui literis, & decretis prædictis, & eorundem Cardinalium mandatis non paruerint, ex tunc, prout ex eadem die, & è contra, illorum officijs priuatos, necnon ad illa, & alia Romanæ curiæ officia in posterum obtinenda inhabiles, ac ipsis ab eisdem officij sic priuatis, illa tanquam per priuationem vacantia à Datarario nostro vendi, & à quibusuis personis idoneis pro pretio conuenienti emi, libere, & licitè posse, auctoritate nostra curent, nuncient, decernant, ac declarent, prout nos harum serie nunciamus, decernimus, & declaramus. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Pœnitentiariæ, & curiarum, necnon tribunalium prædictorum statutis, & c. etiam iuramento, & c. roboratis, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, ac dictis officialibus, & Tribunalibus, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, etiam motu simili, & c. & alijs quomodocunque concessis, & c. Quibus omnibus, & c. illorum tenores, & c. hac vice latissimè derogamus, eaq; aduersus præmissa nullatenus suffragari volumus, cæterisque contrarijs quibuscunque.

Placet motu proprio. I.

Dat. Romæ, apud S. Marcū. quarto Nonas Augusti. Pôtificatus nostri anno quinto.

Dd 5

BVL

B V L L A S. D. N. D. P I I.
 Diuina prouidentia Papæ IIII. contra
 quoscunque, ecclesias & beneficia eccle-
 siastica quæcunque in confidentiam re-
 tinentes, siue recipientes.

Pius Episcopus seruus seruorum Dei, ad
 perpetuam rei memoriam.

R O M A N V M Pontificem in
 excelsa militantis Ecclesie specula
 constitutum, vigiles mentis oculos,
 non solum in absentium extendere,
 sed potissimum in presentium, do-
 mesticorumq; fratrum, & filiorum suorum mores
 diligenter perscrutandos, aliquando reflectere, ac
 eos, presertim quos in Apostolicæ sollicitudinis par-
 tem euocauit Altissimus, ne dum ab omni pactionis
 illicitæ contagione, verum etiam ab eius omnimo-
 da suspitione, vacuos & immunes conseruare de-
 cet, vt qui cæteros illustris officij sublimitate ante-
 cellunt, eosdẽ priscæ etiã illa morũ integritate præ-
 stare dignoscantur. Sanè licet dudum, cum certam
 simoniacæ prauitatis speciem, quam beneficiorum
 confidentiam vocant, in Rom. Cur. atque adco in sa-
 crum venerabilium fratrum nostrorum, S. R. E.
 Cardinaliũ, Collegiũ quasi per cuniculos irrepisse-
 ac nonnullos ex ipsis fratribus, nimis quadam faci-
 litate,

litate, seu potius importunis amicorum, familiaria
 que precibus adductus, beneficia Ecclesiastica in cō-
 fidentiam huiusmodi recepisse, & frequenter reci-
 pere, intelleximus, hāc illicitam beneficentiæ exer-
 cendæ, seu amicitie colendæ viam, à tanto saltem
 collegio prorsus eliminare cupientes, eosdem fra-
 tres in Consistorio nostro secreto, non semel admo-
 nuerimus, huic aliena beneficia custodiendi modo
 ne assuescerent, ne ve illa hoc pacto reciperent, vt-
 que sic recepta dimitterent. Nihilominus nuper
 ad aures nostras peruenit, eorum aliquos, monitio-
 nis nostræ, imò potius suimet oblitos, ea, quæ cu-
 stodienda receperant, beneficia nondum tamen di-
 misisse. Et insuper illos, & nonnullos alios, etiam
 Patriarchas, Archiepiscopos, & alios Episcopos,
 ac etiam camere Apostolicæ clericos, ecclesias,
 monasteria, dignitates, & alia beneficia huiusmo-
 di, in sui fauorem resignata, cessa, vel aliàs dimissa,
 acceptasse, aut de illis, per obitum, vel aliàs vacan-
 tibus à nobis, & prædecessoribus nostris, seu etiam
 ab ordinarijs, & alijs inferioribus collatoribus etiā
 ad patronorum præsentationem, ad alterius commo-
 dum sibi prouideri obtinuisse: illaque, ac etiam
 alia aliter vacantia, sibi in titulum, commendam,
 vel administrationem, aut aliàs dicta auctoritate
 concessa, quandoque in resignantium, vel ceden-
 tium, seu etiam aliorum fauorem cessisse, vel aliàs
 dimisisse. Ac sibi propterea pensiones annuas, ac
 fructus,

fructus, redditus, & prouentus ecclesiarum, monasteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum huiusmodi in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illa & illos transferendi, ac etiam collationem, prouisionem, presentationem, & aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum ad earundem ecclesiarum, monasteriorum, & dignitatum Prelatos pro tempore existentes, ac alios huiusmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium, necnon regressus, siue accessus, & ingressus ad ecclesias, etiam cathedrales, monasteria, ac alia diuersa beneficia ecclesiastica, sibi reseruari procuraſſe, & obtinuisse ad hoc videlicet, vt confidentes sic decimarum Apostolicarum, vel communis dicti Collegij, & annate, aliorumque iurium dictæ Camere debitorum, solutionem eludant, integrisque beneficiorum, etiam in mensibus Apostolicis vacantium, aut alijs dispositioni Sedis Apostolicæ generaliter reseruatorum, collationibus, ac interdum vt beneficia ipsa: tempore procedente, in aliquorum tunc forsam de iure inhabiliū & incapacium, vel nondum ad huc natorum, fauorem cedantur, seu resignentur, vel vt persone inhabiles, & incapaces huiusmodi, etiam laici, pensionibus, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ecclesiasticis fruantur, & gaudeant, seu potius illis, & facultate transferendi prædicta abutantur in animarum suarum periculum, & perniciosum

exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem, in monitionibus nostris parendo, incuriam, & tam illorum, quam ceterorum Prælatorum, etiam clericorum, ac aliorum quorumcunque indignam fallaciam, conuiuentibus oculis diutius minimè dissimulandam, sed huic errori, ne radices altius agat, occurrendum tandem esse censentes. Et quoniam hanc ipsorum, qui, monitioni nostræ non parentes, beneficia huiusmodi in confidentiam, vt præfertur, retinuerunt, & fructus ex eis indebitè, vel percipiendo, vel per alios nomine suo, etiam per simulatas illorum locationes, & factas de receptis quitantias, ac donationes, & remissiones percipi sinendo, grauiter excesserunt Cardinalium metam, potius ex immoderata erga suos indulgentia, quàm aliquo præceptorum nostrorum spretu processisse facile reputamus, iccirco omnes & singulas ecclesias, etiam Metropolitanas, & alias cathedrales, ac monasteria, etiam consistoralia, prioratus, præposituras, præpositatus, dignitates, etiam maiores & principales, etiam conuentuales, personatus, administrationes, & officia, cæteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura secularia, & quorumuis Ordinum regularia, etiam de iure patronatus, etiam laicorum, etiam nobilium, & illustrium, etiam ex fundatione & dotatione existentia, per eiusdem Romanæ Ecclesiæ etiã Episcopos Cardinales, & quoscunque alios etiam patriar-

patriarchas, Archiepiscopos, & alios Episcopos, de
 etiam eiusdem Camera clericos, in titulum, com-
 mendam, vel administrationem, aut alias, in hu-
 iusmodi confidentiam iure prohibitam, cuiusvis, per-
 sonae, ut praefertur, cōtēplatione, vel intuitu, quouis
 modo recepta, illorum liberam collationē, & dispo-
 sitionem nobis & Sedi Apostolicæ, harū serie reser-
 uantes ipso iure à die receptionis eorūdem, vacauis-
 se, & vacare: Ac fructuum, & pensionem reserua-
 tiones, ac facultates transferendi, & collationis be-
 neficiorum concessiones, eis, ut praemittitur, factas:
 ac regressus, siue accessus, & ingressus concessos hu-
 iusmodi, cessasse, & cessare, ac extinctos esse: Et
 eosdē Cardinales seu quosvis alios à prima die rece-
 ptionis beneficiorum huiusmodi citrà fructus, red-
 ditus, & proventus eorūdem, ecclesiarum, monaste-
 riorum, dignitatum & aliorum beneficiorum, &
 pensiones praedictas, indebitè percipere, suosque fa-
 cere non potuisse, neque debuisse sed illos omnes, &
 singulos ad cameram eandem deuolutos fuisse, &
 esse, illique deberi, ac ipsos Cardinales, & alios,
 ad quorum manus quomodo libet peruenerunt, &
 eorum heredes, ad integram illorum restitutionem,
 in utroque foro teneri, & ad id opportunis iuris
 remedijs compelli debere, auctoritate Apostolica,
 tenore praesentium, decernimus, & declaramus.
 & insuper vniuersis & singulis, tam eiusdē Rom.
 Ecclesiae Cardinalibus etiam Episcopos, quam
 Prae

Prelatis, & clericis, & alijs prædictis præfenti-
 bus, & futuris, ne deinceps vlllo vnquam tem-
 pore, aliquas ecclesias, monasteria, dignitates,
 vel alia beneficia, etiam de dicto iure patrona-
 tus, vti præfertur, existentia, aut fructus, vel
 pensiones, aut regressus, seu accessus, in confi-
 dentiam prædictam, aut ad effectum reservatio-
 num huiusmodi, sibi postmodum cedentibus pro-
 curandum, recipere præsumant, Cardinalibus ve-
 rò, & alijs Prelatis huiusmodi, in virtute sanctæ
 obedientiæ, & sub interdicti ingressus ecclesiæ,
 reliquis verò sub maioris excommunicationis lat. e-
 sententiæ pœna, per contrafacientes eo ipso incur-
 renda, à qua nisi à nobis, aut Roman. Pontifice pro
 tempore existente, præterquam in mortis articulo
 constituti, absolui nequeant, districtiùs inhi-
 bemus. de quascunque collationes, provisiones, præ-
 fectiones, commendas reservationes, facultates,
 etiam transferendi, ac regrediendi, siue acceden-
 di, & ingrediendi, ac alias dispositiones, de eccle-
 sijs, monasterijs, dignitatibus, & alijs beneficijs,
 eorumque fructibus, & beneficiorum collationi-
 bus per nos, & alios Romanos Pontifices successo-
 res nostros etiam Motu proprio, seu Consistoriali-
 ter, aut etiam per Ordinarios, & alios inferiores
 collatores, & ad patronorum eorundem præsen-
 tationem, & alios quomodolibet cura interuentu
 confidentiæ huiusmodi, expresse, siue occulte, ac
 de

de iure præsumpta, & alias cōtra præmissa pro tē-
 pore factas, nullas, & inualidas, nulliusque roboris
 vel momenti fore, neque cuiquam suffragari, sed
 ecclesias, monasteria, dignitates, ac alia beneficia
 huiusmodi, ipso iure vacare, nostræ & Sedis Apo-
 stolicæ dispositioni reseruatæ fructusque & pensio-
 nes Camere Apostolicæ applicatos, vt præfertur,
 esse & censerî. Sicque impræmissis omnibus & sin-
 gulis, per quoscunque iudices, & Commissarios,
 etiam ipsius Ecclesiæ Romanæ Cardinales, sublata
 eis quauis aliter interpretandi, & iudicandi facul-
 tate, etiam per præsumptiones & coniecturas le-
 gitimas & eorum arbitrio (cum alias confidentias
 huiusmodi, in lucem erui, & probari non posse con-
 stet) procedendo, iudicari, & definiri debere: At
 quidquid secus super his à quoquā quauis auctori-
 tate, scienter, vel ignoranter, attentari contigerit,
 irritum & inane similiter decernimus. Non obstā-
 tibus fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris
 nostri, de vna, & Cōcilij generalis de duabus diæti-
 ac alijs cōstitutionibus Apostolicis, necnon Collegij
 præfati, iuramento, confirmatione Apostolica, vel
 quauis firmitate alia roboratis statutis, & cōsuetu-
 dinibus contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus,
 communiter, vel diuissim, ab eadem sit Sede indul-
 tum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari
 non possint, per literas Apostolicas, non facientes
 plenam & expressam, ac de verbo ad verbum, de
 indulg

indulto huiusmodi mentionem. Et ne quispiam vlla
 vnquam tempore presentium ignorantiam præte-
 dere possit, volumus, & eadem auctoritate decerni-
 mus, quod ipse presentes literæ ad Basilicæ Princî-
 pis apostolorum de Vrbe valuas, per aliquem ex
 Cursoribus, nostris, illarum copia affixa, & di-
 missa. & etiam in Cancellaria apostolica, de mo-
 re, publicentur, ac in eiusdem cancellariæ quincen-
 no, ad maiorem partium, illas in iudicio producere
 volentium, commoditatem, describantur. Nulli er-
 go omnino hominum liceat hanc paginam nostræ
 reservationis, declarationis, inhibitionis, decreti,
 & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario cō-
 traire. Si quis autem hoc attentare præsumpse-
 rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
 Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se noverit incur-
 surum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno
 incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo
 sexagesimo quarto, decimo septimo Kalen. Nouēb.
 Pontificatus nostri anno quinto.

Visa de Curia M. de Enciso

Cæ. Glorierius,

H. Cumyn

Et

Anno

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesi
 mo sexagesimo quarto, indictione septima, die vero
 quarta mensis Decembris, Pontificatus sanctissi-
 mi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pij,
 diuina Prouidentia Papæ III. anno quinto. Supra
 scriptæ literæ Apostolicæ, publicatæ & affixæ fue-
 runt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de
 Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ in Acie campi Flo-
 ræ, dimissis ibidem in superscriptis locis supra scri-
 ptarum literarum copys, affixis, vt moris est, per
 nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreu-
 tium, prælibati S. D. N. Papæ cursores.

Ant. Clerici Magister Cursorum.

B V L L A S. D. N. D. P I I,
 Diuina prouidentia Papæ III. Su-
 per forma iuramenti professio-
 nis fidei.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad
 perpetuam rei memoriam.

Nuncium nobis Apostolicæ seruitu-
 tis officium requirit, vt ea, quæ Domi-
 nus omnipotens, ad prouidam Ecclesiæ
 suæ directionem, sancti Patribus, in no-
 mine suo congregatis, diuinitus inspirare dignatus
 est, ad

est, ad eius laudem, & gloriam incunctanter exequi
 properemus. Cum itaque iuxta concilij Tridenti-
 ni dispositionem omnes, quos deinceps cathedrali-
 bus, & superioribus ecclesijs præfici, vel quibus de
 illarum dignitatibus, canonicatibus, & alijs qui-
 buscunq; beneficijs Ecclesiasticis, curam animarum
 habentibus, prouideri contingeret, publicã orthodoxe
 fidei professionẽ facere, seque in Romanæ Ecclesiæ
 obedientia permansuros spondere, & iurare teneã-
 tur. Nos volentes etiam per quoscunq; quibus de
 monasterijs, conuētibus, domibus, & alijs quibuscun-
 que locis, Regularium quorumcunq; Ordinum, etiã
 Militiarum, quocunq; nomine vel titulo prou-
 debitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnus eius-
 dem fidei professio vniformiter ab omnibus exhi-
 beat: vnicaque, & certa illius forma cunctis in-
 notescat, nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui
 minimè disiderari, formã ipsam præsentibus anno-
 tatam, publicari, & vbique gentium per eos, ad
 quos ex decretis ipsius Concilij, & alios prædictos
 spectat, recipi, & obseruari, ac sub pænis per Con-
 cilium ipsum in contrauenientes latis, iuxta hanc
 & non aliam formam, professionem prædictam
 solemniter fieri auctoritate Apostolica tenore
 presentium districtè præcipiendo mandamus, hu-
 iusmodi sub tenore, Ego N. firma fide credo & p-
 fiteor omnia, & singula, quæ continentur in Sym-
 bolo fidei, quo sancta Romana ecclesia utitur,

Et 2 videli-

Videlicet, Credo, in vnum Deum, patrem, omnipotentem, factorem cæli, & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium: & in vnum Dominum Iesum Christum, Filium Dei vnigenitum, & ex patre natum ante omnia sæcula, Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum, nõ factum, consubstantialem patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cælis, & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est, & resurrexit tertia die secundum Scripturas, & ascendit in cælum: sedet ad dexteram Patris, & iterum venturus est cum gloria iudicare viuos & mortuos, cuius regni non erit finis: & in Spiritum sanctum Dominum, & viuificantem, qui ex Patre Filioque procedit, qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per prophetas: & vnã sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnã baptismã in remissionem peccatorum, & expecto resurrectionem mortuorum, & vitam vterius sæculi, Amen. Apostolicas & ecclesiasticas traditiones, reliquasque eiusdem Ecclesiæ obseruationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item sacram Scripturam iuxta eum sensum quẽ tenuit & tenet sancta mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione sacramentorum

erarum Scripturarum, admitto, nec eam vnquam
 nisi iuxta vnanimem consensum patrum accipiam
 & interpretabor. Profiteor quoq; septem esse verè
 & propriè sacramèta nouæ legis à Iesu Christo, Do-
 mino nostro, instituta atque ad salutem humani
 generis, licèt non omnia singulis necessaria, scili-
 cet Baptismum, Confirmationem Eucharistiã, Pœ-
 nitentiam, Extremam Vnctionẽ, Ordinem, & Ma-
 trimonium: illaque gratiam conferre: & ex his Ba-
 ptismum, Confirmationem, & Ordinem, hinc sa-
 crilegio reiterari non posse: Receptos quoque & ap-
 probatos Ecclesie Catholice ritus, in supradictorũ
 omnium Sacramentorum solenni administratio-
 ne recipio, & admitto. Omnia & singula, que de
 peccato originali, & de iustificatione in Sacro-
 sãcta Tridẽtina Synodo definita, & declarata fue-
 runt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in
 Missa offerri Deo verum, proprium, & propicia-
 toriũ sacrificium, pro viuis, & defunctis, atque in
 sancti simo Eucharistiæ Sacramento esse vere, rea-
 liter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna
 cum anima, & diuinitate Domini nostri, Iesu Chri-
 sti, fierique cõuersionem totius substantie panis, in
 corpus, & totius substantie vini in sanguinem, quã
 conuersionem Catholica Ecclesia Transsubstantia-
 tionem appellat. Fateor etiam sub altera tantum
 specie, totum atque integrum Christum verumque
 Sacramentum sumi. Constante teneo, Purgatoriũ
 esse

esse, Animaſque ibi detentas, fidelium ſuffragijs
 iuuari. Similiter & Sanctos vnà cum Chriſto reg-
 nantes venerandos, atque inuocandos eſſe, eoſque ora-
 tiones Deo pro vobis offerre, atque eorū reliquias eſſe
 venerandas: Firmiſſimè aſſero imagines Chriſti, ac
 Deiparæ ſemper virginis, nec non aliorum Sancto-
 rum habendas, & retinendas eſſe, atque eis debi-
 tum honorem ac venerationem impertiendam: In-
 dulgentiarum etiam poteſtatem, a Chriſto in Ec-
 cleſia relictam fuiſſe, illarumque vſum Chriſtiano
 populo maximè ſalutarem eſſe aſſirmo: Sanctam
 Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiã,
 omnium Eccleſiarum matrem, & magiſtram
 agnoſco. Romanoque Pontifici, beati Petri Apo-
 ſtolorum principis, ſucceſſori, ac Ieſu Chriſti Vi-
 cario veram obedientiam ſpondeo, ac iuro: Cæ-
 tera item omnia à ſacris Canonibus, & œcumeni-
 cis Cõcilijs ac præcipuè à ſacroſancta Tridẽtina Sy-
 nodo tradita, definita & declarata, indubitanter
 recipio atque profiteor: ſimulque contraria omnia,
 atque hæreſes quaſcunque ab Eccleſia damnatas,
 & reiectas, & anathematizatas, ego pariter dam-
 no, reijcio & anathematizo: Hanc veram Catho-
 licam fidem, extra quam nem̄ ſaluus eſſe poteſt,
 quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter te-
 neo, eandem integram & inuiolatam, vſque ad-
 extremum vitæ ſpiritum, conſtantiffime (Deo ad-
 iuante) retinere & confiteri atque à meis ſub di-
 tis vel

tis vel, illis, quorum cura ad me in munere meo spe-
 ctabit, tenori, doceri, & prædicari, quantum, in me
 erit, curaturum. Ego idē N. spōdeo, voueo, ac iuro,
 Sic me Deus adiuet, & hac sancta Dei Euāgelia.
 Volumus autē, quod præsentēs literæ, in cancella-
 ria nostra Apostolica, de more legantur: Et vt òni-
 bus facilius pateant, in eius Quinterno describātur
 ac etiam imprimātur. Nulli ergo omnino hominū
 liceat hanc paginam nostræ voluntatis & mādati
 infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis
 autem hoc attentare præsumpserit, indignationem
 omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli, Apo-
 stolorum eius, se nouerit, incursum. Dat. Romæ
 apud Sanctam Petrum, anno incarnationis Domi-
 nicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto.

Fed. Card. Cæsius.

Cæ. Glorierius.

Lectæ & publicatæ fuerunt superscriptæ literæ Ro-
 mæ in Cancellaria Apostolica, anno incarnationis
 Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quar-
 to, die verò Sabbati, nona mensis Decembris. Pōtifi-
 catus Sāctissimi in Christo patris & D. N. D. Pij
 Papæ IIII. anno quinto.

A. Lomelinus Custos.

DE

DECLARATIO, QVOD
 gratiæ de nō residendo, & percipiendo
 fructus ratione studij, nō valeant sine
 consensu Ordinarij.

Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster, Dñs Pius, divina providentia Papa 1111. ad cuius aures nuper peruenit nōnullos curata, vel alios sacros ordines, aut personale residētā requirentia beneficia obtinētes, sub pretextu quōd literis operā dare cupiebant post confirmationē Concilij Tridentini, per sanctitatem suam factam, & publicatam secum, vt literarum studio in loco, vbi illud vigeat generale, actū insistendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum huiusmodi vsq; ad quinquennium vel aliud tempus, tunc expressum, dummodo infra primum illius annū subdiaconi fierent, ad reliquos ordines promoueri minimē teneātur, & tam ydem interim quam alij, etiam ad eosdem ordines, vel eorum aliquē seu aliquos promoti, quōd similiter studentes beneficijs per eos obtētis per Vicarios idoneos per locorum Ordinarios, etiam congrue fructuū beneficiorum huiusmodi portione illis assignata, vel alijs deputandos in diuinis deserviendo, animarum curam illis imminentem exercendo, & alia incumbētia onera supportando, vsque ad simile tempus personaliter in eisdem beneficijs residere nō tenerē-

eur, & nihilominus interea omnes eorundem beneficiorum fructus percipere possent, per ordinariam sanctitatis sue Signaturam, seu Pœnitentiariæ sue officium dispensari, sibiq; pariter indulgeri obtinuerunt, nullum in his, vel fraudi, vel circumventioni locū, præsertim quo ad absentes à Romana Curia, de quorum qualitatibus facilis notitia haberi nō potest, quantum humana ratione provideri potest, relinquere volens. Concilij etiam Tridentini decretis inherendo, huiusmodi dispensationes, & indulta hæctenus cōcessa, ac tam ipsius Pœnitentiariæ, quàm Apostolicas, & alias desuper confectas & consiciendas literas, processusque habitos, & habendos per easdem dictis absentibus nullatenus suffragari, nisi singulorum Ordinariorum locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ad id accedat, Apostolica auctoritate declaravit: decernens irritum, &c.

Placet, publicetur & describatur. I.

Leçta & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica, anno incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, die verò Veneris vigesima quarta mensis Nouëbris, Pontificatus præfati S. D. N. Pape anno quinto.

A. Lomelinus Custos.

Ec §

BVE

B V L L A S. D. N. D. P I I.
 Diuina prouidentia Papæ IIII. Super
 residentia Prælatorum, Parochialium,
 aliorum curam animarum habentiū,
 & residere debentium.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad
 perpetuam rei memoriam.

IN suprema militantis Ecclesie specu-
 la, meritis licet insufficientibus, diui-
 na dispositione constituti, cunctos non
 solum vigilantie nostre commissos Do-
 minicos greges, sed etiam singulorum pastorū suo-
 rum actus intensa nostre mentis acie collustrantes
 studium efficax operamque sedulam ad hoc omni-
 no statuimus adhibere: vt quem admodum opero-
 sum sacri Concilij Tridentini progressum, felicem-
 que exitum, Domino cooperante, præstitimus, ita
 sanctissima illius decreta ipsorum præsertim, qui in
 Apostolicæ sollicitudinis partē vocati sunt, Pastro-
 rum officium concernentia non tepide, neque dissi-
 mulanter exequamur. Sanè licet in Concilio præ-
 fato saluberrima fuerit ordinatione decretū quod
 omnes, & singuli venerabiles fratres nostri, Pa-
 triarchæ, Primate, Archiepiscopi, & Episco-
 pi, & alij beneficiati, apud Ecclesias sponsas suas
 resi-
 dere

residere teneantur, nonnulli tamen, quod non sine
 animi nostri marore referimus, adeo sui, gregum
 que, quos olim deperditos, Saluator noster proprio
 sanguine redimere dignatus est, sibi creditorum
 obliti sunt, vt etiam nunc in alma Vrbe, vel ali-
 bi commorantes, & sacrosancta spiritualis ma-
 trimonij inter eos suasque ecclesias solenniter con-
 tracti, iura confundentes, sponfas suas in longa
 quasi viduitate relictas, ac predictas ecclesias quo-
 modocunque sibi concessas inuisere, & apud illas,
 vt probos, & prouidos patres familias decet, resi-
 dere, non curent, in perditionem animarum sua-
 rum, & subditorum suorum, ac perniciosum exem-
 plum, & scandalum plurimorum: Nos hanc il-
 lorum contumaciam alicuius, etiam temporalis
 pena metu frangendam, seu conuincendam esse
 censentes: Motu proprio, & ex certa scientia no-
 stra, ac de Apostolice potestatis plenitudine, om-
 nibus, & singulis, Patriarchis, Primatibus Ar-
 chiepiscopis, & Episcopis prefatis, ac alijs quibuscum-
 que, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu,
 vel preeminencia prefulgentibus, predictas eccle-
 sias in commendam, vel administrationem, aut
 alio quouis nomine obtinentibus, & alijs quibus-
 cunque beneficiatis curam animarum habentibus,
 qui iuxta decreti super residentia in Concilio pre-
 dicto promulgati tenorem, personalem in suis ec-
 clesijs residentiam facere tenentur, in virtute san-

.ict.e

Et obedientie, & ultra pœnis in dicto decreto Con-
 ciliij contentas, etiam sub priuationis eorū à regimi-
 ne, & administratione ecclesiarum suarum, ac alijs
 nostro & pro tēpore existētis, Romani Pōtificis,
 successoris nostri, arbitrio imponēdis pœnis, distri-
 ctè præcipiendo per Apostolica scripta mandamus:
 quatenus omni mora cessante, in eisdē suis ecclesijs
 iuxta formam, & tenorem dicti Conciliij personali-
 ter resideāt. Et nihilominus, si quos mādato nostro
 huiusmodi, quod absit, non parere contigerit, ne
 etiam tales absentes melioris in hac parte conditio-
 nis, quam cæteri in suis ecclesijs residentes existāt:
 hac nostra perpetuò valitura sanctione per præsen-
 tes statuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia,
 & singula mobilia, immobilia, etiā in Vrbe, vel ei⁹
 districtu existentia, & semouentia, res, & bona,
 iura, & actiones cuiuscunq; qualitatis, quantitatis,
 & valoris, ac vbicunq; locorum consistant, ad Pa-
 triarchas, Primate, archiepiscopos, Episcopos &
 alios quoscunq; etiā quauis auctōritate, dignitate
 gradu, & præeminētia præfulgentes, ecclesias præ-
 dictas in titulum, vel commēdam, siue administra-
 tionem, aut alio quouis nomine obtinentes, & alios
 quoscunq; beneficiatos curā animarum habētes, qui
 extra prædictas Ecclesias, & diœceses, etiā in Rom.
 Curia, aut alibi degentes, & iuxta decretū, & for-
 mam Conciliij huiusmodi nō residentes decesserint,
 pertinentia, & per illos suarum ecclesiarum, ac quo-
 rumcunq;

ramcunq; monasteriorū prioratū, præpositurariū,
 & aliorū beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura
 & sine cura, secularium, & regulariū, quæ illi quo
 modolibet obtinuerint, ac fructū, redditū, & pro
 uentuum ecclesiasticorum: Necnō pensionū annua-
 rum sibi super similibus, fructibus, redditibus & pro
 uentibus reseruararum, & assignatarum occasione
 quæsitæ, etiam si facultatē specialem de illis, aut eo
 rum parte testandi, & aliās libere disponendi à no
 bis, & quibusuis alijs Romanis Pontificibus, præde
 cessoribus, & successoribus nostris, etiā cum clausu
 lis, quod facultatis huiusmodi reuocare nequeāt, a
 llysq; irritatiūis decretis obtinuerint, & in vim illa
 rum literarum de super cōfectarum de rebus, & bo
 nis huiusmodi iam disposuerint, tanquam spolia ad
 cameram Apostolicam legitime pertineant, liceatq;
 dilectis filijs moderno, & pro tempore existenti Cō
 missario nostro generali, & suis, dictæque cameræ
 deputatis in euentum decessus huiusmodi, solitum
 inuētarium super rebus, & bonis præfatis cōficere,
 illaque, prout de reliquis clericorū spolijs fieri solet,
 ad dilecti filij nostri moderni, & pro tempore exi
 stentis generalis Thesaurarij manus redigere, dictæ
 que cameræ applicare, cuiusuis licentia de super mi
 nime requisita. Ac facultates, & de super cōfectas
 literas prædictas, etiam motu, & scientia similibus
 etiam in recōpensam laborū, & obsequiorum, etiā
 nobis, & Ecclesie Romanæ, dictæque Sedi impēso
rum

rum, quomodolibet concessas & etiam iteratis vic-
 bus approbatas, illarum omnium tenores præsentē
 bus pro sufficiēter expressis, & ad verbū insertis ha-
 bentes, in euentum obitus huiusmodi, etiam si in Vr-
 be aut eius districtu, vel alibi extra suas ecclesias,
 vt præfertur, contigerit, ex nunc prout extunc, &
 è contra in dictæ contumaciæ pœnam eiusdem pote-
 statis plenitudine, & tenore reuocamus, cassamus,
 & annullamus. Ac tam eas, quàm earum prætex-
 tu quomodolibet pro tempore condita, facta q̄ testa-
 mēta, codicillos, legata, donationes, & alias disposi-
 tiones quaslibet etiā ad pias causas, vel in remunera-
 tionem seruitiorum, nulla & inualida, nulliusq̄
 roboris, vel momenti fore, neq̄ quicquā cōtra præ-
 sentium tenorem suffragari. Et sic per quoscunque
 Iudices, & Cōmissarios quauis auctōritate fungem-
 tes, etiam S. R. E. Cardinales in quauis instantia,
 sublata eis, & eorum cuiuslibet quauis aliter iudi-
 candi & interpretandi facultate iudicari, & desi-
 niri debere. Ac quicquid secus à quoquam quauis
 auctōritate scienter, vel ignoranter attentari con-
 tingerit, irritum & inane decernimus. Per hoc aut-
 tem nostris, & Romanorum Pōtificum, prædecesso-
 rum nostrorum, ordinationibus, reservationibus, &
 decretis quo ad prælatorū, & aliorū beneficiatorum
 etiam in suis ecclesijs, aut diœc. residentiū, & ibi de-
 cedētiū, quæ etiā ampliamus, & extendimus ad ha-
 bentes ecclesias in Vrbe districtu, ibiq̄ residentes, &
 decedē-

Recedentes, spolia camerae Apostolicae applicata, ba-
 tenus emanatis, nullatenus praeiudicare, neque
 quicquam in eis alterare intendimus: sed ea in suo ro-
 bore, ut an ea manere volumus, praeterquam, quo
 ad eos, qui in suis ecclesijs iuxta formam praedicti Co-
 cilijs resederint, & specialem licentiam testandi ha-
 buerint: hanc enim tantum saluam eis esse volumus.
 Ita ut generalis licentia testandi eis, quanquam resi-
 dentibus, minime suffragetur, sed sola speciali, si quam
 habuerint, tueri se possint. Caeterum, ut praecipuum
 mandatum, statutum, ordinatio, reuocatio, cassatio,
 decretum, & alia praemissa, praesentesque litterae ad eo-
 rum, quorum interest, notitiam deducantur, nullusquam
 possit aliquam illorum ignorantiam praetendere, vel excu-
 sationem allegare: sed illa perpetuo firma, & illiba-
 ta permaneant, volumus & mandamus, quod eadem
 praesentes in Basilicae Principis Apostolorum de Vr-
 be, & Cancellariae nostrae valuis, ac Aetiae campi Flo-
 rae per aliquem ex Cursoribus nostris affixae, copia illa-
 rum ibi dimissa, ab ea die omnes perinde ardeant, ac
 si illis personaliter intimatae fuissent. Non obstanti-
 bus praemissis, ac in fauorem curialium per fel. re. Sixtum
 III. Leonem. X. Iulium. III. & quoscunque alios
 Rom. Pot. praedecessores nostros, ac etiam per nos edi-
 tis & approbatis: Necnon alijs litteris, constitutio-
 nibus, & ordinationibus Apostolicis, caeterisque
 contrarijs quibuscunque. Nulli ergo omnino homi-
 num liceat hanc paginam nostri praecipui mandati,

Statuti

statuti, ordinationis, reuocationis, cessationis, anul-
lationis, decreti, ampliacionis, extentionis, intentio-
nis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario
contraire Si quis autem hoc attentare præsumpse-
rit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum
Petri, & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incur-
surum. Dat. Romæ, apud Sanctum Petrum, anno
incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo
sexagesimo quarto, septimo Kalend. Decemb. Pon-
tificatus nostri anno quinto.

Ca. Glorierius.
Visa de Curia M. de Enciso.
H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesi-
mo sexagesimo quarto, indiçtione septima, die verò
vigesima mensis Decembris, Pontificatus sanctissi-
mi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Pij
diuina prouidentia Pape Illi. anno quinto. Retro
scriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis
Basilicarum Principis apostolorum de Vrbe, ad val-
uas Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Capi Flo-
re, dimissis in præfatis locis presentium retroscri-
ptarum literarum copys, affixis, vt est moris, per
nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreu-
tium, prælibati S. D. N. Pape cursores.

Ant. Clerici Magister Cursorum.

constitutionibus & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrarijs quibuscunque. Nalli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nōstræ declarationis, statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attētare præsumpserit, indignationē omnipotentis Dei, ac Beatorum, Petri, & Pauli, Apostolorum eius se noverit incursum. Dat. Romæ, apud sanctum Petrum. Anno incarnationis Dñicæ Milleßimo Quingentesimo Sexagesimo quinto. Tertiodecimo Kal. Martij, Pontificatus nostri anno sexto.

Cæ. Glorierius,

P. Episcopus Narnien.

H. Comyn,

Anno à natiuitate Dñi millesimo quingētesimo sexagesimo quinto, indictione sexta, die verò Vigesima quarta mensis Febr. Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N. Pij, diuina providentia Pape III. anno sexto, Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ, per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum S. D. N. Pape Cursores.

Philibertus Phapuis, Magister Cursorum.

Ff ORAE

ORATIO HABITA
IN SESSIONE NONA,
& vltima sacri Concilij Tridentini,
celebrata duobus cōtinuis diebus,
tertia, & quarta Decēb. 1563.
Pio IIII. Pontifi.
Maximo.

A R. P. D. HIERONYMO
Ragazono, Veneto, Episcopo Na-
zianzeno, & coadiutore
Famagustano.

*Hic summam recensentur omnia in Concilio Tri-
dentino definita, quae ad piè credendum,
& ad bene viuendū pertinent.*

Vdite hae omnes gentes, auri-
bus percipite omnes, qui habi-
tatis orbem. Tridentinum Con-
cilium iam diu coeptum, aliquando inter-
missum, distractum variè, atque diuul-
sum, nunc demum, singulari Dei omnipo-
tentis beneficio, summa atque incredibili
omnium ordinum, ac nationum volunta-
te, cōnectitur, atq; perficitur. Dies hae qui
dē foelicissima Christiano populo illuxit,

in qua templum Dñi disturbatū frequēter,
 ac dissipatū reficitur, & absoluitur: & navis
 hæc vna bonorū omniū ex maximis, ac diu
 turnis turbinibus, atq; fluctibus tuta in por
 tu collocatur, quam vtinam conscēdere no
 biscum ij voluissent, quorum in primis gra
 tia hæc ipsa nauigatio instituta fuit: atque
 ædificij huius construendi participes exi
 sterent, qui hoc nobis negocium exhibue
 runt, maioris nunc profectò lætitiæ cau
 sam haberemus. Sed nostra id certè culpa
 non accidit.

Nos urbem hanc in Germaniæ faucib⁹,
 id est, in domus illorū ferè limine positam
 elegimus: nos custodiam nullam nobis, ne
 suspicionem illis aliquam minus liberi lo
 ci daremus, adhibuimus: nos eam fidem pu
 blicam illis concessimus, quam sibi ipsi
 composuerunt: nos hic illos per diu expe
 ctauimus, neque hortari, ac rogare vnquam
 destitimus, vt ad veritatis lucem cognos
 cendam accederent. Verum illis etiam ab
 sentibus, satis, vt puto, à nobis consultum
 est. Etenim, cum duo essent, in quibus
 ægris, atq; infirmis illorū animis medicina
 fuit adhibenda: alterum fidei catholicæ, ac
 vere Euangelicæ illis in rebus, quæ in du
 bium ab ipsis vocatur, quæque opportuna
 his

his tēporibus viderētur, explicata, & cōfir-
mata, disiectis omnibus, ac discipatis errorū
tenebris, doctrina: alterū disciplinæ Eccle-
siasticę cuius potissimum deprauatione illi
se à nobis defecisse affirmāt, restitutio: vtrū-
que, quantum in nobis fuit, pro temporum
horum ratione, comulatè præstitimus.

- Principiò enim sancta hæc Synodus (fa-
cta ex laudabili maiorum nostrorum con-
suetudine suæ fidei, p̄fessione) vt quoddā
quasi fundamentum futuris actionibus po-
neret, & quibus testimonijs, atque præsi-
dijs, in dogmatibus sancendis nitendū ef-
fet, ostenderet, veteris, ac noui Testamen-
ti libros, qui essent sine vlla dubitatione re-
cipiendi, antiquorum Conciliorum proba-
tissimorum exēplo, piè & prudenter enu-
merauit: at, ne de verbis quidem vlla ex
varijs versionib⁹ oriri posset difficultas, cer-
tam, ac definitam de Græcis, & Hebræis
translationem approbavit. Hinc omnium
hæresum caput, atque arcem aggrediens,
de humanæ naturæ corruptis initijs ea sta-
tuit, quæ veritas ipsa, si loqui posset, ex-
primeret. De iustificatione deinceps (res
magna, & cum ab antiquis, tum à nostri tē-
poris hæreticis mirum in modum oppug-
nata) ea diffiniuit, quibus & perniciosissi-
mis

mis eo in genere opinionibus occurreret, & rectè sentiendi ratio miro quodam ordine, atque admirabili sapientia (vt in illis Dei spiritum facilè agnoscas) demonstraretur. Præstantissimo hoc post hominum memoriam decreto hæreses ferè vniuersæ iugulâtur, & quasi caligo Sole, discutuntur, ac dispelluntur: eaque claritas, isque splendor veritatis apparet, vt tantum lumen quin videat, dissimulare iam nemo possit. Subsecuta est salutaris septem diuinorum Ecclesiæ Sacramentorum tractatio: primum simul de omnibus, post de vnoquoque separatim. Hic verò quis non videt, quàm distinctè, explicatè, abundanter, illuminatè & (quod caput est) vere tota cælestium horum mysteriorum ratio cõtineatur? Quis in tam magna, multiplicique doctrina, quid aut sequendum, aut fugiendum sit, potest vlllo modo desiderare? Quis in illis omnibus errandi locum, aut occasionem inueniet? Quis denique de Sacramentorum horum vi, atque virtute dubitare in posterum poterit, cum gratiam illam, quæ illis ipsis, quibusdam quasi stillicidijs in fidelium quotidie mentes illabitur, tunc nobis affuisse tam copiose perspiciatur? Accesserunt ad hæc de sacrosancto Missæ sacrificio,

erificio, & de Communionem sub vtraque specie, & paruulorum, decreta: quibus quidem nihil sanctius, nihil vtilius, vt de cœlo lapsa, non ab hominibus composita, videatur. Adiungetur his hodiè certa de Indulgentijs, de Purgatorio, de Sâctorum Veneratione, Inuocatione, Imaginibus, & Reliquijs doctrina, qua nō solum hæreticorum fraudibus, & calumnijs obsistetur: sed piorum etiam Catholicorum conscientijs planè satisfiet.

Hæc de rebus ad salutem nostram pertinentibus, quæ Dogmata appellantur, faustè, ac sceleriter erunt peracta: neque aliud quicquā prætera eo in genere à nobis hoc tempore expectabatur.

In eorum autem quibusdam administrandis cum nonnulla essent, quæ nō ritè omnino, ac rectè seruariet, accuratissimè (Patres amplissimi) curastis, vt purè illa, & castè, atque ex more, institutoque maiorum tractaretur. Ita omnem superstitionem, omnem quæstum, omnem (vt dicunt) irreuerentiam à diuina Missarum celebratione abstulistis: vagis, ignotis, & criminosis sacerdotibus sanctum hoc offerre sacrificium interdixistis: rei huius sacratissimæ vsum à priuatis domibus, & profanis, in sacra, & religiosa

giosa loca reuocastis: meliores cantus, &
 symphonias, deambulationes, colloquia,
 negotiationes à templo Domini summovi-
 stis. Ita Ecclesiastico unicuique gradui leges
 illæ à nobis præscriptæ sunt, vt tradito illis
 diuinitus ordine, abutendi nullus utique
 locus relinquatur. Ita nonnulla Matrimo-
 nij impedimenta, quæ ansam quasi quan-
 dam ad violanda Ecclesiæ præcepta dare vi-
 debantur, remouistis: facilem veniæ con-
 sequendæ viam minus legitimè connubij
 foedus ineuntibus interclusistis. Quid de
 furtiuis, tenebrosisq; matrimonijs cõme-
 morem? Equidè ita sentio, si alia nulla cau-
 sa cõuocandi Conciliū fuisse (quæ multæ &
 maximæ fuerunt) propter vnā hanc id õni-
 nõ fuisse faciendū. Nam cū res hæc ad om-
 nes spectet, neq; vllus in orbe terrarum vni-
 uerso angulus repiriatur, quem labe hæc
 non inuasit, curandum meritò fuisset, vt
 communi huic malo, communi etiam con-
 cilio prouideretur. Innumerabiliū (Patres
 sanctissimi) grauissimorum delictorum, ac
 scelerum occasio, prudentissima ista vestra,
 ac propè diuina sanctione penitus ablata
 est, & Christianæ reipub. gubernationi fa-
 pientissimè consultum. Accedet ad hæc uti-
 lis in primis, ac necessaria multorū in Pur-
 gatorij

gatorijs, Sanctorum Venerationis, Inuoca-
 tionis, Imaginum, & Reliquiarum, atque
 etiam indulgentiarum ratione abusu in
 terdictio, qui rerum ipsarum pulcherrimā
 faciem inquinare, atque turpare mirum in
 modum videbantur.

Altera verò pars, in qua de labēti, ac pro-
 pè cadenti Ecclesiastica disciplina fulciēda
 erat agēdū, diligētissimè etiā absoluta fuit,
 atq; perfecta. Eligentur in posterum ad Ec-
 clesiastica munera obeunda, qui virtute, nō
 ambitione, præstēt, quiq; populi cōmodis
 non suis inserviant, & profint poti⁹, quam
 præfint. Enuntiabitur atque explanabitur
 frequentius, & studiosius verbum Domini,
 omnia ancipiti gladio penetrantius.

Aderunt suis gregibus, & inuigilabunt
 Episcopi, cæterique, quibus animarum cu-
 ra commissa est, neque extra creditam sibi
 custodiam vagabuntur. Nihil, cuiquā pro-
 derunt, aut ad impurè & flagitiosè viuen-
 dum, aut ad malè & perniciosè docendum
 privilegia: nullum sine pœna crimen, nul-
 la sine præmio virtus relinquetur. Paupe-
 rum & mendicantium sacerdotum multi-
 tudini optimè prouisum est: certæ vnus-
 quisque Ecclesiæ, statutoq; operi, vnde ali-
 possit, ascribetur.

Auari-

MOTVS PROPRIVS
S. D. N. PII PAPÆ IIII. SVPER
 executione Concilij, & literarum eiusdem
 sanctissi. contra Archiepiscopos, Episco-
 pos, Prælatos, & alias personas Ec-
 clesiasticas, non residentes in
 eorum Ecclesijs.

PIVS PAPA IIII.

*Motu proprio, &c. Cū tam per sacro
 sanctum, & cūmenicū Conciliū Iridō
 tinū, quā etiam per nostras literas
 siue bullas etiam desuper emanatas,
 & inter alias sub Dat. Romæ. apud S. Petrū,
 anno incarnationis Domini M. D. LXIIII.
 Septimo Kalen. Decēbris, Pōtificatus nostri anno
 quinto, Mandatum sit omnibus Episcopis, Archie-
 piscopis, & alijs quibus animarum cura commissā
 est, oues suas agnoscere, p̄ eis sacrificiū offerre, ver-
 biz̄ diuini prædicatione sacramentorum admini-
 stratione, ac bonorū omnium exemplo pascere, pau-
 perum, aliarumq̄ miserabilium personarū curam
 paternam gerere, & signanter munera pastoralia,
 & eis diligenter incumbere, & assistere, aliaq̄ fa-
 cere, quæ in dicto sacro Cōcilio, & in dictis nostris
 literis, siue bullis continentur. Quæ omnia nequa-
 quam ab eis præstari, & adimpleri possunt, cum*

Ff

gregi-

434 426
gregibus suis non inuigilant, neque assistunt, sed
mercenariorum more oues suas deserunt: & pro-
pterea debuissent, & deberent omnes, & singuli
Episcopi, Archiepiscopi, & alij in dignitatibus ec-
clesiasticis constituti, & praefecti, & quibus anima-
rum cura existit, iuxta diuina praeccepta, & pra-
dicti oecumenici Concilij, ac praedictarum nostra-
rum literarum, seu bullarum, vim, formam, con-
tinentiam, & tenorem ad eorum respectu Eccle-
sias, dioceses, ac alia beneficia, quibus personalis re-
sidentia requiritur, ac effectum in eis personalem re-
sidentiam facientem sese contulisse, ac omnia, &
singula in eisdem praecceptis, Concilio, & literis, si-
ue bullis respectiue contenta adimpleuisse, & ob-
seruasse. At tamen (sicut accepimus) multi &
multi praefactorum praecceptorum, & mandatorum
contemptores, animarumque suarum propriae salutis
immemores in dictis dignitatibus ecclesiasticis, qui-
bus cura animarum imminet, ac Episcopalibus, &
Archiepiscopalibus respectiue constituti praemissa
facere, & adimplere haecenus minime curarunt,
sed distulerunt, & differunt in graue animarum
suarum gregumque sibi commissorum periculum, &
uicium suarum perniciosum exemplum, & scanda-
lum sententias, censuras, & poenas propterea sibi
inflictas temere, & damnabiliter incurrendo. Quae
omnia cum non sint conuenientibus oculis, aut im-
pure praetermittenda sed grauitate, ut caeteris tra-

seans

se aut in exemplum, cum iam per tot menses inobedi-
 entes fuerint, censuras prefatas sustinendas. Mo-
 tu proprio, & ex certa nostra scientia, deq; potesta-
 tis nostre plenitudine dilecto filio nostro alexandro
 Riario, Camere Apostolicæ generali Auditori,
 cui alias etiam, seu predecessori suo viue vocis ora-
 culo commissimus, vt dictos Episcopos, Archiepisco-
 pos, & alias personas Ecclesiasticas animarum cu-
 ram habentes non residentes, pœnas prefatas in di-
 cto Concilio, & literis, siue bullis nostris cõtentas
 incurrisse declararet: & ad aliarũ effectualem exe-
 cutionem, aliaq; grauiora procederet, viue vocis
 oraculo cõmissimus: tamen quia nonnulla monitoria
 contra certos Episcopos, & alias personas prefatas
 in vim cõmissionis nostre huiusmodi sibi factæ tũc
 decreuerat, & relaxauerat, ne in posterum de illius
 iurisdictione dubitari contingat, denuo eidem Au-
 ditori nostro nunc officium Auditoratus exercendũ
 auctoritate nostra committimus, & mandamus,
 quatenus statim tam cõtra Episcopos, Archiepisco-
 pos, & alios quoscunque Prelatos, tam in Vrbe
 quã alibi, & vbique locorũ existentes, & in pro-
 prijs diœcesib, non residentes, constituto sibi quan-
 tum sufficere videbitur, summarie, simpliciter, &
 de plano, sola veritate inspecta, & manu regia de
 inobediencia propria vsque ad sententiã exclusiue
 procedat, & deinde, nobis referat, vt nos in Consisto-
 rio nostro secreto de fratrum nostrorum cõsilio, vt

moris est, ad sententiam priuationis, & depositio-
 nis Prælatorum innobedientiam huiusmodi proce-
 dere valeamus prout procedere intendimus. Quo
 vero ad alios curam animarum habentes, vsque ad
 sententiam inclusuè procedat, & exequatur, iuxta
 formam, & tenorem dicti Concilij, & literarum
 nostrarum prædictarum cum eisdem facultatibus,
 vt supra, ac alia faciat, & exequatur, prout in di-
 ctis literis, siue bullis continetur, cum potestate ci-
 tandi, inbibendi, excommunicandi, suspendendi &
 dnuicinis, declarandi, interdicens, aggrauandi, re-
 aggrauandi, carcerandi, & brachium seculare de-
 cernendi, relaxandi, & exequendi, aliaq; facien-
 di necessaria quomodolibet, & opportuna, cōtrarijs
 quibuscunque non obstantibus: & quod præsentis
 nostri Motus proprii sola figurata sufficiat, ac vbi-
 q; fidem faciat in iudicio, & extra regula cōtraria,
 & alijs quibuscunque, quibus omnibus expresse de-
 rogamus, non obstantibus.

Placet Motu proprio. I.

Præsentetur B. Amerin, Regens.

BVLLA

BVLLA S. D. N. D. PII.
 PAPÆ III. REVOCATORIA
 Priuilegiorū, exemptionū, immunitatū, fa-
 cultatū, cōseruatoriarū, indultorū, cōfessio-
 naliū, Maris magni, & aliarū quarūcūq; simi-
 liū gratiarū, quibuscūq; locis, & p̄sonis cō-
 cessarū, in his, in quibus statutis, & de-
 cretis sacri Concilij Tridentini
 contrariantur.

PIVS EPISCO. SERVVS SERVORVM
 Dei ad perpetuam rei memoriam.

IN principis Apostolorum Sede, meri-
 tis licet imparibus, diuina dispositione
 cōstituti, nihil, neque vniuersali Eccle-
 siæ, curæ & sollicitudini nostræ commis-
 sæ, salubrius, neque iniuncto nobis Apostolicæ ser-
 nitutis officio, decentius præstare possumas, quàm
 quod prouidentie nostræ ministerio œcumenicum
 Concilium Tridentinum, sicut nostris potissimum
 auspicijs, summaque sanctorum Patrum concordia
 per Dei misericordiam feliciter absolutum fuit, ita
 per vniuersos, qui Christiana pietate censentur, ubi
 que suscipiatur, & remotis quibuscūlibet obstaculis,
 ab omnibus æqualiter obseruetur. Cum itaq; in eo-
 dem Concilio quàm plura salubria, & ad vniuer-

Solem morum reformationem valde vtilia decreta
 atque statuta, maturo presentium ipsorum exami-
 no precedente, sint edita, quibus multa, atque di-
 uersa privilegia, exemptiones, immunitates, dis-
 pensationes, facultates, conseruatorie, indulta
 & vt vocant, confessionalia, & Mare magnum,
 & alie gratie, que varijs, tam coebedralibus,
 etiam Metropolitanis, quam collegiatis Ecclesijs,
 monasterijs, conuentibus, & alijs religiosjs, etiam
 fratrum mendicantium domibus, & ordinibus
 Necnon sancti Spiritus in Saxia, sancti Ioannis
 Lateranensis, ac Incurabiliu de Vrbe, sancti An-
 tonij Viennensis, & sancti Bernardi Luren. alijs-
 que Hospitalibus, Militijs, eorumque Capitulis
 & conuentibus, ac Vniuersitatibus, etiam Studio-
 rum generalium collegijs, tam secularibus, quam
 Ecclesiasticis, confraernitatibus, Societatibus, &
 tam Principis Apostolorum de Vrbe, quam alijs
 fabricis, sancte Cruciate, alijsque pijs locis, &
 operibus, nec non Patriarchis, archiepiscopis, Epif-
 copis, Prelatis, Abbatibus, Abbatissis, Prio-
 ribus, Prepositis, & alijs Ecclesiasticis, tam
 secularibus, quam diuersorum ordinum, & mi-
 litarum regularibus, ac etiam Laicis cuiuscun-
 que dignitatis, & status, ac gradus, & excel-
 lentie, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali
 dignitate fulgentibus vtriusque sexus personis.
 Necnon aliquibus Notarijs, & etiam de latere Le-

-vniuersitate. & alijsque locis, tam p
 gatis
 8 74

gatis, atque Nuntijs, tam perpetuò, quàm ad tem-
 pus per plures Romanos Pontifices prædecessores
 nostros, ac nos, & Sedem apostolicã, eiusque Lega-
 tos hæcenus etiam Motu proprio, & ex certa scien-
 tia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu
 etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum
 Principum contemplatione, & intuitu, etiam de
 fratrum nostrorum consilio, diuersimodè, varijsque
 temporibus in genere, vel specie, ex quavis etiam
 honesta causa, & etiam pluries confirmata, &
 innocata fuerunt, in plerisque contrariantur.
 Nos, quibus in primis cordi est, tam sancta, & Ec-
 clesiæ Dei saluberrima decreta suos, ve par est, ef-
 fectus ubique consequi, & ab omnibus obedi-
 ter obseruari, privilegiorum, exemptionum, im-
 munitatum, facultatum, Conservatoriarum, In-
 dultorum, Confessionalium, Mæris magni, & alia-
 rum gratiarum prædictarum, ac quarumcunque
 Apostolicarum, & aliarum literarum desuper con-
 fectarum, processuumque, decretorum, & aliorum
 inde secutorum tenores, ac si de verbo ad verbum
 infererentur, præsentibus pro sufficienter expressis
 & plenè insertis habentes: Motu proprio & ex
 certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitu-
 dine, quod eadem omnia, & singula privilegia,
 exemptiones, immunitates, facultates, dispensationes,
 Conservatorie, indulta confessionalia, Mære magni,
 & aliæ gratiæ, in his omnibus, & singulis in qui-
 bus

440
 bus illa statutis, & decretis, Concilij huiusmodi cō-
 trariātur ipso iure reuocata, caussata, & annullata
 ac ad ipsius Cōcilij terminos, atque limites reducta
 sint, & esse censeātur, nec quicquam aduersus ipsa
 decreta, & statuta, quominus, vbiq̄ue, & apud om-
 nes obseruētur in aliquo suffragari posse, sed ea per
 inde haberi, & reputari debere, ac si nunquā ema-
 nassent, auctoritate Apostolica, tenore presentiu
 declaramus, ac etiam statuimus, & ordinamus. De-
 cernentes nihilominus omnia, & singula, quæ vigo-
 re priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, &
 dispensationū, facultatum, Conseruatoriarum, In-
 ductorum, confessionalium, & aliarum quaruncū-
 que gratiarum huiusmodi post id tempus, quo Con-
 cilium obligare cepit facta, & gesta quomodolibet
 fuerunt, & in posterum fient, in his, in quibus dicti
 Concilij decretis aduersantur nulla, in valida, & ir-
 rita esse, & censi, ac nemini, etiam quantumli-
 bet, vt præfertur, qualificato, tā in foro (quod aiūt)
 fori, quam conscientie suffragari posse, & debere.
 Et ita per quoscuq̄ue locorū ordinarios, aliosque
 Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungē-
 tes, etiam Sancte Romane Ecclesie Cardinales su-
 blata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicādi
 facultate, in vtroq̄ foro iudicari, & desiniri debere
 ac quicquid secus, a quoquam, quauis auctoritate
 sciēter, vel ignorāter attentari contigerit, irritū, &
 inane decreuimus. Non obstantibus præmissis, ac
 consti-

Auaritia, quo nullum vitium est tetri⁹, præsertim in domo Dei, ab ea omnino tollitur: gratis Sacramenta omnia, vt par est, conferentur, ex vna ecclesia plures, ex pluribus vna, vt populi commodum, & ratio postulabit, constituetur. Eleemosynarum quæstores (vt appellant) qui sua, non quæ Iesu Christi, quærentes, magnum nostræ religioni damnum, magnam infamiam afferbant, ex omni hominum memoria (quod summæ fœlicitatis loco ponendum est) penitus euellentur. Hinc nostra præsens calamitas sumpsit exordiū: hinc serpere infinitū malū, manereq; in dies latius non desistebat, nec occurri illi adhuc multorū Conciliorū cautionibus, ac prouisionib⁹ potuit, Quāmobrē qui non nisi sapiētissime factū dixerit, vt membrum hoc, in quo sanando diu, ac multum frustra laboratum est, ne reliquo corpori noceret, excideretur.

Porro Deo cultus tribuetur purius, & accuratius, atque ita, qui ferunt vasa Domini mundabuntur, vt ad sui imitationem alios trahant. In quo præclarè illud fuit excogitatū, vt, qui sacris essent initiādi, ijs morib⁹ atque literis in vna quaque ecclesia à primæ ætate instituerentur, vt quoddam quasi virtutum omnium seminariū illud existeret.

Iam verò provincialibus Synodis restitu-
 tis, Visitationibus ad populorum vtilitatē
 non ad querelam & sumptum renouatis:
 Tradita Pastoribus regendi suos, atque pa-
 scendi commodius facultate: pœnitētia pu-
 blica in vsum reuocata: Hospitalitate tum
 Ecclesiasticis hominibus, tum pijs locis in-
 dicta: In Curatis sacerdotijs conferēdis me-
 morabili, ac penè cœlesti ratione constitu-
 ta: Beneficiorum (vt aiunt) pluralitate su-
 blata. Hæreditaria sanctuarij Dei possessio-
 ne prohibita: Modo excommunicationi-
 bus imposito, ac terminato: Primis iudicijs
 ijs in locis, vbi lites oriuntur, assignatis: Sin-
 gularibus certaminibus interdictis: Om-
 nium hominum ac sacrorum in primis lu-
 xuriæ, cupiditati, atq; licentiæ fræno quasi
 quodam: quod excuti non facile possit, in-
 iecto: Regibus, ac principibus sui muneris
 diligenter admonitis: alijsque rebus huius-
 modi prudentissimè sancitis: quis nō videt
 vestras vos (Patres optimi) hac etiam in re
 partes cumulatissimè executos: Actum sæ-
 pè est in superioribus Concilijs de fide no-
 stra explicanda, moribusque corrigendis:
 sed nescio, an vnquam diligentius, atque
 distinctius. Hic præsertim hoc biennio, ex
 omnium populorum ac nationum, in qui-
 bus

bus Chatholicæ religionis veritas agnosci-
tur, nō solū Patres, sed Oratores habuim⁹.
At quos viros? Si doctrinā spectem⁹, erudi-
tissimos: si vsum, peritissimos: si ingenia,
perspicacissimos: si pietatem, religiosissi-
mos: si vitam, innocentissimos. Numerus
is quoque fuit, vt si præsentēs Christiani or-
bis considerentur angustia, frequētissima
hæc omnium, quæ antea fuerunt, Synodus
appareat. Hic singula omnium vulnera de-
tectā, mores expositi fuere: nihil dissimula-
tum est nostrorum aduersariorum argumē-
ta & rationes ita tractatæ, vt eorū tunc cau-
sa, non nostra agi videretur. Tertium non
nulla, atque etiam quartum discussa: sum-
ma sæpe contentione certatum, eo scilicet,
consilio, vt, quemadmodum igne aurum,
ita quibusdam quasi luctationib⁹ veritatis
vires, ac nerui probarentur. Quæ enim in-
ter idem sētientes, idemque spectantes dis-
cordia potuit existere?

Quæ cū ita sint, licet optādum (vt initio
dicebā) summopere fuisset, vt vnā cum illis
hæc agerētur, quorū potissimum causa tra-
ctata sunt: absentiu tamen etiā incolumita-
ti, atq; saluti ita prouisum est, vt alia ratioe
prouideri, si affuissent, nō potuisse videat̃.
Legant, illi quæ de fide nostra itatuim⁹, vt

Christianum hominē decet, humiliter: &, si lumen eis aliquod fulserit, ne faciem auertant: &, si vocem Domini audierint, corda sua nō obdurent. Ac, si ad communem matris Ecclesiæ complexum, vnde se illi distraxerunt, redire voluerint, clementiam sibi omnem, ac misericordiam tribuendam non dubitent. Sed præcipua illa ratio est, P. A. dissentientes à nobis animos conciliandi, consentientes in fide atque officio retinendi: si quæ hoc in locò verbis sanciuimus, re ipsa in nostris Ecclesijs præstemus, Leges etsi optimæ sunt, muta tamen res est. Quid Hebræo populo Dei ipsius ore latæ leges profuerunt? Quid Lycurgi leges Lacedæmonijs, Solonis, Atheniensibus ad libertatem retinendam, quam ob causam erant conscriptæ, vtilitatis attulere? Sed cur externa, atque antiqua nimis commemoro? Quæ ad benè, beatèq; viuendum instituta, atque præcepta ex vnus Christi Domini nostri vita, atque doctrina desiderare, aut possumus, aut debemus? Quid item fuit à maioribus nostris ommissum, quòd cum ad rectè sentiendum, tum ad præclarè agendum pertineret? Medicamentum quidem salutare compositum, ac paratum iamdiu habemus: verum, si morbum debet expellere,

ferre, summendum est, ac per venas in omne corpus diffundendum. Poculo hoc salutis nos primum inebriemur, charissimi, & viua atque loquentes leges simus, & norma quasi quaedam, ac regula, ad quam aliorum actiones, & studia dirigantur: atque ita sibi vnusquisque persuadeat nihil e Christianae Reipublicae commodo, ac dignitate successurum, nisi quantum, in se sit, studiose praestiterit.

Id curandum nobis cum antea fuit, tum multo erit in posterum accuratius. Etenim si Magistri nostri, ac Saluatoris exemplo facere prius debebamus, quam docere, postquam docuimus, quin faciamus, quae esse poterit excusatio? Quis ferre nos, ac pati poterit, si, cum non furandum esse demonstrauerimus, ipsi furemur? si, cum non moechandum, moechemur? Sanctos a sancto Concilio, innocentes, atque integros ab integritatis praecipis & innocentiae, firmos in fide atque constantes a fidei nostrae firmata doctrina discedere minimè conuenit. Actales quidem expectant nos populi nostri, qui nostrum iamdiu reditum sustinentes ea se ipsi ratione consolabantur, fore, vt hanc temporis vsuram maiori praesentes studio sarciremus. Sed fiet id a vobis,

ut spero, Patres sanctissimi, diligenter: &
 quemadmodū hoc in loco fecistis, ita etiā
 domi satis Deo, atque hominibus facietis.
 Nunc (quod huius temporis est) Deo pri-
 mū ipsi maximo, atque immortalī, ma-
 ximas, atq; immortales gratias & agamus,
 & habeamus, qui non secundum peccata,
 quæ fecimus nos, neque secundū iniquita-
 tes nostras retribuit nobis: sed diem hunc
 latissimum, quem videre multi concupiue-
 runt, nobis non solum videndum, sed etiam
 celebrandum, incredibili cū totius Chri-
 stiani populi assensu, atque approbatione,
 sua magna benignitate concessit. P I O
 deinde I I I. summo nostro, atque opti-
 mo Pontifici gratiæ perpetuæ, ac singula-
 res habendæ sunt: qui, cum primum beati
 Petri sedem ascendit, tanto Synodum hanc
 instaurandi desiderio exarsit, ut in eo suas
 omnes curas, & cogitationes defigeret. Nū-
 cios statim viros probatissimos ad indicen-
 dum illis nationibus, atque prouintijs Con-
 cilium misit, pro quorum in primis salute
 conuocabatur. Hi Aquilonis partes pro-
 pè omnes peragrarunt, rogarunt, obsecra-
 runt, obtestati sunt: tuta omnia, atque ami-
 ca promiserunt: atque id etiam egerunt, ut
 in Angliam traicerent, Legatos postmo-
 dum

cum pietate, ac doctrina præstantissimos, cum interesse ille Synodo, ut mirum in modum cupiebat, non posset, huc misit: ex quibus duos (quorum memoria in benedictione est) statuta die, tamen si nulli ferè Episcopi conuenissent, hic esse voluit. Hi, atque additus eis paulò post tertius, nouem menses, atque eo amplius, iustum ad Synodum instituendam Episcoporum numerum hoc in loco nihil agentes expectauerunt: cum interea nihil aliud Pontifex ipse ageret, aut medicaretur, quam ut patres quam plurimi, quam optimi, & quam plurimum huc accederent, & Christiani nominis Reges omnes ac Principes suos huc Oratores mitterent: ut communi omnium voto, atque consilio communis hæc causa grauissima omnium, atque maxima tractaretur. Quid vero postea omni cura, sollicitudine, sumptibus prætermisit, quod ad Concilij huius amplitudinem, libertatem, & commodum pertinere aliquo modo videretur. O singularempastoris, ac patris nostri pietatem, atque prudentiam: o summam etiam eiusdem felicitatem, cuius auctoritate, atque auspicijs iactatum hoc diu, & agitatum Concilium constitit, & conquiescit. Te Paulum III. te Iulium, mortuos

appello: quandiu, quantoque studio videre, quod nos videmus, exoptastis? Quot in eam rem sumptus, quot labores insumpsistis? Quamobrem vere tibi, atque ex animo (PIE, sanctissime, ac beatissime) gratulamur, quod tantam tibi lætitiā, tātā tuo nomini laudem (id quod maximum diuinæ in te benevolentiae argumentū est) Dominus reseruauit: quem nos præcibus omnibus, ac votis supplices oramus, vt te nobis incolumem, pro Ecclesiae suae sanctae commo-
modo, atque ornamento, & quam citissime reddat, & quādiutissime cōseruet. Serenissimo etiam Imperatori gratias agere, & gratulari iure optimo debemus. Ille potētissimorum Cæsarum, qui propagandæ Christianae religionis miro quodā desiderio flagrarunt, animum, vt locum, referens, urbē hāc ab omni periculo liberā cōseruauit, & nos, vt tutam, tranquillamq; pacem trahe-
remus, sua vigilātia perfecit: magnamq; nostris animis securitatem assidua trium suorum Legatorum summorum virorum præsentia, ac propē pignore attulit.

Ille de nostris his rebus pro sua eximia pietate sollicitus mirificè fuit. Ille à se atque à nobis dissentientes homines, ex obscurissimis, in quib⁹ versantur, tenebris exuere, at-

que ad sanctę huius Synodi clarissimā lucē aspiciendam adducere maximoperē laboravit. Regum præterea Christianorum, ac Principum in Cōcilio hoc amplissimis suis legationibus, ornando, & suos vestrę auctoritati fasces submittendo, pia maximē voluntas grata nobis memoria prosequenda est. Iam vero quis est, Illustrissimi Legati, & Cardinales, qui se vobis debere plurimum non fateatur? Vos nostrarū actionum Duces optimi, ac moderatores extitistis. Vos, ne nostra aut in dicēdo, aut in decernendo libertas violari aliqua ex parte videretur, incredibili patientia, ac diligentia curastis. Vos nulli corporis labori, nulli animi contētioni pepercistis, ut ad optatū res exitū, quod alij multi vestri similes frustra tentauerūt, quam primum perduceretur. In quo præcipuā quandam, ac propriā lætitiā habere, tu, Morone illustrissime, atq; ornatissime, debes: qui, cum vigesimo ab hinc anno primum præclaro huic ædificio lapidem posueris, extremam nunc manum post alios multos huic operi architectos adhibitos, foeliciter, pro summa tua, ac propè diuina sapientia, impones. Factum hoc tuum egregium, ac singulare omnium sermone perpetuo celebrabitur, neq; vlla

Vnquam ætas de tuis his laudibus contice-
 scet. Quid de vobis dicam (Patres sanctissi-
 mi) quàm bene de Christiana Republica ve-
 stris his præstantissimis actionibus merui-
 stis, quanta vestrum vniuscuiusque nomi-
 ni commendatio, quanta gloria à Christia-
 no populo vniuerso tribuetur? Vos verè pa-
 tres verè pastores & agnoscēt ònes, & præ-
 dicabunt: vobis suam vnusquisque vitam,
 atque salutem acceptam libentissimè refe-
 ret. O diem illam populis nostris iucūdisi-
 mam atque lætissimam, in qua primùm re-
 uisere illis nos, atque amplecti à tēpli Domi-
 ni ædificatione redeuntes contigerit.

Sed fac tu, Domine Deus noster, vt tam
 eximie de nobis opinioni egregijs factis res-
 pondeamus, & semen hoc, quod in agro
 tuo seminauimus, vberem fructum afferat,
 fluatq; vt ros, eloquium tuum, atque, quod
 fore aliquādo pollicitus es, fiat tēporibus
 nostris, vt vnum sit omnium ouile, & vnus

Pastor, atq; is potissimum Pius III.

in tui nominis gloriã sempiter-

nam. Amen.

DIXI.

CATA

451

C A T A L O G V S
LEGATORVM, PATRV M
Oratorum, & Theologorum, qui ad Sacro
sanctam, œcumenicam, Tridētinam Syno
dum conuenerunt à principio vsq; in finē,
qui fuit die. IIII. Decēbris. M. D. LXIII.
sub Pio. IIII. Pontifice
Maximo.

*Quorum nomina, Cognomina, Patrie, & digni-
tates infra continentur.*

Hercules Gonzaga S. R. E. Presb. Card. tit.
tuli sanctæ Mariæ nouæ, Mantuanus;
obiit Tridenti, die secunda Martij. 1563.
& sepultus est Mantuæ.

Hieronymus Seripādus S. R. E. Presbyte.
Card. tit. sanctæ Susannæ, Neapolitanus
obiit Tridēti, die. 17. Martij. 1563. & ibi
sepultus in Ecclesia S. Marci ordinis fra
trum Eremitarum S. Augustini, quorum
olim fuerat Generalis.

Ioannes Moronus S. R. E. Card. Episcop.
Prænestinus, Mediolanēsis in demortui
Card. de Mantua locum missus.

Stanislaus Hosius S. R. E. Presbyt. Cardi.
titu. S. Laurentij in Palisperna, Polon⁹,
Varmiēsis.

Ludo⁹

- Ludouicus Simoneta S.R.E. Præsb. Card.
tit. S. Cyriaci in Thermis, Mediolanēf.
Marcus Siticus S.R.E. Diaconus Cardina.
Basilicæ Duodecim Apostolorum de
Altaemps, Germanus.
Bernard⁹ Nauagerius S.R.E. Presb. Card.
titul. S. Nicolai inter Imagines, Venet⁹
in demortui Cardinalis Scripandi locū
missus.

Cardinales non legati.

- Carol⁹, à Lotharingia S.R.E. Presb. Card.
tit. S. Apollinaris, Princeps, & Archie-
piscopus Remensis, Gallus.
Ludouicus Madrucius S. R. E. Diaconus
Cardin. electus Episcopus Tridentin⁹,
Germanus.

*Oratores quorū nomina hic describuntur iuxta eo-
rum loca, quæ in eadem Sacrosancta Synodo
habuerunt.*

*Oratores Ecclesiastici sedebant à manu dextra
legatorum, videlicet.*

- Antonius d̄ Muglitio, Morau⁹, Archiepis-
copus Pragensis, Orator Cæsareus.
Georgius Drafcouitius, Croatus, Episcop⁹
Quinqueecclesiensis, Orator Cæsareus
pro Regno Hungariæ.
Valētinus Herbutus, Polonus, Ep̄s Premi-
sciensis, Orator Serenif. Regis Poloniæ.
Marcus

Marc⁹ Antoni⁹ Bobba, Cafalēfis, Ep^{us} Au-
gustenſis in Pedemōtio, excellentiſſimi
Ducis Sabaudia^e Orator, nunc Card.

Hieronymus de Gaddis, Florēt⁹, Ep^{us} Cor-
tonēſis, Orator excelēt⁹ſſimi Ducis Flo-
rentia^e, Miſſus in locum Ioannis Strozij.

Frater Martin⁹ Rojas à Portal rubeo, Hiſpa-
nus, Orator religionis Hieroſolymitanæ.

*Oratores ſeculares ſedebant à manu ſiniſtra
Legatorum.*

Sigismundus à Tuun, Tridēt⁹inus, Orator
Cæſareus.

Ludouicus de Lanſac. Oratores

Renald⁹ Ferrerius p̄ſidēs in Par- (Chriſtia.
lamēto Pariſienſi, & Guido (Galliarū
Faber, Iudex Maior Tolofæ (Regis.

Ferdinādus Martineus Mazcarenius, Ora-
tor Sereniſſimi Regis Portugalia^e.

Nicolaus de Pōte, Doct⁹, (Oratores Se-
& eques, & (remiſſ. Dñij

Matthæus Dādulus, eques. (Venetorum.

Melchior Luſſi, eques aurat⁹, Orator ſeptē
Cantonum Heluetiorum.

Auguſtinus Paungatner. I. V. D. de Mo-
nachio, Orator excellentiſſimi Alberti,
Ducis Bauaria^e.

Claudi⁹ Fernādez Quingnonij, Comes Lu-
nēſis, Orator Regis Catholici in locū il-
luſtri

Iustissimi Ferdinandi de Aualos Marchionis Piscariæ missus, obiit Tridenti die XX. Decembris. 1563. post finem Concilij, ibiq; sepultus est.

Hic separatim ab alijs Oratoribus sedebat apud Reuerendissimū Thilesinū Secretarium sanctæ Synodi, ob contentionem super præcedētia ortam, inter ipsum, & Oratores Regis Christianissimi.

Patriarchæ.

Antonius Hælius Iustinopolitanus, Hierosolymitanus.

Daniel Barbar^o, Venetus, elect^o Aquileiēsis.
Ioannes Trivisanus, Venetus, Venetiārū.

Archiepiscopi Pauli Tertij.

Ferdināus Annius, Neapolitanus, Archiepiscopus Amalphitan. nūc Ep^s Bouinus.

Petrus Lādus, venetus, Archiepisc. Cretēsis.

Petrus Antonius de Capua, Neapolitan^o,
Archiepiscopus Hydruntinus.

Marcus Cornelius, Venetus, electus tunc
Archiepiscopus Spalatrensis.

Sebastianus Leccauella, Græcus ord. præd.
olim Archiepiscopus Naxiensis, nunc

Episc. Lateranensis.

Petrus Guerrero, Hispanus, Archiepiscopus
Granatensis.

Antonius Altouitus Florētianus, Archiepiscopus

copus Florentinus.

Cæsar Cibò Genuēsis, Archiepisco. Taurinens. obiit Tridēti die 26. Decēb. 1562.

Archiepiscopi Iulij Tertij.

Paulus Æmilius Verallus, Romanus, olim Archiepiscopus Rossanen. nunc Episcopus Caputaquen.

Ioānes Brunus de Olchinio Macedo, regni Seruiæ Prinas, Archiepisc. Antibaren.

Ioannes Baptista Castaneus, Romanus, Archiepiscopus Bossanen.

Ioannes Baptista Visinus, Romanus, Archiepiscopus sanctæ Severinæ.

Archiepiscopi Pauli Quarti.

Ludonicus Beccatellus, Bononiē. Archiepiscopus Ragusinus.

Mutius Calinus, Brixien̄sis, Archiepiscopus Iadrensis.

Sigismundus Saracenus, Neapolitan. Archiepiscopus Materanus.

Antonius Parrages de Castillegio, Hispanus, Archiepiscopus Calaritanus.

Iulius Pauesius, Brixien̄sis. Ord. Præd. Archiepiscopus Surrentinus.

Bartholomæus de Martyribus, Lusitanus, Ord. Præd. Archiepiscopus Braccaren.

Augustin⁹ Saluagó, Genuēsis. Ord. Præd. Archiepiscopus Genuen.

Archi

Archiepiscopi Pij Quarti.

Philippus Mocenicus, Venetus, Regni Cy-
pri Primas, & legatus natus, Archiepisco-
pus Nicosiens.

Guillelmus de Auanson, Gallus Archiepif.
Ebredunen

Antonius Caucus, Venetus, Archiepisco-
pus Corcyrensis.

Germanicus Bâdinus, Senensis, electus Ar-
chiepiscopus Senarum.

Marcus Ant. Columna, Romanus, Archie-
piscopus Tarentinus, nunc Cardin.

Gaspar de Fosso, Consentinus Ord. sancti
Francisci de Paula, Calaber, Archiepif-
copus Rheginus.

Antonius de Muglitio, Morauus, Orator
Cæsareus Archiepiscopus Pragensis.

Maximus de Maximis, Romanus, Archie-
piscopus Amalphitanus.

Gaspar Ceruantes de Garta, Hispanus, Ar-
chieps Messanensis, nunc Salernitanus.

Leonardus Marinus, Genuensis, Ord. Prædi-
Archiepiscopus Lacianens.

Octavianus Præconius, Messanensis, Ord.
Min. Conuent. sancti Francisci, Archie-
piscopus Panormitan.

Nicolaus de Pelue, Gallus, Archiepiscopus
Senonensis.

Antonius Iustinianus, Chiēsis, Ord. Præd.
Græcus, Archiepiscopus Naxien.
Anto. Puteus. Nicien. Archiepisc. Barēsis.

Episcopi Leonis Decimi.

Vincentius Nicosantius de Fano, Episcopus
Arbenfis.

Ioannes Franciscus de Elisco, Ianuen. Episcopus
Andrien.

Ioannes Thomas de sancto Fœlicio, Neapolitan.
Episcopus Cauen. senior.

Episcopi Adriani Sexti.

Quintius de Rasticis, Romanus, Episcopus
Milleten.

Episcopi Clementis Septimi.

Lucas Byzātius de Catharo, Episcopus Catharē.
Aloysius Pisanus, Venetus, Episcopus Patavinus,
nunc Cardinalis.

Alexander Piccolhomineus, Seren. Episcopus
Pientinus.

Dionysius Græcus Ord. Min. S. Francisci
de obseruant. Episcopus Milopotamen.

Gabriel de Veneur Gallus, Episcopus Ebroicēsis.

Guilielmus de Montbas, Gallus, Episcopus
Lectorensis.

Episcopi Pauli Tertij.

Antoni⁹ à Camara, Sabaudius, Episcopus Becillē.

Nicolaus Maria Caracciolus, Neapolitan⁹
Episcopus Catanien.

Berardus Bonioannes, Romanus, Episcopus
Camerinen.

Fabius Mirt⁹, Neapolitanus, Episcopus Ca
iacen.

Scipio Bongallus, Romanus episcopus Ci
uitatis Castellanz.

Georgius Cornelius, Venetus, Episcopus
Taruisinus.

Vincentius Durantius, Brixienfis, Episco
pus Therinularum.

Mauritius de Petra, Papien. Epif. Vigleuē.

Martius de Martijs, Medices, Florentinus,
Episcopus Marficen.

Ioannes Vincentius Michaelius, Barolita
nus, Episcopus Minerbinen.

Gabriel de Bouuerri, Gallus, Episcopus An
degauen.

Leonardus Haller, Germanus, episcopus
Philadelphien.

Ludouicus Vanninus de Theodolis, Forli
uien. episcopus Britonorien. obiit Tridē
ti die. 11. mensis Ianuarij. 1563.

Ægidius Falcetta, Cingulanus, episcopus
Caplulanus, nunc Britonoriensis.

Iulius Contareus, Venetus, episcopus Ci
uitatis Bellunen.

Thomas Cæsellus, Rossanen. Ord. Prædic.
episcop. Canen. iunior.

Hippo-

Hippolytus Arriuanus, Mātuanus, Episc.
Hierag etren.

Hieronym. Machabæus, Romanus Episc.
Castrensis.

Petrus Augustinus, Hispanus, episc. Oscan
& Iacensis.

Iacobus Naclantus, Florētinus, Ord. Præd.
Episc. Clodien.

Bartholomeus Sirigo, Cretē. Græcus, epi-
scopus Castellaneten.

Thomas Stella, Venetus, Ord. Præd. Episc.
Iustinopolit.

Petrus du Val, Gallus, Episc. Sagiensis.

Ioannes Antonius Pantusa, Consentinus.
obiit Tridēti die. 27. Octobris. 1562. Episc.
scopus Litterensis.

Ioannes Baptista de Grossis, Mātuanus, Episc.
scopus Regiensis.

Ioannes Xvarez, Lusitanus, Ord. S. Augu-
stini Episc. Coymbricen.

Philippus Riccabella, Recanatē. Episcopus
Recanaten.

Ioann. Iacobus Barba, Neapolitan. Ord. S.
Augustini: Episc. Interammen.

Michael à Turre, Vtinen. episcopus Ce-
neten.

Pompeius Zambecarius, Bononien. Episc.
Sulmonen.

Ioannes Beroaldus, Panormitanus, Episcopus sanctæ Agathæ.

Antonius Scarampus, Aquensis, Episcopus Nolanus.

Antonius de Comitibus, Genuen Ordinis. Præd. Episcopus. Brugnacen.

Cæsar Foggia, Roslanē. episc. Umbriaticē.

Cæsar Comes à Gambarà. Brixien. episcopus. Tortonen.

Ioan. Baptista de Bernardis. Lucen. episcopus. Adiacen.

Martinus Perezius de Ayala, Hispanus, episcopus Segobienfis.

Nicolaus Psalme, Gallus, Episcopus. Verdunē.

Alphonfus Rosetus. Ferrarien. Episcopus. Comaclen. nunc. Ferrarien.

Iulius Parisianus, de Tollētino, Episcopus, Ariminē.

Bartholomeus Sebastianus, Hispanus, episcopus Pacten.

Franciscus Lābertus, Sabaudius, episcopus. Niciē.

Maximilianus Doria, Genuē. episcopus Taulē.

Eustachius de Bellay, Gallus Episcopus Parisien.

Bartholomæus de Capranica, Romanus, Episcopus Carinensis.

Ennius Massarius de Narnia, Episcopus Feretranus.

Achiles Brancia, Neapol. Episcopus. Bouen.

Ioan. Franciscus Verdura, Messanē. Episcopus. Chironen.

Albertus Duimius de Gliricis. Ord. Præd.
de Catharo, Episc. Veglen.

Ioannes Antolinez de Bricianos de la Ribe
ra, Hispanus, Episc. Iuuenacen.

Tristanus de Bizet, Gall^o, episc. Xantonē.
Episcopi Iulij Vertij.

Afcanius Gherardinus de Amelia, Episco.
Cattacen.

Marcus Gonzaga, Mātuanus, ep̄s Aufferē.
Baldouinus de Baldouinis, Pifanus, episc.
Auerfanen.

Petrus Franciscus Pallauicinus, Genuen.
Episcopus Alerien.

Egidius Fuscararius, Bononien. Ord. Præd.
Episc. Mutinen.

Timotheus Iustinianus de Chio, Græcus,
Ord. Præd. Episc. Calamonensis.

Didacus de Almanfa, Hisp. Episc. Corien.
Lactantius Rouerella. Ferrarien. Episcop^o
Afculanus.

Ambrosius Monticula, Lunensis Sarzane.
Episc. Signius.

Sebastianus Gualterius, Romanus, Episco.
Viterbien.

Honoratus Fascitellus monachus Ordi. S.
Benedicti. Neapolitanus, qui obiit Ro
mæ in mense Martio. 1564. Episcop^o

Insulanus.

Petrus Camaian⁹, Aretin⁹, Episc. Fesularū.
 Horatius Græcus, Troianē. Appulus, Episc.
 Lesinen.

Fabius Cupallata, Placētinus, Ep̄s Lacedo.
 Gasparde Casal, Lusitanus, Ord. S. Augusti
 ni, Episc. Leirien.

Bernardinus de Cuppis, Romanus, Episc.
 Auximanus.

Ioā. de Moruiller, Gall⁹. Episc. Aurelianē.

Iulius Gētilius, Tortonē. Episc. Vulturariē.

Adrianus Fusconi⁹, Roman⁹, Episc. Aquin⁹.

Antoni⁹ de S. Michaele, Hispanus, Ordin.
 S. Franciscide obseruātia, episcopus Mō
 tis Mariani.

Hieronymus Melchiorius, Recanatē. Epi-
 scopus Maceraten.

Petrus de Petris de monte, Aretinus, Episc.
 Lucerinus.

Cesar Iacomell⁹, Roman⁹, Epi. Bellocastrē.

Iulius Grittus, Venetus, episc. Parentinus.

Jacobus Siluerius Piccolhomineus de Cele
 no, episc. Aprutinus.

Ludovicus de Bresze, Gallus, Episc. Meidē.

Jacobus Mignanell⁹, Senē. Episc. Glossetā.

Ioānes Andreas Crucius, de Tybure, Episc.
 Tyburtinus.

Franciscus Ricardotus, Burgūd⁹, Episcopus.
 Atrebaten.

Carolus Cicada, Genuen. Epif. Albinganē.
Francifcus Maria Piccolhomineus, Senen.

Epifcopus Ilcinen.

Aceifculus Moya de Contreras, Hispanus,
Epifcopus Vicen.

Galeatius Rofcius de Interamna, qui obiit
Tridenti die XVI. Octobris 1563. Epi-
fcopus Afsiften.

Iacob⁹ Maria Sala, Bononiē. Epif. Vinariē.

Gabriel de Monte S. Sabini, Epif. Hefinus.

Marian⁹, Sabell⁹, Roman⁹, epif. Eugubin⁹.

Agapit⁹ Bellhomo, Roma. epif. Calertan⁹.

Iulius Cananius, Ferrarien. Epif. Hadriēfis.

Iulius Galletus, Pifanus, Epif. Aleffanen.

Hieron ymus Burgenfis, Gallus Epifcopus,
Cathalonen.

Epifcopi Pauli Quarti.

Scipio Aftenfis, Ferrarien. Epif. Cafalen.

Didacus Sarmiento de Sotomaior, Hispa-
nus, Epifcopus Aftoricen.

Thomas Goduclus, Anglus, Epif. Affaphē.

Fauftus Caffarell⁹, Romanus, epif. Fūdan⁹.

Bellifarlus Baldinus, Neapolitanus, epifco-
pus Larinen.

Vrbanus Vigerius de Ruere: Genuen. Epi-
fcopus Senogalien.

Iacobus Suretus, Græcus, Epifcopus Milo-
potamen. iunior.

Io. Baptista Ofius, Roman⁹, Ep̄s Reatinus,
obijt die. 12. Nouemb. 1562.

Marcus Laureus, Tropiensis, Ordi. Præd.
Episcopus Campanien.

Frâncisc. de Beauquere, Gall⁹, Ep̄s Metēsis.

Ioan. Franciscus Commēdonus, Venetus
ep̄s Zacinthen. nunc Cardinalis.

Carolus de Grasijs, Bononien. Episcopus
Montis Falisci.

Arias Gallego, Hispanus, ep̄s Gerunden.

Hieronym⁹ Gallego. Hispa. ep̄s Oueten.

Hercules Rettiger, German⁹, ep̄s Lauētin⁹.

Iuli⁹ de Rubeis, Polian. ep̄s S. Leonis, obijt

Romæ in mense Martio. 1564.

Ioannes de Muñatones, Hispanus, Ordi. S.
Augustini Episco. Segorbicen.

Frânciscus Blanco, Hispanus ep̄s Auriensis.

Vincentius de Luchis, Bononiē. episcopus
Anconitanus.

Pompeius Piccolhomineus de Aragonia,
episcopus Tropien.

Petrus Berbadicus, Venetus, ep̄s Cursolē.

Frânciscus Bachodi⁹, Sabaudiē. ep̄s Gerben.

Carol⁹ de Angēnes, Gall⁹ ep̄s Cenomanen.

Hieronymus de Nichisola, Veronen. Ord.

Præd. episcopus Theanen.

Marcus Antonius Bobba, Casalē, episco.

Augusten. nunc Cardinalis

Jacobus

Jacob⁹ Lomellinus, Messanē. ep̄s Mazariē.
 Donatus de Laurentijs, de Asculo, Appu-
 lus episcopus Arianen.

Petrus Cōtarenus, Venetus episco. Paphē.

Petrus Danesius, Gallus episco. Vauren.

Hieronymus Sauorgnan⁹, Foroiulien. epif-
 copus Sibinicen.

Philippus de Bec, Gallus episco. Veneten.

Carolus de Roue, Gallus ep̄s Suefsionen.

Georgius Drafcouicius, Croatus, episcop⁹
 Quinque ecclesien.

Frāciscus de Aguirre. Hispa. ep̄s Crotonē.

Andreas de Cuesta. Hispa. ep̄s Legionen.

Antonius Gorrionero, Hisp. ep̄s Almerien.

Antonius Augustinus, Hispa. ep̄s Ilerden.

Angelus Massarellus, Septēpedanus, epif-
 copus Thelesinus.

Antonius Ciurelia Barenfis, ep̄s Buduēsis.

Dominicus Casablanca, Messanen. Ord.
 Prædi. episcopus Vicensis.

Petrus Faunus Costacciarus, ep̄s Aquen.

Ioan. Carolus Bouius, Bononien. ep̄s Ostu-
 nen. nunc Archiepiscopus Brūdufinus.

Hugo Boncōmpagnus, Bononien. ep̄s Ve-
 stian⁹, nunc Grego. XIII. Pont. Maxi.

Saluator Pacinus de colle, ep̄s Clufinus.

Lupus Martinez, Hispanus, ep̄s Elnen.

Carolus de Espinai, Gallus, ep̄s Dolen.

Ægidius Spifame, Gallus Episc. Niuernen.
 Antonius Sebastianus Minturnus, de Tra-
 iect. Episcopus Vxentin.

Bernardus del Bene, Florētinus, episcopus
 Nemausen.

Dñicus Bollanus, Venetus, Episc. Brixien.

Io. Antonius Vulpus. Comē. Episc. Comē.

Ludouicus de Giuolhac, Gallus, Episcopus
 Tutellen.

Philippus Maria Campegius, Bononien.
 Episcopus Feltren.

Ioannes de Quignones, Hispanus, Episc.
 Calaguritan.

Didacus Couarruias de Leyua, Hispanus,
 Episcopus Ciuitaten.

Philippus Gerius, Pistorien. Episc. Isclauen
 nunc Afsisen.

Ioannes Antonius Facchinettus, Bononiē.
 Episcopus Neocastren.

Episcopi Pij Quarti.

Ioannes Fabricius Seuerius Neapolitanus,
 Episcopus Aceren.

Martinus Rithouius, Flander, Episc. Ipren.

Antonius Hauetius Ordin. Prædi. Flāder.
 Episcopus Namurcen.

Constantinus Bonellus, Feretrā Episcopus
 ciuitatis Castelli.

Julius Superchius, Ord. Carmelitarū, Mā-
 tuanus

tiranus, Episc. Accien. hunc Crapulan.
Mattheus de Concinis, Florentinus, Episcopus
Cortonen.

Nicolans Sfodratus, Mediolanē. Episcopus
Cremonen.

Ventura Buffalinus, Romanus, Episc. Mas-
fanen.

Ludouicus de Bucil, Gallus, Episc. Venciē.
Hieronymus Galleratus, Mediolanē. Epi-
scopus Sutrinus.

Ioan. Petrus Delphinus. Venetus, Ord. Ca-
nonicorū Regulariū, Episc. Zacynthi.
& Cephalonix secundus.

Ioan. Andreas Bellonius, Messanen. Episc.
Massalubren.

Federic⁹ Corneli⁹, Venet⁹, Episc. Bergomē.
Stephanus Bouter, Gall⁹, Episc. Corisopitē.
Io. Paul⁹ Amanuis, Cremē. Episc. Anglonē.
Alexāder Sforciade S. Flora. Episc. Parmen.
nunc Card. tit. S. Mariæ in via.

Antonius de Cirier, Gallus, episc. Abrincen.

Andreas Mocenicus, Venet⁹, epi. Nimōsiē.

Bñdict⁹ Saluinus, Firman⁹, Episc. Verulan⁹.

Guillelmus Cassador Hispanus. Episc. Bar-
chinonen.

Petrus Gonçales de Mendoga, Hispanus,
Episc. Salmātin.

Martinus

Martinus de Cordoua de Mendoza, Hisp.
Ord. Præd. Episcopus Dertusen.

Iulius Magnanus, Placentinus, Ord. Min.
Conuent. S. Francisci. episco. Caluen.

Valentinus Herbutus, Polonus, Episcopus
Præmisilien.

Simon Aleotus, Foroiulien. electus Foroiu-
lië. mortuus est Tridëti. die 20. August.
1562. Episcopus Foroiulien.

Petrus de Xaque, Hispanus, Ord. Prædic.
Episcopus Niochen.

Prosper Rebiba, Messanen. Episcopus Troianus.

Melchior Auozmediano, Hispanus, Episcopus
Guadiscen.

Hippolytus de Rubeis, Parmensis, Episcopus
Papiensis.

Didacus de Leon, Hispanus, Ord. Carmeli-
tarum, Episcopus Columbrien.

Annibal Sarracenus, Neapolit. Episcopus Licien.

Paulus Ioui, Comensis, electus episcopus Nucerië.

Hieronymus Triuisanus, Venetus, Ord.
Præd. mortuus est Tridenti die 9. Septem-
bris. 1562. Episcopus Veronen.

Hieronymus Ragazzonus, Venetus, Episcopus
Famagustan.

Romulus de Valentibus, de Trebia, Episcopus
Conuersan.

Lucius Maranta, Venusinus, episcopus Lauellen.

Simon

Simon

Simon de Nigris, Genuen. Epif. Sarzanen.
mortuus Cardinalis.

Theophil⁹ Gallupus, Tropiē. ep̄s Oppidē.

Iulius Simonetta, Mediolanē. ep̄s Pisaurē.

Petrus de Albert. Gallus, ep̄s Cōuenarum.

Iacobus Guidius, Vولاتerranus, Epif. Pen
nen. Adrien.

Didacus Ramirez, Hisp. Ep̄s Pampilonen.

Frāciscus Delgado Hispanus, Ep̄s Lucēsis.

Ioānes Clause Gallus. Epifco. Senecen.

Iacobus Gibertus de Noguerras, Hispanus,
Epifc. Aliphan.

Ioannes Annius, Neapolitanus, Epifcopus
Hipponen. & coadiutor Bouinus.

Antonius Maria de Saluiatis, Romanus
Epifcopus S. Pauli.

Matthæus Priulus, Venetus, Epifc. Æmo-
nien. nunc Vicentinus.

Thomas Lilius. Bononien. Epifc. Soranus.

Hieronimus Guerrinus, Feretranus, Epifc.
Imolen.

Thomas Oyerllaithe, Hibernus, Epifcop⁹
Roffen.

Franciscus Valetē, Gallus, Epifc. Vabren.

Fabius Pignatellus, Neapolitanus, epifcop⁹
Monopolitan.

Carolus de Vicecomitibus, Mediolanen.

Epifc. Vintimilen. mortuus. Card.

Ioannes

- Ioānes Colofuarinus, Hungarus. Ord. Præ-**
dic. obijt Tridēti die. 24. Nouembris, an-
no. 1562. episc. Canadiensis.
Andreas Duditius Bardellatus, Hungarus,
Episc. Tininien. nunc Quinque ecclesien.
Spinellus Bencius, Politianus, Episc. Mō-
tispolitiani.
Franciscus Abōdius, castilloneus, Episc. Bo-
bien. nunc. Cardin.
Staniaflaus Faleschi, Polon⁹. Episc. Theodo-
lien.
Eugenius Oharirt, Hibern⁹, Ord. Præd. epi-
scopus Agaden.
Donaldus Magō gial, Hibernus, Episcopus
Rapoten.
Guido Ferrerius, Pedemōtanus. Episc. Ver-
cellen. nunc Card.
Ioannes Baptista Sighicellius. Bononien.
Episco. Fauentinus.
Sebastianus Vātius, de Arimino, Episcopus
Vrbeuetanus.
Ioannes Baptista Lomellinus, Messanen.
Episcop. Gardien.
Ioannes Baptista Milanefius, Florentinus,
Episcop. Marsican.
Augustinus Mollignatus, Vercellēsis, Epi-
scopus Truicanen.
Carolus Grimaldus, Genuē. Episc. Saçonē.
Fabricius

Fabricius Landrianus, Mediolanen. Episc.
sancti Marci.

Bartholomæus Ferrantius, Amerinus, Episc.
scopus Amerinus.

Petrus Fragus, Hispan. episcopus Vsellens.

Hieronymus de Gaddis, Florētinus, Episcopus
Cortonen.

Franciscus Cōtarenus, Venetus, episc. Paphē.

Ioānes Delphinus, Venetus, Episcop. Tor-
cellanus.

Alexāder Molus, Comen. Episcop. Minorē.

Hieronymus Vielmus, Venetus, Ord. Præ-
dicat. Episcopus Argolicen.

Franciscus Raguseus, Ordin. S. Francisci de
obseruantia, Episcopus Marchanen.

Abbates.

Hieronymus, Gallus Abb. Clarauallen.

Simplicianus Abb. Sācti Saluatoris Papiæ,
de Vultolina, congregationis Cassinen.

Stephanus Catanius Nouarien. Abb. San-
ctæ Mariæ Gratiarum Placentin. Diœc.

congregationis Cassinen.

Augustinus Loscus, Hispan. Abb. Sācti Bene-
dicti de Ferraria, cōgregationis Cassinen.

Euty chius Cordes, Antuerpien. Abb. San-
cti Fortunati apud Balsianū, cōgregatio-
nis Cassinen.

Claudius Sainctes, Gallus, Abb. Luneuillā.

Cosmus

Cosinus Damianus, Hortolan. Hispanus,
Abb. Villebertrandi.

Generales.

Vincentius Iustinianus, Genuen. Genera-
lis, Ordi. Prædicatorum.

Franciscus Camora, Hispanus, Generalis,
Ordi. Min. de Observantia.

Antonius de Sapientibus, Augustanus, Ge-
neralis Ord. Min. Conuentualium.

Christophorus Patauinus, Generalis Ord.
Erenitarum sancti Augustini.

Ioan. Baptista Migliuacca, Asten. Genera-
lis Ord. Sanctæ Mariæ Seruorum.

Stephanus Facinus, Cremen. Prouincialis
Lombardiæ, pro Generale Carmelitarū.

Iacobus Laynez, Hispanus, præpositus Ge-
neralis Societatis Iesu.

Thomas ciuitatis de Castello, Generalis
Capuccinorum.

Doctores legum pro sacro Concilio.

Gabriel Paleottus, Bononien. Auditor Ro-
tæ, nunc Cardinalis titu. Sancti Nirei, &
Archilei.

Scipio Lancillotus, Romanus, Aduocatus
consistorialis.

Io. Baptista Castelli⁹, Bononi. Promotor.

Michael Thomasius, Maioricē. Doctor De-
cretorum.

THEO-

473

THEOLOGIA SVMMO
Pontifice Missi.

Frater Petrus de Soto, Ordinis Prædicato-
rum, Hispanus, obiit Tridēti mēse Aprī
li 1563.

Alphonfus Salmeron, Hispanus, Societatis
IESV.

Franciscus Torrensis, Doctor Theologus
Hispanus.

Antonius Solifius, Doctor Theologus, Hi-
spanus.

Frater Camillus Campegius, Papien. Inqui-
sitor Ferrariæ, Ord. Præd.

Frater Hieronymus Brauo, Hispanus, Ord.
Prædicatorum.

Frater Adrianus Valēticus, Venetus, Ord.
Præd. in demortui F. Petri de Soto locū
missus, nunc Illustris. Dominij Veneti
Inquisitor Generalis.

DOCTOR ESTHEOLOGICÆ
*facultatis Parisiensis missi à Carolo IX.
Galliarum Rege Christianissimo.*

Nicolaus Haillard, Decanus facultatis Pa-
risien.

Ioannes Politier.

Antonius Demochares.

Nicolaus de Bris.

Jacobus Hugonis, Fraciscanus, idem etiam
procurator Reuerendiss. Ioannis Vrsini
Episcopi Trecorensis.

Simon Vigor.

Richardus du Pre.

Natalis Paillet obiit Tridenti sep. Kalēd.
Decemb. 1562.

Robertus Fornier.

Antonius Coquier.

Lazarus Broychot.

Claudius de Saïnces, Canonicus regularis.

T H E O L O G I M I S S I A

Philippo Rege Catholico.

Cosmas Damianus, Hortolanus, electus
Abbas Villabertrandi.

Ferdinādus Tritius, Doctor Theologus,
Canonicus Caurien.

Ferd. Vellofillus, Doctor Theologus, Ca-
nonicus Saguntinus.

Thomas Dafsio I. V. D. Canonicus Valē-
tinus.

Licentiatus Antonius Couarruuias, Audi-
tor Granaten.

Ferdinandus Menchacensis, Decretorum

Do-

Doctōr.

Frater Ioānes Ramirez, Hispanus, Minister
prouin. Diui Iacobi.

Frater Alphōsus Contreras, Commissarius
Ordi. in curia regis Hispaniæ.

Frater Michael de Medina, Hispanus, Ord.
Minor. sacrae Theologiae Doctōr.

Frater Ioānes Lobera Hispanus, sacrae Theo-
logiae lector Salmaticæ, missus in socie-
tatem ministri prouincialis, D. Iacobi
sub memorati.

Cosm^o Palma Fonteyus, sacrae, Theologiae
Doctōr, Hispanus Hortolini Abb. des-
crip. & comes.

Frater Ioannes Gallo, Hispanus, Ordinis
Prædicato.

Frater Petrus Fernandez, Hispanus, Ordini-
nis Prædicatorum, in societate Magistri
Gallo.

Frater Desideri^o de S. Martino, Panormit.
Ordi. Carmelitani.

Michael Balus ab Atho, sacrae Theologiae
Doctōr.

Ioannes Hessels. Louanien. sacrae Theolo-
giae Doctōr.

Tornelius Iansenius, Hultensis, sacrae
Theologiae Doctōr.

T H E O L O G I M I S S I A
Rege Portugaliæ.

**Frater Franciscus Forefius, Ordinis Prædi-
 catorum.**

**D. Iacobus à Payua de Andrada, Lusitan^{us},
 Doctor Theologus.**

**D. Melchior Cornelius, Decretorum Do-
 ctor, Senator Regis Portugaliæ.**

A B E X C E L L E N T I S S I -
mo Duce Bavarie.

**Ioannes Cauillonius Flander, Ex Societa-
 te I E S V.**

P R O C V R A T O R E S
Episcoporum absentium.

**Merchantus Doctor Theologus, pro Illu-
 stris. Cardinale de Mendocça, Episcopo
 Burgen.**

**Ioannes Gothardius Cler. sæc. Germanus,
 pro Reuerendissi. Episc. Ratisponen.**

**Georgius Hochenuarter Cler. sæc. Doctor
 Theologus, Suffraganeus, pro Reueren-
 dissi. Episcop. Basiliensi.**

**Frater Felicianus Ninguarda à Morbinio.
 Ord. Prædi. pro Illustrissimo Domino
 Salisburgen. Orator.**

Petrus

Petrus Cumel, Doctor Theologus, Canonicus Malacitanus, pro Reuerendissimo Malacitano.

Ioannes Delgadus, Doctor Theologus, Canonicus Tidenfis, pro D. Ioanne de S. Aemiliano Reuerendissimo Episcopo Tudenfi.

Gaspar Cardilius, Villalpandeus, Segobi. Doctor Theologus, pro Reuerendissimo Episcopo Abulen.

Frater Ioannes de Ludeña, Doctor Theologus. Ord. Præd. pro Reuerendissimo Episcopo Saguntino.

Frater Franciscus Orantes, Lector Vallisoletæ, Ord. Minorum, pro Reuerendissimo Episcopo Palentino.

Cæsar Ferrantius Sueslanus, Doctor Theologus, pro Reuerendissimo Episcopo Sueslano, apud Reuerendissimo Illerdensem.

PROCURATORES

Ordinum.

Ioannes Contigon Doct. Gallus, Prior, & Procurator Ord. Cluniacensis.

Nicolaus Boucherat, Gallus, Prior Monasterij Recluso, procurator Generalis Ord. Cisterciens.

THEOLOGI SECVLARES
& doctores Iuris Canonici.

Georgius Girard. Gallus, Doct̃or Theolo-
 gus cum Reuerendis. Andegauenſi.

Gentianus Heruetus, Gallus, cum Illuſtriſ-
 ſimo & Reuerendiſſimo Cardinale à Lo-
 tharingia.

Fr̃anciſcus S̃actius, Decanus facultatis Theo-
 logiæ, & Canonicus Salmantic. cū Re-
 uerendiſſi. Salmantice.

Matthæus Guerra, Conſentinus, Calaber.
 Presb. ſæcularis cum Reuerendiſſi. Epif-
 cop. S. Marci.

Federicus Pendaſius cū Illuſtriſſi. Cardin.
 de Mantua, Legatus S. Concilij.

Ioannes Franciſcus Lombardus, cum Illu-
 ſtriſſi. Cardina. Seripando, Legato Sacri
 Concilij.

Petrus Mercatus, Theologus, cum Reuerē-
 diſſi. Vicenſi.

Trigillus, Doct̃or, Theologus, Canonicus
 Legionen. cum Reuerendiſſi. Legionen.

Sobann^o, Doct̃or Theologus, cum Reuerē-
 diſſi. Legionen.

Antonius Leitoniſ, Doct̃or Theologus,
 cum Reuerendiſſi. Coymbricenſi.

Petrus Fontidoniſ, Doct̃or Theologus,
 cum Reuerendiſſi. Salmantino.

Ioannes Villeta, Doctor Theologus, cum
Reuerendiss. Barchinonen.

Ioannes Fonseca, Doctor Theologus, cum
Reuerendiss. Archiepisco. Granaten.

Michael Oroncuspe, Doctor Theologus
cum Reuerendiss. Episc. Pampilon.

Alphonfus Fernandez de la Guerra Hispa.
Doctor Theologus cum Reuerendissi-
mo Guadixien.

Michael Itero D. V. I. cū Reuerend. Episc.
Pampilonen.

Iosephus Puebla, Doctor Theologus, cum
Reuerend. Episc. Ciuitaten.

Ioannes Chacon, Doctor Iuris Canonici,
cum Reuerend. Episc. Almerien.

Antonius Garfias, Doctor Theologus, cū
Reuerend. Episc. Oueten.

Benedictus Arias Montanus, Ord. S. Iaco-
bi, Doctor Theologus, cum Reuerend.

Segobien.

Ioannes Barcellona, Theologus, cum Reue-
rend. Episc. Vscellen.

DOCTORES GALLI
Ordinis Sancti Benedicti.

Ioannes Carthougne, Doctor Theologus.

Ioannes de Verdum, Doctor Theologus.

T H E O L O G I O R D I N I S
Fratrū Prædicatorum.

Angelus Ciofus Florentinus, cū Illustriss.
 Card. Mantuano, Legato.

Seraphinus de caballis de Brixia, prouin-
 cialis terræ Sanctæ, cum Reuerēdiss.
 suo Generali.

Helisæus Capis, Venetus, Theologus, cū
 Reuerendiss. Archiepisc. Pragen.

Petrus Aridien, Gallus, cum Reuerendiss.
 D. Cenomanen.

Bernardus Bernardi, Gallus, Inquisitor Aui-
 nioni, Vicarius Cong. Franciæ, cum Re-
 uerendiss. D. Nemaufensi.

Ioanes Matthæus Valdina, cum Reueren-
 diss. D. Tarentino.

Petrus Martyr, Coma, Hisp. cum Reueren-
 diss. D. Gerundensi.

Petrus Zatores, Hisp. cum Reuerendiss. D.
 Dertusensi.

Antonius de Grosupto, cum Reuerendiss.
 D. Vigliuanensi.

Aurelius de Gbio, cum Reuerendiss. D.
 Spalatrensi.

Adrianus Valenticus, Venetus, cum Reue-
 rendiss. D. Nicolensi.

Marcus Medices, Verenen, cum Reueren-
 diss.

- diff. D. Ceneten,
- Benedictus Herba, Mantuanus, cum Re-
uerendiss. D. Brixienfi.
- Michael de Ast. Genuēsis, Prior sancti Lau-
rētij.
- Constantinus Coccianus, Iforella, cum Re-
uerendiss. D. Monte Policiano.
- Henricus de S. Hieronymo, cum Reueren-
diss. D. Braccarenfi.
- Ludouicus de Soto maior, cū Reuerēdiss,
D. Georgio, de Tayde.
- Baptista de Lugo, cū Reuerendiss. D. Ve-
ronensi.
- Hieronymus Barolus, Papien.

N O M I N A F R A T R U M

*Theologorum Beati Francisci de
Observantia cum suo.*

Generali.

- Aloyfi^o de Burgo nouo, Italus, sacrae Theo-
logiae Lector Bononien. Commissarius
generalis, nunc Ordinis generalis.
- Thomas de Sogliano, Italus, Prouincialis
Bononiae, Minister.
- Antonius de Padua Lusitanus, Ordinis Se-
cretarius.
- Bonifacius Raguseus, Apostolic^o Prædica-

- tor, Terræ S. Gubernator. nunc Episcopus
 de Stagno in Dalmatia.
 Angelus de Petriolo, Italus, lector sacrae
 Theologiae Perusiae.
 Angelus Iustinianus, Italus, lector sacrae
 Theologiae Ianuæ.
 Vincentius de Messina, Italus, sacrae Theo-
 logiae lector Neapoli.
 Iulius Passiranus, Vrceamis, Italus, sacrae
 Theologiae lector Bergomi.
 Iacobus Alani, Gallus, Theologus, cum Re-
 uerendiss. Episc. Veneten.

N O M I N A O M N I V M T H E O -
logorum Ordinis Fratrum Minorum Conuen-
tualium, existentium in sacro Conci-
lio, cum Reuerendissimo pa-
tre Generali.

- Marcus Antonius Gambaronus à Lugo so-
 cius Religionis.
 Bartholomæus Golphus de Pergula, Præ-
 dicator illustris.
 Ioannes Tertius, Bergomen. lector Theo-
 giæ publicus in Gymnasio Papiensi.
 Clemens Thomasinus de Florentia, Reges
 in Conuētu sanctæ Crucis de Florentia.
 Augustinus Balbus à Lugo.

Ionnēs Baptista Ghisulphus, Ordinis
scriba.

Antonius de Grignano, Regens S. Antonij
de Patauio.

Lucius Angusiola Placentinus, Regens S.
Francisci Bononiæ.

Maximianus Benianus, Cremen. Orator
pro Religione, & Inquisitor Paduæ.

Octavianus Charus de Neapoli, Regens S.
Laurentij de Neapoli.

Antonius Posius de Monte Ilcino, Regens
in Conuentu duodecim Apostolorum
Romæ.

Bonauentura Meldulen, Regens in Cōuen-
tu Parmæ.

Martialis Peregrinus, Calaber, Regens in
Conuentu Ferrariæ.

Antonius à Cubalo Feltren.

Andreas Schynopius de Amandula, cum
Reuerendissi. D. Cathanzario.

Balthasar Crispus, Neapolitanus, cum Re-
uerendissimo D. Tropien.

THEOLOGIORUM ORDINIS
Fratrum Eremitarum S. Augustini.

Thaddæus Perusinus, cum Reuerēd. D. Sal-
uiato, nunc procurator Generalis.

Ioannes

- Ioannes Paulus Recanatensis, cum Reuerē
 difsi. D. Quinqueecclesien, Oratore pro
 Regno Hungariæ.**
**Simon Florentinus, cum Illustrissimo Car
 di. Seripando Legato.**
**Cherubinus Lauosius de Cassia, cum Reue
 rēdis. D. Vercellen.**
Gabriel Verratellus, Anconitanus.
**Ambrosius Veronensis, Prior Conuenti,
 S. Marci in vrbe Tridentina.**
**Ioannes Baptista Burgos, Valentinus, His
 panus.**
**Antonius Mondulphensis, qui est cum Re
 uerendissi. D. Pragen. Oratore.**
**Egidius Vollaterranus, cum Reuerendiss.
 Episc. Thininien.**
**Eugenius Pisarenensis in præterita Quadra
 gesima Concilij Prædicator celeberrim
 us,**
**Adamantius Florentinus, qui est cum Illu
 strissi. Cardi. Madrutio.**
**Aurelius Corinaltensis, cum D. Oratore
 Heluetiorum.**
**Balthasar Massanus, cum Reuerendissimo
 Episcop. Catonien.**
**Sebastianus Fanensis eiusdem Ordinis Scri
 ba.**
**Christophorus de Sanctotis, Burgensis,
Hispa**

Hispanus.

Simon de Brazzolatius Patavinus.

Angelus Ferrus Venetus, cum Reuerēdiff.
D. de Osma.

Petrus Lusitanus, cum Reuerendissimo. D.
Leiriens.

*THEOLOGIORUM
Ordinis Fratrum Carmeli-
tarum.*

Ioannes Iacobus Cherecatus, Vincentinus,
prouincialis Venetiarum, nunc Procura-
tor Generalis Ordinis.

Theodorus Mafius, Mantuan. cum Reuerē-
diffi. D. Cremonensi.

Siluefter, Cōfessor Illustriffi. Cardi. Man-
tuani.

Lucretius Molanus, cum Reuerendiffi. D.
Patriarcha Venetiarum.

Nicolaus Gallus, cū Reuerendissimo patre
Generali.

Eraldus Gallus, cum Reuerendissimo pa-
tre Generali.

Laurentius Lauretus, Venetus, cum Reue-
rendiffi. patre Generali.

Angelus Ambrosianus, Venetus.

THEO-

T H E O L O G I O R D I -
nis fratrum Seruorum.

Stephanus Bonuntio, Aretinus.

Amans, pro cōgregatione Seruorum, cum
 Reuerendissi. D. Sibinicen.

O F F I C I A L E S S A C R I
Concilij Tridentini.

Episcopus Cauensis, Commissarius.

Episcopus Thelesinus, Secretarius.

Ludouicus Bondonus, Magister Cæremo-
 niarum.

Antonius Manellus, Depositarius.

C A N T O R E S
Sacri Concilij.

Simon Bartholinus, Perusinus.

Ioannes Aloyfius de Episcopis, Neapoli-
 tanus.

Bartholomeus Conte, Gallus.

Mathias Albo, de Fulgineo.

Franciscus Bustamante, Hispanus.

Ioannes Antonius Latinus, Beneuentan.

Franciscus Druda, Calliensis.

Lucas Longinquus, Gifonen.

Petrus Scortecius, Aretinus.

NOTARIII.

Marcus Antonius Peregrinus, Comēsis, &
 Cynthus Pamphilus, de Sancto Seuerino.
 Hieronymus Gābarus, Brixienſis Forenſis.

CURSORES SANCTISS.

D. N. & Sacri Concilij.

Nicolaus de Matthæis,) Allobroges.
 & Iacobus Carra,)

NUMER

FINIS

N V M E R V S P R A E L A

torum cuiuscunque nationis, qui
ad oecumenicam Tridenti-
nam Synodum con-
uenere.

Itali	187	Per procuratores	2
Galli	26	Per procuratores	1
Germani	2	Per procuratores	4
Hispani	31	Per procuratores	4
Lusitani	3		
Græci	6		
Poloni	2		
Hungari	2		
Angli	1		
Hiberni	3		
Flandri	2		
Croati	1		
Moravi	1		
Illirici	3		

FINIS

I N D E X R E R V M
 & verborum in Concilium
 Tridentinum copio-
 sissimus.

A

Abbatibus quomodo eligendi. pag. 228. & qui in monasterijs,

quæ sunt ordinum capita.

341

Abbatibus tonsuram nec minores ordines ijs conferant, qui sibi subiecti non sunt. 250

Abbatum officium in lectore eligendo. 31. in assistendo degradationi loco Episcoporum. 176. in visitando. 336. in exequendo decreta huius Concilij. 331.

Abbatum Monasteria ab Episcoporum iurisdictione excepta. 333. & 339.

Abbatum privilegia quando cessent. 250. & 307.

Abbatum negligentia quando suscipiatur. 31. & 33.

Abbatissæ creatio qualis. 329.

Abbatissa duobus monasterijs non præficienda. ibid.

Abbatissæ officium in professione monialium. 337

Abbatissæ, commendatæ ab Episcopo visitandæ. 208

quæ sunt Ordinum capita, quibus conferendæ. 341.

earum onus in Seminario constituendo. 259.

Abbatibus Episcopo quando, & quando liceat, & qua

pœna mulctentur absentes 242. & seq. & quando alijs

curatis. 243. & quantum Canonicis, & similibus.

297. & 298

Absentia affectata non dissolvit vinculum matrimonij. 267

Absentia episcoporum denuncianda Rom. Pontifici. 65.

65. 67. 68 & q̄ sit legitima & a quibus probanda. 242

KK

Ab-

I N D E X.

- Absens**, qui curæ animarum incumbit, præsens iudicatur. 227. cætera vide in verbo *Residentia*.
Absolutio sacerdotalis quæ, & quod sit actus iudicialis. 128. 137. 148
Absolutionis ministri. 136.
Absolutio delicti quando non admittenda. 119
Absolutio in quibus casibus fieri possit ab Episcopo. 290. 127. & 130
Absolutio à summo Pontifice impetrata usurpantibus bona, & iure ecclesiastica non aliter prodest, nisi quæ detinent restituant. 232
Abusus tollendi. 34. 209. & 332. maximè exorti in indulgentijs. 210. & 375. & in missarum celebratione. 223. & in concionibus popularibus. 317 & in Sanctorum celebratione. 321. 322
Academice testimonium de eius doctrina qui creandus est Episcopus. 226
Accessiones ad beneficia in iis patronatus quâdo tollendæ. 285
Accessus non concedendi, nec concessi extendenda.
 di. 354. 335
Acclamations Patrum in fine concilij. 381
Acolythi quando, & cur instituti. 236
Acolythatus. 294
Acta appellanti gratis exhibenda. 116. & infra quantum tempus. 314. & quomodo ad iudicem appellationis transferenda. 314
Adæ transgressio. 25. & 38. & 44. & quomodo tollatur. 25. & 26.
Administratio bonorum monasteriorum ad quos spectet 314
Administratores locorum piorum quibus rationem reddant. 230. & de quibus administratores bonorum Episcoporum Se devacante. 305
Adolescentium ætas prona ad mundi voluptates. 256
Adoratio Christi. 106
Adoratio Eucharistice. 105. 111
Adventus Christi mysterium. 39
Adulteri; pœna. 277. & 278
Adulterium nõ dirimit matrimonium. 267
Adulterum iustificatio. 40.
Aetas

I N D E X.

- A**eris ad dignitates obtinēdas legitima. 293. ad ordines. 251. &. 252.
- A**ffinitas ex fornicatione in 1. &. 2. gradu tantem matrimonium dirimit. 275.
- A**leas fugere clerici debent 224.
- A**lexand. 3. cōstitutio. 204
- A**liuare quando clericis nō liceat. 203.
- A**ltare per mensam intelligitur apud Paulum. 213.
- A**mbulationes sub Missa tollant Episcopi. 222.
- A**animarum cura nō negligenda. 64. 65. 78. 81.
- A**nnea beneficia singulis annis visitare cura est Episcopi. 80.
- A**nnus ad suscipiendos ordines datus, quos impetratum beneficium postulat. 228.
- A**niquitas nō dābāda. 198.
- A**niquiori Epō metropolitano impedito habendæ Synodi prouincialis ius habeat. 283.
- A**niquiori Episc. in Metropolitana ecclesia Oeconomum eligere quando licet. 283.
- A**postatarum pœnæ. 339.
- A**postatarū occasio unde oritur. 163.
- A**postoli noui testamenti sacerdotes. 213.
- A**postolis eorumq; successoribus remittendi & retinēdi peccata potestas communicata. 127.
- A**ppellatio cur instituta, & quando non impediatur vel suspendatur. 115. 112. 244. 245. 310. 193. 312. quomodo admittenda. 229. cui committenda. 115.
- A**ppellare à quibus liceat. 115. 312. 313.
- A**ppellans quid agere debeat. 116. 314.
- A**ppellatus quid, & quādo soluat pro actis. 314.
- A**qua naturalis de necessitate baptismi. 73.
- A**quarum significatio 117.
- A**qua in calice cur uino miscetur. ibid.
- A**rbitrarius de suspicione & iurisdictione cognoscēda inter ordinariū & conseruatorem iudicē. 123.
- A**rchidiaconi oculi Epōrum. 296. qui eligi debent ibid. & 297. qui visitandi ius habent, quomodo visitent. 297.

INDEX.

Archidiaconi causas matrimonij, & criminū non iudicant. 313. neque concubinatus. 367

Archiepiscopus, vide Metropolitanus.

Archipresb. vide Parochus.

Affluendus ad Cathedralis Ecclesias qualis esse debeat. 227. 228.

Attritio quid. 130.

Auaritia, idolorum seruitus, 221. omnium malorū radix. 231 ab ecclesiasticis tollenda. 221

Autoritas sedis Apostolicę maxima. 81 90. 137. in omnibus salua intelligitur. 77

Aucripia quibus vitanda. 298

B

Baptismus sacramentum fidei. 71

Baptismi virtus. 51. & 71. necessitas. 74. Canones de eo. 74. 75. 76. verba requisita. 74

Aqua necessaria. 74. in eo imprimatur character in anima. 73

Baptismi, & Pœnitentię differentia. 127

Baptismo suscepto vota nō sunt irrita. 75

Baptismus paruulorum. 26

Baptismus Ioannis. 73

Baptismus hereticorum quo modo verus. 74.

Baptismus rite collatus non iteratur. 71. 73 127

Baptismi sola recordatio nō tollit, neque minuit peccata. 75.

Baptizantium, & baptizatorum cognatio. 173

Baptizari licet in omni etate, & tempore. 74

Baptizantur paruuli in fide ecclesię. ibid.

Baptizari Christianę legis debitores. 74. peccādo gratiam amittunt. ibid. ab vno, vel duobus suscipiendi de Baptismo. 271

Benedictio coniugum approbatur. 269

In templo suscipienda. 271. a proprio parcho sumenda. ibid.

Beneficia cur cōstituta sint. 203

Beneficia ecclesiastica continentium habitus. 78

Beneficiorum etas. ibid.

Beneficium ecclesiasticum habere debet, qui prima tonsura initiatus est, vt fori priuilegio gaudeat. ibidem.

Bene-

INDEX

Beneficia vniuersi dicecelis
cum alterius dicecelis be-
neficio perpetuo non vni-
untur. 161

Beneficiorum pluralitas re-
probatur. 78. 79. & 305.
306.

Beneficia in seruitatem non
redigenda 357. vniuersa vi-
sitanda. 80.

Beneficia curata in simplicia
non conuerrenda. 368. &
quando curam animarū
recipiant. 269.

Beneficia regularia quibus
conferenda. 162

Beneficia secularia Regula-
ribus non cōcedenda. 163

Beneficia hæreditariam suc-
cessionem abhorrent. 354

Beneficia iuris patronatus.
127. 162 309. 358.

Beneficijs priuare clericos
quando liceat. 206. 245.
349.

Biblia latina vulgatę editio
nis probata. 23.

Beneficij spacium litibus fini-
endis statutum. 312.

Bigamia prohibita. 266

Bigami ad minorū ordinū
ministeria nō idonei. 255.

Bona ecclesiastica occupan-
tium pœna. 231

Bona ante professionem

monasterijs non danda,
aut abeuntibus restituenda.
335. 336

Bononię laudes. 89

Bonum exemplum. quęre
Exemplum.

Bonifacij VIII. constitutio,
248. & 325.

Brachium secularare implora-
ri potest pro reuocan-
dis monialibus intra urbē
328.

Breuiarium. 377

Bulla indictionis Concilij
Pauli Tertij initio.

Bulla facultatis transferen-
di Concilij sub Paulo
Tertio. 85

Bulla resumptionis Conci-
lij sub Iulio Tertio. 64.

Bulla celebrationis Conci-
lij, sub Pio III. 176.

Bulla confirmationis Con-
cilij sub Pio III. 307

C

Cælibatus non postpo-
nitur statui coniugali.
268.

Cæremonię in celebratio-
ne Missę quare institutę.
216. & 220. in ordine sa-
cro. 240. in nuptijs. 272

Calicis vsus, an cuiquam
sit permittendus. 200.
233.

INDEX.

- Candelarum** certus numerus prohibetur in celebratione Missæ. 223.
Canon Missæ ex quibus constet. 215.
Canones de vita clericorū renouantur. 224.
Item ad Episcopalem dignitatem pertinentes. 307. item ad fauorem ecclesiasticarum personarum. 373.
Canones indistinctè ab omnibus obseruandi. 371.
Canonicatus quibus conferendi. 225.
Canonicatus aut portio nō ei conferatur, qui eo ordine initiatus non est quæ illa dignitas, aut portio requirit. ibid.
Canonici quales eligendi. 296. & 297. & qui vocè in capitulo non habeāt. 227. quos ordines habere debeant. 297. eorum reuues redditus quo modo augendi. 303.
Canonici Ecclesiæ Senatus. 298.
Canonici regulares translati ad alium ordinem, secularia beneficia obtinere non possunt. 165.
Canonici libri. 19. & 20.
Canonicis non amplius tribus mētib⁹ abesse licet. 297.
Canonici presentes sacræ ordinationi. 240.
Canonici diuina officia per se, non per alium obtinere debent. 298.
Canonicorum vita, & honestas qualis. 298. officium in choro. 298. eorū dem officium celebrante Epō. ibid. residentia. 227. & an residere possint in Ecclesiâ curata. 227.
Canonici dno adhibere debent in publicatione indulgentiarum. 210. ad rationem reddituū seminarij exigendā. 261. ad cōstituenda quæ ad Seminarium spectant. 258. ad procedendum in quibusdam causis. 351. & ad conuertenda quædam in pios usus. 356. cetera quære in verbo Capitalum.
Canonici Episcopo inseruire debēt. 298. & ab eo corrigi possunt. 68. & quando, ac quomodo 352. & 353. professionem fidei coram quibus facere teneantur. 296.
Cantus laudatur. 217. sed laicus in celebratione Missæ vetatur. 222.

INDEX.

Capellanorum Regionum
 privilegia restricta. 294
 Capita ordinu. 333. & 339
 Capituli officium Sede va-
 cante. 280. & 304
 Capitali consilium adhibe-
 re debet Episcopo in lecto-
 re & magistro deligendo.
 30. in ordinibus cano-
 nicatum designandis
 297 in his, quæ ad debi-
 tum in divinis officijs
 regimen spectant. 299. &
 in his, quæ ad Seminariu
 pertinent. 258. in augendo
 prebendas tenues. 303 in
 omnibus his quæ nõ spe-
 ctant ad comodu Episco-
 pi, vel suorũ 353. in sub-
 stituendo iudicem dele-
 gatu. 362. cetera require
 in verbo, Canonici.
 Capituli mensa. 258
 Capitula cathedralium a
 suis Episcopis visitari, &
 corrigi possunt. 68. &
 quomodo, & quando
 351. apud Ordinarium
 conveniantur non astan-
 tibus Cõservatorijs 294
 Episcopo de quibus ra-
 tiones redere teneantur.
 305. eorum negligentia
 a quibus suppleantur.
 304.

Capituli iurisdicctio, potes-
 tas, & bonorum admi-
 nistratio intacta relinqui-
 tur. 353, & quando eorũ
 privilegia non valeant.
 306
 Capitulorum generalium
 officium in magistris eli-
 gendis. 31. in prioribus
 & officialibus constituẽ-
 dis. 340 in conservan-
 da regulati disciplina.
 323. eorum negligẽ-
 tia a Concilio provinciali
 aliquando suppletur
 343
 Capitulu sub titulo Sancti
 Petri, vel S. Ioannis. 332
 Capucinis bona possidere
 non licet. 325
 Cardinales qui sint eligen-
 di. 282. eorum consilio
 vniuersalis Ecclesię admi-
 nistratio nititur. 345
 Cardinalibus beneficiorum
 multitudo negetur. 306
 Cardinalium indulta quan-
 do valeant. 307
 Cardinalium frugalitas, &
 contiuentia, 345
 Cardinalium familiares vi-
 de Familiares.
 Cardinalis Moronus pri-
 mus Legatus Synodo be-
 nedixit. 380

INDEX.

- Cardinales Episcopi infra tres menses munus consecrationis suscipere tenentur.** 246
Cardinales quatuor affirmare debent promovendos ad cathedrales idoneos esse. 282.
Charitas perfectionis vinculum. I 6
Carnis desideria quomodo restringantur. 376.
Carthaginense concilium. 344
Castitatis votum. 323
Castitatis domum petentibus non denegatur. 268.
Catechesis singulis sacramentis prescribenda. 291.
Catechumeni. 44.
Catechismus. 377
Cathedralem & parochialem ecclesiam nemo simul retineat. 306
Cathedralibus ecclesijs qui presbiciendi. 64. 78. 225. & 280. quomodo providendum, quando sunt exiguus fructus. 299
Cathedrali ecclesia vacante preces habendae. 180
Cathedralium ecclesiarum penitentiarius. 292
Cathedralium ecclesiarum pluralitas prohibetur. 78
Causae matrimoniales spectant ad ecclesiasticos. 267. sed non ad Decanos, vel alios inferiores. 313
Causae citò expediendae 312. 322. & 362
Causae exemptorum quomodo tractandae. 83.
Causae legitimae absentiaequae. 242
Causae civiles, vide civiles causae.
Causae criminales, quere criminales.
Celebratio Missarum, lege Missa.
Censurae ab Ordinarijs emanatae, ab Ordinarijs publicandae, & observandae à Regularibus. 333
Centurae ecclesiasticae à iudiciis ecclesiasticis quando ferendae. 333
Character quid. 72
Choreae clericis prohibentur. 224. & 298
Christiana sacramenta. 77
Christiana vita perpetua penitentia esse debet. 142
Christiani quando communicare tentantur. 112
Christianorum officium maxime in Concilijs. 11
Christus vera lux. 13. Propitia.

INDEX.

- pitiator noster. 39. Saluator noster. 40. fons iustitię causa salutis eterne. 41. Redemptor. 60. & 106. 319. sacerdos secundam ordinem Melchisedec. 212. magnus, & supremus sacerdos. 53. caput in membra, vitis in palmites, Sol iustitię. 28. Fidei nostrę auctor, secundus Adam. 40. omnium gratiarum fons, & auctor. 199. mediator Dei & hominum 319. Sacramentorum auctor, & perfectior. 70. pro omnibus mortuus. 39. & ad nostram salutem. 109. in Eucharistia continetur, totus sumitur sub utraque specie. 102. 103. 104. 105. 110. nobis meruit iustificationem. 39. 43. 54. Os, & sapientiam promisit Ecclesię suę. 184. in eo habemus redemptionem, & remissionem. 40. per eum fit satisfactio. 140. eius sermones seruat eum diligentes. 47.
- Christi aduentus. 39. & 18. meritũ 26. 43. 51. ieiunium. 99. diuinitas. 104. amor erga nos. 109. &
- 212.
- Christo debetur patrię cultus. 105. & 106
 Ciborum delectus seruandus. 276
 Circumstantię peccati. 133.
 Citari Episcopus quando possit vt personaliter cõpareat. 118.
 Ciuilibus in causis quomodo procedendum. 84 & quomodo exequendum. 349
 Ciuilibus, & criminalibus in causis quando appellationi locus est. 115
 Claustrorum matrimoniorum correctio. 169. cũ sequentibus.
 Clauium potestas. 126. 131. 146. 149
 Claustralium monachorũ sacrę scripturę, interpretes examinantur ab Episcopo. 32
 Clausura sanctorum restituenta. 327.
 Clerici in sortem Domini vocati. 224. quę vitare debeant. 224. qui fori priuilegio gaudeant. 247
 Clericorum vita, & exemplum quanti momenti. 253. & 295. & continentia, vestitus & habitus

I N D E X.

- quales esse debent. 159.
 gestus, incessus, & sermo-
 nes, vita qualis. 153. &
 224
Clerici etiam exempti ab
Episcopo corrigi pos-
sunt. 67 & 156. delinquē-
 tes in loco decenti custo-
 diendi. 353. matrimoniū
 contrahere prohibentur.
 268. mendicare non de-
 bent, & quomodo eis pro-
 uidendum. 202. turpiter
 & scindolosè viuentes
 quomodo puniantur.
 206
Clerici homicidę pœna,
 & dispensatio. 160. degra-
 datio. & depositio. 116. &
 352
Clericorum immunitates,
 & priuilegia renouan-
 tur. 372. 373. merita ex
 quibus deprehendantur.
 251
Clerico vago missas celebra-
re non licet. 222
Clerici coniugati quę mini-
steria exercere possint.
 255. & quo priuilegio
 gaudeant. 248
Clerici concubinarij. vide
 concubinarij.
Clericis, aleę, comessa-
iones, lufas prohiben-
 tur. 24
Cætera quære in ver. Sacer-
dotes. & in ver. Presby.
Cluniacensis monasterij pri-
uilegium 333
Coadiutores quando dādi
sint. 206. & quomodo. 335
Cognatio spiritualis, quo-
modo & inter quos con-
trahatur 273. & 274
Collatio beneficiorum. vi-
de in verbo Electio.
Collatio ordinū gratis fieri
debet. 202. vide Ordo.
Collegiorum generalium
priuilegia. 83
Collegia ab Episcopo visitā-
tur 230
Collegia literas dimissori-
as concedendi ius non
habent, vt quis ordina-
tar ab alijs. 250
Collegiorum personę quo-
modo sint exemptę.
 83
Collegiorum priuilegijs
quomodo ordin. non de-
trahetur.
Collegij puerorum institu-
endi via, & ratio. 256
Collegiatę Ecclesię nobi-
lis alicuius oppidi qua ra-
tione curent stipendium
interpreti sacrę scripturę.
 29. & 30

INDEX.

- Collocutiones, & confabulationes non habendæ in ecclesijs. 12. & 222.
- Comitum Palatinorū privilegia restricta. 294.
- Commendæ perpetuæ. 79.
- Commissio causarum quibus fieri debeat. 362.
- Commemoratio defunctorum faciendæ. 350.
- Communio sacramentalis, quibus & quando necessaria sit. 112. 198. & è quibus sæpè percipiendæ. 252. & in ea præparatio qualis 107. 108. in ea sub qua libet specie totus & integer Christus sumitur. 105. 198.
- Commutationes ultimarū voluntatum quomodo & quando faciendæ. 229. 350.
- Compatres in baptismo qui 273. & 274.
- Compositio pro fructibus male perceptis prohibita 244.
- Computi disciplina commendatur. 257.
- Conceptio Mariæ virginis. 28.
- Concilium indicere ad Romanum Pont. spectat. 95. & 379. eiusq; decreta ab eo confirmantur. 380. 385. & dubia declarantur. 378.
- Concilio interesse qui debeant. 95. 179. & 283. & ad illud convenire negligentes quomodo puniantur. 284.
- Cōciliorū utilitas. 176. 283.
- Cōciliorū celebratiū officium 11. 12. 13. & 99.
- Concilij Trident. inchoatio sub Paulo III. 9. translatio. 85. celebratio sub Julio III. 84. cū seq. suspensio. 171. celebratio sub Pio III. intentio præcipua qualis. 182. confirmatio. 175. & 382. causæ quibus indictum fuit. 14. 70. 94. 99. 100. 173. 134. & 378. 180. 183. 315. 378. & quot Patres ei interfuerunt. 383.
- Concilia provincialia, quibus de causis renouanda, & quando. 283. de quibus iudicent. 243. 261. 263. 281. 283. 299. 308. 306. 311. 322. 343. 262. 376.
- Concion. vide Prædicationis munus.
- Concubinatus gravissimū peccatum. 377.

INDEX

- Concubinariorum poenæ. sura est initiandus. 246.
 ibidem. in ea character imprimi-
tur in anima. 72. inter
quos spirituales cogna-
tionem contrahat. 274.
 Concubinarij quando di-
spensari possint. 266.
 Concupiscentia. 28.
 Conditiones in prouisione
ne ecclesie reijciendæ.
302.
 Confessio est iure diuino
necessaria. 131. & seq.
est pars poenitentie. 128.
& 147. quo modo. & quo-
rum peccatorum facien-
da. 132. & sequent. & cui.
135. & 135. non est impos-
sibilis. 133. & 148. ad Eu-
charistiam percipiendam
necessaria, & quando
108.
 Confessio secreta. 134.
 Confessionis ministri qui.
135. 136. 149.
 Confessionum libri discen-
di a pueris. 237.
 Confessores monialium.
332.
 Confessorum munus in
satisfactionibus iniun-
gendis. 140.
 Confitendi in quadragesi-
ma salutis mos. 137.
 Confirmatio est sacramen-
tum. 76. eius minister
Episcopus. 238. eam ha-
bere debet qui prima ton-
Sess. 24. de reformatio-
ne matrimonij. cap. 2.
Confirmatio huius Con-
cilij. 384. & 385.
Canfraternitates visitandæ.
230.
Coniuges. quære Matrimo-
nium.
Consanguinei fructibus Ec-
clesiarum non augendi.
344. & 345.
Consecratio ubi facienda.
246.
Consecrationis munus in-
fra tempus statutum sus-
cipiendum. 81. & quale
tempus sit prescriptum.
246.
Consecrationis panis, &
vini efficacia. 105.
Consensus contrahentium
in matrimonio necessa-
rius, sed non parentum.
269.
Conseruatores iudices.
137.
Conseruatorie literę qui-
bus, & quando nil pro-
sint. 157. & 158.
 Consistorio proponitur.
Eccle.

INDEX

- Ecclesia Cathedralis vacans.**
282
- Constitutiones ecclesiarum approbantur.** 227. 298. & 354. & Regularium etiam. 325. 330. 338. & sequent. quę reijciantur. 302
- Constantiense concilium.** 171.
- Consuetudo locorum attendenda.** 35. 67. pro lege habetur. 198. iurisdictionem tribuit, & officium. 227. dat potestatem ut quis concilio interfuit. 95. & 179.
- Consuetudines ecclesiarum approbantur.** 227. 231. & 297. & quę sint corruptelę. 245.
- Consultores duellorum puniuntur.** 371.
- Consumatio sub priori Testamento nõ erat.** 212
- Continentia Diaconorum & Subdiaconorum.** 252
- Contritio quid.** 129. pars est penitentię. 128. & 147. necessaria libera, & voluntaria. 131. & 147. imperfecta attritio dicitur 130. quomodo pareatur, & quid producat. 129
- Contritus sine confessio** ne ad Eucharistiam non accedat. 108. 112
- Controversię de prece-
dentia componendę.**
334
- Contumacia seuerè pu-
nitur.** 66. 226. 245. &
298.
- Conuentus, require Mona-
sterium.**
- Conuertitę seu penitentes
mulieres.** 338
- Corporis Christi festum:
quęre Festum.**
- Correctio quomodo ab
Epis facienda.** 67. 113.
156. 159. 334. & 285
- Credere quomodo debeat-
mus.** 109
- Criminales causę à quibus
cognoscantur.** 312. 366
- Criminalibus in causis,
quando appellatur, & ad
quem.** 115. & quomodo
in appellatione proceda-
tur. 116. & quomodo exe-
cutio facienda. 329
- Culpa quomodo remitta-
tur.** 63. & an sine penę
136. & 150
- Cultus Eucharistię.** 105. 110
& seq.
- Curatum beneficium, lege
beneficium.**
- Curatus, vide Parochus.**
Cu-

INDEX.

- Curiosa á popularibus con-
cionibus secludenda.
317.
- D
- D**eambulationes in
ecclesijs vitandæ.
122.
- Debitorum solutio quomo-
do ab exemplis extorquen-
da. 84.
- Decalogi præcepta. 60. 132.
- Decanorum visitatio qualis
285. quas causas non iu-
dicent. 313.
- Decimarum solutio debita
est Deo. 364. non impe-
dienda, sed integrè fa-
cienda, ibidem & largius
tenuioribus ecclesijs.
- Decimæ ad laicos pertinē-
tes. 259.
- Decreta huius concilij ap-
probata. 380. 385. in Sy-
nodis prouincialibus,
& diocesanis recipienda.
346. & à lectoribus ob-
seruanda. 347.
- Decreta omnia de vita, &
honestate clericorum ob-
seruanda. 224. & quæ
ad dignitatem Episcopalem
pertineant. 369. & ad
favorem eorum. 347. De-
creta super residentia pu-
blicanda. 245. & dema-
- trimonio. 273.
- Deductiones ex fructibus
in prouisione ecclesiarum
reijciuntur. 302.
- Defensio permissa. 160.
- Degradatio actualis quo-
modo facienda. 116.
- Delegatio quibus fieri de be-
at. 362.
- Delinquentes in loco deceti
custodiendi. 353.
- Denūtiatiōes in ecclesijs an
te matrimonium quo-
modo, & quando, fa-
ciendæ. 270.
- Depositio verbalis quomo-
do facienda. 116.
- Derogationes quæ non faci-
endæ. 351.
- Deus pater misericordiarum
212. Operatur velle &
perficere. 50. impossibi-
lia non iubet. 47. ca-
stitatem petentibus non
denegat. 268.
- Diaboli imperium. 25. astū-
tia ad nos perdendum.
142. calcaneo insidia-
tur. 144.
- Diaconorum institutio, &
mentio in sacris literis.
236. & 254. etas & cō-
tinentia. 257. & 252.
- Diaconi festis saltem solen-
nibus communio-
nem

I N D E X.

- nem percipere debet quo modo ordinandi. ibidem.
- Die Dominico que mira Deus egerit. 11
- Dies festi. vide Festis.
- Dignitates ecclesiasticæ. quare institutæ. 295. quibus conferendæ. 296. non seruientes quid amittant. 226
- Diligentes Christum, eius sermones seruant. 47
- Dimissorie literæ. vide Literæ dimissorie
- Dioeceses quare distinctæ. 161
- Dioecæsana Synodus quotannis celebranda, & qui interesse debeant. 284. & quid ibi agi debeat. 346
- Dispensationes contentiosæ vitandæ. 14
- Disciplina populis necessaria. 113.
- Disciplina ecclesiastica conseruanda, & restituenda. 351. ac monastica. 304. & seq. ac regularis. 338
- Discipuli puniendi: aut expellendi. 238
- Dispensatio ad contrahendum matrimonium quando, quibus, & quomodo detur. 275, & 376
- Dispensatio de homicidio quando facienda. 160, & 220
- Dispensationes de promouendo à quocunque, cui & quando suffragantur. 82. de non promouendo ad annum suffragantur. 83
- Dispensationes de non residendo quando valeant. 67
- Dispensationes in irregularitatibus ab Episcopis quando fiant. 290
- Dispensationes de pluribus curatis exhibendæ. 79
- Dispensationes gratiosæ quando fortiantur effectum. 228. 371
- Dispensationes extra curiam ordinarijs comittendæ. 228
- Dispensationes quomodo, & quando concedendæ. 275. 276. & 290. 370
- Dispensatio ad gratiam. 40, & seq.
- Distributiones quotidianæ quomodo ordinandæ, vel augendæ. 303. & 203. quomodo diuidendæ.

INDEX

226. & 227. & à quibus recipiendæ. 298.
- Diuinis interesse, aut missas celebrare qui publicè criminosi sunt, prohibentur 222.
- Diuinitas Christi in Eucharistia quomodo. 104
- Diuinorum officiorum ratio tam de canto, quàm de certa lege in choro permanendi à Synodo prouinciali præscribenda. 298
- Discortium quo ad thorum sit ad tempus. 268
- Doctores cathedralibus præficiendi 226. ac examinari. 309. illisque scholasticæ conferendæ. 262 ac penitentiariæ cum præbendis. 296. & Archidiaconatus 296. & dignitates 297. & creati debent Vicarij Episcopi 304. cætera. vide Lector.
- Doctores Vniuersitatum quid agere, aut promittere debeant. 317
- Domini temporales, vide Principes.
- Dominicis diebus & festis sollemnibus pascendus à Parocho populus salutandus verbis. 33. ad Pa-
- rochiam suam populus accedat. 123.
- Domus Domini nihil præposterum, inhonestum, tumultuarium, aut profanum habere debere. 279.
- Dotari debent rapta à raptoribus. 176
- Dubitare de quibus non debeamus. 46.
- Duelorum usus prohibitus. 371.

E

- E**cclēsia columna veritatis. 102. pia mater. 216. edocta à Christo, & ab Apostolis. 62. 100. & à Spiritu sancto. 196. 211. & 317. Dei sanguine acquisita. 63. Christi sponsa delecta. 212.
- Ecclesia Romana omnium Ecclesiarum mater, & magistra. 74. 145. 217. & 317
- Ecclesia non iudicat de occultis. 270. in quos iudicium exerceat. 127. hereticos inuitat ad Concilium. 167. sperat eorum conuersionem. 166. 173. & 174. iustis de causis communicat laicos sub

INDEX:

- vna specie. 196. de sensu
 Scripturarum iudicat. 20.
 & in matrimonij impedi-
 mentis dispensat. 266. eius
 benignitatem experiui
 non debet, qui eius præce-
 pta contempsit. 275
 Ecclesia Domus Dei, & ora-
 tionis. 222
 Ecclesia cathedralis, vide ca-
 thedralis.
 Ecclesiæ potestas. 197. 198.
 66. 77. 81. 85. 90. 137. 281.
 173. 374. & 375
 Ecclesiæ Catholicæ ritus ob-
 seruandi. 73
 Ecclesiæ patrimoniales. 307
 Ecclesiæ collapse reparandæ.
 81. & 207. vel transferen-
 dæ. 207
 Ecclesiarum regimen & o-
 nus formidandum. 64.
 78. 79. 235. & 280
 Ecclesiarum duarum diuer-
 sarum dicecesum vniõ
 damnosa. 161
 Ecclesiarum pluralitas. 78
 Ecclesiarum bona occupan-
 tes. 232. & 233.
 Ecclesiastica Hierarchia quo-
 modo ordinata. 237
 Ecclesiastica libertas, & im-
 munitas. 372
 Ecclesiasticorum bonorum
 fructus quomodo con-
 sumendi. 232
 Editio vulgata Bibliorum
 approbatur. 20
 Electi Dei non possunt sci-
 ri nisi ex speciali reucla-
 tione. 49
 Electio superiorum regula-
 rium quomodo habenda
 328. & 329
 Electio indignorum irrita
 da. 78
 Electio in beneficijs quo-
 modo fieri debeat. 293.
 & seq. 309. & sequen. &
 311. & quomodo in be-
 neficijs iuris patronatus.
 164. & quorum fieri de-
 beat. 64. 78. 225. 226. &
 qua ætate. 247. & non si-
 ne examine. 83
 Electi ad ecclesiam regimẽ
 professionem fidei facere
 teneantur. 296
 Eleemosynæ Montis pieta-
 tis visitandæ. 230
 Eleemosynæ pro defunctis
 viles. 317
 Eleemosynæ pro Missis im-
 portunè nõ exigendæ. 271
 Eleemosynarum Questo-
 res, vide Questores.
 Emphyteosis Ecclesiæ vsus
 patores. 232
 Episcopalis dignitas omni-
 no conseruanda. 370
Episc.

INDEX.

Episcopi à Spiritu sancto
positi regere ecclesiã Dei,
64. & 238. in locum Apo-
stolorum successerunt. 38.
Presbyteris sunt superio-
res. 240. 238. Patres & Pa-
stores. 370. ministri Sa-
cramenti Cõfirmationis
77. 238. 240. ac Ordina-
tionis. 240. supra omnes
gradus constituti. 279. à
principibus, & ceteris ho-
norandi. 370. ab dignita-
tẽm obtinentibus iuvan-
di. 245. eorum est prima
sedes, & locus. 333. ac præ-
cipua omnium rerũ agẽ-
darum auctoritas.

Episcopi qui sine eligendi.
64. 77. 241. & infra quan-
tum tempus consecratio-
nis manus suscipere ve-
neant. 81. & 246. creati
à Rom. Pontif. sunt legiti-
mi. 241. eorum examẽ &
testimonium quomodo
faciendum. 280.

Episcopi quales esse de-
beant. 113. & 344. eorũ ta-
miliates quales. 13. eorum
mensa, ac supellex qua-
lis. 12.

Episcoporum onus est ange-
licis humeris formidan-
dũ. 64. eorũ munus est in

Dei laudibus incumbere,
11. Hostias laudes, & præ-
ces offerre ac alia multa
peragere, quæ continentur.
11. prædicare. 32. 33.
241. Sacramentorũ vim, &
usum explicare. 291. vigi-
lare, in omnibus labora-
re, & ministerium suum
implere, in eorum eccle-
sijs residere. 65. principi-
bus non inferuire. 370. le-
ctorem Theologiæ elige-
re. 29. & magistrum Grã-
maticæ. 30. malos prædi-
catores corrigere. 35. ne-
gligentiã animarum curæ &
circa plura curata prouia-
dere. 79. & 80. & ecclẽ-
sijs, in quibus populus nu-
merosus est. 204. atque a
his omnibus, quæ ad Dei
cultum spectant. 230. 231.
& ecclesiæ parochiali va-
canti, 307. 308. curare, vt
hospitalia diligenter gu-
bernentur. 84. vt pueri in
suis parochijs doceantur
289. vt sana de purgato-
rio doctrina prædicetur.
317. vt de inuocatione
Sanctorũ & imaginibus
fideles instruantur. 318. vt
Missæ piè ac purè celebrẽ-
tur. 220. 221. vitia sub-
dito

INDEX

ditorum coarguere. 113. &
 114. eosque tanquam filios
 & fratres diligere. 113.
 pauperum aliarumque misera-
 bilium personarum ca-
 ram paternam gerere. 241.
 monialibus confisorem
 extra ordinarium offerre
 332. precedentem contio-
 uerfias componere. 334.
 virginum Deo dicandarum
 voluntatem explorare.
 316. Decreta huius Con-
 cilij de Regularibus exe-
 qui. 343. curare, ut de ac-
 tum matrimonij publice
 tur. 272. ut nuptie fiant
 cum honestate & inole-
 stia. 279. ad conciliū, p-
 uinciale debent accedere
 284. certis Maximis die-
 bus in ecclesijs permanere.
 244. Ordines perie-
 met ipso conferre. 246.
 subditos docere. 226.
 Episcopi gratiam per subre-
 ptionem obtentam possunt
 respuere. 117. in calibus
 quibusdam reservatis ab-
 soluere. 137. & 150. abu-
 sus in Missa exortos tolle-
 re. 221. & 222. Noua mi-
 racula approbare. 322.
 ordinarios ab ordinum
 exercitio suspendere, &

quando. 155. Clericos ex-
 eptos, & regulares cor-
 rigere, & quomodo, &
 quando 67. 161. & 206.
 eos degradare potest, &
 quando. 116. & concu-
 binarios ac concubinas.
 277. beneficijs priuare
 turpiter viuentes. 106.
 & non residentes contu-
 maces. 244. hospitalium
 cura priuare hospitalita-
 tem non exercetes. 256.
 & iure patronatus patro-
 natum illud contra ca-
 nonicas sanctiones trans-
 ferentem. 301. Abbatum
 negligentiam suppere.
 31. & Capituli Metropolita-
 ne Ecclesie. 304. & vi-
 ces Metropolitanus, si est
 suffraganeus antiquior.
 283. illumque denuncia-
 re Romano Pontifici. 66.
 in beneficijs iuris patro-
 natus instituere. 163.
 presentatosque non ido-
 neos repellere. 356. di-
 stributiones quotidianas
 diuidere. 203. nouas patro-
 chias constituere. 204. &
 301. ordines canonica-
 tum designare. 296. in
 ijs, que ad diuina officia
 spectant, prouidere. 29-

I N D E X

vniōnes certis d̄ causis fa-
 cere. 203. 259. & seq.
 300. 303. ac iam factas
 examinare, aut reuoca-
 re. 10. 360. monitiones
 ad finem reuelationis de-
 cernere. 3 + 9. beneficia
 transferre. 207. Visitare
 beneficia curata. 80. &
 ecclesias exemptas. 81.
 cōmēdata omnia benefi-
 cia & monasteria etiam
 exempta 208 hospitalia,
 cōfraternitates, Eleemo-
 synas Montis pietatis, &
 pia loca omnia. 250. &
 propriam diocēsim. 285.
 & ecclesias seculares nul-
 lius diocēsis. 292. absen-
 tiæ causas probare. 242.
 cōtomaces non residētes
 varijs remedijs compellere.
 243. de dispensationi-
 bus cognoscere. 228. per
 saltum promotos dispen-
 sare. 233. licētiā matri-
 monij cōtrahendi vagā-
 tibus cōcedere. 277. in su-
 spensionibus & irregula-
 ritatibus dispensare. 290.
 in casibus oculis etiam
 Apostolicæ Sedi reserua-
 tis absoluerē. 290. publi-
 cam pœnitentiam in aliā
 commutare. 292. causas

omnes in prima instātiā
 cognoscere. 312. monaste-
 ria regulariū aliquan-
 do gubernare. 329. & se-
 quent. abeuntibus ex eis
 aū professionem bona
 restituere. 336. confes-
 siones audientes appro-
 bare. 253. vltimas volun-
 tates exequi. 230. ab ad-
 ministratoribus piorū lo-
 corum rationes exigere.
 230. ac etiam ab œcono-
 mis cōstitutis Sede vacā-
 te. 304. & a visitatoribus.
 285. notarijs imperitis,
 vel delinquentibus officij
 exercendi vsum prohibe-
 re. 231. familiarē suū non
 subditū ordinare, & qñ.
 256. sacrorum Ordinum
 functiones restituere. 254.
 ea quę ad Seminarij per-
 tinent, constituere. 256.
 & seq. & eius redditū ra-
 tiones accipere. 251. mag-
 namque habet potestātē
 in his, quę ad visitationē
 & correctionē spectant
 293.
 Episcopi quibus in causis
 procedant vt Apostol. Se-
 dis delegati. 31. 34. 67.
 118. 205. & seq. 226. 229.
 230. 293. 294. 303. 330.

I N D E X.

331. 361. 366.

Episcopi quādo citandi. vt personaliter compareant 118. contra eos quales testes admittendi. 119. eorū causę a Rom. Pontifice terminandę. 119. vel a cōcilio Prouinciali. 290. & negligentia supplet a Metropolitano. 261. & aliquādo a Cōcilio prouinciali. 343. & quando ei coadiutor dandus. 355.

Episcopi puniuntur, si non consecrantur infra tres menses. 246. si subditos negligēter corrigunt. 66. & 215. si non resident. 64. & sequent. si negligunt ea quę ad Seminarium spectant. 391. si ad Concilium prouinciale non accedunt. 284. si aliquid visitando accipiunt 286. si concubinas tenēt. 367.

Episcopus non licet pontificalia in alterius diocēsi exercere. 68. & 154. nec alterius subditum ordinare. 155. aut corrigere. 161. nec quędam facere sine consilio, & consensu Capituli, vt sup. in verb. Capitulū, aut canonico

rum, vt supra in verb Canonici.

Episcoporum Titulariū licentia correcta. 154.

Euangelium fons veritatis. 18.

Eucharistia symbolum unitatis. 101. & 103. pignus futurę glorię. 103. spiritalis animarum cibus. 103. antidotū liberans a culpis & peccatis. 103. symbolū rei sacrę, inuisibilis gratię formę visibilis. 104. animę vita. 106. perpetua sanitas mētis panis Angelorū. 109. magnum mysterium. 111.

Euchar. cur in processionibus circumferatur. 106. III. & intra septa, aut eorum monialium non seruanda. 132. quomodo accipiat, & qualis preparatio exigatur. 107. 108.

Eucharistię sanctissimi Sacramenti institutio & excellētia. 103. 104. cultus, & veneratio. 105. 103. 111. & 112. effectus. 103. & 111. adoratores. 111. decreta. 100. cū sup. Canones. 110. cum seq. eius custodiendę, & ad infirmos deferendę consuecudo.

INDEX.

107. & in ea Christus con-
tinetur. 101. & quomodo.
102. 110. 111.
- E**ugeniana constitutio cu-
ratis non suffragatur cō-
tra Episcopos. 245. n. que
curialibus & familiaribus
Cardinalium. 295.
- Ex**amē ordinariorum. 82.
246. 248. & 252. 253. &
310. & eligendorum ad
beneficia. 307.
- Ex**aminatores futurorum
Parochorū quot, & ubi,
& qui cōstituendi, & co-
muni officium. 308.
- Ex**communicatio, gladius
ecclesiasticę discipline.
347.
- Ex**communicationes & cē-
surę ecclesiasticę quādo
ferendę. 247. 248. & se-
quent.
- Ex**communicatus ad sacra-
menta, & fidelium familia-
ritatē nō recipiendus. 350.
& non respiciens de hęc-
resi est suspectus. 349.
- Ex**ecutio quibus modis fa-
cienda. 348. 349.
- Ex**ecutores ultimam vo-
luntatam sunt Episcopi.
250.
- Ex**emplū sacerdotum quan-
tum momenti. 224. 253. 344.
& 365.
- Ex**emplum malum ad ma-
los mores prouocat. 292.
- Ex**ceptorū restrictio. 294.
- Ex**emptotum causę. 83.
- Ex**orciste quādo, & cur in-
stituti. 236.
- Ex**pectatiue tolluntur. 311.
- Ex**rema vinctio, quę re vni-
ctio.

P

- F**abricę ecclesię admini-
stratores tenentur red-
dere rationem ordina-
rio. 230. 231. illique
applicatur fructus bene-
ficiorem concubinarij.
366. & Episcoporum ab-
sentium. 244.
- F**acultates de promouendo
à quocunque & de nō
promouendo quādo sus-
fragentur. 82.
- F**amiliares episcopi qua-
les 13. quādo ab illis or-
dinari possint. 249. red-
ditibus ecclesiarū nō au-
gendi. 344.
- F**amiliaritas Cardinalium
quos nō eximat ab Ordi-
narij iurisdictione. 295.
qui familiarium privilegio
gaudeant. 158.

INDEX.

- Festi dies Sanctorum** quo modo celebrandi. 322. 377. à regularibus servandi quos Episcopus præcepit. 333
Festis diebus ad suas parochias frequenter populus accedere debet. 223. & Pastores residere. 314
Festum Corporis Christi. 106. 111. 244.
Feudalia directis Dominis quando acquirantur. 371
Feudorum Ecclesiæ occupatores. 232.
Fidei professionem qui facere teneantur. 281. 282
Fidei vis, & virtus. 15. 16. & 43 effectus. 42. comites. 47.
Fidei rudimenta in singulis parochijs pueri doceri debent. 289
Fides salutaris initium, & radix iustificationis. 45. sola quid 44. 47. 48. & 71. sine pœnitentia remissionem non præstat 62. cur sine operibus mortua. 44. & sequentia de fide. vide in Decreto & Can. de iustificatione
Fiducia hereticorum inanis. 45. 58.
Figura Historiarum & Sanctorum. 321 & 322
Filij Clericorum illegitimi in ecclesia, in qua pater habet, vel habuit beneficium, idem, vel aliud beneficium habere non possunt. 368
Fori ecclesiastici causæ in prima instatia ab ordinarijs cognoscuntur. 312
Fori privilegio qui gaudent. 249
Forma requisita in celebratione matrimonij 7 20. & in promotione Episcoporum, 280, 281 & in probando legitimas absentis causas. 243
Fornicatio affinitatem contrahit, & inter quos. 273
Frates sancti Ioannis Hierosolymitani. 359
Frates, vide Regulares & Sacerdotes.
Frustrum sequestratio 208. & 245. & à quibus in conscientia percipi non possunt. 244. 357
Frugalitas Episcoporum, & Cardinalium. 347
Fuga ubi timetur, quid agendum. 352
Funerarium quarta persolunda. 364

INDEX

G

- G**ehennæ metus. 57
Generales ordinū quomodo eligendi. 328
 Germaniæ Protestantibus datus saluus conductus. 122. 162. & 187
 Germania olim plena religione, & obedientia. 95
 Germanorum Episcoporum discessus è Concilio. 174
 Gradus affinitatis, & consanguinitatis. 266. 273
 Grammaticæ magister in quibus ecclesijs eligendus. 30
 Gratia Dei præueniens. 40. non ex operibus. 45. an peccatis amittatur. 52. per sacramenta conferatur. 72. eam consecutum se esse an quis scire valeat. 30
 Gratiæ ad vacatura tolluntur. 311
 Gratiæ quando suum sortiantur effectum. 82. 117. 129. 355. 369
 Gratis dispensationes fiant. 370. & 371
 Gubernatores Ecclesiastici in quibus se ingerere non debeant. 313
 Gymnasia publica sacræ

scripturæ lectorem habent. ant. 30. & 31.

H

- H**abitus clericalis à quibus deferendus. 247. & 255
 Habitus non facit monachum. 259
 Habitus Clericorum qualis. 159
 Habitus religionis occultè non ferendus. 339. post quinquennium non deponendus. 338
 Hereditariæ successiones beneficiorum prohibet. 354
 Hæresis suspectus quis. 349
 Hæresis crimen quis absoluit. 290
 Hæresis non dissoluit matræ monij vinculum. 267
 Hæreses circa Sacramenta. 70. & 196. 266
 Hæreses anathematizantur. 346. 378. & 382
 Hæresum documenta. 70
 Hæretici ad Concilium invitantur. 187. & 379. novatores appellantur. 141. sub prætextu Evangelij libertatem carnis introducunt. 265
 Hæreticorum perfidia. 101. &

INDEX.

& 378. inanis fiducia. 45
Hierarchia ecclesiastica ex
 quibus constat. 137. 240
Historiæ mysteriorum no-
 stræ redemptionis. 320
Homicidij pœna, & dispen-
 satio. 160.
Homiliæ Sanctorum legen-
 de. 257
Hospitalia visitanda. 230.
 diligenter gubernanda.
 84. ea obtinentes hospita-
 litatem exercere debent.
 355
Hospitalia quæ dantur in ti-
 tulum. 259. & 355
Hospitalium privilegij quæ
 gaudeant. 158
Hospitalium administratio
 vni ultra triennium non
 concedenda. 357
Hostiæ post communionē
 reservatæ. 121
 I
Ieiunia commendantur.
 376
Ieiuinia virtus. 99
Iesaiæ. 335
Iesus, vide Christus.
Illiceratis Rectoribus Co-
 adiutores dantur. 206
Imagines Christi, Deipa-
 ræ, & Sanctorum in tem-
 plis habendæ, & earum
 cultus qualis. 320. cum

sequentibus.
Immunitas ecclesiastica re-
 stituenda, & conservanda
 372 & 377
Impedimenta matrimonij.
 266. 297. 271. 273. &
 274
Imperator bona ecclesia-
 stica conservare debet.
 373. & ea occupans ex-
 communicatur. 232. &
 similiter si locum ad mo-
 nomachiam concedit.
 371
Imperij iura multi habent.
 359
Imperitiæ Parochorū suc-
 curritur. 206
Impij iustificatio. 39. 40. &
 seq. & 58
Impossibilia non sunt præ-
 cepta Dei 47. & 60
Impressorum cautelæ. 21
Iudex sacrorum librorum,
 19. 20
Index librorū prohibitorū,
 377
Indulgentiæ maximè saluta-
 res. 375. cælestes Eccle-
 siæ thesauri. 209. ad quæ-
 stum non exercendæ. 376.
 earum conferendi pote-
 stas à Christo concessa.
 375. quo modo publican-
 de. 210. aut concedendæ.
 Ll 5 375

INDEX.

- 37 5. abusus in eis exorti
 tolluntur. ibidem.
Indulta quando suffragen-
 tur. & 311. 315
Indulta de non residendo
 tolluntur. 67
Infames qui. 372
Infidelitate amittitur fides,
 & gratia. 52
Infirmorum remedium op-
 timum: 143
Inhibitio quando fieri non
 debeat. 312
Inhibitiones quando con-
 temnendæ. 115. 229. 145.
 & 293
Iniurias nasci quibus iura
 expectantur, nefarium
 est. 278
Inquisitio de moribus & vi-
 ta eius qui Cathedrali ec-
 clesie præficiendus est, ea
 dē in Cardinalibus seruetur
 quæ in Episcopo. 282
Instantiæ primæ vbi cogno-
 scendæ, & quanto tem-
 pore terminandæ. 312. &
 313
Institutio sanctissimi Sacra-
 menti Eucharistiæ. 103.
 & Matrimonij. 264. Or-
 dinationis. 235. Confes-
 sionis. 131. & 148. & Pœ-
 nitentiæ. 135. & 146. Vn-
ctiois extremæ. 142, &
Confirmationis. 76
Institutio in beneficijs iuris
 patronatus. 164
Interdicta Ordinariorum à
 Regularibus seruanda.
 333
Interpretatio Scripturarum
 contra sensum approba-
 tum prohibetur. 21
Irregulares quomodo, &
 quando ab Episcopo dis-
 pensari possint. 290.
Irreuerentia ab impietate
 vix seruanda. 221
Iudæ proditio. 57
Iudæi per legem Moyfi an
 liberarentur. 28
Iudices ecclesiastici cognos-
 cunt de matrimonijs.
 269. à censuris ecclesia-
 sticis abstinere debent,
 breui causas finire. 348.
 262. & quomodo exequā-
 tur suas sententias. 247.
 348
Iudicare Dei est, non homi-
 num. 55
Iudices laici ecclesiasticos
 impedire non possunt.
 348
Iudices delegati qui & quo-
 modo eligendi. 362
Iudicis impediendæ acta ap-
 pellanti pœna. 315
Judicium Dei ante oculos
 quisque

I N D E X.

quisque habere debet. 55.
 iurisdic^{ti}o Ordinariorū
 nullis priuilegijs, aut ex-
 emptionibus impedienda. 313.
 Iurisdictiones ecclesiasticas locare non licet. 363.
 Iurisdic^{ti}o Capituli salua relinquitur. 353.
 Ius patronatus quibus habere liceat. 163. & 318. ex-
 fundatione, aut detac-
 tione esse debet. 358. quo
 modo probetur, ibidem
 in alios non transferen-
 dū. 360. & 361. quorum.
 sit electio vel institutio.
 310. & 319. & q̄ abroga-
 tū cēleatur. 358. & seq.
 Iusti adhuc iustificari pos-
 sunt. 46. & 47. & in ve-
 nialia peccata aliquando
 cadunt. 47. & 61.
 Iustificationis causæ, effe-
 ctus. 45. & 46. fructus.
 53. incrementum. 46. &
 47. preparatio. 40. 41.
 58. & 69. Canones. 56.
 ad eam naturę, & legis
 imbecillitas. 38.
 Iustificatio adultorum. 40.
 Iustificationis impij descrip-
 tio. 40. & 42. & quare
 dicatur per fidē, & gr̄a
 tis fieri. 41.

Iustificari per Christū. 39.
 Iustificatus peccare potest.
 61.
 Iustitia accepta augetur
 ibidem.
 Iustitię publicę honesta-
 tis impedimentum. 274.
 Iustitię Dei infusio, 54. &
 58.

L

L Ap^{osto}lorum post Bap^{tis}-
 mum reparatio. 51.
 & 61.
 Lateranense Concilium ma-
 gnum. 78. 134.
 Lateranense Concilium vl-
 timum. 22.
 Latinam linguam scire de-
 bent, qui minoribus ordi-
 nibus initiantur. 251.
 Patrię cultus exhibendus
 est Christo in Euchari-
 stia. 105. III.
 Laici effici non possunt rite
 ordinati. 237. 240.
 Laici à sacerdotibus cōmu-
 nionem accipiant. 108.
 non adstringuntur ad cō-
 munionē sub vtraque spe-
 cie. 197.
 Lectio sacrę Scripturę vbi
 instituēda. 29. mēsis Epi-
 scoporum admittēda. 12
Lectio.

INDEX.

- Lectoris** Ordo quando, & cur institutus. 136.
Lectorum stipendium. 29. privilegium. 33. promissio. 347.
Legata ad pios vsus quomodo exequenda. 350.
Legati de latere que impedire non possint. 313. & quomodo procedere debeant in appellationibus & inhibitionibus. 329.
Legislator Christus. 60.
Legis Moyſis impotētia ad iustificationem. 38.
Libertas ecclesiastica non violanda. 372. & 373.
Libertas virginū Deo dicendarum conseruanda. 336.
Libera arbitrium. 56.
Libri de rebus sacris quomodo edendi. 31.
Libri de matrimonijs 272. de baptizatis. 274.
Librorum prohibitorum index. 377.
Librorum indici corrigendo p̄fecti Patres. 185.
Librorum sacrorum index 19. 30.
Librorum sacrorum vulgata editio approbatur. 21.
Licentia p̄dicandi gratis concedenda. 35. & simili licentia discendi à beneficijs. 245.
Licētię non residendi à quibus probandę, vel iudicandę. 242.
Licētiati cathedralibus p̄ficiendi. 226. & Vicarij Episcopi cōstituēdi. 304. & Examinatores 309. & Archidiacono. 296. & Penitentiarij. 292. Illisque scholasticę conferendę 265. & dignitates. 297.
Litigantium paupertati succurritur 313. & occurritur artibus. 364.
Litere conseruatorię. 157. & 158. commendatitię. 254. testimoniales. 201. 247. 251. dimissorię. 81. gratis concedendę 201. & à quibus. 83. 250.
Locationes in p̄iudicium successorum prohibetę & ad longum tempus. 363.
Lucra turpium prohibentur. 302.
Lucrum turpe prohibendū. 209. 222.
Lusus, & lusus Clericis prohibetur. 224. 298.

M

M Agistri Grammaticę vbi eligendi. 30.
Magi

INDEX

Magistri legentes quid agāt
aut spondeant. 347.

Magistri in Theologia ad
Cathedrales assumendi.
225. 226. ad dignitates,
quæ scholasteriæ dicun-
tur. 262. ad Archidiacon-
atus. 296. ad dignita-
tes. 297.

Magistorum privilegia.
32.

Maiores Ordines. vide Or-
dines.

Mandata Euangelij & Da-
calogi obseruanda. 47. 60.
non sunt impossibilia.
ibid.

Mandata de prouidendo tol-
lantur. 311.

Mare magnum Regularium
nō obstat decretis huius
Concilij de Regularibus.
342. neque quædam fune-
ralium. 265.

Maria virgo fuit sine pec-
cato veniali, ei⁹ cōceptio
28. 91.

Martyrum Reliquiæ. 318.

Matrimonium Sacramen-
tum magnum, veteribus
cōnubijs gratia præstat.
265. & à Christo institu-
tum, & gratiam confert.
266. sancta res est, & san-
ctè tractanda.

Matrimonium fieri debet li-
bero cōsensu. 269. cum
parentum voluntate, li-
cet nō sit necessaria. 269.
cū denūciationibus præ-
cedētibus in ecclesijs. 370
in facie ecclesiæ celebra-
ndum interrogantem Paro-
cho: & quibus verbis. 270
præsentibus duobus, aut
tribus testibus. ibid. cum
benedictione à proprio
Parocho suscipienda. 271.
cū peccatorū cōfessione
& Eucharistiæ perceptio-
ne. 272. seruatis laudabi-
libus cōsuetudinibus, &
ceterimonijs prouinciæ,
ibi.

Matrimonium quæ vincula
impediant. 266. 273. quā
non valeat. 374. 268. &
seq. 275. 276. quomodo
dirimatur. 266. & 267.
ex multis causis separa-
tur quoad torū. 268. cū
vagantibus non facile cō-
trahendum. 276.

Matrimonia clandestina. Ec-
clesia semper detestata est
269.

Matrimonij libertas non
impedienda. 278. ceterimo-
niæ non dānandæ. 272.
solennitas prohibita cer-
tis

I N D E X.

- nis anni temporibus. 268.
 279.
 Matrimonij causa spectat
 ad ecclesiasticos. 269.
 Mendacij peccatum. 117.
 Mendicare Clericos nō de-
 cet. 202.
 Mensa Episcopalis sobrietas
 & frugalitas. 344.
 Mensa apud Apostolum al-
 tare significat. 213.
 Mercedum causæ fauor. 83.
 & 118.
 Merces honorū operū expe-
 ctanda. 49. 11. & 63.
 Mercenarij à curâ animarū
 arcendi. 95. & 142.
 Menta passionis Christi.
 39. 43. & 34.
 Merita hominū dona Dei. 55
 Metropolitanū officium in
 lectore eligēdo. 30. inde
 nunciādo Romano Pon-
 tifici Epōs absentes. 66.
 in probando, & iudican-
 do legitimas Episcoporū
 absentias. 242. incorrigē-
 do Epōs negligētes. 267.
 in supplēda negligentia
 Regularium. 34. & 30.
 & Capituli. 305. in visi-
 tādō diocēsim propriam
 287. & prouinciā. & in co-
 gendo Synodum prouin-
 cialē. 284. & 285. iuxta-
 gendo Collegia ob ecclē-
 siarum paupertatē. 262.
 in iudicādo aliqua cū cō-
 cilio prouinciali. 263. &
 322. facere Concilium
 prouinciale, & in iugēdo
 aliquando congregatio-
 nes monasteriorum. 330.
 Metropolitanus obligatur
 ad personalem residentiā
 242. & non residens de-
 nūciatur ab Episcopo an-
 tiquiori. 66. & ab eodem
 eius absentia probatur.
 242. negligens in Semi-
 narij erectione corripitur
 à Synodo prouinciali. 267.
 & punitur, si statutis tem-
 poribus Synodū prouin-
 ciale non cogit. 284.
 Metus gehennę. 57.
 Milirū S. Ioan. Hierosoly-
 mitani immunitas. 259.
 & aliqua correcta. 295.
 Ministri Sacramētorū. 72.
 144. 245. 145.
 Ministri Episcoporū quales
 esse debent. 13.
 Miracula noua quomodo
 admittantur. 322.
 Missa vulgari sermone nō
 celebrant. 217.
 Missæ verō sacrificium. 211.
 & 218. vere ppiciatorū.
 214. & 219. magnum my-
 sterium

I N D E X.

ferium. 221. pié & paré
 peragendam. 221. quantú
 & quibus profir. 213. 214.
 219. & 318. in eius celebra
 tione quæ vitanda sint.
 220. & seq.
 Missa magnâ continet eru
 ditionem. 217
 Missæ in memoriã Sãctorũ
 215. & 219. horis debitis
 celebrantẽ. 222. non in
 domibus priuatis. 222.
 Missæ in quibus sacerdos so
 lus sacramentaliter cõmu
 nicat approbantur. 220
 Missæ defunctorum quomo
 do disponendæ. 330 pro
 sunt illis quando in Chri
 sto mortui sunt, & nondũ
 ad plenum purgati. 214
 Missæ nouæ. 221
 Missale. 377
 Missarũ celebratio frequen
 tanda. 233. quibus presen
 tibus, & vbi & á quo non
 faciendã. 222. & 234
 Missarum ratio: eleemo
 syne importunè non exi
 gendæ. 221. & 222
 Monachi ad publicas pro
 cessiones accedere teneñ
 tur. 334
 Monasteria visitanda etiam
 Sedi Apostolicæ subiecta
 & quomodo. 331. ita

cõmendata. 208. etiã Or
 dinum capita, & quomo
 do 339. illisque quomo
 do de abbatibus prouide
 ri debeat. 310
 Monasteria curam anima
 rum habentia quibus sub
 sint. 332. & 333. quomo
 do & quãdo subsint Epif
 copis. 333. Lectorem sa
 cre Sripturæ habere de
 bent. 31. quæ bona pos
 siedere possint. 325. non
 erigenda sine licentia Epif
 scopi. 325. non augenda
 intolito numero. 325. in
 ijs erigi debent congrega
 tiones. 330
 Monasteria sanctimonialiũ
 ingredi quando liceat.
 327. extra urbem polita intra
 urbem reducenda. 328.
 etiã Episcopis, & Superio
 ribus eius claustra ingre
 di non licet. 326. quæ ro
 gantur Episcopis. 330. &
 331. & in illa ingredi ne
 minem cogendã, aut im
 pediendam. 336 & 337.
 Monasticæ vitæ disciplina
 restituenda 323
 Mouales sæpe confiteri, &
 Eucharistiam sumere de
 bent. 332. metu ad ingres
 sum religionis non com
 pellen-

INDEX

- pellandę, nec impediendę. 337. bona mobilia & immobilia, vt propria habere non possunt. 324. infra quantum tempus professionem facere debeant. 333. & quomodo, & qualitate fiant. ibidem.
- M**onitiones ad finem reuelationis quando concedendę. 349
- Monitiones binę quando precedere debeant. 149. & 366. excommunicatis faciendę. 349
- Monomachia prohibita. 371 & 372
- Mortuorum commemoratio. 350
- Multę pecuniarę locis pijs assignandę. 248. vel fabrię ecclesię. 366
- Munus non accipiendum a Visitatoribus. 287
- Musicę quę in ecclesijs prohibeantur. 222
- Mysteriorum nostrę redemptionis historię. 320
- N**
- N**aturę impotentia ad iustificationem. 33
- Necessitas absentię excusationem præstat. 242
- Negotia secularia fugendę debent clericis. 225
- Niniuitarum pœnitentia. 131
- Nominati ad beneficia non admittuntur sine examine. 83
- Notarij quantum, & quando pro literis dimissorijs accipiant. 201
- Notarij non idonei, vel delinquentes in causis ecclesiasticis quomodo corrigendi. 231
- Notarij infra quantum tempus auctorum copiam exhibere teneantur. 314
- Notariorum imperitia litium occasionem producit. 231
- Nouatianorum hæresis. 126
- Nouatores heretici vocantur. 141
- Novitij, & novitię ad professionem quando admittendi. 335. 336
- Nunciij Apostolici quę impedire non possint. 313. & quomodo procedant appellationibus: & inhibitionibus. 229
- O**
- O**bedientia præstanda Romanę Ecclesię. 296

INDEX

296. & 346. & Prepositis.
 155 & 377
 Obedientia prestat excusa-
 tionem abientia. 142
 Obedientię votum. 323
 Obicem ponere gratię Dei.
 71
 Oblatio munda apud Ma-
 lachiam quę. 213
 Obligatio Regul. quando
 valet. 335
 Oeconomii institutio. Sede
 Episcopali vacante ad
 quem pertineat. 304
 Officij Christum in Missa
 non est idem quod man-
 ducari. 218
 Opera satisfactionis. 141
 Opera ante iusticie. 57
 Opera bona augēt iusticiam
 & dona Dei, & iusticia
 et merita. 63
 Operum sine gratia imbe-
 cillitas. 56.
 Operum bonorum retribu-
 tio. 48. 49. & 53
 Orationa ab Episcopis desi-
 gnanda, & visitanda. 212
 Orationes quando faciendę,
 maximę in Concilio. 110
 11. & 99
 Oratorum locus in Conci-
 lio. 378
 Ordinarius, vide Episc.
 Ordinatio ab Episcopo fa-

cienda. 238. & a proprio
 Episcopo. 68. 83. 134. 246.
 249. cū seq. a Christo in-
 stituta fuit. 239. & quomō-
 do faciēda quādo & vbi.
 248. 249. & qua etate. 251.
 & gratis. 201. & cum exa-
 mine. 248. & 251. quibus
 ceremonijs. 240.
 Ordinandus non est homi-
 cidā. 160. nec qui benefi-
 cium non habet, vel aliud
 vnde vivere possit. 202
 nec qui Cōfirmationē nō
 suscepit, nec qui fidei in-
 dimenta edoctus nō fuit.
 246. nec qui linguā Latī-
 nā ignorant. 251. nec qui
 scribere nesciunt. 247. nec
 minores etate requisita.
 251. nec bonū testimoniū
 non habentes. 247. 251. nec
 qui in suo ordine versati
 non fuerunt. 252. nec qui
 nō sic utilis, & necessarius
 suis ecclesijs. 254
 Ordinationis inhabilitati
 effectus. 155
 Ordinati suis ecclesijs deser-
 uire debent. 252
 Ordinatio sacra est vnū ex
 septem Sacramētis, gra-
 tiam confert. 127. & 339.
 & absolueti potestatem
 255. an ea imprimatur cha-

INDEX.

- radet in anima. 72. 237.
& 240
- Ordinatorū à non suo Epi-
scopo pœnæ. 175. & 249
& eorum qui ordinantur
per licentiā Capituli Sede
vacante. 92. à seculari po-
testate. 238
- Ordines maiores, & mino-
res. 235. 239. & 251
- Ordinum diuersorum ra-
tiones. 236
- Ordines requisiti infra an-
num à quibus suscipiendi.
228
- Ordines minores per tem-
porum interstitia confe-
rendi & quibus. 151. &
sunt gradus ad maiores.
239. 251. & seq.
- Officiarius quando, & cur
institutus. 236
- Originalis peccati materia.
24. cum seq.
- Quum munus erga pasto-
res. 364
- P
- P**œnitentia quid. 146.
ante aduentum Chri-
sti nō erat Sacramētum.
226. dicitur secunda tabu-
la post naufragiū. 51. 146.
quid contineat. 51. 135.
cur & quando, & à quo
instituta. 146.
- Pœnitentiæ utilitas, & var-
res. 147. & fructus. 138.
& seq. quid differat à Ba-
ptismo. 51. 127. 246
- Pœnitentia publica quando
imponenda. 192
- Pœnitentiarius in cathedra-
li. ibidem.
- Papa, quæ Pont. Max.
- Parentum consensus in ma-
trimonijs nō necessarius.
169
- Parochiales Ecclesię te-
nues quomodo augen-
tur. 299. quibus non vniā
tur. 300. quæ pensionibus,
aut reservationibus non
grauentur. 302. & illis
vacantibus quid agendū.
307
- Parochiæ quare disinctę.
161. quando sunt nouę in-
stituendę. 204. vel distin-
guendę. 301. & collapsę re-
ficiendę, vel transferendę
207. in ciuitatibus facien-
dę. 301. in eisq; paro-
chijs proprijs singuli te-
nent. & audire verbū Dei
288. & Sacramēta susci-
pere. 301
- Parochi officiū est predicare
33. 241. exponere ea quę
in Missa leguntur. 229.
& 223. explicare decre-

INDEX

- rum matrimonij. 272.
 Pueros fidei rudimenta, & obedientiam docere. 289
 vim, & vsum Sacramentorum explicare. 291. sacra eloquia, & salutis monita explanare ibidem. ieiunia, dies festos, & obedientiam cōmēdare. 376.
 oues suas agnoscere. prohibis sacrificium offerre sacramēta administrare, & bono exēplo pascere. 33. 224. 241. & 251. pauperum aliorumque miserabiliū personarum curā paternā gerere. 241. Missas frequēter celebrare. 253. in suis ecclesijs residere. 66. decreta matrimonij obseruare. 270. nuptias benedicere 271. librū matrimonij habere. 272. ac baptizatorū. 274. ad Synodū diocesanā accedere. 284. & 346. baptizādo quāsdā peragere. 273. carnis affectū erga propinquos deponere. 345. decreta Concilij recipere obedientiam spōdere, ac hēreses anathematizare. 345. 346. & hospitalitatem. seruare. 355.
 Parochi paupertati succurritur. 204. 205. imperitię & maię vitę occurrunt. 206 cetera lege in verbo Sacerdos.
 Parochiani, vide Populus.
 Paruuli ad Eucharistię perceptionem non obligantur. 198. 200.
 Paruulorum Baptismus. 283.
 Patcha vetus, & nouū. 227.
 Paschatis tempore cōmunicare tenemur. 112.
 Pasquillorum auctores dānantur. 32.
 Pastoris officium. 113. 114. & 241.
 Patriarcha, vide Metropolitanus.
 Patrimonium quando alienare non liceat. 203.
 Patrini dactorum puoūtur. 371.
 Patrini tantum duo, vel vnicus. 273.
 Pauli Vocatio. 57.
 Pauperes gratis dotēdi. 307. in collegium Clericorū eligendi. 256.
 Paupertatis votum. 323. priuilegia. 83.
 Pauperum cura apud Episcopos. 230.
 Peccantes publicē sunt peccati corripienti. 291.
 Peccata omnia mortalia in

INDEX

- cōfessione recensenda
 132. ac eorum circūstan-
 tię. 133.
 Peccatorum remissio quo
 modo fiat. 45. 59. & per
 quę. 125. 126. & 236.
 Peccatorū originale quomo-
 do tollatur. 27. & eius ma-
 teria. 21. cum seq.
 Peccatum veniale etiam iu-
 sti committunt 47. & 62.
 & an taceri possint cō-
 fessione. 132.
 Pensiones quādo extingue-
 re non liceat. 203 quomo-
 do minuantur. 260. qui-
 bus Ecclesijs imponi nō
 possint. 301. & quibus
 habere non permittatur.
 368.
 Peregrino sacerdoti Mis-
 sam celebrare non licet
 222.
 Perseuerantię munus. 50.
 Petrus Princeps Aposto-
 lorum. 49.
 Picturę quid erudiant, &
 quomodo fieri debeant
 320. & 321.
 Pij quarti pia intentio. 1841.
 Piotum locorum bona v-
 surpantes. 232.
 Plebanus, vide Parochus.
 Pluralitas beneficiorum, &
 eccleliarum. 78. 79.
 Pœna temporalis non sent
 per remittitur. 11. 12.
 Pœna violātium saluos cō-
 ductus. 172.
 Penarum genera. 360. & 333.
 Pōtifex vicarius Dei in ter-
 ris. 64. 65. eius est supre-
 ma auctoritas. 66. 90. 87.
 137. 175. 198. & in om-
 nibus salva intelligitur.
 282. 374.
 Pōtificis est ecclesias de Pa-
 storibus providere. 66. cir-
 ca matrimonij impedi-
 mēta cōstituire, & dispē-
 sare. 266. cōcilium gene-
 rale indicere. 94. eiusque
 decreta cōfirmare. 380.
 eorum dubia declarare.
 379. formam examinis
 Epōrū approbare. 281. Ec-
 clesię vtilitati consulere.
 379. eius munus est solici-
 tudo vniuersę Ecclesię.
 & creatio Cardinalium.
 283. & Episcoporum. 66.
 241.
 Pontifex summus provideat
 resignantium necessitati-
 bus. 307. ecclesijs exiguo-
 rum reddituum. 299. & cu-
 rat quę ad studiorū refor-
 mationem spectant. 347.
 de coadiutorijs disponē-
 dis. 355. de abusibus circa
 indul-

I N D E X.

- indulgentiarū vsum exor-
tis. 376. quādo aliqui no-
lūt accedere ad Synodam
provinciale. 346. de cali-
cis concessione. 233. de
animadversionē in Epis-
copos nō residētis facien-
da. 66. de causis Episcopo-
rū grauioribus terminan-
dis. 116. & d' Episcopis cō-
cubinarijs. 357. & de le-
gitimis causis absentiae
Episcoporum. 242.
- Pontifex Max.** utitur con-
silio Cardinalium in ad-
ministratiōe vniuersalis
Ecclesiae. 245. grauiorū
criminū absolūtionem
sibi reseruari potuit. 137.
& imperatores, Reges,
vel alios bona ecclesiasti-
ca occupātes absolūere.
251. causas extra curiam
quibus committat. 289.
367. & quomodo. 313.
- Pontifici inconsulto nihil
inuitatū decerni debet.**
322.
- Pontifici obediētia** ab om-
nibus prestāda est. 346.
- Pōtificialia** in alterius dice-
cesi exercere nō licet. 68.
- Populo numeroso** quomo-
do prouideatur. 204.
- Populus in sua Parochia** te-
netur audire verbū Dei,
358. & quando compella-
tur subministrare neces-
saria parochis. 205.
- Portio,** quare prae-benda.
Processio triennis quibus
non suffragetur. 342.
- Præbenda** lectorum. 29.
- Præbende** quibus conferē
dē. 165. seq. & quomodo.
311. & tenues quomodo
augendæ. 303.
- Præbendas** obtinentium re-
sidentia. 297. 298.
- Præcedentię** controuersie
componendę. 334.
- Præcedentię** alicuius causa
non innouantur. 14.
- Præcepta Dei** sunt possibilia
& obseruanda. 47.
- Prædestinationis** præsum-
ptio cauenda. 49.
- Prædicationis** munus præci-
pū Episcopi. 32. & 288.
& quomodo, & quādo
prestandū. 33. & 288. &
eius utilitas. 33.
- Prædicatio** nō omnibus est
cōcessa. 34. & 288. maxi-
mē sine licentia, ibidem.
- Prædicatores** quādo, & quo-
modo corrigendi 31.
- Præfata,** lege Abbatisa.
- Prælati.** vide Episcopus.
- Præparatio** ad iustificatio-
nem

I N D E X.

- nem. 40. & 41.
 Presbiterare non licet nisi Episcopo. 164.
 Præfidentium integritas salus est subditorum. 64.
 Præsumptio. 162. & 260.
 Presbyteri qui dicantur. 144
 152. & corruptas. 251.
 quales ordinandi. 253.
 quando Missas celebrare
 teneantur. 253. cætera que
 re in verb. clericus. & in
 verb. Sacerdos.
 Presens quis iudicetur. 227.
 & 243.
 Primas, vide Metropolitanus, & Episcopus.
 Princeps a Deo constituti
 sunt fidei, & ecclesie pro-
 tectores. 372. cogentes
 subditos matrimoniū cō-
 trahere excommunican-
 tur. 278. locum ad mono-
 machiam cōcedentes pu-
 niuntur. 371. Episcopus pa-
 terno honore psequi de-
 bet. 370. libertatē eccle-
 siasticam conseruare. 372.
 & 373. & decreta huius
 Concilii obseruare. 379.
 Prioratus ab Episcopo vi-
 sitandi. 208.
 Priorum, & priorissatū ele-
 ctio. 328. 329. 340.
 Præiudicia sunt causæ mul-
 tarum turbationum. 294
 Præiudicia in ecclesijs paro-
 chialibus vacatibus, quā-
 do non valent. 307.
 Præiudicia scholarum, vide
 Scholasticum.
 Præiudicia de non residēdo
 tolluntur. 67. & alia 294.
 Processiones in quibus Eu-
 charistia circumfertur, cur
 instigat. 106. & 121. ad
 eas accedere debet etiam
 exempti. 334.
 Processus quando sit nullus.
 229.
 Procuratio non exigenda à
 Visitatoribus. 286.
 Professio quando emitten-
 da. 336. & 337.
 Professionem fidei qui face-
 re teneantur. 281.
 Professionem infra quantū
 tempus regulares faciant
 331.
 Prohibitiones matrimonij
 quæ. 268. 273. 274. &
 275. & quibus temporibus.
 268. 279.
 Promissiones in pmissione
 ecclesie prohibite. 302.
 Promoti vel saltim ab Epi-
 scopo dispensati possunt.
 315.
 Promouendi ad cathedra-
 les vide Episcopi.

INDEX.

Promouendi ad Ordines.
 vide Ordinandus.
 Proponētibus legatis. &c.
 quomodo intelligantur.
 hec verba. 315
 Protestantes Germanię. 110.
 eis data salus cōductas.
 112. 267
 Protonotariatus. 194
 Prouinciale Concilium, vi
 de Concilium.
 Prouinciales quomodo eli
 gendi. 328
 Publicatio decretorū residē
 tię fieri debet. 245
 Puellę non cogēde, nec im
 pediendę in monasterium
 ingredi. 337. 338
 Pueri ad religionem infor
 mandi, & quomodo. 236.
 & sequent.
 Purgatorium. 63. de eo do
 ctina. 307. eum seq.

Q

Quadragesimę tempus
 acceptabile. 135
 Quęstiones inutiles seclu
 dendę a popularibus con
 cionibus. 291. ac etiā diffi
 ciles. 317. 318
 Quęstores elemosynarij
 predicare prohibentor.
 36. eorum nomen peni

tus tollendum. 209.

Quarta funeralium persol
 uenda. 365

R

Raptores, & rapteę quan
 do matrimonium con
 trahere possint & tenen
 tur raptores raptas dota
 re. 276

Raptores bonorum ecclesia
 sticorum penitentur. 132.
 233

Reatus æternę pœnę quo
 modo deleatur. 63

Rebaptizari non licet. 72. &
 sequent.

Rector, vide Parochus &
 Beneficiatus.

Reformatores studiosiorem
 quid agere debeant. 347.
 348

Regressus tolluntur. 354.

Regulares non possunt rec
 dicare sine licentia Epis
 copi. 34. & minus con
 tradicente Episcopo 287.

nec confessiones audire
 sine eius examine. 153.

nec bona possidere pos
 sant. 324. nec alienius
 obsequio sine superio
 nis licentia se subicere.

326. nec sine illa a con
 uentibus recedere, nec
 habitum sp̄as dimittere

INDEX

- nec ad laxiorē religionem
 se transferre nec habitū oc-
 culi ē ferre. 338. & 339
- Regulares quomodo ordi-**
 dandi. 252. quā ratione vi-
 tam instituere debeant.
 325. cum seq. in cōuenti-
 bus, etiam si absint causa
 studiorū, habitare debēt.
 326. Episcoporum præce-
 pta quoad quēdā seruare
 333. ad publicas processio-
 nes accedere. 334. infra
 quantū tempus professio-
 nem facere debeant. 335
- Regulares vinētes extra clau-**
 stra quando prædicare va-
 leant. 34. corrigentur ab
 Ordinato. 68. & 84. &
 quando. 208. & 209. &
 aliquando etiam si intra
 claustra degent. 334
- Regul. vita instauranda.** 323
- Regulatiū superiores quo-**
 modo creādi. 318. & seq.
- Regularium beneficia qui-**
 bus conferantur. 162
- Regularium monasteriorū**
 prouisio. 340. 341
- Religiosus, vide Clerici, r-**
 gulares, & Sacerdotes.
- Reliquiæ martyrum, & alio-**
 rum sanctorū. 328. & seq.
- Remuneratio expectanda.**
 45
- Renūciatio bonorum ante**
 professionem nulla. 335
- Reparatio lapforum.** 51
- Rescripta quādo sortiuntur**
 effectum. 82. 117. 228
- Reseruationes mentales ne**
 mini conceduntur. 312
- Reseruationes quando non**
 prosint. 303
- Reseruationes casuū.** 137
- Reseruationibus fructuum**
 quando non grauādē ec-
 clesie. 301
- Residere tenentur Primates**
 Patriarche, Metropolita-
 ni, & Episcopi. 64. & seq.
 Cardinales. 242. omnes
 obtinentes beneficia, que
 requirunt residentiam de iu-
 re, seu consuetudine. 66.
 67. obtinentes dignitates,
 personatus, & officia 203.
 & 226. & obtinentes cano-
 nicatus, præbendas, aut
 portiones. 297
- Residere negligentium pec-**
 catam, & pœna. 66. 204.
 241.
- Residentie decreta frequen-**
 ter publicanda. 244
- Resignare beneficiū quan-**
 do non liceat. 203. quādo
 non prosit. 260. quādo
 quis cogatur. 306
- Resignatiū necessitati pro-**
 ui-

INDEX.

videndum. 307

Restitutio ad priores Ordines, & gradus an suffragetur. 134.

Reus in criminali appellas quid agere debeat. 116

Rex occupans bona Ecclesie excommunicatur. 232

Ritus Ecclesie catholice seruandi. 216.

S

Sacerdoti vago celebrare non licet. 222.

Sacerdotes sūt vicarijs Christi præsides, ac iudices.

131. Sacramentorum ministri. 72. 135. 144. clauum ministerium habent. 216.

135. 136. verbi Dei ministerium exercent. 237. a quibus instituti fuerunt.

219. seiplos comunicant.

208. & sine confessione quando celebrare possunt.

108. laici effici nequeunt. 257

Sacerdotes mali qualem potestatem habeant. 136

Sacerdotium sanctum est. 236

Sacerdotium, & sacrificium Dei ordinatione coniuncta sunt. 235

Sacerdotum dignitas, & potestas. 131. 135. 140. 144.

221. exemplum quati mo

menti. 132. 253. 343

Sacramenta septem a Christo instituta. 70. gratiam

continent aliud alio digni

us. 71. in ijs conficiendis ministri intentio. 72

Sacramenta nouæ legis a Sacramentis antiquæ legis differunt. 71

Sacramenta, in quibus imprimatur character in anima. 72

Sacramentorum utilitas, necessitas. 71. essentialia, & ministri. 73

Sacramentum quid. 104

Sacramentum extremæ Vnctionis. vide Vnctio, & sic de singulis quære in locis suis.

Sacræ Scripturæ. vide Scripturæ.

Sacrificium quod in Missa peragitur, quid contineat aut operetur. 212. & seq.

& a quo institutum. 235

Sacrorum librorum iudex, & editio qualis approbetur. 21. & 22

Saluus conductus protestantibus datus. 167. & 187. ac etiam alijs. 192

Salui conductus violatores. 172

Sancta sanctæ administration

INDEX.

- da. 217.
 Sanctimonialia. vide Moniales.
 Sanctorum invocatio. 215. & 318. cum seq.
 Satisfactio est pars Pœnitentię. 128. quomodo fiat. 51. 52. & per Christum fit. 139. qualis imponenda confitentibus. 140. eius fructus. 139. opera. 141.
 Schismaticorum inanis fiducia. 45.
 Scholares pauperes gratis docendi. 30. 31.
 Scholares per se, vel per substitutos magistros eliguntur. 261.
 Scholarium privilegia. 32. 83. 158. vide Studium.
 Scholasteria quibus conferuntur. 262.
 Scientia non mediocriter requiritur in Episcopo. 225.
 Scribendi scientia necessaria suscipientibus primam tonsuram. 247.
 Scripturę canonice. 10. & sequen.
 Scripturę sacre lectio ubi instituenda. 29. & si quis mensis Episcopum aduiscenda. 12.
 Scripturaram interpretatio que prohibita. 21. & 22. eorum verba ad profana non
 conuertenda. 13.
 Sedis Apostolicę supremę auctoritas. 66. 90. 175. in omnibus salua intelligitur. 77. 80. 282. & 374.
 Seminarium Clericorum. 248. 256. cum seq.
 Sententia in subditos ferenda. 137.
 Sequestratio fructuum quando faciendā. 208.
 Seruitium in ecclesijs implendum a quo prescribatur. 226.
 Silentio, & modestia vti debent morantes in Concilio. 14.
 Simoniaca labe prohibetur. 201. 302.
 Societatis Iesu clericorum religio. 335.
 Solutiones quedam in prouisione ecclesię prohibentur. 302.
 Spiritus Sancti operatio. 43. & 56.
 Statuta ecclesiarum approbantur. 227. 298. & que rejiciantur. 303.
 Stola prima. 44.
 Strepitus ab ecclesijs arcendus. 222.
 Studia publica sacre Scripturę lectorem habere debent. 31. 32.

I N D E X.

- Studiorum generalium privilegia.** 83. 353. 359.
Studium est cōmune ecclesie bonum. 219.
Studentes. vide Scholares.
Subdiaconos festis saltē solennibus communionē percipere decet. 252. eorū etas. 251.
Subdiaconatus ad maiores Ordines refertur. 136.
Subditi quomodo tractandi. 123.
Subditi correcti Episcopū odisse solent. 118.
Subditorum salus est integritas presidentium. 64.
Superiores à quibus cōstituendi. 340.
Substituti quando nō admittendi. 298.
Successor non tenetur stare locationi. 263.
Successiones hereditariæ prohibite. 334.
Suffragium fidelium pro animabus defunctorum. 218
Superstitio quid sit. 221. & seq. tollenda est. 331.
Supellex Episcoporum qualis. 244. & Regularium qualis. 323.
Supplicationes faciendæ ecclesie vacante. 280.
Suspensio ab ordinibus & gradibus restitutio an suffragetur. 154.
Symbolum fidei. 16.
Synodus dio: cesana quotānis celebranda. 284. & quid ibi agendam. 249. 350.
Synodus provincialis, vide Concilium provinciale

T

- T Abernē à quibus vitandæ.** 298.
Tabula secunda post naufragium pēnitentia rectè appellata. 51.
Tentatio non est supra id, quod possumus. 268.
Testamentum verus, & novum quo; liberes cōtineat 10. & seq.
Testamentorum executores sunt Episcopi. 230. & eorū relicta pia persolvenda. 318.
Testatorū voluntas cōservanda. 350. quādo & quomodo commutanda 229.
Testimoniales licet. 201. 249.
Testimonia Ecclesie Catholicæ. 20.
Testium qui intersunt contractui matrimonij sine Parocho pōtā. 271.
Te-

I N D E X.

Testes contra Episcopum
quales. 119.

Timore salutem comparan-
dam. 50.

Titularium Episcoporum li-
cētia correcta. 154.

Tonsura prima quibus non
cōferatur. 247. & qui eius
privilegio gaudeāt. 247.

Tori separatio ob multas
causas fit. 268.

Traditiones Apostolorum.
18. 44. 107. 113. 215. 235.
265. 317.

Translatio simplicium bene-
ficiorum. 207.

Trāsubstantiatio. 105. & 110.

Tribulationum patientia est
loco satisfactionis. 142

Tridentinum Concilium vi-
de Concilij.

Turnorum lucra prohiben-
tur. 302.

V

Vagantes non facile ad
matrimonium reci-
piendi. 276.

Venationes à quibus fugien-
dę. 298.

Vendere quando Clericis
non licet. 203.

Veneratio Eucharistię. 105.

Vestitas Clericorum. 98.

Vicarię quomodo, & quan-

do tollendę. 369.

Vicarij quādo, & qui in be-
neficij deputandi. 67. 79.

81. 206. 307. 369.

Vicarius Ep̄i Doctor, velli-
cētatis eligi debet. 304.
eius officio in collatione
beneficiorum. 308.

Violatoris salui conductus
pœnę. 172.

Virginis Marię Cōceptio.
20. privilegij speciale. 61.

Virginitas beatior quā sta-
tutes conjugalis. 268.

Visitari debent beneficia cu-
rata. 80. ecclesię omnes
etiā ex ep̄e. 81. ecclesię se-
culares nullius diocesis.

292. cōmēdata omnia be-
neficia & monasteria etiā
ex ep̄e. 208. monasteria

que sunt ordinē capitis. 339

Visitatio Clericorū siue se-
culariū Regulariū ad Ep̄i-
scopum pertinet. 68.

Visitatio quomodo fieri
debeat. 285. & in ea mag-
na Ep̄i potestas. 293. &

351. cum seq. & quādo in
eius causis appellatur. 125.

Visitatio reliquiarum. 311.

Visitacionum qui finis. 81.
208. 286.

Visitatores regularium. 330.

339.

I N D E X.

- Vita æterna quomodo acquiratur. 44. à bene operantibus expectanda. 49. & 61. & quibus denegetur. 52
- Vinctio extrema quid, & cor instituta. 142. & à quo ibi. & 143. est verum Sacramentum materia, & forma & effectus. 143. & minister 232. Sacramentum exentium appellatur. 144. quomodo ab hereticis impugnatur. 144. 145. quando sit danda, potest iterari. 144.
- Vinctio sancta in ordinatione. 240.
- Vniones ad vitam tolluntur. 78.
- Vniones à quadraginta annis facte examinandæ 80 & quando reuocentur. 360 quomodo fieri debeant, & quando. 205. 250. 261. & quorum beneficiorum vel ecclesiarum. 205. & 300. vnus diocesis cum alterius diocesis beneficio non est faciendus nec dignitatum, & similitum. 163.
- Vnitum beneficium visitandum. 80.
- Vniuersitatù priuilegia. 83. 333.
- Vniuersitati reformatores quid agere debeant. 346.
- Vocem in Capitulo qui amittant. 227.
- Vota Regularium. 323.
- Vota facta post Baptismum non sunt irrita. 75.
- Vsurpatores bonorum ecclesiasticorum excommunicantur. 332.
- Vxores plures habere non licet. 267.
- Vxoratorum concubinariorum pœnæ. 277.

X
X^o Isti III. Constitutio
28.

F I N I S.

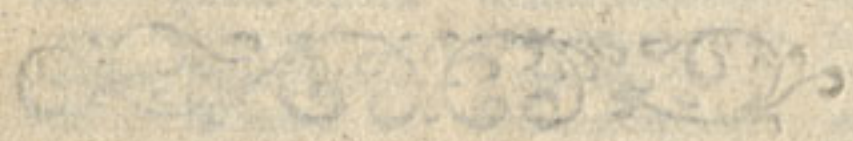

INDEX

The first of the...
 second...
 third...
 fourth...
 fifth...
 sixth...
 seventh...
 eighth...
 ninth...
 tenth...
 eleventh...
 twelfth...
 thirteenth...
 fourteenth...
 fifteenth...
 sixteenth...
 seventeenth...
 eighteenth...
 nineteenth...
 twentieth...
 twenty-first...
 twenty-second...
 twenty-third...
 twenty-fourth...
 twenty-fifth...
 twenty-sixth...
 twenty-seventh...
 twenty-eighth...
 twenty-ninth...
 thirtieth...

P I N I S

Este cauliho do collegio de combra

Q D Este Collegio de S. Joseph
de Coimbra.

Em os de janeiro d.

Do Collegio de S. Joseph
de Coimbra
J. P. de S. J. de S. J.

267

ep

Sala

Gab.

Est.

Tab.

N.º

R

4

18